अपोक्रिफा हें पुस्तक

आशय कोश्टक

१ एस्द्रास	1
२ एस्द्रास	12
टोबिट हांणी केला	32
जुडिथ हांणी केला	39
एस्थेराक जोडणी	50
सोलोमनाची बुद्धी	54
एक्लेसिअस्टीकस हांणी केला	67
बारूच हांणी केला	99
जेरेमियाचें पत्र	104
अझारियाची प्रार्थना	107
सुसाना हांणी केला	110
बेल आनी ड्रॅगन	113
मनश्शेचें मागणें	115
१ मक्काबी	117
२ मक्काबी	139

1st Esdras

पयलें एस्द्रास

अध्याय 1

१ तेदनां जोसियासान जेरुसलेमांत पास्कोची परब आपल्या प्रभूक
दवरली आनी पयल्या म्हयन्याच्या चवदाव्या दिसा पास्काची परब दिली.
२ लांब वस्त्रां घालून याजकांक तांच्या दिसपट्ट्या वेव्हारा प्रमाणें,
सर्वेस्पराच्या देवळांत दवरले.
३ ताणें इस्रायलाच्या पवित्र सेवक लेवींक सांगलें, दावीदाचो पूत
सोलोमन राजान बांदिल्ल्या घरांत सर्वेस्पराची पवित्र पोती दवरूंक जाय.
४ ताणें म्हणलें, “तुमी आतां तारूं खांद्यार व्हरचे नात, आतां तुमच्या
देवाची सेवा करात आनी ताच्या लोक इस्रायलाची सेवा करात आनी
तुमच्या घराण्यांच्या आनी कुत्र्यां प्रमाण तुमकां तयार करात.
५ इस्रायलाचो राजा दावीद सांगिल्ले प्रमाणें आनी ताच्या पुता
सोलोमनाच्या भव्यते प्रमाणें आनी तुमच्या लेवींच्या घराण्यांच्या जायत्या
मानाच्या प्रमाणें देवळांत उबो रावून, जे तुमच्या भाव इस्रायल लोकांच्या
मुखार सेवा करतात , .
६ पास्काचो दीस क्रमवारीन अर्पण करात आनी तुमच्या भावांक बळी
तयार करात आनी मोयजेसाक दिल्ल्या प्रभूच्या आज्ञा प्रमाणें पास्को
पाळात.
७ आनी थंय मेळिल्ल्या लोकांक जोसियासान तीस हजार कोंबडे आनी
पिलां आनी तीन हजार वासरां दिलीं, राजान दिल्ल्या उतरा प्रमाणें हीं
वस्तू लोकांक, याजकांक आनी लेवींक दिली.
८ देवळाचे राज्यपाल हेल्कियास, जकर्यास आनी सयेलस हांणी पास्का
खातीर याजकांक दोन हजार सशें मेंढरां आनी तीनशें वासरां दिलीं.
९ जेकोनियास, सामय्यास, ताचो भाव नथनील, असाबिया, ओकीएल
आनी योराम, हजारांनी लोकांचो सेनापती, पास्का खातीर पांच हजार
मेंढरां आनी सातशें वासरां लेवी लोकांक दिलें.
१० आनी हीं कामां जालीं तेन्नां याजक आनी लेवी लोक खमीर नाशिल्ली
भाकरी घेवन कुत्र्यां प्रमाणें उबे रावले.
११ आनी मोयजेसाच्या पुस्तकांत बरयल्ल्या प्रमाणें, बापायच्या जायत्या
मानांक लागून लोकां मुखार, प्रभूक अर्पण करुंक, आनी सकाळीं तशें
केलें.
१२ ताणीं पास्काचो दीस उज्यांत भाजून घेतलो आनी बळीं विशीं
पितळेच्या कुडक्यांनी आनी कढयांनी तांकां बऱ्या वासान सोळयले.
१३ आनी तांकां सगळ्या लोकां मुखार दवरले आनी उपरांत तांणी
आपल्या भावांक आनी याजकां खातीर आरोणाचे पूत तयार केले.
१४ कित्याक याजकांनी रात मेरेन चरबी अर्पण केली आनी लेवी
लोकांनी आपले भाव आनी आरोणाचे पूत याजक तयार केले.
१५ आसाफाचे पूत पवित्र गायकय दावीदाच्या नेमणुके प्रमाणें, आसाफ,
जकर्यास आनी जेदुथून, जे राजाच्या पंगडांतलो आशिल्लो.
१६ दर एका दारांत दरवाजेदार आशिल्ले; कोणाकूच ताच्या सादारण
सेवेंतल्यान वचूंक जाय नाशिल्लें, कारण तांचो भाव लेवीन तांकां तयार
केलो.
१७ त्या दिसा प्रभूच्या बळींच्यो गजाली अशे तरेच्यो जाल्यो, तांकां
पास्काचो दीस घडोवन हाडूंक.
१८ आनी राजा जोसियासाच्या आज्ञा प्रमाणें सर्वेस्पराच्या वेदीचेर बळी
दिवचे.
१९ तेदनां हाजर आसल्ल्या इस्रायल लोकांनी त्या वेळार पास्को आनी
गोड भाकरीची परब सात दीस मनयली.
२० सामुयेल संदेष्ट्याच्या काळासावन इस्रायलांत असो पास्को मनयलो
ना.
२१ हय, जेरुसलेमांत रावपी मेळिल्ल्या सगळ्या इस्रायला वांगडा
जोसियास, याजक, लेवी आनी ज्यू लोक इस्रायलाच्या सगळ्या राजांनी
पास्को केलो ना.
२२ जोसियासाच्या राजवटीच्या अठराव्या वर्सा हो पास्को मनयलो.
२३ आनी कर्तुबां वा जोसियास आपल्या प्रभू मुखार उबो आशिल्लो
आनी देवभक्तीन भरिल्ल्या काळजान.
२४ ताच्या काळार घडिल्ल्या गजालीं विशीं, सगळ्या लोकां परस आनी
राज्यां परस चड पातक केल्ल्या आनी प्रभू आड वायट केल्ल्या लोकां
विशीं आनी तांणी ताका कसो दुख्ख केलो, अशें बरयल्लें सर्वेस्पर
इस्रायलाचेर उठलो.
२५ जोसियासाच्या ह्या सगळ्या कृत्यां उपरांत इजिप्तचो राजा फारो
युफ्रेटीस न्हंयचेर कार्कामीसाक झुजपाक आयलो आनी जोसियास ताचे
आड भायर सरलो.
२६ पूण इजिप्ताच्या राजान ताका धाडून विचारलें: “हे जुदेयाचो राजा,
तुजे कडेन म्हजो कितें संबंद?
२७ हांव सर्वेस्पर देवा कडल्यान तुजे आड धाडिल्लो ना; कित्याक म्हजें
झूज युफ्रेटीसाचेर आसा, आनी आतां सर्वेस्पर म्हजे वांगडा आसा, होंय,
म्हाका बेगीन व्हरपी सर्वेस्पर म्हजे वांगडा आसा, म्हजे कडल्यान पयस
वच आनी सर्वेस्पराच्या आड जावचे न्हय.
२८ पूण जोसियासान आपलो रथ ताचे कडल्यान फाटीं वळयलो ना, पूण
जेरेमी संदेष्ट्यान सर्वेस्पराच्या तोंडान सांगिल्ल्या उतरांक लागून ताचे
कडेन झुजपाक सुरवात केली.
२९ पूण मगिदोच्या मळार ताचे वांगडा झुजांत वांटो घेतलो आनी
राजकुंवर जोसियास राजा आड आयले.
३० तेदनां राजान आपल्या नोकरांक म्हळें: म्हाका झुजांतल्यान भायर
व्हर; कित्याक हांव खूब दुबळो. आनी रोखडोच ताच्या नोकरांनी ताका
झुजांतल्यान भायर काडलो.
३१ मागीर तो आपल्या दुसऱ्या रथाचेर बसलो; जेरुसलेमांत परत हाडून
मेलो आनी ताच्या बापायच्या कबरांत पुरलो.
३२ आनी सगळ्या ज्यू लोकांनी जोसियासाचो शोक केलो, हय, जेरेमी
संदेष्टो जोसियासा खातीर शोक करतालो आनी आयज मेरेन बायलां
वांगडा मुखेल दादले ताचे खातीर शोक करताले आनी सगळ्या राष्ट्रांत
सदांच करपाचो एक आज्ञा म्हणून हें दिल्लें इझ्राएलचो.
३३ हीं गजाली जुदाच्या राजांचीं काणयो आनी जोसियान केल्लीं दर एक
कृती, ताची वैभव, ताची प्रभूच्या कायद्याची समजूत आनी ताणें आदीं
केल्ल्या गजालींच्या पुस्तकांत बरयल्यांत. आनी आतां सांगिल्लीं गजालीं,
इस्रायल आनी जुदेयाच्या राजांच्या पुस्तकांत सांगल्यांत.
३४ लोकांनी जोसियासाचो पूत योआकाजाक धरलो आनी ताचो बापाय
जोसियास तेवीस वर्सांचो जातकच ताका राजा केलो.
३५ तो जुदेया आनी जेरुसलेमांत तीन म्हयने राज्य केलो आनी उपरांत
इजिप्ताच्या राजान ताका जेरुसलेमांत राज्य करुंक सोडून दिलो.
३६ ताणें त्या देशाचेर शंबर तालेंट रुपें आनी एक तालेंट भांगर कर घालो.
३७ इजिप्ताच्या राजान आपलो भाव राजा योआसीम हाकाय जुदेया
आनी जेरुसलेमचो राजा केलो.
३८ ताणें जोआसीम आनी कुलीन लोकांक बांदून दवरले, पूण ताचो भाव
जरासाक ताणें धरलो आनी ताका इजिप्तांतल्यान भायर काडलो.
३९ जुदेया आनी जेरुसलेम देशांत राजा जालो तेन्ना तो योआसीम
पांचवीस वर्सांचो; आनी ताणें प्रभू मुखार वायट केलें.
४० ताका लागून बाबिलोनाचो राजा नबूकोदोनोसोर वयर येवन ताका
पितळेच्या साखळीन बांदून बाबिलोनांत व्हरून व्हेलो.
४१ नबूकोदोनोसोरानय सर्वेस्पराचीं पवित्र आयदनां घेवन तीं व्हरून
बाबिलोनांतल्या आपल्याच देवळांत दवरलीं.
४२ पूण ताचे विशीं आनी ताच्या अशुध्दताये विशीं आनी अशुध्दपणा
विशीं जे गजाली नोंद जाल्यात त्यो राजांच्या इतिहासांत बरयल्यात.
४३ ताच्या जाग्यार ताचो पूत योआसीम राजा जालो.
४४ जेरुसलेमांत तीन म्हयने आनी धा दीस राज्य केलें. आनी प्रभू मुखार
वायट केलें.
४५ एक वर्सा उपरांत नबूकोदोनोसोरान ताका सर्वेस्पराच्या पवित्र
आयदनां सयत बाबिलोनांत हाडलो;
४६ सिदेकियासाक एक वीस वर्सांचो आसतना जुदेया आनी
जेरुसलेमचो राजा केलो. आनी ताणें इकरा वर्सां राज्य केलें.
४७ आनी ताणें प्रभूच्या मुखार वायट केलें आनी जेरेमी संदेष्ट्यान ताका
सर्वेस्पराच्या तोंडातल्यान सांगिल्ल्या उतरांची काळजी घेतली ना.

४८ राजा नबूकोदोनोसोरान ताका सर्वेस्पराच्या नांवाचो सोपूत घेतलो उपरांत ताणें स्वताक सोपूत घेतलो आनी बंड केलें. आनी आपली मान, काळीज कठीण करून, ताणें इज्रायलाच्या देवा सर्वेस्पराच्या कायद्यांचो भंग केलो.
४९ लोकांच्या आनी याजकांच्या राज्यपालांनीय कायद्यां आड जायतीं कामां केलीं आनी सगळ्या राष्ट्रांच्या सगळ्या प्रदुशणांक पाळो दिलो आनी जेरुसलेमांत पवित्र केल्ल्या सर्वेस्पराचें देवूळ अशुध्द केलें.
५० तरी तांच्या बापायच्या देवान तांकां परत आपोवंक आपल्या दूता वरवीं धाडलो, कारण ताणें तांकां आनी आपल्या तंबूकय वाचयलो.
५१ पूण ताच्या दूतांक तांचो उपहास केलो; आनी पळे, जेन्नां सर्वेस्पर तांकां उलयताले तेन्ना तांणी आपल्या संदेष्ट्यांक खेळ केलो.
५२ इतले पयस, ताणें आपल्या लोकांचेर तांच्या व्हडल्या अभक्ती खातीर रागान काल्दी राजांक तांचे आड येवंक आज्ञा केली;
५३ तांणी आपल्या तरणाट्यांक तलवारीन मारले, हय, तांच्या पवित्र देवळाच्या होकायंत्रांत लेगीत, आनी तांचे मदीं तरणाटो वा दासी, जाण्टो वा भुरगो सोडलो ना; कित्याक ताणें सगळें तांच्या हातांत दिलें.
५४ आनी तांणी सर्वेस्पराचीं सगळीं ल्हान व्हड आयदनां आनी देवाच्या आर्काचीं आयदनां आनी राजाचो खजिनो घेवन बाबिलोनांत व्हरून दवरले.
५५ सर्वेस्पराच्या घरा विशीं तांणी तें जळयलें आनी जेरुसलेमाच्यो वण्टी मोडून उडयल्यो आनी तिच्या गोपुरांक उजो लायलो.
५६ तिच्या वैभवशाली वस्तूंची गजाल म्हणल्यार तीं सगळीं नाशून उडयले बगर तीं केन्नाच थांबलीं नात आनी तलवारीन मारूंक नाशिल्ल्या लोकांक ताणें बाबिलोनाक व्हरून व्हेले.
५७ जेरेमीच्या तोंडान सांगिल्लें सर्वेस्पराचें उतर पुराय करुंक, फार्सी लोकांनी राज्य करुंक जायसर ते ताच्या आनी ताच्या भुरग्यांचे गुलाम जाले.
५८ देशांत सब्बाथ मेळचे मेरेन, सत्तर वर्सांचो पुराय काळ तिचो उध्वस्त जातलो.

अध्याय 2

१ फार्सी राजाच्या सायरसाच्या पयल्या वर्सा, जेरेमीच्या तोंडान ताणें दिल्लें उतर सर्वेस्पराचें उतर पुराय जावंक;
२ प्रभून फार्सी लोकांचो राजा सायरसाचो आत्मो उबो केलो आनी ताणें आपल्या सगळ्या राज्यांतल्यान आनी बरयिल्ल्यानय घोशणा केली.
३ ताणें म्हणलें, “फार्सी लोकांचो राजा सायरस अशें म्हणटा; इज्रायलाच्या सर्वेस्परान, सगळ्यांत उंचल्या सर्वेस्परान म्हाका सगळ्या संवसाराचो राजा केला.
४ ताका जेरुसलेमांत ज्यू लोकांत घर बांदपाची आज्ञा दिली.
५ तुमच्यांतलो कोणूय ताच्या लोकां मदलो आसत जाल्यार, सर्वेस्पर, ताचो प्रभू, ताचे वांगडा आसूं आनी ताका जुदेयांतल्या जेरुसलेमांत वचून इज्रायलाच्या सर्वेस्पराचें घर बांदूंक दिवचें जेरुसलेमांत रावपी सर्वेस्पर.
६ मागीर कोणेंय भोंवतणच्या जाग्यार रावता, ताणें ताका आदार दिवचो, ताचे शेजारी भांगर आनी रुप्यान.
७ जेरुसलेमांतल्या सर्वेस्पराच्या देवळा खातीर घोडे, गोरवां आनी हेर वस्तू, जेरुसलेमांतल्या सर्वेस्पराच्या देवळा खातीर व्रत करून दवरल्यात.
८ तेदनां जुदेयाच्या कुळांतले आनी बेंजामिनाच्या कुळांतले मुखेली उबे रावले. तशेंच याजक, लेवी आनी जेरुसलेमांत सर्वेस्पराक घर बांदपाक सर्वेस्परान आपलें मन तयार केल्लें.
९ आनी तांचे भोंवतणीं रावपी आनी तांकां सगळ्या गजालींनी रुपें आनी भांगर, घोडे आनी गोरवां आनी व्हड संख्येन फुकट दान दिवन तांकां आदार दिताले, जांकां तांचें मन चोळ्ळें.
१० राजा सायरसानय जेरुसलेम थावन नबूकोदोनोसोरान व्हरून आपल्या मूर्तींच्या देवळांत दवरल्लीं पवित्र आयदनां भायर हाडलीं.
११ फार्सी लोकांचो राजा कोरसान तांकां भायर काडले उपरांत ताणें तांकां आपल्या खजिनदार मिथ्रिदातेसाक दिले.
१२ ताचे वरवीं तांकां जुदेयाचो राज्यपाल सनाबस्सराक दिलो.
१३ आनी तांची संख्या हीच आशिल्ली; हजार भांगराचे पेले आनी हजार रुप्याचे, रुप्याचे धूपपात्र एकोणीस, भांगराचे तीस शीशी आनी रुप्याचे दोन हजार चारशें धा आनी हेर हजार आयदन.
१४ भांगराचीं आनी रुप्याचीं सगळीं आयदनां पांच हजार चारशें असठी णव.
१५ तांकां सनबस्सरान आनी बंदखणींतल्या लोकां वांगडा बाबिलोना थावन जेरुसलेमांत परत हाडले.
१६ पूण आर्टेझर्क्साच्या काळांत फार्सी लोकांचो राजा बेलेमस, मिथ्रिदातेस, ताबेलियोस, रथुमस, बेलतेथमस आनी सेमेलियुस सचीव आनी तांचे वांगडा काम करपी हेर लोकां वांगडा सामरिया आनी हेर सुवातींनी ताका बरयलें जुदेया आनी जेरुसलेमांत रावपी लोकांक हीं पत्रां उपरांत;
१७ आमचो स्वामी राजा आर्टेझर्क्सेस, तुज्या सेवकांक, कथाकार रथुमस आनी लेखक सेमेलियुस आनी तांच्या उरिल्ल्या मंडळांतल्या लोकांक आनी सेलोसिरिया आनी फिनीशांतल्या न्यायाधीशांक.
१८ तुज्या थावन आमचे कडेन वयर आयिल्ले ज्यू जेरुसलेम, त्या बंडखोर आनी वायट शारांत आयले उपरांत, बाजारपेठ बांदतात आनी ताचीं वण्टीं दुरुस्त करतात आनी बुन्याद घालतात हें आतां राजाक कळ्ळां देवूळ.
१९ आतां हें शार आनी ताचीं वण्टीं परतून तयार केल्यार, ते फकत कर दिवंक न्हय, पूण राजां आडय बंड करतले.
२० आनी देवळाच्यो गजाली आतां हातांत आयल्यात, देखून अशा गजाली कडेन दुर्लक्ष करप ना हें आमकां योग्य दिसता.
२१ पूण तुज्या बापायच्या पुस्तकांनी तुका जाय जाल्यार तुज्या बापायच्या पुस्तकांनी सोदूंक मेळचें म्हूण आमच्या स्वामी राजा कडेन उलोवप.
२२ ह्या गजालीं विशीं बरयल्लें तुका इतिहासांत मेळटलें आनी तें शार राजांक आनी शारांक त्रास दिवपी बंडखोर आशिल्लें हें तुमकां समजतलें.
२३ आनी ज्यू लोक बंडखोर आशिल्ले आनी तातूंत सदांच झुजां उबारताले; ताका लागून हें शार लेगीत उध्वस्त जालें.
२४ देखून आतां आमी तुका सांगतात, हे स्वामी, हें शार परतून बांदलें आनी ताचीं वण्टीं नव्यान उबारलीं जाल्यार, तुका आतां सावन सेलोसिरिया आनी फिनीशांत वचूंक मेळचें ना.
२५ तेदनां राजान कथाकार राथुमसाक, बेलतेथमसाक, लिपिक सेमेलियुसाक आनी सामरिया, सिरिया आनी फिनीशांत रावपी उरिल्ल्यांक परतून बरयलें.
२६ तुमी म्हाका धाडिल्लें पत्र हांवें वाचलां, देखून हांवें खर सोद घेवपाची आज्ञा दिली आनी तें शार सुरवाती सावन राजां आड वावुरतालें हें कळ्ळां.
२७ आनी थंयच्या मनशांक बंड आनी झुजाक पडले आनी जेरुसलेमांत पराक्रमी राजा आनी क्रूर आशिल्ले, जे सेलोसिरिया आनी फिनीशांत राज्य करताले आनी कर भरताले.
२८ आतां हांवें आज्ञा केल्या की त्या मनशांक शार बांदपाक आडखळ हाडची आनी तातूंत आनीक काम जावचें न्हय म्हूण लक्ष दिवचें;
२९ आनी ते दुश्ट कामगार राजांक त्रास दिवपाक फुडें वचूंक नाकात.
३० तेदनां राजा आर्टेझर्क्सेस ताचीं पत्रां वाचून, रथुमस आनी सेमेलियुस हो लेखक आनी तांचे वांगडा काम करपी उरिल्ले लोक घोड्याचेर बसपी पंगड आनी झुजारी लोकांचो पंगड बेगीन जेरुसलेम कडेन गेले आनी बांदकाम करप्यांक आडखळ घालपाक लागले ; आनी जेरुसलेमांतलें देवूळ बांदपाचें काम फार्सी लोकांचो राजा दारियसाच्या दुसऱ्या वर्सा मेरेन बंद जालें.

अध्याय 3

१ दारायसान राज्य केलें तेन्ना ताणें आपल्या सगळ्या प्रजेक, आपल्या घराण्यांतल्या सगळ्यांक आनी मिडिया आनी फारसांतल्या सगळ्या राजकुंवरांक व्हड मेजवानी केली.
२ भारता थावन इथिओपिया मेरेन ताच्या शेकातळा आशिल्ल्या सगळ्या राज्यपालांक आनी सेनापतींक आनी लेफ्टनंटांक, एकशें सत्तावीस प्रांतांतल्या सगळ्या राज्यपालांक.
३ ते जेवले आनी पिले आनी तृप्त जावन घरा गेले उपरांत राजा दारायस आपल्या न्हिदपाच्या कुडींत गेलो आनी न्हिदिल्लो आनी रोखडोच जागो जालो.
४ तेदनां राजाची कूड राखपी राखणदारांतले तीन तरणाटे एकामेकांक उलयले.
५ आमच्यांतलो दरेकलो एक वाक्य उलोवंक जाय: जो जैतिवंत जातलो आनी ताची वाक्य हेरां परस चड बुद्धीमान दिसतली, ताका दारा राजा व्हड दान आनी जैताच्या निशान व्हड व्हड गजाली दितलो.
६ जांबळ्या रंगाचो कपडो, भांगराचो पिवप, भांगराचेर न्हिदप, भांगराचीं बांदणीं, बारीक तागडेची तकली आनी गळ्यांत साखळी घालपी रथ.
७ ताच्या बुद्धी खातीर तो दारा कुशीक बसतलो आनी ताका ताचो मामाचो भाव दारियो म्हणटलो.
८ आनी मागीर दरेकल्यान आपलें वाक्य बरयलें, ताचेर मुद्रीत केलें आनी तें राजा दारियाच्या तकले सकयल दवरलें;
९ राजा जिवंत जातकच कांय जाण ताका बरपावळ दितले; आनी ज्या वटेन राजा आनी फार्सीचे तीन राजकुंवर ताची ख्यास्त सगळ्यांत बुदवंत अशें थारायतले, ताका थारायिल्ले प्रमाण जैत मेळटलें.
१० पयल्यान बरयलें, सोरो सगळ्यांत बळिश्ट.
११ दुसर् यान बरयलें, राजा सगळ्यांत बळिश्ट.
१२ तिसऱ्यान बरयलें: बायलो सगळ्यांत बळवंत, पूण सगळ्यां परस चड सत जैत सोंसता.
१३ राजा उठलो म्हणटकच तांणी तांचीं बरपां घेवन ताका दिलीं आनी ताणें तीं वाचलीं.
१४ आनी धाडून ताणें फार्सी आनी मिडियाच्या सगळ्या मुखेल्यांक, राज्यपालांक, सेनापतींक, लेफ्टनंटांक आनी मुखेल अधिकाऱ्यांक आपयले.
१५ ताका राजाच्या आसनांत बसयलो; आनी बरपावळ तांचे मुखार वाचताले.
१६ ताणें म्हळें: तरणाट्यांक आपोवन हाडून ते आपलीं वाक्यां सांगतले. म्हणून तांकां आपयले आनी भितर आयले.
१७ ताणें तांकां म्हळें: “तुमचें मत आमकां सांगात.” मागीर पयलो, जो सोऱ्याच्या बळग्या विशीं उलयिल्लो;
१८ ताणें अशें म्हणलें: हे मनीस, सोरो कितलो बळिश्ट! ताका पियेवपी सगळ्या मनशांक चूक जाता.
१९ राजा आनी बापायच्या भुरग्याचें मन सगळें एकूच करतात; गुलाम आनी मुक्त मनशाचो, गरीब मनशाचो आनी गिरेस्त मनशाचो.
२० तो सगळ्या विचारांक उल्लास आनी उल्लासांत रुपांतरीत करता, जाका लागून मनशाक दुख्खाची आनी रिणाची याद जायना.
२१ आनी मनशाक राजा वा राज्यपालाची याद जायना; आनी तें सगळें तालेंतां प्रमाणें उलोवंक लायता.
२२ जेन्नां ते आपल्या पेल्यां भितर आसतात तेन्ना ते इश्ट आनी भावांक आशिल्लो मोग विसरतात आनी थोड्याच वेळान तलवारी काडटात.
२३ पूण सोऱ्यांतल्यान येतना आपूण केल्ल्या गजालींचो उगडास येना.
२४ हे मनशां, सोरो सगळ्यांत बळिश्ट न्हय, जो अशें करुंक लायता? आनी अशें उलयतकच ताणें आपली शांती दवरली.

अध्याय 4

१ तेदनां दुसरो राजाच्या बळग्या विशीं उलयिल्लो, म्हळें.
२ हे मनीस, दर्या आनी जमनीचेर आनी तातूंतल्या सगळ्या वस्तूंचेर राज्य करपी मनीस बळग्यान चड न्हय?
३ पूण राजा चड बळिश्ट आसा, कित्याक तो ह्या सगळ्या गजालींचो स्वामी आनी तांचेर ताचो शेक आसा; आनी तो तांकां जें कितें सांगता तें करतात.
४ ताणें तांकां एकल्याक दुसऱ्या आड झुजपाक सांगलें जाल्यार ते तें करतात, दुस्माना आड धाडल्यार ते वचून दोंगरांचीं वण्टीं आनी गोपुरां मोडटात.
५ ते मारतात आनी मारतात आनी राजाच्या आज्ञाचो भंग करिनात, जर तांकां जैत मेळ्ळें जाल्यार ते सगळें राजा कडेन हाडटात, तशेंच लुटमार, हेर सगळ्या वस्तूं प्रमाण.
६ तशेंच जे सैनिक न्हय, आनी झुजां कडेन संबंदीत नात, पूण शेतकाम करतात, जेन्नां तांणी पेरल्लें परत काडलें तेन्नां ते राजा कडेन हाडून राजाक कर भरपाक एकामेकांक बाध्य करतात.
७ आनी तरी तो एकूच मनीस, तो मारपाक आज्ञा केल्यार ते मारतात; तो वाचवपाची आज्ञा केल्यार ते वाचयतात;
८ तो मारपाक आज्ञा केल्यार ते मारतात; ताणें उध्वस्त करपाची आज्ञा केल्यार ते उध्वस्त करतात; ताणें बांदपाची आज्ञा दिल्यार ते बांदतात;
९ ताणें कापून उडोवपाची आज्ञा केल्यार ते कापून उडयतात; ताणें रोवपाची आज्ञा दिल्यार ते रोयतात.
१० ताका लागून ताची सगळी लोक आनी ताचीं सैन्या ताचें आज्ञा पाळटात, फुडें तो न्हिदिल्लो आसता, जेवता आनी पिता आनी विसव घेता.
११ ते ताचे भोंवतणीं पळयतात, कोणेंच भायर सरून आपलो वेवसाय करुंक जायना आनी खंयच्याच गजालींत ताची आज्ञा मोडूंक जायना.
१२ हे मनशां, राजा कसो बळिश्ट जावंक जायना, जेन्नां ताचें आज्ञापत्र मानतात? आनी ताणें आपली जीब धरली.
१३ मागीर तिसरो, जो बायलां विशीं आनी सत्या विशीं उलयतालो, (हो जॉरोबाबेल) उलोवंक लागलो.
१४ हे मनशां, व्हडलो राजा न्हय, मनशांची गर्दी न्हय, सोरो न्हय, तो चड न्हय; मागीर कोण तांचेर राज्य करता वा तांचेर प्रभुत्व आसा? तीं बायलो न्हय?
१५ बायलांन राजा आनी दर्या आनी जमनीचेर राज्य करपी सगळ्या लोकांक धरल्यात.
१६ तातूंतले ते आयले आनी ते द्राक्षमळे रोवपी लोकांक पोसले, जंय थावन सोरो येता.
१७ ते मनशां खातीर कपडेय तयार करतात; हीं मनशांक वैभव हाडटात; आनी बायलांबगर दादले आसूंक शकनात.
१८ हय, आनी मनशांनी भांगर आनी रुपें वा हेर खंयचीय बरी वस्तू एकठांय केल्यात जाल्यार, ते मोगान आनी सोबीतकायेन सोबीत बायलेचो मोग करिनात?
१९ त्यो सगळ्यो गजाली सोडून दिवन, ते उगडून तोंड दिवन लेगीत तिचे दोळे थिरावना; आनी रुपें वा भांगर वा खंयच्याय बऱ्या वस्तूं परस सगळ्या मनशांक तिची चड इत्सा ना?
२० दादलो आपल्याक वाडयल्ल्या बापायक आनी आपलो देश सोडून आपल्या बायलेक चिकटून रावता.
२१ तो आपले बायले वांगडा जिवीत सारपाक चिकटून रावना. आनी बापायची, आवयची आनी देशाची याद करिना.
२२ बायलांक तुमचेर शेक आसा हें तुमकां कळपाक जाय, तुमी श्रम आनी कश्ट करतात आनी सगळें बायलेक दिवंक आनी हाडनात?
२३ हय, मनीस आपली तलवार घेवन लुटपाक आनी चोरपाक वता, दर्याचेर आनी न्हंयांचेर भोंवपाक वता;
२४ शींव पळेता आनी काळखांत वता; आनी चोरून, लुटून, लुटून, तो आपल्या मोगाक हाडटा.
२५ देखून दादलो आपल्या बायलेचो बापाय परस वा आवय परस चड मोग करता.

२६ हय, बायलां खातीर तांची बुद्धी सोंपली आनी तांकां लागून गुलाम जाल्यात अशे जायते आसात.
२७ बायलां खातीर जायते जाण नाश जाल्यात, चुकून पातक केल्यात.
२८ आतां तुमी म्हजेर विस्वास दवरनात? राजा आपल्या सत्तेंत व्हडलो न्हय? सगळे प्रदेश ताका हात लावपाक भियेनात?
२९ तरी हांवें ताका आनी राजाची उपपत्नी अपमे, तोखणायेची बार्तकसाची धूव, राजाच्या उजव्या हातांत बसून पळयली.
३० राजाच्या तकलेचो मुकूट काडून तिच्याच तकलेर दवरलो; तशेंच तिणें आपल्या उजव्या हातान राजाक मारलो.
३१ पूण ह्या सगळ्यां खातीर राजान उगडून तोंडान तिचे कडेन पळयलें, ती ताचेर हांसली जाल्यार तोय हांसतालो, पूण तिका ताचेर कसलीच नाराजगी जाली जाल्यार राजा ताका तोखणाय करपाक लागलो, जाका लागून तिचो समेट जावंक शकता परतून.
३२ हे दादले, बायलो अशें करतात तें पळोवन बळगें जावंक कशें?
३३ तेदनां राजा आनी राजकुंवर एकामेकांक पळेले आनी ताका लागून तो सत उलोवंक लागलो.
३४ हे दादले, बायलो बळिश्ट न्हय? धर्तरी व्हड, सर्ग उंच, सुर्याचो मार्ग वेगान, कारण तो मळब भोंवतणीं भोंवता आनी एकाच दिसा आपलो मार्ग परतून आपल्या जाग्यार हाडटा.
३५ हीं वस्तू तयार करपी तो व्हडलो न्हय? देखून सत्य व्हडलें आनी सगळ्या वस्तूं परस चड बळिश्ट.
३६ सगळो धर्तरी सताचेर रडटा आनी सर्ग ताका आशीर्वाद दिता, ताका लागून सगळीं कर्तुबां हालोवंक आनी थरथरतात आनी ताचे वांगडा कसलीच अनीती गजाल ना.
३७ सोरो वायट, राजा वायट, बायलो वायट, मनशांचीं सगळीं भुरगीं वायट आनी अशीं सगळीं वायट कर्तुबां; आनी तातूंत सत्य ना; तांच्या अनीतींतूय ते नाश जातले.
३८ सत टिकून उरता आनी सदांच बळवंत आसता; तो सदांकाळ जियेता आनी जिखता.
३९ तिचे कडेन व्यक्ती वा इनामां घेवप ना; पूण ती न्याय्य कामां करता आनी सगळ्या अन्याय आनी वायट गजालीं पासून पयस रावता; आनी तिच्या कर्तुबां सारके सगळे मनीस बरे करतात.
४० तिच्या न्यायांत कसलोच अनीती ना; आनी ती सगळ्या युगांतली बळ, राज्य, शक्त आनी भव्यताय. सत्याच्या देवाचो धन्य जावं.
४१ आनी तें सांगून तो शांत रावलो. उपरांत सगळ्या लोकांनी मोर्चा काडलो आनी म्हणलें: सत व्हड आनी सगळ्यां परस बळिश्ट.
४२ तेदनां राजान ताका म्हळें: “तुका बरयल्ल्या परस चड कितें जाय तें माग, आनी आमी तुका तें दितले, कित्याक तुका सगळ्यांत बुदवंत मेळ्ळा; आनी तूं म्हजे कुशीक बसतलो आनी म्हजो मामाचो भाव म्हणटलो.
४३ तेदनां ताणें राजाक म्हळें: “तुज्या राज्यांत आयिल्ल्या दिसा तुवें जेरुसलेम बांदपाची प्रतिज्ञा केल्ल्या तुज्या व्रताचो उगडास कर.
४४ आनी जेरुसलेमांतल्यान व्हरून दवरल्लीं सगळीं आयदनां, बाबिलोनाक नाश करपाची आनी थंय धाडपाची प्रतिज्ञा करून, कोरासान वेगळीं केल्लीं सगळीं आयदनां धाडून दिवप.
४५ जुदेयाक खाल्दी लोकांनी उध्वस्त केलो तेन्ना एदोमी लोकांनी जळयल्लें देवूळ बांदपाचीय प्रतिज्ञा केल्या.
४६ आनी आतां, हे स्वामी, हें म्हाका जाय आनी हांव तुजे कडल्यान इत्सा करतां, आनी हें तुज्या कडल्यान भायर सरपी राजकुंवराचें उदारपण: देखून तूं व्रत, तुज्याच तोंडान पुराय करुंक जाय तूं स्वर्गाच्या राजाक प्रतिज्ञा केल्या.
४७ तेदनां राजा दारा उबो रावून ताका चुंबन घेतलें आनी सगळ्या खजिनदारांक, लेफ्टनंटांक, सेनापतींक आनी राज्यपालांक ताचे खातीर पत्रां बरयलीं, ताका आनी जेरुसलेम बांदपाक ताचे वांगडा वचपी सगळ्यांक सुरक्षीतपणान वाटेर पावोवंक हें .
४८ ताणें सेलोसिरिया आनी फिनीशांतल्या लेफ्टनंटांक आनी लिबानसांतल्या लेफ्टनंटांकय पत्रां बरयलीं की तांणी लिबानांतल्यान जेरुसलेमांत देवदाराचें लांकूड हाडून ताचे वांगडा शार बांदचें.
४९ तशेंच ताणें आपल्या राज्यांतल्यान ज्यू धर्मांत वचपी सगळ्या ज्यू लोकां खातीर तांच्या स्वातंत्र्या विशीं बरयलें की, कोणूच अधिकारी, खंयचोच राज्यकर्तो, खंयचोच लेफ्टनंट, वा खजिनदार, तांच्या दारांत जबरदस्तीन वचूंक फावना.
५० आनी तांचो सगळो देश कर नासतना मुक्त जावचो; आनी एदोमी लोकांनी तेन्नां ज्यू लोकांचो गांव आपल्या हातांत घेतलो.
५१ हय, देवूळ बांदच्या काळा मेरेन, देवूळ बांदपाक वर्साक वीस तालेंत दिवपाची;
५२ आनी सतरा बळी दिवपाची आज्ञा दिल्ल्या प्रमाण दर दिसा वेदीचेर होमबळी सांबाळपा खातीर वर्साक आनीक धा तालेंत दिवचे.
५३ आनी शार बांदपाक बाबिलोना थावन गेल्ल्या सगळ्यांक, तांच्या वंशजांक आनी वचून गेल्ल्या सगळ्या याजकांक मुक्त मुक्तताय मेळची.
५४ ताणें ताचेविशींय बरयलें. शुल्क आनी याजकांचीं वस्त्रां, जातूंत ते सेवा करतात;
५५ तशेंच लेवी लोकांक घर सोंपता म्हणसर आनी जेरुसलेम बांदून घेतले मेरेन तांकां दिवपाचो.
५६ शारांतल्या सगळ्यांक पेन्शन आनी पगार दिवपाची आज्ञा ताणें दिली.
५७ ताणें बाबिलोना थावन कोरसान वेगळीं केल्लीं सगळीं आयदनां धाडून दिलीं; आनी कोरासान आज्ञा दिल्ल्या सगळ्यांक आज्ञा दिवन जेरुसलेमांत धाडलो.
५८ हो तरणाटो भायर सरलो तेन्ना ताणें जेरुसलेमाचे वटेन सर्गार तोंड उखलून सर्गार राजाची स्तुती केली.
५९ ताणें म्हणलें, तुजे कडल्यान जैत येता, तुजे कडल्यान बुद्धी येता आनी तुजी वैभव आनी हांव तुजो सेवक.
६० म्हाका बुद्धी दिवपी तूं धन्य, कित्याक आमच्या बापायचो प्रभू, हांव तुका उपकार मानतां.
६१ तशें ताणें पत्रां घेवन भायर सरून बाबिलोनाक येवन आपल्या सगळ्या भावांक सांगली.
६२ आनी तांणी आपल्या बापायच्या देवाची स्तुती केली, कारण ताणें तांकां स्वातंत्र्य आनी मुक्तताय दिली
६३ वयर वचून जेरुसलेम आनी ताच्या नांवान नांवाजिल्लें देवूळ बांदपाक आनी सात दीस तांणी वाद्य आनी खोशीच्या वाद्यांनी मेजवानी केली.

अध्याय 5

१ हाचे उपरांत घराण्यांतले मुखेल दादले आपल्या कुळांतले मुखेल दादले आपल्या बायलां वांगडा, पुत-धुवांक, दादले, दासी आनी गोरवांक घेवन चडपाक वेंचून काडले.
२ तेदनां दारियसान तांकां सुरक्षीतपणान जेरुसलेमांत परत हाडून हजार घोड्यार बसपी आनी वाद्य आनी बांसरी घेवन तांकां धाडले.
३ तांचे सगळे भाव खेळ्ळे आनी ताणें तांकां तांचे वांगडा चडपाक लायले.
४ आनी आपल्या कुळांतल्या आपल्या कुळांतल्या मनशांचीं नांवां तांच्या जायत्या मुखेल्यां प्रमाणें.
५ याजक, आहाराचो पूत फिनीसाचे पूतः जेजू, जोसेदेकाचो पूत, सरायाचो पूत आनी योआसीम हो सोरोबाबेलाचो पूत, सलाथिएलचो पूत, दावीदाच्या घराण्यांतलो, फारेसाच्या वंशांतलो जुदाची वंश;
६ ताणें फारसाच्या राजा दारा मुखार आपल्या राजवटीच्या दुसऱ्या वर्सा, निसान म्हयन्यांत, पयलो म्हयनो, बुद्धीन वाक्यां उलयलीं.
७ आनी हे ज्यू लोकांचे जे बंदखणींतल्यान परकी जावन रावले आनी तांकां बाबिलोनाच्या राजान नबूकोदोनोसोरान बाबिलोनाक व्हरून दवरले.

८ ते जेरुसलेमांत आनी ज्यू लोकांच्या हेर वाठारांनी परतले, जेजू, नहेमिया आनी जकर्यास आनी रीसयास, एनेनियस, मार्दकेयस हांचे वांगडा जॉरोबाबेला वांगडा आयिल्ले दरेकले आपल्या शारांत गेले. बेलसारस, आस्फारास, रीलियस, रोइमस आनी बाना हे तांचे मार्गदर्शक.
९ राष्ट्रांतले आनी तांचे राज्यपाल, फोरोसाचे पूत, दोन हजार एकशें बाहत्तर; सफाताचे पूत चारशें बासत्तर.
१० आरेसाचे पूत सातशें छप्पन;
११ फात मोआबाचे पूत दोन हजार आठशें बारा.
१२ एलामाचे पूत हजार दोनशें चौवन: जथूलाचे पूत णवशें पंचाळीस, कोर्बेचे पूत सातशें पांच: बानीचे पूत सशें अठ्ठाळीस.
१३ बेबाईचे पूत सशें तेवीस: सादासाचे पूत तीन हजार दोनशें बावीस.
१४ आदोनीकामाचे पूत सशें सत्तासठ: बगोईचे पूत दोन हजार छासठ, आदीनाचे पूत चारशें चौवन.
१५ अतेरेझियाचे पूत बावनवति: सेलान आनी आझेतासाचे पूत साठ: अझुरानाचे पूत चारशें बातीस.
१६ अननियाचे पूत शंबर एक: आरोमाचे पूत बत्तीस आनी बासाचे पूत तीनशें तेवीस: अजेफुरीतचे पूत एकशें बा.
१७ मेतेरसाचे पूत तीन हजार पांच: बेथलोमनाचे पूत एकशें तेवीस.
१८ नतोफाचे लोक पंचवन, अनाथोथांतले एकशें अठ्ठावन आनी बेतसामोसांतले बाचाळीस.
१९ किरियाथियाराचे लोक पंचवीस: काफिरा आनी बेरोतांतले सातशें तेचाळीस आनी पिराचे सातशें.
२० चदिया आनी अम्मीदोईचे चारशें बावीस: सिरामा आनी गाबदेसांतले सशें एकवीस.
२१ मकालोनांतले एकशें बावीस: बेटोलियोचे लोक बावन: निफीसाचे पूत एकशें छप्पन.
२२ कालामोलालूस आनी ओनुसाचे पूत सातशें पंचवीस: जेरेकाचे पूत दोनशें पंचाळीस.
२३ अन्नाचे पूत तीन हजार तीनशें तीस.
२४ याजक: सनासिबाच्या पुतां मदें जेजूचो पूत जेद्दूचे पूत णवशें बासत्तर आनी मेरुथाचे पूत हजार बावन.
२५ फसारोनाचे पूत हजार सातचाळीस आनी कार्मेचे पूत हजार सतरा.
२६ लेवी लोक: जेजू, कादमीएल, बानुआ आनी सुदियाचे पूत, चौसत्तर.
२७ पवित्र गायक: आसाफाचे पूत एकशें अठ्ठावीस.
२८ दारदार: सालूमाचे पूत, जतालचे पूत, तालमोनाचे पूत, दाकोबीचे पूत, तेताचे पूत, सामीचे पूत, सगळे मेळून एकशें णवतीस.
२९ देवळाचे नोकर: एसावाचे पूत, आसिफाचे पूत, ताबाओतचे पूत, सेरासचे पूत, सुदचे पूत, फालेयाचे पूत, लबानाचे पूत, ग्राबाचे पूत.
३० आकुआचे पूत, उताचे पूत, सेताबचे पूत, अगाबाचे पूत, सुबायचे पूत, अननचे पूत, काथुआचे पूत, गेद्दूरचे पूत.
३१ आयरसाचे पूत, दायसानाचे पूत, नोएबाचे पूत, चसेबाचे पूत, गजेराचे पूत, आझियाचे पूत, फिनीचे पूत, अझारेचे पूत, बस्तायचे पूत, आसनाचे पूत , मीआनीचे पूत, नफीसीचे पूत, आकूबचे पूत, आसीफाचे पूत, असूरचे पूत, फारासीमचे पूत, बासालोतचे पूत.
३२ मीदाचे पूत, कौताचे पूत, चारेयाचे पूत, चर्कसाचे पूत, असेरेराचे पूत, थोमोईचे पूत, नासीतचे पूत, आतिफाचे पूत.
३३ सोलोमनाच्या नोकरांचे पूत: आझाफीनाचे पूत, फारीराचे पूत, जेलीचे पूत, लोझोनचे पूत, इस्रायलाचे पूत, साफेतचे पूत.
३४ हागियाचे पूत, फाराकाराचे पूत, साबीचे पूत, सरोथीचे पूत, मसियाचे पूत, गाराचे पूत, अद्दूचे पूत, सुबाचे पूत, अफेराचे पूत, बरोदीसचे पूत , साबताचे पूत, अल्लोमचे पूत.
३५ देवळांतले सगळे सेवक आनी सोलोमनाच्या नोकरांचे पूत तीनशें बाहत्तर आशिल्ले.
३६ ते थर्मलेथ आनी थेलेर्सा थावन चडले, चाराथलार तांकां फुडाकार दितालो आनी आलार;
३७ इस्रायलांतले लोक कशे आसात तें तांकां आपलीं कुळ आनी टोळयो सांगूंक शकले नात: बानाचो पूत लादान आनी नेकोदानाचे पूत सशें बावन.
३८ आनी याजकपणाची पद हडप करून मेळूंक नाशिल्ल्या याजकांतले ओब्दियाचे पूत, आकोजाचे पूत, अद्दूसाचे पूत, तांणी बार्झेलसाची एक धूव औगिया हिचेकडेन लग्न केलें आनी ताच्या नांवान नांव पडलें.
३९ जेन्नां ह्या मनशांच्या नात्याचें वर्णन नोंदींत सोदलें आनी मेळ्ळें ना, तेन्नां तांकां याजकपणाच्या पदाचेर काडून उडयले.
४० कित्याक नहेमिया आनी अथरिया हांणी तांकां सांगलें, शिकवण आनी सत न्हेसून एक मुखेल याजक उबो रावना मेरेन पवित्र गजालींचो वांटेकार जावचो न्हय.
४१ इस्रायलांतले बारा वर्सां पिरायेचे आनी ताचे परस चड पिरायेचे दादले आनी बायलो गुलाम दोन हजार तीनशें साठ सोडून तांचो आंकडो चाळीस हजार आशिल्लो.
४२ तांचे दादले आनी दासी सात हजार तीनशें सातचाळीस, गावपी दादले आनी गावपी बायलो दोनशें पंचाळीस.
४३ चारशें पंचतीस उंट, सात हजार छत्तीस घोडे, दोनशें पंचाळीस खच्चर, पांच हजार पांचशें पंचवीस जनावरां जुंव्याक वापरिल्लें.
४४ जेरुसलेमांतल्या देवाच्या देवळांत पावतकच आपल्या कुळांतल्या कांय मुखेल्यांनी आपल्या क्षमतेन घर परतून ताच्या जाग्यार उबारपाची प्रतिज्ञा केली.
४५ आनी कामांच्या पवित्र खजिन्यांत हजार पाउंड भांगर, पांच हजार रुपें आनी शंबर याजकाचीं वस्त्रां दिवप.
४६ आनी जेरुसलेमांत याजक आनी लेवी आनी लोक, गायक आनी दार राखपी अशेच रावले. आनी सगळ्या इस्रायल आपल्या गांवांनी.
४७ पूण सातवो म्हयनो लागीं पावलो आनी इस्रायल लोक दरेकले आपल्या जाग्यार पावले तेन्ना ते सगळे एकमतान उदेंते वटेन आशिल्ल्या पयल्या दाराच्या उक्त्या जाग्यार गेले.
४८ तेदनां जोसेदेकाचो पूत जेजू आनी ताचे भाव याजक आनी सलाथिएलचो पूत जॉरोबाबेल आनी ताचे भाव उबे रावून इस्रायलाच्या देवाची वेदी तयार केली.
४९ देवाचो मनीस मोयजेसाच्या पुस्तकांत स्पश्टपणान सांगिल्ले प्रमाण ताचेर होमबळी दिवप.
५० देशांतल्या हेर राश्ट्रांतल्यान तांकां जमले आनी ताच्याच जाग्यार वेदी उबारली, कारण देशांतलीं सगळीं राश्ट्रां तांकां दुस्मानकाय करून तांकां जुलूम करतालीं; ते वेळा प्रमाण बळी दिताले आनी सकाळीं आनी सांजवेळार सर्वेस्पराक होमबळी दिताले.
५१ तेंय कायद्यांत सांगिल्ले प्रमाणें तंबूची परब मनयताले आनी दर दिसा फावो ते प्रमाण बळी दिताले.
५२ आनी ताचे उपरांत सतत अर्पण, सब्बाथ, अमावस्या आनी सगळ्या पवित्र सणांचो बळी दिवप.
५३ देवाचें देवूळ अजून बांदूंक नासलें तरी सातव्या म्हयन्याच्या पयल्या दिसा सावन देवा कडेन कसलेंय व्रत केल्ल्या सगळ्यांनी देवा कडेन बळी दिवपाक सुरवात केली.
५४ ते उपरांत कोंडकारांक आनी सुतारांक पयशे, जेवण आनी पेय खोशीन दिले.
५५ सिदोन आनी सोरांतल्या लोकांकय तांणी गाडयो दिली, लिबानसांतल्यान देवदाराचीं झाडां हाडून, तीं फार्सी राजा सायरसान सांगिल्ले प्रमाणें, उदकांतल्यान जोप्पाच्या आलाशिऱ्याक हाडपाक.
५६ जेरुसलेमांतल्या देवाच्या देवळांत आयल्या उपरांत दुसऱ्या वर्सा आनी दुसऱ्या म्हयन्यांत सलाथिएलचो पूत जरोबाबेल, जोसेफदेकाचो पूत जेजू, तांचे भाव, याजक, लेवी आनी सगळे लोक सुरू जाले बंदखणींतल्यान जेरुसलेमांत येवन.
५७ ज्यू आनी जेरुसलेमांत पावल्या उपरांत दुसर् या म्हयन्याच्या पयल्या दिसा तांणी देवाच्या घराची बुन्याद घाली.

५८ आनी तांणी वीस वर्सां पिरायेच्या लेवी लोकांक सर्वेस्पराच्या कर्तुबांचेर नेमणूक केली. तेदनां जेजू, ताचे पूत आनी भाव, ताचो भाव कदमीएल आनी मादियाबूनचे पूत, एलियादुनाचो पूत जोदाचो पूत, तांचे पूत आनी भाव, सगळे लेवी आनी एकमतान वेवसाय सुरू करपी उबे रावले. देवाच्या घरांतलीं कामां फुडें व्हरपाक कश्ट करप. देखून कामगारांनी देवाचें देवूळ बांदलें.
५९ आनी याजक वाद्य आनी तुरही घेवन आपल्या कपड्यांत उबे रावले; आसाफाच्या पुतांक लेवी लोकांनी झांजो आशिल्ल्यो.
६० इस्रायलाचो राजा दावीद थारायिल्ल्या प्रमाणें उपकाराचीं गितां गावप आनी सर्वेस्पराची स्तुती करप.
६१ आनी ताची दया आनी महिमा सगळ्या इस्रायलांत सदांकाळ आसा म्हणून तांणी व्हड आवाजान सर्वेस्पराची स्तुती करुंक गितां गायलीं.
६२ आनी सगळे लोक तुरही वाजयले आनी मोठ्या आवाजान हांसले आनी सर्वेस्पराच्या घराक उबारपा खातीर सर्वेस्पराक उपकार मानपाचीं गितां गायलीं.
६३ तशेंच याजक आनी लेवी आनी तांच्या कुळांतल्या मुखेल्यां मदले आदले घर पळोवपी पुर्विल्ले लोक रडून आनी व्हड रडून ह्या बांदपाक आयले.
६४ पूण जायत्या जाणांनी तुरही आनी खोशीन मोठ्या आवाजान आवाज केलो.
६५ लोकांच्या रडपाक लागून तुरही आयकूंक मेळची ना, तरी लेगीत लोकांनी अजापीत करून वाजयलो आनी पयस आयकूंक लागलो.
६६ ताका लागून जुदा आनी बेंजामिनाच्या वंशाच्या दुस्मानांक तें आयकून तांकां कळ्ळें की त्या तुरहीच्या आवाजाचो अर्थ कितें.
६७ बंदखणींतले लोक इस्रायलाच्या देवा खातीर देवूळ बांदतात हें तांकां कळ्ळें.
६८ तेदनां ते जरोबाबेल आनी जेजू आनी घराण्यांच्या मुखेल्या कडेन गेले आनी तांकां म्हळें: “आमी तुमचे वांगडा बांदकाम करतले.”
६९ कित्याक आमींय तुमच्या सारकेच तुमच्या प्रभूचें आज्ञापालन करतात आनी ताका बळी दितात, जो आमकां हांगा हाडलो अश्शूराचो राजा अझबझारेत हाच्या काळासावन.
७० तेदनां जरोबाबेल आनी जेजू आनी इस्रायल घराण्यांतल्या मुखेल्यांनी तांकां म्हळें: “आमच्या सर्वेस्पर देवा खातीर घर बांदप आमकां आनी तुवें न्हय.”
७१ इस्रायलाच्या प्रभूक इस्रायलाच्या सर्वेस्पराक आमी एकलेच बांदून काडटले.
७२ पूण जुदेयांतल्या लोकांचेर जड पडून आनी तांकां आडखळून दवरल्ल्या देशांतल्या विधर्मी लोकांनी तांच्या बांदकामांत आडखळ हाडली.
७३ आनी तांच्या गुपीत कटांनी आनी लोकांच्या समजावन आनी बोवाळांनी तांणी राजा सायरस जियेतालो त्या सगळ्या काळांत इमारत सोंपपाक आडखळ हाडली, देखून तांकां दोन वर्सां खातीर बांदपाक आडखळ आयली, दारियसाच्या राजवटी मेरेन.

अध्याय 6

१ दारियो आग्गेयस आनी अड्डोचो पूत जकर्याह ह्या संदेष्ट्यांच्या राजवटीच्या दुसऱ्या वर्सा ज्यू आनी जेरुसलेमांतल्या ज्यू लोकांक तांचेर आशिल्ल्या इस्रायलाच्या देवा सर्वेस्पराच्या नांवान भाकीत केलें.
२ तेदनां सलातीलाचो पूत जॉरोबाबेल आनी जोसेफदेकाचो पूत जेजू उबे रावून जेरुसलेमांत प्रभूचें घर बांदपाक लागले आनी सर्वेस्पराचे संदेष्टे तांकां आदार दिलो.
३ त्याच वेळार सिरिया आनी फिनीशचो राज्यपाल सिसिनेस आनी सत्राबुझानेस आनी ताच्या वांगड्यां वांगडा तांकां येवन तांकां म्हळें.
४ तुमी कोणाच्या नेमणुके प्रमाणें हें घर आनी हें छप्पर बांदतात आनी हेर सगळीं कामां करतात? आनी हीं कामां करपी कामगार कोण?
५ तरी लेगीत ज्यू लोकांच्या जाण्ट्यांक कृपा जाली, कारण सर्वेस्परान बंदखणींतल्या लोकांक भेट दिली.
६ आनी तांकां बांदपाक आडखळ जाली ना, जो मेरेन दाराक तांचे विशीं अर्थ दिवंक ना आनी ताका जाप मेळ्ळी ना.
७ सिरिया आनी फिनीशचो राज्यपाल सिसिनेस आनी सत्राबुझानेस आनी सिरिया आनी फिनीशांतल्या राज्यकर्त्यांनी आपल्या वांगड्यांनी बरयल्ल्या पत्रांची प्रत दाराक धाडली. दारा राजाक नमस्कार:
८ आमच्या स्वामी राजाक सगळें कळूं, जुदेयाच्या देशांत येवन जेरुसलेम शारांत भितर सरून जेरुसलेम शारांत बंदखणींतले ज्यू लोकांचो आदलो मनीस मेळ्ळो
९ व्हड आनी नवें, कोरीव आनी मोलादीक फातरांनी आनी वण्टींचेर पयलींच घाल्लें लांकडें, प्रभूक घर बांदप.
१० आनी तीं कामां व्हड वेगान जातात आनी काम तांच्या हातांत समृध्दपणान चलता आनी सगळ्या वैभवान आनी मेहनतीन जाता.
११ तेदनां आमी ह्या जाण्ट्यांक विचारलें, “तुमी कोणाच्या आज्ञा प्रमाणें हें घर बांदतात आनी ह्या कामांची बुन्याद घालतात?
१२ देखून आमी तुका बरयून गिन्यान मेळोवंक जाय म्हण आमी तांकां मुखेल कर्तुबां कडल्यान मागलें आनी तांकां तांच्या मुखेल मनशांचीं नांवां बरयल्लीं मागलीं.
१३ ताका लागून तांणी आमकां ही जाप दिली: आमी सर्ग आनी धर्तरी तयार करपी सर्वेस्पराचे सेवक.
१४ आनी हें घर जायत्या वर्सां आदीं इस्रायलाच्या एका व्हडल्या आनी बळवंत राजान बांदलें आनी तें सोंपलें.
१५ पूण जेन्नां आमच्या बापायनी देवाचो राग हाडलो आनी सर्गार आशिल्ल्या इस्रायलाच्या प्रभूचेर पातक केलें, तेन्ना ताणें तांकां बाबिलोनाचो राजा नबूकोदोनोसोर आनी खाल्दी लोकांच्या सत्तेखाला दिले.
१६ ताणें घर मोडून उडयलें आनी जळयलें आनी लोकांक बंदखणींत व्हरून बाबिलोनांत व्हेले.
१७ पूण सायरस राजा बाबिलोनाच्या देशाचेर राज्य केल्ल्या पयल्या वर्सा सायरस राजान हें घर बांदपाक बरयलें.
१८ आनी नबूकोदोनोसोरान जेरुसलेमांतल्या घरांतल्यान व्हरून आपल्याच देवळांत दवरिल्लीं भांगराचीं आनी रुप्याचीं पवित्र आयदनां राजा सायरसान बाबिलोनांतल्या देवळांतल्यान परतून हाडून दिल्ल्यो ज़ोरोबाबेल आनी सनाबस्सारस राज्यकर्त्याक,
१९ तेंच आयदनां व्हरून जेरुसलेमाच्या देवळांत दवरपाची आज्ञा दिवन; आनी ताचे सुवातेर प्रभूचें देवूळ बांदचें अशें.
२० तेदनां तोच सनाबसरो हांगा येवन जेरुसलेमांत सर्वेस्पराच्या घराची बुन्याद घाली. आनी त्या काळासावन ही अजून इमारत आशिल्ल्यान ती अजून पुरायपणान सोंपली ना.
२१ आतां राजाक बरें दिसलें जाल्यार, कोरस राजाच्या नोंदींचो सोद घेवचो.
२२ जेरुसलेमांत सर्वेस्पराचें घर बांदपाचें काम राजा सायरसाच्या संमती प्रमाणें जालां आनी आमचो स्वामी राजा अशें मानता जाल्यार ताणें आमकां तें दाखोवचें.
२३ तेदनां दारा राजान बाबिलोनांतल्या नोंदीं मदल्यान सोदपाची आज्ञा दिली आनी मदी देशांतल्या एकबतानेच्या राजवाड्याक एक रोल मेळ्ळो, तातूंत ह्यो गजाली नोंद जाल्ल्यो.
२४ सायरसाच्या राजवटीच्या पयल्या वर्सा सायरस राजान जेरुसलेमांतलें सर्वेस्पराचें घर परतून बांदपाची आज्ञा दिली, थंय ते सतत उज्यान बळी दितात.
२५ ताची उंचाय साठ हात आनी रुंदाय साठ हात, तीन वळी कापल्ल्या फातरांची आनी एक वळी नव्या लांकडाची आसतली; आनी ताचो खर्च कोरस राजाच्या घरांतल्यान दिवपाचो.
२६ आनी नबूकोदोनोसोरान जेरुसलेमांतल्या घरांतल्यान काडून बाबिलोनाक हाडिल्लीं भांगराचीं आनी रुप्याचीं पवित्र आयदनां जेरुसलेमांतल्या घरांत परतून हाडून, थंय दवरचीं ते आदीं आशिल्ले.

२७ आनी सिरिया आनी फिनीशचो राज्यपाल सिसिनेस आनी सत्राबुझानेस आनी तांचो वांगडी आनी सिरिया आनी फिनीशांत राज्यकर्ते म्हूण नेमिल्ल्या लोकांक त्या जाग्यार हस्तक्षेप करचो न्हय, पूण त्या जाग्याचो नोकर जरोबाबेलाक त्रास दिवचो न्हय अशी आज्ञा ताणें दिली सर्वेस्पर आनी जुदेयाचो राज्यपाल आनी ज्यू लोकांचो जाण्टो त्या जाग्यार सर्वेस्पराचें घर बांदपाक.
२८ तें परत बरें बांदुंक हांवें आज्ञा केल्या; आनी सर्वेस्पराचें घर सोंपसर ज्यू लोकांच्या बंदखणींतल्या लोकांक आदार करुंक ते खरेपणान पळयतात.
२९ आनी सेलोसिरिया आनी फिनीसाच्या करांतल्यान ह्या मनशांक सर्वेस्पराच्या बळीं खातीर, म्हळ्यार राज्यपाल ज़ोरोबाबेलाक, बैल, मेढरां आनी कोंबडे हांचे खातीर काळजीपूर्वक दिवपाचो वाटो;
३० आनी धान्य, मीठ, सोरो आनी तेल, आनी जेरुसलेमांत आशिल्ले याजक दिसपट्टे खर्च करुंक जाय तशें दर वर्सा फुडें प्रस्न करिनासतना.
३१ ताका लागून सर्वोच्च देवाक राजा खातीर आनी ताच्या भुरग्यां खातीर अर्पण दिवंक मेळचो आनी तांणी आपल्या जिवा खातीर मागणें करुंक मेळचें.
३२ आनी कोणेंय उल्लंघन केल्यार, हय, वा आदीं सांगिल्ल्या वा बरयल्ल्या खंयच्याय गजालीक हळुवार करुंक जाय जाल्यार, ताच्याच घरांतल्यान एक झाड काडून ताचेर फांशी दिवची आनी ताची सगळी मालमत्ता राजा खातीर जप्त करची अशी आज्ञा केली.
३३ ताका लागून जेरुसलेमांतल्या त्या प्रभूच्या घराक आडखळ हाडूंक वा ताका त्रास दिवंक हात वाडयता त्या दर एका राजाक आनी राष्ट्राक पुरायपणान नाश कर.
३४ हांव राजा दारियोन ह्या गजालीं प्रमाणें खरेंपणान करुंक थारायलां.

अध्याय 7

१ तेदनां सेलोसिरिया आनी फिनीश हांगाचो राज्यपाल सिसिनेस आनी सत्राबुझानेस आनी तांच्या वांगड्यांक दारा राजाच्या आज्ञां प्रमाणें.
२ ज्यू लोकांच्या आदल्या लोकांक आनी देवळाच्या राज्यपालांक आदार करून पवित्र कर्तुबांचो खूब बारीकसाणेन नदर दवरलो.
३ आनी अग्गेयस आनी जकर्यास संदेष्ट्यांनी भाकीत केलें तेन्नां पवित्र कर्तुबां बरीं जालीं.
४ इस्रायलाच्या देवा सर्वेस्पराच्या आज्ञा प्रमाणें आनी फारसांतले राजा कोरस, दारा आनी आर्टेझर्क्साच्या संमतीनूच तांणी हीं कामां सोंपयलीं.
५ आनी अशें पवित्र घर आदर म्हयन्याच्या तीन विसाव्या दिसा, इराणी राजाच्या दारियोच्या सव्या वर्सा सोंपलें
६ इस्रायल लोक, याजक, लेवी आनी हेर बंदखणींतले लोक, मोयजेसाच्या पुस्तकांत बरयल्ल्या प्रमाणें केलें.
७ आनी सर्वेस्पराच्या देवळाच्या उर्पणाक तांणी शंबर बैलांक दोनशें मेढरां, चारशें कोंबडे अर्पण केलें;
८ इस्रायलाच्या कुळांतल्या मुखेल्यांच्या संख्ये प्रमाण सगळ्या इस्रायलाच्या पातकाखातीर बारा बोकड्यो.
९ याजक आनी लेवीय आपल्या वस्त्रां नी, आपल्या कुत्र्यां प्रमाणें, मोयजेसाच्या पुस्तका प्रमाणें इस्रायलाच्या देवा सर्वेस्पराची सेवेंत उबे रावले आनी दरवाड्या दारांक दार राखपी उबे रावले.
१० आनी बंदखणींतले इस्रायल लोकांनी पयल्या म्हयन्याच्या चवदाव्या दिसा पास्काचो उत्सव मनयलो, उपरांत याजक आनी लेवी पवित्र जाले.
११ बंदखणींतले लोक सगळे एकठांय पवित्र जाले नात, पूण लेवी सगळे एकठांय पवित्र जाले.
१२ आनी अशे तरेन तांणी बंदखणींतल्या सगळ्यां खातीर आनी आपल्या भावांक याजकांक आनी स्वता खातीर पास्काचो दीस दिलो.
१३ बंदखणींतल्यान भायर सरपी इस्रायल लोक जेवले, ते सगळे जे देशांतल्या लोकांच्या घृणास्पद गजालीं पासून वेगळे जावन सर्वेस्पराक सोदले.
१४ ते सात दीस खमीर नाशिल्ल्या भाकरीची परब मनयली आनी सर्वेस्पराच्या मुखार खोशी जाली.
१५ इस्रायलाच्या देवा सर्वेस्पराच्या वावरांत तांचो हात बळगें करुंक ताणें अश्शूराच्या राजाचो सल्लो तांकां वळयलो.

अध्याय 8

१ आनी उपरांत इराणी राजा आर्टेझर्क्सस राज्य करताना एजेरियाचो पूत सरायसाचो पूत एस्द्रास आयलो आनी सलुमाचो पूत हेल्कियाचो पूत.
२ सद्दूकाचो पूत, अकीतोबाचो पूत, अमरियाचो पूत, एजियाचो पूत, मेरेमोतचो पूत, जरायाचो पूत, सावियाचो पूत, बोक्काचो पूत, अबीसमचो पूत, फिनीसाचो पूत , एलेझाराचो पूत, आॅरोन मुखेल याजकाचो पूत.
३ हो एस्द्रास इस्रायलाच्या देवान दिल्ल्या मोयजेसाच्या कायद्यांत बरोच तयार जावन बाबिलोना थावन शास्त्रज्ञ जावन वयर सरलो.
४ राजान ताचो मान केलो, कित्याक ताच्या सगळ्या विनंतींनी ताका कृपा मेळ्ळी.
५ ताचे वांगडा इस्रायल लोकांतले कांय लेवी याजक, पवित्र गायक, दरवाजेचे आनी देवळाचे सेवक जेरुसलेमांत गेले.
६ आर्टेझर्क्साच्या राजवटीच्या सातव्या वर्सा पांचव्या म्हयन्यांत राजाचें सातवें वर्स जालें; कित्याक ते पयल्या म्हयन्याच्या पयल्या दिसा बाबिलोना थावन जेरुसलेमांत गेले, सर्वेस्परान तांकां दिल्ल्या समृध्द प्रवासाच्या प्रमाणें.
७ एस्द्रासाक खूब व्हड कुशळटाय आशिल्ली, देखून ताणें सर्वेस्पराचे कायदे आनी आज्ञा कांयच सोडून दिले नात, पूण सगळ्या इस्रायलाक नेम आनी न्याय शिकयले.
८ राजा आर्टेझर्क्सेस हाचे कडल्यान बरयल्ली आनी प्रभूच्या कायदे वाचपी याजक आनी एस्द्रासा कडेन आयिल्ली आज्ञापत्राची प्रत हीच उपरांत येता.
९ राजा आर्टेझर्क्सेस एस्द्रासाक नमस्कार करता.
१० कृपाळें वागपाचें थारायल्या उपरांत, ज्यू राष्ट्रांतले आनी याजक आनी लेवी लोकां मदले जे आमच्या राज्यांत आसात ते तुज्या वांगडा जेरुसलेमांत वचूंक जाय.
११ ताका लागून जें कितें चिंततात ते तुज्या वांगडा वचूंक जाय, म्हाका आनी म्हज्या सात इश्टांक सल्लागारांक बरें दिसलें.
१२ ताका लागून ते जुदेया आनी जेरुसलेमाच्या वावराक, सर्वेस्पराच्या कायद्यांत आशिल्ल्या गजालीं प्रमाणें पळेवंक शकतले;
१३ आनी इस्रायलाच्या सर्वेस्पराक जेरुसलेमांत व्हरून, हांवें आनी म्हज्या इश्टांनी प्रतिज्ञा केल्लीं देणगीं आनी बाबिलोन देशांत मेळपी सगळें भांगर आनी रुपें जेरुसलेमांत देवा कडेन व्हरचें.
१४ जेरुसलेमांतल्या आपल्या देवा देवाच्या देवळा खातीर लोकांक दिल्लें तेंय, बैल, मेढरां आनी कोंबडे आनी ताचे कडेन आशिल्ल्या वस्तूं खातीर रुपें आनी भांगर एकठांय करपाक मेळचें;
१५ जेरुसलेमांतल्या आपल्या देवा सर्वेस्पराच्या वेदीचेर ते सर्वेस्पराक बळी दिवंक शकतले.
१६ तूं आनी तुजे भाव रुप्या आनी भांगरान जें कितें करतात तें तुज्या देवाच्या इत्से प्रमाणें कर.
१७ आनी जेरुसलेमांतल्या तुज्या देवाच्या देवळाच्या वापरा खातीर तुका दिल्लीं देवाचीं पवित्र आयदनां जेरुसलेमांत तुज्या देवा मुखार दवरचीं.
१८ आनी तुज्या देवाच्या देवळाच्या वापरा खातीर तुका याद आसल्ली खंयचीय गजाल तूं राजाच्या खजिन्यांतल्यान दिवची.
१९ आनी हांव राजा आर्टेझर्क्सेसान सिरिया आनी फिनीशांतल्या खजिन्याच्या राखणदारांकय आज्ञा दिल्या की एस्द्रा याजक आनी सर्वोच्च देवाच्या कायद्याचो वाचक जें कितें धाडटा तें ताका बेगीन दिवचें.
२० शंबर तालेंट रुप्याची, तशेंच शंबर कोरा मेरेन गंव आनी शंबर सोन्याचे कुडके आनी हेर वस्तू भरपूर.

२१ राजाच्या आनी ताच्या पुतांच्या राज्याचेर राग येवचो न्हय म्हूण देवाच्या कायद्या प्रमाणें सगळ्यो गजाली सर्वोच्च देवा कडेन कश्टान जावंक जाय.
२२ हांव तुमकां आज्ञा करतां की तुमी खंयच्याय याजकांक वा लेवींक वा पवित्र गायकांक वा देवळाच्या दारांक वा देवळाच्या सेवकांक वा ह्या देवळांत कर्तुबां आशिल्ल्या कोणाकूय कर वा हेर कसलोच लाद करचो न्हय आनी कोणाकच तांचेर कसलीच गजाल लादपाचो अधिकार ना अशें.
२३ आनी तूं एस्द्रा, देवाच्या बुद्धी प्रमाणें, तुज्या देवाचो कायदो जाणून घेवपी सगळ्या सिरिया आनी फिनीशांत न्यायाधीश आनी न्यायाधीश नेमून दिवचो. आनी तें जाणनाशिल्ल्यांक तूं शिकयतलो.
२४ आनी जो कोण तुज्या देवाच्या आनी राजाच्या कायद्याचो भंग करता जाल्यार ताका मरणाची वा हेर ख्यास्त आसूं, पयशांची ख्यास्त आसूं वा बंदखणीची ख्यास्त खरपणान मेळटली.
२५ तेदनां एस्द्रान शास्त्रज्ञ म्हणलें: “जेरुसलेमांतल्या आपल्या घराण्याची महिमा करुंक राजाच्या काळजांत हीं गजाली घालून दिल्ल्या म्हज्या बापायचो एकलोच सर्वेस्पर देवाचो उपकार जा.
२६ आनी राजा, ताच्या सल्लागार आनी ताच्या सगळ्या इश्टां आनी कुलीन लोकां मुखार म्हाका मान केला.
२७ ताका लागून म्हज्या देवा सर्वेस्पराच्या आदारान म्हाका उर्बा मेळ्ळी आनी म्हज्या सांगाता चडपाक इज्रायल मनशांक एकठांय केलो.
२८ आर्तेझार्क्सास राजाच्या काळार बाबिलोना थावन म्हजे वांगडा चडून गेल्ले हे आपल्या घराण्या प्रमाण आनी जायत्या मानाच्या लोकां प्रमाण.
२९ फिनीसाच्या पुतां मदलो गेरसोन, इतामाराच्या पुतां मदलो गमाएल आनी दावीदाच्या पुतां मदलो सेकेनियाचो पूत लेट्टू.
३० फारेजाच्या पुतां मदलो जकर्याह; ताचे वांगडा एकशें पन्नास मनीस मेजले.
३१ पहात मोआबच्या पुतां मदलो जरायाचो पूत एलियाओनिया आनी ताचे वांगडा दोनशें मनीस.
३२ ज़ातोयच्या पुतां मदलो जेजेलसाचो पूत सेकेनिया आनी ताचे वांगडा तीनशें मनीस: आदीनाच्या पुतां मदलो जोनासाचो पूत ओबेत आनी ताचे वांगडा दोनशें पन्नास मनीस.
३३ एलामाच्या पुतां मदलो गोथोलियाचो पूत जोसियास आनी ताचे वांगडा सत्तर मनीस.
३४ सफतियाच्या पुतां मदलो मायकेलचो पूत जराय आनी ताचे वांगडा साठ मनीस.
३५ जोआबाच्या पुतां मदलो जेझेलसाचो पूत अबदिया आनी ताचे वांगडा दोनशें बारा मनीस.
३६ बानीदाच्या पुतां मदलो जोसाफियाचो पूत असालीमोत आनी ताचे वांगडा शंबर साठ दादले.
३७ बाबीच्या पुतां मदलो बेबाईचो पूत जकर्याह आनी ताचे वांगडा अठ्ठावीस मनीस.
३८ आस्ताथाच्या पुतां मदलो अकातानाचो पूत योहानीस आनी ताचे वांगडा शंबर धा मनीस.
३९ आदोनीकामाच्या पुतांचो निमाणो आनी तांकां एलीफालेट, ज्वेल आनी सामय्या आनी सत्तर मनशांचीं नांवां आसात.
४० बागोच्या पुतां मदलो इस्तालकुरसाचो पूत उथी आनी ताचे वांगडा सत्तर मनीस.
४१ आनी तांकां हांवें एकठांय करून थेरास नांवाच्या न्हंयांत तीन दीस आमचे तंबू उबारले.
४२ पूण थंय म्हाका कोणूच याजक आनी लेवी मेळूंक ना.
४३ तेदनां हांवें एलेझार, इदुएल आनी मासमान हांचे कडेन धाडलो.
४४ आल्नाथान, ममायस, योरीबास, नाथन, युनातान, जकर्यास आनी मोसोलामोन हे मुखेल मनीस आनी विद्वान.
४५ तेदनां हांवें तांकां सांगलें की तांकां खजिन्याच्या जाग्यार आशिल्ल्या सद्देयस सरपती कडेन वचपाक सांगलें.
४६ आनी तांकां आज्ञा केली की तांणी दाद्देयस आनी ताच्या भावांक आनी त्या जाग्यार आशिल्ल्या खजिनदारांक उलोवंक जाय, जे आमकां सर्वेस्पराच्या घरांत याजकपण करपाक शकतले अशे मनीस धाडचे.
४७ आमच्या प्रभूच्या बळवंत हातान तांणी आमचे कडेन इज्रायलाचो पूत लेवीचो पूत मोली, आसेबेबिया आनी ताचे पूत आनी ताचे भाव अठरा वर्सांचो कुशळ मनीस हाडले.
४८ आसेबिया, अन्नूस आनी ताचो भाव ओसायस, चन्नुन्यूस आनी तांचो पूत वीस मनीस आशिल्ले.
४९ दावीदान ज्या देवळाच्या नोकरांक आनी लेवी लोकांच्या सेवे खातीर मुखेल मनशां मदीं दोनशें वीस नोकरांनीं नांवां दाखयलीं.
५० आनी थंय हांवें आमच्या प्रभू मुखार तरणाट्यांक उपास करपाची प्रतिज्ञा केली, ताका आमकां आनी आमचे वांगडा आशिल्ल्यांक, आमच्या भुरग्यांक आनी गोरवांक एक समृध्द प्रवास मागपाक.
५१ कित्याक म्हाका राजा पांयतणां आनी घोड्यार बसपी लोकांक विचारपाक आनी आमच्या विरोधकां आड राखण करपाक म्हाका लज दिसताली.
५२ कित्याक आमी राजाक सांगिल्लें की, आमच्या देवाचो बळ ताका सोदपी लोकां कडेन आसचो आनी तांकां सगळ्या तरांनी आदार दिवंक.
५३ आनी आमी परत आमच्या प्रभूक ह्या गजालीं विशीं विनवणी केली आनी ताका आमकां अनुकूल दिसलो.
५४ तेदनां हांवें याजकांच्या मुखेल्यां मदल्या बारा जाणांक, एसेब्रिया आनी अस्सानिया आनी तांच्या भावांतल्या धा मनशांक वेगळे केल्ले.
५५ राजान, ताच्या मंडळान, राजकुंवरांनी आनी सगळ्या इज्रायलान दिल्लें आमच्या प्रभूच्या घरांतलीं भांगर, रुपें आनी पवित्र आयदनां हांवें तांकां वजन केलें.
५६ हांवें तें वजन करून तांकां सशें पन्नास तालेंट रुपें, शंबर तालेंट रुप्याचीं आयदनां आनी शंबर तालेंट भांगर दिलीं.
५७ भांगराचीं वीस आयदनां आनी भांगराचीं बारा आयदनां, बारीक पितळेचीं आयदनां, भांगरा सारकीं झिलमिलपी.
५८ आनी हांवें तांकां म्हळें: तुमी दोगूय देवा खातीर पवित्र, आनी आयदनां पवित्र, भांगर आनी रुपें आमच्या बापायच्या प्रभूच्या प्रभूक व्रत.
५९ जेरुसलेमांतल्या याजक आनी लेवींच्या मुखेल्यांक आनी इज्रायलाच्या घराण्यांतल्या मुखेल मनशांक आमच्या देवाच्या घरांतल्या कुडींनी दिवंक जाय मेरेन तुमी पळयून दवरात.
६० तेदनां रुपें, भांगर आनी आयदनां घेवन आयिल्ल्या याजक आनी लेवी लोकांक जेरुसलेमांत, सर्वेस्पराच्या देवळांत हाडले.
६१ आमी पयल्या म्हयन्याच्या बाराव्या दिसा थेरस न्हंय थावन भायर सरले आनी आमच्या सांगाता आशिल्ल्या आमच्या प्रभूच्या बळवंत हातान जेरुसलेमाक पावले आनी आमच्या प्रवासाच्या सुरवाती सावन प्रभून आमकां दर एका दुस्माना थावन सोडयले आनी अशें आमी जेरुसलेमांत आयले.
६२ आमी थंय तीन दीस रावले उपरांत चवथ्या दिसा आमच्या प्रभूच्या घरांत वजन केल्लें भांगर आनी रुपें इरीचो पूत मार्मोत याजक हाका दिलो.
६३ ताचे वांगडा फिनीसाचो पूत एलेझार आनी ताचे वांगडा जेजूचो पूत जोसाबाद आनी सब्बानाचो पूत मोएत, लेवी लोक आशिल्ले.
६४ आनी त्याच वेळार तांचें सगळें वजन बरयल्लें.
६५ आनी बंदखणींतल्यान भायर सरल्ल्या लोकांनी इज्रायलाच्या सर्वेस्पर देवाक बळी दिले, सगळ्या इज्रायला खातीर बारा बैल, अश्टतास मेढरां.
६६ साठ कोंबडे, शान्ति बळी दिवपा खातीर बोकड्यो, बारा; तीं सगळीं प्रभूक बळी.
६७ ते उपरांत राजाच्यो आज्ञा राजाच्या वांगड्यांक आनी सेलोसिरिया आनी फिनीसीच्या राज्यपालांक दिली. आनी तांणी लोकांक आनी देवाच्या देवळाचो मान केलो.
६८ हीं कामां जालीं तेन्नां राज्यकर्ते म्हजे कडेन येवन म्हणपाक लागले.

६९ इज्रायल राष्ट्रान, राजकुंवरांनी, याजकांनी आनी लेवींनी देशांतल्या परकी लोकांक, कनानी, हित्ती, फेरेसी, जेबूसी आनी मोआबी लोकांक, विदेशी लोकांच्या प्रदुशणांक तांचे कडल्यान पयस करूंक ना. इजिप्तांतले, आनी एदोमी लोक.
७० कित्याक ते आनी तांचो पूत दोगांय आपल्या चलयां कडेन लग्न जाल्यात आनी पवित्र बीं देशांतल्या परकी लोकां कडेन भरसलां; आनी ह्या प्रकरणाच्या सुरवाती सावन राज्यकर्ते आनी व्हड मनीस ह्या अधर्मांत वांटेकार जाल्यात.
७१ आनी हीं गजाली आयकल्या बरोबर हांव म्हजे कपडे आनी पवित्र वस्त्र फाडून तकलेचे आनी खाडयेचे केंस काडले आनी म्हाका दुख्खी आनी खूब जड जावन बसयलो.
७२ तेन्नां इज्रायलाच्या देवा सर्वेस्पराच्या उतराक लागून भावार्थी जाल्ले सगळे लोक म्हजे कडेन जमले आनी हांव ह्या वायटाचो शोक करताना, पूण सांजवेळा बळी दिवपा मेरेन हांव जडपणान भरून बसलो.
७३ मागीर उपासांतल्यान उठून म्हजे कपडे आनी पवित्र वस्त्र फाडून, मांडयो नमळून आनी सर्वेस्पराक हात वाडयलो.
७४ हांवें म्हणलें, हे प्रभू, तुज्या तोंडा मुखार हांव घुस्पल्लो आनी लजता;
७५ आमचीं पात्कां आमच्या तकले परस चड जाल्यांत आनी आमचीं अज्ञानां सर्गार पावल्यांत.
७६ कित्याक आमच्या बापायच्या काळा थावन आमी आयज मेरेन व्हड पातकांत आसात आनी आसात.
७७ आनी आमच्या पात्कां खातीर आनी आमच्या बापाय खातीर आमी आमच्या भावांक आनी आमच्या राजांक आनी आमच्या याजकांक आयज मेरेन पृथ्वीच्या राजांक, तलवारीक आनी बंदखणींत आनी लजयेच्या शिकारेक सोडून दिले.
७८ आनी आतां कांय प्रमाणांत तुज्या कडल्यान आमकां दया दाखयल्या, हे प्रभू, तुज्या पवित्रस्थानाच्या जाग्यार आमकां एक मुळां आनी नांव उरलां;
७९ आनी आमच्या दे वाच्या घरांत आमकां एक उजवाड मेळोवंक आनी आमच्या गुलामगिरीच्या वेळार आमकां जेवण दिवंक.
८० हय, जेन्नां आमी गुलामपणांत आशिल्ले, तेन्नां आमी आमच्या प्रभूक सोडून दिवंक नाशिल्ले; पूण ताणें आमकां फारसाच्या राजां मुखार कृपा करून आमकां जेवण दिलें;
८१ हय, आनी आमच्या प्रभूच्या देवळाचो मान केलो आनी उध्वस्त जाल्ल्या सियोनाक उबो केलो, की तांणी आमकां ज्यू आनी जेरुसलेमांत खात्रीन रावपाक मेळ्ळां.
८२ आनी आतां हे प्रभू, हीं गजाली घेवन आमी कितें म्हणटले? तुज्या सेवक संदेष्ट्यांच्या हातान तुज्या आज्ञांचो आमी उल्लंघन केला.
८३ तुमी दायज म्हूण घेवन वतात ती देश, देशांतल्या परकी लोकांच्या प्रदुशणान दूषित जाल्ली देश आनी तांणी ती आपल्या अशुध्दतायेन भरल्या.
८४ देखून आतां तुमी तुमच्या धुवांक तांच्या पुतां कडेन जोडूंक नाकात आनी तांचीं धुवांक तुमच्या पुतां कडेन घेवंक ना.
८५ तशेंच, तुमी तांकां बळगें मेळोवंक आनी देशांतलीं बरीं वस्तू खावंक आनी देशाचें वारसो तुमच्या भुरग्यांक सदांकाळ सोडून दिवंक केन्नाच तांचे कडेन शांती मेळोवंक सोदचे नात.
८६ आनी जें सगळें घडलां तें आमच्या वायट कर्तुबां खातीर आनी व्हड पातकांक लागून आमकां जाता; कित्याक, हे प्रभू, तुवें आमचीं पातकां उजवाडाक हाडलीं.
८७ आनी आमकां अशें मुळां दिलें, पूण तुज्या कायद्याचो भंग करुंक आनी देशांतल्या राश्ट्रांच्या अशुध्दपणांत घुस्पूंक आमी परतून फाटीं सरले.
८८ आमकां मुळां, बीं आनी नांव सोडून वचूंक ना, आमचो नाश करुंक तूं आमचेर राग येवंक ना?
८९ हे इज्रायलाचो प्रभू, तूं खरो, कित्याक आमी आयज एक मुळां उरलां.
९० पळे, आतां आमी तुज्या मुखार आमच्या वायटांत आसात, कित्याक तुज्या मुखार ह्या गजालींक लागून आमी आतां उबे रावंक शकनात.
९१ एस्द्रान आपल्या प्रार्थनेंत रडून देवळा मुखार जमनीर सपाट पडून आपलें कबुली दिताना, जेरुसलेमांतल्यान ताचे कडेन जायते दादले, बायलो आनी भुरगीं एकठांय आयलीं, कारण लोकां मदीं व्हड रडपाक लागले.
९२ तेदनां इज्रायलाच्या पुतां मदलो एक जेलसाचो पूत जेकोनिया हाणें आवाज काडलो आनी म्हणलें: “हे एस्द्रास, आमी सर्वेस्पर देवा आड पातक केलां, आमी देशांतल्या राश्ट्रांतल्या परकी बायलां कडेन लग्न जाल्यात आनी आतां सगळो इज्रायल उंच आसा हें .
९३ आमी सर्वेस्पराक सोपूत घेवया, आमचीं सगळीं बायलां, जीं आमी राष्ट्रां कडल्यान घेतिल्लीं, तांच्या भुरग्यां सयत सोडून दितले.
९४ तुवें थारायिल्ल्या प्रमाणें आनी सर्वेस्पराच्या कायद्याक पाळो दिवपी कितलेशेच.
९५ उठून फांशी दिवची, कित्याक ही गजाल तुजे कडेन आसा आनी आमी तुज्या वांगडा आसतले.
९६ तेदनां एस्द्रास उठलो आनी सगळ्या इज्रायलांतल्या याजक आनी लेवींच्या मुखेल्यांक सोपूत घेतलो. आनी अशें तांणी सोपूत घेतलो.

अध्याय ९

१ तेदनां एस्द्रास देवळाच्या आंगणांतल्यान उठून एलियासीबाचो पूत जोआननाच्या कोठयेंत गेलो.
२ लोकांच्या व्हडल्या वायटांचो शोक करून थंयच रावले आनी जेवण खावंक ना आनी उदक पियेलें ना.
३ सगळ्या ज्यू आनी जेरुसलेमांत बंदखणींतल्या सगळ्या लोकांक जेरुसलेमांत एकठांय करपाची घोशणा जाली.
४ आनी कोणाक दोन-तीन दिसां भितर राज्य करपी जाण्ट्यांनी थारायिल्ल्या प्रमाणें, तांचीं गोरवां देवळाच्या वापरा खातीर धरून बंदखणींतल्या लोकां मदल्यान भायर काडचीं.
५ तीन दिसांनी जुदा आनी बेंजामिन कुळांतले सगळे णवव्या म्हयन्याच्या विसाव्या दिसा जेरुसलेमांत एकठांय जाले.
६ सदच्या वायट हवामानाक लागून सगळे लोक देवळाच्या रूंद आंगणांत थरथरून बसले.
७ तेदनां एस्द्रान उठून तांकां म्हळें: “तुमी परकी बायलां कडेन लग्न जावन कायद्याचो भंग केला आनी ताका लागून इज्रायलाचीं पात्कां वाडलीं.
८ आतां कबुली दिवन आमच्या बापायच्या सर्वेस्पर देवाचो महिमा कर.
९ ताची इत्सा करात आनी देशांतल्या विधर्मां पासून आनी परकी बायलां पासून वेगळे रावात.
१० तेदनां सगळ्या लोकांनी मोठ्या आवाजान म्हणलें: “तुवें सांगिल्लें तशें आमी तशें करतले.”
११ पूण लोक चड आशिल्ल्यान आनी हवामान वायट आशिल्ल्यान आमी भायर उबे रावंक शकनात आनी हें एक-दोन दिसांचें काम न्हय, पूण ह्या गजालींनी आमचें पातक पयस पातळ्ळां.
१२ ताका लागून लोकसंख्येचे राज्यकर्ते रावपाक दिवचे आनी आमच्या राबित्यांतले सगळे परकी बायलो थारायिल्ल्या वेळार येवंक दिवचे.
१३ आनी सगळ्या जाग्याचे राज्यकर्ते आनी न्यायाधीश, जो मेरेन आमी ह्या गजाली खातीर सर्वेस्पराचो राग आमचे कडल्यान पयस करचे मेरेन.
१४ तेदनां अझाएलाचो पूत जोनाथन आनी थिओकानसाचो पूत एजेकियास हांणी ही गजाल तांचेर घेतली आनी मोसोलाम, लेवीस आनी सब्बाथ्यून तांकां आदार केलो.
१५ आनी बंदखणींतल्या लोकांनी हीं सगळीं कामां केलीं.
१६ तेदनां एस्द्रा याजकान आपल्या घराण्यांतले मुखेल मनीस सगळ्यांच्या नांवान वेंचून काडले आनी धाव्या म्हयन्याच्या पयल्या दिसा ते एकठांय बसून हे गजालीची चवकशी केली.
१७ तेदनां तांची परकी बायलो धरून दवरल्लीं कामां पयल्या म्हयन्याच्या पयल्या दिसा सोंपली.
१८ आनी परकी बायलो आशिल्ल्या याजकांतल्यान मेळ्ळे.

१९ जोसेदेकाचो पूत जेजू आनी ताच्या भावांक; मथेलास आनी एलिझार, आनी जोरिबस आनी जोआदानस.
२० आनी ताणीं आपल्या बायलांक सोडून दिवंक आनी आपल्या चुकांचो समेट करुंक मेढरां अर्पण करुंक हात दिलो.
२१ आनी एमेराच्या पुतां मदल्यान; अननियास, झाबदेयस, इनीस, समेयस, हियरेल आनी अझारियास.
२२ आनी फायसुराच्या पुतां मदल्यान; एलिओनास, मॅसियास इझ्राएल आनी नथनेल, आनी ओसिडलस आनी ताल्सास.
२३ आनी लेवी लोकांचो; जोझाबाद, आनी सेमीस, आनी कोलियस, जाका कॅलिटास म्हणटाले, आनी पॅथेयस, आनी जुदास आनी जोनास.
२४ पवित्र गायकांचो; एलिअझुरस, बॅक्युरस हांणी केला.
२५ दारधारकांचो; सॅलमस, आनी टोलबेन्स.
२६ इस्रायलांतल्या फोरोसाच्या पुतां मदल्यान; हियरमास, एडियास, मेल्कियास, माएलस, एलेझार, आसिबियास आनी बानियास.
२७ एलाच्या पुतां मदल्यान; मॅथॅनिया, जॅकॅरिया आनी हियरेलस, आनी हिरेमोथ आनी एडियास.
२८ आनी ज़ामोताच्या पुतां मदल्यान; एलियादास, एलिसिमस, ओथोनियास, जॅरिमोथ आनी साबातुस आनी सरदेयस.
२९ बाबाईच्या पुतां मदल्यान; जोहानीस, आनी अननिया आनी जोसाबाद आनी अमाथेस.
३० मणीच्या पुतां मदल्यान; ओलामस, मामुकस, जेदेयस, जासुबस, जासाएल आनी हिरेमोथ.
३१ आदीच्या पुतांचो; नाथस, आनी मूसियास, लाकुनस आनी नायडस, आनी मॅथानियास, सेस्टेल, बाल्नुस आनी मनसेस.
३२ आनी अन्नासाच्या पुतांचो; एलिओनास आनी आसियास, मेल्कियास, साब्यूस आनी सायमन चोसामेयस.
३३ आसोमाच्या पुतां मदल्यान; आल्तानेस, आनी मॅथियस, आनी बानाया, एलिफालेट आनी मानसेस आनी सेमेई.
३४ आनी मानीच्या पुतांचो; जेरेमिया, मोमदीस, ओमायरस, जुएल, मबदाई आनी पेलियास, आनी अनोस, काराबासीओन आनी एनासिबस, आनी मॅमिन्टानायमस, एलियास, बान्नस, एलियाली, सामिस, सेलेमिया, नथनियास आनी ओझोराच्या पुतांचो; सेसिस, एस्रिल, अझाएलस, सामटस, झांबीस, जोसेफस.
३५ एथमाच्या पुतां मदल्यान; माझिटियास, झाबादायस, एडेस, जुएल, बनायस.
३६ ह्या सगळ्यांनी परकी बायलो घेतल्यो आनी तांकां आपल्या भुरग्यां वांगडा सोडून दिले.
३७ सातव्या म्हयन्याच्या पयल्या दिसा याजक आनी लेवी आनी इस्रायलांतले लोक जेरुसलेमांत आनी देशांत रावले.
३८ सगळे लोक एकमतान उदेंते वटेनच्या पवित्र वण्टीच्या रूंद जाग्यार एकठांय आयले.
३९ इस्रायलाच्या देवा सर्वेस्परान दिल्लो मोयजेसाचो कायदो हाडटलो अशें तांणी याजक आनी वाचक एस्द्रासाक सांगलें.
४० तेदनां मुखेल याजक एस्द्रास सातव्या म्हयन्याच्या पयल्या दिसा कायदो आयकुपाक दादल्या थावन बायलेक आनी सगळ्या याजकांक कायदो हाडलो.
४१ तो सकाळ सावन दनपारां मेरेन पवित्र वण्टी मुखार रूंद आंगणांत दादले-बायलां मुखार वाचतालो. आनी लोकांनी कायद्याक पाळो दिलो.
४२ तेदनां एस्द्रास हो याजक आनी कायदो वाचपी लांकडाच्या मंचाचेर उबो रावलो.
४३ ताचे कुशीक उजव्या हातांत मत्तथियास, साम्मूस, अननियास, अझारियास, उरियास, एजेसियास, बालासामस उबे रावले.
४४ ताच्या उजव्या हातांत फाल्दीय, मिसाएल, मेल्किया, लोतासुबस आनी नबरिया उबे आशिल्ले.
४५ तेदनां एस्द्रासाक कायद्याचें पुस्तक लोकां मुखार व्हेलो, कित्याक तो सगळ्यां मुखार मानान बसलो.
४६ ताणें कायदो उगडलो तेन्ना ते सगळे सरळ उबे रावले. देखून एस्द्रान सर्वोच्च देवाचो, सर्वशक्तिमान देवाचो आशिर्वाद दिलो.
४७ सगळ्या लोकांनी जाप दिली: आमेन; हात उबारून ते जमनीर पडले आनी प्रभूची भजले.
४८ तशेंच जेजू, अनुस, साराबियास, अदीनस, जाकूबस, साबतियास, औतेयस, मायनेयस आनी कालितास, अस्रियास, जोआजाबदुस आनी अननियास, बियातास, लेवी लोकांनीं प्रभूचो कायदो शिकयलो आनी तांकां तें समजूंक जाय.
४९ तेदनां अथरातीन मुखेल याजक एस्द्रसाक सांगलें. आनी वाचप्याक आनी लोकांक शिकोवपी लेवी लोकांक सगळ्यांक म्हणलें.
५० हो दीस सर्वेस्परा खातीर पवित्र; (कारण ते सगळे कायदो आयकून रडले.)
५१ मागीर वचून चरबी खा, गोड पियेवन आनी कांयच नाशिल्ल्यांक वांटे धाड;
५२ कित्याक हो दीस सर्वेस्पराक पवित्र आसा, आनी दुख्ख करुंक नाका; कित्याक सर्वेस्पर तुमकां मान दितलो.
५३ तेदनां लेवी लोकांनी लोकांक सगळ्यांची म्हायती दिली आनी म्हळें: हो दीस सर्वेस्परा खातीर पवित्र; दुख्खी जावंक नाका.
५४ मागीर ते दरेकले जेवंक, पियेवंक आनी खोशी करुंक आनी कांयच नाशिल्ल्यांक वांटून घेवंक आनी व्हड उल्लास करुंक गेले.
५५ कित्याक तांकां शिकयल्लें आनी जें उतर तांकां एकठांय केल्लें तें समजलें.

2nd Esdras

दुसरो एस्द्रास

अध्याय 1

१ एस्द्रास संदेष्ट्याचें दुसरें पुस्तक, सरायाचो पूत, अझरियाचो पूत, हेल्कियाचो पूत, सदामियाचो पूत, सादोकाचो पूत, अकीतोबचो पूत.
२ अकियासाचो पूत, फिनीसाचो पूत, हेलीचो पूत, अमरियाचो पूत, अझीईचो पूत, मरीमोताचो पूत, अर्नाचो पूत, ओझियाचो पूत, बोरिथाचो पूत, अबीसेयचो पूत , फिनीसाचो पूत, एलिझाराचो पूत.
३ लेवी वंशांतलो आहारोनाचो पूत; जो मादी देशांत, फार्सी लोकांचो राजा आर्टेझर्क्साच्या काळांत बंदखणींत आशिल्लो.
४ आनी सर्वेस्पराचें उतर म्हजे कडेन आयलें.
५ वचून म्हज्या लोकांक तांचीं पातकाचीं कर्तुबां आनी भुरग्यांक तांणी म्हजे आड केल्लीं वायट कर्तुबां दाखोव; तांकां आपल्या भुरग्यांच्या भुरग्यांक सांगचें म्हणून:
६ कित्याक तांच्या बापायचीं पात्कां तांची वाड जाल्या, कित्याक तांणी म्हाका विसरून परकी देवांक अर्पण केला.
७ तांकां इजिप्ताच्या देशांतल्यान, गुलामगिरीच्या घरांतल्यान हाडपी हांव लेगीत न्हय? पूण तांणी म्हाका राग हाडला आनी म्हज्या सल्ल्यांक तुच्छ केला.
८ मागीर तुज्या तकलेचे केंस काडून तांचेर सगळें वायट घाल, कारण ते म्हज्या कायद्याक पाळो दिवंक नात, पूण तो बंडखोर लोक.
९ ज्यांकां हांवें इतलें बरें केलां, तांकां हांव कितलो तेंप सोंसतलों?
१० हांवें जायत्या राजांक तांचे खातीर नश्ट केल्यात; फारो ताच्या नोकरांक आनी ताच्या सगळ्या बळग्याक हांवें मारून उडयला.
११ सगळ्या राश्ट्रांक हांवें तांचे मुखार नाश केल्यात आनी उदेंतेक हांवें सोर आनी सिदोन ह्या दोन प्रांतांतल्या लोकांक शिंपडयले आनी तांच्या सगळ्या दुस्मानांक मारले.
१२ ताका लागून तूं तांकां सांग, सर्वेस्पर अशें म्हणटा.
१३ हांवें तुका दर्यांत व्हरून सुरवेक व्हडलो आनी सुरक्षीत मार्ग दिलो; हांव तुका मोयजेसाक मुखेली म्हूण आनी आहाराक याजक म्हूण दिलो.
१४ हांवें तुमकां उज्याच्या खांब्यांत उजवाड दिलो आनी तुमचे मदीं व्हडले अजाप केल्यात; तरी तुमी म्हाका विसरल्यात, अशें सर्वेस्पर सांगता.
१५ सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर अशें म्हणटा: कवाळे तुमकां एक चिन्नां जावन आशिल्ले; तुमच्या राखणे खातीर हांवें तुमकां तंबू दिले, तरी तुमी थंय गुरगुरले.
१६ आनी तुमच्या दुस्मानाचो नाश करुंक म्हज्या नांवान जैत मेळोवंक ना, पूण आयज मेरेन तुमी गुरगुरतात.
१७ हांवें तुजे खातीर केल्ले फायदे खंय आसात? तुमी रानांत उपाशी आनी तान लागले तेन्ना तुमी म्हाका रडले नात?
१८ ताणें म्हणलें, आमकां मारुंक तुवें आमकां ह्या रानांत कित्याक हाडले? ह्या रानांत मरपा परस आमकां इजिप्तांतल्या लोकांची सेवा करप बरें आशिल्लें.
१९ तेदनां तुज्या शोकांचेर म्हाका दया आयलो आनी तुका मान्ना खावपाक दिलो; तशें तुमी देवदूतांची भाकरी खाल्ली.
२० तुका तान लागली तेन्नां हांवें खडप फाडलो ना आनी उदक व्हांवून तुमकां तृप्त जावंक ना? उश्णते खातीर हांवें तुका झाडांच्या पानांनी व्यापून दवरलो.
२१ हांवें तुमचे मदीं फळादीक देश वांटून घेतलों, कनानी, फेरेझी आनी पलिस्तीनांक तुमच्या मुखार धांवडावन घाले, तुमचे खातीर आनीक कितें करुंक जाय? म्हणटा प्रभु.
२२ सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर अशें म्हणटा, "तुमी रानांत, अमोरी लोकांच्या न्हंयांत, तान लागली आनी म्हज्या नांवाचो निंदा करताले.
२३ तुज्या निंदा करुंक हांव तुका उजो दिलो ना, पूण उदकांत झाड उडयलो आनी न्हंय गोड केलो.
२४ हे जाकोब, हांव तुका कितें करुंक? तूं जुदा म्हजें आज्ञा पाळूंक ना: हांव म्हाका हेर राश्ट्रां कडेन वळयतलों आनी तांकां म्हजें नांव दितलों, तांकां म्हजीं नेमां पाळचीं.
२५ तुमी म्हाका सोडून गेले म्हणून हांव तुमकांय सोडून वचतलों; जेन्ना तुमी म्हाका तुमचेर कृपा करुंक सोदतात तेन्ना हांव तुमचेर दया करचो ना.
२६ जेन्नां तुमी म्हाका उलो मारतले तेन्ना हांव तुमकां आयकचो ना, कित्याक तुमी तुमचे हात रगतान भ्रश्ट केल्यात आनी तुमचे पांय बेगोबेग मारपाक बेगीन जातात.
२७ तुमी म्हाका सोडून गेल्ले भशेन ना, पूण तुमच्याच स्वताक, अशें सर्वेस्पर सांगता.
२८ सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर अशें म्हणटा, हांव तुका बापूय आपल्या पुतांक, आवय तिच्या धुवांक आनी आपल्या ल्हान भुरग्यांक पोसपी म्हूण मागणें करूंक ना?
२९ तुमी म्हजे लोक जावंक जाय आनी हांव तुमचो देव जावंक जाय; तुमी म्हजीं भुरगीं जावंक जाय आनी हांव तुमचो बापूय जावंक जाय?
३० कोंबडी आपल्या पांखां सकयल कोंबयो एकठांय करता तशें हांवें तुमकां एकठांय केल्यात, पूण आतां हांव तुमकां कितें करूं? तुका म्हज्या तोंडातल्यान भायर काडटलो.
३१ तुमी म्हाका अर्पण करतना हांव तुमचे कडल्यान तोंड वळयतलों, कित्याक तुमचीं व्हडली सण, तुमचे अमावस्ये आनी तुमचीं सुंता हांवें सोडून दिल्यांत.
३२ हांवें तुमचे कडेन म्हजे सेवक संदेष्टे धाडले, जांकां तुमी घेवन तांकां मारून उडयल्यात आनी तांचीं कुडीं फाडून उडयलीं, तांचो रगत हांव तुमच्या हातांतल्यान मागतलों, अशें सर्वेस्पर सांगता.
३३ सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर अशें म्हणटा, तुजें घर उध्वस्त जालां, वारें कोंकडटा तशें हांव तुका भायर काडटलो.
३४ आनी तुमचीं भुरगीं फळां येवचीं नात; कित्याक तांणी म्हज्या आज्ञाक तुच्छ मानून म्हजे मुखार वायट काम केलां.
३५ तुमचीं घरां हांव येवपी लोकांक दितलों; जे अजून म्हजे विशीं आयकूं नात, ते म्हजेर विस्वास दवरतले; तांकां हांवें कसलीच चिन्नां दाखोवंक ना, तरी लेगीत ते हांवें सांगिल्लें तशें करतले.
३६ तांणी संदेष्ट्यांक पळोवंक ना, तरी लेगीत ते आपल्या पातकांचो उगडास करून तांकां वळखून घेतले.
३७ येवपी लोकांची कृपा हांव साक्षी जावन, जांकां ल्हान भुरगीं खोशी जावन खोशी जातात, आनी तांणी म्हाका कुडीच्या दोळ्यांनी पळेवंक नासलो तरी, हांव सांगतां तें आत्म्यान मानतात.
३८ आनी आतां भाव, पळय कसलो वैभव; आनी उदेंतेवटेन येवपी लोक पळे.
३९ तांकां हांव फुडारी म्हूण दितलों, अब्राहम, इसहाक आनी जाकोब, ओसेयास, आमोस आनी मिकेयास, योएल, अब्दिया आनी जोनास.
४० नाहूम, आनी आबाकूक, सोफोनिया, अग्गेयस, जॅकरी आनी मलाकी, जाका सर्वेस्पराचो देवदूत अशेंय म्हण्टात.

अध्याय 2

१ सर्वेस्पर अशें म्हणटा, हांवें ह्या लोकांक गुलामगिरींतल्यान भायर काडले आनी संदेष्ट्यां वरवीं तांकां म्हजीं आज्ञा दिलीं; तांकां आयकूंक नासले, पूण म्हज्या सल्लागारांक तुच्छ केलो.
२ तांकां जल्म दिवपी आवय तांकां म्हळें: "हे भुरगीं, वच; कित्याक हांव विधवा आनी सोडून गेल्ली.

३ हांव तुका खोशीन वाडयलो; पूण तुमी दुख्खान आनी जडपणान तुमकां गमायल्यात, कित्याक तुमी तुमच्या देवा मुखार पातक केलां आनी ताचे मुखार वायट केलें.
४ पूण आतां हांव तुका कितें करुंक? हांव विधवा आनी सोडून गेल्ली, म्हज्या भुरग्यांनो, तुमी वाटेर वचून प्रभूक दया मागात.
५ म्हजे विशीं, बापूय, म्हज्या कराराक पाळो दिवंक नाशिल्ल्या ह्या भुरग्यांच्या आवयचेर साक्षीदार म्हूण तुका उलो मारतां.
६ तूं तांकां घुस्पावन आनी तांची आवय लुटून हाडून तांची संतती उरची न्हय.
७ ते राष्ट्रां मदीं शिंपडून वचूंक जाय, तांचीं नांवां धर्तरेंतल्यान काडून उडोवंक जाय, कित्याक तांणी म्हज्या कराराक तिरस्कार केला.
८ असुर, तुज्यांत अनीतीक लिपोवन दवरपी तुका धिक्कार! हे वायट लोक, हांवें सदोम आनी गमोराक केल्लें याद करात;
९ तांचो देश खडपांच्या कुडक्यांनी आनी भस्मसात्याच्या राशींनी पडला, म्हजें आयकनाशिल्ल्यांकय तशें करतलों, अशें सर्वशक्तिमान प्रभू सांगता.
१० सर्वेस्पर एस्द्रासाक अशें म्हणटा, म्हज्या लोकांक सांग, जेरुसलेम राज्य हांव तांकां दितलों, जें हांव इस्रायलाक दिवंक सोदतालो.
११ तांचो महिमाय हांव म्हजे कडेन व्हरतलों आनी तांकां हांवें तयार केल्ले सासणाचे तंबू दितलों.
१२ तांकां जिणेचें झाड मेळटलें, गोड वासाच्या मलमाक; ते श्रम करचे नात आनी थकचे नात.
१३ वच आनी तुमकां मेळटलें, थोडे दीस तुमकां मागणें करात, ते ल्हान जावंक.
१४ सर्ग आनी धर्तरी साक्षी जावन घे; कित्याक हांवें वायटाचे कुडके कुडके करून बरें रचलां, कित्याक हांव जियेतां, अशें सर्वेस्पर सांगता.
१५ आवय, तुज्या भुरग्यांक आलिंगन दिवन तांकां खोशीन वाडय, तांचे पांय खांब्या सारके घट्ट कर, कित्याक हांव तुका वेंचून काडला, अशें सर्वेस्पर सांगता.
१६ आनी मेल्ल्यांक हांव तांच्या जाग्या थावन जिवंत करतलों आनी थडग्यांतल्यान भायर काडटलो, कित्याक हांव इस्रायलांत म्हजें नांव वळखलां.
१७ भुरग्यांची आवय, भियेवंक नाका, कित्याक हांव तुका वेंचून काडलां, अशें सर्वेस्पर सांगता.
१८ तुज्या आदाराक लागून हांव म्हज्या सेवक एसाय आनी जेरेमीक धाडटलो, तांचो सल्ल्या प्रमाणें हांवें तुजे खातीर विंगड विंगड फळांनी भरिल्लीं बारा झाडां पवित्र केल्यांत.
१९ आनी दुद आनी म्होंव व्हांवपी जायते झरे आनी सात बळिश्ट दोंगर, ताचेर गुलाब आनी कुमुदां वाडटात, जाका लागून हांव तुज्या भुरग्यांक खोशीन भरतलों.
२० विधवेक बरोबर कर, बापायचो न्याय कर, गरीबांक दिव, अनाथांची राखण कर, नग्नांक कपडे घाल.
२१ मोडून पडल्ल्या आनी दुबळ्यांक बरे कर, लंगड्या मनशाक तिरस्कार करुंक हांसूंक नाकात, अपंगांचो बचाव कर आनी कुड्ड्याक म्हज्या स्पश्टपणाच्या नदरेक येवंक दिवचो.
२२ जाण्टे आनी तरणाटे तुज्या वण्टीं भितर दवर.
२३ तुका जंय मेल्ले मेळ्ळे, तांकां घेवन पुर, आनी हांव तुका म्हज्या पुनर्जिवंतपणांत पयलें स्थान दितलों.
२४ हे म्हज्या लोकांनो, स्थीर राव आनी तुजी विसव घे, कित्याक तुजी शांतताय अजून येता.
२५ तुज्या भुरग्यांक पोशण कर, हे बऱ्या पोशक; तांचे पांय स्थापन करतात.
२६ हांवें तुका दिल्ल्या नोकरांचो एकूय नाश जावचो ना; कित्याक हांव तुज्या संख्येंतल्यान तांकां मागून घेतलों.
२७ थकूं नाकात, कित्याक संकश्ट आनी जडपणाचो दीस येतलो तेन्नां हेर लोक रडटले आनी दुख्खी जातले, पूण तुका खोशी जातली आनी भरपूर मेळटली.
२८ राष्ट्र तुजेर मत्सर करतले, पूण तुजे आड कांयच करूंक शकचे नात, अशें सर्वेस्पर सांगता.
२९ तुज्या भुरग्यांक नरक पळोवंक मेळचें ना म्हूण म्हजे हात तुका व्यापून दवरतले.
३० आवय, तुज्या भुरग्यां कडेन खोशी जा; कित्याक हांव तुका सोडयतलों, अशें सर्वेस्पर सांगता.
३१ तुज्या न्हिदिल्ल्या भुरग्यांचो उगडास कर, कित्याक हांव तांकां धर्तरेच्या कुशीक काडटलो आनी तांचेर दया करतलों, कित्याक हांव दयाळू, अशें सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर सांगता.
३२ हांव येवन तांचेर दया करुंक जाय मेरेन तुज्या भुरग्यांक आलिंगन दिव, कित्याक म्हजीं बांय व्हांवतात आनी म्हजी कृपा उणी जावची ना.
३३ हांव एस्द्रासाक ओरेब पर्वताचेर सर्वेस्पराचो आज्ञा घेतलो, हांव इस्रायलांत वचूंक; पूण हांव तांचे कडेन पावलो तेन्ना तांणी म्हाका वायट केलो आनी सर्वेस्पराच्या आज्ञाक तुच्छ केलो.
३४ आनी ताका लागून हांव तुमकां सांगतां, हे आयकतात आनी समजतात, तुमच्या गोठाण्याक पळयतात, तो तुमकां सासणाचो विसव दितलो; कित्याक तो लागीं पावला, जो संवसाराच्या शेवटाक येतलो.
३५ राज्याच्या इनामाक तयार राव, कित्याक सासणाचो उजवाड तुमचेर सदांकाळ उजवाडटलो.
३६ ह्या संवसाराच्या सावळे थावन पळून वच, तुज्या वैभवाची खोस घे, हांव म्हज्या सोडवणदाराची उक्ती गवाय दितां.
३७ तुका दिल्लें दान घेवचें आनी तुका सर्गींच्या राज्यांत व्हरपी ताका उपकार मानून खोशी जा.
३८ उठून उबे रावून पळे यात, सर्वेस्पराच्या फेस्तांत मुद्रीत जाल्ल्या लोकांची संख्या कितली आसा.
३९ जे संवसाराच्या सावळेंतल्यान पयस गेले. आनी प्रभूचीं वैभवाचीं वस्त्रां मेळ्ळ्यांत.
४० हे सियोन, तुजी संख्या घे आनी तुज्या धव्या कपडे घालून, जे सर्वेस्पराचे कायदे पाळ्ळ्यात तांकां बंद कर.
४१ तुज्या भुर्ग्ाां ची संख्या पुराय जाल्या, तुज्या लोकाक सुरवाती थावन आपयल्ले, पवित्र जावंक, सर्वेस्पराच्या बळग्याक विनवणी कर.
४२ हांव एस्द्रान सियोन पर्वताचेर एक व्हड लोक पळेलो, तांकां हांवें मेजूंक शकले नात आनी तांणी सगळ्यांनी गीतांनी सर्वेस्पराची स्तुती केली.
४३ आनी तांच्या मधें एक उंचायेचो तरणाटो आशिल्लो, तो हेरां परस उंच आशिल्लो आनी तांच्या दरेका तकलेर ताणें मुकूट घाले आनी तो चड उंच आशिल्लो. जें पळोवन म्हाका खूब अजाप जालें.
४४ तेदनां हांवें देवदूताक विचारलें, “साहेब, हीं कितें?
४५ ताणें म्हाका जाप दिली, “ह्यो मर्त्य वस्त्रां घालून अमर वस्त्रां घालून देवाचें नांव कबूल करतात.
४६ तेदनां हांवें देवदूताक म्हळें: तांचो मुकूट घालून हातांत ताळयो दिवपी खंयचो तरणाटो?
४७ तेन्ना ताणें म्हाका जाप दिली: “संसारांत तांणी कबूल केल्लो तो देवाचो पूत.” मागीर प्रभूच्या नांवा खातीर इतले कडक उबे रावपी तांची हांवें खूब तोखणाय करपाक सुरवात केली.
४८ मागीर देवदूतान म्हाका म्हळें: वच आनी म्हज्या लोकांक सांग तुज्या सर्वेस्पर देवाचीं कितलीं व्हडली अद्‌भुतां.

अध्याय 3

१ शार नाश जाल्या उपरांत तीसव्या वर्सा हांव बाबिलोनांत आशिल्लो आनी म्हज्या खाटीर त्रासांत पडलो आनी म्हजे विचार म्हज्या काळजाचेर आयले.
२ सियोनाचो उध्वस्त जाल्लो आनी बाबिलोनांत रावपी लोकांची गिरेस्तकाय हांवें पळयली.
३ आनी म्हजो आत्मो खर जालो आनी हांव परमात्माक भियेवन उलोवणी उलोवंक लागलो आनी म्हळें.
४ हे प्रभू, जो राज्य धरता, तूं सुर्वेक उलयलो, जेन्ना तुवें धर्तरी रोयली आनी ती एकलीच आनी लोकांक आज्ञा दिली.
५ आदामाक तुज्या हातान तयार केल्ली एक कूड दिली आनी ताका जिविताचो उस्वास दिलो आनी तो तुज्या मुखार जिवो जालो.
६ आनी तुज्या उजव्या हातान लायिल्ल्या परादीसांत तूं ताका व्हरता, पृथ्वी मुखार येवचे पयलीं.
७ तुवें तुज्या वाटेर मोग करुंक ताका आज्ञा दिली आनी ताणें उल्लंघन केलें आनी रोखडेंच ताका आनी ताच्या पिळग्यांनी मरण थारायलें.
८ आनी दर एक लोक आपल्या इत्से प्रमाणें चलताले आनी तुज्या मुखार अद्‌भुत कामां करताले आनी तुज्या आज्ञांक तिरस्कार करताले.
९ आनी परत काळाप्रमाण तुवें संवसारांत रावपी लोकांचेर हुंवार हाडलो आनी तांचो नाश केलो.
१० आदामाक जशें मरण आयलें, तशें तांकां हुंवार आयलो.
११ तरी तातूंतलो एकलो तूं सोडून गेलो, तो म्हणल्यार नोहा आपल्या घराब्यां वांगडा, ताचे कडल्यान सगळे नितीमान मनीस आयले.
१२ पृथ्वीचेर रावपी लोक वाडपाक लागले आनी तांकां जायतीं भुरगीं जालीं आनी व्हड लोक जाले, तेन्नां ते पयल्या लोकां परस परतून अभक्त जावंक लागले.
१३ ते तुज्या आदीं इतले वायट जियेले तेन्नां तुवें तुका एक मनीस वेंचून काडलो, ताचें नांव अब्राहम.
१४ तूं ताचो मोग केलो आनी फकत ताका तुजी इत्सा दाखयली.
१५ आनी ताचे कडेन सासणाचो करार केलो आनी ताच्या संततींक तूं केन्नाच सोडचो ना अशें ताका उतर दिलो.
१६ ताका तुवें इसहाक दिलें आनी इसहाकाक जाकोब आनी एसावूय दिलो. जाकोबाक तुवें ताका वेंचून काडलो आनी एसावाच्या कुशीक दवरलो आनी अशें जाकोब व्हड गर्दी जालो.
१७ ताच्या संततींक इजिप्तांतल्यान भायर काडटना, तांकां सिनाई दोंगरार व्हरून दवरले.
१८ आनी मळबांक नमस्कार करून, धर्तरेक खर दवरली, सगळ्या संवसाराक हालयली आनी खोलाय थरथरयली आनी त्या काळांतल्या मनशांक त्रास दिलो.
१९ आनी तुजो वैभव चार दारांतल्यान गेलो, उजो, भूंयकांप, वारें आनी थंड; जाकोबाच्या वंशजाक कायदो आनी इस्रायल पिळगेक यत्न दिवंक मेळचो म्हणून.
२० आनी तरी लेगीत तुज्या कायद्यान तांकां फळां दिवंक, तुवें तांकां वायट काळीज काडून घेवंक ना.
२१ कित्याक वायट काळजाचो पयलो आदामान उल्लंघन केलें आनी ताचेर जैत मेळयलें; आनी ताचे कडल्यान जल्मल्ले सगळे तशेच आसूं.
२२ अशें दुबळेपण कायमचें जालें; आनी मुळाच्या दुर्भावनान लोकांच्या काळजांतलो कायदो (तशेंच); ताका लागून बरे लोक गेले आनी वायट स्थीर उरले.
२३ तेदनां काळ गेले आनी वर्सां सोंपलीं, तेन्नां तुका दावीद नांवाचो एक नोकर वाडयलो.
२४ तुज्या नांवा खातीर एक शार बांदून तातूंत तुका धूप आनी बळी दिवपाची आज्ञा दिली.
२५ हें जायतीं वर्सां जालीं तेन्नां शारांत रावपी लोक तुका सोडून गेले.
२६ आदामान आनी ताच्या सगळ्या पिळग्यांनी केल्लें तशें सगळ्या गजालींनी केलें, कित्याक तांकां वायट काळीज आशिल्लें.
२७ आनी अशें तुवें तुजें शार तुज्या दुस्मानाच्या हातांत दिलें.
२८ बाबिलोनांत रावपी लोकांचीं कर्तुबां बरींच, ताका लागून तांकां सियोनाचेर शेक मेळचो?
२९ कित्याक हांव थंय पावलो आनी असंख्य अधर्म पळे लें, तेन्नां म्हज्या जिवाक ह्या तीसव्या वर्सांत जायते वायटकार दिसले कान, म्हणजे म्हजें काळीज म्हाका अपेस आयलें.
३० कित्याक तूं तांकां पातक करुंक कसो सोंसता आनी वायटकारांक कसो वाचयला, तुज्या लोकांचो नाश केलो आनी तुज्या दुस्मानांक राखून दवरलो आनी ताचो संकेत दिवंक ना तें हांवें पळयलां.
३१ हो मार्ग कसो सोडूं येता हाची म्हाका याद ना: मागीर ते बाबिलोनांतले सियोना परस बरे?
३२ वा इस्रायल सोडून तुका वळखपी हेर लोक आसात? वा जाकोब इतलो तुज्या करारांचेर खंयचे पिळगेन विस्वास दवरला?
३३ तरी तांचें इनाम दिसना आनी तांच्या कश्टाक फळ मेळना, कित्याक हांव हांगा थंय वता, ते गिरेस्तकायेन व्हांवतात आनी तुज्या आज्ञांचो विचार करिनात.
३४ आतां तूं आमचें वायटपण तुळयेंत आनी संवसारांत रावपी तांच्या वायटाचें वजन कर; तशेंच तुजें नांव इस्रायल सोडून खंयच मेळचें ना.
३५ वा पृथ्वीचेर रावपी लोकांनी तुज्या मुखार केन्ना पातक करूंक ना? वा खंयच्या लोकांनी तुजी आज्ञा इतली पाळ्ळ्या?
३६ इस्रायल नांवान तुज्या आज्ञा पाळ्ळ्यात हें तुका दिसतलें; पूण विधर्मी न्हय.

अध्याय 4

१ आनी म्हजे कडेन धाडिल्ल्या देवदूतान उरीएल नांवाचो म्हाका जाप दिली.
२ ताणें म्हणलें, "तुजें काळीज ह्या संवसारांत पयस गेलां आनी तुका सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो मार्ग समजूंक दिसता?
३ तेदनां हांवें म्हणलें, हय, माझ्या स्वामी. ताणें म्हाका जाप दिली: "तुका तीन मार्ग दाखोवंक आनी तुज्या मुखार तीन सारकेपण सांगूंक हांव धाडलां.
४ तुका म्हाका एक सांगूंक मेळ्ळें जाल्यार, तुका पळोवंक जाय तो मार्ग हांव तुका दाखोवन दितलों आनी वायट काळीज खंयच्यान येता तें तुका दाखोवन दितलों.
५ आनी हांव म्हणलें, सांग, माझ्या स्वामी. तेन्ना ताणें म्हाका म्हळें: वच, म्हाका उज्याचें वजन मेज, वा वाऱ्याचो झोत म्हाका मेजप, वा गेल्लो दीस परतून आपोवप.
६ तेदनां हांवें जाप दिली, "तुमी म्हाका अशीं गजाली मागपाक कोणाक शक्य आसा?
७ ताणें म्हाका म्हळें: दर्याच्या मदीं कितले व्हडले राबितो आसात, वा खोलाच्या सुर्वेक कितले झरे आसात, वा आकाशाच्या वयर कितले झरे आसात वा खंयच्या झरेचे भायर सरतात तें विचारल्यार सर्ग:
८ घडये तूं म्हाका म्हणटलो, हांव केन्नाच खोलायेन देंवलो ना, आनी अजून नरकांत वचूंक ना आनी केन्नाच सर्गार चडलो ना.
९ तरी आतां हांवें तुका फकत उजो आनी वारें आनी तूं गेल्ल्या दिसाचो आनी तुका वेगळो जावंक शकना अशा गजालीं विशीं विचारलां आनी तरी लेगीत तूं म्हाका तांची जाप दिवंक शकना.

१० ताणें म्हाका म्हळें: तुज्याच वस्तूंची आनी तुज्या वांगडा व्हड जाल्ल्यांची तुका कळना;

११ मागीर तुज्या पात्राक सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो मार्ग कसो समजूंक मेळचो आनी, संवसार आतां भायल्यान भ्रश्ट जाला, म्हज्या नदरेक दिसपी भ्रश्टाचार समजूंक?

१२ तेदनां हांवें ताका म्हळें: आमी वायटपणांत जियेवंक आनी कश्ट सोंसून कित्याक तें कळना जाल्यार आमी एकूय नासल्यार बरें.

१३ ताणें म्हाका जाप दिली, "हांव एका मळार रानांत गेलो, आनी झाडां नी समिक्षा घेतलीं.

१४ ताणें म्हणलें, "येयात, आमी वचून दर्या आड झुजूंया, तो आमच्या मुखार वचूंक आनी आमकां आनीक रान करुंक."

१५ दर्याच्या हुंवारांनीय तशेंच सल्लो घेतलो आनी म्हणलें, येयात, आमी वयर वचून मळाच्या रानांक आपल्या शेकातळा हाडूंया, थंयय आमी आमकां दुसरो देश करपाक.

१६ लांकडाचो विचार व्यर्थ जालो, कित्याक उजो येवन ताका भस्म केलो.

१७ दर्याच्या हुंवाराचो विचारूय तसोच निरर्थक जालो, कारण रेंव उबी रावून तांकां आडायली.

१८ तूं आतां ह्या दोगांय मदलो न्यायाधीश आसलो जाल्यार, कोणाक नितीमान थारावंक लागतलो? वा कोणाक दोश दितलो?

१९ हांवें जाप दिली, "खरेंच दोगांयनी कल्पना केल्ली मूर्खपणाची कल्पना, कित्याक जमीन रानांक दिल्या आनी दर्याकय ताचो हुंवार सोंसपाक सुवात आसा.

२० तेदनां ताणें म्हाका जाप दिली आनी म्हणलें, "तुवें बरो न्याय दिलो, पूण तूं स्वताचोय न्याय कित्याक करीना?"

२१ कित्याक जशी जमीन रानांक आनी दर्या ताच्या हुंवाराक दिल्या, तशें धर्तरेचेर रावपी लोकांक धर्तरेचेर आशिल्लें सोडून हेर कितेंच समजूंक मेळचें ना आनी मळबाचेर रावपी मनशाक फकत गजाली समजूंक मेळटल्यो जे मळबाच्या उंचायेवयल्यान आसतात.

२२ तेदनां हांवें जाप दिली: "हे प्रभू, तुका विनवणी करतां, म्हाका समजणी मेळूंक दिवची.

२३ कित्याक म्हज्या मनांत उंचल्या गजालींची जिज्ञासा जावंक नासली, पूण दर दिसा आमचे कडेन वचपी गजालीं विशीं, म्हळ्यार इस्रायलाक कित्याक लागून विजातींक अपमान जावन सोडून दिला आनी तुवें मोग केल्लो लोक कित्याक दिला अभक्त राष्ट्रां कडेन आनी आमच्या पूर्वजांचो कायदो कित्याक ना जाता आनी बरयल्ले करार कित्याक जायनात.

२४ आनी आमी टिळक जावन संवसारांतल्यान वतात आनी आमचें जिवीत विस्मय आनी भंय, आनी आमी दया घेवंक पात्र नात.

२५ मागीर आमकां आपयल्ल्या आपल्या नांवाक तो कितें करतलो? ह्या गजालींचें हांवें विचारलां.

२६ तेदनां ताणें म्हाका जाप दिली: "तुमी जितलें चड सोदतात तितलेंच तुका अजाप जातलें; कित्याक संवसार बेगीन सोंपता.

२७ आनी फुडल्या काळार नितीमानांक दिल्लें उतर समजूंक शकना, कित्याक हो संवसार अनीती आनी दुबळेपणांनी भरिल्लो आसा.

२८ पूण थि कान, म्हणजे म्हजें काळीज म्हाका अपेस आयलें.

३० कित्याक तूं तांकां पातक करुंक कसो सोंसता आनी वायटकारांक कसो वाचयला, तुज्या लोकांचो नाश केलो आनी तुज्या दुस्मानांक राखून दवरलो आनी ताचो संकेत दिवंक ना तें हांवें पळयलां.

३१ हो मार्ग कसो सोडूं येता हाची म्हाका याद ना: मागीर ते बाबिलोनांतले सियोना परस बरे?

३२ वा इस्रायल सोडून तुका वळखपी हेर लोक आसात? वा जाकोब इतलो तुज्या करारांचेर खंयचे पिळगेन विस्वास दवरला?

३३ तरी तांचें इनाम दिसना आनी तांच्या कश्टाक फळ मेळना, कित्याक हांव हांगा थंय वता, ते गिरेस्तकायेन व्हांवतात आनी तुज्या आज्ञांचो विचार करिनात.

३४ आतां तूं आमचें वायटपण तुळयेंत आनी संवसारांत रावपी तांच्या वायटाचें वजन कर; तशेंच तुजें नांव इस्रायल सोडून खंयच मेळचें ना.

३५ वा पृथ्वीचेर रावपी लोकांनी तुज्या मुखार केन्ना पातक करूंक ना? वा खंयच्या लोकांनी तुजी आज्ञा इतली पाळ्ळ्या?

३६ इस्रायल नांवान तुज्या आज्ञा पाळ्ळ्यात हें तुका दिसतलें; पूण विधर्मी न्हय.

अध्याय 4

१ आनी म्हजे कडेन धाडिल्ल्या देवदूतान उरीएल नांवाचो म्हाका जाप दिली.

२ ताणें म्हणलें, "तुजें काळीज ह्या संवसारांत पयस गेलां आनी तुका सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो मार्ग समजूंक दिसता?

३ तेदनां हांवें म्हणलें, हय, माझ्या स्वामी. ताणें म्हाका जाप दिली: "तुका तीन मार्ग दाखोवंक आनी तुज्या मुखार तीन सारकेपण सांगूंक हांव धाडलां.

४ तुका म्हाका एक सांगूंक मेळ्ळें जाल्यार, तुका पळोवंक जाय तो मार्ग हांव तुका दाखोवन दितलों आनी वायट काळीज खंयच्यान येता तें तुका दाखोवन दितलों.

५ आनी हांव म्हणलें, सांग, माझ्या स्वामी. तेन्ना ताणें म्हाका म्हळें: वच, म्हाका उज्याचें वजन मेज, वा वाऱ्याचो झोत म्हाका मेजप, वा गेल्लो दीस परतून आपोवप.

६ तेदनां हांवें जाप दिली, "तुमी म्हाका अशीं गजाली मागपाक कोणाक शक्य आसा?

७ ताणें म्हाका म्हळें: दर्याच्या मदीं कितले व्हडले राबितो आसात, वा खोलाच्या सुर्वेक कितले झरे आसात, वा आकाशाच्या वयर कितले झरे आसात वा खंयच्या झरेचे भायर सरतात तें विचारल्यार सर्ग:

८ घडये तूं म्हाका म्हणटलो, हांव केन्नाच खोलायेन देंवलो ना, आनी अजून नरकांत वचूंक ना आनी केन्नाच सर्गार चडलो ना.

९ तरी आतां हांवें तुका फकत उजो आनी वारें आनी तूं गेल्ल्या दिसाचो आनी तुका वेगळो जावंक शकना अशा गजालीं विशीं विचारलां आनी तरी लेगीत तूं म्हाका तांची जाप दिवंक शकना.

१० ताणें म्हाका म्हळें: तुज्याच वस्तूंची आनी तुज्या वांगडा व्हड जाल्ल्यांची तुका कळना;

११ मागीर तुज्या पात्राक सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो मार्ग कसो समजूंक मेळचो आनी, संवसार आतां भायल्यान भ्रश्ट जाला, म्हज्या नदरेक दिसपी भ्रश्टाचार समजूंक?

१२ तेदनां हांवें ताका म्हळें: आमी वायटपणांत जियेवंक आनी कश्ट सोंसून कित्याक तें कळना जाल्यार आमी एकूय नासल्यार बरें.

१३ ताणें म्हाका जाप दिली, "हांव एका मळार रानांत गेलो, आनी झाडां नी समिक्षा घेतलीं.

१४ ताणें म्हणलें, "येयात, आमी वचून दर्या आड झुजूंया, तो आमच्या मुखार वचूंक आनी आमकां आनीक रान करुंक."

१५ दर्याच्या हुंवारांनीय तशेंच सल्लो घेतलो आनी म्हणलें, येयात, आमी वयर वचून मळाच्या रानांक आपल्या शेकातळा हाडूंया, थंयय आमी आमकां दुसरो देश करपाक.

१६ लांकडाचो विचार व्यर्थ जालो, कित्याक उजो येवन ताका भस्म केलो.

१७ दर्याच्या हुंवाराचो विचारूय तसोच निरर्थक जालो, कारण रेंव उबी रावून तांकां आडायली.

१८ तूं आतां ह्या दोगांय मदलो न्यायाधीश आसलो जाल्यार, कोणाक नितीमान थारावंक लागतलो? वा कोणाक दोश दितलो?
१९ हांवें जाप दिली, "खरेंच दोगांयनी कल्पना केल्ली मूर्खपणाची कल्पना, कित्याक जमीन रानांक दिल्या आनी दर्याकय ताचो हुंवार सोंसपाक सुवात आसा.
२० तेदनां ताणें म्हाका जाप दिली आनी म्हणलें, "तुवें बरो न्याय दिलो, पूण तूं स्वताचोय न्याय कित्याक करीना?"
२१ कित्याक जशी जमीन रानांक आनी दर्या ताच्या हुंवाराक दिल्या, तशें धर्तरेचेर रावपी लोकांक धर्तरेचेर आशिल्लें सोडून हेर कितेंच समजूंक मेळचें ना आनी मळबाचेर रावपी मनशाक फकत गजाली समजूंक मेळटल्यो जे मळबाच्या उंचायेवयल्यान आसतात.
२२ तेदनां हांवें जाप दिली: "हे प्रभू, तुका विनवणी करतां, म्हाका समजणी मेळूंक दिवची.
२३ कित्याक म्हज्या मनांत उंचल्या गजालींची जिज्ञासा जावंक नासली, पूण दर दिसा आमचे कडेन वचपी गजालीं विशीं, म्हळ्यार इस्रायलाक कित्याक लागून विजातींक अपमान जावन सोडून दिला आनी तुवें मोग केल्लो लोक कित्याक दिला अभक्त राष्ट्रां कडेन आनी आमच्या पूर्वजांचो कायदो कित्याक ना जाता आनी बरयल्ले करार कित्याक जायनात.
२४ आनी आमी टिळक जावन संवसारांतल्यान वतात आनी आमचें जिवीत विस्मय आनी भंय, आनी आमी दया घेवंक पात्र नात.
२५ मागीर आमकां आपयल्ल्या आपल्या नांवाक तो कितें करतलो? ह्या गजालींचें हांवें विचारलां.
२६ तेदनां ताणें म्हाका जाप दिली: "तुमी जितलें चड सोदतात तितलेंच तुका अजाप जातलें; कित्याक संवसार बेगीन सोंपता.
२७ आनी फुडल्या काळार नितीमानांक दिल्लें उतर समजूंक शकना, कित्याक हो संवसार अनीती आनी दुबळेपणांनी भरिल्लो आसा.
२८ पूण थि hrough तुका? आनी म्हणटलो, ना.
१२ त्याच वेळार मनशांक आशेचो पडटलो, पूण कांयच मेळचें ना, ते कश्ट करतले, पूण तांची वाट सुदारची ना.
१३ तुका अशीं चिन्नां दाखोवंक म्हाका सोडून दिल्या; आनी तुवें परतून मागणें केलें, आतां सारकें रडलें आनी दीस लेगीत उपास केलो जाल्यार, तुका आनीक व्हडली गजाल आयकूंक मेळटली.
१४ मागीर हांव जागो जालों आनी म्हज्या सगळ्या आंगांतल्यान एक अत्यंत भंय गेलो आनी म्हजें मन त्रासांत पडलें आनी तें बेसुद जालें.
१५ तेदनां म्हजे कडेन उलोवपाक आयिल्ल्या देवदूतान म्हाका धरलो, म्हाका सांत्वन दिलो आनी म्हज्या पांयांचेर उबो केलो.
१६ दुसरे राती लोकांचो सरदार सलाथिएल म्हजे कडेन आयलो आनी म्हणपाक लागलो: "तुमी खंय गेले?" आनी तुजें मुखामळ कित्याक इतलें जड?
१७ इस्रायल आपल्या बंदखणींतल्या देशांत तुका सोंपयला हें तुका खबर ना?
१८ मागीर उठून, भाकरी खा, आनी क्रूर वागांच्या हातांत आपलें कळप सोडून वचपी गोठाणी सारकें आमकां सोडून दिवंक नाका.
१९ तेदनां हांवें ताका म्हळें, म्हजे कडल्यान पयस वच आनी म्हजे लागीं येवंक नाका. हांवें सांगिल्लें आयकून तो म्हजे कडल्यान गेलो.
२० आनी उरीएल देवदूतान म्हाका सांगिल्ले प्रमाणें हांव सात दीस उपास केलो, शोक आनी रडून.
२१ सात दीस उपरांत म्हज्या काळजाचे विचार परतून म्हाका खूब त्रास जाले.
२२ आनी म्हज्या जिवाक समजून घेवपाची भावना परत मेळ्ळी आनी हांव परतून सगळ्यांत उंचेल्या मनशा कडेन उलोवंक लागलो.
२३ ताणें म्हणलें, "हे प्रभू, पृथ्वीचेर आनी ताच्या सगळ्या झाडां वयल्यान राज्य करपी प्रभू, तुवें एकूच द्राक्षवेली वेंचून काडल्या.
२४ आनी सगळ्या संवसारांतल्या सगळ्या देशांतल्यान तुका एक खड्डो वेंचून काडला आनी ताच्या सगळ्या फुलां मदल्यान एक लिली वेंचून काडला.
२५ आनी दर्याच्या सगळ्या खोल भागांतल्यान तुका एक न्हंय भरली आनी सगळ्या बांदिल्ल्या शारां मदल्यान तुवें सियोनाक पवित्र केला.
२६ रचल्ल्या सगळ्या सुकण्यां मदल्यान तुका एक पारवें नांव दिलां आनी सगळ्या तयार केल्ल्या गोरवांक तुका एक मेंढर दिला.
२७ आनी सगळ्या लोकां मदें तुका एक लोक मेळ्ळां आनी तुवें मोग केल्ल्या ह्या लोकांक तुवें सगळ्यांक मान्य असो कायदो दिलो.
२८ आनी आतां हे प्रभू, तुवें ह्या एकाच लोकांक जायत्या जाणांक कित्याक दिलें? आनी एकाच मुळार तूं हेरांक तयार केल्यात आनी तुज्या एकल्याच लोकांक जायत्या लोकां मदीं कित्याक शिंपडयला?
२९ तुज्या आश्वासनांक आडखळ हाडून तुज्या करारांचेर विस्वास दवरूंक नाशिल्ल्या लोकांनी तांकां पांयांनी मारून उडयल्यात.
३० तुज्या लोकांचो इतलो दुस्वास केलो जाल्यार, तुज्या हातान तांकां ख्यास्त दिवंक जाय.
३१ हांवें हीं उतरां सांगून आदले राती म्हजे कडेन आयिल्लो देवदूत म्हजे कडेन धाडलो.
३२ ताणें म्हाका म्हणलें, म्हजें आयक आनी हांव तुका शिकयतलों; हांव सांगतां तें आयक, हांव तुका आनीक सांगतलों.
३३ तेदनां हांवें म्हणलें: "म्हज्या प्रभू, उलोव." तेन्ना ताणें म्हाका म्हणलें, "इस्रायलाच्या निमतान तूं खूब त्रासांत पडला;
३४ आनी हांवें म्हणलें, ना, प्रभू, पूण हांव खूब दुख्खान उलयतां, कित्याक हांव सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो मार्ग समजूंक आनी ताच्या न्यायाचो एक भाग सोदपाक कश्ट करतां तेन्नां म्हजीं बांदीं म्हाका दर वराक त्रास दितात.
३५ ताणें म्हाका म्हणलें, तुका शक्य ना. आनी हांवें म्हणलें, कित्याक प्रभू? तेन्ना हांव खंयच्यान जल्मल्लो? वा म्हज्या आवयचें पोट तेन्ना म्हजी कबर कित्याक नाशिल्ली, जाकोबाचो त्रास आनी इस्रायल लोकांचो थकबाकीचो कश्ट म्हाका पळोवंक नाशिल्लो?
३६ आनी ताणें म्हाका म्हणलें: अजून येवंक नाशिल्लीं वस्तू म्हाका मेज, शिंपडून गेल्लीं कोंड्यां म्हाका एकठांय कर, सुकल्लीं फुलां परत पाचवीं कर.
३७ बंद आशिल्लीं सुवाती म्हाका उगडून, तातूंत बंद आशिल्लीं वारें म्हाका भायर हाडून, आवाजाची प्रतिमा म्हाका दाखोव, आनी मागीर तूं जाणून घेवंक कश्ट करता ती गजाल हांव तुका सांगतलों.
३८ आनी हांवें म्हणलें, हे राज्य करपी प्रभू, मनशां कडेन रावप ना जाल्यार कोणाक खबर आसतली?
३९ म्हजे विशीं, हांव अबुद्धीमान, मागीर तूं म्हाका विचारता त्या गजालीं विशीं हांव कसो उलोवंक शकता?
४० तेदनां ताणें म्हाका म्हणलें, "हांवें सांगल्ल्या ह्या गजालीं मदलें एकूय तुका करुंक जायना, तशें तुका म्हजो न्याय वा शेवटाक म्हज्या लोकांक दिल्लो मोग कळूंक जायना.
४१ हांवें म्हणलें, पळे, हे प्रभू, तूं निमाणे मेरेन राखून दवरल्ल्या लोकां लागीं आसा, आनी म्हजे आदीं आशिल्ले वा आमी आतां आशिल्ले वा आमच्या उपरांत येवपी ते कितें करतले?
४२ ताणें म्हाका म्हळें: "हांव म्हज्या न्यायाची तुळा मुदये कडेन करतलों, जशें निमाण्या मनशाची शिथिलताय ना, तशीच पयल्याचीय वेग ना.
४३ तेदनां हांवें जाप दिली: "तुका तयार जाल्ले आनी आतां आसचे आनी येवपाचे आसात तांकां एकाच वेळार करुंक जायना; तुका तुजो न्याय बेगीन दाखोवंक मेळचो म्हणून?

४४ तेदनां ताणें म्हाका जाप दिली आनी म्हळें: “सृश्टीक तयार करप्या परस उतावळ करुंक जायना; आनी तातूंत निर्माण जावपी संवसार तांकां एकाच वेळार धरूंक शकना.
४५ आनी हांवें म्हणलें, तुवें तुज्या नोकराक सांगिल्लें तशें, तुवें सगळ्यांक जिवीत दिवपी प्राण्याक एकाच वेळार जिवीत दिलें आनी त्या प्राण्यान ताका घेवन गेलो, अशें आतां ताकाय तांकां सोंसूंक मेळटलें आतां एकाच वेळार हाजीर रावचें.
४६ ताणें म्हाका म्हळें, बायलेच्या पोटाक विचारून तिका सांग, तुवें भुरगीं जालीं जाल्यार, एकठांय कित्याक करिना, पूण एका फाटल्यान एक? देखून तिका धा भुरगीं जावपाक मागणें करात n एकाच वेळार.
४७ हांवें म्हणलें, तिका शक्य ना, पूण तें काळाच्या अंतरान करुंक जाय.
४८ तेन्ना ताणें म्हाका म्हळें, “तशेंच हांवें धर्तरेचें पोट आपल्या काळार तातूंत पेरतात तांकां दिलां.”
४९ जशें ल्हान भुरगें जाण्टे लोकांचीं वस्तू जल्माक हाडूंक शकनात, तशें हांवें रचिल्लो संवसार हांवें मांडला.
५० आनी हांवें विचारलें, “तुवें आतां म्हाका वाट दिल्या उपरांत हांव तुज्या मुखार उलयतां, कित्याक तुवें म्हाका सांगिल्ली आमची आवय आतां पिरायेंत लागीं पावल्या.
५१ ताणें म्हाका जाप दिली, “भुरगीं जावपी बायलेक विचार, ती तुका सांगतली.”
५२ तिका म्हण, तुवें आतां जल्माक हाडिल्ले लोक आदल्या लोकां सारके कित्याक, पूण उंचायेचे उणे?
५३ आनी ती तुका जाप दितली: तरणाट्यापणाच्या बळग्यान जल्मल्ले एकेच प्रकारचे आनी पिरायेंत जल्मल्ले, जेन्ना पोट दुबळे जातात, ते हेर प्रकारचे आसतात.
५४ तुज्या आदल्या लोकांपरस तुज्या उंचायेचे उणे आसात हाचोय तुमी विचार करात.
५५ आनी तुमच्या फाटल्यान येवपी लोकां परस उणे, आतां जाण्टे जावंक लागपी आनी तरणाटेपणाच्या बळग्या वयल्यान वचपी प्राण्यां सारके.
५६ तेदनां हांवें म्हळें: प्रभू, तुज्या नदरेक म्हाका कृपा मेळ्ळी जाल्यार, तुज्या सेवकाक तुज्या प्राण्याक भेट दितां, ताका दाखोवंक हांव तुका विनवणी करतां.

अध्याय 6

१ ताणें म्हाका म्हळें: सुर्वेक धर्तरी तयार जाल्ली तेन्ना संवसाराचीं शिमां उबीं रावलीं वा वारें व्हांवताना.
२ गडगडून उजवाड पडचे आदीं वा परादीसाची बुन्याद घालचे आदीं.
३ सोबीत फुलां दिसचे आदीं वा जंगम शक्ती स्थापन जावचे पयलीं, असंख्य देवदूत एकठांय जावचे पयलीं.
४ वा आकाशाच्या मापांक नांव दिवचे पयलीं वा सियोनांतल्या चिमणींक केन्नाच गरम जावचे पयलीं हवेची उंचाय वयर काडली.
५ आनी आतां पातक करपी लोकांचो आविश्कार सोडून काडचे आदीं, तांकां मुद्रीत जावचे पयलीं, जे भावार्थ एक खजिनो म्हूण एकठांय करतात.
६ तेदनां हांवें ह्या गजालींचो विचार केलो आनी तीं सगळीं फकत म्हजे वरवीं आनी हेर कोणाच्याच वरवीं निर्माण जालीं.
७ तेदनां हांवें जाप दिली: काळाची विच्छेद कितें जातली? वा पयल्याचो शेवट आनी उपरांतचो आरंभ केन्ना जातलो?
८ ताणें म्हाका म्हळें: अब्राहामा थावन इसहाका थावन जाकोब आनी एसाव ताचे थावन जल्मले तेन्नां जाकोबाच्या हातान पयलीं एसावाची टाळू धरली.
९ कित्याक एसाव हो संवसाराचो शेवट आनी जाकोब हो संवसाराची सुरवात.
१० मनशाचो हात टाळू आनी हाताच्या मधें आसता, हेर प्रस्न, एस्द्रा, तूं विचारूंक नाका.
११ तेदनां हांवें जाप दिली: हे राज्यकार प्रभू, तुज्या नदरेक म्हाका कृपा मेळ्ळी जाल्यार.
१२ तुज्या नोकराक तुज्या चिन्नांचो शेवट दाखोवंक हांव तुका विनवणी करतां, जाचो तुवें निमाणे राती म्हाका भाग दिलो.
१३ ताणें म्हाका जाप दिली, पांयांचेर उबो राव आनी एक बळिश्ट आवाज आयक.
१४ आनी ती एक व्हडली गती सारकी जातली; पूण तूं उबो आसा ती सुवात हालची ना.
१५ आनी ताका लागून ती उलयताना भियेवंक नाका, कित्याक उतर शेवटाक आसा आनी धर्तरेची बुन्याद समजल्या.
१६ आनी कित्याक? कित्याक ह्या गजालींचें उलोवप थरथरता आनी हालता, कित्याक ह्या गजालींचो शेवट बदलूंक जाय हें ताका खबर आसा.
१७ हें आयकून हांव पांयांचेर उबो रावलो आनी आयकलो आनी पळे , एक आवाज उलयतालो आनी ताचो आवाज जायत्या उदकाच्या आवाजा सारको जालो.
१८ आनी ताणें म्हणलें: पळे , ते दीस येतले आनी हांव लागीं पावतलों आनी पृथ्वीचेर रावपी लोकांक भेट दितलों.
१९ आनी तां च्या अनीतीक लागून अन्यायीपणान दुखयल्ले ते कितें आनी सियोनाचें दुख्ख केन्ना पुराय जातलें हाची चवकशी करुंक लागतलो;
२० आनी ना जावंक लागपी संवसार सोंपता म्हणसर हांव हीं चिन्नां दाखयतलों: पुस्तकां आकाशा मुखार उगडटलीं आनी तीं सगळीं एकठांय पळेतलीं.
२१ आनी एक वर्सां पिरायेचीं भुरगीं आपल्या आवाजान उलयतलीं, गुरवार बायलां तीन चार म्हयन्यांचीं अकाली भुरगीं जल्माक हाडटलीं आनी तीं जिवीं जातलीं आनी जिवंत जातलीं.
२२ अचकीत पेरणी केल्लीं सुवाती पेरूंक नाशिल्लीं दिसतलीं, भरिल्लीं सांठयो अचकीत रितीं मेळटलीं.
२३ आनी तुरही आवाज काडटलो आनी तो आवाज दरेकलो आयकता तेन्ना ते अचकीत भियेतले.
२४ त्या वेळार इश्ट दुस्माना भशेन एकामेकां आड झुजतले आनी थंय रावपी लोकां वांगडा धर्तरी भियेवन उबी जातली, झऱ्यांचे झरे थांबतले आनी तीन वरां उपरांत ते धांवचे नात.
२५ जो कोण हांवें तुका सांगिल्ल्या ह्या सगळ्यां थावन उरता तो सुटतलो आनी म्हजो मोक्ष आनी तुज्या संवसाराचो शेवट पळयतलो.
२६ जल्मासावन मरणाची चव घेवंक नाशिल्ल्या मनशांक तें पळोवंक मेळटलें आनी थंयच्या लोकांचें काळीज बदलून दुसरे अर्थांत रुपांतरीत जातलें.
२७ कित्याक वायट काडून उडयतले आनी फटवणूक ना जातली.
२८ भावार्थाची गजाल म्हणल्यार तो फुलतलो, भ्रश्टाचाराचेर जैत मेळटलें आनी इतलो तेंप फळां नासतना आशिल्लें सत्य जाहीर जातलें.
२९ आनी जेन्नां तो म्हजे कडेन उलयतालो , पळय, हांव ज्या मनशा मुखार उबो आशिल्लो ताचे कडेन हांव ल्हवू ल्हवू पळयतालो.
३० आनी हीं उतरां ताणें म्हाका सांगलें; येवपी रातचो वेळ तुका दाखोवंक हांव आयलां.
३१ तूं आनीक चड मागणें करून सात दीस उपास केल्यार, हांव तुका दिसान आयकल्ल्या परस चड व्हड गजाली सांगतलों.

३२ कित्याक तुजो आवाज सर्वोच्च मनशा मुखार आयकता, कित्याक बळिश्ट मनशान तुजें नितीमत्व पळयलां, तुज्या ल्हानपणा सावन तुका आशिल्ली शुध्दताय ताणें पळयल्या.
३३ ताका लागून ताणें म्हाका धाडला, तुका हीं सगळीं गजाली दाखोवंक आनी तुका सांगुंक, बरें सांत्वन मेळचें आनी भियेवंक नाका
३४ आनी उपरांतच्या काळा थावन बेगीन जावंक ना म्हण व्यर्थ विचार करुंक, फाटल्या काळाक बेगीन करुंक नाका.
३५ उपरांत, ताणें सांगिल्लीं तीन सप्तकां पुराय करुंक हांव परत रडलो आनी सात दीस उपास केलो.
३६ आठव्या राती म्हजें काळीज परतून म्हज्या भितर त्रास जालें आनी हांव सगळ्यांत उंचल्या मनशा मुखार उलोवंक लागलो.
३७ म्हज्या आत्म्याक व्हड उजो लागलो आनी म्हजो जीव त्रासांत पडलो.
३८ आनी हांवें म्हणलें, हे प्रभू, तूं सृश्टीच्या सुरवाती सावन पयल्या दिसा सावन उलयलो आनी अशें म्हणलें; सर्ग आनी धर्तरी तयार जावंक दिवची; आनी तुजें उतर एक परिपूर्ण काम आशिल्लें.
३९ तेन्नां आत्मो आशिल्लो आनी सगळ्या वटांनी काळोख आनी मौन आशिल्लें; मनशाच्या आवाजाचो आवाज अजून तयार जावंक नाशिल्लो.
४० तेदनां तुजें काम प्रगट जावंक तुज्या खजिन्यांतल्यान एक सोबीत उजवाड येवंक आज्ञा केली.
४१ दुसर् या दिसा तुवें आकाशाचो आत्मो तयार केलो आनी एक भाग वयर वचूंक आनी दुसरो सकयल उरचो म्हूण ताका वेगळो करुंक आनी उदका मदीं फूट करुंक आज्ञा दिली.
४२ तिसऱ्या दिसा तुवें धर्तरेच्या सातव्या भागांत उदक एकठांय करपाची आज्ञा दिली, स भाग सुकयले आनी सांबाळून दवरले, हातूंतले कांय देवा कडल्यान रोयल्ले आनी शेत केल्ले तुजी सेवा करपाक शकतले.
४३ कित्याक तुजें उतर भायर सरता म्हणसर काम जालें.
४४ कित्याक रोखडेंच व्हड आनी असंख्य फळां, रुची खातीर जायतीं आनी विंगड विंगड प्रकारचीं सुखां, अविकारी रंगाचीं फुलां आनी अद्‌भुत वासाचीं वासां मेळ्ळीं आनी तिसऱ्या दिसा हें जालें.
४५ चवथ्या दिसा तुवें आज्ञा दिली की सुर्याचो उजवाड पडचो आनी चंद्र ताका उजवाड दिवचो आनी नखेत्रां क्रमवारींत आसचीं.
४६ आनी तांकां मनशाची सेवा करुंक जाय आशिल्ली सेवा करुंक आज्ञा दिली.
४७ पांचव्या दिसा तुवें उदक एकठांय केल्ल्या सातव्या भागाक सांगलें, तातूंतल्यान सुकणीं आनी नुस्तें जिवे प्राणी मेळटले आनी अशें जालें.
४८ कित्याक मुके उदक आनी जिवाबगर देवाच्या आज्ञा प्रमाणें जिवांक जल्माक हाडलें, सगळ्या लोकांनी तुज्या अद्‌भुत कर्तुबांची स्तुती करुंक.
४९ मागीर तुवें दोन जिवांक नेमले, एकल्याक तुवें हनोक आनी दुसर् याक लेवियथान म्हणलें;
५० आनी एकल्याक दुसऱ्या थावन वेगळो केलो, कित्याक सातवो भाग म्हळ्यार उदक एकठांय जाल्लें थंय दोगांयक धरूंक शकलें ना.
५१ तिसऱ्या दिसा सुकून गेल्लो एक भाग तुवें हनोकाक दिलो आनी तो त्याच भागांत रावपाक दिलो आनी तातूंत हजार दोंगुल्ल्यो आसात.
५२ पूण लेवियथानाक तुवें सातवो भाग म्हळ्यार ओलो दिलो; आनी तुका कोणाक जाय आनी केन्ना खावपाक दवरला.
५३ सव्या दिसा तुज्या मुखार जनावरां, गोरवां आनी सरपटपी प्राणी जल्माक हाडपाक तुवें आज्ञा दिली.
५४ आनी ताचे उपरांत आदाम, जाका तुवें तुज्या सगळ्या प्राण्यांचो स्वामी केलो.
५५ हें सगळें हांवें तुज्या मुखार सांगलां, हे प्रभू, तुवें संवसार आमच्या खातीर रचलो
५६ आदामा थावन आयिल्ल्या हेर लोकां विशीं तुवें सांगलां की ते थूक सारकेच न्हय.
५७ आनी आतां हे प्रभू, पळे , केन्नांच कांयच ना म्हण वळखून घेतिल्ले हे विधर्मी आमचेर स्वामी जावन आमकां खावंक लागल्यात.
५८ पूण तुज्या लोकाक तुज्या पयल्या भुरग्याक, तुजो एकलोच पूत आनी तुजो उग्र मोगी म्हण सांगला, तांकां आमी तांच्या हातांत दिल्ले आसात.
५९ आतां संवसार आमच्या खातीर तयार जाला जाल्यार आमकां संवसारा वांगडा वारसो कित्याक ना? हें कितलो तेंप टिकतलें?

अध्याय 7

१ आनी हांवें हीं उतरां सांगून सोंपतकच, आदल्या राती म्हजे कडेन धाडिल्लो देवदूत म्हजे कडेन धाडलो.
२ ताणें म्हाका म्हणलें, एस्द्रा, उठ आनी हांव तुका सांगुंक आयिल्लीं उतरां आयक.
३ आनी हांव म्हणलें, म्हज्या देवा, उलोव. तेन्ना ताणें म्हाका म्हळें: दर्या खोल आनी व्हड जावंक रुंद जाग्यार बसला.
४ पूण दवरल्यार प्रवेशदार अरुंद आनी न्हंय सारको आशिल्लो;
५ ताका पळेवंक आनी ताचेर राज्य करुंक कोण दर्यांत वचूंक शकतालो? तो अरुंदांतल्यान गेलो ना जाल्यार तो रूंदांत कसो येवंक शकतालो?
६ दुसरी गजालय आसा; एक शार बांदतात आनी रूंद शेतांत दवरतात आनी सगळ्या बऱ्या वस्तूंनी भरिल्लें आसा.
७ ताचो प्रवेशदार अरुंद आसून, उजव्या हाताक उजो आनी उजव्या हाताक खोल उदक पडला तशें पडपाक धोक्याचे सुवातेर दवरला.
८ आनी दोगांय मदीं एकूच मार्ग, उजो आनी उदका मदीं लेगीत, इतलो ल्हान की फकत ओ ने मनीस एकाच वेळार थंय वच.
९ हें शार आतां मनशाक वारसा खातीर दिल्लें जाल्यार, ताचे मुखार घाल्लो धोको केन्नाच वचचो ना जाल्यार, ताका हें वारसो कसो मेळटलो?
१० आनी हांवें म्हणलें, अशें आसा, प्रभू. तेन्ना ताणें म्हाका म्हणलें, इस्रायलाचोय वाटो तसोच.
११ कारण तांकां खातीर हांवें संवसार तयार केलो आनी आदामान म्हज्या नेमांचो भंग केलो तेन्ना आतां जाता अशें थारायलें.
१२ तेदनां ह्या संवसाराचे प्रवेशदार अरुंद जाले, दुख्खान आनी त्रासान भरिल्ले, ते फकत थोडे आनी वायट, धोक्यांनी भरिल्ले आनी खूब वेदनादायक.
१३ जाण्ट्या संवसाराचे प्रवेशदार रूंद आनी निश्चीत आशिल्ले आनी तातूंतल्यान अमर फळां मेळ्ळीं.
१४ जर जियेतात ते ह्या संकश्ट आनी व्यर्थ गजालींनी भितर सरूंक नाका जाल्यार, आपल्या खातीर दवरल्ल्या लोकांक केन्नाच मेळूंक शकनात.
१५ आतां तूं फकत नाशवंत मनीस जावन कित्याक त्रास जाता? आनी तूं कित्याक हालता, जाल्यार तूं फकत मर्णाचो?
१६ हाजीर आशिल्ल्या गजालीं परस तुज्या मनांत कित्याक विचारूंक ना?
१७ तेदनां हांवें जाप दिली, "हे राज्य करपी प्रभू, तुज्या कायद्यांत तुवें थारायलां, नितीमानांक हीं वस्तू मेळचीं, पूण अभक्तांक नाश जावंक.
१८ तरी नितीमानांक त्रास सोंसचे पडटले आनी रूंदपणाची आस्त बाळगूंक मेळटली, कित्याक वायटकारांक त्रास सोंसले आनी तरी लेगीत रूंद पळोवंक मेळचे नात.

१९ आनी ताणें म्हाका म्हणलें. देवा परस चड न्यायाधीश ना आनी सर्वोच्या परस चड समजणी आशिल्लो कोणूच ना.
२० कित्याक ह्या जिवितांत जायते जाण नाशतात, कारण ते आपल्या मुखार दवरल्ल्या देवाच्या कायद्याक तुच्छ मानतात.
२१ कित्याक आयिल्ल्या लोकांक देवान खर आज्ञा दिल्या, तांणी आयिल्ले भशेन जियेवंक कितें करचें आनी ख्यास्त मेळची न्हय म्हूण कितें पाळचें.
२२ तरी ते ताचें आज्ञापालन करूंक नाशिल्ले; पूण ताचे आड उलयले आनी व्यर्थ गजालींची कल्पना केली;
२३ आनी आपल्या वायट कर्तुबांनी स्वताक फटोवन घेतले; आनी सगळ्यांत उंचल्या मनशा विशीं म्हणलें, तो ना; आनी ताचीं मार्गां कळ्ळीं नात.
२४ पूण ताच्या कायद्याक तांणी तिरस्कार केलो आनी ताच्या करारांक न्हयकार दिलो; ताच्या नेमांत ते विस्वासू जावंक नात आनी ताचीं कर्तुबां केल्लीं नात.
२५ आनी ताका लागून, एस्द्रा, कित्याक रितीं रितीं वस्तू आनी भरिल्लीं खातीर पुराय वस्तू.
२६ पळे, एक वेळ येतलो, हांवें तुका सांगिल्लीं हीं चिन्नां घडटलीं आनी न्हवरो दिसतली आनी आतां धर्तरेंतल्यान पयस जाल्ली ती भायर सरता ती दिसतली.
२७ आनी जो कोण मुखार सांगिल्ल्या वायटपणांतल्यान सुटता, ताका म्हजीं अजापां दिसतलीं.
२८ म्हजो पूत जेजू ताचे वांगडा आशिल्ल्यां वांगडा प्रगट जातलो आनी उरिल्ले चारशें वर्सां भितर खोशी जातले.
२९ ह्या वर्सां उपरांत म्हजो पूत ख्रिस्त आनी जिवीत आशिल्ले सगळे मनीस मरतले.
३० आनी आदल्या न्यायां प्रमाणें संवसार सात दीस पोरन्या मौनांत बदलतलो आनी कोणूच उरचो ना.
३१ सात दिसांनी अजून जागो नाशिल्लो संवसार जिवंत जातलो आनी नाशिल्लो मरतलो
३२ आनी धर्तरे तिच्या भितर न्हिदिल्ल्यांक परतून मेळयतली आनी तशेंच मौनांत रावपी लोकांक धुल्ल परतून मेळयतली आनी गुपीत सुवातींनी तांकां सोंपयिल्ल्या जिवांक सोडयतली.
३३ आनी सगळ्यांत उंचलो न्यायाच्या आसनाचेर प्रगट जातलो आनी दुख्ख सोंपतलें आनी दीर्घ दुख्खाचो शेवट जातलो.
३४ पूण फकत न्याय उरतलो, सत उबें उरतलो आनी भावार्थ घट जातलो.
३५ उपरांत काम येतलें आनी ताचें इनाम दाखयतले आनी बऱ्या कर्तुबांक बळगें मेळटलें आनी वायट कर्तुबांक कसलोच नेम येवचो ना.
३६ तेदनां हांवें म्हणलें: अब्राहामान पयलीं सदोम्यां खातीर आनी मोयजेसान रानांत पातक केल्ल्या बापाय खातीर मागणें केलें.
३७ आकानाच्या काळार जेजू इज्रायला खातीर.
३८ सामुयेल आनी दावीद नाश करुंक आनी सोलोमन पवित्रस्थानाक येवपी लोकां खातीर.
३९ पावस पडल्ल्यां खातीर हेलियास; आनी मेल्ल्या मनशां खातीर, तो जियेवंक.
४० आनी सेनाहेरीबाच्या काळार लोकां खातीर इजेकियास आनी जायत्या जाणांक.
४१ आतांय तशें, नाश वाडलां आनी वायटपण वाडलां आनी नितीमानांनी अभक्तां खातीर मागणें केलां, आतांय तशें कित्याक जावचें ना?
४२ ताणें म्हाका जाप दिली आनी म्हळें: "हें सद्याचें जिवीत हो शेवट न्हय, जंय चड वैभव उरता; देखून तांणी दुबळ्यां खातीर मागणें केलां.
४३ पूण प्रलयाचो दीस ह्या काळाचो शेवट आनी येवपी अमरत्वाची सुरवात जातली, जातूंत भ्रश्टाचार गेला.
४४ संयम सोंपता, बेविश्वास कापता, नीतिमत्व वाडटा आनी सत्य उदेता.
४५ मागीर कोणाकच नाश जाल्ल्या मनशाक वाचवंक मेळचो ना आनी जैत मेळिल्ल्या मनशाक जुलूम करुंक मेळचो ना.
४६ तेन्नां हांवें जाप दिली, "हें म्हजें पयलें आनी निमाणें उतर, आदामाक धर्तरी दिवंक नासली जाल्यार बरें, नाजाल्यार ताका पातक करुंक आडावंक मेळ्ळें जाल्यार बरें.
४७ आतां ह्या काळार मनशांक जडपणांत जियेवंक आनी मरणा उपरांत ख्यास्त मेळपाची वाट पळयल्यार कितें फायदो?
४८ हे आदाम, तूं कितें केलें? कित्याक तुवें पातक केलें तरी तूं एकलोच पडलो ना, पूण तुजे कडल्यान आयिल्ले आमी सगळे.
४९ कित्याक आमकां अमर काळ दिवपाचें उतर दिल्लें जाल्यार आमकां कितलो फायदो जातलो s आमी मरण हाडपी कामां केल्यात?
५० आनी आमकां सासणाची आशा दिल्या, जाल्यार आमी चड वायट जावन व्यर्थ जाल्यात?
५१ आनी आमी वायट रितीन जियेल्यात, जाल्यार आमचे खातीर भलायकेक आनी सुरक्षीत रावपाचीं घरां दवरल्यांत?
५२ आनी आमी सगळ्यां परस चड वायट मार्गांनी चलल्यात, तांकां सावधान जिवीत जगपी लोकांची राखण करपाक सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो महिमा राखून दवरला?
५३ आनी एक परादीस दाखोवंक जाय, जाचें फळ सदांकाळ तिगून उरता आनी तातूंत आमी भितर सरचे नात म्हणून सुरक्षीत आनी वखद आसा?
५४ (कारण आमी अप्रिय सुवातींनी चलल्यात.)
५५ आनी संयम केल्ल्या लोकांचीं तोंडां नखेत्रां वयर चकचकीत जातलीं, जाल्यार आमचीं तोंडां काळखांतल्यान काळीं आसतलीं?
५६ कित्याक आमी जियेताना आनी वायट करताना, मरणा उपरांत आमी ताचे खातीर कश्ट सोंसपाक लागतले अशें आमी मानले नात.
५७ तेन्ना ताणें म्हाका जाप दिली आनी म्हणलें, "धर्तरेचेर जल्मल्लो मनीस ज्या झुजांत झुजतलो, ताची स्थिती अशी;
५८ ताका जिखलो जाल्यार तुवें सांगिल्ले प्रमाणें ताका त्रास सोंसचो पडटलो, पूण ताका जैत मेळ्ळें जाल्यार हांव सांगतां तें ताका मेळटलें.
५९ कित्याक मोयजेसान जियेताना लोकांक सांगिल्लें जिवीत हें, "तुका जिवीत वेंचून काड, जियेवंक."
६० तरी तांणी ताचेर विस्वास दवरलो ना, ताच्या उपरांतच्या संदेष्ट्यांनी वा तांकां उलयिल्ल्या म्हाकाय.
६१ तांचो नाश करुंक इतलो भार येवचो न्हय, मोक्ष मेळोवंक विनवणी केल्ल्या लोकांचेर खोशी जातली.
६२ तेदनां हांवें जाप दिली: "हे प्रभू, सर्वोच्च मनशाक दयाळ म्हण्टात, कित्याक तो संवसारांत अजून येवंक नाशिल्ल्यांचेर दया करता.
६३ आनी ताच्या कायद्याक वळवळपी लोकांचेरूय;
६४ आनी तो धीर धरता आनी पातक केल्ल्यांक ताच्या प्राण्यां प्रमाणें चड काळ सोंसता;
६५ आनी तो उदार आसा, कारण ताका जाय थंय दिवंक तयार आसा;
६६ आनी तो व्हड दयाळ आसा, कारण तो हाजीर आशिल्ल्यांक आनी आदल्या काळार आनी येवपी लोकांक चडांत चड दया करता.
६७ कित्याक ताणें आपलीं दया वाडोवंक ना जाल्यार, संवसारांत वारसो मेळिल्ल्या लोकां वांगडा रावचो ना.
६८ आनी तो माफ करता; कित्याक ताणें आपल्या बऱ्यापणा खातीर तशें केलें ना जाल्यार, वायट केल्ल्या लोकांक तांकां सोंपें जावचें म्हणून, मनशांचो धा हजार वांटे जिवो उरचो ना.

६९ न्यायाधीश जावन, ताणें आपल्या उतरान बरे जाल्ल्या लोकांक माफ करूंक ना आनी वादांतल्यान भायर सरूंक ना जाल्यार.
७० असंख्य गर्दैत घडये सामकेच उणे उरिल्ले आसूंक जाय.

अध्याय 8

१ ताणें म्हाका जाप दिली: सगळ्यांत उंचल्या मनशान हो संवसार जायत्यां खातीर तयार केला, पूण येवपाचो संवसार थोड्याच लोकां खातीर.
२ एस्द्रा, तुका एक उपमा सांगतलों; जशें तूं धर्तरेक विचारता तेन्नां ती तुका म्हणटली, मातयेचीं आयदनां तयार जाल्लीं मातयेचीं आयदनां तयार जातात, पूण भांगराची धुल्ल उणी जाता.
३ रचलेले जायते आसात, पूण थोडेच तारण मेळटले.
४ अशें हांवें जाप दिली, "हे म्हज्या जिवा, समजून घेवप, गिळ आनी बुद्धी खाव."
५ कित्याक तुवें कान दिवंक आनी भाकीत करुंक तयार आसा, कित्याक तुका आतां फकत जियेवंक सुवात ना.
६ हे प्रभू, तुज्या सेवकाक आमी तुज्या मुखार मागणें करुंक ना जाल्यार, आनी तूं आमकां आमच्या काळजाक बीं आनी आमच्या समजणेक संस्कृताय दिलो, ताका लागून ताचें फळ मेळचें; मनशाची सुवात घेवपी एकलो मनीस कसो जियेतलो?
७ कित्याक तूं एकलोच आनी आमी सगळे तुज्या हातांतल्यान एकूच काम, तुवें सांगिल्ले प्रमाणें.
८ कित्याक आवयच्या पोटांत आवयची कूड तयार जावन ताका अवयव दिता तेन्ना तुजी प्राणी उज्यांत आनी उदकांत तिगून उरता आनी तुज्या कारागिरीक तिच्यांत रचल्ल्या प्राण्याक णव म्हयने टिकून उरता.
९ पूण राखून दवरता आनी सांबाळून दवरता तें दोनूय तिगून उरतलें आनी काळ येतकच सांबाळून दवरल्ली पोट तातूंत वाडिल्लीं वस्तू सोडून दिता.
१० कित्याक तुवें कुडीच्या भागांतल्यान, म्हळ्यार स्तनांतल्यान दुदाचें, जें स्तनाचें फळ दिवपाचें आज्ञा दिल्या.
११ तूं तुज्या दयाळपणा प्रमाणें तयार जाल्ली वस्त कांय काळा खातीर पोसपाक मेळटली.
१२ तूं ताका तुज्या नीतिमानपणान वाडयलो आनी तुज्या कायद्यान ताका पोसलो आनी तुज्या न्यायान ताची सुदारणा केली.
१३ आनी तुज्या प्राण्या प्रमाणें तुवें ताका मरण हाडटलें आनी तुजें काम म्हणून ताका जिवीत करुंक जाय.
१४ इतल्या कश्टान तयार जाल्ल्या मनशाचो तुवें नाश केलो जाल्यार, तयार जाल्ली वस्तू तिगून उरची म्हूण तुज्या आज्ञा प्रमाणें नेमप सोंपें.
१५ आतां प्रभू, हांव उलयतां; सामान्यपणान मनशाक स्पर्श करपी, तूं सगळ्यांत बरो जाणां; पूण तुज्या लोकांक हात लावंक, जाचे खातीर म्हाका दुख्ख जाता;
१६ आनी तुज्या वारसा खातीर, जाच्या कारणा खातीर हांव शोक करतां; आनी इस्रायला खातीर, जाचे खातीर हांव जड आसां; आनी जाकोबा खातीर, जाचे खातीर हांव त्रासांत आसां;
१७ देखून हांव तुज्या मुखार म्हजे खातीर आनी तांचे खातीर मागणें करुंक लागतलों, कित्याक हांव ह्या देशांत रावपी आमचे पडटले तें पळयता.
१८ पूण येंवच्या न्यायाधीशाची वेगाची गती हांवें आयकल्या.
१९ देखून म्हजो आवाज आयक आनी म्हजीं उतरां समजून घे आनी हांव तुज्या मुखार उलयतां. एस्द्रासाच्या उतरांची सुरवात, ताका वयर व्हरचे आदीं: आनी हांव एस मजत,
२० हे प्रभू, तूं सासणाच्या काळार रावपी, जो सर्गार आनी हवेंतल्या वस्तूंचेर वयर थावन पळयता;
२१ जाचें सिंहासन अमूल्य आसा; जाचें वैभव समजूंक जायना; ताचे मुखार देवदूतांचीं सैन्या थरथरून उबीं रावतात.
२२ तांची सेवा वारें आनी उज्यांत वळखतात; जाचें उतर खरें, आनी म्हणी स्थिर; जाची आज्ञा बळिश्ट आनी विधी भिरांकूळ;
२३ जाची नदर खोलाय सुकयता आनी रागान दोंगर वितळयतात; जें सत्य साक्षी जाता:
२४ हे तुज्या नोकराचें मागणें आयक आनी तुज्या प्राण्याची विनंती आयक.
२५ कित्याक हांव जियेतां ते उलयतां आनी जो मेरेन म्हाका समजणी आसा तो मेरेन हांव जाप दितलों.
२६ तुज्या लोकांच्या पातकांक पळय नाका; पूण खऱ्या अर्थान तुजी सेवा करपी लोकांचेर.
२७ विधर्मी लोकांच्या वायट आविश्कारांक पळय नाका, पूण तुजी गवाय संकश्टांत पाळपी लोकांची इत्सा पळय.
२८ तुज्या मुखार फटींगपणान चलल्ल्या लोकांचो विचार करुंक नाका, पूण तुज्या इत्से प्रमाणें तुज्या भंयाची जाणविकाय जाल्ल्या लोकांचो उगडास कर.
२९ जनावरां सारके जियेल्ल्या लोकांक नाश करुंक तुजी इत्सा जावंक नाकात; पूण तुजो कायदो स्पश्टपणान शिकयल्ल्यांक पळेवंक.
३० जनावरां परस वायट समजतात तांकां तूं राग घेवचो न्हय; पूण जे सदांच तुज्या नीतिमत्वाचेर आनी वैभवाचेर विस्वास दवरतात तांचो मोग कर.
३१ कित्याक आमी आनी आमचे बापूय अशा दुयेंसांक लागून त्रासांत पडटात, पूण आमच्या पातकांक लागून तुका दयाळ म्हणटले.
३२ कित्याक तुका आमचेर दया करपाची इत्सा आसल्यार, तुका दयाळ म्हणटले, जे आमकां नीतिमत्वाचीं कर्तुबां नात.
३३ कित्याक तुज्या कडेन जायतीं बरीं कामां दवरून दवरल्ल्या नितीमानांक आपल्या कर्तुबांतल्यान इनाम मेळटलें.
३४ कित्याक मनीस कितें, ताका लागून तुका नाराजगी जावंक जाय? वा नाशवंत पिळगी कितें, की तुका ताचे कडेन इतली कडू जावंक जाय?
३५ कित्याक खरें म्हणल्यार जल्मल्ल्या लोकां मदीं कोणूच ना, पूण ताणें वायट वागलां; आनी विस्वासू लोकां मदीं वायट केल्लें ना.
३६ कित्याक, हे प्रभू, तुजें नीतिमत्व आनी तुजें बरेंपण जाहीर जातलें, जर तूं बऱ्या कर्तुबांचो विस्वास नाशिल्ल्यांक दयाळ केलो जाल्यार.
३७ तेन्ना ताणें म्हाका जाप दिली, "तुवें कांय गजाली बरोबर उलयल्यात आनी तुज्या उतरां प्रमाणें जातलें."
३८ कित्याक, मरणा आदीं, न्याय जावचे पयलीं आनी नाश जावचे पयलीं पातक केल्ल्या लोकांचो हांव विचार करचो ना.
३९ पूण नितीमानांच्या स्वभावाक लागून हांव खोशी जातलों आनी तांची यात्रेची आनी तांकां मेळपी मोक्षाची आनी इनामाचीय याद करतलों.
४० जशें हांव आतां उलयतां तशें घडटलें.
४१ जशें शेतकार जमनीचेर चड बीं पेरता आनी जायतीं झाडां लायता, तरी लेगीत ताच्या वेळार बरी पेरल्ली वस्त वयर येना आनी रोयल्ली सगळी मुळां रोयना संवसारांत; ते सगळे वाचवचे नात.
४२ तेन्नां हांवें जाप दिली, "म्हाका कृपा मेळ्ळी जाल्यार हांव उलोवंक दितां."
४३ जशें शेतकाराचें बीं वयर येना आनी फावो त्या वेळार तुजो पावस मेळना जाल्यार नाश जाता. वा चड पावस पडून ताका भ्रश्ट केल्यार.
४४ तशेंच तुज्या हातान तयार जाल्लो मनीस नाश जाता आनी ताका तुजीच प्रतिमा म्हणटात, कारण तूं ताचे सारको आसा, जाचे खातीर

तुवें सगळीं वस्तू तयार केल्यांत आनी ताची तुळा शेतकाराच्या बियाणा कडेन केल्या.
४५ आमचेर राग नाकात पूण तुज्या लोकांक दया आनी तुज्याच वारसाक दया कर, कित्याक तूं तुज्या सृश्टीक दयाळ आसा.
४६ तेन्ना ताणें म्हाका जाप दिली, “हाजीर आशिल्लीं वस्तू सध्या खातीर आनी येवपी लोकां खातीर येवचीं.”
४७ कित्याक तुका म्हज्या प्राण्याचो म्हजे परस चड मोग करुंक मेळचो ना, पूण हांव जायते फावटीं तुका आनी ताचे लागीं पावलां, पूण अनीतीं कडेन केन्नाच ना.
४८ हातूंतय तूं सर्वोच्च मनशा मुखार अजापीत जाता.
४९ तुका जाय तशें तुवें नम्र केलें आनी नितीमान लोकां मदीं चड महिमा मेळोवंक फावो अशें तुका ना.
५० कित्याक, उपरांतच्या काळार संवसारांत रावपी लोकांक जायते व्हड दुख्ख जातले, कारण ते व्हड अभिमानान चलल्यात.
५१ पूण तुज्या खातीर समजून घे आनी तुज्या सारक्या लोकां खातीर महिमा सोद.
५२ कित्याक तुमकां परादीस उक्तें जालां, जिविताचें झाड लायलां, येवपी वेळ तयार जाला, भरपूर तयार जालां, शार बांदलां आनी विसव मेळ्ळां, हय, परिपूर्ण बरेंपण आनी बुद्धी.
५३ वायटाचें मुळ तुज्या थावन मुद्रीत जालां, दुबळेपण आनी पतंग तुजे कडल्यान लिपलां आनी विसरपाक नरकांत भ्रश्टाचार पळून गेला.
५४ दुख्खां सोंपतात आनी शेवटाक अमरत्वाचो खजिनो दाखयतात.
५५ आनी ताका लागून नाश जाल्ल्या लोकांच्या गर्दे विशीं तूं आनीक प्रस्न विचारूं नाकात.
५६ कित्याक तांणी मुक्ती मेळयल्या उपरांत सगळ्यांत उंचल्या मनशाक तुच्छ केलो, ताच्या कायद्याचो तिरस्कार केलो आनी ताची वाट सोडली.
५७ आनी ताच्या नितीमान मनशाक तांणी पांय मारून उडयला.
५८ आनी तांच्या काळजांत म्हणलें, देव ना; होंय, आनी तें जाणून तांकां मरण येवंक जाय.
५९ कित्याक जशीं आदीं सांगिल्लीं गजाली तुमकां मेळटलीं, तशीच तान आनी वेदना तांकां तयार आसा, कित्याक मनशांक वायट जावंक ताची इत्सा नाशिल्ली.
६० पूण सृश्टी जाल्ल्यांक आसात तांकां तयार केल्ल्याचें नांव अशुध्द केलें आनी तांकां जिवीत तयार करपी मनशाचे उपकार मानले नात.
६१ आनी ताका लागून म्हजो न्याय आतां लागीं पावला.
६२ हीं गजाली हांवें सगळ्या मनशांक सांगिल्लीं नात, पूण तुका आनी तुज्या सारके थोड्यांक. तेन्ना हांवें जाप दिली आनी म्हणलें:
६३ पळे, हे प्रभू, आतां तूं निमाण्या काळार करुंक लागल्या अजापांचीं व्हडलीशीं म्हाका दाखयल्यांत, पूण खंयच्या वेळार तूं म्हाका दाखोवंक ना.

अध्याय ९

१ तेन्नां ताणें म्हाका जाप दिली आनी म्हणलें: “काळ तुका कश्टान मेजप;
२ तेदनां तुका समजतलें की तोच वेळ, जातूंत सर्वोच्च मनीस ताणें तयार केल्ल्या संवसाराक भेट दिवंक लागतलो.
३ तेदनां संवसारांत भूंयकांप आनी लोकांचो बोवाळ दिसतलो.
४ तेदनां तुज्या आदल्या काळा थावन, सुर्वेच्या काळा थावन, सगळ्यांत उंचल्या मनशान त्या गजालीं विशीं उलयिल्लें हें तुका बरें समजतलें.
५ जशें संवसारांत तयार जाल्ल्या सगळ्या वस्तूंचो आरंभ आनी शेवट आसता आनी शेवट प्रगट जाता.
६ तशेंच सर्वोच्चांच्या काळाक अजाप आनी बळवंत कर्तुबांनी सादी सुरवात जाता आनी परिणाम आनी चिन्नांनी सोंपता.
७ आनी जो कोण वाचयतलो आनी ताच्या कर्तुबां वरवीं आनी तुमी विस्वास दवरला ताचे वरवीं सुटका मेळटलो.
८ सांगल्ल्या संकश्टां थावन राखून दवरतले आनी म्हज्या देशांत आनी म्हज्या शिमे भितर म्हजें मोक्ष पळयतले, कारण हांवें सुरवाती सावन तांकां म्हजे खातीर पवित्र केल्यात.
९ मागीर आतां म्हज्या मार्गांचो गैरवापर करपी ते दयाळपणांत पडटले आनी तांकां वायटपणान उडयतात ते त्रासांत रावतले.
१० कित्याक तांकां आपल्या जिवितांत फायदो मेळ्ळा आनी तांणी म्हाका वळखूंक ना;
११ म्हज्या कायद्याचो तिरस्कार करपी लोकांनी अजून मेकळीक आसतना आनी पश्चात्ताप करपाची सुवात उक्ती आसतना, तांकां समजलें ना, पूण ताका तिरस्कार केलो.
१२ तेंच वेदनेन मेल्या उपरांत तें जाणून घेवंक जाय.
१३ आनी ताका लागून अभक्तांक कशी आनी केन्ना ख्यास्त मेळटली हाची तुका उमेद जावची न्हय, पूण नितीमानांक कसो तारण मेळटलो, संवसार कोणाचो आनी संवसार कोणा खातीर रचला हाची चवकशी कर.
१४ तेदनां हांवें जाप दिली.
१५ हांवें आदीं सांगलां आनी आतां उलयतां आनी फुडेंय सांगतलों की, तारण मेळच्या लोकां परस नाश जावपी लोकां मदीं जायते जाण चड आसात.
१६ जशें ल्हार थेंब्यापरस व्हड आसता.
१७ ताणें म्हाका जाप दिली: शेत जशी आसा, तशीं बीं तशीं; फुलां जशीं आसतात, तशीं रंगूय आसतात; जशें कामगार आसा, तशें कामूय आसा; जसो शेतकार स्वता आसता तसो ताचो शेतकारूय तसोच, कित्याक तो संवसाराचो काळ आशिल्लो.
१८ आनी आतां जेन्नां हांवें अजून तयार जावंक नाशिल्लो संवसार तांकां आतां जियेवन रावपी लोकां खातीर तयार केलो तेन्नां कोणेंच म्हजे आड उलयलें ना.
१९ कित्याक तेन्नां दरेकल्यान पाळ्ळें, पूण आतां ह्या घडिल्ल्या संवसारांत रचल्ल्या लोकांचीं शिश्टाचार सासणाचें बीं आनी सोदूंक जायना अशा कायद्यान नाश जाल्यांत.
२० तेदनां हांवें संवसाराचेर विचार केलो आनी पळेलें, तातूंत आयिल्ल्या युक्तींक लागून धोको निर्माण जालो.
२१ आनी हांवें पळेलें आनी ताका खूब वाचयलें आनी म्हाका एक द्राक्ष आनी व्हड लोकांची वनस्पत दवरल्या.
२२ ते उपरांत व्यर्थ जल्मल्ल्या लोकांचो नाश जावं; आनी म्हजी द्राक्ष आनी म्हजी वनस्पत सांबाळूंक दिवची; कित्याक हांवें व्हड कश्टान तें परिपूर्ण केलां.
२३ तरी, तुवें आनीक सात दीस सोडलो जाल्यार, (पूण तूं तातूंत उपास करचो ना.
२४ पूण फुलांच्या शेतांत वचून घर बांदूंक ना आनी फकत शेतांतलीं फुलां खावचीं; मांसाची चव घेवंक ना, सोरो पियेवंक ना, पूण फकत फुलां खावचीं;)
२५ आनी सदांच सर्वोच्च मनशाक मागणें कर, मागीर हांव येवन तुजे कडेन उलयतां.
२६ ताणें म्हाका सांगिल्ले प्रमाणें हांव अर्दाथ नांवाच्या शेतांत गेलो; आनी थंय फुलां मदीं बसून शेतांतलीं वनस्पतीं खाल्लीं आनी त्याच मांसान म्हाका तृप्त केलें.

२७ सात दिसांनी हांव तणाचेर बसलो आनी पयलीं भशेन म्हजें काळीज म्हज्या भितर त्रासांत पडलें.
२८ आनी हांव म्हजें तोंड उगडून सगळ्यांत उंचल्या मनशा मुखार उलोवंक लागलो आनी म्हळें.
२९ हे प्रभू, तूं आमकां दाखोवंक, आमच्या बापायंक रानांत, कोणूच पावल घालना त्या जाग्यार, वांझ जाग्यार, ते इजिप्तांतल्यान भायर सरले तेन्ना तुका दाखयलो.
३० आनी तूं म्हळें: "हे इस्रायल, म्हाका आयक; जाकोबाच्या वंशज, म्हज्या उतरांचेर चिन्न करात.
३१ कित्याक, पळे, हांव म्हजो कायदो तुमचे भितर पेरतां आनी तो तुमच्यांत फळां दितलो आनी तातूंत तुमकां सदांकाळ मान मेळटलो.
३२ पूण आमच्या बापायनी कायदो पाळ्ळो ना आनी तुज्या नेमांक पाळो दिलो ना आनी तुज्या कायद्याचें फळ ना जालें तरी तें तुजें आशिल्लें.
३३ तरी तें घेवपी लोक नाश जाले, कारण तांणी आपल्या भितर पेरल्ली वस्त दवरली ना.
३४ आनी पळय, जमनींत बीं, दर्याक तारव, वा खंयच्याय आयदनांत जेवण वा पेय, जें पेरलां वा घाल्लें तें नाशें जालें, तेन्नां एक चाल आसा.
३५ जें पेरलां वा तातूंत उडयलां वा मेळयलां तें नाश जाता आनी आमचे कडेन उरना, पूण आमचे कडेन तशें जावंक ना.
३६ कित्याक कायदो मेळिल्लो आमी पातकांतल्यान नाश जातात आनी ताका घेतिल्लें आमचें काळीजूय नाश जाता
३७ तरी कायदो नाश जायना, पूण उरता ताचें बळगें.
३८ आनी काळजांत हीं गजाली उलयतना दोळ्यांनी फाटीं पळयली आनी उजवे वटेन म्हाका एक बायल दिसली आनी पळेली ती मोठ्या आवाजान शोक करताली आनी रडली आनी काळजान आनी तिका खूब दुख्खी जाली कपडे फाटीं पडले आनी तिचे तकलेर भस्म आशिल्ली.
३९ तेदनां हांव भितर आसलो म्हण म्हज्या विचारांक सोडून दिलो आनी म्हाका तिचे कडेन वळयलो.
४० आनी तिका म्हळें: "तुमी कित्याक रडटा? तुज्या मनांत कित्याक इतलो दुख्ख जाला?
४१ आनी तिणें म्हाका म्हणलें, "साहेब, म्हाका सोडून, हांव स्वताक दुख्ख करुंक आनी म्हज्या दुख्खाक आनीक वाडोवंक, कारण हांव म्हज्या मनांत त्रासांत आसां आनी खूब उण्या पांवड्यार हाडलों."
४२ हांव तिका म्हळें, तुका कितें दुयेंस जालां? म्हाका सांगात.
४३ तिणें म्हाका म्हळें, हांव तुजो नोकर वांझ जावन, म्हाका तीस वर्सांचो घोव आसलो तरी ताका भुरगें नाशिल्लें.
४४ आनी त्या तीस वर्सां हांवें दीस आनी रात आनी दर वराक आनीक कांयच केलें ना, पूण म्हजें, सर्वोच्चाक मागणें केलें.
४५ तीस वर्सां उपरांत देवान म्हाका तुजी दासी आयकली, म्हज्या दुख्खाक पळेलें, म्हज्या संकश्टाचेर विचार केलो आनी म्हाका एक पूत दिलो आनी हांव ताचेर खूब खोशी जालों, तशेंच म्हज्या घोवाक आनी म्हज्या सगळ्या शेजाऱ्यांकय, आनी आमी ताका व्हड मान दिलो सर्वशक्तिमान हो.
४६ आनी हांव ताका व्हड त्रासान पोसलो.
४७ तेदना तो व्हड जालो आनी ताका बायल मेळपाच्या वेळार पावलो तेन्नां हांवें मेजवानी केली.

अध्याय १०

१ म्हजो पूत आपल्या लग्नाच्या कुडींत भितर सरलो तेन्ना तो पडलो आनी मेलो.
२ मागीर आमी सगळ्यांनी लायटी उडयली आनी म्हजे सगळे शेजारी म्हाका सांत्वन दिवपाक उठले आनी हांव रातच्या दुसऱ्या दिसा मेरेन विसव घेतलो.
३ ते सगळे म्हाका सांत्वन दिवंक सोडून गेले उपरांत, शेवटाक हांव शांत जावंक शकतालो; मागीर रातच्या वेळार उठून पळून गेलो आनी तुका दिसता तशें हांगा ह्या शेतांत आयलो.
४ आनी हांव आतां शारांत परत वचूंक ना, पूण हांगा रावपाक, आनी जेवंक वा पियेवंक ना, पूण सतत शोक करुंक आनी मरमेरेन उपास करुंक सोदतां.
५ तेदनां हांव आशिल्लीं ध्यानां सोडून, रागान तिचे कडेन म्हळें.
६ सगळ्यां परस चड मूर्ख बायल, तुका आमचें शोक दिसना आनी आमकां कितें जाता?
७ आमची आवय सियोन सगळ्या जडपणांनी भरिल्ली आनी खूब नम्र, खूब दुख्खी शोक कशी?
८ आनी आतां आमी सगळे शोक करतात आनी दुख्खी जातात, कित्याक आमी सगळे जडपणांत आसात तें पळोवन, तूं एकाच पुता खातीर दुख्ख जाता?
९ कित्याक धर्तरेक विचारात आनी ती तुका सांगतली, तिचेर वाडपी इतल्या लोकांच्या पडण्या खातीर तिकाच शोक करुंक जाय.
१० कित्याक पयलीं सगळे तिच्यांतल्यान आयले आनी हेर सगळे तिच्यांतल्यान भायर सरतले आनी पळे, ते चड करून सगळे नाशांत वचतले आनी तांचो एक पंगड पुरायपणान मुळासकट काडून उडयला.
११ इतले लोक गमावपी तिचे परस चड शोक कोण करुंक जाय; आनी तूं न्हय, जो एकल्याक सोडून दुस्वास करता?
१२ पूण तुवें म्हाका म्हणलें, म्हजें विलाप धर्तरि सारकें न्हय, कित्याक हांवें म्हज्या पोटाचें फळ सोडून दिल्लें, जें हांवें दुख्खान जल्माक हाडलें आनी दुख्खान उक्तें केलें.
१३ पूण पृथ्वी तशी ना, कित्याक पृथ्वीच्या मार्गा प्रमाणें तातूंत आशिल्ली लोकसंख्या आयली तशी गेली.
१४ तेदनां हांव तुका म्हणटां, तुवें श्रम करून जल्म दिल्ल्या प्रमाणें; तशेंच धर्तरेनय सुरवाती सावन तिका तयार केल्ल्या मनशाक आपलें फळ म्हळ्यार मनशाक दिल्या.
१५ आतां तुजें दुख्ख तुज्या कडेन दवर आनी तुजेर जें घडलां तें बऱ्या धैरान सोंस.
१६ कित्याक तुमी देवाचो निश्चीत नितीमान थारलो जाल्यार, तुज्या पुताक वेळार मेळटलो आनी बायलां मदीं ताची तोखणाय जातली.
१७ मागीर तुज्या घोवा कडेन शारांत वच.
१८ आनी तिणें म्हाका म्हळें: "हांव तशें करुंक ना, हांव शारांत वचचो ना, पूण हांगासर हांव मरतलों."
१९ तेदनां हांव तिचे कडेन फुडें उलयलो आनी म्हळें:
२० तशें करुंक नाका, पूण सल्लो घेवचो. म्हजे कडल्यान: कित्याक सियोनाचे संकश्ट कितले आसात? जेरुसलेमाच्या दुख्खा संबंदीं सांत्वन मेळचें.
२१ आमचें पवित्रस्थान उध्वस्त जालां, आमची वेदी मोडून उडयल्या आनी आमचें देवूळ नश्ट जालां हें तुका दिसता;
२२ आमचें स्तोत्रां जमनीर पडलां, आमचें गीत ओगी जालां, आमचो खोस सोंपता, आमच्या मेणवातीचो उजवाड निवळ्ळा, आमचो कराराचो पेटो बिघडला, आमचीं पवित्र वस्तू दूषित जाल्यांत आनी तें नांव आमकां आपयला जवळजवळ अपवित्र जाला: आमचीं भुरगीं लजतात, आमच्या याजकांक लासतात, आमचे लेवी बंदखणींत गेले, आमचीं कुमारिकां भ्रश्ट जातात आनी आमचीं बायलांक लुटतात; आमचे नितीमान मनीस व्हरून व्हरतात, आमचे ल्हान भुरगीं नश्ट

जातात, आमचे तरणाटे गुलामगिरींत हाडटात आनी आमचे बळिश्ट मनीस दुबळे जातात;
२३ आनी, सगळ्यांत व्हडली, सियोनाची मुद्रा आतां तिचो मान सोडून गेला; कित्याक ती आमचो दुस्वास करपी लोकांच्या हातांत दिल्या.
२४ आनी ताका लागून तुजें व्हडलें जडपण हालोवन, दुख्खांचो व्हडलोसो भाग पयस कर, जाका लागून पराक्रमी तुजेर परतून दयाळू जावंक शकता आनी सगळ्यांत उंचेलो तुका तुज्या श्रमांतल्यान सुशेग आनी सुशेग दितलो.
२५ हांव तिचे कडेन उलयताना, पळेलें, तिचें तोंड अचकीत खूब चकचकीत जालें आनी तिचें तोंड झिलमिललें आनी हांव तिका भियेलो आनी कितें आसूं येता हाचो विचार केलो.
२६ अचकीत तिणें खूब भिरांकूळ रडलो आनी त्या बायलेच्या आवाजाक लागून धर्तरी हालोवंक लागली.
२७ हांवें पळेलें आनी पळेलें, ती बायल म्हाका आनीक दिसली ना, पूण थंय एक शार बांदिल्लें आनी अ व्हडली सुवात बुन्यादी थावन दाखयली, तेन्नां हांव भियेलो आनी मोठ्या आवाजान रडलो आनी म्हणलें.
२८ पयलीं म्हजे कडेन आयिल्लो उरीएल देवदूत खंय आसा? कित्याक ताणें म्हाका जायत्या समाधींनी पडलां आनी म्हजो शेवट भ्रश्टाचारांत रुपांतरीत जाला आनी म्हजी धिटाय दिवपाची मागणी.
२९ आनी हांव हीं उतरां उलयताना पळे , तो म्हजे कडेन आयलो आनी म्हाका पळेलो.
३० आनी पळे, हांव मेल्ल्या मनशा भशेन पडलो आनी म्हजी समजूत म्हजे कडल्यान काडून घेतली, आनी ताणें म्हाका उजव्या हाताक धरलो आनी म्हाका सांत्वन दिलो आनी म्हाका पांयांचेर बसयलो आनी म्हाका म्हणलें:
३१ तुका कितें दुयेंस जाता? आनी तूं कित्याक इतलो त्रासांत आसा? तुजी समजूत आनी तुज्या काळजाचे विचार कित्याक त्रासांत आसात?
३२ आनी हांवें म्हणलें, कित्याक तूं म्हाका सोडून गेलो आनी तरी लेगीत हांव तुज्या उतरां प्रमाणें केलें आनी शेतांत गेलो आनी पळय हांवें पळयलां आनी तरी पळयलां की हांव उक्तावंक शकना.
३३ ताणें म्हाका म्हळें: दादलेपणान उबो राव आनी हांव तुका सल्लो दितलों.
३४ तेदनां हांवें म्हणलें, म्हज्या प्रभू, म्हजे भितर उलोव; फकत म्हाका सोडून वचूंक नाका, नाजाल्यार हांव म्हज्या आशेन निराश जावन मरचो ना.
३५ कित्याक हांव कळ्ळें ना, आनी हांव कळना म्हण आयकलां.
३६ वा म्हजी बुद्धी फटल्या वा म्हजो जीव सपनांत?
३७ आतां हांव तुका विनवणी करतां, तुज्या नोकराक हो दर्शन दाखोवंक.
३८ तेन्ना ताणें म्हाका जाप दिली आनी म्हळें, म्हाका आयक, हांव तुका कळयतलों आनी तुका कित्याक भियेता तें सांगतलों, कित्याक सगळ्यांत उंचेलो तुका जायतीं गुपीत गजाली उक्तायतलो.
३९ तुजी वाट बरी आसा म्हण ताणें पळेलें, कित्याक तुज्या लोकां खातीर तूं सतत दुख्ख जाता आनी सियोनाक व्हड शोक करता.
४० ताका लागून तुवें हालींच पळयल्ल्या दर्शनाचो अर्थ असो.
४१ तुवें एक बायल शोक करताना पळेली आनी तुवें तिका सांत्वन दिवंक सुरवात केली.
४२ पूण आतां तुका त्या बायलेचें सारकें दिसना, पूण तुका एक शार बांदिल्लें दिसलें.
४३ आनी तिणें तुका आपल्या पुताच्या मरणाची खबर सांगली, ताचेर उपाय हो.
४४ तुवें पळयल्ली ही बायल सियोन, आनी तुका सांगिल्ली ती तुका बांदिल्लें शार अशें दिसता.
४५ तीस वर्सां वांझ जाल्या अशें तिणें तुका सांगिल्लें.
४६ पूण तीस वर्सां उपरांत सोलोमनान शार बांदलें आनी बळी दिले आनी उपरांत वांझ मनशाक एक पूत जालो.
४७ ती तुका सांगली की ती ताका श्रम करून पोसली.
४८ पूण तिणें तुका म्हळें, म्हज्या पुताक लग्नाच्या कुडींत येवन ताका त्रास जालो आनी तो मेलो.
४९ पळे, तुवें तिचें सारकें पळेलें आनी तिणें आपल्या पुता खातीर शोक केल्ल्यान तुवें तिका सांत्वन दिवंक सुरवात केली आनी ह्या संयोगान घडिल्ल्या गजालीं विशीं हीं तुका उक्तीं करपाचीं आसात.
५० कित्याक आतां सगळ्यांत उंचल्या मनशाक दिसता, तुज्या सगळ्या काळजान तिचे खातीर दुख्ख भोगता, अशें ताणें तुका तिच्या वैभवाची आनी तिची सोबीतकाय दाखयली.
५१ आनी ताका लागून तुका घर बांदूंक नाशिल्ल्या शेतांत रावपाक सांगलें.
५२ कित्याक सगळ्यांत उंचेलो तुका हें दाखयतलो हें म्हाका खबर आशिल्लें.
५३ ते खातीर हांवें तुका शेतांत वचपाची आज्ञा दिली, जंय खंयच्याच इमारतीची बुन्याद ना.
५४ कित्याक सगळ्यांत उंचेलो मनीस आपलें शार दाखोवंक लागता त्या जाग्यार कोणाचीच इमारत उबी रावंक शकना.
५५ आनी देखून भियेवंक नाका, तुजें काळीज भियेवंक नाका, पूण भितर सरून तुज्या दोळ्यांक पळोवंक मेळटा तितलें इमारतीची सोबीतकाय आनी व्हडपण पळोव.
५६ आनी मागीर तुज्या कानाक समजता तितलेंच तुका आयकूंक मेळटलें.
५७ कित्याक तुका हेरां परस चड आशीर्वाद मेळ्ळा आनी सगळ्यांत उंचेल्या मनशा कडेन आपयला; आनी तशेंच थोडेच आसात.
५८ पूण फाल्यां राती तूं हांगाच रावतलो;
५९ आनी अशेंच, सगळ्यांत उंचेलो मनीस निमाण्या दिसांनी पृथ्वीचेर रावपी लोकांक करतलो, तीं उंचल्या गजालींचीं दर्शनां तुका दाखयतलो. देखून हांवें ती रात आनी दुसरी, ताणें म्हाका सांगिल्ले प्रमाणें न्हिदिल्लें.

अध्याय 11

१ तेन्नां हांवें एक सपन पळयलें आनी पळेलें, दर्यांतल्यान एक गरुड वयर सरलो, ताचे बारा पांखें आनी तीन तकले आशिल्ले.
२ हांवें पळेलें आनी पळेलें, तिणें आपलीं पांखां सगळ्या धर्तरेचेर पातळ्ळीं आनी हवेंतलें सगळें वारें तिचेर व्हांवून एकठांय जालें.
३ आनी हांवें पळेलें आनी तिच्या पिसां मदल्यान हेर उरफाटे पिसां वाडलीं; आनी तीं ल्हान पिसां आनी ल्हान जालीं.
४ पूण तिचीं तकलीं सुशेगाद आशिल्लीं, मदली तकली दुसऱ्या परस व्हडली, तरी उरिल्ल्या मनशां वांगडा आराम करताली.
५ हांवें पळेलें आनी पळेलें, गरुड आपल्या पिसां वांगडा उडून धर्तरेचेर आनी थंय रावपी लोकांचेर राज्य करतालो.
६ आनी हांवें पळेलें की सर्गाच्या सकयल सगळ्यो वस्तू तिच्या अधीन आसात आनी कोणूच तिचे आड उलयलो ना, पृथ्वीचेर एकूय प्राणी ना.
७ तेदनां हांवें पळेलें आनी पळेलें, गरुड आपल्या पांयांचेर उबो रावून तिच्या पिसां कडेन उलयलो.
८ एकाच वेळार पळून रावचें न्हय, दरेकल्याक आपल्या जाग्यार न्हिदूंक आनी वाटेन पळोवचें.
९ पूण तकले निमाणे खातीर तिगून उरूंक जाय.
१० आनी पळेलें, तो आवाज तिच्या तकलेंतल्यान भायर सरलो ना, पूण तिच्या आंगांतल्यान भायर सरलो.

११ हांवें तिचीं उरफाटीं पिसां मेजलीं आनी पळेलीं, तीं आठ पिसां आशिल्लीं.
१२ हांवें पळेलें आनी पळेलें, उजवे वटेन एक पिसां उबीं जावन राज्य करता सगळ्या धर्तरेचेर d;
१३ आनी अशें जालें, जेन्नां तो राज्य करतालो तेन्ना ताचो शेवट आयलो आनी ताची सुवात आनीक दिसली ना. आनी राज्य केलें आनी व्हडलो वेळ गेलो;
१४ तेन्नां तो राज्य करताना ताचो शेवट पयल्या सारको आयलो आनी तो आनीक दिसलो ना.
१५ तेदनां एक आवाज ताका आयलो आनी म्हळें:
१६ इतलो काळ धर्तरेचेर राज्य करपी आयक, तुका परत दिसूंक लागचे आदीं हें हांव तुका सांगतां.
१७ तुज्या काळा उपरांत कोणूच तुज्या काळाक पावचो ना आनी ताचो अर्दो भाग मेळचो ना.
१८ तेदनां तिसरो उठलो आनी आदल्या सारको राज्य केलो आनी तोय परतून दिसलो ना.
१९ तशें सगळें उरिल्ल्या लोकां वांगडा एका फाटल्यान एक गेलें, जशें दरेकलो राज्य करतालो आनी मागीर परतून दिसलो ना.
२० तेदनां हांवें पळेलें आनी पळेलें, काळाप्रमाण ताचे फाटल्यान आशिल्लीं पिसां उजव्या बाजूक उबीं रावलीं आनी तींय राज्य करुंक शकतलीं. कांय जाणांनी राज्य केलें, पूण थोड्याच काळा भितर ते आनीक दिसले नात.
२१ कारण तातूंतले कांय जाण उबारले, पूण तांणी राज्य केलें ना.
२२ हाचे उपरांत हांवें पळेलें आनी पळेलें, बारा पिसां आनी दोन ल्हान पिसां आनीक दिसूंक नात.
२३ गरुडाच्या आंगाचेर आनीक कांयच ना, पूण तीन तकले आनी स ल्हान पाखां आशिल्लीं.
२४ तेदनां हांवें पळेलें की स पिसां थावन दोन ल्हान पिसां वेगळीं जावन उजव्या बाजूच्या तकले सकयल उरलीं, कित्याक तीं चार आपल्या जाग्यार रावलीं.
२५ तेदनां हांवें पळेलें आनी पळय, पांखा सकयल आशिल्लीं पिसां स्वताक उबें रावपाक आनी राज्य करपाक विचारलें.
२६ तेदनां हांवें पळेलें आनी पळे , एकलो उबारून आसलो, पूण थोड्याच वेळान तो आनीक दिसलो ना.
२७ आनी दुसरो पयल्या परस बेगीन पयस गेलो.
२८ तेदनां हांवें पळेलें आनी पळय, उरिल्ले दोगूय आपल्याकच राज्य करुंक जाय म्हण समजले.
२९ तांकां अशें चिंतून पळेलें, सुशेगाद जाल्ली एक तकली जागो जाली, ती म्हणल्यार मदीं आशिल्ली. कारण तें हेर दोन तकलेपरस व्हडलें आशिल्लें.
३० आनी मागीर हांवें पळेलें की हेर दोन तकले ताचे कडेन जोडल्यात.
३१ पळे, ताचे वांगडा आशिल्ल्या लोकां वांगडा तकली घुंवडायली आनी राज्य करपाक जाय आशिल्लीं पांखां सकयल आशिल्लीं दोन पिसां खाल्लीं.
३२ पूण ह्या तकलेन सगळो धर्तरेक भंय घालो आनी धर्तरेचेर चड जुलूम करून रावपी सगळ्यांचेर राज्य केलें. आनी ताच्या सगळ्या पांखां परस संवसाराचेर चड शासन आशिल्लें.
३३ उपरांत हांवें पळेलें आनी पळे, मदीं आशिल्ली तकली अचकीत पांखां सारकी आनीक दिसली ना.
३४ पूण दोन तकले उरले, त्योय धर्तरेचेर आनी थंय रावपी लोकांचेरूय राज्य करताले.
३५ आनी पळेलें, उजवे वटेनच्या तकलेन उजवे वटेनच्या तकलेक खावन उडयलें.
३६ तेदनां हांव एक आवाज मुखारून म्हाका म्हणलें: तुज्या मुखार पळय आनी तुका पळेता ती गजाल पळय.
३७ तेदनां हांवें पळेलें आनी पळेलें, एक गर्जना करपी शींव रानांतल्यान धांवडावन घालता.
३८ आयक, हांव तुजे कडेन उलयतां आनी सगळ्यांत उंचेलो तुका म्हणटलो.
३९ हांवें म्हज्या संवसारांत राज्य केल्ल्या चार प्राण्यां मदलो उरलो ना?
४० आनी चवथो आयलो आनी आदल्या सगळ्या जनावरांचेर जैत मेळयलें आनी व्हड भियेवन संवसाराचेर आनी सगळ्या संवसाराचेर खूब वायट जुलूम करून सत्ता दवरली. आनी इतलो काळ तो फटोवन धर्तरेचेर रावलो.
४१ कित्याक तुवें धर्तरेचो खऱ्या अर्थान न्याय केल्लो ना.
४२ कित्याक तुवें नम्रांक त्रास दिले, शांती करपी लोकांक तुवें दुखयले, फट उलोवप्यांचो मोग केलो आनी फळां दिवपी लोकांचीं घरां नश्ट केलीं आनी तुका कसलेंच वायट करूंक नाशिल्ल्या लोकांचीं वण्टीं उडयलीं.
४३ देखून तुजो वायट वागणूक सर्वोच्च मनशा कडेन आनी तुजो अभिमान पराक्रमी मनशा कडेन पावला.
४४ सगळ्यांत उंचल्या मनशानय अभिमानान काळ पळयला आनी पळे, ते सोंपले आनी ताचीं घृणास्पद कामां पुराय जाल्यांत.
४५ आनी देखून, तूं गरुड, तुजीं भिरांकूळ पांखां, तुजीं वायट पिसां, तुजी दुश्ट तकली, तुजी दुखपी पंजे आनी तुजी सगळी व्यर्थ आंग, आनीक दिसूंक नाका.
४६ तुज्या हिंसाचारांतल्यान सुटका जावन सगळो धर्तरेक ताजेपण मेळटलें आनी परत येवचें आनी तिका तयार केल्ल्या मनशाच्या न्यायाची आनी दयाळपणाची आस्त बाळगूंक मेळची.

अध्याय 12

१ शींव गरुडाक हीं उतरां उलयताना हांवें पळेलें.
२ आनी पळे, उरिल्ली तकली आनी चार पांखां आनीक दिसली ना आनी दोगांय ताचे कडेन वचून राज्य करपाक लागले आनी तांचें राज्य ल्हान जालें आनी बोवाळांनी भरिल्लें.
३ तेदनां हांवें पळेलें आनी पळेलें, ते आनीक दिसले नात आनी गरुडाची सगळी कूड जळ्ळी आनी धर्तरेक व्हड भिरांत जाली. आनी म्हज्या आत्म्याक म्हणलें:
४ पळे, तुवें म्हजेर हें केलां, तुवें सर्वोच्च देवाचीं मार्गां सोडून काडटा.
५ पळय, तरी हांव म्हज्या मनांत थकलां आनी म्हज्या आत्म्यान सामको दुबळो आसां; आनी ह्या राती म्हाका त्रास जाल्ल्या व्हडल्या भंयाक लागून म्हज्यांत उणें बळगें आसा.
६ देखून हांव आतां सर्वोच्च मनशाक विनवणी करतलों, तो म्हाका निमाणे मेरेन सांत्वन दितलो.
७ आनी हांवें म्हणलें, राज्य धारण करपी प्रभू, जर म्हाका टी तुज्या नदरेक, आनी हांव तुज्या वांगडा जायत्या जाणां मुखार नितीमान जालो जाल्यार आनी म्हजी मागणें खरेंच तुज्या मुखार आयली जाल्यार;
८ मागीर म्हाका सांत्वन दिव आनी ह्या भंयकर दर्शनाचो अर्थ आनी स्पश्ट फरक तुज्या सेवकाक दाखोव, म्हज्या जिवाक पुरायपणान सांत्वन मेळोवंक.
९ कित्याक तुवें म्हाका निमाणे वेळ दाखोवंक फावो अशें थारायलां.
१० ताणें म्हाका म्हळें: दर्शनाचो अर्थ असो.
११ दर्या थावन वयर येताना तुवें पळेलें गरुड, तुज्या भाव दानीएलाच्या दर्शनांत दिसल्लें राज्य.
१२ पूण तें ताका स्पश्ट जावंक ना, देखून आतां हांव तुका सांगतां.

१३ पळे , पृथ्वीचेर एक राज्य उदेतले आनी ताचे आदीं आशिल्ल्या सगळ्या राज्यां परस ताका भियेतले अशे दीस येतले.
१४ त्याच एका फाटल्यान एक बारा राजा राज्य करतले.
१५ तातूंतलो दुसरो राज्य करपाक लागतलो आनी ताका बारा जाणां मदल्या खंयच्याय एका मनशा परस चड वेळ मेळटलो.
१६ बारा पांखां तुवें पळयल्लीं हें दाखयता.
१७ तुवें आयकल्लो आवाज आनी तकले थावन भायर सरताना, पूण ताच्या कुडी मदल्यान भायर सरताना पळे ल्लो, ताचो अर्थ असो.
१८ त्या राज्याच्या काळा उपरांत व्हड झगडीं जातलीं आनी तें अपेसांत पडटलें, तरी तें मागीर पडचें ना, पूण ताच्या सुरवातीक परतून मेळटलें.
१९ आनी तुवें तिच्या पांखां सकयल चिकटून आशिल्लीं आठ ल्हान पिसां पळयलीं, ताचो अर्थ असो.
२० ताचे भितर आठ राजा उबे जातले, तांचो काळ ल्हान आसतलो आनी तांची वर्सां वेगान जातली.
२१ मदलो वेळ लागीं पावतकच तातूंतले दोन नाश जातले, चार जाण तांचो शेवट लागीं पावूंक लागले मेरेन दवरतले, पूण दोन निमाणे मेरेन तिगून उरतले.
२२ आनी तुवें तीन तकले आराम केल्लीं पळयलीं, ताचो अर्थ असो.
२३ ताच्या निमाण्या काळार सगळ्यांत उंचेलो तीन राज्यां उबारतलो आनी तातूंत जायतीं वस्तू नव्यान करतलो आनी तांकां धर्तरेचेर राज्य मेळटलें.
२४ आनी थंय रावपी लोकां परस चड जुलूम करून, तांच्या आदल्या सगळ्यां परस चड, देखून तांकां गरुडाचीं तकलीं म्हणटात.
२५ कित्याक ताचे वायटपण पुराय करपी आनी ताचो निमाणो शेवट सोंपपी हेच.
२६ आनी व्हडली तकली आनीक दिसली ना हें तुवें पळयलें तरी तातूंतलो एकलो आपल्या खाटीर मरतलो आनी तरी लेगीत वेदना जावन मरतलो.
२७ कित्याक उरिल्ले दोगांक तलवारीन मारतले.
२८ कित्याक एकल्याची तलवार दुसऱ्याक खातली, पूण निमाणें तो तलवारींतल्यानच पडटलो.
२९ आनी तुका पांखां सकयल दोन पिसां उजवे वटेनच्या तकलेचेर वचून पळयलीं;
३० सगळ्यांत उंचेल्या मनशान आपल्या शेवटाक दवरून दवरल्यात ते हेच, तुवें पळयल्ले प्रमाण हें ल्हान राज्य आनी संकश्टान भरिल्लें.
३१ आनी तुवें पळेलें तो शींव रानांतल्यान उठून गर्जना करून गरुडाक उलयता आनी तुवें आयकल्ल्या सगळ्या उतरांनी तिच्या अनीती खातीर तिका धिटाय दितालो.
३२ सर्वोच्चान तांकां आनी तांच्या वायटपणाक लागून निमाणे मेरेन राखून दवरल्लो अभिषिक्त होच: तो तांकां धिटाय दितलो आनी तांच्या क्रूरपणान तांकां धिटाय दितलो.
३३ कित्याक तो तांकां जिवें आपल्या मुखार दवरतलो आनी तांकां धिटाय दितलो आनी तांकां सुदारतलो.
३४ म्हज्या शिमेचेर दाबून पडल्ल्या म्हज्या उरिल्ल्या लोकांक तो दयाळपणान सोडयतलो आनी हांवें तुका सुरवाती सावन सांगिल्ल्या न्यायाच्या दिसा येमेरेन तांकां खोशी करतलो.
३५ हें तुवें पळयल्लें सपन आनी हीं अर्थां.
३६ तुका फकत सर्वोच्च मनशाचें हें गुपीत कळपाक मेळ्ळां.
३७ देखून तुवें पळेल्लीं हीं सगळीं गजालीं एका पुस्तकांत बरोवन लिपोवन दवर;
३८ आनी लोकांच्या बुद्धीमानांक तीं शिकय, जांकां तुका खबर आसा, तांचीं काळजां हीं गुपीत समजून घेवंक शकतात आनी तिगोवन दवरूंक शकतात.
३९ पूण तुका सांगुंक जाय तें तुका दाखोवंक मेळचें म्हूण तुका आनीक सात दीस राव. आनी तें सांगून तो आपली वाट गेलो.
४० सात दीस गेले आनी हांव परत शारांत येवंक ना हें सगळ्या लोकांनी पळेलें तेन्नां, ल्हान ते व्हडल्या मेरेन सगळ्यांक एकठांय करून म्हजे कडेन येवन म्हणलें.
४१ आमी तुका कितें अपमान केला? आनी तुजेर आमी कितें वायट केलां, की तूं आमकां सोडून हांगा ह्या जाग्यार बसला?
४२ कित्याक सगळ्या संदेष्ट्यां मदें तूं फकत आमकां सोडून गेला, व्हिंटाचो एक चोमो आनी काळखांतल्या मेणवाती सारको आनी वादळा पासून राखून दवरिल्लो आलाशिरो वा तारव.
४३ आमकां आयिल्लीं वायटां पुरो जायनात?
४४ तूं आमकां सोडून गेले जाल्यार, आमींय सियोनाच्या मधें जळ्ळें जाल्यार आमकां कितलें बरें जातलें?
४५ कित्याक थंय मेल्ल्या लोकां परस आमी बरे न्हय. आनी ते मोठ्या आवाजान रडले. तेन्ना हांवें तांकां जाप दिली आनी म्हळें:
४६ हे इस्रायल, बरी सांत्वन मेळ; जाकोबाचो घराणो, जड जावंक नाका.
४७ कित्याक सगळ्यांत उंचेल्या मनशाची याद आसा आनी पराक्रमी तुमकां परिक्षेंत विसरूंक ना.
४८ म्हजें म्हणल्यार, हांव तुका सोडून गेल्लो ना आनी हांव तुजे पासून पयस गेल्लो ना, पूण ह्या जाग्यार आयलां, सियोनाच्या उध्वस्तपणाक मागणें करुंक आनी तुज्या उण्या दर्ज्या खातीर दया करुंक उर अभयारण्यांतलें.
४९ आतां दर एकल्यान घरा वचात आनी ह्या दिसांनी हांव तुमचे कडेन येतलों.
५० तेदनां हांवें सांगिल्ले प्रमाण लोक शारांत गेले.
५१ पूण देवदूतान सांगिल्ले प्रमाण सात दीस शेतांत रावलो; आनी फकत त्या दिसांनी शेतांतल्या फुलांचें खाल्लें आनी म्हजें जडीबूटीचें मांस खाल्लें.

अध्याय 13

१ सात दिसांनी रातच्या वेळार हांवें सपन पळयलें.
२ आनी पळे, दर्यांतल्यान एक वारें उदेलें आनी ताच्या सगळ्या ल्हारांक हालयलें.
३ तेदनां हांवें पळेलें आनी पळे , तो मनीस हजारांनी सर्गां कडेन बळवंत जालो आनी ताणें आपलें तोंड वळयलें तेन्ना ताच्या सकयल दिसपी सगळ्यो गजाली थरथरल्यो.
४ ताच्या तोंडातल्यान आवाज भायर सरलो तेन्ना ताचो आवाज आयकपी सगळे जळटाले, जसो धर्तरी उजो जाणवता तेन्ना क्षीण जाता.
५ हाचे उपरांत हांवें पळेलें आनी पळे, दर्यांतल्यान भायर सरल्ल्या मनशाक आपल्या शेकातळा हाडपाक सर्गाच्या चार वाऱ्यांतल्यान लोकांची संख्या एकठांय जाल्ली
६ पूण हांवें पळेलें आनी पळे, ताणें एक व्हडलो दोंगर कोरांतून ताचेर उडून गेलो.
७ पूण दोंगर कोरांतिल्लो प्रदेश वा जागो हांवें पळोवंक जाय आशिल्लो आनी हांव पळोवंक शकलो ना.
८ हाचे उपरांत हांवें पळेलें आनी पळे, ताका वश करुंक एकठांय जाल्ले सगळे भियेले आनी तरी लेगीत झगडपाचें धाडस केलें.
९ आनी पळे, ताणें आयिल्ल्या लोकांचो हिंसाचार पळे वन, ताणें हात उखललो ना, तलवार धरली ना आनी झुजाचें कसलेंच साधन धरलें ना.
१० पूण ताणें आपल्या तोंडातल्यान उज्याच्या स्फोटा सारको आनी ताच्या ओंठांतल्यान ज्वालामुखी उस्वास धाडलो आनी जिबेंतल्यान ताणें स्फुलिंग आनी वादळां भायर काडले तें फकत हांवें पळयलें.

११ ते सगळे एकठांय भरसले; उज्याचो स्फोट, ज्वालामुखी श्वास आनी व्हड वादळ; आनी झुजपाक तयार आशिल्ल्या लोकांचेर हिंसाचारान पडलो आनी दरेकल्याक लासून उडयलो, अचकीत असंख्य लोकांनी फकत धुल्ल आनी धुंवराचो वास सोडल्यार कांयच कळ्ळें ना हें .
१२ उपरांत हांवें पळेलें, तोच मनीस दोंगरांतल्यान देंवतालो आनी ताका आनीक एक शांती करपी लोकांक आपयतालो.
१३ ताचे कडेन जायते लोक आयले आनी कांय जाणांक खोशी जाली, कांय जाणांक दुख्ख जालें आनी कांय जाणांक बांदून दवरले आनी कांय जाणांनी अर्पण केल्ल्या लोकां मदल्यान हाडले.
१४ तुज्या नोकराक सुरवाती सावन हीं अजापां दाखयल्यांत आनी तुका म्हजी मागणें घेवंक फावो अशें मानलां.
१५ ह्या सपनाचो अर्थ आतां म्हाका दाखोव.
१६ कित्याक हांव म्हज्या समजणेंतल्यान गर्भांत आसां, त्या दिसांनी उरपी लोकांक वायट आनी फाटीं उरूंक नाशिल्ल्यांक चड वायट!
१७ कित्याक उरले नातल्ले लोक जड जाले.
१८ उपरांतच्या काळार सांठोवन दवरल्लीं गजाली तांकां आनी फाटीं उरिल्ल्यांक घडटलीं, तीं आतां हांव समजतां.
१९ ते खातीर ते व्हड संकश्टांत आनी जायत्या गरजांनी येतात, जशें ह्या सपनांनी सांगलां.
२० तरी, निमाण्या काळार घडपी घडणुको पळयना, संवसारांतल्यान मेघा भशेन वचचे परस, धोक्यांत आशिल्ल्या मनशाक ह्या गजालींनी येवंक सोंपें? ताणें म्हाका जाप दिली.
२१ त्या दर्शनाचो अर्थ हांव तुका दाखयतलों आनी तुका मागून घेतिल्ली गजाल हांव तुका उगडटलो.
२२ फाटल्यान उरिल्ल्यां विशीं तुवें सांगलां, ताचो अर्थ असो.
२३ त्या काळार जो कोण संकश्ट सोंसतलो, ताणें स्वताक सांबाळून दवरलां, संकश्टांत पडून गेल्ले ते कर्तुबां आशिल्ले आनी सर्वशक्तिमानाचेर विस्वास दवरपी.
२४ ताका लागून हें जाणून घेयात की, मेल्ल्या लोकां परस फाटीं उरिल्ले चड धन्य आसात.
२५ ह्या दर्शनाचो अर्थ असो: दर्या मदल्यान एक मनीस वयर येताना तुवें पळेलें.
२६ तोच, जाका सर्वोच्च देवान एक व्हडलो ऋतू सांबाळ्ळा, तो स्वताच्या आदारान आपल्या सृश्टीक सोडयतलो आनी फाटीं उरिल्ल्यांक तो वेवस्थीत करतलो.
२७ आनी ताच्या तोंडातल्यान वारें, उजो आनी वादळां सारकें भायर सरतालें तें तुवें पळयलें.
२८ ताच्या हातांत तलवार वा झुजाचें कसलेंच साधन नाशिल्लें, पूण ताच्या धांवपळांतल्यान ताका वश करपाक आयिल्ल्या सगळ्या लोकांक नाश केलो. असो अर्थ: १.
२९ पळेयात, ते दीस येतात, जेन्ना सगळ्यांत उंचलो मनीस पृथ्वीचेर आशिल्ल्यांक सोडवंक लागतलो.
३० आनी तो पृथ्वीचेर रावपी लोकांक विस्मित जातलो.
३१ एकल्यान दुसऱ्या आड, एक शार दुसऱ्या आड, एक जागो दुसऱ्या आड, एक लोक दुसऱ्या आड आनी एक राज्य दुसऱ्या आड झुजपाक हातांत घेतलो.
३२ हीं गजाली घडटलीं आनी हांवें तुका आदीं दाखयल्लीं चिन्नां घडटलीं आनी मागीर म्हजो पूत, जाका तुवें एक मनीस चडताना पळयलो, तो जाहीर जातलो.
३३ आनी सगळ्या लोकांनी ताचो आवाज आयकून दरेकलो आपल्या देशांत एकमेकां आड जाल्लें झूज सोडून वचतलो.
३४ आनी तुवें पळयल्ल्या प्रमाणें असंख्य लोक एकठांय येतले आनी ताचेर झुजून ताचेर जैत मेळोवंक तयार जातले.
३५ पूण तो सियोन दोंगराच्या माथ्यार उबो रावतलो.
३६ आनी सियोन येतलो आनी तयार जावन बांदून सगळ्यांक दाखयतलो. जशें तुवें हातांनी कोरांतिल्ली दोंगुल्ली पळयली.
३७ आनी हो म्हजो पूत त्या राष्ट्रांच्या वायट आविश्कारांक धिटाय दितलो, जे आपल्या वायट जिविता खातीर वादळांत पडल्यात;
३८ आनी तांचो वायट विचार आनी तांकां त्रास दिवंक सुरवात जातले ते त्रास, जे ज्वाला सारके आसात, तांकां मुखार दवरतलो आनी तो म्हजे सारके कायद्यान तांकां श्रम करिनासतना नाश करतलो.
३९ आनी तुवें पळेलें की ताणें आनीक एक शांतीवादी लोक आपल्या कडेन एकठांय केलो;
४० तीं धा जमातीं, जीं ओसेया राजाच्या काळार आपल्या देशांतल्यान बंदखणींत व्हरून व्हरून व्हेल्लीं, तांकां अश्शूराचो राजा सलमानसारान तांकां बंदखणींत व्हेलो आनी ताणें तांकां उदकाचेर व्हरून दवरले आनी अशे तरेन ते दुसऱ्या देशांत आयले हें .
४१ पूण तांणी एक सल्लो आपसांत घेतलो की, ते विजातीय लोकांची गर्दी सोडून आनीक एका देशांत वचतले, जंय मनीस केन्नाच रावना.
४२ आपल्या देशांत केन्नाच पाळूंक नाशिल्ले कायदे ते थंय पाळूंक शकतले.
४३ ते न्हंयच्या अरुंद सुवातींनी युफ्रेटीसांत भितर सरले.
४४ कित्याक, तेदनां सगळ्यांत उंचल्या मनशान तांकां चिन्नां दाखयलीं आनी हुंवाराक ते हुंवारा मेरेन थांबयलो.
४५ त्या देशांतल्यान देड वर्साचो व्हडलो मार्ग आशिल्लो आनी त्याच वाठाराक आर्सारेते म्हणटात.
४६ उपरांत ते उपरांतच्या काळामेरेन थंय रावले; आनी आतां जेन्ना ते येवंक लागतले,
४७ सगळ्यांत उंचलो व्हाळाच्या झऱ्यांक परतून थांबयतलो आनी तांकां वचूंक मेळटलें.
४८ पूण तुज्या लोकां मदल्यान सोडून गेल्ले म्हज्या शिमे भितर मेळिल्ले.
४९ आतां तो एकठांय जाल्ल्या राष्ट्रांच्या लोकांचो नाश करतलो तेन्नां तो आपल्या उरिल्ल्या लोकांची राखण करतलो.
५० ते उपरांत तो तांकां व्हड व्हड अजापां दाखयतलो.
५१ तेदनां हांवें म्हळें: हे राज्य करपी प्रभू, म्हाका हें दाखोव: दर्याच्या मदल्यान वयर येवपी मनीस हांवें कित्याक पळयला?
५२ ताणें म्हाका म्हळें, "तुका दर्याच्या खोलांत आशिल्लीं वस्तू सोदूंक वा कळूंक जायनात, तशींच म्हज्या पुताक वा ताचे वांगडा आशिल्ल्यांक पृथ्वीचेर कोणाकूच दिसना, पूण दिसाच्या वेळार हें .
५३ तुवें पळयल्ल्या सपनाचो अर्थ होच आनी ताका लागून तुका फकत हांगा उजवाड जाला.
५४ कित्याक तुवें तुजीच वाट सोडून म्हज्या कायद्याक तुजी यत्न केल्यात आनी तो सोदलो.
५५ तुज्या जिविताक तुवें बुद्धीन वेवस्थीत केलां आनी तुज्या आवयक समजून घेवंक आपयलां.
५६ आनी ताका लागून हांव तुका सर्वोच्चाचो खजिनो दाखयला, आनीक तीन दिसांनी हांव तुका हेर गजाली सांगतलों आनी तुका बळवंत आनी अद्भुत गजाली सांगतलों.
५७ तेदनां हांव शेतांत भायर सरलो, ताणें वेळार केल्ल्या अद्भुतांक लागून सगळ्यांत उंचल्या मनशाची स्तुती आनी उपकार मानून;
५८ आनी तो त्याच वस्तूंचेर आनी ऋतू प्रमाण पडपी वस्तूंचेर राज्य करता आनी हांव थंय तीन दीस बसलो.

अध्याय 14

१ तिसऱ्या दिसा हांव एक ओक झाडा सकयल बसलो आनी पळेलें, म्हज्या आड एका झाडा थावन एक आवाज आयलो आनी म्हळें: एस्द्रास, एस्द्रास.
२ आनी हांवें म्हणलें, हांगा हांव, प्रभू आनी हांव पांयांचेर उबो रावलो.
३ तेन्ना ताणें म्हाका म्हळें: "म्हज्या लोकांनी इजिप्तांत सेवा करताना हांव मोयजेसाक झुडपांत प्रगट जालो आनी ताचे कडेन उलयलो.
४ आनी ताका धाडून म्हज्या लोकांक इजिप्तांतल्यान भायर काडलो आनी हांव ताका लांब काळ आपल्या लागीं दवरल्ल्या दोंगराचेर व्हेलो.
५ ताणें ताका जायत्यो अद्‌भुत गजाली सांगल्यो आनी काळाच्यो आनी शेवटाच्यो गुपीत सांगल्यो; आनी ताका आज्ञा दिली.
६ हीं उतरां तूं सांगतलों आनी हीं तूं लिपोवन दवरतलों.
७ आनी आतां हांव तुका सांगतां:
८ हांवें दाखयल्लीं चिन्नां, पळेल्लीं सपनां आनी आयकल्लीं अर्थ तुज्या काळजांत दवर.
९ कित्याक तुका सगळ्यां थावन काडून उडयतले आनी आतां सावन तूं म्हज्या पुता वांगडा आनी तुज्या सारक्या लोकां कडेन काळ सोंपसर रावतलो.
१० कित्याक संवसार आपली तरणाटीपण सोडून गेला आनी काळ जाण्टो जावंक लागला.
११ कित्याक संवसार बारा भागांनी विभागला आनी ताचे धा भाग आनी धाव्या भागाचे अर्दे भाग गेले.
१२ आनी धाव्या भागाच्या अर्दा उपरांतचें उरता.
१३ आतां तुजें घर वेवस्थीत कर आनी तुज्या लोकांक धिटाय दिव, संकश्टांत पडल्ल्या लोकांक सांत्वन दिव आनी आतां नाशाचो त्याग कर.
१४ तुजे कडल्यान मर्त्य विचार सोडून, मनशाचे भार पयस कर, आतां दुबळो स्वभाव सोडून दिवचो.
१५ आनी तुका चड जड आशिल्ले विचार कुशीक दवरून ह्या काळा थावन पळून वचपाक बेगीन कर.
१६ कित्याक तुवें पळयल्ल्या वायटां परस व्हडलीशीं वायटां फुडें घडटलीं.
१७ कित्याक पळेयात, पिराये प्रमाण संवसार कितलो दुबळो जातलो, तितलेच तातूंत रावपी लोकांचेर वायटपण वाडटलें.
१८ कित्याक काळ पयस पळून गेला आनी भाड्याक दिवप कठीण जालां, कित्याक तुवें पळयल्लें दर्शन आतां बेगीन येतलें.
१९ तेदनां हांवें तुज्या मुखार जाप दिली आनी म्हळें:
२० पळे, प्रभू, तुवें म्हाका सांगिल्ले प्रमाण हांव वचून हाजीर आशिल्ल्या लोकांक धिटाय दितलों, पूण उपरांत जल्माक येवपी लोकांक कोण सल्लो दितलो? अशें संवसार काळखांत पडला आनी तातूंत रावपी लोक उजवाडा बगर आसात.
२१ कित्याक तुजो कायदो लासला तुजे कडल्यान जाल्लीं कामां वा सुरू जाल्लीं कामां कोणाकूच खबर ना.
२२ पूण तुज्या मुखार म्हाका कृपा मेळ्ळ्या जाल्यार, पवित्र आत्मो म्हजे भितर धाड आनी तुज्या कायद्यांत बरयल्लें सगळें हांव बरोवंक, मनशांक तुजो मार्ग मेळचो आनी तांकां मेळचो जे निमाण्या दिसांनी जियेतले ते जियेवंक शकतात.
२३ ताणें म्हाका जाप दिली, "जा, लोकांक एकठांय कर आनी तांकां सांग, चाळीस दीस तुका सोदना.
२४ पूण पळय तूं तुका जायतीं पेटी झाडां तयार करता आनी सारेया, डाब्रिया, सेलेमिया, एकानस आनी असीएल, हे पांच बेगीन बरोवपाक तयार आसात.
२५ हांगा येयात आनी तुज्या काळजांत समजून घेवपाची मेणवात पेटयतलों, जो तूं बरोवंक सुरवात करुंक जाय तीं कामां पुराय जायसर तो निवळावंक ना.
२६ तूं केल्या उपरांत कांय गजाली उजवाडाक हाडटले आनी कांय गजाली गिन्यानांक गुपीत दाखयतले.
२७ मागीर ताणें सांगिल्ले प्रमाण हांव भायर सरलो आनी सगळ्या लोकांक एकठांय करून म्हळें.
२८ हे इस्रायल, हीं उतरां आयक.
२९ आमचे बापूय सुरवेक इजिप्तांत परकी आशिल्ले आनी थंयच्यान तांकां सुटका मेळ्ळी.
३० आनी तांणी पाळूंक नाशिल्लो जिविताचो कायदो मेळयलो.
३१ तेदनां सियोन देश, तुज्या मधें चिमटीन वांटून गेलो, पूण तुमच्या बापायनी आनी तुमी स्वता अनीती केल्यात आनी सगळ्यांत उंचेल्या मनशान तुमकां आज्ञा केल्लीं मार्गां पाळूंक नात.
३२ तो एक नितीमान न्यायाधीश आशिल्ल्यान ताणें तुमकां दिल्लें वस्तू वेळार तुमचे कडल्यान घेतली.
३३ आतां तुमी हांगा आसात आनी तुमचे भाव तुमचे मदीं आसात.
३४ देखून तुमी तुमची समजूत आपल्या शेकातळा हाडून तुमच्या काळजांत सुदारणा केल्यार, तुमकां जिवें दवरतले आनी मेल्या उपरांत तुमकां दया मेळटली.
३५ कित्याक मरणा उपरांत आमी जियेतले तेन्ना न्याय येतलो आनी मागीर नितीमानांचीं नांवां उक्तीं जातलीं आनी अभक्तांचीं कर्तुबां उक्तायतलीं.
३६ आतां चाळीस दीस कोणेंच म्हजे कडेन येवंक नाकात आनी म्हाका सोदूंक नाकात.
३७ ताणें सांगिल्ले प्रमाणें पांच मनशांक घेवन आमी शेतांत गेले आनी थंयच रावले.
३८ दुसऱ्या दिसा पळेलें, एक आवाज म्हाका आपयलो, "एस्द्रा, तुजें तोंड उगडून हांव तुका पिवपाक दितां तें पिव."
३९ तेदनां हांवें म्हजें तोंड उगडलें आनी पळेलें, तो म्हाका एक भरिल्लो पेलो पावलो, तो उदकान भरिल्लो, पूण ताचो रंग उज्या सारको आशिल्लो.
४० हांवें तें घेवन पियेलें आनी तें पिये उपरांत म्हजें काळीज समजलें आनी म्हज्या स्तनांत बुद्धी वाडली, कित्याक म्हज्या आत्म्यान म्हजी याद बळगें दिली.
४१ म्हजें तोंड उगडलें आनी आनीक बंद जालें ना.
४२ सगळ्यांत उंचल्या मनशान त्या पांच मनशांक समजणी दिली आनी तांणी रातचीं अद्‌भुत दर्शनां बरयलीं, तीं तांकां खबर नाशिल्लीं.
४३ म्हजें म्हणणें. दिसा उलयतालो आनी रातच्या वेळार जीब धरली ना.
४४ चाळीस दिसांनी तांणी दोनशें चार पुस्तकां बरयलीं.
४५ चाळीस दीस भरले उपरांत सर्वोच्चान म्हळें: "तुवें बरयल्लें पयलें उक्तेपणान उजवाडाक हाडून, योग्य आनी अयोग्य लोक तें वाचूंक शकतले.
४६ पूण सत्तर निमाण्यो गजाली दवरून, फकत लोकां मदल्या बुद्धीमानांक दिवंक मेळच्यो.
४७ कित्याक तांतूंत समजणीचो झरो, बुद्धीचो झरो आनी गिन्यानाचो प्रवाह आसा.
४८ आनी हांवें तशें केलें.

अध्याय १५

१ पळे, तूं म्हज्या लोकांच्या कानांत भाकीताचीं उतरां सांग, जीं हांव तुज्या तोंडांत घालतलों, अशें सर्वेस्पर सांगता.

२ आनी तीं कागदाचेर बरोवंक लावचीं, कित्याक तीं विस्वासू आनी खरे.
३ तुज्या आड कल्पनांक भियेवंक नाका, तुज्या आड उलयिल्ल्या कल्पनांक तुका त्रास दिवंक नाका.
४ कारण सगळे अविश्वासी आपल्या अविश्वासांत मरतले.
५ पळे, सर्वेस्पर म्हणटा, हांव संवसाराचेर त्रास हाडटलो; तलवार, दुकळ, मरण आनी नाश.
६ कित्याक वायटपणान सगळो पृथ्वी चड दूषित केला आनी तांचीं वायट कर्तुबां पुराय जातात.
७ ते खातीर सर्वेस्पर म्हणटा:
८ तां च्या वायटपणाक लागून हांव म्हजी जीब धरचो ना, आनी ते वायटपणान करतात त्या गजालींक हांव तांकां सोंसचो ना, पळे, निरपराधी आनी नितीमान रगत म्हजे कडेन रडटा आनी तांचो जीव फकत सतत कागाळ करप.
९ आनी ताका लागून, सर्वेस्पर म्हणटा, हांव तांचो सूड घेतलों आनी तांचे मदलें सगळें निरपराधी रगत म्हजे कडेन घेतलों.
१० पळेयात, म्हज्या लोकांक कळपा सारकें कत्तल करुंक व्हरतात, आतां तांकां इजिप्ताच्या देशांत रावपाक दिवंक ना.
११ पूण हांव तांकां बळवंत हातान आनी ताणून उडयल्ल्या हातान हाडून इजिप्ताक आदले भशेन त्रासांनी मारतलों आनी ताचो सगळो देश नश्ट करतलों.
१२ इजिप्त शोक करतलो आनी ताच्या बुन्यादीक देव ताचेर हाडटलो तो प्लेग आनी ख्यास्त मारतलो.
१३ जमनींत शेत करपी लोक शोक करतले, कित्याक तांचीं बियां स्फोट आनी गार आनी भंयकर नखेत्रांतल्यान उब्यो पडटल्यो.
१४ संवसाराक आनी तातूंत रावपी लोकांक धिक्कार!
१५ कित्याक तलवार आनी तांचो नाश लागीं पावला आनी एक लोक उबे रावून झुजतले टी दुसरो, आनी हातांत तलवारी.
१६ कित्याक मनशां मदीं बंड आनी एकामेकांक घुरी घालतले; तांणी आपल्या राजांक वा राजकुंवरांक पळोवचे नात आनी तांच्या कर्तुबांचो मार्ग तांच्या हातांत उबो रावपाचो.
१७ मनशाक शारांत वचपाची इत्सा आसतली आनी ताका शक्य ना.
१८ कित्याक तांच्या अभिमानाक लागून शारां त्रासांत पडटलीं, घरां नश्ट जातलीं आनी मनीस भियेतले.
१९ मनशाक आपल्या शेजाऱ्याची दया दिसची ना, पूण भाकरीच्या उणावाक लागून आनी व्हड संकश्टाक लागून तांचीं घरां तलवारीन मोडून उडयतलो आनी तांची माल लुटतलो.
२० पळे, देव म्हणटा, सुर्याच्या उदेंते थावन, दक्षिणेकडल्यान, उदेंते थावन आनी लिबानस थावन, म्हाका आदर करुंक पृथ्वीच्या सगळ्या राजांक हांव एकठांय आपयतलों. एकमेकां आड घुंवडावन तांकां केल्ल्या गजालींचो परतफेड करुंक.
२१ जशें ते आयज लेगीत म्हज्या वेंचून काडिल्ल्यांक करतात, तशें हांवूय करतलों आनी तांच्या पोटाक फायदो दितलों. सर्वेस्पर देव अशें म्हणटा;
२२ म्हजो उजवो हात पातक करप्यांक सोडचो ना आनी पृथ्वीचेर निरपराधी रगत व्हांवपी लोकांचेर म्हजी तलवार थांबची ना.
२३ ताच्या रागांतल्यान उजो भायर सरलो आनी ताणें धतरेचीं बुन्यादीं आनी पातककारांक लासून उडयल्ल्या तणा प्रमाणें.
२४ पातक करपी आनी म्हजीं आज्ञा पाळनात तांकां धिक्कार! म्हणटा प्रभु.
२५ हांव तांकां सोडून दिवचो ना, तुमी भुरगीं, सत्ते थावन वच, म्हज्या पवित्रस्थानाक अशुध्द करुंक नाकात.
२६ कित्याक सर्वेस्पर आपल्या आड पातक करपी सगळ्यांक वळखता आनी ताका लागून तो तांकां मरणांत आनी नाशांत सोडयता.
२७ कित्याक आतां पुराय पृथ्वीचेर त्रास आयल्यात आनी तुमी तातूंत उरतले, कित्याक तुमी ताचे आड पातक केलां म्हणून देव तुमकां सोडवचो ना.
२८ एक भिरांकूळ दर्शन आनी उदेंते वटेनच्यान ताचें दर्शन पळे.
२९ जंय अरबस्तानाच्या अजगरांचीं राश्ट्रां जायतीं रथ घेवन भायर सरतलीं आनी तांची गर्दी वाऱ्या भशेन धतरेचेर व्हरतली आनी तीं आयकपी सगळे भियेतले आनी थरथरतले.
३० तशेंच रागान रागान भरिल्ले कार्मानियन लोक रानांतल्या रानदुकरां भशेन भायर सरतले आनी व्हड बळग्यान येतले आनी तांचे कडेन झुजतले आनी ॲसिरियन देशांतलो एक भाग उध्वस्त करतले.
३१ आनी मागीर अजगरांक आपलो स्वभाव याद करून वयर हात मेळटलो; आनी तांकां त्रास दिवपाचें व्हड बळगें करून एकठांय येतले जाल्यार.
३२ मागीर हीं त्रासांत रगत येतलीं आनी आपल्या बळग्यान ओगी रावून पळून वचतले.
३३ ॲसिरियन देशांतल्यान दुस्मान तांकां वेढा घालतले आनी तांकां कांय जाणांक नाश करतले आनी तांच्या सैन्यांत तांच्या राजां मदीं भंय आनी भंय आनी झगडीं जातलीं.
३४ उदेंतेकडल्यान आनी उत्तरेकडल्यान दक्षिणेकडल्यान मेघ पळेयात आनी तें पळोवपाक खूब भिरांकूळ, रागान आनी वादळान भरिल्लें.
३५ ते एकामेकांक मारतले आनी धतरेचेर व्हड नखेत्रां मारतले, तांचोच नखेत्र; आनी तलवारी थावन पोटा मेरेन रगत येतलें.
३६ आनी मनशांचें शेण उंटाच्या कोंड्या मेरेन.
३७ धतरेचेर व्हड भंय आनी थरथरप जातलें आनी राग पळेवपी लोक भियेतले आनी तांकां कांपतले.
३८ आनी मागीर दक्षिणेकडल्यान आनी उत्तरेकडल्यान आनी अस्तंतेकडल्यान आनीक एक भाग व्हड वादळां येतलें.
३९ उदेंते वटेनच्यान खर वारें येतलें आनी तें उगडटलें; ताणें रागान उबो केल्लो मेघ आनी उदेंत आनी अस्तंत वाऱ्याक भंय घालपाक वळवळपी नखेत्र नश्ट जातलो.
४० व्हड आनी बळवंत मेघ रागान भरिल्ले आनी नखेत्र उडून वचतले, ताका लागून सगळ्या धतरेक आनी तातूंत रावपी लोकांक भियेयतले. आनी दर एका उंच आनी नामनेच्या सुवातेर एक भयानक नखेत्र ओततले.
४१ उजो, गार, उडपी तलवारी आनी जायतीं उदकां, सगळ्यो शेत आनी सगळ्यो न्हंयो आनी व्हड उदकान भरून वचूंक.
४२ ते शारां आनी वण्टी, दोंगर आनी दोंगुल्ल्यो, रानांतलीं झाडां, कुळागरांतलीं तण आनी तांचो धान्य मोडून उडयतले.
४३ आनी ते खरपणान बाबिलोनाक वचून तिका भियेयतले.
४४ ते तिचे कडेन येवन तिका वेढा घालतले, नखेत्र आनी सगळो राग तिचेर ओततले, मागीर धुळ आनी धुंवर सर्गार वचतले आनी तिचे भोंवतणीं आशिल्ले सगळे तिचेर शोक करतले.
४५ तिच्या सकयल उरिल्ले लोक तिका भियेवन दवरल्ल्यांची सेवा करतले.
४६ आशिया, तूं बाबिलोनाच्या आशेचो वांटेकार आनी तिच्या मनशाचो महिमा.
४७ तुका धिक्कार, तूं दुख्खी, कित्याक तुवें तुका तिचे सारकें केलें; तुज्या धुवांक वेश्यावृत्तींत सजयल्या, तुज्या मोगींक, तुज्या मोगींक, जे सदांच तुज्या वांगडा वेश्यावृत्ती करुंक सोदतात, तांकां तांचो अभिमान बाळगूंक.
४८ तिच्या सगळ्या कर्तुबांनी आनी आविश्कारांत दुस्वास जाल्ल्या मनशाचो तूं फाटल्यान गेला.

४९ हांव तुजेर त्रास धाडटलो; विधवापण, गरिबी, दुकळ, तलवार आनी महामारी, तुजीं घरां नाश आनी मरणान उध्वस्त करुंक.
५० आनी तुज्या बळग्याचो वैभव फुला सारको सुकतलो, तुजेर धाडिल्ली उश्णताय उबी जातली.
५१ तूं दुबळो जातलो, मार खाल्ल्या गरीब बायले भशेन आनी जखमांनी शिस्त दिल्ल्या सारको, जाका लागून पराक्रमी आनी मोगी मनशांक मेळूंक शकचे नात वे तुका.
५२ हांव मत्सर करून तुजे आड अशें करुंक सोदतां, अशें सर्वेस्पर सांगता.
५३ तुज्या हाताच्या माराक उंच करून आनी तांच्या मेल्ल्या मनशांचेर उलोवन, तूं सदांच म्हज्या वेंचून काडिल्ल्यांक मारूंक नासलो जाल्यार.
५४ तुज्या मुखामळाची सोबीतकाय मांडली?
५५ तुज्या वेश्यावृत्तीचें इनाम तुज्या पोटाक आसतलें, देखून तुका फळ मेळटलें.
५६ जशें तुवें म्हज्या वेंचून काडिल्या मनशांक केलां, तशें देव तुका करतलो आनी तुका वायटांत सोडयतलो
५७ तुजीं भुरगीं उपाशीं मरतलीं आनी तूं तलवारीन पडटलो, तुजीं शारां मोडून पडटलीं आनी तुजीं सगळीं शारां तलवारीन नाश जातली.
५८ दोंगरांतले लोक उपाशीं मरतले आनी आपलें मांस खातले आनी स्वताचें रगत पियेतले, भाकरीची भूक आनी उदकाची तान लागल्यात.
५९ तूं नाखूश दर्यांतल्यान येतलो आनी परतून दुयेंसां मेळटलीं.
६० आनी वाटेर ते निश्क्रीय शाराचेर धांवून वचतले आनी तुज्या देशाचो कांय भाग नश्ट करतले आनी तुज्या वैभवांतलो एक भाग नाश करतले आनी नश्ट जाल्ल्या बाबिलोनाक परत येतले.
६१ आनी तुका तांकां कोंड्यां सारकें उडयतले आनी ते तुका उज्या सारके जातले;
६२ तुका आनी तुज्या शारांक, तुज्या देशांक आनी तुज्या दोंगरांक नाश करतलो; तुजीं सगळीं रानां आनी तुजीं फळादीक झाडां उज्यांत लासून उडयतलीं.
६३ तुज्या भुरग्यांक ते बंदखणींत व्हरतले आनी पळय, तुजें कितें आसा तें लुटून तुज्या तोंडाची सोबीतकाय इबाडटले.

अध्याय 16

१ बाबीलोन आनी आशिया तुका धिक्कार! इजिप्त आनी सिरिया तुका धिक्कार!
२ बोटी आनी केंसांचे कपडे बांदून, तुमच्या भुरग्यांक विलाप करात आनी दुख्ख करात; कित्याक तुमचो नाश लागीं पावला.
३ तुजेर एक तलवार धाडल्या आनी ती कोण परत करुंक शकता?
४ तुमच्या मधें उजो धाडला आनी तो कोण बुडोवंक शकता?
५ तुमकां त्रास धाडटात आनी तांकां धांवडावपी कोण?
६ कोणेंय रानांत भुकेल्ल्या शींवाक धांवडावन घालूंक शकता? वा कोणेंय उजो जळपाक लागल्या उपरांत कोंड्यांनी निवळावंक शकता?
७ बळवंत धनुर्धराच्या बाणाक परत घुंवडावंक शकता?
८ पराक्रमी सर्वेस्पर संकश्टां धाडटा आनी तांकां धांवडावपाक कोण?
९ ताच्या रागांतल्यान उजो भायर सरतलो आनी तो निवळावपी कोण?
१० तो वीज पडटलो आनी कोण भियेचो ना? तो गडगडटलो आनी कोण भियेचो ना?
११ सर्वेस्पर धमक्यो दितलो आनी ताच्या मुखार कोणाक पुरायपणान पिठो मारचो ना?
१२ धर्तरी आनी ताची बुन्याद कांपता; दर्या खोलांतल्यान ल्हारां घेवन वयर सरता आनी ताचीं ल्हारां आनी ताचें नुस्तेंय, प्रभू मुखार आनी ताच्या बळग्याच्या महिमे मुखार चकचकीत जातात.
१३ कित्याक धनुर्धर वांकयल्लो ताचो उजवो हात बळिश्ट, तो मारता ते बाण तीक्ष्ण आसतात आनी संवसाराच्या शेवटाक मारपाक सुरवात करतना तांकां चुकचे नात.
१४ पळय, प्लेगां धाडल्यात आनी पृथ्वीचेर येयसर परत परत येवचे नात.
१५ उजो पेटला आनी तो धर्तरेची बुन्याद जळयतना तो निवळावचो ना.
१६ जसो बळवंत धनुर्धरान मारून उडयल्लो बाण फाटीं सरना, तसोच धर्तरेचेर धाडटलेले त्रास परत परत येवचे नात.
१७ म्हाका धिक्कार! धिक्कार म्हाका! त्या दिसांनी म्हाका कोण सोडयतलो?
१८ दुख्खां आनी व्हड शोकांची सुरवात; दुकळ आनी व्हड मरणाची सुरवात; झुजांची सुरवात आनी सत्ता भियेवन उबीं रावतलीं; वायटांचो आरंभ! हीं वायटां येतलीं तेन्नां हांव कितें करूं?
१९ पळय, दुकळ आनी प्लेग, संकश्ट आनी त्रास, दुरुस्ती खातीर कोश्टक म्हणून धाडटात.
२० पूण ह्या सगळ्या गजालीं खातीर ते आपल्या वायटपणांतल्यान पयस वचचे नात आनी कोश्टकां विशीं सदांच याद उरचे नात.
२१ पळे, पृथ्वीचेर जेवण इतलें बरें सवाय जातलें, की ते स्वताक बऱ्या स्थितींत समजतले आनी तेन्ना लेगीत पृथ्वीचेर वायट, तलवार, दुकळ आनी व्हड गोंदळ वाडटले.
२२ कित्याक पृथ्वीचेर रावपी लोकां मदले जायते जाण दुकळांत नाशतले; आनी दुसर् याक, उपाशीपणांतल्यान सुटपी, तलवार नश्ट करतलो.
२३ मेल्ल्यांक शेणाच्या रुपान भायर उडयतले आनी तांकां सांत्वन दिवपी कोणूच ना, कित्याक धर्तरी उध्वस्त जातली आनी शारां उडयतलीं.
२४ धर्तरेची लागवड करपाक आनी ती पेरपाक कोणूच उरचो ना
२५ झाडां फळां दितलीं आनी तीं कोण एकठांय करतलो?
२६ द्राक्षां पिकतलीं आनी तांकां कोण पावल घालतलो? कित्याक सगळ्यो सुवाती मनशां खातीर उध्वस्त जातली.
२७ अशें एका मनशाक दुसऱ्याक पळेवंक आनी ताचो आवाज आयकूंक जाय.
२८ एका शारांत धा उरतले आनी शेतांतले दोन उरतले, जे दाट रानांनी आनी फातरांच्या फातरांनी लिपून रावतले.
२९ जशें ऑलिव्हांच्या बागेंत दर एका झाडाचेर तीन चार ऑलिव्ह उरतात;
३० वा द्राक्षमळे एकठांय केल्यार, द्राक्षमळ्यांतल्यान कश्ट करून सोदपी लोकांचे कांय गट उरतात.
३१ तशेंच त्या दिसांनी तलवारीन आपल्या घरांत सोद घेवपी तीन चार जाण उरतले.
३२ धर्तरी उध्वस्त जातली आनी तिचीं शेतां पोरणीं जातलीं आनी तिचीं मार्गां आनी तिचीं सगळीं वाटां कांट्यांनी भरिल्लीं जातलीं, कारण थंय कोणूच भोंवचो ना.
३३ कुमारिका शोक करतलीं, न्हवरो नासतना; घोव नासतना बायलो शोक करतल्यो; तांचे धुवो शोक करतलीं, तांकां आदार ना.
३४ झुजांत तांचो न्हवरो नाश जातलो आनी घोव दुकळांत नाश जातले.
३५ हे सर्वेस्पराचे सेवक, आतां हीं गजाली आयकात आनी समजून घेयात.
३६ पळेयात, प्रभूचें उतर, तें स्वीकार कर, ज्या देवां विशीं प्रभून सांगिल्लें, तांचेर विस्वास दवरूं नाकात.
३७ पळेयात, प्लेगां लागीं पावतात आनी शिथिल नात.
३८ णवव्या म्हयन्यांत गुरवार बायल आपल्या पुताक जल्म दिता, तशें जल्माक येतकच दोन-तीन वरां व्हड वेदना तिच्या पोटाक भोंवता, भुरगें जल्मता तेन्ना तीं एक खीण लेगीत सुस्त जायनात.

३९ तशेंच धर्तरेचेर त्रास येवंक शिथिल जावचे नात आनी संवसार शोक करतलो आनी सगळ्या वटांनी दुख्ख येवचो ना.
४० हे म्हज्या प्रजा, म्हजें उतर आयकात, तुज्या झुजाक तुका तयार कर आनी त्या वायटांत पृथ्वीचेर यात्रेकरुं भशेन राव.
४१ विकता तो पळून वचपी मनशा सारको आनी विकतें घेवपी गमावपी मनशा सारको आसूं.
४२ वेपारी वस्तूंचेर रावपी, तातूंतल्यान फायदो नाशिल्ल्या मनशा सारको आनी बांदकाम करपी, तातूंत रावचो ना अशें.
४३ पेरता तो कापणी जायना अशें दिसता, तशेंच द्राक्षमळ रोवपी, द्राक्षां काडना अशें.
४४ लग्न जातात, भुरगीं मेळचे नातल्ले भशेन; आनी जे लग्न करिनात, ते विधवा सारके.
४५ आनी ताका लागून जे व्यर्थ श्रम करतात.
४६ कित्याक परकी लोक तांची फळां काडटले, तांची संपत्ती लुटतले, तांचीं घरां उडयतले आनी आपल्या भुरग्यांक बंदखणींत व्हरतले, कारण बंदखणींत आनी दुकळांत तांकां भुरगीं मेळटलीं.
४७ आपल्या वेपारांत लुटमार करपी लोक जितले चड आपल्या शारां, घरां, संपत्ती आनी स्वताच्या मनशांक सजयतात.
४८ तांच्या पात्कां खातीर हांव तांचेर जितलो चड राग येतलों, अशें सर्वेस्पर सांगता.
४९ जशें वेश्या बरोबर प्रामाणीक आनी सद्गुणी बायलेक मत्सर करता.
५० पृथ्वीचेर सगळ्या पातकाची खर यत्न करपी मनशाची राखण करपी तो येतलो तेन्नां नीतिमत्व अधर्माचो दुस्वास करतलो आनी तिच्या तोंडार आरोप करतलो.
५१ आनी ताका लागून तुमी ताचे सारके वा ताच्या कर्तुबां सारके जावंक नाकात.
५२ कित्याक आतां थोडें, वायटपण धर्तरेंतल्यान काडून उडयतले आनी तुमचे मदीं नीतिमत्व राज्य करतले.
५३ पातक करप्यान आपूण पातक करूंक ना म्हणचें न्हय, कित्याक देव ताच्या तकलेर उज्याचे कोळसो जळयतलो, जो सर्वेस्पर देवा मुखार आनी ताच्या महिमे मुखार म्हणटा, हांव पातक करूंक ना.
५४ पळे, मनशांचीं सगळीं कर्तुबां, तांचीं कल्पनां, तांचीं विचारां आनी तांचीं काळजां सर्वेस्पर जाणां.
५५ ताणें फकत उतर उलयलें: धर्तरी तयार जावंक दिवची; आनी तें तयार जालें: सर्ग तयार जावं; आनी ती निर्माण जाली.
५६ ताच्या उतरान नखेत्रां तयार जालीं आनी तांची संख्या ताका खबर आसा.
५७ तो खोल आनी ताच्या खजिन्याचो सोद घेता; ताणें दर्या आनी तातूंत कितें आसा तें मेजलां.
५८ ताणें दर्या उदकाच्या मधें बंद केला आनी आपल्या उतरान धर्तरी उदकाचेर लावली.
५९ तो सर्गाक कोठये भशेन पातळायता; उदकाचेर ताणें ताची बुन्याद घाल्या.
६० वाळवंटात ताणें उदकाचे झरे आनी दोंगरांच्या माथ्यार कुंड तयार केल्यात, जाका लागून ऊंच फातरांतल्यान हुंवार येवन धर्तरेक उदक घालूंक शकता.
६१ ताणें मनशाक तयार केलो आनी आपलें काळीज कुडीच्या मधें घालून ताका उस्वास, जिवीत आनी समजणी दिली.
६२ हय आनी सर्वशक्तिमान देवाचो आत्मो, जो सगळ्यो वस्तू तयार करता आनी पृथ्वीच्या गुपीतांतल्यो सगळ्यो लिपल्ल्यो वस्तू सोदून काडटा.
६३ तुमच्या आविश्कारांक आनी तुमच्या काळजांत कितें विचारतात तें तो खरेंच जाणता, पातक करपी आनी आपलें पातक लिपोवंक सोदतात.
६४ देखून सर्वेस्परान तुमच्या सगळ्या कर्तुबांचो सारको सोद लायला आनी तो तुमकां सगळ्यांक लज दितलो.
६५ तुमचीं पात्कां मुखार हाडटना, तुमी मनशां मुखार लज जातले आनी त्या दिसा तुमचीं पातकां तुमचेर आरोप करपी जातलीं.
६६ तुमी कितें करतले? वा तुमी तुमचीं पात्कां देवा मुखार आनी ताच्या देवदूतां मुखार कशीं लिपोवन दवरतले?
६७ पळे, देव स्वता न्यायाधीश, ताका भियेवंक, तुज्या पात्कां थावन सोडून, तुज्या वायटांक विसरून, तांकां सदांकाळ घुस्पावंक नाका, अशें देवान तुमकां मुखार व्हरून सगळ्या संकश्टां थावन सोडयतलो.
६८ कित्याक, पळे, व्हड लोकांचो जळपी राग तुमचेर पेटला आनी ते तुमच्यांतल्या कांय जाणांक काडून उडयतले आनी तुमकां निश्क्रीय जावन मूर्तीक अर्पण केल्ल्या वस्तूंनी पोसटले.
६९ आनी तांकां संमती दिवपी लोकांक उपहास आनी निंदा करुंक आनी पांयांक पांयांनी मारून उडयतले.
७० कित्याक सगळ्या जाग्यार आनी फुडल्या शारांनी प्रभूक भियेवपी लोकांचेर व्हड बंड जातलें.
७१ ते पिशें मनशां सारके आसतले, कोणाकूच वाचयना, पूण तरी लेगीत प्रभूक भियेवपी लोकांक लुटून आनी नाश करतले.
७२ कित्याक ते तांचो माल उध्वस्त करतले आनी व्हरून आपल्या घरांतल्यान भायर काडटले.
७३ मागीर तांकां वळखतले, म्हजे वेंचून काडिल्ले; आनी उज्यांत भांगराच्या भशेन तांची चांचणी जातली.
७४ हे म्हज्या मोगाळ, आयकात, अशें सर्वेस्पर सांगता, पळे, संकश्टाचे दीस लागीं आसात, पूण हांव तुमकां तेच कडल्यान सोडयतलों.
७५ तुमी भियेवंक नाका आनी दुबाव घेवंक नाका; कित्याक देव तुमचो मार्गदर्शक,
७६ आनी म्हजीं आज्ञा आनी आज्ञा पाळपी लोकांचो मार्गदर्शक, सर्वेस्पर देव म्हणटा: तुमच्या पातकांनी तुमकां वजन दिवंक नाकात आनी तुमचीं वायटां स्वताक उबारूंक नाकात.
७७ आपल्या पातकांनी बांदून दवरल्ल्या आनी आपल्या इनीन व्यापिल्ल्या लोकांक धिक्कार शेत झुडपांनी व्यापिल्लें आनी ताचो मार्ग कांट्यांनी व्यापिल्लो सारको, कोणाकूच वचूंक मेळचें ना!
७८ तो कपडे घालून सोडटात आनी तातूंतल्यान जळपाक उज्यांत उडयतात.

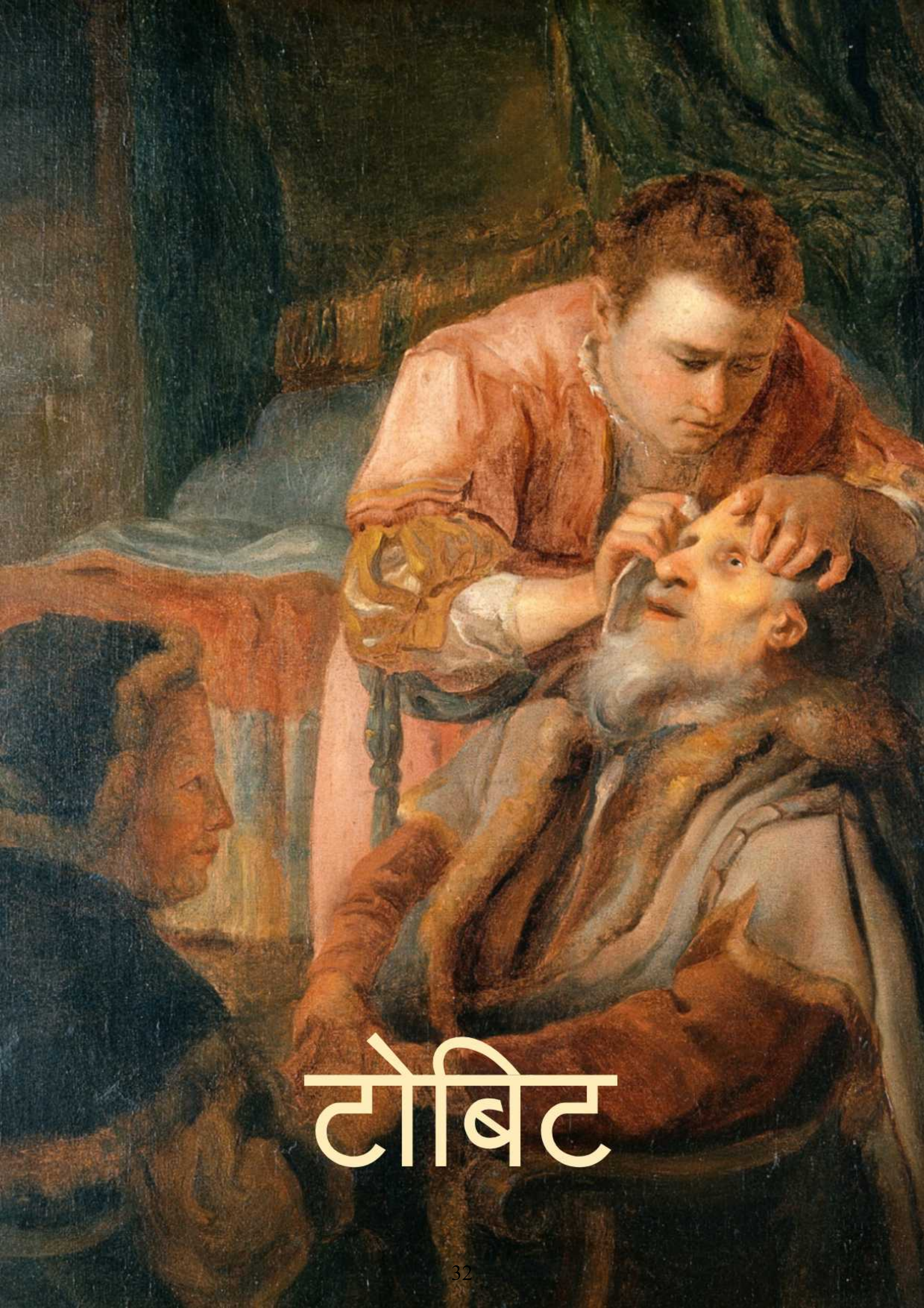

टोबिट

अध्याय 1

१ टोबीलाचो पूत, अनानीलाचो पूत, अदुएलाचो पूत, गाबाएलाचो पूत, असाएलाच्या वंशांतलो, नेफ्ताली वंशाचो, ताच्या उतरांचें पुस्तक;
२ अश्शूर राजाच्या एनेमेसराच्या काळार ताका त्या शाराच्या उजव्या वटेन आशिल्ल्या थिबे थावन बंदखणींत व्हेलो, ताका आसेराच्या वयर गॅलीलांत नेफ्ताली म्हणटात.
३ हांव तोबीत म्हज्या जिवितांतले सगळे दीस सत्य आनी न्यायाच्या मार्गांनी चललो आनी म्हज्या भावांक आनी म्हज्या राष्ट्राक, जे म्हजे वांगडा निनेव्हेक, अश्शूर देशांत आयले, तांकां हांवें जायतीं भिक्षा दिलीं.
४ हांव म्हज्याच देशांत, इस्रायल देशांत ल्हान आसतना, म्हज्या बापायची सगळी वंशज जेरुसलेमाच्या घरांतल्यान पडली, जी सगळ्या वंशांनी बळी दिवपाक इस्रायलाच्या सगळ्या वंशांतल्यान वेंचून काडिल्ली थंय, जंय सगळ्यांत उंचेल्या मनशाच्या रावपाचें देवूळ पवित्र करून सगळ्या युगां खातीर बांदलें.
५ आतां सगळ्या वंशांनी आनी म्हज्या बापायच्या नेफ्तालीच्या घराण्यान बाळ गायेक बळी दिलो.
६ पूण पयलें फळ आनी दशमांश वाडून, पयलें फळ आनी दशमांश वाडून, सासणाच्या फरमानान, सगळ्या इस्रायल लोकांक सासणाच्या फरमानान थारायिल्ल्या प्रमाण, उत्सवांत हांव एकलोच जायते फावटीं जेरुसलेमांत वतालो. आनी तांकां हांवें वेदीचेर आरोनाचीं भुरगीं याजकांक दिलीं.
७ हांवें जेरुसलेमांत सेवक करपी आॅरोनाच्या पुतांक पयलो दशमांश दिलो आनी आनीक एक दशमांश हांवें विकून जेरुसलेमांत दर वर्सा गेलो.
८ तिसरो हांवें म्हज्या बापायच्या आवयच्या देबोरान सांगिल्ले प्रमाणें, म्हज्या बापायन अनाथ सोडून दिल्ल्यान तांकां फावो तांकां दिलो.
९ ते भायर हांव दादल्याचो पिरायेंत पावलो तेन्नां हांवें म्हज्याच नात्यांतल्या अन्ना कडेन लग्न केलें आनी तिचेपसून म्हाका तोबियास जालो.
१० आमी बंदखणींत नीवेंत व्हरून व्हेले उपरांत म्हजे सगळे भाव आनी म्हज्या नात्यांतले लोक विदेशी लोकांची भाकरी खावन गेले.
११ पूण हांव जेवंक आडावन दवरलो;
१२ कित्याक हांवें सगळ्या काळजान देवाचो उगडास केलो.
१३ आनी सर्वोच्चान म्हाका एनेमेसराच्या मुखार कृपा आनी कृपा दिली आनी हांव ताचो पुरवणदार जालो.
१४ आनी हांव मडियाक गेलो आनी गाबरियाचो भाव गबाएल हाचे कडेन मेडियाच्या रागेस शारांत धा तालेंत रुप्याचो विस्वास दवरून सोडलो.
१५ एनेमेसर मेलो तेन्ना ताचो पूत सेनाहेरीब ताचे सुवातेर राज्य केलो. जाची वसाहत त्रासांत पडली, की हांव मिडियांत वचूंक शकलो ना.
१६ आनी एनेमेसराच्या काळार हांवें म्हज्या भावांक जायतीं भिक्षा दिली आनी उपाशीं लोकांक म्हजी भाकरी दिली.
१७ आनी म्हजीं कपडे नग्नांक, आनी म्हज्या राष्ट्रांतलो कोणूय मेल्लो वा नीनवेच्या वण्टीं भोंवतणीं उडयल्लो पळयलो जाल्यार ताका पुरलो.
१८ आनी राजा सन्नाहेरीब जुदेया थावन पळून गेल्ल्या वेळार कोणाक मारलो जाल्यार, तांकां हांवें गुपीत पुरले. कित्याक ताच्या रागान ताणें जायत्यांक मारले; पूण राजान सोदतना मडीं मेळ्ळीं नात.
१९ निनेवींतल्या एका मनशान म्हजे विशीं राजा कडेन कागाळ केली तेन्नां हांव तांकां पुरून लिपून रावलो; म्हाका मरण येवपाक सोदतात हें समजून हांवें भियेवन स्वताक फाटीं घेतलो.
२० मागीर म्हजो सगळो माल जबरदस्तीन व्हरून व्हेलो आनी म्हजी बायल अन्ना आनी म्हजो पूत तोबियास सोडल्यार म्हाका कांयच उरलें ना.
२१ ताच्या दोन पुतांनी ताका मारून उडोवंक पांच पन्नास दीस उरले नात आनी ते अररात दोंगरांनी पळून गेले. ताच्या जाग्यार ताचो पूत सार्केदोनस राज्य केलो; ताणें आपल्या बापायच्या हिशोबाचेर आनी ताच्या सगळ्या वेव्हारांचेर म्हज्या भावाच्या अनाएलाच्या पूताक अचियाचारूस नेमलो.
२२ अचियाचारान म्हजे खातीर विनवणी करून हांव निनेवेंत परतलो. अचियाकारस प्यालो पालवपी, चिन्नां राखपी, वावुरपी आनी हिशोब पळोवपी आशिल्लो आनी सरकेदोनस ताका आपल्या कुशीक नेमलो आनी तो म्हज्या भावाचे पूत.

अध्याय 2

१ हांव परत घरा पावलो आनी म्हजी बायल अन्ना म्हज्या पूत तोबियासा वांगडा सात सप्तकांचो पवित्र सण म्हळ्यार पेंटेकोस्टाच्या परबांत म्हाका परतून आयली, तेन्नां म्हाका एक बरें जेवण तयार केलें, तातूंत जेवपाक बसलो.
२ जेन्नां हांवें भरपूर जेवण पळेलें तेन्नां हांवें म्हज्या पुताक म्हणलें, "जा आनी तुका खंयचोय गरीब मनीस मेळटलो तो आमच्या भावांक, जो सर्वेस्पराची याद करता; आनी पळय हांव तुजे खातीर रावतां.
३ पूण तो परत येवन म्हळें: बापूय, आमच्या एका राष्ट्राचो गळो काडला आनी ताका बाजारांत उडयला.
४ मागीर खंयच्याय मांसाची चव घेवचे पयलींच हांवें उठून सुर्याचो अस्त जायसर ताका एका कुडींत व्हेलो.
५ तेदनां हांव परत येवन, धुंवून, जड जावन म्हजें जेवण खाल्लें.
६ आमोसाच्या भाकीताची याद करून, ताणें सांगिल्लें, तुमचीं मेजवानी शोकांत आनी तुमची सगळी खोस शोकांत रुपांतरीत जातली.
७ ते खातीर हांव रडलो आनी सुर्याचो अस्त जातकच हांव वचून एक थडगी तयार करून ताका पुरलो.
८ पूण म्हज्या शेजाऱ्यांनी म्हाका फकाणां करून म्हळें: "ह्या मनशाक अजून मरण येवपाक भियेना. आनी तरी पळय, तो मेल्ल्या मनशाक परतून पुरता.
९ त्याच राती हांव पुरल्या उपरांत परतलो आनी म्हज्या आंगणाच्या वण्टी कुशीक न्हिदिल्लो, आनी म्हजें तोंड उक्तें जालें.
१० वण्टींत चिमणी आसात आनी म्हजे दोळे उगडले, चिमणीं म्हज्या दोळ्यांत उबदार शेण घालून दोळ्यांत धवेंपण आयलें हें म्हाका कळ्ळें ना आनी हांव वैजकां कडेन गेलो, पूण तांणी म्हाका आदार केलो ना अचियाचारसान म्हाका पोशण दिलें खरेंच, हांव एलिमायसांत वचमेरेन.
११ म्हजी बायल अण्णान बायलांचीं कामां करुंक घेतलीं.
१२ तिणें तांकां मालकांक घरा धाडले उपरांत तांणी तिका पगार दिलो आनी तिका एक किड सोडून दिलो.
१३ म्हज्या घरांत येवन रडपाक लागलो तेन्ना हांवें तिका म्हळें: हें किडें खंयच्यान आयलां? ती चोरून व्हेल्ली ना? मालकांक तें दिवप; कित्याक चोरून घेतिल्ली खंयचीय वस्त खावंक जाय ना.
१४ पूण तिणें म्हाका जाप दिली: पगारापरस चड दान म्हणून दिल्लें. पूण हांवें तिचेर विस्वास दवरलो ना, पूण तिका तें मालकांक दिवपाक सांगलें आनी हांव तिचेर लजलो. पूण तिणें म्हाका जाप दिली, तुजीं भिक्षा आनी तुजीं धर्मीक कर्तुबां खंय आसात? पळय, तूं आनी तुजीं सगळीं कर्तुबां वळखतात.

अध्याय 3

१ मागीर हांव दुख्खी जावन रडलो आनी म्हज्या दुख्खान मागणें करतालो.
२ हे प्रभू, तूं नितीमान आसा आनी तुजीं सगळीं कर्तुबां आनी सगळीं मार्गां दया आनी सत्य आसात आनी तूं सदांकाळ खऱ्या आनी न्यायान न्याय करता.
३ म्हजी याद कर आनी म्हाका पळय, म्हज्या पातकांक आनी अज्ञानांक आनी तुज्या मुखार पातक केल्ल्या म्हज्या बापायच्या पातकांक लागून म्हाका ख्यास्त दिवंक नाका.
४ कित्याक तांणी तुज्या आज्ञांक पाळो दिवंक ना, देखून तुवें आमकां लुटपाक, बंदखणींत, मरणाक आनी आमी शिंपडून आशिल्ल्या सगळ्या राष्ट्रांक अपमानाची म्हण म्हणून सोडयल्यात.
५ आतां तुजे न्याय जायते आनी खरे जाल्यात, म्हज्या पातकांक आनी म्हज्या बापायच्या पात्कां प्रमाणें म्हजे कडेन वाग, कित्याक आमी तुजी आज्ञा पाळूंक ना आनी तुज्या मुखार सत्यान चलूंक ना.
६ आतां तुका बरें दिसता ते प्रमाणें म्हजे कडेन कर आनी म्हजो आत्मो म्हजे कडल्यान काडून घेवंक आज्ञा कर, हांव विरगळून पृथ्वी जावंक, कित्याक हांवें फट आयकलां म्हणून जियेवपा परस मरण म्हाका फायद्याचें धिटाय दिता आनी खूब दुख्ख जाता: देखून आतां म्हाका ह्या संकश्टांतल्यान सुटका मेळोवंक आनी सासणाच्या जाग्यार वचूंक आज्ञा कर, म्हजे कडल्यान तोंड वळोवंक नाका.

७ त्याच दिसा एकबताने शारांत मेडिया शारांत रागुएलाची धूव सारा हिकाय तिच्या बापायच्या दासींनी धिटाय दिली.
८ कित्याक तिचें लग्न सात घोवां कडेन जाल्लें, तांकां दुश्ट आत्म्यान मारून उडयले आनी ते तिचे वांगडा न्हिदिल्ले आदीं. तुका खबर ना, तुज्या घोवांचो गळो काडला? तुका सात घोव जाल्यात आनी तातूंतल्या खंयच्याच घोवाच्या नांवान तुका नांव पडूंक ना.
९ तूं आमकां तांकां कित्याक मारता? ते मेले जाल्यार तांचे फाटल्यान वच, तुका केन्नाच पूत वा धूव पळोवचे न्हय.
१० हें आयकून तिका खूब दुख्ख जालें आनी तिका दिसलें, आपूण गळो काडला; आनी तिणें म्हणलें, हांव म्हज्या बापायची एकली धूव, आनी हें केल्यार ताका अपमान जातलो आनी ताची जाण्टेपण दुख्खान कबरांत हाडटलो.
११ मागीर तिणें जनेला कडेन मागणें करून म्हळें: "हे म्हज्या देवा, तूं धन्य, आनी तुजें पवित्र आनी वैभवशाली नांव सदांकाळ आशिर्वाद आनी मानाची;
१२ आनी आतां हे प्रभू, हांव म्हजे दोळे आनी म्हजें तोंड तुजे वटेन दवरतां.
१३ आनी म्हणात, म्हाका धर्तरेंतल्यान काडून उडोवंक, हांव आनीक गाळी आयकूंक ना.
१४ हे प्रभू, हांव मनशा वांगडा सगळ्या पातकांतल्यान शुध्द आसां हें तुका खबर आसा.
१५ आनी म्हज्या बंदखणीच्या देशांत हांवें म्हजें नांव, म्हज्या बापायचें नांव केन्नाच दूषित करूंक ना: हांव म्हज्या बापायची एकली धूव, ताका ताचो वारसदार जावंक भुरगो ना, लागींचो नातेदार ना आनी खंयचोच पूत ना ताच्या जिवंत, जाका हांव बायलेक दवरूंक शकता, म्हजे सात घोव पयलींच मेले; आनी हांव कित्याक जियेवंक जाय? पूण हांव मरूंक तुका आवडना जाल्यार, म्हजे कडेन कांय प्रमाणांत लक्ष दिवचें आनी म्हाका दया घेवंक आज्ञा दिवची, जाका लागून हांव आनीक अपमान आयकूंक शकना.
१६ तेदनां दोगांयचीं मागणें व्हडल्या देवाच्या महिमा मुखार आयकली.
१७ राफेलाक तांकां दोगांकय बरे करुंक धाडलो, म्हळ्यार तोबीताच्या दोळ्यांचो धवो भाग काडून उडोवंक आनी रागुएलाची धूव सारा टोबीटाचो पूत तोबियासाक बायलेक दिवंक; आनी अस्मोडियसाक वायट आत्म्याक बांदून दवरप; कारण ती वारसा हक्कान टोबियाची आशिल्ली. त्याच वेळार तोबीत घरा आयलो आनी ताच्या घरांत भितर सरलो आनी रागुएलाची धूव सारा आपल्या वयल्या कुडींतल्यान देंवली.

अध्याय 4

१ त्या दिसा तोबीताक मिडियाच्या रागांत गाबाएलाक दिल्ले पयशे याद जाले.
२ आनी मनांत म्हणलें: "म्हाका मरणाची इत्सा जाल्या; हांव म्हज्या पुताक टोबियासाक कित्याक आपोवंक ना, हांव ताका पयशांची म्हायती दिवंक हांव मरचे आदीं?
३ ताणें ताका आपयले उपरांत ताणें म्हळें: "म्हज्या पुता, हांव मेलो तेन्नां म्हाका पुर; आनी तुज्या आवयचो तिरस्कार करुंक नाका, पूण तुज्या जिवितांत तिचो मान कर आनी तिका आवडटा तें कर आनी तिका दुख्ख दिवंक नाका.
४ म्हज्या पुता, तुज्या पोटांत आसतना तिणें तुजे खातीर जायते धोके पळयले, आनी ती मेली तेन्ना तिका म्हजे कडेन एकाच थडग्यांत पुर.
५ म्हज्या पुता, तुज्या सगळ्या दिसांनी आमच्या देवा सर्वेस्पराची याद दवर, आनी तुजी इत्सा पातक करुंक वा ताच्या आज्ञांचें उल्लंघन करुंक नाका, तुजें आयुश्यभर उजवेपणान कर आनी अनीतीच्या मार्गांक पाळो दिवंक नाका.
६ कित्याक तुवें खरें वागलें जाल्यार तुजें कर्तुब तुका आनी न्यायान जियेवपी सगळ्यांक येसस्वी जातले.
७ तुज्या द्रव्याचें भिक्षा दे; आनी भिक्षा दितना तुज्या दोळ्याक मत्सर करुंक नाका, खंयच्याय गरीबाक तोंड वळोवंक नाका आनी देवाचें तोंड तुजे कडल्यान वळचें ना.
८ तुका भरपूर मेळ्ळ्ळ्ळ्ळ्ळ्ळ्ा ा प्रमाणें भिक्षा दिवचें, थोडें आसल्यार, थोडें दान दिवंक भियेवंक नाका.
९ कित्याक तूं गरजेच्या दिसा तुज्या खातीर बरो खजिनो सांठोवन दवरता.
१० कित्याक भिक्षा मरणांतल्यान सोडयता आनी काळखांत येवंक दिना.
११ कित्याक भिक्षा सर्वोच्च मनशाच्या नदरेक दान दिवपी सगळ्यांक एक बरी दान.
१२ म्हज्या पुता, सगळ्या वेश्यावृत्ती पासून सावधान राव आनी मुखेलपणान तुज्या बापायच्या वंशांतली बायल घेवची आनी तुज्या बापायच्या वंशांतली न्हय परकी बायल बायलेक घेवची न्हय, कित्याक आमी संदेष्ट्यांचीं भुरगीं, नोय, अब्राहम , इसहाक आनी जाकोब: उगडास दवरात, म्हज्या पुता, आमच्या बापायन सुरवाती सावन, ते सगळे आपल्याच नात्यांतल्या बायलांक लग्न जाले आनी तांकां आपल्या भुरग्यांनी आशीर्वाद मेळ्ळे आनी तांच्या संततींक ही देश वारसा मेळटली.
१३ आतां म्हज्या पुता, तुज्या भावांक मोग कर आनी तुज्या भावांक, तुज्या लोकां मदल्या पुतांक आनी धुवांक तुज्या काळजांत तिरस्कार करुंक नाका, तांकां बायलेक घेवंक ना, कित्याक अभिमानांत नाश आनी खूब त्रास आनी अश्लीलतायेंत क्षय जाता आनी व्हड उणाव, कित्याक अश्लीलताय दुकळाची आवय.
१४ तुज्या खातीर वावर केल्ल्या कोणाच्याय पगार तुज्या वांगडा रावंक नाका, पूण ताका हातांतल्यान दिवचो, कित्याक तूं देवाची सेवा केल्यार तो तुकाय परत दितलो. आनी तुज्या सगळ्या संवादांत बुदवंत राव.
१५ तुका दुस्वास जाता तें कोणाकूच करुंक नाका, तुका पिसो करुंक सोरो पियेवंक नाका, आनी तुज्या प्रवासांत मद्यपान तुज्या वांगडा वचूंक दिवचें न्हय.
१६ तुज्या भाकरींतल्यान उपाशींक आनी तुज्या कपड्यांतल्यान नग्न लोकांक दिव; आनी तुज्या भरपूर प्रमाणें भिक्षा दिव, आनी तुज्या दोळ्याक भिक्षा दितना मत्सर करुंक नाका.
१७ नितीमानांक पुरपाचेर तुजी भाकरी ओत, पूण वायटांक कांयच दिवंक नाका.
१८ सगळ्या बुद्धीमानांक सल्लो मागात आनी फायद्याचो खंयचोय सल्लो तिरस्कार करचो न्हय.
१९ तुज्या सर्वेस्पर देवाचो सदांच आशिर्वाद कर आनी तुजीं मार्गां वळवळचीं आनी तुजीं सगळीं मार्गां आनी सल्लागारांक उर्बा मेळची म्हूण ताचे कडल्यान इत्सा कर, कित्याक दर एका राष्ट्राची कल्पना ना; पूण सर्वेस्पर स्वता सगळ्यो बऱ्यो गजाली दिता आनी ताका जाय तशें तो नम्र करता; आतां म्हज्या पुता, म्हज्या आज्ञांचो उगडास कर, आनी तीं तुज्या मनांतल्यान काडून उडोवंक नाकात.
२० आनी आतां हांव तांकां हें सांगतां की हांवें धा तालेंत गाबरियाच्या पूत गबाएलाक मिडियाच्या रागेसांत दिले.
२१ आनी म्हज्या पुता, आमी गरीब जाल्यात म्हण भियेवंक नाका, कित्याक तूं देवा कडेन भियेवन सगळ्या पातकांतल्यान पयस वचून ताच्या नदरेक आवडटा तें केल्यार तुका खूब संपत्ती आसा.

अध्याय 5

१ तोबियान जाप दिली: बापूय, तुवें म्हाका सांगिल्लें सगळें हांव करतलों.
२ पूण हांव ताका वळखना म्हणून पयशे कशे मेळोवंक शकतलों?
३ तेदनां ताणें ताका हातबरप दिलो आनी ताका म्हळें: "हांव जियेताना तुज्या वांगडा वचूंक शकता असो मनीस सोद आनी हांव ताका पगार दितलों;
४ तेदनां तो एका मनशाक सोदपाक गेलो तेन्ना ताका एक देवदूत राफेल मेळ्ळो.
५ पूण ताका कळ्ळें ना; ताणें ताका म्हळें: "तुका म्हजे वांगडा रागेसाक वचूंक शकता?" आनी तूं तीं सुवाती बरी जाणात?
६ देवदूतान ताका म्हळें: "हांव तुज्या वांगडा वचतलों आनी हांव वाट बरी जाणता;
७ तेदनां तोबियान ताका म्हळें: "हांव म्हज्या बापायक सांगना मेरेन म्हजे खातीर राव."
८ तेन्ना ताणें ताका म्हळें: वच आनी राव नाका. तेन्ना ताणें आपल्या बापायक म्हळें: पळे, म्हाका एक मेळ्ळां, जो म्हजे वांगडा वचतलो. तेन्ना ताणें म्हळें: "तो खंयचो वंश आनी तुज्या वांगडा वचपाक तो विस्वासपात्र मनीस काय ना हें म्हाका कळपाक ताका म्हजे कडेन आपोव."
९ ताणें ताका आपयलो आनी तो भितर सरलो आनी तांणी एकामेकांक नमस्कार केलो.

१० तेदनां तोबीतान ताका म्हळें: “भाव, तूं खंयच्या वंशाचो आनी कुळांतलो आसा तें म्हाका दाखोवंक.”
११ ताका म्हळें: “तुज्या पुता वांगडा वचपाक एक वंश वा कुळ वा भाड्याचो मनीस सोदता?” तेदनां तोबीतान ताका म्हणलें: “भाव, तुजें नाते आनी नांव म्हाका कळपाक जाय.”
१२ तेदनां ताणें म्हळें: “हांव अझारियास, व्हडल्या अननियाचो आनी तुज्या भावांचो पूत.”
१३ तेदनां तोबीतान म्हणलें: “भाव, तुका येवकार; तुज्या वंशाची आनी तुज्या कुळाची वळख करुंक हांवें विचारल्या म्हणून आतां म्हजेर राग येवंक नाका; कित्याक तूं म्हजो भाव, प्रामाणीक आनी बऱ्या टोळयेचो, कारण आमी जेरुसलेमांत एकठांय भजपाक गेल्ले आनी पयल्या भुरग्यांचो आनी फळांचो धावो भाग अर्पण केल्ल्या त्या व्हडल्या सामय्याचे पूत अननिया आनी जोनाथाक हांव वळखता. आनी आमच्या भावांच्या चुकीन तांकां फसोवंक ना, म्हज्या भावाक, तूं बऱ्या टोळयेचो.
१४ पूण सांग, तुका कितें पगार दितलों? तुका दिसाक एक ड्रॅकम आनी म्हज्याच पुता सारकीं गरजेचीं वस्तू मेळटलीं?
१५ हय, आनी तुमी सुरक्षीत परत येत जाल्यार, हांव तुज्या पगारांत कितें तरी जोडटलो.
१६ ताका लागून ते बरोच खोशी जाले. तेन्ना ताणें तोबियासाक म्हळें: प्रवासाक तयार जा आनी देवान तुका बरो प्रवास धाड. ताच्या पुतान प्रवासाक सगळ्यो वस्तू तयार केल्या उपरांत ताच्या बापायन म्हणलें, तूं ह्या मनशा वांगडा वच, आनी सर्गार रावपी देव तुज्या प्रवासाक समृध्द कर आनी देवाचो देवदूत तुका सांगात दितलो. म्हणून ते दोगूय भायर सरले आनी तरणाट्याचो सुणोय तांचे वांगडा.
१७ पूण ताची आवय अन्ना रडली आनी तोबीटाक म्हळें: “तुवें आमच्या पुताक कित्याक धाडलो?” आमच्या मुखार भितर सरपाक आनी भायर सरपाक तो आमच्या हाताचो दंड न्हय?
१८ पयशांनी पयशे जोडपाचो लोभ करुंक नाकात, पूण आमच्या भुरग्याक तें कचरा सारकें जावंक जाय.
१९ कित्याक सर्वेस्परान आमकां जियेवंक दिल्लें तें आमकां पुरो.
२० तेदनां तोबीतान तिका म्हळें: “भयणी, काळजी करुंक नाका; तो सुरक्षीतपणान परत येतलो आनी तुज्या दोळ्यांक ताका दिसतले.
२१ कित्याक बरो देवदूत ताका सांगात दितलो आनी ताची भोंवडी बरी जातली आनी तो सुरक्षीत परत येतलो.
२२ मागीर तिणें रडपाचें शेवट केलें.

अध्याय 6

१ प्रवासांत वतना सांजवेळार ते टायग्रिस न्हंयेक पावले आनी थंय रावले.
२ तरणाटो धुंवपाक देंवलो तेन्ना न्हंयांतल्यान एक नुस्तें उडी मारून ताका खावंक जाय आशिल्लें.
३ तेदनां देवदूतान ताका म्हणलें, नुस्तें घे. त्या तरणाट्यान तें नुस्तें धरून तें जमनीर ओडलें.
४ देवदूतान ताका म्हळें: नुस्तें उगडून काळीज आनी यकृत आनी पित्त घेवन सुरक्षीत दवरात.
५ त्या तरणाट्यान देवदूतान सांगिल्ले प्रमाणें केलें; आनी नुस्तें भाजून घेतले उपरांत तें खाल्लें, मागीर दोगांय एकबताने लागीं पावले मेरेन वाटेर गेले.
६ तेदनां त्या तरणाट्यान देवदूताक म्हळें: “अझारिया भाव, नुस्त्याचें काळीज आनी यकृत आनी गॅल कितें फायदो?
७ ताणें ताका म्हणलें, काळजाक आनी यकृताक स्पर्श करून, जर सैतान वा वायट आत्मो कोणाक त्रास दिता जाल्यार, आमी ताचो धुंवर दादल्या वा बायले मुखार उडोवचो पडटलो आनी पंगडाक आनीक त्रास जावचो ना.
८ पित्ताची गजाल म्हणल्यार, दोळ्यांत धवेपण आयिल्ल्या मनशाक अभिषेक करप बरें आनी तो बरे जातलो.
९ ते रागेस लागीं पावले.
१० देवदूतान त्या तरणाट्याक म्हळें: “भाव, आयज आमी तुजो मामेभयण रागुएल हाचे कडेन रावपाक लागतले; ताका सारा नांवाची एकलीच धूवय आसा; तुका बायलेक मेळचें म्हूण हांव तिचे खातीर उलयतां.
११ कित्याक तिचो हक्क तुकाच आसा, कित्याक तूं फकत तिच्या नात्यांतलो.
१२ दासी गोरी आनी बुद्धीमान आसा, आतां म्हजें आयकून हांव तिच्या बापायक उलयतां; आनी आमी रेगेसा थावन परत येतकच आमी लग्नाची परब मनयतले: कारण मोयजेसाच्या कायद्या प्रमाणें रागुएल तिचें दुसऱ्या कडेन लग्न जावंक शकना हें म्हाका खबर आसा, पूण तो मरणाची गुन्यांवकार थारतलो, कारण वारसो मेळपाचो हक्क खंयच्याय मनशा परस तुका चड बरो हेर.
१३ तेन्ना त्या तरणाट्यान देवदूताक जाप दिली: “हांवें आयकलां, ही दासी सात मनशांक दिल्या आनी तीं सगळीं लग्नाच्या कुडींत मेल्लीं.”
१४ आतां हांव म्हज्या बापायचो एकलोच पूत, आनी हांव भियेतां की हांव तिचे कडेन भितर सरलो जाल्यार, हांव आदल्या दुसऱ्या सारको मरतलों; तिचें; ताका लागून हांव मरतलों आनी म्हज्या बापायचो आनी म्हज्या आवयचो जीव म्हज्या खातीर दुख्खान थडग्यांत हाडचो न्हय म्हूण भियेतां, कारण तांकां पुरपाक दुसरो पूत ना.
१५ तेदनां देवदूतान ताका म्हळें: तुज्या बापायन तुका तुज्याच नात्यांतल्या बायलेक लग्न करुंक सांगिल्ले आज्ञा तुका याद ना? देखून म्हजे भाव, म्हाका आयक; कित्याक ती तुका बायलेक दितले; आनी वायट आत्म्याचो हिशोब करुंक नाका; कारण हेच राती तिका तुका लग्नांत दितले.
१६ लग्नाच्या कुडींत येतकच अत्तराची भस्म घेवन ताचेर नुस्त्याचें काळीज आनी यकृत घालून धुंवर काडटलो.
१७ सैतान ताचो वास घेतलो आनी पळून वचतलो आनी परत केन्नाच येवचो ना, पूण तूं तिचे कडेन येतकच तुमी दोगांय उठून दयाळ देवा कडेन मागणें करात, जो तुमची दया करतलो आनी वाचयतलो तुका: भियेवंक नाका, कित्याक ती तुका सुरवाती सावन नेमिल्ली आसा; तूं तिची राखण करतली आनी ती तुज्या वांगडा वचतली. तशेंच तिका तुका भुरगीं जातली अशें म्हाका दिसता. टोबियान हीं गजाली आयकून तिचो मोग केलो आनी ताचें काळीज तिचे कडेन प्रभावीपणान जोडलें.

अध्याय 7

१ एकबताने पावले उपरांत ते रागुएलाच्या घरा पावले आनी सारा तांकां मेळ्ळी आनी तांणी एकामेकांक नमस्कार केल्या उपरांत तिणें तांकां घरांत हाडले.
२ तेदनां रागुएलान आपल्या बायलेक एडनाक म्हणलें: हो तरणाटो म्हज्या मामेभयणाच्या टोबीटाक कितलो सारको!
३ रागुएलान तांकां विचारलें: “भावां, तुमी खंयच्यान आयल्यात? तांकां म्हळें: “आमी नेफ्तालीमच्या पुतां मदले, जे निनेवेंत बंदखणींत आसात.”
४ तेदनां ताणें तांकां म्हळें: “तुमी आमचो नातेदार तोबीत वळखतात काय? तांणी म्हणलें, आमी ताका वळखतात. तेन्ना ताणें म्हणलें, ताची भलायकी बरी आसा काय?
५ तांणी म्हणलें, “तो जिवो आनी भलायकेन बरो आसा.”
६ तेदनां रागुएलान उडी मारून ताका चुंबन घेतलें आनी रडलें.
७ ताका आशीर्वाद दिलो आनी ताका म्हळें: तूं प्रामाणीक आनी बऱ्या मनशाचो पूत. पूण तोबीत कुड्डो आसा म्हण आयकून तो दुख्खी जालो आनी रडलो.
८ तशेंच ताची बायल एडना आनी ताची धूव सारा रडली. तशेंच तांणी तांकां उमेदीन मनोरंजन केलें; कळपांतलो एक कोंबडो मारून उडयल्या उपरांत मेजाचेर मांसाचो सांठो दवरलो. मागीर टोबियान राफेलाक म्हणलें, अझारिया भाव, तूं वाटेर उलयिल्ल्या गजालीं विशीं उलोव आनी हो वेवसाय धाडूंक दिवचो.
९ तेदनां ताणें रागुएलाक ही गजाल सांगली आनी रागुएलान तोबियासाक म्हळें: खा आनी पियेवन आनी खोशी जा.
१० कित्याक तुवें म्हज्या चलयेक लग्न करुंक जाय, तरी लेगीत हांव तुका सत सांगतलों.
११ हांवें म्हज्या चलयेक सात दादल्यां कडेन लग्न केलां आनी ते तिचे कडेन आयले त्या राती मेले. पूण टोबियान म्हणलें, हांव हांगा कांयच खावचो ना, जो मेरेन आमी एकमेकांक सोपूत घेतात.
१२ रागुएलान म्हणलें, “तेन्नां आतां सावन तिका त्या पद्दती प्रमाणें घे, कित्याक तूं तिची मामेभयण आनी ती तुजी आनी दयाळ देव तुका सगळ्या गजालींनी बरें यश दिता.

१३ तेन्ना ताणें आपली धूव सारा आपयली आनी ती तिच्या बापाय कडेन आयली आनी ताणें तिचो हात धरून तोबियाक बायलेक दिलो आनी म्हळें: पळे, मोयजेसाच्या कायद्या प्रमाण तिका घेवन तुज्या कडेन व्हर बापूय. आनी ताणें तांकां आशीर्वाद दिलो;
१४ आनी ताचे बायलेक एडनाक आपयलो आनी ताणें कागद घेतलो आनी कराराचें एक साधन बरयलें आनी ताचेर मुद्रांक घालो.
१५ मागीर ते जेवंक लागले.
१६ उपरांत रागुएलान आपली बायल एडनाक आपोवन म्हळें: "भयणी, दुसरी कोठरी तयार करून तिका थंय हाड."
१७ ताणें सांगिल्लें तशें करून तिणें तिका थंय हाडली आनी ती रडली आनी तिणें आपल्या चलयेचीं दुकां घेतलीं आनी तिका म्हळें:
१८ म्हज्या धुवे, बरें सांत्वन मेळ; सर्ग आनी धर्तरेचो स्वामी तुका ह्या दुख्खा खातीर खोशी दिता: म्हज्या चलये, बरी सांत्वन मेळ.

अध्याय 8

१ जेवणा उपरांत तांणी तोबियाक तिचे कडेन हाडलो.
२ वतना ताका राफेलाचीं उतरां याद जालीं आनी ताणें अत्तरांची भस्म घेतली आनी ताचेर नुस्त्याचें काळीज आनी यकृत घालून तातूंत धुंवर काडलो.
३ वायट आत्म्यान वास घेतलो तेन्ना तो वास इजिप्ताच्या शेवटाक पळून गेलो आनी देवदूतान ताका बांदलो.
४ दोगांयक एकठांय बंद केल्या उपरांत टोबियान खाटीवयल्यान उठून म्हळें: "भयणी, उठ आनी देवा आमचेर दया करुंक जाय म्हण आमी मागणें करुंक जाय."
५ तेदनां तोबियास म्हणपाक लागलो: "आमच्या बापायचो देवा, तूं धन्य, आनी तुजें पवित्र आनी वैभवशाली नांव सदांकाळ धन्य; सर्ग तुका आनी तुज्या सगळ्या प्राण्यांक आशीर्वाद दिवचो.
६ तुवें आदामाक ताची बायल हव्वाक दिली आनी ताका आदार करुंक आनी रावपाक दिलो, तातूंतल्यान मनीस जल्मलो. आमी ताका ताचे सारको आदार करूंया.
७ आनी आतां, हे प्रभू, हांव ही म्हजी भयण कामवासना खातीर न्हय पूण उजवेपणान घेवंक ना, देखून आमी एकठांय जाण्टे जावंक दयाळपणान नेमतां.
८ तिणें ताचे कडेन म्हळें: आमेन.
९ त्या राती ते दोगूय न्हिदिल्ले. रागुएल उठून गेलो आनी एक थडगी तयार केली.
१० ताणें म्हणलें, "तोय मेलो म्हळ्ळें म्हाका भंय आसा."
११ पूण रागुएल आपल्या घरांत आयलो.
१२ ताणें आपले बायलेक एडनाक म्हणलें. एका दासीक धाडून तो जिवो आसा काय ना तें पळोवचें, ती ना जाल्यार आमी ताका पुरूंक शकतले आनी कोणाक कळना.
१३ त्या दासीन दार उगडलें आनी भितर सरून दोगांयक न्हिदिल्लीं मेळ्ळीं.
१४ आनी भायर सरून तांकां सांगलें की तो जिवो आसा.
१५ तेदनां रागुएलान देवाची स्तुती केली आनी म्हणलें: "हे देवा, तूं सगळ्या शुध्द आनी पवित्र स्तुतीन स्तुती करुंक फावो; देखून तुज्या संतांनी तुज्या सगळ्या प्राण्यांनी तुजी स्तुती करुंक जाय; आनी तुज्या सगळ्या देवदूतांनी आनी तुज्या वेंचून काडिल्ल्या लोकांनी तुजी सदांकाळ स्तुती करुंक जाय.
१६ तुजी स्तुती करुंक जाय, कित्याक तुवें म्हाका खोशी केला; आनी तें म्हाका आयलें ना जें म्हाका दुबाव आयलो; पूण तुज्या व्हड दया प्रमाणें तुवें आमचे कडेन वागलां.
१७ तुजी स्तुती करुंक जाय, कारण तुका तां च्या बापायच्या एकल्याच भुर्ग्ािा क दया केल्या: हे प्रभू, तां कां दया कर आनी तां चें जिवीत भलायकेन आनी दयाळपणान सोंपय.
१८ तेदनां रागुएलान आपल्या नोकरांक थडगें भरपाक सांगलें.
१९ ताणें चवदा दीस लग्नाची मेजवानी दवरली.
२० कित्याक लग्नाचे दीस सोंपचे आदीं रागुएलान ताका सोपूत घेतिल्लो, लग्नाचे चवदा दीस सोंपसर तो वचूंक ना.
२१ आनी मागीर ताणें आपली अर्दी वस्तू घेवन आपल्या बापाय कडेन सुरक्षीतपणान वचूंक जाय; आनी उरिल्लें हांव आनी म्हजी बायल मेल्या उपरांत मेळपाक जाय.

अध्याय ९

१ तेदनां तोबियान राफेलाक आपयलो आनी ताका म्हळें:
२ अझारियास भाव, तुज्या वांगडा एक नोकर आनी दोन उंट घेवन गाबाएलांतल्या रेगेस ऑफ मीडियाक वचून म्हाका पयशे हाडून ताका लग्नाक हाड.
३ कित्याक हांव वचूंक ना म्हळ्ळो सोपूत रागुएलान घेतला.
४ पूण म्हजो बापूय दीस मेजता; आनी हांव चड वेळ रावलो जाल्यार ताका खूब दुख्ख जातलें.
५ राफेल भायर सरून गबाएलाक रावलो आनी ताका हातबरप दिलें.
६ सकाळीं पयलींच दोगांय एकठांय भायर सरलीं आनी लग्नाक आयलीं आनी तोबियान आपल्या बायलेक आशीर्वाद दिलो.

अध्याय १०

१ ताचो बापूय तोबीत दर दिसा मेजतालो आनी प्रवासाचे दीस सोंपले आनी ते आयले नात.
२ तेदनां तोबीतान म्हळें: "तांकां ताब्यांत घेतल्यात काय? वा गबाएल मेलो आनी ताका पयशे दिवपाक कोणूच ना?
३ तेखातीर ताका खूब दुख्ख जालें.
४ तेदनां ताचे बायलेन ताका म्हळें: म्हजो पूत चड काळ रावता म्हणून मेलो; आनी ती ताका विलाप करुंक लागली आनी म्हणपाक लागली.
५ आतां म्हज्या दोळ्यांचो उजवाड तुका सोडून दिल्ल्यान म्हाका कांयच काळजी ना.
६ तोबीतान ताका म्हळें: "तुमी शांत राव, काळजी करुंक नाका, कित्याक तो सुरक्षीत आसा."
७ पूण तिणें म्हळें: "तुमी शांत राव आनी म्हाका फटोवंक नाका; म्हजो पूत मेलो. ती दर दिसा ते वचपी वाटेर भायर सरताली आनी दिसांतल्यान जेवण जेवली ना आनी रातभर आपल्या पुताक टोबियासाक विलाप करपाक सोडली ना, लग्नाचे चवदा दीस सोंपले बगर, जे रागुएलान सोपूत घेतिल्लो थंय खर्च करतात. तेन्ना टोबियान रागुएलाक म्हणलें, म्हाका सोडून दिव, कित्याक म्हजो बापूय आनी आवय म्हाका पळोवपाक आनीक पळयना.
८ पूण ताच्या सासऱ्यान ताका म्हळें: "म्हज्या वांगडा राव आनी हांव तुज्या बापायक धाडटलो आनी तुज्या बापायक कशें चलता तें सांगतले."
९ पूण तोबियान म्हणलें: ना; पूण बापाय कडेन वचूंक दितां.
१० तेदनां रागुएल उठून ताका ताची बायल सारा आनी ताची अर्दी संपत्ती, नोकर, गोरवां आनी पयशे दिले.
११ तेदनां ताणें तांकां आशीर्वाद दिलो आनी तांकां म्हळें: "सर्गाचो देव तुमकां एक समृध्द प्रवास दिता, म्हज्या भुरग्यांनो."
१२ ताणें आपल्या चलयेक म्हळें: तुज्या बापायक आनी तुज्या सासणीक मान कर, जे आतां तुजे आवय-बापूय जाल्यात, हांव तुजे विशीं बरी खबर आयकूंक शकता. आनी ताणें तिका चुंबन घेतलें. एडनान टोबियासाकय म्हणलें, म्हज्या मोगाळ भावाक, सर्गाचो प्रभू तुका परतून मेळोवंक आनी म्हज्या चलयेच्या साराच्या तुज्या भुरग्यांक म्हाका मरण पावचे आदीं पळोवंक मेळचें, जाका लागून हांव प्रभू मुखार खोशी जातलों खाशेलो विस्वास; खंय आसात तिच्या वायटाक विनवणी करूंक नाकात.

अध्याय 11

१ ह्या गजालीं उपरांत तोबियास आपल्या वाटेर गेलो, ताणें ताका एक समृध्द प्रवास दिला म्हूण देवाची स्तुती करून, रागुएल आनी ताची बायल एडना हांकां आशीर्वाद दिलो आनी ते निनेवें लागीं पावतले मेरेन वाटेर गेलो.
२ तेन्ना राफेलान तोबियासाक म्हळें: "भाव, तुज्या बापायक कसो सोडून गेलो तें तुका खबर आसा.
३ आमी तुज्या बायले मुखार बेगीन वचून घर तयार कर.

४ आनी तुज्या हातांत नुस्त्याची पित्त घे. देखून ते वाटेर गेले आनी सुणो तांचे फाटल्यान गेलो.
५ आतां अन्ना आपल्या पुताक वाटेर पळयत बसली.
६ ताका येताना पळोवन तिणें ताच्या बापायक म्हळें: पळे, तुजो पूत आनी ताचे वांगडा गेल्लो मनीस येता.
७ तेन्ना राफेलान म्हणलें, “तोबिया, तुजो बापूय दोळे उगडटलो हें म्हाका खबर आसा.”
८ ताका लागून ताच्या दोळ्यांक पित्ताचो अभिषेक कर आनी तातूंत चोळून तो घांसतलो आनी धवें पडून तो तुका पळयतलो.
९ तेदनां अण्णा धांवून भायर सरून आपल्या पुताच्या गळ्यार पडली आनी ताका म्हणलें: “तुका पळे वन, म्हज्या पुता, आतां सावन हांव मरपाक समाधान मानतां.” आनी दोगांय रडलीं.
१० तोबीत दाराच्या वटेन भायर सरलो आनी ताका आडखळून पडलो आनी ताचो पूत ताचे कडेन धांवलो.
११ ताच्या बापायक धरलो आनी ताणें आपल्या बापायच्या दोळ्यांचेर पित्त मारून म्हळें: “बापूय, बरी आशेव.”
१२ ताचे दोळे चकचकीत जावंक लागले तेन्ना ताणें तांकां घांसले;
१३ ताच्या दोळ्यांच्या कोनशां थावन धवोपण पिळून गेलो आनी ताच्या पुताक पळेवन तो गळ्यांत पडलो.
१४ तो रडलो आनी म्हणालो: “हे देवा, तूं धन्य, आनी तुजें नांव सदांकाळ धन्य; आनी तुजे सगळे पवित्र देवदूत धन्य.
१५ कित्याक तुवें चाबकी मारली आनी म्हजी दया आयल्या, कित्याक पळे, म्हजो पूत तोबियास पळयता. आनी ताचो पूत खोशी जावन भितर सरलो आनी ताच्या बापायक मेडियांत घडिल्लीं व्हडलीशीं गजाली सांगली.
१६ तेदनां तोबीत आपल्या धुवेक मेळोवंक निनेवेंच्या दारांत खोशी जावन देवाची स्तुती करुंक भायर सरलो आनी ताका वतना पळेवंक ताका अजाप जालें, कारण ताका ताची नदर मेळ्ळी.
१७ पूण तोबियान तांचे मुखार उपकार मानलो, कित्याक देवान ताचेर दया केली. ताणें आपली धुवे सारा लागीं पावतकच तिका आशीर्वाद दिलो आनी म्हणलें, तुका येवकार आसा, धुवे. आनी ताच्या सगळ्या भावांक निनेवेंत खोशी जाली.
१८ अचियाचारूस आनी ताच्या भावाचे पूत नस्बास आयले.
१९ तोबियासाचें लग्न सात दीस व्हड खोशेन जालें.

अध्याय 12

१ तेदनां तोबीतान आपलो पूत तोबियासाक आपयलो आनी ताका म्हळें: “म्हज्या पुता, त्या मनशाक तुज्या वांगडा गेल्लें पगार मेळ्ळां आनी तुवें ताका आनीक दिवंक जाय.”
२ तोबियान ताका म्हळें: “हे बापूय, हांव हाडून दिल्ल्या वस्तूंतलो अर्दो भाग ताका दिवप म्हाका कसलोच वायट ना.
३ कित्याक ताणें म्हाका तुज्या कडेन सुरक्षीतपणान परत हाडलो आनी म्हजी बायल बरी केल्या आनी म्हाका पयशे हाडले आनी तशेंच तुका बरे केला.
४ तेदनां जाण्ट्या मनशान म्हणलें, ताका फावो जालां.
५ तेन्ना ताणें देवदूताक आपयलो आनी ताणें ताका म्हळें: “तुमी हाडून दिल्ल्या सगळ्या वस्तूंतलो अर्दो भाग घेवन सुरक्षीतपणान वच.”
६ तेदनां ताणें दोगांकय वेगळीं करून तांकां म्हणलें, “देवाचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी ताची स्तुती करात आनी सगळ्या जिव्या लोकां मुखार ताणें तुमकां केल्ल्या गजालीं खातीर ताची स्तुती करात. देवाची स्तुती करप, ताचें नांव उंच करप आनी देवाचीं कर्तुबां मानान दाखोवप बरें; देखून ताची स्तुती करपाक शिथिल जावचे न्हय.
७ राजाचें गुपीत बंद दवरप बरें, पूण देवाचीं कर्तुबां उक्तीं करप मानाचें. बरें कर, तुका कसलेंच वायट हात लावचें ना.
८ उपास आनी भिक्षा आनी नीतिमत्व हांचे वांगडा मागणें बरें. अनीती वांगडा चड बरें. भांगर सांठोवपा परस भिक्षा दिवप बरें;
९ कित्याक भिक्षा मरणांतल्यान सोडयता आनी सगळें पातक शुध्द करतलो. भिक्षा आनी नीतिमत्व करपी लोक जिणेंत भरतले.
१० पूण पातक करपी लोक आपल्या जिविताचे दुस्मान.
११ खरेंच हांव तुजे कडल्यान कांयच लागीं दवरचो ना. कित्याक हांवें म्हणलें, राजाचें गुपीत बंद दवरप बरें, पूण देवाचीं कर्तुबां उक्तीं करप मानाचें.
१२ आतां तूं आनी तुजी धुवे सारा मागणें करतना तुज्या प्रार्थनेचो उगडास पवित्र मनशा मुखार हाडलो आनी तुवें मेल्ल्या मनशांक पुरलो तेन्ना हांव तुज्या वांगडा तसोच आशिल्लो.
१३ जेन्नां तुवें उठून जेवण सोडून मेल्ल्यांक धांपून वचपाक कळाव केलो ना, तेन्नां तुजें बरें काम म्हजे कडल्यान लिपलें ना, पूण हांव तुज्या वांगडा आशिल्लो.
१४ आतां देवान म्हाका तुका आनी तुज्या धुवेक बरे करुंक धाडला.
१५ हांव राफेल, पवित्र देवदूतां मदलो एक, जे संतांचीं प्रार्थना सादर करतात आनी पवित्र देवाच्या महिमे मुखार भितर सरतात आनी भायर सरतात.
१६ तेदनां दोगूय भियेले आनी तोंडार पडले.
१७ पूण ताणें तांकां म्हळें: भियेवंक नाकात, कित्याक तुमकां बरें जातलें; देखून देवाची स्तुती करात.
१८ म्हज्या कसल्याच कृपेन न्हय, पूण आमच्या देवाच्या इत्से प्रमाण हांव आयलां; देखून ताची सदांकाळ स्तुती करात.
१९ ह्या सगळ्या दिसांनी हांव तुमकां दिसलो; पूण हांव जेवलो ना, पियेलो ना, पूण तुमकां एक दर्शन दिसलो.
२० आतां देवाचो उपकार मानात, कित्याक हांव म्हाका धाडल्ल्या मनशा कडेन चडटां; पूण केल्लीं सगळीं कामां पुस्तकांत बरोवचीं.
२१ ते उठले उपरांत ताका आनीक पळेलो ना.
२२ मागीर तांणी देवाचीं व्हड आनी अद्भुत कर्तुबां आनी सर्वेस्पराचो देवदूत तांकां कसो प्रगट जालो तें कबूल केलें.

अध्याय 13

१ तेदनां तोबीतान एक खोशीचें मागणें बरयलें आनी म्हणलें: सदांकाळ जियेवपी देवाचो धन्य आनी ताच्या राज्याचो आशीर्वाद.
२ कित्याक तो चाबकान मारता आनी दया करता, तो नरकांत देंवता आनी परतून वाडयता, ताच्या हाताक टाळूंक शकता असो कोणूच ना.
३ हे इज्रायल लोक, विदेशी लोकां मुखार ताका कबूल करात, कित्याक ताणें आमकां तांचे मदें शिंपडयलां.
४ थंय ताचें व्हडपण सांगात आनी सगळ्या जिव्या लोकां मुखार ताची स्तुती करात, कित्याक तो आमचो प्रभु आनी तो आमचो बापूय सदांकाळ.
५ आमच्या वायटां खातीर तो आमकां चाबकान मारतलो आनी परतून दया करतलो आनी ताणें आमकां शिंपडयल्ल्या सगळ्या राष्ट्रां मदल्यान आमकां एकठांय हाडटलो.
६ तुमी तुमच्या सगळ्या काळजान आनी सगळ्या मनांनी ताचे कडेन वळून ताचे मुखार उबे रावल्यार तो तुमचे कडेन वळटलो आनी तुमचे कडल्यान आपलें तोंड लिपोवचो ना. देखून तो तुजेर कितें करतलो तें पळय आनी तुज्या सगळ्या तोंडान ताची कबूल कर आनी बळग्याच्या प्रभूची स्तुती कर आनी सासणाच्या राजाची स्तुती कर. म्हज्या बंदखणीच्या देशांत हांव ताची स्तुती करतां आनी ताचें बळ आनी महिमा पातक राष्ट्राक सांगतां. हे पापी, वळून ताचे मुखार न्याय कर, तो तुमकां मान्य करतलो आनी तुमची दया करतलो काय कितें तें कोण सांगतलो?
७ हांव म्हज्या देवाचो स्तुती करतलों आनी म्हजो जीव सर्गाच्या राजाची स्तुती करतलो आनी ताच्या व्हडपणांत खोशी जातलो.
८ सगळ्यांनी उलोवंक जाय आनी ताच्या नीतिमत्वाची सगळ्यांनी ताची स्तुती करुंक जाय.
९ हे पवित्र शार जेरुसलेम, तुज्या भुरग्यांच्या कर्तुबां खातीर तो तुका चाबकान मारतलो आनी नितीमानांच्या पुतांचेर परतून दया करतलो.
१० प्रभूची स्तुती कर, तो बरो आसा, आनी सासणाच्या राजाची स्तुती कर, ताचो तंबू तुज्यांत परतून खोशीन बांदपाक आनी तो तुज्यांत बंदखणींतल्या लोकांक खोशी कर आनी तुज्यांत सदांकाळ मोग कर जे दुख्खी आसतात.
११ जायतीं राष्ट्रां पयसुल्ल्यान सर्वेस्पर देवाच्या नांवा कडेन येवचीं, हातांत दान, सर्गाच्या राजाक दान; सगळ्यो पिळग्यो व्हड खोशेन तुजी स्तुती करतल्यो.

१२ तुजो दुस्वास करपी सगळे शापित आनी तुजेर सदांच मोग करपी सगळे धन्य जातले.
१३ नितींच्या भुरग्यां खातीर खोशी जा आनी खोशी जा, कित्याक ते एकठांय येतले आनी नितीमानांच्या प्रभूचो उपकार मानतले.
१४ हे तुजेर मोग करपी धन्य, कित्याक ते तुज्या शांतींत खोशी जातले; तुजो सगळो वैभव पळोवन ते तुजे खातीर खोशी जातले आनी सदांकाळ खोशी जातले.
१५ म्हज्या आत्म्यान देवाक व्हड राजाक आशिर्वाद दिवंक जाय.
१६ कित्याक जेरुसलेम नीलम, पन्नास आनी मोलादीक फातरांनी बांदतले, तुजी वण्टी आनी गोपुरां आनी झुजां शुध्द भांगरान बांदतले.
१७ जेरुसलेमाचे रस्ते बेरील आनी कार्बंकल आनी ओफीराच्या फातरांनी पक्के आसतले.
१८ तिच्या सगळ्या रस्त्यांनी म्हणटले: "अलेलुया; आनी ताची स्तुती करून म्हणटले: "सदां खातीर ताची स्तुती करपी देवाचो धन्य जावं."

अध्याय 14

१ तेदनां तोबीतान देवाची स्तुती करुंक सोंपली.
२ आठ वर्सां उपरांत ताची नदर उणी जाली तेन्ना तो आठ पन्नास वर्सांचो आशिल्लो आनी ताणें भिक्षा दिली आनी तो सर्वेस्पर देवाचो भंय वाडयलो आनी ताची स्तुती केली.
३ व्हड जातकच ताणें आपल्या पुताक आनी आपल्या पुताच्या पुतांक आपयले आनी ताका म्हळें: "म्हज्या पुता, तुजीं भुरगीं घे; कित्याक, पळे, हांव जाण्टो जालां आनी ह्या जिवितांतल्यान भायर सरपाक तयार आसां.
४ म्हज्या पुताक मीडियाक वच, कित्याक जोनास संदेष्ट्यान निनेवे विशीं सांगिल्लीं गजाली हांव खरपणान मानतां की ती उडून वचतली; आनी कांय काळा खातीर मिडियांत शांतताय चड बरी आसतली; आनी आमचे भाव त्या बऱ्या देशांतल्यान धर्तरेचेर शिंपडून पडटले आनी जेरुसलेम उध्वस्त जातलें आनी तातूंतलें देवाचें घर जळून कांय काळा खातीर उध्वस्त जातलें.
५ आनी परत देव तांकां दया करतलो आनी तांकां परतून त्या देशांत हाडटलो, जंय ते देवूळ बांदतले, पूण पयल्या देवळा सारकें न्हय, तो युग पुराय जायसर; आनी उपरांत ते आपल्या बंदखणींतल्या सगळ्या सुवातीं थावन परतून येतले आनी जेरुसलेम वैभवान बांदतले आनी तातूंत देवाचें घर सदांकाळ एक वैभवशाली इमारत बांदतले, जशें संदेष्ट्यांनी सांगलां.
६ आनी सगळ्यो राष्ट्रां वळटलीं आनी खऱ्यांनीच सर्वेस्पर देवाक भियेतलीं आनी आपल्यो मूर्ती पुरतले.
७ तशें सगळ्यो राश्ट्रां सर्वेस्पराची स्तुती करतले आनी ताचे लोक देवाचो कबूल करतले आनी सर्वेस्पर आपल्या लोकांक उंच करतलो; आनी जे सगळे सर्वेस्पर देवा कडेन खऱ्यांनीच आनी न्यायान मोग करतात ते आमच्या भावांक दया करून खोशी जातले.
८ आतां म्हज्या पुता, नीवेनांतल्यान भायर सर, कारण जोनास संदेष्ट्यान सांगिल्लीं गजाली खरींच घडटलीं.
९ पूण कायदो आनी आज्ञा पाळ आनी तुका बरें जावचें म्हूण दयाळ आनी नितीमान दाखोव.
१० आनी तुजी आवय म्हजे वांगडा शालीनपणान पुर; पूण आतां निनेवेंत रावचें न्हय. याद कर म्हज्या पुता, अमनान ताका वाडयल्ल्या अचियाचाराक कसो हाताळ्ळो, उजवाडा थावन ताका काळखांत कसो हाडलो आनी ताका परत कसो इनाम दिलें: तरी अचियाचाराक वाचयलो, पूण दुसऱ्याक ताचें इनाम मेळ्ळें, कारण तो काळखांत देंवलो. मनशेन भिक्षा दिलो आनी तांणी ताका घाल्ल्या मरणाच्या जाळांतल्यान सुटलो, पूण अमन जाळांत पडलो आनी ना जालो.
११ देखून आतां म्हज्या पुता, भिक्षा कितें करता आनी नीतिमत्व कशी सोडयता हाचो विचार करात. हीं गजाली सांगून ताणें एकशें अठ्ठावन वर्सां पिरायेचेर खाटीर आशिल्लो भूत सोडलो; आनी ताणें ताका मानान पुरलो.
१२ आनी ताची आवय अन्ना मेली तेन्ना ताणें तिका आपल्या बापाय वांगडा पुरली. पूण तोबियास आपल्या बायलेक आनी भुरगीं सयत एकबातानेक ताच्या सासऱ्याक रागुएलाक गेलो.
१३ थंय तो मानान जाण्टो जालो आनी ताणें आपल्या बापायक आनी सासणीक मानान पुरले आनी तांकां तांची आनी बापायची संपत्ती वारसा मेळ्ळी.
१४ आनी ताका मेडियाच्या एकबताने हांगा मरण आयलें, तो एकशें सातवीस वर्सांचो आशिल्लो.
१५ पूण मरचे आदीं ताणें नबूकोदोनोसोर आनी अस्सुयेर हांणी घेतिल्लो निनेवेचो नाश जाल्ल्याची खबर आयकली आनी मरणा आदीं तो निनेवेचेर खोशी जालो.

जुडिथ हांणी केला

अध्याय 1

१ नबूकोदोनोसोराच्या राजवटीच्या बाराव्या वर्सा, जो नीनवे, व्हड शारांत राज्य करतालो; एकबतानांत मादी लोकांचेर राज्य करपी अर्फाक्सादाच्या काळांत.
२ एकबतानांत तीन हात रुंद आनी स हात लांब फातरांनी बांदून वण्टीची उंचाय सत्तर हात आनी रुंदाय पन्नास हात जाली.
३ ताच्या दारांचेर शंबर हात उंचायेचेर आनी बुन्यादींत साठ हात रुंदायेचे गोपुर दवरले.
४ ताचीं दारां सत्तर हात उंचायेचीं दारां आनी तांची रुंदाय चाळीस हात, ताच्या बळवंत सैन्याच्या भायर सरपाक आनी ताच्या पांयदळां च्या वळीक वळवळपाक.
५ त्या काळार लेगीत राजा नबूचोदोनोसोर राजा अर्फाक्साद हाचेकडेन रागावाच्या शिमेवयल्या मळार आशिल्ल्या व्हडल्या मळार झूज केलें.
६ दोंगराळ वाठारांत रावपी सगळे, युफ्रेटीस, टायग्रीस आनी हिदास्पेस, एलिमीयन राजा अरिओकाच्या मळार रावपी सगळे आनी केलोदच्या पुतांचीं जायतीं राश्ट्रां ताचे कडेन जमलीं झुजाक.
७ तेदनां अश्शूराचो राजा नबूकोदोनोसोरान फारसांतल्या सगळ्यांक आनी अस्तंतेक रावपी सगळ्यांक, किलिसिया, दमास्कस, लिबानस, अँटिलिबानस आनी दर्या देगेर रावपी सगळ्यांक धाडलो.
८ कर्मेल, गलाद, उंचेल्या गालील आनी एस्द्रेलोमच्या व्हडल्या मळार आशिल्ल्या राश्ट्रां मदल्या लोकांक.
९ आनी सामरिया आनी ताच्या शारांनी, जॉर्डन न्हंयचे पलतडीं जेरुसलेम, बेताने, केलूस, कादेस, इजिप्त न्हंय, ताफनेस, रामसे आनी सगळ्या गेसेम देशांतल्या सगळ्यांक.
१० तुमी तानीस आनी मेम्फिस आनी इजिप्तांतल्या सगळ्या लोकांक येय मेरेन इथिओपियाच्या शिमेचेर पावतले मेरेन.
११ पूण त्या देशांतल्या सगळ्या लोकांनी ॲसिरियाच्या राजा नबूकोदोनोसोराच्या आज्ञाक उजवाड घालो आनी ताचे वांगडा झुजाक वचूंक ना. कित्याक ते ताका भियेले नात, होंय, तो तांचे मुखार एका मनशा सारको आशिल्लो आनी तांणी ताच्या दूतांक तांचे कडल्यान कसलोच आनी बेजबाब करून धाडले.
१२ ताका लागून नबूकोदोनोसोर ह्या सगळ्या देशाचेर खूब राग आयलो आनी ताणें आपल्या सिंहासनाचो आनी राज्याचो सोपूत घेतलो की, किलिसिया, दमास्कस आनी सिरियाच्या सगळ्या दर्यादेगांचेर आपूण सूड घेतलो आनी सगळ्या रावपी लोकांक तलवारीन मारतलो मोआब देश, अम्मोन लोक, सगळो जुदेया आनी इजिप्तांतले सगळे, तुमी दोन दर्यांच्या शिमे मेरेन पावतले मेरेन.
१३ तेदनां सतराव्या वर्सा तो आपल्या बळग्यान अर्फाक्साद राजा आड झुजलो आनी ताणें आपल्या झुजांत जैत मेळयलें.
१४ आनी ताच्या शारांचो स्वामी जालो आनी एकबतानेक येवन गोपुरां घेतलीं आनी ताचीं रस्त्यां लुटली आनी ताची सोबीतकाय लज जाली.
१५ ताणें रागावाच्या दोंगरांत अर्फाक्सादाक धरलो आनी ताच्या बाणांनी ताका मारलो आनी त्या दिसा ताचो पुरायपणान नाश केलो.
१६ उपरांत तो आनी ताच्या सगळ्या राश्ट्रांच्या पंगडान झुजारी लोकांची व्हडली गर्दी आशिल्ली आनी थंय ताणें सुशेग घेतली आनी ताणें आनी ताच्या सैन्यान शंबर वीस दीस मेजवानी केली.

अध्याय 2

१ अठराव्या वर्सा, पयल्या म्हयन्याच्या दोन विसाव्या दिसा, ॲसिरियाच्या राजा नबूकोदोनोसोराच्या घरांत ताणें सांगिल्ले प्रमाण सगळ्या पृथ्वीचेर आपलो सूड घेवचो अशीं उलोवपां जालीं.
२ ताका लागून ताणें आपल्या सगळ्या अधिकाऱ्यांक आनी सगळ्या कुलीन लोकांक आपयले आनी तांकां आपलो गुपीत सल्लो सांगलो आनी आपल्या तोंडातल्यान पुराय पृथ्वीचेर त्रास सोंपलो.
३ तेदनां ताच्या तोंडातल्यान सांगिल्ली आज्ञा पाळनाशिल्ल्या सगळ्या मासाचो नाश करुंक तांणी थारायलें.
४ ताणें आपलो सल्लो सोंपयतकच, ॲसिरियाचो राजा नबूकोदोनोसोरान आपल्या फाटल्यान आशिल्ल्या आपल्या सैन्याचो मुखेली होलोफर्नेसाक आपयलो आनी ताका सांगलें.
५ व्हड राजा, सगळ्या पृथ्वीचो स्वामी अशें म्हणटा, पळे, तूं म्हज्या मुखार वचून आपल्या बळग्याचेर विस्वास दवरपी मनशांक, पांयतणां मदल्या एक लाख वीस हजारांक घेवन वचतलो; आनी घोड्यांची संख्या तांच्या घोड्या सयत बारा हजार.
६ आनी तूं सगळ्या अस्तंत देशां आड वचतलो, कारण तांणी म्हजी आज्ञा मोडली.
७ आनी ते म्हजे खातीर माती आनी उदक तयार करतात म्हण तूं जाहीर करतलों, कित्याक हांव तांचेर रागान भायर सरतलों आनी म्हज्या सैन्याच्या पांयांनी धर्तरेचें सगळें तोंड धांपतलों आनी तांकां लुटमार म्हणून दितलों तांकां:
८ तांचो मारून उडयल्लो तांचीं देगणां आनी व्हाळ भरून वचतले आनी न्हंय उदकांत बुडटले मेरेन तांच्या मेल्ल्या मनशांनी भरतली.
९ आनी हांव तांकां बंदखणींत व्हरून सगळ्या पृथ्वीच्या शेवटाक व्हरतलों.
१० देखून तूं भायर सरतलो. आनी तांचीं सगळीं वाठारां म्हजे खातीर आदींच घेवचीं आनी तीं तुका सोडून दितले जाल्यार तांकां ख्यास्त दिवपाच्या दिसा मेरेन तूं म्हजे खातीर राखून दवरतले.
११ पूण बंडखोरां विशीं तुज्या दोळ्यान तांकां दयाळू नाकात; पूण तांकां कत्तल कर आनी जंय वता थंय तांकां लुट.
१२ कित्याक हांव जियेतां आनी म्हज्या राज्याच्या बळग्यान, जें कितें सांगलां तें हांव म्हज्या हातान करतलों.
१३ आनी तुज्या प्रभूच्या खंयच्याच आज्ञांचें उल्लंघन करुंक नाका, पूण हांवें तुका सांगिल्ले प्रमाणें तीं पुरायपणान पाळचीं आनी तीं पाळपाक आडखळ नाका.
१४ तेदनां होलोफर्नेस आपल्या स्वामीच्या मुखार भायर सरलो आनी सगळ्या राज्यपालांक आनी सेनापतींक आनी असूरच्या सैन्याच्या अधिकाऱ्यांक आपयले.
१५ ताच्या स्वामीन सांगिल्ले प्रमाण ताणें वेंचून काडिल्ल्या मनशांक झुजा खातीर एकठांय करून एक लाख वीस हजार आनी घोड्याचेर बसून बारा हजार धनुर्धर केलो.
१६ आनी झुजा खातीर व्हड सैन्याचो आदेश दिल्ल्या प्रमाण ताणें तांकां रेंज केलो.
१७ ताणें आपल्या गाडयां खातीर उंट आनी गाढवांची संख्या खूब व्हडली धरली; आनी तांच्या खावपा खातीर मेंढरां, बैल आनी बोकड्यांची संख्या नासतना.
१८ आनी सैन्यांतल्या दरेकल्याक भरपूर अन्न आनी राजाच्या घरांतल्यान खूब भांगर आनी रुपें.
१९ उपरांत तो भोंवडेंत नबूकोदोनोसोर राजा मुखार वचूंक आनी आपल्या रथांनी, घोड्यार बसपी आनी तांच्या वेंचून काडिल्ल्या पांयतणांचो अस्तंतेवटेनचो सगळो धर्तरेक व्यापून उरलो.
२० टोळये भशेन आनी धर्तरेचेर रेंव सारके जायते देश तांचे वांगडा आयले, कित्याक लोकांची संख्या उणी आशिल्ली.
२१ ते नीनवे थावन तीन दीस प्रवास करून बेक्टिलेथच्या मळा कडेन गेले आनी बेक्टिलेथ थावन वयल्या किलिसियाच्या उजव्या हाताच्या दोंगराच्या लागीं रावले.
२२ उपरांत ताणें आपलें सगळें सैन्य, पांयदळ, घोड्यार बसपी आनी रथ घेवन थंयच्यान दोंगराळ वाठारांत गेलो.
२३ फुड आनी लुद हांचो नाश केलो आनी चेलियन देशाच्या दक्षिणेक रानांत आशिल्ल्या सगळ्या रास आनी इज्रायल लोकांक लुटले.
२४ उपरांत तो युफ्रेटीसाचेर वचून मेसोपोटेमियांतल्यान वचून आर्बोनाय न्हंयचेर आशिल्लीं सगळीं उंच शारां नश्ट केलीं.

२५ ताणें किलिसियाचीं शिमां घेतलीं आनी ताका विरोध करपी सगळ्यांक मारून उडयले आनी दक्षिणेकडेन आशिल्ल्या याफेतच्या शिमेचेर, अरबस्तानाच्या मुखार पावलो.
२६ ताणें मदीनांतल्या सगळ्या भुरग्यांक भोंवडी केली आनी तांचो तंबू लासलो आनी तांचीं मेंढरांचो खांबो लुटलो.
२७ गंव कापणीच्या वेळार तो दमास्कसाच्या मळार देंवलो आनी तांचीं सगळीं शेतां जळोवन तांचीं कळप आनी गोरवां नश्ट केलीं, तशेंच तांचीं शारां लुटलीं आनी तांचीं देशां पुरायपणान उडयलीं आनी तांच्या सगळ्या तरणाट्यांक मारले तलवारीची धार.
२८ ताका लागून सिदोन आनी सोरसांतल्या दर्यादिगांतल्या सगळ्या लोकांक आनी सुर आनी ओसीना आनी जेमनानांत रावपी सगळ्या लोकांक ताचो भंय आनी भंय पडलो. आझोत आनी आस्कलोनांत रावपी लोक ताका खूब भियेले.

अध्याय 3

१ तेदनां तांणी ताचे कडेन शांती करपाक राजदूत धाडले आनी म्हळें.
२ पळे, आमी नबूकोदोनोसोर व्हड राजाचे सेवक तुज्या मुखार पडल्यात; तुज्या नदरेक बरें जातलें तशें आमचो वापर कर.
३ पळे, आमचीं घरां, आमचीं सगळीं सुवाती, आमचीं सगळीं गंवाचीं शेतां, कळप, गोरवां आनी आमच्या तंबूचीं सगळीं रावपाचीं घरां तुज्या मुखार पडल्यांत; तुका जाय तशें तांचो वापर करचो.
४ पळे, आमचीं शारां आनी तातूंतले लोक तुजे सेवक; येवन तुका बरें दिसता तशें वाग.
५ तेदनां ते मनीस होलोफर्नेसाक येवन ताका अशें सांगले.
६ तेदनां तो आनी आपलीं सैन्या दर्या देगेर देंवून उंच शारांनी सैन्य दवरलीं आनी तातूंतल्यान वेंचून काडिल्ल्या मनशांक आदाराक काडले.
७ तेदनां आनी भोंवतणच्या सगळ्या देशांनी तांकां माळ, नाच आनी ताळयो घालून तांकां येवकार दिलो.
८ तरी ताणें तांचीं शिमां उडयलीं आनी तांचीं झाडां कापलीं, कित्याक ताणें त्या देशांतल्या सगळ्या देवांचो नाश करपाचो आदेश दिल्लो, सगळ्या राश्ट्रांनी फकत नबूकोदोनोसोराची पुजा करची आनी सगळ्या भाशांनी आनी जमातींनी ताका देव म्हूण उलो मारचो.
९ तशेंच तो जुदेया लागीं एस्द्रेलोना कडेन, जुदेयाच्या व्हड संकश्टा मुखार आयलो.
१० ताणें गेबा आनी सिथोपोलिस हांचे मदीं रावलो आनी थंय तो म्हयनोभर रावलो आनी आपल्या सैन्याच्यो सगळ्यो गाडयो एकठांय करपाक.

अध्याय 4

१ जुदेयांत रावपी इस्रायल लोकांनी अश्शूर राजाचो नबूकोदोनोसोराचो मुखेल सेनापती होलोफर्नीसान राश्ट्रांक केल्लें सगळें आयकलें आनी ताणें तांचीं सगळीं देवळां लुटून उडयलीं आनी तांकां कसलेंच नाश केलें.
२ ते खातीर ते ताका भोव भियेले आनी जेरुसलेम आनी आपल्या देवा सर्वेस्पराच्या देवळा खातीर त्रासांत पडले.
३ कित्याक ते बंदखणींतल्यान नव्यान परतून आयले आनी जुदेयांतले सगळे लोक हालींच एकठांय जाल्ले आनी अपवित्र जाले उपरांत आयदनां, वेदी आनी घर पवित्र जाले.
४ ते खातीर तांणी सामरियाच्या सगळ्या दर्यादिगांनी, गांवांनी, बेथोरोन, बेलमेन, जेरीको, चोबा, एसोरा आनी सलेम देगणांत धाडले.
५ आनी सगळ्या उंच दोंगरांच्या माथ्यार आदींच आपलो शेक गाजयलो आनी तातूंतल्या गांवांक किल्ले बांदले आनी झुजा खातीर अन्न सांठोवन दवरले, कारण तांचीं शेतां उशीराचीं कापणी जाल्लीं.
६ त्या काळार जेरुसलेमांत आशिल्ल्या मुखेल याजक योआसीमान बेथुलिया आनी दोथायमा लागीं एस्द्रेलोनाच्या समोर आशिल्ल्या बेतोमेस्तम हांगा रावपी लोकांक बरयलें.
७ तांकां दोंगराळ वाठारांतले मार्ग सांबाळपाक आज्ञा दिली, कित्याक तांकां जुदेयांत प्रवेश मेळटालो आनी चडांत चड दोन मनशां खातीर हो मार्ग सरळ आशिल्ल्यान वयर येवपी लोकांक आडावप सोंपें आशिल्लें.
८ इस्रायल लोकांनी जेरुसलेमांत रावपी सगळ्या इस्रायल लोकांच्या आदल्या लोकां वांगडा मुखेल याजक योआसीमान सांगिल्ले प्रमाणें केलें.
९ तेदनां इस्रायलांतल्या दर एका मनशान व्हड उमेदीन देवा कडेन उलो मारलो आनी व्हड खरपणान तांणी आपलो जीव नम्र केलो.
१० ते, तांचीं बायलो आनी भुरगीं, गोरवां, दरेक परकी आनी भाड्याक घेवपी आनी पयशांनी विकतें घेवपी नोकर दोगूय आपल्या कमराक बोटी घालताले.
११ अशे तरेन दर एक दादले आनी बायलो, ल्हान भुरगीं आनी जेरुसलेमांतले लोक देवळा मुखार पडले आनी आपल्या तकलेर भस्म घाली आनी आपलें बोटां सर्वेस्पराच्या मुखार पसरले.
१२ आनी सगळ्यांनी इस्रायलाच्या देवा कडेन एकेच संमतीन उलो मारलो की ताणें तांचीं भुरगीं शिकार करुंक, तांचीं बायलांक लुटमार करुंक दिवचीं नात, तांच्या वारसाचीं शारां नाश करुंक दिवचीं नात, पवित्रस्थान अपवित्र आनी निंदा करुंक आनी राश्ट्रांक खोशी जावपा खातीर.
१३ देवान तांची मागणें आयकली आनी तांचो त्रास पळेलो, कित्याक लोक सगळ्या जुदेयांत आनी जेरुसलेमांत सर्वशक्तिमान सर्वेस्पराच्या पवित्रस्थाना मुखार जायते दीस उपास करताले.
१४ आनी योआसीम हो मुखेल याजक आनी सर्वेस्पराच्या मुखार उबे आशिल्ले सगळे याजक आनी सर्वेस्पराची सेवा करपी लोकांनीं कमरांत बोटां घालून, लोकांच्या व्रत आनी फुकट भेटवस्तू दिवन दर दिसा होमबळी अर्पण केले.
१५ आनी तांच्या गाडयांचेर भस्म घालून, सगळ्या इस्रायल घराण्याचेर कृपा करून पळेवंक, सगळ्या बळग्यान सर्वेस्पराक रडलो.

अध्याय 5

१ तेन्नां असूरच्या सैन्याचो मुखेली होलोफर्नीसाक कळ्ळें की इस्रायल लोकांनी झुजाची तयारी केल्या आनी दोंगराळ वाठारांतले मार्ग बंद केल्यात आनी उंच दोंगुल्ल्यांच्या सगळ्या माथ्यार किल्ले बांदल्यात आनी तांकां आसात चॅम्पियन देशांनी आडमेळीं घाल्लीं: १.
२ ताका लागून ताका खूब राग आयलो आनी ताणें मोआबच्या सगळ्या मुखेल्यांक, अम्मोनाच्या सेनापतींक आनी दर्यादिगेवेल्या सगळ्या राज्यपालांक आपयले.
३ ताणें तांकां म्हळें: "हे कनान पुत, आतां म्हाका सांगात, दोंगराळ वाठारांत रावपी हो लोक कोण आनी ते रावतात तीं शारां खंयचीं आनी तांची सैन्याची गर्दी कितली आसा आनी तांची खंयची लोकसंख्या आसा सत्ता आनी बळगें आनी तांचेर खंयचो राजा वा तांच्या सैन्याचो कॅप्टन दवरला;
४ आनी अस्तंतेकडल्या सगळ्या लोकां परस चड तांणी म्हाका मेळपाक येवंक ना अशें कित्याक थारायलां.
५ तेदनां आम्मोनाच्या सगळ्या पुतांचो सरदार आकीओरान म्हणलें, म्हज्या स्वामीन आतां तुज्या नोकराच्या तोंडातल्यान एक उतर आयकूंक दिवचें आनी तुज्या लागीं रावपी आनी दोंगराळ वाठारांनी रावपी ह्या लोकां विशीं हांव तुका सत्य सांगतलों : आनी तुज्या नोकराच्या तोंडातल्यान फट भायर सरचें ना.
६ हे लोक खाल्दी लोकांचो वंशज.
७ काल्दीया देशांतल्या आपल्या बापायच्या देवांक पाळो दिवंक नाशिल्ल्यान ते आतां मेरेन मेसोपोटेमियांत रावले.

८ कित्याक तांणी आपल्या पूर्वजांची वाट सोडून, सर्गाच्या देवाची, तांकां वळखून घेतिल्ल्या देवाची पुजा केली, देखून तांणी तांकां आपल्या देवांच्या मुखामळा थावन भायर काडले आनी मेसोपोटेमियाक पळून गेले आनी थंय जायते दीस रावले.
९ तेदनां तांच्या देवान तांकां ते रावताले त्या जाग्या थावन वचून कनान देशांत वचपाची आज्ञा दिली आनी तांकां भांगर आनी रुपें आनी खूब गोरवां वाडले.
१० पूण सगळ्या कनान देशांत दुकळ पडलो तेन्ना ते इजिप्तांत देंवून पोसता आसतना थंय रावपाक लागले आनी थंय लोकांची व्हडली गर्दी जाली आनी तांची राष्ट्राची संख्या कोणाकूच मेळ्ळी ना.
११ तेदनां इजिप्तचो राजा तांचेर उबो रावलो आनी तांकां धूर्तपणान वागले आनी विटांनी काम करपाक तांकां उणे करून तांकां गुलाम केले.
१२ तेदनां तांणी आपल्या देवा कडेन रडलें आनी ताणें सगळ्या इजिप्त देशाक अपुरबायेच्या दुयेंसांनी मारून उडयले आनी इजिप्तांतल्या लोकांनी तांकां तांच्या नदरेंतल्यान भायर काडले.
१३ देवान तांबड्या दर्या मुखार सुकयलो.
१४ आनी तांकां सिन आनी कादेस-बार्ने दोंगरार हाडून रानांत रावपी सगळ्यांक भायर उडयले.
१५ तेदनां अमोरी लोकांच्या देशांत रावले आनी तांणी आपल्या बळग्यान एसेबोनांतल्या सगळ्यांक नाश केलो आनी जॉर्डन न्हंय हुंपून सगळो दोंगराळ वाठार आपल्या ताब्यांत घेतलो.
१६ आनी तांणी कनानी, फेरेसी, जेबूसी, सिकेमी आनी सगळ्या गेर्गेसी लोकांक आपल्या मुखार उडयले आनी ते जायते दीस त्या देशांत रावले.
१७ आनी तांणी आपल्या देवा मुखार पातक करूंक नासतना, वायटाचो दुस्वास करपी देव तांचे वांगडा आशिल्लो म्हणून तांकां फायदो जालो.
१८ पूण ताणें थारायिल्ल्या मार्गांतल्यान भायर सरले उपरांत जायत्या झुजांनी तांचो नाश जालो आनी तांकां बंदखणींत व्हेले आनी तांचो न्हय त्या देशांत व्हेले आनी तांच्या देवाचें देवूळ जमनीर उडयलें आनी तांचीं शारां जालीं दुस्मानांनी घेतिल्लें.
१९ पूण आतां ते आपल्या देवा कडेन परतून आयल्यात आनी शिंपडून गेल्ल्या जाग्या थावन चडून जेरुसलेम, जंय तांचें पवित्र स्थान आसा थंयच्यान तांचो ताबो घेतला आनी दोंगराळ वाठारांत बसल्यात; कारण तें उध्वस्त जाल्लें.
२० आतां म्हज्या स्वामी आनी राज्यपाल, ह्या लोकां आड कसलीच चूक जाली आनी ते आपल्या देवा आड पातक करतात जाल्यार, हो तांचो नाश जातलो अशें समजून घेवया आनी आमी वयर वचूंया आनी आमी तांकां जैत मेळयतले.
२१ पूण तांच्या राष्ट्रांत वायटपण ना जाल्यार, आतां म्हज्या स्वामीन वचूंक दिवचें, तांचो प्रभू तांची राखण करूंक ना आनी तांचो देव तांचे खातीर जावचो न्हय आनी आमी सगळ्या संवसारा मुखार अपमान जावंक शकचे न्हय.
२२ अकियोरान हीं उतरां सोंपतकच तंबू भोंवतणीं उबे आशिल्ले सगळे लोक गुरगुरले आनी होलोफर्नेसाचे मुखेली आनी दर्या देगेर आनी मोआबांत रावपी सगळ्यांनी ताका मारून उडोवपाक सांगलें.
२३ कित्याक, ते म्हणटात, आमी इज्रायल लोकांच्या मुखामळाक भियेचे नात, कित्याक पळय, तें एक लोक, जांकां बळिश्ट झुजाक बळ आनी तांक ना
२४ आतां होलोफर्नेस, आमी वयर वचतले आनी तुज्या सगळ्या सैन्याक ते खावपाक मेळटले.

अध्याय 6

१ परिशदे भोंवतणीं आशिल्ल्या मनशांचो बोवाळ सोंपलो तेन्ना असूरच्या सैन्याचो मुखेली होलोफर्नीसान आकीओर आनी सगळ्या मोआबी लोकांक हेर राश्ट्रांच्या सगळ्या पंगडां मुखार म्हळें.
२ आकीयोर आनी एफ्रायमचे भाडेकार, तूं कोण, आयज सारको आमचे आड भाकीत करून, इज्रायलाच्या लोकां कडेन आमी झुजचें न्हय, तांचो देव तांची राखण करतलो? आनी नबूकोदोनोसोर सोडून देव कोण?
३ तो आपली सत्ता धाडटलो आनी तांकां धर्तरेवयल्यान नाश करतलो आनी तांचो देव तांकां सोडयचो ना, पूण आमी ताचे सेवक तांकां एक मनीस म्हूण नाश करतले; कारण ते आमच्या घोड्यांची शक्त तिगोवन दवरूंक शकनात.
४ कारण तांचे वांगडा आमी तांकां पांयांक पावल दवरतले आनी तांचो दोंगर तांच्या रगतान पिसो जातलो आनी तांचीं शेतां तांच्या मेल्ल्या कुडींनी भरतलीं आनी तांचीं पावलां आमचे मुखार उबीं रावंक शकचीं नात, कारण तीं पुरायपणान ना जावंक शकतलीं. सगळ्या पृथ्वीचो स्वामी राजा नबूकोदोनोसोर म्हणटा, कित्याक ताणें म्हणलें, म्हजें खंयचेंय उतर व्यर्थ जावचें ना.
५ तुज्या वायटाच्या दिसा हीं उतरां सांगपी अम्मोनाचो भाडेकार तूं, इजिप्तांतल्यान भायर सरल्ल्या ह्या राष्ट्राचो सूड घेवंक जाय मेरेन, आयज सावन म्हजें तोंड आनीक पळयचें ना.
६ मागीर म्हज्या सैन्याची तलवार आनी म्हजी सेवा करपी लोकांची गर्दी तुज्या कुशीक वचतली आनी हांव परत येतकच तूं तांच्या मारून उडयल्ल्या लोकां मदीं पडटलो.
७ आतां म्हज्या नोकरांनी तुका दोंगराळ वाठारांत हाडून तुका मार्गाच्या एका शारांत दवरतले.
८ तांचे वांगडा नाश जायसर तूं नाश जावचो ना.
९ आनी तांकां धरतले अशें तुवें तुज्या मनांत समजायलें जाल्यार तुजें मुखामळ पडूंक दिवचें न्हय.
१० तेदनां होलोफर्नेसान आपल्या तंबूंत रावपी आपल्या नोकरांक आकीओराक धरून बेतुलियाक हाडून इज्रायल लोकांच्या हातांत दिवपाची आज्ञा केली.
११ तेन्ना ताच्या नोकरांनी ताका व्हरून शिबिरा थावन मळार हाडलो आनी मळा मदल्यान दोंगराळ वाठारांत वचून बेथुलियाच्या सकयल आशिल्ल्या झऱ्यां कडेन पावले.
१२ शारांतल्या मनशांनी तांकां पळेवन शस्त्रां घेवन शारा भायर दोंगरा माथ्यार गेले आनी गोफण वापरपी दरेकल्यान तांकां फातर उडोवन तांकां वयर येवंक आडायलो.
१३ तरी लेगीत दोंगराच्या सकयल गुप्तपणान पावले उपरांत आकीओराक बांदून सकयल उडयलो आनी दोंगराच्या मुळसांत सोडून आपल्या स्वामी कडेन परतलो.
१४ पूण इज्रायल लोक आपल्या शारा थावन देंवून ताचे कडेन आयले आनी ताका सोडून बेथुलियाक व्हरून शाराच्या राज्यपालांक सादर केलो.
१५ ते त्या काळार शिमोनाच्या वंशांतलो मीकाचो पूत ओजिया आनी गोथोनीएलचो पूत काब्रिस आनी मल्कीएलाचो पूत करमीस आशिल्ले.
१६ आनी तांणी शारांतल्या सगळ्या पुर्विल्ल्या लोकांक एकठांय आपयले आनी तांचीं सगळीं तरणाट्यां आनी तांचीं बायलां एकठांय धांवून सभाघरांत गेले आनी आकीओराक आपल्या सगळ्या लोकां मदीं बसयलो. मागीर ओझियासान ताका कितें केलां तें विचारलें.
१७ ताणें जाप दिली आनी होलोफर्नेसाच्या मंडळाची उतरां आनी असूरच्या मुखेल्यां मदीं सांगिल्लीं सगळीं उतरां आनी होलोफर्नीसान इज्रायलाच्या घराण्याचेर अभिमानान उलयिल्लीं सगळीं उतरां तांकां सांगलीं.
१८ तेदनां लोक पडून देवाची भगती केली आनी देवा कडेन रडली. म्हणत, २.

१९ हे सर्गाचो सर्वेस्पर देवा, तांचो अभिमान पळय आनी आमच्या राष्ट्राच्या उण्या दर्ज्याची दया कर आनी आयज तुका पवित्र जाल्ल्या लोकांचें तोंड पळय.
२० तेदनां तांणी आकियोराक सांत्वन दिलें आनी ताची खूब स्तुती केली.
२१ ओझियासान ताका सभा थावन आपल्या घरा व्हरून, जाण्ट्यांक मेजवानी केली; आनी ती रातभर तांणी इस्रायलाच्या देवा कडेन आदार मागलो.

अध्याय 7

१ दुसऱ्या दिसा होलोफर्नेसान आपल्या सगळ्या सैन्याक आनी ताचो वांटो घेवंक आयिल्ल्या सगळ्या लोकांक बेथुलिया आड आपलें शिबिर काडून उडोवपाची आज्ञा केली, दोंगराळ वाठारांत चडपाचीं सुवाती आदींच घेवचीं आनी इस्रायल लोकां आड झुजचीं हें .
२ तेदनां त्या दिसा तांच्या बळग्या मनशांनी आपलीं शिबिरां काडलीं आनी झुजाऱ्यांच्या सैन्यांत एक लाख सत्तर हजार पांयदळ आनी बारा हजार घोड्यार बसपी, सामानाच्या कुशीक आनी तांचे मदीं पांयान वचपी हेर मनीस, खूब व्हडले लोक आशिल्ले हें .
३ ते बेथुलिया लागसारच्या देगणांत, फव्वारा लागसार, ते दोथायमाचेर बेलमायम मेरेन आनी लांबायेन बेथुलिया सावन एस्द्रेलोनाच्या समोर आशिल्ल्या सिनामोन मेरेन पातळ्ळे.
४ इस्रायल लोकांनी तांची गर्दी पळोवन खूब त्रासांत पडले आनी दरेकल्यान आपल्या शेजाऱ्याक म्हणलें: “आतां हे मनीस धर्तरेचें तोंड चाटतले; कारण उंच दोंगर, देगणां, दोंगुल्ल्योय तांचें वजन घेवंक शकनात.
५ मागीर दरेकल्यान आपलीं झुजाचीं शस्त्रां हातांत घेतलीं आनी आपल्या गोपुरांचेर उजो लायलो आनी ती रातभर पळयले.
६ पूण दुसर् या दिसा होलोफर्नीसान आपल्या सगळ्या घोड्यार बसपी लोकांक बेथुलियांतल्या इस्रायल लोकांच्या नदरेक हाडले.
७ शारा मेरेनच्या मार्गांक पळेवन तां च्या उदकाच्या झऱ्यां कडेन पावलो आनी तांकां घेवन झुजारी मनशांचीं सैन्या तांचेर दवरलीं आनी तो स्वता आपल्या लोकां कडेन गेलो.
८ तेदनां एसावाच्या लोकांचो सगळो मुखेली आनी मोआब लोकांचो सगळो राज्यपाल आनी दर्यादिगांतले सरदार ताचे कडेन येवन म्हळें.
९ आमच्या स्वामीन आतां एक उतर आयकूंक जाय, तुज्या सैन्यांत उडून वचूंक ना.
१० इस्रायल लोकांचो हो लोक आपल्या भाल्यांचेर विस्वास दवरना, पूण आपूण रावता त्या दोंगरांच्या उंचायेचेर विस्वास दवरता, कारण आपल्या दोंगरांच्या माथ्यार चडप सोंपें न्हय.
११ आतां माझ्या प्रभू, झुजांत तांकां झुजूंक नाका, आनी तुज्या लोकां मदलो एकूय मनीस नाश जावचो ना.
१२ तुज्या शिबिरांत राव आनी तुज्या सैन्यांतल्या सगळ्या मनशांक राखून दवर आनी तुज्या नोकरांक दोंगराच्या मुळसांतल्यान भायर सरपी उदकाचो झरो तांच्या हातांत घेवंक दिवचो.
१३ बेतुलियांतल्या सगळ्या लोकांक थंयच्यान उदक मेळटा; तशें तान तांकां मारतली आनी ते आपलें शार सोडून दितले आनी आमी आनी आमचे लोक लागीं आशिल्ल्या दोंगरांच्या माथ्यार चडून तांचेर शिबिर घालतले, शारा भायर कोणूच वचूंक ना.
१४ अशे तरेन तांकां आनी तांचीं बायलां आनी भुरगीं उज्यान नसून वचतले आनी तलवार तांकां येवचे पयलीं ते रावतात त्या रस्त्यांनी तांकां उडयतले.
१५ अशें तूं तांकां वायट इनाम दितलो; कारण तांणी बंड केलें आनी तुज्या मनशाक शांततायेन मेळूंक ना.
१६ आनी हीं उतरां होलोफर्नेस आनी ताच्या सगळ्या नोकरांक आवडली आनी तांणी सांगिल्लें तशें करुंक ताणें नेमले.
१७ अम्मोन लोकांचो शिबिर आनी ताचे वांगडा पांच हजार ॲसिरियन लोक भायर सरले आनी तांणी देगणांत रावून इस्रायल लोकांच्या उदकाचो आनी उदकाचो फवरो घेतलो.
१८ तेदनां एसावाच्या लोकांनी अम्मोनाच्या लोकां वांगडा चडून दोथायमाच्या समोरच्या दोंगराळ वाठारांत राबितो दवरलो आनी तातूंतल्या कांय जाणांक दक्षिणेक आनी उदेंतेवटेन एकरेबेलाच्या पलतडीं धाडले, जें चूसी लागीं आसा मोचमूर व्हाळाचेर; आनी अश्शूराच्या उरिल्ल्या सैन्यान मळार शिबिर घालें आनी सगळ्या देशाचें मुखामळ व्यापून दवरलें; आनी तांचे तंबू आनी गाडयो खूब व्हडल्या लोकांक उबारून दवरल्यो.
१९ तेदनां इस्रायल लोकांनी आपल्या देवा कडेन रडलें, कारण तांचें काळीज वायट जालें, कारण तांचे सगळे दुस्मान तांकां भोंवतणीं घुंवडायले आनी तांचे मदल्यान सुटपाक मार्ग नाशिल्लो.
२० अशे तरेन असूराचो सगळो पंगड, तांचो पांयदळ, रथ आनी घोड्यार बसपी चार तीस दीस तांचे भोंवतणीं रावलो आनी तांचीं सगळीं उदकाचीं आयदनां बेथुलियाच्या सगळ्या आडखळींक अपेस आयलीं.
२१ कुंड रिती जालीं आनी एक दीस तांकां तृप्त करपाक उदक नाशिल्लें; कित्याक तांणी तांकां मेजपा प्रमाणें पेय दिलें.
२२ ताका लागून तांचीं ल्हान भुरगीं काळजां उणीं जालीं आनी तांचीं बायलो आनी तरणाटे तान लागून बेसुद जाले आनी शाराच्या रस्त्यांनी आनी दारांच्या वाटेर पडले आनी तांकां आतां कसलीच बळगें नाशिल्ली.
२३ तेदनां सगळे लोक ओझियास आनी शाराच्या मुखेल्या कडेन जमले, तरणाटे, बायलो आनी भुरगीं आनी मोठ्या आवाजान रडून सगळ्या जाण्ट्यां मुखार म्हळें:
२४ देवान आमचे आनी तुमचे मधें न्यायाधीश जावं, कित्याक तुमी आमचो व्हडलो त्रास केला, कारण तुमी असूरच्या भुरग्यां कडल्यान शांती मागली ना.
२५ आतां आमचो आदार ना, पूण देवान आमकां तांच्या हातांत विकले, तान आनी व्हड नाशान आमी तांचे मुखार उडोवंक.
२६ आतां तांकां आपोवन हाडून पुराय शार होलोफर्नेसाच्या लोकांक आनी ताच्या सगळ्या सैन्याक लुटमार करपाक दिवचें.
२७ कित्याक तान मरचे परस आमकां तांचे लुट जावप बरें, कित्याक आमी ताचे गुलाम जातले, आमचो जीव जियेतलो आनी आमच्या दोळ्यां मुखार आमच्या अर्भकांचें मरण आमच्या दोळ्यां मुखार वा आमच्या बायलां मुखार पळोवंक मेळचें ना आमच्या भुरग्यांक मरपाक.
२८ आमच्या पातकांक आनी आमच्या बापायच्या पात्कां प्रमाणें आमकां ख्यास्त दिवपी सर्ग आनी धर्तरी आनी आमच्या बापायचो प्रभू आमी तुमचे आड साक्षी करतात, की तो आयज सांगिल्ले प्रमाणें करीना.
२९ तेदनां सभा मधें एकाच संमतीन व्हड रडप जालें; आनी ते व्हड आवाजान सर्वेस्पर देवा कडेन रडले.
३० तेदनां ओझियान तांकां म्हणलें: “भावांनो, धैर्य दवरात, आमी अजून पांच दीस सोंसूंया, त्या जाग्यार आमचो सर्वेस्पर आमचो दया आमचे कडेन घुंवडावंक शकता. कित्याक तो आमकां पुरायपणान सोडून वचचो ना.
३१ जर हे दीस वचून आमकां कसलोच आदार येवंक ना जाल्यार हांव तुज्या उतरा प्रमाणें करतलों.
३२ ताणें लोकांक दरेकल्याक आपल्या आज्ञा प्रमाणें शिंपडयले; आनी तांणी आपल्या शाराच्या वण्टींनी आनी गोपुरां कडेन वचून बायलांक आनी भुरग्यांक आपल्या घरांत धाडले आनी शारांत तांकां खूब उण्या पांवड्यार हाडले.

अध्याय 8

१ त्या वेळार जुदीतान तें आयकलें, ती मेरारी, बैलाचो पूत, जोसेफाचो पूत, ओझेलाचो पूत, एल्सियाचो पूत, अननियाचो पूत, गेदोनचो पूत, राफायमचो पूत , असिथोचो पूत, एलीवाचो पूत, एलियाबाचो पूत, नथनाएलचो पूत, सामएलाचो पूत, इज्रायलाचो पूत सलासादालचो पूत.
२ मनशेस तिचो घोव, तिच्या वंशांतलो आनी नात्यांतलो, जो जव कापणींत मेलो.
३ शेतांत कवटी बांदपी लोकांचेर उबो रावलो तेन्ना ताच्या तकलेचेर उशणताय आयली आनी तो बेथुलिया शारांत ताच्या खाटीर पडलो आनी ताणें ताका ताच्या बापाय वांगडा दोथायम आनी बालामो हांचे मदल्या शेतांत पुरलो हें .
४ जुदीत तीन वर्सां चार म्हयने आपल्या घरांत विधवा आशिल्ली.
५ तिणें आपल्या घराच्या माथ्यार एक तंबू तयार केलो आनी तिच्या कमराक बोटी घालो आनी विधवेचे कपडे घाले.
६ आनी इज्रायल घराण्यांतले सब्बाथ, सब्बाथ, अमावस्या, अमास आनी इज्रायल घराण्याचे उत्सव आनी गंभीर दीस सोडल्यार, तिणें आपल्या विधवेपणांतले सगळे दीस उपास केलो.
७ तिची मुखामळ बरी आनी पळोवपाक बरीच सोबीत आशिल्ली आनी तिचो घोव मनसेसान तिचें भांगर, रुपें, दादले आनी दासी, गोरवां आनी जमनी सोडून दिल्ले. आनी ती तांचेर उरली.
८ तिका वायट उतर दिवपी कोणूच नाशिल्लो; जशें ती देवाचो व्हड भंय करताली.
९ राज्यपालाचेर लोकांचीं वायट उतरां आयकून, उदकाच्या उणावाक लागून ते बेसुमार जाले. कारण ओझियासान तांकां सांगिल्लीं सगळीं उतरां जुदीतान आयकल्लीं आनी पांच दिसांनी शार अश्शूरांक दिवपाचो सोपूत घेतिल्लो;
१० मागीर तिणें आपल्या सगळ्या वस्तूंचो सरकार आशिल्ल्या आपल्या वाट पळोवपी बायलेक, शाराचे पुर्विल्ले ओझियास आनी चाब्रिस आनी चार्मीस म्हणपाक धाडली.
११ ते तिचे कडेन आयले आनी तिणें तांकां म्हळें: “हे बेथुलियाच्या राज्यपालांनी, आतां म्हाका आयकात, कित्याक तुमी आयज लोकां मुखार उलयिल्लीं तुमचीं उतरां तुमी केल्ल्या आनी सांगिल्ल्या ह्या सोपूताक लागून बरोबर न्हय देवा आनी तुज्या मधें, आनी ह्या दिसां भितर सर्वेस्पर तुमकां आदार करुंक वळना जाल्यार, आमच्या दुस्मानांक शार पावोवपाचें उतर दिलां.
१२ आनी आतां तुमी कोण, जे आयज देवा कडेन परिक्षा घेतल्यात आनी मनशाच्या भुरग्यां मदीं देवा जाग्यार उबे रावल्यात?
१३ आतां सर्वशक्तिमान प्रभूचो यत्न करात, पूण तुमकां केन्नाच कांयच कळचें ना.
१४ कित्याक मनशाच्या काळजाची खोलाय तुमकां मेळूंक शकना आनी ताच्या विचारांचीं गजाली तुमकां कळूंक शकनात, मागीर हीं सगळीं घडयल्ल्या देवाचो सोद घेवंक आनी ताचें मन कशें कळूंक शकतले वा ताचो उद्देश कसो समजूंक शकतले? ना, म्हज्या भावांनीं, आमच्या देवा सर्वेस्पराक राग दिवंक नाकात.
१५ कित्याक ह्या पांच दिसांनी तो आमकां आदार दिवंक ना जाल्यार, दर दिसा आमकां जाय तेन्ना आमची राखण करुंक वा दुस्माना मुखार आमकां नाश करुंक ताका अधिकार आसा.
१६ आमच्या देवा सर्वेस्पराच्या सल्ल्यांक बांदून दवरूं नाकात, कित्याक देव मनशा सारको न्हय, ताका धमकावंक मेळचो न्हय; आनी तो मनशाच्या पुता सारको न्हय, जाका लागून तो वळवळटा.
१७ देखून आमी ताच्या मोक्षाची वाट पळोवया आनी ताका आमकां आदार करुंक उलोवया आनी ताका आवडटा जाल्यार तो आमचो आवाज आयकतलो.
१८ कित्याक आमच्या युगांत कोणूच उदेलो ना, आनी आतां ह्या काळार आमच्या मदीं एकूय जमात, कुळ, लोक आनी शार ना.
१९ ताका लागून आमच्या बापायंक तलवारीक आनी लुटमाराक मेळ्ळे आनी आमच्या दुस्मानां मुखार व्हड प्रमाणांत पडले.
२० पूण आमी दुसऱ्या कोणाकूच देवाक वळखना, देखून तो आमकां आनी आमच्या खंयच्याच राष्ट्राक तुच्छ करचो ना असो आमी विस्वास दवरतात.
२१ कित्याक आमकां अशें धरल्यार, सगळो जुदेया उध्वस्त जातलो आनी आमचें पवित्रस्थान लुटून वचतलें; आनी तो आमच्या तोंडार ताचो अपवित्र करपाची मागणी करतलो.
२२ आमच्या भावांक मारून उडोवप, देशांतलें बंदखण आनी आमच्या वारसाचें उध्वस्तपण, आमी खंयच्याय गुलामपणांत आसतले थंय विदेशी लोकां मदीं तो आमच्या तकलेचेर घुंवडायतलो; आनी आमचे कडेन आशिल्ल्या सगळ्यांक आमी गुन्यांव आनी निंदा जातले.
२३ आमची गुलामगिरी कृपेन येवची ना, पूण आमचो सर्वेस्पर देव ताका अपमान करतलो.
२४ आतां हे भाव, आमच्या भावांक एक आदर्श दाखोवया, कारण तांचीं काळजां आमचेर आदारून आसात, पवित्रस्थान, घर आनी वेदी आमचेर आदारून आसात.
२५ आनी आमच्या बापायचे भशेन आमची परिक्षा दिवपी आमच्या सर्वेस्पर देवाचे उपकार मानूंया.
२६ ताणें अब्राहामाक कितें केलें आनी ताणें इसहाकाक कशी परिक्षा घेतली आनी सिरियाच्या मेसोपोटेमिया हांगा जाकोब आपल्या आवयच्या भावाच्या लाबानाच्या मेंढरां पोसताना ताका कितें घडलें तें याद करात.
२७ कित्याक ताणें आमची उज्यांत परिक्षा घेतली ना, तांचो काळजाची परिक्षा घेवंक ताणें केल्ली ना आनी आमचो सूड घेवंक ना, पूण आपल्या लागीं येवपी लोकांक सल्लो दिवंक सर्वेस्पर चाबता.
२८ तेदनां ओझियासान तिका म्हणलें, “तुवें सांगिल्लें सगळें तुवें बऱ्या काळजान उलयलां आनी तुज्या उतरांक विरोध करुंक कोणूच ना.”
२९ कित्याक तुजी बुद्धी प्रगट जाल्लो हो पयलो दीस न्हय; पूण तुज्या काळजाची प्रवृत्ती बरी आशिल्ल्यान तुज्या काळाच्या सुरवाती सावन सगळ्या लोकांक तुजी समजूत कळ्ळी.
३० पूण लोकांक खूब तान लागली आनी आमी सांगिल्लें तशें तांकां करुंक आनी आमी सोपूत घेवंक आमकां बाध्य केलें.
३१ देखून आतां तूं आमचे खातीर मागणें कर, कित्याक तूं एक देवभक्त बायल, आनी आमच्या कुंडांक भरपाक सर्वेस्पर आमकां पावस धाडटलो आनी आमी आनीक बेसुद करचे नात.
३२ तेदनां जुदीतान तांकां म्हळें: “म्हजें आयकात आनी हांव एक काम करतलों, जी आमच्या राष्ट्राच्या भुरग्यांक सगळ्या पिळग्यांनी पावतली.”
३३ आज रातीं तुमी दारांत उबे रावतले आनी हांव म्हज्या वाट पळोवपी बायले वांगडा भायर सरतलों आनी तुमी आमच्या दुस्मानांक शार दिवपाचें उतर दिल्ल्या दिसांनी सर्वेस्पर म्हज्या हातान इज्रायलाक भेट दितलो.
३४ पूण म्हज्या वावराची तुमी विचारूं नाकात, कित्याक हांव करतात तीं कामां सोंपसर हांव तुमकां सांगचो ना.
३५ तेदनां ओझिया आनी राजकुंवरांनी तिका म्हळें: “शांतीन वच आनी आमच्या दुस्मानांचो सूड घेवंक सर्वेस्पर देव तुज्या मुखार आसूं.”
३६ ते उपरांत तंबू थावन परतले आनी आपल्या वाड्यार गेले.

अध्याय ९

१ जुदीत तोंडार पडली आनी तकलेर भस्म घाली आनी तिणें घाल्लें बोटी उक्तें केलें; त्या सांजवेळार जेरुसलेमांत सर्वेस्पराच्या घरांत धूप अर्पण केल्ल्या वेळार जुदीत मोठ्या आवाजान रडली आनी म्हळें.
२ हे म्हज्या बापायच्या शिमोनाचो सर्वेस्पर देवा, जाका तुवें परकीय लोकांचो सूड घेवंक तलवार दिली, जांणी तिका अशुध्द करपाक दासीची पट्टी सोडली आनी तिची लज दिसली आनी तिची कुमारीपण तिच्या निंदाक दूषित केली. कित्याक तुवें म्हणलें, अशें जावचें ना; आनी तरी तांणी तशें केलें:

३ देखून तुवें तांच्या राज्यकर्त्यांक मारून उडयले आनी तांणी फटोवन आपली खाट रगतांत रंगयली आनी नोकरांक आपल्या स्वामीं वांगडा आनी तांच्या सिंहासनांचेर आशिल्ल्या स्वामींक मारले.
४ आनी तांचीं बायलां आनी धुवांक बंदी करुंक आनी तांची सगळी लुट तुज्या मोगाळ भुरग्यां मदीं वांटून दिल्या. जे तुज्या उमेदीन भावले, आनी आपल्या रगताच्या प्रदुशणाक तिरस्कार करताले आनी तुका आदार मागताले: हे देवा, म्हज्या देवा, म्हाकाय विधवा आयक.
५ कित्याक तुवें फकत तींच न्हय, पूण आदीं पडल्लीं आनी उपरांतचीं कामांय केल्यांत; आतां आनी येवपी गजालींचो तुवें विचार केला.
६ हय, तुवें थारायिल्लीं गजाली लागीं पावलीं आनी म्हणलें: पळे, आमी हांगासर आसात, कित्याक तुजीं सगळीं मार्गां तयार जाल्यांत आनी तुज्या निर्णयांत तुज्या आदींच वळखतात.
७ कित्याक, पळे, अश्शूर लोक तांचो बळगें वाडत आसात; घोड्यान आनी मनशान तांकां उंच करतात; ते आपल्या पांयतणां च्या बळग्याचो अभिमान बाळगतात; ढाल, भाले, धनुर्धर आनी गोफण हांचेर ते विस्वास दवरतात; आनी झुजां मोडपी तूं सर्वेस्पर हें कळूंक नाका: सर्वेस्पर तुजें नांव.
८ तुज्या बळग्यान तांची बळगें उडोवंक आनी तुज्या रागान तांची बळगें सकयल देंव, कित्याक तांणी तुज्या पवित्रस्थानाक दूषित करुंक आनी तुजें वैभवशाली नांव रावता त्या तंबूक दूषित करुंक आनी तुज्या वेदीचें शिंग तलवारीन उडोवंक थारायलां.
९ तांचो अभिमान पळय आनी तुजो राग तांच्या तकलेर धाड, हांवें गुरवार केल्लो बळ म्हज्या विधवेच्या हातांत दिवचो.
१० म्हज्या ओंठाच्या फटवणेन नोकराक राजकुंवराक आनी राजकुंवराक नोकराक मार, बायलेच्या हातान तांची भव्यताय मोडून उडोवप.
११ कित्याक तुजी शक्त बळवंत मनशां मदीं उबी ना आनी तुजी बळगें बळवंत मनशां मदीं उबी ना, कित्याक तूं दुख्खी लोकांचो देव, पिडितांचो आदार, दुबळ्यांचो आदार, विरक्त लोकांचो राखणदार, आशे नाशिल्ल्यांक सोडवणदार हें .
१२ म्हज्या बापायचो आनी इज्रायलाच्या वारसोचो देवा, मळब आनी धतरेचो प्रभू, उदकाचो रचणूक करपी, सगळ्या प्राण्यांचो राजा, म्हजें मागणें आयक.
१३ आनी तुज्या करारा आड आनी तुज्या पवित्र घरा आड आनी सियोनाच्या माथ्यार आनी तुज्या भुरग्यांच्या घरा आड क्रूर गजालींचो विचार करपी म्हजें उलोवप आनी फट तांचें घाय आनी मार कर.
१४ आनी तूं सगळ्या बळग्याचो आनी बळग्याचो देव आनी तुज्या बगर इज्रायल लोकांची राखण करपी आनीक कोणूच ना हें दर एका राष्ट्राक आनी जमातींक मान्य कर.

अध्याय १०

१ उपरांत ती इज्रायलाच्या देवा कडेन रडपाक सोडली आनी हीं सगळीं उतरां सोंपली.
२ ती पडली थंय उठली आनी आपल्या दासीक आपयली आनी सब्बाथाच्या दिसांनी आनी सणाच्या दिसांनी ज्या घरांत रावताली, त्या घरांत देंवली.
३ आनी तिणें घाल्लो बोरी काडलो आनी विधवेपणाचीं वस्त्रां काडलीं आनी तिची सगळी कूड उदकान धुली आनी मोलादीक मलमाचो अभिषेक केलो आनी तकलेचे केंस वेणी घालून टायर घालो ती आनी तिच्या घोवाच्या मनशेच्या जिवितांत तिणें घाल्लीं खोशीचीं वस्त्रां घालीं.
४ तिणें पांयांचेर चप्पल घालून, बांगडे, साखळी, मुदयो, कांकणां आनी सगळे अलंकार घालून, तिका पळोवपी सगळ्या मनशांचे दोळे आकर्शीत करपाक धैर्यान सजयली.
५ मागीर तिणें आपल्या दासीक सोन्याची बाटली आनी तेलाची एक कुडकी दिली आनी एक पोती सुकल्लीं धान्य, अंजीरांचे गुठले आनी बारीक भाकरी भरली; म्हणून तिणें हीं सगळीं वस्तू एकठांय गुठलायलीं आनी तिचेर दवरलीं.
६ अशे तरेन ते बेथुलिया शाराच्या दारांत वचून थंय ओझियास आनी शारांतले पुर्विल्ले चाब्रिस आनी चर्मीस उबे आशिल्ले मेळ्ळे.
७ तिचें तोंड बदललां आनी तिचो कपडो बदलला तें पळोवन तांकां तिची सोबीतकाय पळोवन खूब आश्चर्य जालें आनी तिका सांगलें.
८ आमच्या बापायचो देव तुका अनुग्रह दिता आनी तुजे उपक्रम इज्रायल लोकांच्या महिमा खातीर आनी जेरुसलेमाच्या उंचाये खातीर पुराय कर. उपरांत ते देवाची पुजा करताले.
९ तिणें तांकां म्हळें: "तुमी म्हजे कडेन सांगिल्लीं कामां पुराय करुंक हांव भायर सरूंक, शाराचीं दारां म्हाका उगडपाची आज्ञा दिवची." देखून तांणी त्या तरणाट्यांक तिणें सांगिल्ले प्रमाण तिचे कडेन उक्ते करपाची आज्ञा दिली.
१० ते तशें केल्या उपरांत जुदीत आनी तिची दासी तिचे वांगडा भायर सरली. आनी शारांतले मनीस तिची जतनाय घेताले, ती दोंगराचेर देंवता मेरेन आनी ती देगणांतल्यान वचून तिका आनीक पळोवंक मेळना मेरेन.
११ अशे तरेन ते सरळ देगणांत गेले आनी अश्शूरांची पयली पळोवणी तिका मेळ्ळी.
१२ आनी तिका धरून तिका विचारलें, "तुमी खंयच्या लोकां मदले?" आनी तूं खंयच्यान आयला? आनी तूं खंय वता? तिणें म्हळें: "हांव हिब्रू लोकांची बायल आनी तांकां पळून गेल्ली, कित्याक तांकां तुका नाश करुंक दितले.
१३ तुज्या सैन्याचो मुखेली होलोफर्नेसा मुखार हांव येतां, खरे उतरां सांगुंक; आनी हांव ताका एक मार्ग दाखयतलों, जाचे वरवीं तो वचून सगळो दोंगराळ देश जिखतलो, ताच्या खंयच्याच मनशाची कूड वा जीव वगडावंक नासतना.
१४ त्या मनशांनी तिचीं उतरां आयकून तिचें तोंड पळेलें तेन्नां तिची सोबीतकाय पळोवन तांकां खूब अजाप जालें आनी तिका म्हणलें.
१५ आमच्या प्रभूच्या मुखार बेगीन देंवून तुवें तुजो जीव वाचयलो, आतां ताच्या तंबूंत येयात आनी आमच्यांतले कांय जाण तुका ताच्या हातांत दिवंक जाय मेरेन तुका व्हरतले.
१६ आनी तुज्या मुखार उबो रावताना, तुज्या काळजांत भियेवंक नाका, पूण तुज्या उतरा प्रमाणें ताका दाखोव; आनी तो तुका बरी विनवणी करतलो.
१७ मागीर तांणी तिच्या आनी तिच्या दासीक सांगात दिवपाक शंबर दादले वेंचून काडले; आनी तांणी तिका होलोफर्नेसाच्या तंबूंत हाडली.
१८ तेदनां सगळ्या शिबिरांत एक जमलो, कित्याक तिच्या येवपाचो आवाज तंबू मदीं जालो आनी ती होलोफर्नेसाच्या तंबू भायर उबी रावली तेन्नां तिचे भोंवतणीं भोंवताले.
१९ तिची सोबीतकाय पळोवन तांकां अजाप जालें आनी तिच्या कारणान इज्रायल लोकांची तोखणाय केली आनी दरेकल्यान आपल्या शेजाऱ्याक म्हणलें: तातूंतलो एक मनीस सोडून दिवन पुराय धतरेक फटोवंक शकता हें बरें न्हय.
२० होलोफर्नेसाच्या लागीं पडलेले लोक आनी ताच्या सगळ्या नोकरांक आनी तांणी तिका तंबूंत हाडली.
२१ होलोफर्नेस जांबळ्या, भांगर, पन्नास आनी मोलादीक फातरांनी विणिल्ल्या छप्परा सकयल आपल्या खाटीर आराम करतालो.
२२ तेदनां तांणी ताका तिची म्हायती दिली; तो आपल्या तंबू मुखार भायर सरलो आनी ताच्या मुखार रुप्याचे दिवे घेवन भायर सरलो.
२३ जुदीत ताच्या आनी ताच्या नोकरांच्या मुखार आयली तेन्नां सगळ्यांक तिच्या तोंडाची सोबीतकाय पळोवन अजाप जालें. ती तोंडार पडली आनी ताचो आदर केलो आनी ताच्या नोकरांनी तिका वयर व्हेली.

अध्याय 11

१ तेदनां होलोफर्नेसान तिका म्हळें: “बायल, तुज्या काळजांत भियेवंक नाका, कित्याक हांवें केन्नाच दुख्ख दिवंक ना, सगळ्या संवसारांतल्या राजा नबूकोदोनोसोराची सेवा करपाक तयार आशिल्ल्या कोणाकूय.
२ आतां दोंगरार रावपी तुज्या लोकांनी म्हजे कडल्यान उजवाड घालूंक नाशिल्लो जाल्यार हांव तांचे आड भालो उखलचो नासलो, पूण तांणी हें काम स्वताचेर केलां.
३ पूण आतां सांग, तूं तांचे कडल्यान कित्याक पळून गेला आनी आमचे कडेन आयला, कित्याक तूं राखणे खातीर आयला; बरी सांत्वन मेळ, तूं आज राती आनी उपरांत जियेतलो.
४ कित्याक तुका कोणूच वायट करुंक ना, पूण तुका बरें विनवणी करुंक ना, जशें म्हज्या स्वामी नबूकोदोनोसोराच्या नोकरांक करतात.
५ तेन्ना जुदीतान ताका म्हणलें, तुज्या नोकराचीं उतरां घेवन तुज्या दासीक तुज्या मुखार उलोवंक दिव आनी आज रातीं हांव म्हज्या स्वामीक फट सांगचो ना.
६ तुज्या दासीच्या उतरांक पाळो दिलो जाल्यार देव तुज्या लागीं ती गजाल पुरायपणान घडोवन हाडटलो; आनी म्हजो स्वामी आपल्या उद्देशांक अपेस येवचो ना.
७ जसो सगळ्या पृथ्वीचो राजा नबूकोदोनोसोर जिवो आसा आनी ताची सत्ता जिवी आसा, जांणी तुका सगळ्या जिवाच्या आदाराक धाडला, कित्याक तुज्या वरवीं फकत मनीस ताची सेवा करतलो ना, पूण शेतांतल्या जनावरांक आनी गोरवांकय ताची सेवा करतले. आनी मळबांतलीं सुकणीं, तुज्या सत्तेन नबूकोदोनोसोर आनी ताच्या सगळ्या घरांतल्यान जियेतलीं.
८ तुज्या बुद्धी आनी तुज्या धोरणां विशीं आमी आयकलां आनी सगळ्या संवसारांत तूं फकत सगळ्या राज्यांत उत्कृश्ट, गिन्यानांत पराक्रमी आनी झुजाच्या पराक्रमांत अद्‌भुत अशें सांगलां.
९ आकीओरान तुज्या मंडळांत सांगिल्ल्या गजाली विशीं आमी ताचीं उतरां आयकल्यांत; कित्याक बेथुलियाच्या मनशांनी ताका वाचयलो आनी ताणें तुका सांगिल्लें सगळें तांकां सांगलें.
१० देखून हे स्वामी आनी राज्यपाल, ताच्या उतराक आदर दिवंक नाका; पूण तें तुज्या काळजांत दवर, कारण तें खरें, कित्याक आमच्या राष्ट्राक ख्यास्त मेळची ना आनी तलवार तांकां जैत मेळोवंक शकना, जो मेरेन ते आपल्या देवा आड पातक करतात.
११ आनी आतां, म्हज्या स्वामीक हारून ताच्या उद्देशाक नाश करुंक ना म्हण, आतां मरण लेगीत तांचेर पडलां आनी तांचें पातक तांकां घेवन आयलां, जाचे वरवीं ते जेन्ना जेन्ना करपाक योग्य ना तें करतले तेन्ना ते आपल्या देवाक राग हाडटले जालें:
१२ कित्याक तांचें जेवण उणें जाता आनी तांचें सगळें उदक उणें जाता आनी तांणी आपल्या गोरवांक हात घालपाचें थारायलां आनी देवान आपल्या कायद्यां प्रमाणें तांकां खावपाक बंदी घाल्लीं सगळीं वस्तू खावपाची येवजण आंखल्या.
१३ आनी तांणी पवित्र केल्ल्या आनी जेरुसलेमांत जेरुसलेमांत सेवा दिवपी याजकांक आमच्या देवा मुखार दवरल्ल्या सोऱ्याच्या आनी तेलाच्या धाव्या भागांतल्यान पयलें फळ खर्च करुंक थारायलां; ज्या गजालींक खंयच्याच लोकांक हातान स्पर्श करप इतलें कायदेशीर ना.
१४ कित्याक तांणी कांय जाणांक जेरुसलेमांत धाडल्यात, कारण थंय रावपी लोकांनीय तांकां सिनेटांतल्यान परवानो हाडपाक अशें केलां.
१५ आतां ते तांकां खबर दितले तेन्ना ते रोखडेंच तें करतले आनी त्याच दिसा तुका नाश करपाक दितले.
१६ ते खातीर हांव तुजी दासी, हें सगळें जाणून, तांच्या मुखार पळून गेलां; आनी तुज्या वांगडा काम करुंक देवान म्हाका धाडला, जाका लागून सगळो पृथ्वी विस्मित जातलो आनी कोण तें आयकतलो.
१७ कित्याक तुजो सेवक धर्मीक आसा आनी रात दीस सर्गार देवाची सेवा करता, आतां म्हज्या स्वामी, हांव तुज्या वांगडा उरतलों आनी तुजो सेवक रातच्या वेळार देगणांत भायर सरतलो आनी हांव देवा कडेन आनी तो मागणें करतलों तांणी आपलीं पात्कां केन्ना केल्यांत तें सांगतलो:
१८ हांव येवन तुका तें दाखोवन दितलों, मागीर तूं तुज्या सगळ्या सैन्या वांगडा भायर सरतलो आनी तुका विरोध करपी कोणूच आसचो ना.
१९ जेरुसलेम मुखार येयसर हांव तुका जुदेयाच्या मधें व्हरतलों; आनी हांव तुजें सिंहासन ताचे मदीं बसयतलों; आनी गोठाण नाशिल्ल्या मेंढरां भशेन तूं तांकां धांवडावन घालतलो आनी सुणो तुजे कडेन तोंड उगडचो ना, कारण हीं गजाली म्हज्या आदीं जाणून घेतिल्लीं आनी म्हाका सांगिल्लीं आनी सांगपाक धाडलां तुका.
२० तेदनां तिच्या उतरांनी होलोफर्नेस आनी ताच्या सगळ्या नोकरांक खोशी जाली; तिची बुद्धी पळोवन तांकां अजाप जालें आनी म्हणलें.
२१ धतरेच्या एका तोंका थावन दुसऱ्या तोंका मेरेन अशी बायल ना, तोंडाची सोबीतकाय आनी उतरांची बुद्धी.
२२ तशेंच होलोफर्नेसान तिका म्हळें. आमच्या हातांत बळगें मेळचें आनी म्हज्या स्वामीक हळूच मानपी लोकांचो नाश जावचो म्हूण देवान तुका लोकां मुखार धाडून बरें केलां.
२३ आनी आतां तूं तुज्या तोंडान सोबीत आनी तुज्या उतरांनी विनोदी दोनूय आसात, तुवें सांगिल्लें तशें केल्यार तुजो देव म्हजो देव जातलो आनी तूं राजा नबूकोदोनोसोराच्या घरांत रावतलो आनी सगळ्यांक नामना मेळटलो पृथ्वी.

अध्याय 12

१ मागीर ताणें तिका आपली थाळी घाल्ली थंय हाडपाची आज्ञा दिली; ताणें तिका ताच्याच जेवणांतल्यान तयार करुंक आनी ताच्याच सोऱ्यांतल्यान पियेवंक सांगलें.
२ जुदीतान म्हणलें, “दोश जावंक नाका म्हण हांव तें खावंक ना;
३ तेदनां होलोफर्नीसान तिका म्हळें: “तुजी खावड ना जाल्यार, आमी तुका तशीच कशी दिवंक जाय?” कित्याक तुज्या राष्ट्रांतलो आमचे कडेन कोणूच ना.
४ तेदनां जुदीतान ताका म्हणलें, तुजो जीव जियेता तसो म्हज्या स्वामी, तुज्या दासीन म्हजे कडेन आशिल्लीं वस्तू खर्च करचीं नात, सर्वेस्परान थारायिल्लीं वस्तू म्हज्या हातान काम करचे पयलीं.
५ तेदनां होलोफर्नेसाच्या नोकरांनी तिका तंबूंत हाडली आनी ती मध्यान रात मेरेन न्हिदिल्ली आनी सकाळच्या वेळार ती उठली.
६ आनी होलोफर्नेसाक धाडलो, “तुज्या दासीक मागणें करुंक भायर सरुंक म्हज्या स्वामीन आतां आज्ञा दिवंक जाय.”
७ तेदनां होलोफर्नेसान आपल्या राखणदारांक तिका आडावंक नाका म्हण आज्ञा केली, अशें ती तीन दीस शिबिरांत रावली आनी रातच्या वेळार बेथुलियाच्या देगणांत भायर सरली आनी शिबिरा कुशीक आशिल्ल्या उदकाच्या फवऱ्यांत धुवन गेली.
८ भायर येतकच तिणें इज्रायलाच्या देवा कडेन विनवणी केली की, आपल्या लोकांच्या भुरग्यांक उबें रावपाक आपली वाट दिलो.
९तेन्ना ती निवळ भितर आयली आनी सांजवेळार आपलें जेवण जेव मेरेन तंबूंत रावली.
१० आनी चवथ्या दिसा होलोफर्नीसान फकत आपल्या नोकरांक मेजवानी केली आनी कोणाकूच अधिकारी मेजवानीक आपयलो ना.
११ तेदनां ताणें आपल्या सगळ्या वस्तूंचेर काम करपी नपुंसक बगोआसाक म्हळें: “आतां वचून तुज्या वांगडा आशिल्ल्या हे हिब्रू बायलेक समजावन, ती आमचे कडेन येवन आमचे वांगडा जेव-पिवची.
१२ कित्याक, पळय, असल्या बायलेक आमी तिचो सांगात नासतना सोडल्यार आमच्या मनशाक लज दिसतली; कित्याक आमी तिका आमचे कडेन ओडून घेवंक ना जाल्यार ती आमकां तिरस्कार करपाक हांसतली.
१३ तेदनां बागोआस होलोफर्नेसाच्या मुखार वचून तिचे कडेन आयलो आनी ताणें म्हणलें, “ह्या सोबीत चलयेक म्हज्या प्रभू कडेन येवन

ताच्या मुखार मान मेळूंक, सोरो पियेवंक आनी आमचे कडेन खोशी जावंक आनी जावंक भियेवंक नाका.” हो दीस नबूकोदोनोसोराच्या घरांत सेवा दिवपी ॲसिरियनांची एक धुवो म्हणून केलो.
१४ तेदनां जुदीतान ताका म्हळें: “हांव आतां कोण, म्हज्या प्रभूक विरोध करुंक? ताका आवडटा तें हांव बेगीन करतलों आनी म्हज्या मरणाच्या दिसा मेरेन म्हजी खोस जातली.
१५ तेदनां ती उठली आनी आपल्या कपड्यांत आनी बायलेच्या सगळ्या कपड्यान सजयली आनी तिची दासी वचून तिका बगोआसा कडल्यान दिसपट्ट्या वापरा खातीर मेळिल्लीं होलोफर्नेसाच्या मुखार जमनीर मोव कातयो घालून बसली आनी तांचेर खावप.
१६ जुदीत भितर येवन बसली तेन्नां होलोफर्नेसाचें काळीज तिचे कडेन चोळ्ळें आनी ताचें मन थिरावलें आनी ताका तिच्या सांगातीची खूब इत्सा जाली; कित्याक तो तिका फटोवंक एक वेळ वाट पळयत आशिल्लो, ती पळयल्ल्या दिसा सावन.
१७ तेदनां होलोफर्नेसान तिका म्हळें: आतां पिव आनी आमचे कडेन खोशी जा.
१८ जुदीतान म्हणलें, “हांव आतां पितां, म्हज्या प्रभू, म्हज्या जल्मा उपरांतच्या सगळ्या दिसां परस आयज म्हजें जिवीत चड व्हड जालां.”
१९ मागीर तिणें आपल्या दासीन तयार केल्लें ताचे मुखार जेवलें आनी पियेलें.
२० आनी होलोफर्नेस तिचेर खूब खोशी जालो आनी जल्मल्या उपरांत एकाच दिसा पियेल्ल्या परस चड सोरो पियेलो.

अध्याय 13

१ सांज जाली तेन्ना ताच्या नोकरांनी बेगीन भायर सरलो आनी बगोआसान आपलो तंबू भायर बंद केलो आनी वेवहारांक आपल्या स्वामीच्या मुखार धांवडावन घाले. ते सगळे आपल्या खाटीर गेले, कारण ते सगळे थकलेले, कारण मेजवानी लांब जाल्ली.
२ जुदीत तंबूंत एकलीच उरली आनी होलोफर्नेस आपल्या खाटीर एकलीच पडली, कारण तो सोऱ्यान भरिल्लो.
३ जुदीतान आपल्या दासीक आपल्या न्हिदेच्या कुडी भायर उबी रावून तिची वाट पळोवंक आज्ञा केल्ली. ती दर दिसा करताली तशीच भायर सरताली, कारण तिणें आपल्या प्रार्थनेक भायर सरतली अशें सांगिल्लें आनी ती त्याच हेतून बगोआसा कडेन उलयली.
४ तशें सगळे भायर सरले आनी कोणूच न्हिदेच्या कुडींत उरलो ना, थोडो वा व्हडलो ना. मागीर ताच्या खाटी कुशीक उबी रावून जुदीतान आपल्या काळजांत म्हणलें, हे सगळ्या बळग्याच्या देवा, जेरुसलेमाच्या उंचाये खातीर म्हज्या हाताच्या कर्तुबां कडेन पळय.
५ तुज्या वारसाक आदार करुंक आनी आमचे आड उठून आयिल्ल्या दुस्मानांचो नाश करुंक तुज्या उद्देशांक पाळो दिवंक आतां वेळ आयला.
६ तेदनां ती होलोफर्नेसाच्या तकलेच्या खाटीच्या खांब्या कडेन पावली आनी थंयच्यान ताची फावटी सकयल देंवयली.
७ ताच्या खाटी लागीं पावलो आनी ताच्या तकलेचे केंस धरून म्हणलें: “हे इज्रायलाचो देवा सर्वेस्पर, आयज म्हाका बळगें दिव.”
८ तिणें आपल्या सगळ्या बळग्यान ताच्या गळ्याक दोन फावटीं मारलो आनी ताची तकली ताचे कडल्यान काडून घेतली.
९ आनी ताची कूड खाटीवयल्यान सकयल देंवली आनी खांब्यां वयल्यान छप्पर सकयल ओडलो; आनी ती भायर सरून होलोफर्नेसाक आपली तकली तिच्या दासीक दिली उपरांत;
१० तिणें तें आपल्या जेवणाच्या पोतयेंत घालें आनी दोगूय आपल्या रिती प्रमाणें मागणें करपाक गेले आनी शिबिरांतल्यान वचून देगणांतल्यान भोंवून बेथुलिया दोंगराचेर चडून ताच्या दारांक पावले.
११ तेदनां पयसुल्ल्यान जुदीतान दारांतल्या राखणदारांक म्हळें: “उगडात, आतां दार उगडात: देव, आमचो देव, जेरुसलेमांत आपली शक्त आनी दुस्माना आड आपलीं सैन्या दाखोवंक आमचे वांगडा आसा ह्या दिसा केल्लें.
१२ तिच्या शारांतल्या मनशांनी तिचो आवाज आयकून बेगीन आपल्या शाराच्या दारांत देंवून शारांतल्या जाण्ट्यांक आपयले.
१३ आनी मागीर ते सगळे एकठांय धांवले, ल्हान व्हड, कारण ती आयिल्ली तांकां विचित्र दिसताली, म्हणून तांणी दार उगडून तांकां घेवन उजवाडाक उजो लायलो आनी तांचे भोंवतणी उबे रावले.
१४ तेन्ना तिणें व्हडल्या आवाजान तांकां म्हणलें: “देवाची स्तुती करात, देवाची स्तुती करात, देवाची स्तुती करात, हांव म्हणटां, कित्याक ताणें इज्रायलाच्या घराण्यांतल्यान आपली दया काडली ना, पूण आज रातीं आमच्या दुस्मानांक म्हज्या हातांतल्यान नाश केल्यात.
१५ तेदनां तिणें पोतयेंतल्यान तकली काडून दाखयली आनी तांकां म्हळें, पळेयात, असूरच्या सैन्याचो मुखेली होलोफर्नेसाची तकली आनी पळय, तो मद्यपानांत पडलो तो छप्पर. आनी सर्वेस्परान ताका बायलेच्या हातान मारला.
१६ जसो सर्वेस्पर जिवो आसा, जो म्हाका म्हज्या वाटेर दवरला, म्हज्या मुखामळान ताका ताच्या नाश करुंक फटयलो आनी तरी ताणें म्हजे वांगडा पातक करुंक ना, म्हाका दूषित करुंक आनी लज करुंक.
१७ तेदनां सगळे लोक अजापीत जाले आनी नमस्कार करून देवाची पुजा केली आनी एकमतान म्हणलें: “हे आमच्या देवा, तुज्या लोकांच्या दुस्मानांक आयज नाश केल्ल्या तुका धन्य.
१८ तेदनां ओझियान तिका म्हणलें: “हे धूव, पृथ्वीचेर आशिल्ल्या सगळ्या बायलां परस तुका सगळ्यांत उंचल्या देवाचो आशीर्वाद आसा; आनी आमच्या दुस्मानाच्या मुखेल्याची तकली कापून उडोवपाक तुका व्हरपी सर्ग आनी धर्तरी रचपी सर्वेस्पर देवाचो आशीर्वाद जावं.
१९ कित्याक तुजो विस्वास, देवाच्या बळग्याचो सदांकाळ उगडास करपी मनशांच्या काळजा थावन पयस वचचो ना.
२० आनी आमच्या राष्ट्राच्या दुख्खा खातीर तुजो जीव वाचूंक ना, पूण आमच्या देवा मुखार सरळ मार्गान वचून आमच्या नाशाचो सूड घेतलो म्हणून बऱ्या गजालींनी तुका भेट दिवंक, देवान हीं गजालीं तुजे कडेन वळयतात. आनी सगळ्या लोकांनी म्हणलें; तशें जावं, तशें जावं.

अध्याय 14

१ तेदनां जुदीतान तांकां म्हणलें, “म्हज्या भावांनीं, आतां म्हाका आयकात आनी ही तकली घेवन तुमच्या वण्टींच्या उंचल्या जाग्यार लावची.
२ सकाळ दिसतलो आनी धर्तरेचेर सुर्याचो उजवाड येतलो म्हणटकूच तुमी दरेकल्यान आपलीं शस्त्रां घेवन दर एका वीर मनशाक शारा भायर वचून तांचेर एक सेनापती दवरात, तुमकां जाय तशें अश्शूरांच्या पळोवणी कडेन शेतांत देंवप; पूण सकयल वचूंक नाकात.
३ मागीर ते आपलीं शस्त्रां घेवन आपल्या शिबिरांत वचून असूरच्या सैन्याच्या सेनापतींक उबारून होलोफर्नेसाच्या तंबूंत धांवून वचतले, पूण ताका मेळचो ना, मागीर तांकां भंय पडटलो आनी तांकां तुमच्या तोंडा मुखार पळून वचतले.
४ तशें तुमी आनी इज्रायलाच्या दर्यादिगेर रावपी सगळे तांचो फाटोफाट वचतले आनी वतना तांकां उडयतले.
५ पूण तुमी हीं कामां करचे पयलीं म्हाका अम्मोनी आकीओर म्हणात, ताका इज्रायलाच्या घराण्याक तुच्छ पळेवंक आनी ताका मरण येवपा सारको आमचे कडेन धाडलो.
६ तेदनां तांणी ओझियाच्या घरांतल्यान अकीओराक आपयलो; जेन्नां तो येवन लोकांच्या मंडळांत एका मनशाच्या हातांत होलोफर्नेसाची तकली पळेली तेन्ना तो तोंडार पडलो आनी ताचो आत्मो उणो जालो.

७ पूण तांकां परत मेळयतकच तो जुदीथाच्या पांयांक पडलो आनी तिचो आदर केलो आनी म्हणपाक लागलो: जुदाच्या सगळ्या तंबूंनी आनी सगळ्या राष्ट्रांनी तुजें नांव आयकून अजापीत जातले.
८ आतां तुवें ह्या दिसांनी केल्लीं सगळीं कामां सांग. तेदनां जुदीतान लोकांच्या मधें आपूण जें केलें तें सगळें सांगलें, भायर सरल्ल्या दिसा थावन तांकां उलयिल्ल्या वेळा मेरेन.
९ ती उलोवंक सोडल्या उपरांत लोकांनी मोठ्या आवाजान बोवाळ केलो आनी आपल्या शारांत खोशीचो आवाज केलो.
१० इस्रायलाच्या देवान केल्लें सगळें पळेवन आकीओरान देवाचेर व्हड विस्वास दवरलो आनी ताच्या कातीच्या मांसाची सुंता केली आनी आयज मेरेन तो इस्रायल घराब्यांत जोडलो.
११ सकाळ जातकच तांणी होलोफर्नेसाची तकली वण्टीक लावली आनी दरेकल्यान आपलीं शस्त्रां घेवन दोंगराच्या आडखळांत पट्यांनी भायर सरले.
१२ पूण अश्शूर लोकांनी तांकां पळेवन, आपल्या सरदारांक आनी सरदारांक आनी तांच्या दरेका सरदारांक आपल्या मुखेल्यांक धाडलो.
१३ तेदनां होलोफर्नेसाच्या तंबूंत पावले आनी ताच्या सगळ्या वस्तूंचो सांबाळ करपी मनशाक म्हणलें: "आतां आमचो स्वामी जागो जा;
१४ उपरांत बगोआसांत वचून तंबूच्या दारांत ठोकून गेलो. कारण ताका दिसलें, आपूण जुदीता वांगडा न्हिदिल्लो.
१५ पूण कोणेंच जाप दिवंक नाशिल्ल्यान ताणें तो उगडलो आनी न्हिदेच्या कुडींत भितर सरलो आनी ताका मेल्लो जमनीर उडयला आनी ताची तकली काडून घेतली.
१६ ताका लागून ताणें मोठ्या आवाजान, रडून, सुस्कार मारून आनी बळिश्ट रडणेन रडलो आनी आपलीं वस्त्रां फाडलीं.
१७ जुदीत रावताले त्या तंबूंत गेले उपरांत, ती मेळूंक नाशिल्ल्यान तो लोकां कडेन उडी मारून रडलो.
१८ ह्या गुलामांनी विश्वासघात केला; हिब्रू लोकांतल्या एका बायलेन नबूकोदोनोसोर राजाच्या घराक लज हाडल्या, कित्याक पळे, होलोफर्नेस तकली नासतना जमनीर पडला.
१९ अश्शूर सैन्याच्या सेनापतींनी हीं उतरां आयकून तांचो चोळो फाडलो आनी तांचें मन अजापीतपणान त्रासांत पडलें आनी सगळ्या शिबिरांत एक रडप आनी खूब व्हड आवाज जालो.

अध्याय १५

१ तंबूंतल्या लोकांनी तें आयकून तें घडलें तें पळोवन तांकां अजाप जालें.
२ तांकां भंय आनी थरथर आयली आनी शेजाऱ्याच्या नदरेंत रावपाचें धाडस करपी कोणूच नाशिल्लो, पूण सगळे एकठांय धांवून भायर सरून ते मळार आनी दोंगराळ वाठारांतल्या सगळ्या वाटांनी पळून गेले.
३ बेथुलियाच्या भोंवतणच्या दोंगरांनी शिबिर घाल्ले लोकूय पळून गेले. तेदनां इस्रायल लोक, तांचे मदलो एक झुजारी, तांचेर धांवून गेले.
४ तेदनां ओजियासाक बेतोमास्टेम, बेबाय, चोबाय, कोला आनी इस्रायलाच्या सगळ्या दर्यादेगांनी धाडलो, जे लोकांनी घडिल्लीं गजाली सांगपाक जाय आनी सगळ्यांनी आपल्या दुस्मानाचेर धांवून तांकां नाश केलो.
५ इस्रायल लोकांनी तें आयकून सगळ्यांनी एकेच संमतीन तांचेर पडून चोबाय मेरेन तांकां मारले, तशेंच जेरुसलेमांतल्यान आनी सगळ्या दोंगराळ वाठारांतल्यान आयिल्ल्या लोकांनीय (कारण कितें घडलें तें मनशांनी सांगिल्लें दुस्मानाच्या शिबिरांत) आनी गलाद आनी गलीलांतल्या लोकांनी दमास्कस आनी ताच्या शिमे वयल्यान वचमेरेन तांचो व्हड मारून फाटोफाट केलो.
६ बेतुलियाक रावपी उरिल्ले लोक असूराच्या शिबिराक पडले आनी तांकां लुटले आनी खूब गिरेस्त जाले.
७ कत्तला थावन परतून आयिल्ल्या इस्रायल लोकांक उरिल्लें सगळें मेळ्ळें; दोंगरांनी आनी मळार आशिल्ल्या गांवांनी आनी शारांनी खूब लुटमार मेळयली, कारण लोकांची गर्दी खूब आशिल्ली.
८ तेदनां योआसीम आनी जेरुसलेमांत रावपी इस्रायल लोकांतले पुर्विल्ले लोक, देवान इस्रायलाक दाखयल्लीं बरीं गजाली पळोवंक आनी जुदीताक पळोवंक आनी तिका नमस्कार करुंक आयले.
९ ते तिचे कडेन येतकच तिका एकेच मतान आशीर्वाद दिलो आनी तिका म्हळें: तूं जेरुसलेमाचो उंचाय, तूं इस्रायलाचो व्हडलो महिमा, तूं आमच्या राष्ट्राचो व्हडलो आनंद.
१० तुवें हीं सगळीं तुज्या हातान केल्यांत, तुवें इस्रायलाक खूब बरें केलां आनी ताचेर देव खोशी जाता, तुका सदांच सगळ्यांत बळिश्ट सर्वेस्पराचो आशीर्वाद मेळूं. सगळ्या लोकांनी म्हणलें, अशें जावं.
११ लोकांनी तीस दिसांचो शिबिर लुटलो आनी जुदीत होलोफर्नेसाक ताचो तंबू, ताची सगळी थाळी, खाटी, आयदनां आनी ताची सगळी वस्तू दिली आनी तिणें ती घेवन आपल्या खच्चराचेर दवरली. आनी तिच्यो गाडयो तयार करून ताचेर दवरल्यो.
१२ तेदनां इस्रायलाच्यो सगळ्यो बायलो तिका पळेवंक धांवून आयल्यो आनी तिका आशीर्वाद दिलो आनी तिचे खातीर नाच केलो आनी तिणें आपल्या हातांत फांटे धरून आपल्या वांगडा आशिल्ल्या बायलांकय दिले.
१३ तिचेर आनी तिचे वांगडा आशिल्ले दासीक ऑलिव्ह माळ घाली आनी ती सगळ्या बायलांक फुडाकार घेवन नाचांत सगळ्या लोकां मुखार गेली आनी इस्रायलांतले सगळे दादले माळ घालून आनी गीतांनी आपल्या कवचांतल्यान फाटोफाट गेले तांच्या तोंडांत.

अध्याय 16

१ तेदनां जुदीत सगळ्या इस्रायलांत हें उपकार मानपाक लागले आनी सगळ्या लोकांनी तिचे फाटल्यान हें स्तुतीचें गीत गायलें.
२ जुदीतान म्हणलें, म्हज्या देवाक ध्वजांनी सुरवात कर, म्हज्या प्रभूक झांझांनी गाव, ताका एक नवें स्तोत्र धुवन, ताका उंच कर आनी ताचें नांव उलोव.
३ कित्याक देव झुजां मोडटा, कित्याक ताणें म्हाका त्रास दिवपी लोकां मदल्यान म्हाका सोडयला.
४ असूर उत्तरेकडल्यान दोंगरांतल्यान भायर सरलो, तो आपल्या धा हजार सैन्या वांगडा आयलो, तांचो लोकांनी व्हाळ आडायले आनी तांच्या घोड्यार बसपी लोकांनी दोंगुल्ल्यो व्यापून दवरल्यात.
५ म्हजीं शिमां जळोवन, म्हज्या तरणाट्यांक तलवारीन मारून, दुदाक धरपी भुरग्यांक जमनीर मारून, म्हज्या अर्भकांक शिकार आनी म्हज्या कुमारिकांक लुटमार करून, अशी डींग मारली.
६ पूण सर्वशक्तिमान प्रभून तांकां एके बायलेच्या हातान निराश केल्यात.
७ कित्याक बळिश्ट मनीस तरणाट्यां कडेन पडलो ना, टायटनांच्या पुतांनी ताका मारलो ना आनी उंच दिग्गजांनी ताचेर पडलो ना, पूण मेरारीची धूव जुदितान ताका आपल्या तोंडाच्या सोबीतकायेन दुबळो केलो.
८ इस्रायलांतल्या जुलूम जाल्ल्या लोकांक उंच करपा खातीर तिणें आपलें विधवेपणाचें वस्त्र काडलें आनी आपल्या तोंडाक मलमाचो अभिषेक केलो आनी केंसांक टायरांत बांदून ताका फटोवंक तागडेचो वस्त्र घेतलो.
९ तिच्या चप्पलांनी ताचे दोळे चोळ्ळे, तिच्या सोबीतकायेन ताचें मन बंदी केलें आनी फाउचियन ताच्या गळ्यांतल्यान गेलो.
१० तिच्या धाडसाक लागून फार्सी लोक कांपले आनी मादी लोक तिच्या कडकपणाक लागून भियेले.
११ तेदनां म्हज्या दुख्खी लोकांनी खोशीन बोवाळ केलो आनी म्हज्या दुबळ्या लोकांनी मोट्यान रडलो; पूण तांकां अजाप जालें, ह्या लोकांनी आवाज वाडयलो, पूण तांकां उडून उडयले.

१२ त्या चलयेच्या पुतांनी तांकां भितर सरून उडयल्या आनी तांकां जखमी केल्यात, ते सर्वेस्पराच्या झुजांत नाश जाले.
१३ हांव सर्वेस्पराक एक नवें गीत गायतलों: हे प्रभू, तूं व्हड आनी वैभवशाली, बळग्यान अद्‌भुत आनी अजेय.
१४ सगळ्या प्राण्यांनी तुजी सेवा करुंक जाय, कित्याक तुवें उलयलें आनी तीं तयार जालीं, तुवें तुजो आत्मो धाडलो आनी ताणें तांकां रचलो आनी तुज्या आवाजाक आडावंक कोणूच ना.
१५ कित्याक दोंगर बुन्यादी थावन उदका वांगडा हालयतले, खडपां तुज्या मुखार मेणा सारके वितळटले, तरी तुका भियेवपी लोकां कडेन तूं दयाळ.
१६ कित्याक तुका गोड वासाक सगळो बळी उणो, आनी सगळी चरबी तुज्या होमबळीक पुरो जायना, पूण सर्वेस्पराक भियेवपी तो सगळ्या वेळार व्हड.
१७ म्हज्या नात्यांतल्या लोकां आड उबो रावपी राष्ट्रांचो धिक्कार! सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर न्यायाच्या दिसा तांचो सूड घेतलो, तांच्या मासांत उजो आनी किडे घालतलो; आनी तांकां तांची जाणविकाय जातली आनी सदांकाळ रडटली.
१८ जेरुसलेमांत पावतकच ते सर्वेस्पराची भजताले. आनी लोक शुध्द जाले बरोबर तांणी आपले होमबळी, फुकट बळी आनी दान अर्पण केलें.
१९ जुदीतान लोकांनी दिल्लें होलोफर्नेसाचें सगळें सामान समर्पित केलें आनी ताच्या न्हिदपाच्या कुडींतल्यान काडिल्लें छप्पर प्रभूक भेट म्हणून दिलें.
२० तेदनां जेरुसलेमांत तीन म्हयने लोक पवित्रस्थाना मुखार मेजवानी करुंक लागले आनी जुदीत तांचे वांगडा रावली.
२१ ह्या काळा उपरांत दरेकलो आपल्या वारसाक परतलो आनी जुदीत बेथुलियाक गेली आनी आपल्याच ताब्यांत रावली आनी तिच्या काळांत सगळ्या देशांत मानाची आशिल्ली.
२२ जायत्या जाणांनी तिची इत्सा केली, पूण तिचो घोव मनसेस मेलो आनी ताच्या लोकां कडेन एकठांय जाले उपरांत तिच्या जिवितांतल्या सगळ्या दिसांनी तिका कोणूच वळखलो ना.
२३ पूण ती चडांत चड मानाची वाड जाली आनी तिच्या घोवाच्या घरांत जाण्टी जाली आनी ती एकशें पांच वर्सां पिरायेची जाली आनी तिची दासी मुक्त केली. देखून ती बेथुलियांत मेली आनी तिणें तिका तिच्या घोवाच्या मनशेच्या गुहेंत पुरली.
२४ इज्रायल घराण्यान सात दीस तिचो विलाप केलो आनी ती मरचे आदीं तिणें आपली मालमत्ता आपल्या घोवाच्या मनशेच्या लागींच्या सगळ्यांक आनी तिच्या लागींच्या नात्यांतल्या लोकांक वांटली.
२५ जुदीथाच्या काळार आनी तिच्या मरणा उपरांत बऱ्याच काळा उपरांत इज्रायल लोकांक आनीक भंय घालपी कोणूच नाशिल्लो.

एस्थेराक जोडणी

एस्थेराक जोडणी

अध्याय १०

४ तेदनां मार्दोकीन म्हणलें: देवान हीं कामां केल्यांत.
५ कित्याक ह्या गजालीं विशीं हांवें पळयल्लें एक सपन म्हाका याद जाता आनी तातूंतलें कांयच ना.
६ एक ल्हानसो झरो न्हंय जालो आनी उजवाड, सुर्या आनी खूब उदक आयलें, ही न्हंय राजान लग्न करून राणी केल्ली एस्थेर.
७ आनी दोन अजगर म्हव्यार हांव आनी अमन.
८ ज्यू लोकांचें नांव नाश करुंक जमल्लीं राष्ट्रां.
९ म्हजें राष्ट्र म्हव्यार हें इस्रायल, जें देवा कडेन रडलें आनी वाटायलें, कित्याक सर्वेस्परान आपल्या लोकांक वाचयलां आनी सर्वेस्परान आमकां त्या सगळ्या वायटां थावन सोडयल्यात आनी देवान विदेशी लोकां मदीं जावंक नातल्लीं चिन्नां आनी व्हड अद्भुतां केल्यांत.
१० ताका लागून ताणें दोन चिटयो केल्यात, एक देवाच्या लोकां खातीर आनी दुसरी सगळ्या विदेशी लोकां खातीर.
११ हीं दोन चिटणीं सगळ्या राष्ट्रां मदीं देवा मुखार आयलीं.
१२ देवान आपल्या लोकांचो उगडास केलो आनी आपलो वारसो नितीमान केलो.
१३ ते खातीर ते दीस आदर म्हयन्यांत, त्याच म्हयन्याच्या चवदाव्या आनी पंदराव्या दिसा, ताच्या लोकां मदल्या पिळग्यांनी सदांकाळ सभा आनी खोशी आनी देवा मुखार खोशीन आसतले.

अध्याय 11

१ टोलेमियस आनी क्लिओपात्राच्या राजवटीच्या चवथ्या वर्सा आपूण याजक आनी लेवी म्हणपी दोसिथियस आनी ताचो पूत टॉलेमियस हांणी फुरीमाची ही पत्र हाडली, ती तांणी सांगिल्ली तीच पत्र आनी जेरुसलेमांत आशिल्ल्या टॉलेमियसाचो पूत लिसिमाकस हाणें तिचो अर्थ लायिल्लो.
२ व्हडल्या आर्टेझर्क्साच्या राजवटीच्या दुसऱ्या वर्सा, निसान म्हयन्याच्या पयल्या दिसा, बेंजामिनाच्या वंशांतल्या सिसाईचो पूत सेमीचो पूत याइरोसाचो पूत मार्दकियस हाणें सपन पळयलें.
३ तो ज्यू आसलो आनी सुसा शारांत रावतालो आनी राजाच्या आंगणांत सेवक जावन व्हड मनीस रावतालो.
४ बाबिलोनाचो राजा नबूकोदोनोसोरान जेरुसलेमांतल्यान जुदेयाचो राजा यकोनियास हाचे वांगडा व्हरून व्हेल्ल्या बंदिस्तांतलो तो एक आशिल्लो; आनी हें ताचें सपन आशिल्लें:
५ पळेयात, देशांत गडगड, भूंयकांप आनी बोवाळ, बोवाळाचो आवाज.
६ आनी पळे, दोन व्हडले अजगर झुजाक तयार जावन भायर सरले आनी तांचो रडप व्हडलो जालो.
७ आनी तांचो रडणो आयकून सगळ्यो राश्ट्रां नितीमान लोकां आड झुजपाक तयार जालीं.
८ पळय, पृथ्वीचेर काळोख आनी अस्पश्ट, संकश्ट आनी त्रास, त्रास आनी व्हड बोवाळाचो दीस.
९ सगळें नितीमान राष्ट्र आपल्या वायटांक भियेवन त्रासांत पडलें आनी नाश जावंक तयार जालें.
१० तेदनां ते देवा कडेन रडले आनी तांचो रडणो म्हणटकच एका ल्हान फवाऱ्यांतल्यान व्हड हुंवार आयलें, तें खूब उदक.
११ उजवाड आनी सुर्याचो उजवाड उदेलो आनी नीच लोक उंच जाले आनी वैभवशाली लोकांक खावन गेले.
१२ हें सपन आनी देवान कितें करुंक थारायल्लें तें पळे ल्लो मार्दकिस जागो जालो तेन्ना ताणें हें सपन मनांत दवरलें आनी रात मेरेन ताका तें जाणून घेवपाची इत्सा जाली.

अध्याय 12

१ मार्दकियस राजाचे दोग नपुंसक आनी राजवाड्याचे राखणदार गबता आनी थर्रा हांचे वांगडा आंगणांत विसव घेतलो.
२ तांकां तांचीं युक्ती आयकून तांचो उद्देश सोदून काडलो आनी तांकां कळ्ळें की ते राजा आर्टेझर्क्साचेर हात घालपाचे आसात. आनी अशें ताणें तांच्या राजाक प्रमाणीत केलें.
३ तेदनां राजान दोगांय नपुंसकांची चवकशी केली आनी तांणी कबूल केल्या उपरांत तांचो गळो काडलो.
४ राजान ह्या गजालींची म्हायती दिली आनी मार्दकिनय ताचे विशीं बरयलें.
५ तेदनां राजान मार्दोकियाक आंगणांत सेवा करुंक आज्ञा केली आनी ताका लागून ताणें ताका इनाम दिलें.
६ पूण राजाच्या दोन नपुंसकांक लागून अमादाथसाचो पूत आमान, जो राजाक व्हड मान आशिल्लो.

अध्याय 13

१ पत्रांची प्रत अशी: व्हड राजा आर्टेझर्क्सस भारता थावन इथिओपिया मेरेन एकशें सातवीस प्रांतांतल्या आपल्या हाताखाल आशिल्ल्या राजकुंवरांक आनी राज्यपालांक हीं गजाली बरयता.
२ ते उपरांत हांव जायत्या राश्ट्रांचेर प्रभु जालो आनी सगळ्या संवसाराचेर राज्य केलें, म्हज्या अधिकाराचो अभिमान बाळगून उबो रावलो ना, पूण सदांच समता आनी सौम्यपणान स्वताक व्हरून, म्हज्या प्रजेक सतत शांत जिणेंत रावपाचो आनी म्हजें राज्य शांततायेचें करप आनी सगळ्यांत चड दर्यादिगेर वचपाक उक्तें करप, सगळ्या मनशांक जाय आशिल्ली शांतताय नवी करपाची हांवें हेतू दवरली.
३ आमच्या मधें बुद्धीन उत्तीम, आनी आपल्या सतत बऱ्या इत्से खातीर आनी खर निश्ठावंतपणाक मान्यताय मेळिल्ल्या आनी राज्यांत दुसरें स्थान मेळोवपी अमन, हें कशें घडूंक शकता अशें म्हज्या सल्लागारांक विचारलें.
४ आमकां जाहीर केलें की संवसारभरांतल्या सगळ्या राश्ट्रांनी एक खाशेलो दुस्वास करपी लोक शिंपडून गेले, तांचो कायदे सगळ्या राश्ट्रांक विरुद्ध आशिल्लो आनी राजांच्या आज्ञांक सतत तिरस्कार केल्लो, जाका लागून आमच्या राज्यांचो एकवट, आमच्या मानान हेतू आशिल्लो, मुखार वचूंक शकना.
५ मागीर आमी समजतात की हो लोक एकलोच सगळ्या मनशांक सतत विरोध करता, आपल्या कायद्याच्या विचित्र रितीन मतभेद करता आनी आमच्या राज्याक वायट परिणाम करता, आमचें राज्य घट्ट स्थापन जावंक ना म्हण तांकां शक्य तितले वायट करतात.
६ ताका लागून आमी आज्ञा केल्या की, जे सगळे तुमकां बरयल्ले अमान, जो आमनान, जो आमच्या फाटल्यान आसा, तांकां बरयल्ले प्रमाण, सगळ्यांक, तांच्या बायलां आनी भुरग्यां सयत, ह्या वर्साच्या बाराव्या आदर म्हयन्याच्या चवदाव्या दिसा, आपल्या दुस्मानाच्या तलवारीन पुरायपणान नश्ट करचे.

७ आदल्या काळार आनी आतां दुस्वास करपी ते एकाच दिसा हिंसाचारान थडग्यांत वचूंक शकतले आनी अशें फुडें आमचीं कामां बरीं आनी त्रासा बगर सुटावे करुंक शकतात.

८ तेदनां मार्दोकीन सर्वेस्पराच्या सगळ्या कर्तुबांचो विचार करून ताका मागणें केलें.

९ म्हणालो: हे सर्वेस्पर, सर्वेस्पर, सर्वशक्तिमान राजा, कित्याक सगळो संवसार तुज्या हातांत आसा आनी तुवें इस्रायलाक वाचवंक नेमलो जाल्यार तुका विरोध करुंक कोणूच ना.

१० कित्याक तुवें सर्ग आनी धर्तरी आनी सगळ्यो अद्भुत गजाली सर्गाच्या सकयल तयार केल्यात.

११ तूं सगळ्या वस्तूंचो प्रभु, आनी तुका विरोध करुंक कोणूच ना, जो प्रभु.

१२, तुका सगळें खबर आसा आनी तुका खबर आसा, प्रभू, हांवें अभिमानी अमनाक नमस्कार केलो ना, ना हें तिरस्कार, अभिमान आनी कसल्याच वैभवाच्या इत्से खातीर न्हय.

१३ इस्रायलाच्या सोडवणे खातीर ताच्या पांयांच्या तळव्याक चुंबन घेवंक हांव बऱ्या इत्सेचेर समाधान मानूंक शकतालो.

१४ पूण हांव हें केलें, देवाच्या महिमे परस मनशाचो महिमा पसंत करुंक ना;

१५ आनी आतां, हे सर्वेस्पर देवा आनी राजा, तुज्या लोकांक वाच, कित्याक तांचीं नदर आमकां वायट करुंक आमचेर आसात; होंय, सुरवाती सावन तुजें आशिल्लें वारसो नश्ट करपाची तांकां इत्सा आसा.

१६ तुवें इजिप्तांतल्यान तुज्या स्वता खातीर सोडून दिल्ल्या भागाक तिरस्कार करुंक नाका.

१७ म्हजें मागणें आयक आनी तुज्या वारसाक दया कर, आमच्या दुख्खाक आनंदांत रुपांतर कर, हे प्रभू, आमी जियेवंक आनी तुज्या नांवाची स्तुती करुंक;

१८ सगले इस्रायल तेच तरेन सर्वेस्पराक खरपणान रडले, कारण तांचें मरण तांच्या दोळ्यां मुखार आशिल्लें.

अध्याय 14

१ राणी एस्थेर मरणाची भिरांत जावन प्रभू कडेन आश्रित जाली.

२ तिणें आपलें वैभवशाली वस्त्र सोडून, त्रास आनी शोकाचीं वस्त्रां घालीं आनी मोलादीक मलमांच्या जाग्यार तिणें आपली तकली भस्म आनी शेणान धांपली आनी तिणें आपली कूड खूब नम्र केली आनी तिच्या खोशीचीं सगळीं सुवाती तिणें आपल्या फाटीं पडल्ल्या केंसांनी भरलीं.

३ आनी तिणें इस्रायलाच्या देवा कडेन मागणें केलें, "हे म्हज्या प्रभू, तूंच आमचो राजा, तुज्या बगर कोणूच आदार ना, उध्वस्त बायल, म्हाका आदार कर.

४ कित्याक म्हजो धोको म्हज्या हातांत आसा.

५ म्हज्या तरणाट्या काळा थावन म्हज्या कुळांतल्या कुळांत आयकलां की, हे सर्वेस्पर, तुवें इस्रायलाक सगळ्या लोकां मदल्यान आनी आमच्या बापायंक तांच्या आदल्या सगळ्या लोकां मदल्यान सासणाचें वारसो म्हूण घेतलो आनी तुवें तांकां दिल्लें तें सगळें तुवें केलां.

६ आनी आतां आमी तुज्या मुखार पातक केलां, देखून तुवें आमकां आमच्या दुस्मानाच्या हातांत दिल्या.

७ आमी तांच्या देवांची उपासना केल्ल्यान: हे प्रभू, तूं नीतिमान.

८ तरी आमी कडू बंदखणींत आसात हें तांकां समाधान दिसना, पूण तांणी आपल्या मुर्तींक हात मारला.

९ तुवें तुज्या तोंडान थारायिल्ली गजाल ते काडून उडयतले आनी तुजें वारसो नश्ट करतले आनी तुजी स्तुती करपी लोकांचें तोंड आडायतले आनी तुज्या घराचो आनी तुज्या वेदीचो वैभव निवळायतले.

१० आनी मूर्तींची स्तुती करुंक आनी एका मासीक राजाक सदांकाळ व्हड करुंक विधर्मी लोकांचीं तोंडां उगडात.

११ हे प्रभू, तुजो राजदंड कांयच नाशिल्ल्यांक दिवंक नाका आनी आमच्या पडल्ल्यान तांकां हांसूंक नाकात; पूण तांची युक्ती स्वताचेर घुंवडावन ताका एक आदर्श करात, जांणी आमचे आड हें सुरू केलां.

१२ हे प्रभू, आमच्या संकश्टाच्या वेळार तुका वळख कर आनी म्हाका धैर्य दिव, हे राष्ट्रांचो राजा आनी सगळ्या बळग्याचो स्वामी.

१३ शींवाच्या मुखार म्हज्या तोंडांत म्हाका वाक्पटु उलोवंक दिव, आमचे आड झुजपी ताचो आनी ताचे सारके विचार करपी सगळ्यांचो शेवट जावचो म्हूण ताचें काळीज वळोवचें.

१४ पूण तुज्या हातान आमकां सोडय आनी म्हाका उध्वस्त जाल्ल्या आनी तुज्या बगर दुसरो कसलोच आदार ना.

१५ हे प्रभू, तुका सगळें खबर आसा; हांव अनीतीच्या महिमेचो दुस्वास करतां आनी सुंता नाशिल्ल्या आनी सगळ्या विधर्मी लोकांच्या खाटीचो तिरस्कार करतां हें तुका खबर आसा.

१६ म्हजी गरज तुका खबर आसा, कित्याक हांव दाखयता त्या दिसांनी म्हज्या तकलेचेर आशिल्ली म्हज्या उंचल्या पांवड्याची चिन्नां आनी मासिक पाळीच्या चीरा सारको तिरस्कार करतां आनी एकटोच आसतना तो घालना.

१७ तुज्या दासीन अमनाच्या मेजार जेवंक ना आनी राजाच्या मेजवानीक हांवें व्हडलोसो मान दिवंक ना आनी पेय बळीचो सोरो पियेलो ना.

१८ म्हाका हांगा हाडल्या उपरांत तुज्या दासीक कसलीच खोस जाली ना, पूण तुज्यांत, हे अब्राहमाचो देवा.

१९ हे सगळ्यां परस चड बळवंत देवा, विरक्त लोकांचो आवाज आयक आनी आमकां दुश्टांच्या हातांतल्यान सोडवंक आनी म्हज्या भंयांतल्यान म्हाका सोडय.

अध्याय १५

१ तिसऱ्या दिसा तिणें आपलीं प्रार्थना सोंपयतकच तिणें आपलीं शोकाचीं वस्त्रां घालून आपलीं वैभवाचीं वस्त्रां घालीं.

२ आनी सगळ्या गजालींचो पळेवपी आनी सोडवणदार देवा कडेन उलो मारल्या उपरांत तिणें आपल्या वांगडा दोन दासी घेवन गेले.

३ आनी एकल्याचेर ती आडखळून रावली, जशें ती स्वताक खरें व्हरताली;

४ आनी दुसरी तिची गाडी घेवन फाटल्यान गेली.

५ आनी तिच्या सोबीतकायेन तांबडें, आनी तिचें मुखामळ खुशाल आनी खूब इश्टागत आशिल्लें, पूण तिचें काळीज भियेवन त्रासांत आशिल्लें.

६ मागीर सगळ्या दारांतल्यान वचून राजसिंहासनाचेर बसून ताच्या सगळ्या भव्य वस्त्रांनी, सगळे भांगर आनी मोलादीक फातरांनी झिलमिलपी राजाच्या मुखार उबी रावली. आनी तो खूब भयानक आशिल्लो.

७ तेन्नां भव्यतेन चकचकीत जाल्लें तोंड उबारून तिचे कडेन खूब खर नदर मारली आनी राणी सकयल पडली आनी फिकी पडली

आनी बेसुमार जाली आनी तिचे मुखार वचपी दासीचे तकलेक नमस्कार केलो.
८ तेदनां देवान त्या राजाचो आत्मो सौम्यपणांत बदललो आनी तो भियेवन आपल्या सिंहासना थावन उडी मारून तिका आपल्या आंगात धरली आनी ती परतून मनांत येयसर आनी मोगाच्या उतरांनी तिका सांत्वन दिलो आनी तिका म्हळें:
९ एस्थेर, कितें जालां? हांव तुजो भाव, धीर धर;
१० आमची आज्ञा सामान्य आसली तरी तूं मरचो ना.
११ आनी अशें ताणें आपलो भांगराचो राजदंड उबारून तिच्या गळ्यार दवरलो.
१२ आनी तिका आलिंगन दिवन म्हणलें, "म्हजे कडेन उलो."
१३ तेन्ना तिणें ताका म्हळें: "हांवें तुका, म्हज्या स्वामी, देवाचो देवदूत म्हूण पळयलो आनी तुज्या महिमेच्या भंयान म्हजें काळीज त्रासांत पडलें."
१४ कित्याक, प्रभू, तूं अद्भुत आसा आनी तुजें मुखामळ कृपेन भरिल्लें आसा.
१५ उलयताना ती सुस्त जावन पडली.
१६ तेदनां राजा त्रासांत पडलो आनी ताच्या सगळ्या नोकरांनी तिका सांत्वन दिलें.

अध्याय 16

१ व्हड राजा आर्टेझर्क्सान भारता थावन इथिओपिया मेरेनच्या शंबर सातवीस प्रांतांतल्या राजकुंवरांक आनी राज्यपालांक आनी आमच्या सगळ्या विस्वासू प्रजेक नमस्कार केलो.
२ जायत्यांक, जितले फावटीं आपल्या कृपाळू राजकुंवरांच्या व्हडल्या उदारपणान तांकां मान दितात, तितलेच तांकां मेणाचो अभिमान जाता.
३ आनी फकत आमच्या प्रजेक दुख्ख दिवंक न्हय, पूण भरपूर सोंसूंक शकनाशिल्ल्यान, तांकां बरें करपी लोकां आडय आचरण करुंक हातांत घेवचें.
४ आनी मनशां मदल्यान फकत उपकार मानून घेवचे न्हय, पूण केन्नाच बरे नाशिल्ल्या अश्लील मनशांच्या वैभवशाली उतरांनीय उबारून घेवचे, ते देवाच्या न्याया थावन सुटपाक समजतात, जे सगळे पळयता आनी वायटाचो दुस्वास करता.
५ जायते फावटीं आपल्या इश्टांचो वावर सांबाळपाक विस्वासांत घेतिल्ल्या लोकांच्या न्याय्य उलोवपाक लागून जायत्या जाणांक निरपराधी रगतांत वांटो घेतला आनी तांकां उपाय नाशिल्ल्या संकश्टांनी गुठलायला.
६ राजपुत्रांचें निरपराधीपण आनी बरेंपण आपल्या अश्लील स्वभावाच्या फटांनी आनी फटोवन मोहित करतात.
७ आतां तुमकां हें पळोवंक मेळटलें, आमी जाहीर केल्ल्या प्रमाणें, पुर्विल्ल्या इतिहासांनी इतलेंच न्हय, जितलें तुमकां दिसता, जर तुमी अयोग्यपणान अधिकारांत दवरल्ल्या लोकांच्या रोगजन्य वागणुकेंतल्यान हालींच्या काळांत कितें वायट केलां तें सोदून काडटले.
८ आमचें राज्य सगळ्या मनशां खातीर शांत आनी शांती मेळचें म्हूण आमी येवपी काळाची जतनाय घेवंक जाय.
९ आमचे उद्देश बदलून, आनी सदांच चड समान कार्यवाही करून स्पश्ट दिसपी गजालींचो न्याय करून दोनूय.
१० कित्याक आमान, मॅसिडोनियाचो, अमादाथाचो पूत, खरोच फार्सी रगतांतल्यान परकी आनी आमच्या बऱ्यापणा पासून पयस आशिल्लो आनी आमच्या कडल्यान मेळिल्ल्या परकी मनशा भशेन.
११ ताका आमचो बापूय म्हणटाले, आनी राजाक फुडल्या सगळ्या मनशां कडल्यान सतत मान मेळटालो.
१२ पूण तो आपलो व्हडलो मान घेवन आमकां आमचें राज्य आनी जिवीत काडून घेवंक लागलो.
१३ ताणें जायत्या तरांच्या आनी धूर्त फटवण्यांनी आमचो नाश सोदलो, तशेंच आमचो जीव वाटावपी आनी आमचें बरें मेळोवन दिवपी मार्दोकेयसाचो, तशेंच आमच्या राज्यांत वांटो घेवपी निर्दोश एस्थेराचोय, तांच्या सगळ्या राष्ट्रा वांगडा नाश सोदलो.
१४ कित्याक ताणें आमकां इश्टांचो उणाव दिसलो आनी ताणें इराणी राज्य मॅसिडोनियाक अणकारीत केलां अशें ताका दिसलें.
१५ पूण ह्या वायट कृप्या मनशान पुरायपणान नाश करुंक पावल्ल्या ज्यू लोक वायटकार न्हय, पूण चडशा न्याय्य कायद्यां प्रमाण जियेतात हें आमकां दिसता.
१६ आनी ते सगळ्यांत उंचेल्या आनी सगळ्यांत बळवंत, जिवंत देवाचीं भुरगीं जावंक जाय, जांणी आमकां आनी आमच्या पूर्वजांक सगळ्यांत बऱ्या पद्दतीन राज्य थारायलां.
१७ देखून अमदथाचो पूत अमन हाणें तुमकां धाडिल्लीं पत्रां तुमी फांशी दिवंक ना जाल्यार बरें.
१८ कित्याक ह्या गजालींचो वावर करपी मनशाक ताच्या सगळ्या कुटुंबासयत सुसाच्या दारांनी फांशी दिल्या.
१९ ते खातीर तुमी ह्या पत्राची प्रत सगळ्या सुवातींनी उजवाडाक हाडटले, जाका लागून ज्यू लोकांक आपल्या कायद्या प्रमाणें मुक्तपणान जियेवंक मेळटलें.
२० आनी त्याच दिसा, आदराच्या बाराव्या म्हयन्याच्या तेराव्या दिसा, तांचो सूड घेवंक तुमी तांकां आदार करतले.
२१ कित्याक, ज्या दिसा वेंचून काडिल्ले लोक ना जावंक जाय आशिल्ले, त्या दिसा सर्वशक्तिमान देवान तांकां खोशी जाली.
२२ तुमी तुमच्या उत्सवा मदीं सगळ्या मेजवानी वांगडा तो व्हड दीस मनयतले.
२३ आतां आनी फुडें आमकां आनी बरोच त्रास जाल्ल्या फार्सी लोकांक सुरक्षीतताय मेळची; पूण जे आमचे आड कट करतात तांकां नाशाची याद.
२४ देखून, जें जें शार आनी देश ह्या गजालीं प्रमाणें करूंक ना, तें उजो आनी तलवारीन दया बगर नश्ट करतले आनी मनशांक फकत वचूंक शकना अशें न्हय, पूण रानवटी जनावरांक आनी सुकण्यांकय सदांकाळ तिरस्कार करपा सारकें जातलें.

THE Wisdom OF Solomon

सोलोमनाची बुद्धी

अध्याय 1

१ हे पृथ्वीचे न्यायाधीश, नीतिमत्वाचो मोग करात, प्रभूचो बऱ्या (काळजान) विचार करात आनी सादपणान काळजान ताका सोदात.
२ कित्याक ताका परिक्षा दिवंक नाशिल्ल्यांक तो मेळटलो; आनी ताचेर अविश्वास दवरनाशिल्ल्या लोकांक आपूण दाखयता.
३ कित्याक वायट विचार देवा थावन वेगळे जातात आनी ताची शक्त परिक्षा घेतल्या उपरांत अबुद्धीमानांक धिटाय दिता.
४ कित्याक दुश्ट जिवांत बुद्धी भितर सरची ना; तशेंच पातकाच्या अधीन आशिल्ल्या कुडींत रावचें न्हय.
५ कित्याक शिस्त दिवपाचो पवित्र आत्मो फटवणूक पळून वचतलो आनी समज नाशिल्ल्या विचारांतल्यान पयस वचतलो आनी अनीती येतना तो तिगून उरचो ना.
६ कित्याक बुद्धी म्हळ्यार मोगाळ आत्मो; आनी ताच्या उतरांचो निंदा करपी मनशाक निरपराधी थारावचो ना, कित्याक देव ताच्या बागड्यांचो साक्षीदार आनी ताच्या काळजाचो खरो पळोवपी आनी ताचे जिबेचो आयकपी.
७ कित्याक सर्वेस्पराचो आत्मो संवसार भरता आनी सगळ्या वस्तूंक आवाजाची जाणविकाय आसता.
८ देखून जो कोण अनीती उलयता तो लिपोवंक शकना, आनी सूड घेवपाची ख्यास्त दितना ताचे कडेन वचची ना.
९ कित्याक अभक्तांच्या सल्ल्यांत चवकशी जातली आनी ताच्या वायट कर्तुबांचो प्रगट करपा खातीर ताच्या उतरांचो आवाज प्रभू कडेन येतलो.
१० कित्याक मत्सराचो कान सगळें आयकता आनी गुरगुरपाचो आवाज लिपून उरना.
११ देखून नाफाविरयत गुरगुरपा पासून सावधान राव; आनी तुजी जीब फाटींफुडें करुंक आडावंक, कित्याक इतलें गुपीत उतर ना, जें निरर्थक वचतलें आनी खोटें म्हणपी तोंड जिवाक मारता.
१२ तुमच्या जिविताच्या भ्रश्टाचारांत मरण सोदूंक नाकात, आनी तुमच्या हाताच्या कर्तुबां वरवीं तुमचेर नाश ओडून घेवंक नाकात.
१३ देवान मरण घडयलें ना, आनी जिवंतांच्या नाशांत ताका खोशी ना.
१४ कित्याक ताणें सगळ्यो वस्तू रचल्यो, तांकां आपलें अस्तित्व मेळचें म्हणून आनी संवसारांतलीं पिळग्यो भलायकेन बऱ्यो आशिल्ल्यो; आनी तातूंत नाशाचें विख ना आनी पृथ्वीचेर मरणाचें राज्य ना.
१५ (कारण नीतिमत्व अमर आसा:)
१६ पूण अभक्त मनशांनी आपल्या कर्तुबांनी आनी उतरांनी तांकां तें आपयलें, कित्याक तांकां तें आपलो इश्ट मेळूंक जाय अशें दिसलें तेन्नां तांणी ताचो नाश केलो आनी ताचे कडेन करार केलो, कारण तातूंत वांटो घेवंक ते पात्र आसात.

अध्याय 2

१ अभक्त म्हणटात, पूण बरोबर न्हय, आमचें जिवीत ल्हान आनी थकबाकीचें, आनी मनशाच्या मरणांत ताचेर उपाय ना.
२ कित्याक आमी सगळ्या साहसांत जल्मल्ले, आनी फुडें आमी केन्नाच जावंक नाशिल्ल्या भशेन जातले, कित्याक आमच्या नाकाच्या पोकळांतलो उस्वास धुंवर सारको आनी आमच्या काळजाच्या हालचालींत थोडी स्फुलिंग.
३ तें निवळ्ळ्या उपरांत आमची कूड भस्म जातली आनी आमचो आत्मो मोव हवे प्रमाण ना जातलो.
४ आनी आमचें नांव काळाप्रमाण विसरतलें आनी कोणाकच आमचीं कर्तुबां याद उरचीं नात आनी आमचें जिवीत मेघाच्या निशाणा सारकें वचतलें आनी धुकें सारकें शिंपडून वचतलें, जें धुकें घेवन धांवडायतात सूर्य, आनी ताच्या उश्णतेन जैत मेळयतात.
५ कित्याक आमचो काळ एक सावळी जावन वता; आनी आमच्या शेवटाक परत येवंक ना, कित्याक तें बेगीन मुद्रीत आसा, जाका लागून कोणूच परत येवचो ना.
६ देखून येयात, आमी हाजीर आशिल्ल्या बऱ्या गजालींचो आस्वाद घेवया आनी तरणाट्यापणांतल्या प्राण्यांचो वापर बेगीन करूंया.
७ आमी मोलादीक सोरो आनी मलम भरूंया, आनी वसंत ऋतूचें फुल आमचे कडेन वचूंक दिवचें न्हय.
८ गुलाबाच्या कणांचो मुकूट घालूंया, तीं सुकचे आदीं.
९ आमच्यांतल्या कोणाकूच आमच्या कामुकतेच्या भागा बगर वचूंक नाकात, आमच्या आनंदाचीं चिन्नां सगळेकडेन सोडूंया, कित्याक आमचो वांटो होच आनी आमचो भाग होच.
१० आमी गरीब नितीमान मनशाक जुलूम करुंया, विधवेक आमी दयाळूंक नाका आनी जाण्ट्यांच्या पुर्विल्ल्या धव्या केंसांक आदर दिवंक नाका.
११ आमची बळगें न्यायाचो कायदो जावंक जाय, कित्याक दुबळो ताका कांयच मोलाचो ना.
१२ देखून आमी नितीमानांची वाट पळयूंया; कारण तो आमच्या पाळी खातीर न्हय, आनी तो आमच्या कर्तुबां आड निवळ आसा: आमच्या कायद्याचो गुन्यांव केल्ल्यान तो आमकां धिटाय दिता आनी आमच्या शिक्षणाच्या उल्लंघनाक आमच्या बदनामीक आक्षेप घेता.
१३ तो देवाचें गिन्यान आसा म्हण सांगता आनी तो स्वताक प्रभूचें भुरगें म्हणटा.
१४ तो आमच्या विचारांक धिटाय दिवंक तयार जालो.
१५ तो आमकां पळेवंक लेगीत त्रास दिता, कित्याक ताचें जिवीत हेर मनशां सारकें न्हय, ताचीं मार्गां वेगळीं.
१६ आमी ताका खोट्या मनशां सारके मानतात, तो आमच्या मार्गांतल्यान गलिच्छा सारको पयस रावता, तो नितीमान मनशाचो शेवट सांगता, ताका आशीर्वाद मेळचो आनी देव आपलो बापूय असो अभिमान बाळगता.
१७ ताचीं उतरां खरींच आसात काय ना तें पळोवया आनी ताच्या शेवटाक कितें घडटलें तें पळोवया.
१८ कित्याक नितीमान मनीस देवाचो पूत आसत जाल्यार तो ताका आदार करतलो आनी दुस्मानाच्या हातांतल्यान ताका सोडयतलो.
१९ ताची नम्रताय जाणून घेवंक आनी ताची धीर धरूंक आमी ताची तिरस्कार आनी त्रास दिवया.
२० ताका लज्जास्पद मरण दिवया, कित्याक ताच्याच उलोवपान ताका मान मेळटलो.

२१ अशीं गजाली तांणी कल्पना केली आनी फटोवन घेतलीं, कित्याक तांच्याच वायटान तांकां कुड्डें केलां.
२२ देवाच्या गूढ गजालीं विशीं तांकां कळ्ळें ना.
२३ कित्याक देवान मनशाक अमर जावंक रचलो आनी ताका ताच्या अनंतकाळाची प्रतिमा करुंक केलो.
२४ तरी सैतानाच्या मत्सराक लागून संवसारांत मरण आयलें आनी ताचे वटेन धरपी लोकांक तें मेळटा.

अध्याय 3

१ पूण नितीमानांचे जीव देवाच्या हातांत आसात आनी तांकां कसलोच त्रास स्पर्श करचो ना.
२ अबुध्दांच्या नदरेंत ते मेले अशें दिसतालें आनी तांचें वचप दुख्खाचें मानतात.
३ आनी तांचो आमचे कडल्यान वचप पुरायपणान नाश जावंक, पूण ते शांतींत आसात.
४ मनशां मुखार तांकां ख्यास्त मेळ्ळी तरी तांची आशा अमरत्वान भरिल्ली आसा.
५ थोडी ख्यास्त मेळ्ळ्या उपरांत तांकां व्हड इनाम मेळटलें, कित्याक देवान तांकां परिक्षीत केले आनी तांकां आपल्या खातीर योग्य दिसले.
६ भट्टेंतल्या भांगराच्या भशेन ताणें तांची परिक्षा घेतल्या आनी तांकां होमबळी म्हूण घेतलो.
७ आनी तांकां पडट्या वेळार ते चकचकीत जातले आनी कोंड्यां मदल्या स्फुलिंगां भशेन धांवून वचतले.
८ ते राष्ट्रांचो न्याय करतले आनी लोकांचेर राज्य करतले आनी तांचो प्रभु सदांकाळ राज्य करतलो.
९ ताचेर विस्वास दवरपी लोक सत समजतले आनी मोगान विस्वासू आशिल्ले ताचे वांगडा रावतले, कित्याक ताच्या संतांक कृपा आनी दया आसा आनी ताणें आपल्या वेंचून काडिल्ल्यांची काळजी घेतल्या.
१० पूण अभक्तांक तांच्या कल्पने प्रमाणें ख्यास्त मेळटली, जे नीतिमानांक दुर्लक्ष करून सर्वेस्पर सोडून गेले.
११ कित्याक जो कोण बुद्धी आनी पोसवण तिरस्कार करता तो दुख्खी आसता आनी तांची आस्त व्यर्थ, तांची परिश्रम निष्फळ आनी तांचीं कर्तुबां फायद्याचीं नात.
१२ तांचीं बायलो मूर्ख आनी भुरगीं वायट.
१३ तांची संतती शापित आसा. देखून पातकाची खाट वळखूंक नाशिल्ली वांझ बायल धन्य.
१४ आनी तो नपुंसक धन्य, जांणी आपल्या हातांनी कसलेंच वायट केलें ना, आनी देवा आड वायट कल्पना करूंक ना, कित्याक ताका भावार्थाचें खाशेलें दान आनी ताच्या मनांत चड मान्य अशें प्रभूच्या देवळांत वारसो दितले.
१५ कित्याक बऱ्या कश्टाचें फळ वैभवशाली आनी बुद्धीचें मुळ केन्नाच पडचें ना.
१६ व्यभिचारी लोकांचीं भुरगीं तांची परिपूर्णताय मेळची ना आनी अनीती खाटीचीं बीं मुळां उडून काडचीं.
१७ कित्याक ते चड काळ जियेतात तरी तांकां कांयच मान मेळचो ना आनी तांची निमाणी पिराय मान ना.
१८ वा, ते बेगीन मेले जाल्यार, परिक्षेच्या दिसा तांकां आशा ना आनी सांत्वन ना.
१९ कित्याक अनीती पिळगेचो शेवट भिरांकूळ.

अध्याय 4

१ भुरगीं नासप आनी सद्‌गुण आसप बरें, कित्याक ताची याद अमर आसता, कारण ती देवा कडेन आनी मनशांक वळखतात.
२ जेन्ना तें हाजीर आसता तेन्ना मनीस ताचेर आदर्श घेतात; आनी तो गेले उपरांत तांकां ताची इत्सा जाता: तो मुकुट घालता आनी जैत मेळोवन सदां खातीर जैतिवंत जाता, अशुध्द इनामां खातीर यत्न करता.
३ पूण अभक्तांचीं वाडपी संतती वाडचीं नात, आनी हरामी स्लिपांतल्यान खोल मुळां उबारचीं नात आनी कसलीच खर बुन्याद घालची ना.
४ कित्याक ते कांय काळा खातीर फांट्यांनी फुलतात तरी; तरी निमाणे उबे रावनात, ते वाऱ्यान हालोवंक शकतले आनी वाऱ्याच्या बळान तांकां मुळां काडून उडयतले.
५ अपूर्ण फांटे मोडून पडटले, तांचीं फळां फायद्याचीं नात, खावपाक पिकिल्लीं नात, हय, कांयच मेळना.
६ कारण बेकायदेशीर खाटींतल्यान जल्मल्लीं भुरगीं आपल्या आवय-बापाय आड वायटपणाची साक्षी आसतात.
७ पूण नितीमान मनशाक मरण आडायलो तरी तो सुशेगाद आसतलो.
८ कित्याक मानाची पिराय म्हळ्यार काळान उबी रावपी आनी वर्सांच्या संख्येन मेजप न्हय.
९ पूण मनशां खातीर बुद्धी म्हळ्यार धवे केंस आनी निर्मल जिवीत म्हणल्यार जाण्टेपण.
१० तो देवा कडेन खोशी जालो आनी ताचो मोग जालो आनी ताका लागून पातक्यां मदीं जियेवन तो अणकारीत जालो.
११ होंय, वायटपणान ताची समजूत बदलची न्हय वा फटवणूक ताच्या जिवाक फटोवंक नाका म्हणून ताका बेगीन व्हरून व्हेलो.
१२ कित्याक नटखटपणाची मोहीम प्रामाणीक गजाली अस्पश्ट करता; आनी कामुकतायेचें भोंवप साद्या मनाक आडखळ हाडटा.
१३ थोड्याच काळान तो परिपूर्ण जालो आनी ताणें बरोच काळ पुराय केलो.
१४ कित्याक ताचो जीव प्रभूक खोशी जालो, देखून ताणें ताका वायट लोकां मदल्यान व्हरपाक बेगीन केलो.
१५ हें लोकांनी पळेलें, पूण तें समजलें ना आनी तांणी हें आपल्या मनांत दवरलें ना: ताची कृपा आनी दया ताच्या संतां कडेन आसा आनी तो आपल्या वेंचून काडिल्ल्यांक मान दिता.
१६ अशे तरेन मेल्लो नितीमान जिवंत आशिल्ल्या अभक्तांक ख्यास्त दितलो; आनी अनीतींच्या जायतीं वर्सां आनी जाण्टेपण रोखडेंच परिपूर्ण जावपी तरणाटेपण.
१७ कित्याक ते बुदवंतांचो शेवट पळेतले आनी देवान ताच्या सल्ल्यान ताचे विशीं कितें थारायलां आनी सर्वेस्परान ताका खंयच्या हेतून सुरक्षीत दवरला तें समजचें ना.
१८ ते ताका पळयतले आनी ताका तिरस्कार करतले; पूण देव तांकां तिरस्कार करुंक हांसतलो आनी उपरांत ते एक नीच मडें आनी मेल्ल्या लोकां मदीं सदांकाळ अपमान जातले.
१९ कित्याक तो तांकां फाडून उडयतलो आनी तांकां तकलेन उडयतलो आनी तांकां उलोवंक मेळना; आनी तो तांकां बुन्यादी थावन हालोवन उडयतलो; आनी ते पुरायपणान

उध्वस्त जातले आनी दुख्खांत पडटले; आनी तांचो उगडास
नाश जातलो.
२० आनी जेन्नां ते आपल्या पातकांचो हिशोब उडयतले तेन्नां ते
भियेवन येतले आनी तांचोच वायट तांकां तोंड दितलो.

अध्याय 5

१ मागीर नितीमान मनीस आपल्याक त्रास दिल्ल्या लोकां
मुखार व्हड धैरान उबो रावतलो आनी आपल्या कश्टांचो
हिशोब करिना.
२ तें पळे वन, ते भिरांकूळ भियेवन त्रासांत पडटले आनी
ताच्या मोक्षाची विचित्रताय पळोवन तांकां अजापीत जातले, जें
तांणी वाट पळयल्ल्या सगळ्यां परस पयस आसा.
३ आनी आत्म्याच्या त्रासाक लागून पश्चात्ताप करपी आनी
कुर्कुटावपी लोक मनांत म्हणटले: "आमी केन्ना केन्ना उपहास
करताले आनी एक निंदा करपाची म्हण होच.
४ आमी मूर्खांनी ताचो जीव पिशें आनी ताचो शेवट मान
नासतना मानलो.
५ तो देवाच्या भुरग्यां मदीं कसो मेजला आनी ताचो भाग संत
लोकां मदीं कसो आसा!
६ देखून आमी सत्याच्या मार्गांतल्यान पयस गेले आनी
नीतिमत्वाचो उजवाड आमकां उजवाडलो ना आनी
नीतिमत्वाचो सुर्याचो उजवाड आमचेर उदेलो ना.
७ आमी वायटपण आनी नाशाच्या मार्गान थकले, हय, आमी
वाळवंटां वयल्यान गेले, जंय वाट ना, पूण सर्वेस्पराची वाट
आमकां कळूंक ना.
८ अभिमानान आमकां कितें फायदो जालो? वा आमच्या
अभिमानान गिरेस्तकायेन आमकां कितें बरें मेळ्ळां?
९ तीं सगळीं गजाली सावळे भशेन आनी बेगीन वचपी खांब्या
सारकीं वचून गेलीं;
१० आनी उदकाच्या ल्हारां वयल्यान वचपी तारवटी सारकें, जें
तारवटी वता तेन्ना ताचो निशाण आनी ल्हारां मदल्या कीलाचो
मार्ग मेळना.
११ वा जशें सुकणें हवेंतल्यान उडून गेल्लें तेन्नां तिच्या मार्गाची
कसलीच चिन्नां मेळना, पूण तिच्या पांखांच्या धडधड्यान
मारून उडयल्ली आनी तांच्या खर आवाजान आनी
हालचालींनी फाटीं पडपी हळुवार हवेंतल्यान वता. आनी तातूंत
उपरांत ती खंय गेल्ली खंयचीच खूण मेळची ना;
१२ वा बाण एका चिन्नाक मारल्यार तो हवेक वांटून घेता आनी
ती हवेक रोखडीच परत एकठांय येता, जाका लागून तो खंय
गेलो तें मनशाक कळना.
१३ तशेंच आमी जल्माक येतकच, आमच्या शेवटाक पावपाक
लागले आनी तांकां दाखोवंक सद्गुणाचीं लक्षणां नाशिल्लीं;
पूण आमच्याच वायटपणांत सोंपले.
१४ कित्याक अभक्तांची आशा वाऱ्यान उडून वचपी धुल्ल
सारकी; वादळा वांगडा धांवडावपी पातळ फेणी सारको;
वादळान हांगा थंय शिंपडून वचपी आनी फकत एक दीस
रावपी सोयऱ्याचो उगडास म्हणून वचपी धुंवर सारको.
१५ पूण नितीमान सदांकाळ जियेतात; तांचें इनामूय प्रभू कडेन
आसता आनी तांची काळजी सगळ्यांत उंचेल्या मनशा कडेन
आसता.
१६ देखून तांकां प्रभूच्या हातांतल्यान एक वैभवशाली राज्य
आनी सोबीत मुकूट मेळटलो, कित्याक तो आपल्या उजव्या
हातान तांकां व्यापून दवरतलो आनी आपल्या भुजान तांची
राखण करतलो.
१७ तो पुराय शस्त्रां खातीर आपलो मत्सर आपल्या कडेन
घेतलो आनी दुस्मानांचो सूड घेवपा खातीर त्या प्राण्याक आपलें
शस्त्र करतलो.
१८ तो छाती सारको नीतिमत्व आनी शिरस्त्राणाच्या जाग्यार
खरो न्याय घालतलो.
१९ तो पवित्रपण अजेय ढाल म्हूण घेतलो.
२० ताचो खर राग तो तलवारी खातीर धारदार करतलो आनी
संवसार ताचे वांगडा अबुद्धीमानां आड झुजतलो.
२१ मागीर उजवे निशाणाचे वज्र परदेशांत वचतले; आनी मेघां
वयल्यान, बऱ्या ओडून घेतिल्ल्या धनुष्यांतल्यान दिसता तशें, ते
चिन्नाचेर उडटले.
२२ आनी रागान भरिल्ले गार फातराच्या धनुष्यांतल्यान भायर
सरतले आनी दर्याचें उदक तांकां राग येतलें आनी हुंवार तांकां
क्रूरपणान बुडयतले.
२३ हय, एक बळिश्ट वारें तांकां उबें जातलें आनी वादळा
भशेन तांकां उडून उडयतलें, अशें अधर्म पुराय धर्तरेक
उध्वस्त करतलें आनी वायट वारें पराक्रमी लोकांचीं सिंहासनां
उडयतलीं.

अध्याय 6

१ देखून हे राजां, आयकात आनी समजून घेयात; हे पृथ्वीच्या
शेवटाक न्यायाधीश जावन शिकात.
२ लोकांचेर राज्य करपी लोक, कान करात आनी राश्ट्रांच्या
संख्येचो अभिमान बाळगात.
३ कित्याक तुमकां प्रभू कडल्यान सत्ता आनी सर्वोच्च मनशा
कडल्यान सार्वभौमत्व मेळ्ळां, जो तुमच्या कर्तुबांचो परीक्षण
करतलो आनी तुमच्या सल्ल्यांचो सोद घेतलो.
४ कित्याक ताच्या राज्याचे सेवक जावन तुमी बरोबर न्याय
दिवंक ना, कायदो पाळूंक ना आनी देवाच्या सल्ल्या प्रमाण
चलूंक ना;
५ तो तुमचेर भिरांकूळ आनी बेगीन येतलो, कित्याक उंचल्या
सुवातेर आशिल्ल्यांक खर न्याय जातलो.
६ कित्याक दया रोखडीच वायट मनशांक माफ करतली, पूण
पराक्रमी मनशांक बळवंत त्रास दितले.
७ कारण जो सगळ्यांचेर प्रभु आसा तो कोणाच्याच मनशाक
भियेचो ना आनी कोणाच्याच व्हडपणाक आदर करुंक उबो
रावचो ना, कित्याक ताणें ल्हान-व्हड तयार केला आनी
सगळ्यांची सारकी काळजी घेतल्या.
८ पूण बळवंतांचेर एक खर परिक्षा येतली.
९ देखून, हे राजांनो, हांव तुमकां उलयतां, तुमी बुद्धी शिकून
वचूंक नाकात.
१० कित्याक पवित्रपण पवित्र दवरपी लोकांचो पवित्र न्याय
जातलो आनी अशीं गजाली शिकल्यात तांकां कितें जाप
मेळटलें.
११ देखून तुजी मोग म्हज्या उतरांचेर दवर; तांची इत्सा करात
आनी तुमकां शिकवण मेळटली.

१२ बुद्धी वैभवाची आनी केन्नाच उणी जायना, तिचो मोग करपी आनी तिका सोदपी लोकांक ती सहजपणान दिसता.
१३ तिची इत्सा करप्यांक ती आडायता, तांकां पयलीं आपली वळख करून दिवंक.
१४ जो कोण तिका पयलींच सोदता ताका व्हडलोसो त्रास जावचो ना, कित्याक ताका ती आपल्या दारांत बसून मेळटली.
१५ ताका लागून तिचेर चिंतप म्हणल्यार बुद्धीची परिपूर्णताय, आनी कोण तिची पळोवणी करता तो रोखडोच काळजी नासतना उरतलो.
१६ कित्याक ती आपल्याक पात्रांक सोदपाक भोंवता, वाटेर तांकां बरें दिसता आनी सगळ्या विचारांत तांकां मेळटा.
१७ कित्याक तिची खरी सुरवात म्हळ्यार शिस्त दिवपाची इत्सा; आनी शिस्ताची काळजी म्हळ्यार मोग;
१८ आनी मोग म्हळ्यार तिच्या नेमांक पाळो दिवप; आनी तिच्या कायद्यांक लक्ष दिवप म्हणल्यार अविनाशीपणाची खात्री;
१९ अविनाशीपण आमकां देवा लागीं पावयता.
२० देखून बुद्धीची इत्सा राज्यांत हाडटा.
२१ हे लोकांच्या राजांनो, तुमकां सिंहासन आनी राजदंडांचेर खोस जाल्यार, तुमी सदांकाळ राज्य करुंक जाय म्हण बुद्धीचो मान कर.
२२ बुद्धी, ती कितें आनी ती कशी वयर आयली हाचे विशीं हांव तुमकां सांगतलों आनी तुमचे कडल्यान गुपीत लिपोवंक ना, पूण तिच्या जल्माच्या सुरवाती सावन तिका सोदतलों आनी तिचें गिन्यान उजवाडाक हाडटलो आनी सत्याचेर वचचे नात.
२३ आनी हांव नाश करपी मत्सर करून वचचो ना; कित्याक अशा मनशाक बुद्धी कडेन मेळचो ना.
२४ पूण बुद्धीमानांची गर्दी संवसाराचें बरेंपण, आनी बुद्धीमान राजा म्हणल्यार लोकांचो आदार.
२५ देखून म्हज्या उतरांनी शिकवण घेवची आनी ती तुमकां बरें करतली.

अध्याय 7

१ हांवूय एक मर्त्य मनीस, सगळ्यां सारको आनी पृथ्वीचेर पयलेच खेपे तयार जाल्ल्या मनशाची संतती.
२ म्हज्या आवयच्या पोटांत धा म्हयन्यांच्या काळार रगतांत संकुचीत जावन, मनशाच्या बियाणांतल्यान आनी न्हिदेंतल्यान मेळपी सुखाची रगत तयार जाली.
३ आनी हांव जल्मताना, हांव सामान्य हवेंत ओडून घेतलों आनी धर्तरेचेर पडलो, जी धर्तरेचेर पडली, जी समान सैमाची आसा आनी हांवें उक्तायिल्लो पयलो आवाज हेर सगळ्यां सारको रडटालो.
४ म्हाका कपडे घालून दुदाक धरलो आनी तें काळजीन.
५ कित्याक जल्माक आनीक सुरवात जाल्लो राजा ना.
६ कित्याक सगळ्या मनशांक जिणेंत एकूच प्रवेश मेळटा आनी ताचे सारकेच भायर सरतात.
७ ताका लागून हांवें मागणें केलें आनी म्हाका समजणी मेळ्ळी.
८ हांवें तिका राजदंड आनी सिंहासनां परस चड पसंत केलो आनी तिचे तुळेंत गिरेस्तकायेक कांयच मान ना.
९ हांवें तिचे कडेन मोलादीक फातराची तुळा करूंक ना, कारण तिचे विशीं सगळें भांगर ल्हान रेंव सारकें आनी रुपें तिचे मुखार मातये प्रमाणें मेजतलें.
१० भलायके परस आनी सोबीतकायेक लागून तिचो मोग केलो आनी उजवाडाच्या जाग्यार तिचो मोग केलो, कित्याक तिचे कडल्यान येवपी उजवाड केन्नाच निवळना.
११ सगळ्यो बऱ्यो गजाली तिचे वांगडा म्हजे कडेन आयल्यो आनी तिच्या हातांत असंख्य गिरेस्तकाय मेळ्ळी.
१२ आनी तांकां सगळ्यांक खोशी जाली, कित्याक बुद्धी तांचे मुखार वता.
१३ हांव खरपणान शिकलो आनी तिचे कडेन उदारपणान संवाद सादता: तिची गिरेस्तकाय हांव लिपयना.
१४ कित्याक ती एक खजिनो मनशां खातीर, जो केन्नाच गमावंक ना, तिचो वापर करपी देवाचे इश्ट जातात आनी शिकून मेळपी देणग्यां खातीर तांची तोखणाय जाता.
१५ देवान म्हाका जाय तशें उलोवंक आनी म्हाका दिल्ल्या गजालीं खातीर फावो तशें गर्भधारणा करुंक परवानगी दिल्या, कारण तोच बुद्धी कडेन व्हरता आनी बुद्धीमानांक मार्गदर्शन करता.
१६ कित्याक आमी आनी आमचीं उतरां ताच्या हातांत आसात; सगळी बुद्धी आनी कारागिरीचें गिन्यानय.
१७ कित्याक, संवसार कसो तयार जालो आनी तत्त्वांचो वावर कसो जालो तें जाणून घेवंक ताणें म्हाका कितें आसा, ताचे विशीं कांय जाणून घेतलां.
१८ काळाचो आरंभ, शेवट आनी मदलो सुर्याचो बदल आनी ऋतू बदलप.
१९ वर्सांचो परिक्रमा आनी नखेत्रांची सुवात.
२० जिव्या प्राण्यांचे स्वभाव आनी रानवटी जनावरांचे राग, वाऱ्याची हिंसा आनी मनशांचे तर्क: वनस्पतींचे विंगड विंगड प्रकार आनी मुळांचो सद्‌गुण.
२१ आनी गुपीत वा प्रगट अशीं सगळीं गजाली म्हाका खबर आसात.
२२ कित्याक सगळ्या गजालींचो वावर करपी बुद्धीन म्हाका शिकयलें, कित्याक तिच्यांत समजून घेवपी आत्मो पवित्र आसा, तो एकूच, विंगड विंगड, सुक्ष्म, जिवंत, स्पश्ट, निर्मल, सादें, दुख्ख दिवंक ना, आनी बऱ्या वस्तूचो मोग करता बेगीन, जें दिवंक जायना, बरें करपाक तयार,
२३ मनशाक दयाळ, धीर, निश्चीत, काळजी मुक्त, सगली शक्त आशिल्लो, सगळ्या गजालींचेर देखरेख दवरपी आनी सगळ्या समजणींतल्यान, शुध्द आनी चड सूक्ष्म आत्म्यां मदल्यान वचपी.
२४ कित्याक बुद्धी खंयच्याय हालचाली परस चड हालचाल करता, ती आपल्या शुध्दते खातीर सगळ्या गजालींनी वता आनी वता.
२५ कित्याक ती देवाच्या बळग्याचो उस्वास आनी सर्वशक्तिमानाच्या महिमेंतल्यान व्हांवपी शुध्द प्रभाव, देखून तिचे भितर कसलीच अशुध्द वस्तू पडूंक शकना.
२६ सासणाच्या उजवाडाचो उजवाड, देवाच्या बळग्याचो दाग नाशिल्लो आरसो आनी ताच्या बऱ्यापणाची प्रतिमा.
२७ आनी एकूच जावन ती सगळें करुंक शकता, आनी स्वता भितर रावून सगळें नवें करता आनी सगळ्या युगांत पवित्र जिवांत भितर सरून तांकां देवाचे इश्ट आनी संदेष्टे करतात.
२८ कित्याक देव बुद्धीन रावपी मनशाचोच मोग करिना.
२९ कित्याक ती सुर्या परस आनी सगळ्या नखेत्रांच्या क्रमा परस चड सोबीत, उजवाडा कडेन तुळा केल्यार ती ताचे मुखार मेळटा.

३० कित्याक हाचे उपरांत रात येतली, पूण बुद्धीचेर दुश्टपण हारचो ना.

अध्याय 8

१ बुद्धी एका तोंका थावन दुसऱ्या तोंकाक बळिश्टपणान पावता आनी ती सगळ्या गजालींक गोडपणान क्रमवारीत करता.
२ हांवें तिचो मोग केलो आनी तरणाट्यापणा सावन तिका सोदली, तिका म्हजी जोडीदार करपाची इत्सा जाली आनी तिच्या सोबीतकायेक हांव मोगी आशिल्लो.
३ देवा कडेन वळखता म्हणून ती आपल्या कुलीनपणाची व्हडवीक करता, सगळ्या वस्तूंचो प्रभु स्वता तिचो मोग करतालो.
४ कित्याक ती देवाच्या गिन्यानाच्या गूढ गजालींची जाणविकाय करता आनी ताच्या कर्तुबांचो मोग करता.
५ ह्या जिवितांत गिरेस्तकायेची इत्सा आसल्यार; सगळें काम करपी बुद्धी परस गिरेस्त कितें?
६ आनी बुद्धी काम करता जाल्यार; सगळ्यां मदलो कोण तिचे परस चड धूर्त कामगार?
७ आनी मनशाक नीतिमत्व आवडटा जाल्यार तिचीं श्रमां सद्गुणां, कित्याक ती संयम आनी विवेक, न्याय आनी धैर्य शिकयता.
८ दादल्याक चड अणभवाची इत्सा आसल्यार, ती पोरन्या गजालींची जाणविकाय करता आनी येवपी गजालींचो सारको अदमास करता, ती उलोवपाचीं सूक्ष्मताय जाणता आनी काळखांतलीं वाक्यां सांगूंक शकता, तिका चिन्नां आनी अजापां आनी ऋतू आनी काळाच्यो घडणुको पयलीं दिसतात.
९ ताका लागून ती बऱ्या गजालींचो सल्लागार आनी काळजी आनी दुख्खांत सांत्वन दिवपी जातली हें जाणून तिका म्हजे कडेन रावपाक व्हरपाचो विचार केलो.
१० तिचे खातीर हांव ल्हान आसलो तरी लोकां मदें मोल मेळटलो आनी जाण्ट्यां कडेन मान मेळटलो.
११ हांव न्यायांत बेगीन अभिमानान मेळटलो आनी व्हड मनशां मुखार ताची तोखणाय जातलों.
१२ जेन्नां हांव म्हजी जीब धरतां तेन्नां ते म्हजी फुरसत पळयतले आनी हांव उलयतां तेन्नां म्हाका बरो कान दितले, हांव चड उलयतां जाल्यार तोंडार हात घालतले.
१३ आनी तिच्या आदारान हांव अमरत्व मेळयतलों आनी म्हज्या फाटल्यान येवपी लोकांक सासणाचो उगडास सोडून वचतलों.
१४ हांव लोकांक क्रमवारीत करतलों आनी राष्ट्रां म्हजे अधीन जातलीं.
१५ भिरांकूळ अत्याचारी म्हजें नांव आयकल्यार भियेतले; लोकां मदीं हांव बरो आनी झुजांत पराक्रमी मेळटलो.
१६ म्हज्या घरांत आयल्या उपरांत हांव तिचे कडेन विसव घेतलों, कित्याक तिच्या संवादांत कडूपण ना; आनी तिचे वांगडा रावपाक दुख्ख ना, पूण खोशी आनी खोस.
१७ जेन्नां हांवें म्हज्या मनांत ह्या गजालींचो विचार केलो आनी काळजांत विचार केलो, तेन्नां बुद्धी कडेन जोडप म्हणल्यार अमरत्व कशें;
१८ आनी तिची इश्टागत मेळ्ळ्यार व्हडली खोस; आनी तिच्या हाताच्या कर्तुबांत अनंत गिरेस्तकाय आसा; आनी तिचे वांगडा परिशदेच्या वापरांत विवेकबुध्दी; आनी तिचे कडेन उलोवपांत बरो अहवाल; तिका म्हजे कडेन कशी व्हरची तें सोदपाक हांव भोंवतालो.
१९ कित्याक हांव एक विनोदी भुरगो आशिल्लो आनी तातूंत बरो आत्मो आशिल्लो.
२० पूण बरें जावन हांव अशुध्द कुडींत आयलों.
२१ तरी, देवान तिका दिले बगर, हांव तिका हेर तरेन मेळोवंक शकना म्हण म्हाका कळ्ळें; आनी ती कोणाची दान आसा हें जाणून घेवपाचोय तो एक बुद्धीचो मुद्दो आशिल्लो; हांवें सर्वेस्पराक मागणें केलें आनी ताका विनवणी केली आनी पुराय काळजान म्हणलें.

अध्याय 9

१ म्हज्या बापायचो देवा आनी दयाळ स्वामी, तुज्या उतरान सगळें रचला.
२ तुवें तयार केल्ल्या प्राण्यांचेर ताचो शेक मेळचो म्हूण तुज्या बुद्धीन मनशाक नेमलो.
३ आनी संवसाराक न्याय आनी निती प्रमाणें क्रमवारीत कर आनी उजव्या काळजान न्याय कर.
४ तुज्या सिंहासना कुशीक बसपी म्हाका बुद्धी दी; तुज्या भुरग्यां मदल्यान म्हाका न्हयकारूंक नाका.
५ कित्याक हांव तुजो सेवक आनी तुज्या दासीचो पूत एक दुबळो मनीस आनी थोड्याच काळाचो आनी न्याय आनी कायदे समजूंक सामको ल्हान.
६ मनशाच्या भुरग्यां मदीं मनीस केन्नाच इतलो परिपूर्ण नासलो तरी तुजी बुद्धी ताचे कडेन ना जाल्यार ताका कांयच मानचो ना.
७ तुज्या लोकांचो राजा आनी तुज्या पुत-धुवांचो न्यायाधीश जावंक तुवें म्हाका वेंचून काडला.
८ तुज्या पवित्र दोंगराचेर देवूळ बांदपाची आज्ञा केल्या आनी तूं रावता त्या शारांत एक वेदी बांदपाची आज्ञा दिल्या, ती तुवें सुरवाती सावन तयार केल्ल्या पवित्र तंबू सारकें.
९ आनी तुज्या कर्तुबांक जाणां आनी तुवें संवसार तयार करतना हाजीर आशिल्ली आनी तुज्या नदरेक मान्य आनी तुज्या आज्ञां प्रमाणें कितें बरोबर आसा तें कळटा.
१० तुज्या पवित्र सर्गा थावन आनी तुज्या वैभवाच्या सिंहासना थावन तिका धाड, तुका कितें आवडटा तें म्हाका कळोवंक, हाजीर आसतना ती म्हजे वांगडा कश्ट करुंक.
११ कित्याक ती सगळें जाणता आनी समजता, आनी ती म्हाका म्हज्या कर्तुबांत धीर धरून फुडें व्हरतली आनी म्हाका आपल्या हातांत सांबाळटली.
१२ तशें म्हजीं कर्तुबां मान्य जातलीं आनी मागीर हांव तुज्या लोकांचो नितीमान न्याय करतलों आनी म्हज्या बापायच्या जाग्यार बसपाक पात्र जातलों.
१३ कित्याक देवाचो सल्लो जाणून घेवंक शकता तो कोण? वा प्रभूची इत्सा कितें अशें कोण विचारूंक शकता?
१४ कित्याक मर्णाच्या मनशांचे विचार दुख्खी आसतात आनी आमचीं युक्ती अनिश्चीत आसात.
१५ कित्याक नाशवंत कूड जिवाक दाबता आनी मातयेचो तंबू जायत्या गजालींचेर चिंतन करपी मनाचेर वजन करता.

१६ आनी आमी पृथ्वीचेर आशिल्ल्या गजालींचो बरो अदमास करुंक कठीण, आनी कश्टान आमच्या मुखार आशिल्लीं वस्तू आमकां मेळटात, पूण सर्गार आशिल्लीं वस्तू कोणे सोदून काडल्यात?
१७ आनी तुजो सल्लो कोण जाणा, जो मेरेन तूं बुद्धी दिवंक ना आनी तुजो पवित्र आत्मो वयल्यान धाडलो ना?
१८ कित्याक पृथ्वीचेर रावपी लोकांची वाट सुदारली आनी मनशांक तुका आवडपी गजाली शिकयले आनी बुद्धी वरवीं तांकां वाचयले.

अध्याय 10

१ संवसाराचो पयलो तयार जाल्लो बापूय, जो एकटोच रचलो आनी ताका ताच्या पतनांतल्यान भायर काडलो.
२ आनी ताका सगळ्या गजालींचेर राज्य करपाचो अधिकार दिलो.
३ पूण जेन्नां अनीती आपल्या रागान तिचे कडल्यान पयस गेलो आनी ताणें आपल्या भावाक मारून उडयल्ल्या रागान तोय नाश जालो.
४ जाच्या कारणा खातीर धर्तरी हुंवारान बुडली, बुद्धीन परतून ती राखून दवरली आनी उण्या मोलाच्या लांकडाच्या कुडक्यांत धर्मी मनशांचो मार्ग दिलो.
५ तशेंच, राष्ट्रांनी आपल्या वायट कटांत घुस्पल्ल्यान, तिणें नितीमान मनशाक सोदून काडलो आनी ताका देवा मुखार निर्दोश दवरलो आनी ताच्या पुता विशींच्या कोमल करुणा आड ताका बळगें दवरलो.
६ अभक्त मनीस ना जालो आनी पांच शारां वयल्यान पडल्ल्या उज्या थावन पळून गेल्ल्या नितीमान मनशाक तिणें सोडयलो.
७ ताच्या वायटपणाची आयज मेरेन धुंवर काडपी उध्वस्त देश आनी फळां दिवपी वनस्पत आनी केन्नाच पिकना आनी मीठाचो उबो खांबो अविश्वासी जिवाचो स्मारक आसा.
८ कित्याक बुद्धी विशीं न्हय, तांकां फकत हें दुख्ख जालें ना, की तांकां बरीं गजाली कळ्ळीं नात. पूण तांच्या मूर्खपणाची याद संवसाराक सोडून गेली, जाका लागून तांणी वायट केल्ल्या गजालींनी तांकां लिपोवंक मेळ्ळें ना.
९ पूण बुद्धीन तिचे कडेन वावुरपी लोकांक दुख्खांतल्यान सोडयले.
१० जेन्नां नितीमान ताच्या भावाच्या रागांतल्यान पळून गेलो तेन्ना तिणें ताका बऱ्या मार्गांनी मार्गदर्शन केलें, ताका देवाचें राज्य दाखयलें आनी पवित्र गजालींचें गिन्यान दिलें, ताच्या भोंवडेंत ताका गिरेस्त केलो आनी ताच्या मेहनतीचें फळ वाडयलें.
११ ताचेर जुलूम करपी लोकांच्या लोभांत ती ताचे कुशीक उबी रावली आनी ताका गिरेस्त केलो.
१२ तिणें ताची दुस्माना कडल्यान राखून दवरली आनी ताका आडखळून रावपी लोकां कडल्यान सुरक्षीत दवरली आनी खर संघर्शांत तिणें ताका जैत मेळयलें; ताका कळचें की बरेंपण सगळ्यां परस बळिश्ट आसा.
१३ नितीमान मनीस विकलो तेन्ना तिणें ताका सोडून दिलो ना, पूण ताका पातकांतल्यान सोडयलो आनी ताचे वांगडा खड्ड्यांत देंवली.
१४ ताका बंदखणींत सोडलो ना, जो मेरेन तिणें ताका राज्याचो राजदंड आनी ताचेर जुलूम करपी लोकां आड सत्ता हाडली ना.
१५ तिणें नितीमान लोकांक आनी निरपराधी संततींक तांकां जुलूम करपी राष्ट्रा कडल्यान सोडयले.
१६ ती सर्वेस्पराच्या सेवकाच्या आत्म्यांत भितर सरली आनी अद्भुत राजांक आनी चिन्नां करून तिडकली;
१७ नितीमानांक तांच्या मेहनतीचें इनाम दिलें, तांकां अद्भुत रितीन मार्गदर्शन केलें आनी दिसांत तांकां आडखळ आनी रातच्या वेळार नखेत्रांचो उजवाड;
१८ तांकां तांबड्या दर्यांत व्हरून खूब उदकांतल्यान व्हरून दवरले.
१९ पूण तिणें तांच्या दुस्मानाक बुडयले आनी खोल तळाकल्यान वयर उडयले.
२० ताका लागून नितीमानांनी अभक्तांक लुटले आनी तुज्या पवित्र नांवाची स्तुती केली, हे प्रभू, आनी तुज्या हाताक एकमतान व्हड केलो.
२१ कित्याक बुद्धीन मुके लोकांचें तोंड उगडलें आनी उलोवंक शकनाशिल्ल्यांची जीब वाक्पटु करताली.

अध्याय 11

१ पवित्र संदेष्ट्याच्या हातांत तिणें तांचीं कर्तुबां समृध्द केलीं.
२ ते लोक रावनाशिल्ल्या रानांतल्यान गेले आनी वाट नाशिल्ल्या सुवातेर तंबू लायले.
३ ते आपल्या दुस्माना आड उबे रावले आनी आपल्या विरोधकांचो सूड घेतलो.
४ तान लागले उपरांत ते तुका उलो मारताले आनी चकचकीत फातरांतल्यान तांकां उदक मेळ्ळें आनी कठीण फातरांतल्यान तांची तान सोंपली.
५ कित्याक तांच्या दुस्मानाक ख्यास्त मेळ्ळी, तांचोच तांकां गरजेंत फायदो जालो.
६ सासणाच्या व्हांवपी न्हंयच्या जाग्यार, जी गंदा रगतान त्रासांत पडल्या.
७ अर्भकांक मारून उडयल्ल्या त्या आज्ञेची स्पश्ट फटवणूक म्हणून, तांकां आशेवंक नाशिल्ल्या मार्गान तुमी तांकां भरपूर उदक दिलें.
८ त्या तानेन तुवें तांच्या विरोधकांक कशी ख्यास्त दिली तें जाहीर कर.
९ कारण जेन्नां तांकां खटलो चललो, पूण दयाळपणान तांकां ख्यास्त मेळ्ळी, तेन्नां तांकां कळ्ळें की, अभक्त लोकांचो रागान न्याय जातालो आनी तांकां कसो त्रास जातालो, नितीमानांक सोडून हेर तरेन तान लागलो.
१० कित्याक तूं बापाय सारको सल्लो दिलो आनी प्रयत्न केलो, पूण दुसऱ् याक खर राजा म्हूण निशेध केलो आनी ख्यास्त दिलो.
११ ते नासले वा हाजीर आसले तरी ते सारकेच त्रासांत पडले.
१२ कित्याक तांकां दुप्पट दुख्ख आयलें आनी आदल्या गजालींचो उगडास करून कुर्कुटावप.
१३ कित्याक तांकां आपल्या ख्यास्तीन दुसऱ्याक फायदो जावंक जाय अशें आयकून तांकां प्रभू विशीं कांय जाणविकाय जाली.
१४ कित्याक, जेन्नां ताका बऱ्याच काळापयलीं अर्भकांक भायर काडून उडयलो, तेन्नां ताका तिरस्कार करून आदर दिताले, निमाणें घडिल्लें पळोवन ताची तोखणाय करताले.

१५ पूण तांच्या वायटपणाच्या मूर्खपणाच्या युक्तींक लागून, तांकां फटोवन, तांकां निरर्थक सोरोप आनी नीच जनावरांची पुजा केली, तेन्नां तुवें तांचेर सूड घेवपा खातीर अविवेकी जनावरांची गर्दी धाडली;
१६ मनीस जें पातक करता तें ताका ख्यास्त मेळटलें हें तांकां कळचें.
१७ कित्याक तुज्या सर्वशक्तिमान हाताक, जो द्रव्य संवसाराक रुप नाशिल्लो, तांकां तांचे मदीं अस्वल वा खर शींवांची गर्दी धाडपाची साधनां उणीं नाशिल्लीं.
१८ वा अज्ञात रानवटी जनावरां, रागान भरिल्लीं, नव्यान रचिल्लीं, एक तर उज्याची वाफ वा शिंपडिल्ल्या धुंवराचो गलिच्छ वास सोडपी वा दोळ्यांतल्यान भयानक झिलमिल उडयतात.
१९ ताचें फकत हानी तांकां एकाच वेळार धाडूंक शकना, पूण भयानक दृश्टीकोन तांकां पुरायपणान नाश करुंक शकता.
२० हय, आनी ह्यां बगर ते एकाच स्फोटान पडले, सूड घेवपाचो त्रास सोंसून, तुज्या बळग्याच्या उस्वासांतल्यान शिंपडून गेल्ले, पूण तुवें सगळ्या गजालींचें प्रमाण आनी संख्या आनी वजनान क्रमवारीत केलां.
२१ कित्याक तुका जाय तेन्ना तुजें व्हडलें बळगें दाखोवंक मेळटा; आनी तुज्या भुजाच्या बळग्याक कोण सोंसूंक शकता?
२२ कित्याक तुज्या मुखार सगळो संवसार तुळयेच्या थोड्या कणसा सारको, हय, सकाळच्या दंवाच्या थेंब्या सारको, जो धर्तरेचेर पडटा.
२३ पूण तुका सगळ्यांचेर दया येता; कित्याक तुका सगळें करुंक मेळटा आनी मनशां च्या पात्कां कडेन मिचकायता, कारण तांणी सुदारपाक जाय.
२४ कित्याक तूं सगळ्या वस्तूंचो मोग करता आनी तुवें तयार केल्ल्या खंयच्याच वस्तूचो तिरस्कार करिना, कित्याक तुका ताचो दुस्वास केल्लो जाल्यार केन्नाच कितेंच तयार जावचें नासलें.
२५ आनी तुजी इत्सा नासली जाल्यार खंयचीय गजाल कशी टिकूंक शकतली? वा सांबाळून दवरलां, तुवें आपयल्लें ना जाल्यार?
२६ पूण तूं सगळ्यांक वाचयता, कित्याक ते तुजेच, हे प्रभू, तूं जिवांचो मोगी.

अध्याय 12

१ कित्याक तुजो अविनाशी आत्मो सगळ्या गजालींनी आसा.
२ ते खातीर तूं तांकां थोडें थोडें शिस्त दितां आनी तांणी जें गुन्यांव केलां ताचो उगडास करून तांकां शिटकावणी दिता, जाका लागून आपले वायटपण सोडून ते तुजेर विस्वास दवरूं येता, हे प्रभू.
३ कित्याक तुज्या पवित्र देशांतल्या पोरन्या दोगांकय आमच्या बापायच्या हातान नाश करुंक तुजी इत्सा आशिल्ली.
४ जादूटोणो आनी वायट बळी केल्ल्यान तुका ताचो दुस्वास जाता;
५ तशेंच ते निर्दय भुरग्यांचो खून करपी आनी मनशाच्या मासाचो खावपी आनी रगताच्या मेजवानी करपी.
६ तांच्या याजकांक तांच्या मूर्तीपुजक पंगडा मदल्यान आनी आवय-बापाय वांगडा, जे आपल्या हातान आदार नाशिल्ल्या जिवांक मारले.
७ तुवें सगळ्यां परस चड मान दिवपी देशाक देवाच्या भुरग्यांची योग्य वसाहत मेळची म्हणून.
८ तरी तुवें मनशां म्हळ्ळें वाचयले आनी तुज्या सैन्याचे आदले वास्प धाडले, तांकां ल्हवू ल्हवू नाश करुंक.
९ अभक्तांक झुजांत नितीमानांच्या हातांत हाडपाक वा क्रूर जनावरांनी वा एकाच खर उतरान तांकां रोखडेंच नाश करपाक शकलो ना अशें न्हय.
१० पूण तांचेर तुजे निवाडे थोडे थोडे पाळून, तूं तांकां पश्चात्तापाची सुवात दिली, तीं एक नटखट पिळगी आनी तांची दुस्वास तांकां वाडल्या आनी तांची चिंतन केन्नाच बदलची ना हें कळनासतना.
११ कित्याक तें सुरवाती सावन शापित बीं आशिल्लें; आनी कोणाच्याच भंयान तांकां माफी दिवंक ना.
१२ कित्याक म्हणटलो, तुवें कितें केलें? वा तुज्या न्यायाक कोण आडायतलो? वा तुवें तयार केल्ल्या नाश जावपी राष्ट्रां खातीर तुका कोण आरोप करतलो? वा अनीती मनशांचो सूड घेवंक तुजे आड उबो रावपाक कोण येतलो?
१३ कित्याक तुज्या बगर कोणूच देव ना, जो सगळ्यांची काळजी घेता आनी तुजो न्याय अयोग्य न्हय म्हण तुका सांगूंक मेळटा.
१४ तुवें ख्यास्त दिल्ल्या कोणाकूय राजा वा अत्याचारी तुजे आड तोंड दिवंक शकचो ना.
१५ तर तूं स्वता नितीमान आसा तसो तूं सगळ्या गजालींक नितीमानपणान क्रमवारीत करता;
१६ कित्याक तुज्या बळग्यान नीतिमत्वाची सुरवात, आनी तूं सगळ्यांचो प्रभु आशिल्ल्यान, ती तुका सगळ्यां कडेन कृपा करता.
१७ कित्याक जेन्ना मनशांक तूं पुराय बळग्याचो आसा अशें मानचें ना, तेन्ना तूं तुजी बळगें दाखयता आनी तें जाणून घेवप्यां मदीं तूं तांचें धाडस प्रगट करता.
१८ पूण तूं तुज्या सत्तेचेर प्रभुत्व मेळोवन, न्यायान न्याय करता आनी आमकां व्हड अनुग्रहान वेवस्था करता, कित्याक तुका जाय तेन्ना सत्ता वापरूं येता.
१९ पूण अशा कर्तुबांनी तुवें तुज्या लोकांक शिकयलां की नितीमान मनशान दयाळू जावंक जाय आनी तुज्या भुरग्यांक तुज्या भुरग्यांक पातकांक पश्चात्ताप करुंक बरी आस्त बाळगिल्या.
२० कित्याक तुज्या भुर्ग्ाां च्या दुस्मानाक आनी मरणाची ख्यास्त भोगल्ल्यांक, तां च्या दुस्वासां थावन सुटका मेळच्याक वेळ आनी जागो दिलो जाल्यार.
२१ तुज्याच पुतांचो तुवें कितले व्हड जतनायेन न्याय केलो, जाच्या बापायचो सोपूत घेतला आनी बऱ्या आश्वासनांचो करार केला?
२२ देखून, तूं आमकां शिस्त दिताना, आमच्या दुस्मानांक हजार पटींनी चड चाबकान मारता, जेन्ना आमी न्याय दितना तुज्या बऱ्यापणाचो बारीकसाणेन विचार करचो आनी आमचीच न्याय जातली तेन्ना आमी दया पळोवंक शकतले.
२३ देखून, जना मनशांनी विसर्जीत आनी अनीतीपणान जियेले, तरी तुवें तांकां तांच्याच घृणास्पद गजालींनी त्रास दिले.

२४ कित्याक ते चुकीच्या मार्गांनी खूब पयस गेले आनी तांकां देव म्हणून धरले, जे दुस्मानाच्या जनावरांतल्यान लेगीत तिरस्कार करतात आनी तांकां फटोवन, समजूंक नाशिल्ल्या भुरगीं भशेन.
२५ ते खातीर तांकां, कारण नासतना भुरग्यांक, तांचो फकाणां करुंक तुमी न्याय धाडलो.
२६ पूण ताणें आपल्या सांगाता त्या सुदारणेक लागून सुदारूंक सोदनाशिल्ल्यांक देवाक फावो असो न्याय मेळटलो.
२७ कित्याक, पळेयात, तांकां ख्यास्त मेव्ळी तेन्नां, म्हणल्यार तांकां देव म्हण समजल्ल्या लोकां खातीर कितें वायट दिसलें; आतां तांकां ख्यास्त मेव्ळी, तें पळोवन तांणी ताका खरो देव म्हूण मान्य केलो, जाका तांणी आदीं वळखूंक नाकारलो आनी ताका लागून तांचेर अत्यंत धिक्कार आयलो.

अध्याय 13

१ खरेंच व्यर्थ सगळे मनीस स्वभावान व्यर्थ आसात, जे देवा विशीं अज्ञानी आसात आनी पळोवंक मेळपी बऱ्या गजालींनी ताका वळखूंक शकले नात, आनी कर्तुबांचो विचार करून तांणी कामगाराक वळखूंक ना;
२ पूण उजो वा वारें वा वेगान वचपी हवेक वा नखेत्रांचें वर्तुळ वा हिंसक उदक वा सर्गाच्या उजवाडाक संवसाराचेर राज्य करपी देव मानतात.
३ ज्यांच्या सोबीतकायेन खोशी जावन तांकां देव जावन घेतलें; तांचो प्रभु कितलो बरो आसा तें तांकां कळोवंक दिवचें, कित्याक सोबीतकायेचो पयलो लेखक तांकां रचला.
४ पूण तांचो बळ आनी सद्‌गुण पळोवन तांकां अजाप जालें जाल्यार, तांकां तयार करपी तो कितलो बळिश्ट आसा हें तांकां समजूंक जाय.
५ कारण प्राण्यांच्या व्हडपणान आनी सोबीतकायेन तांचो निर्मातो त्या प्रमाणांत दिसता.
६ पूण ताका लागून तांकां उणोच दोश मेळूंक ना, कित्याक ते घडये चुकून देवाक सोदतात आनी ताका सोदूंक सोदतात.
७ ताच्या कर्तुबांक वळखतात ते ताका खरेपणान सोदतात आनी आपल्या नदरेक विस्वास दवरतात.
८ तरी तांकां माफ करुंक जायना.
९ कित्याक तांकां इतलें जाणून घेवंक मेळ्ळें जाल्यार तांकां संवसाराक ध्येय करुंक मेळ्ळें; तांकां ताचो प्रभू कसो बेगीन कळ्ळो ना?
१० पूण ते दुख्खी आसात आनी मेल्ल्या वस्तूंत तांची आशा आसा, जे तांकां देव म्हणटात, जे मनशांच्या हाताचीं कामां, भांगर आनी रुपें, जनावरांचें सारकेंपण वा कांयच फायद्याचें फातर, काम दाखोवपाक पुर्विल्ल्या हाताचें.
११ आतां एक सुतार जो लांकूड कापता, ताणें एक झाड कापून, भोंवतणीं सगळीं सालां कुशळटायेन काडून, ती सोबीत रितीन तयार करून, मनशाच्या जिविताच्या सेवे खातीर योग्य अशें आयदन तयार केल्या उपरांत.
१२ आनी आपल्या कामाचो कचरो आपलें जेवण घालपाक घालून, आपूण भरून गेला;
१३ आनी कसल्याच कामाक नाशिल्ल्या लोकां मदलो कचरो घेवन, एक वांकडो लांकडाचो कुडको आनी गांठांनी भरिल्लो, ताका आनीक कांयच करपाचें नासताना तो कश्टान कोरांतून, ताच्या समजणेच्या कुशळटायेन तो तयार केला आनी मनशाचे प्रतिमे प्रमाणें तयार केलें;
१४ वा ताका सिंदूर रंगान आनी तांबडो रंग घालून आनी तातूंतल्या दरेक दागांक व्यापून दवरून ताका खंयच्याय वायट जनावराच्या सारको केलो;
१५ आनी ताका एक सोयीस्कर खोली बांदून ती वण्टींत दवरली आनी लोखणान ती बांदली.
१६ कित्याक तो पडचो न्हय म्हूण ताणें ताची वेवस्था केल्ली, ती स्वताक आदार करुंक शकना हें जाणून; कित्याक ती एक प्रतिमा आनी ताका आदाराची गरज आसा.
१७ मागीर तो आपल्या मालमत्ते खातीर, आपल्या बायले खातीर आनी भुरग्यां खातीर मागणें करता आनी जिवीत नाशिल्ल्या मनशा कडेन उलोवपाक लजना.
१८ भलायके खातीर तो दुबळ्याक उलो मारता, कित्याक जिवीत मेल्ल्या मनशाक मागणें करता; कित्याक उण्या साधनांक आदार करुंक नम्रपणान विनवणी करता आनी बऱ्या प्रवासाक तो पांय मुखार दवरूंक शकना ताका मागता.
१९ आनी ताच्या हातांतल्यान मेळपाक आनी मेळपाक आनी ताच्या हातांतल्यान बरें येस मेळोवपा खातीर, ताका कितेंच करपाक शकनाशिल्ल्या मनशा कडल्यान करपाची तांक मागता.

अध्याय 14

१ परतून एकलो पालवी व्हाळपाक तयार जाल्लो आनी खर ल्हारां मदल्यान वचूंक लागलो, तो आपल्याक व्हरपी आयदना परस चड कुसकुसल्ल्या लांकडाचो कुडको आपयता.
२ कित्याक फायद्याची इत्सा खरें म्हणल्यार ती कल्पना केली आनी कामगारान ती आपल्या कुशळटायेन बांदली.
३ पूण तुजी पालव, हे बापूय, ताचेर राज्य करता, कित्याक तुवें दर्यांत वाट काडल्या आनी ल्हारां मदीं सुरक्षीत वाट काडल्या;
४ तुका सगळ्या संकश्टां थावन वाटावंक मेळटा म्हण दाखोवन, हय, जरी मनीस कला नासतना दर्यांत गेलो.
५ तरी तुज्या बुद्धीचीं कर्तुबां बेकार जावंक तुका जायना आनी ताका लागून मनीस आपलो जीव ल्हान लांकडाच्या कुडक्याक सोंपयतलो आनी दुबळ्या आयदनांतल्यान खर दर्या हुंपून वाटायतात.
६ कित्याक पोरन्या काळार जेन्नां अभिमानी दिग्गज ना जाले, तेन्ना तुज्या हातान चलपी संवसाराची आशा दुबळ्या आयदनांतल्यान सुटली आनी सगळ्या युगांक पिळगेचें बीं सोडली.
७ कित्याक धर्मीकपण येता तें लांकूड धन्य.
८ पूण हातान तयार केल्ल्या वस्तूक शाप मेळ्ळा, तसोच ताका तयार केल्ल्या मनशाकय शाप मेळ्ळा. आनी तें, कारण नाशवंत आशिल्ल्यान ताका देव म्हण्टाले.
९ कित्याक अभक्त आनी ताची अभक्ती दोगूय देवाचो दुस्वास करतात.
१० कित्याक जें तयार जालां ताका तें तयार केल्ल्या मनशा वांगडाच ख्यास्त मेळटली.
११ देखून विदेशी लोकांच्या मूर्तींचेर लेगीत त्रास जातलो, कित्याक देवाच्या प्राण्यांत तीं घृणास्पद जाल्यांत, मनशांच्या जिवाक आडखळ आनी अबुद्धीच्या पांयांक जाळ जाल्यात.

१२ कित्याक मूर्तींची कल्पना करप होच आत्म्याच्या व्यभिचाराची सुरवात जाली आनी तांचो सोद जिणेचो नाश जालो.
१३ कित्याक ते सुरवाती सावन नात आनी सदांकाळ उरचे नात.
१४ कित्याक मनशांच्या व्यर्थ वैभवाक लागून ते संवसारांत पावले आनी ताका लागून ते बेगीन सोंपतले.
१५ कित्याक अकाली शोकांत त्रासांत पडल्ल्या बापायन आपल्या भुरग्याची प्रतिमा रोखडीच काडून उडयल्या उपरांत आतां ताका देव म्हूण मान केलो, तो तेन्ना मेल्लो मनीस आनी ताच्या सकयल आशिल्ल्यांक सुवाळे आनी बळी दिले.
१६ अशें काळाप्रमाण एक अभक्ती चालीक बळवंत जाल्ली कायदो म्हूण पाळ्ळी आनी राजांच्या आज्ञा प्रमाणें कोरांतिल्लीं प्रतिमां पुजतालीं.
१७ पयस रावून मनशांक ताका मान दिवंक मेळनाशिल्ल्यान, पयस रावून ताच्या मुखामळाचो खोटो भाग घेतलो आनी ताका मान दिवपी राजाची स्पश्ट प्रतिमा तयार केली, जाका लागून आपल्या मुखार आशिल्ल्या राजान ताका तोखणाय करपाक मेळटली हाजीर आशिल्ल्यावरी गैरहाजीर आशिल्लो.
१८ तशेंच कारागीराच्या एकवचन परिश्रमान अज्ञानांक चड अंधश्रध्दा कडेन व्हरपाक आदार केलो खरो.
१९ कित्याक तो, घडये अधिकारांतल्या मनशाक खोशी करपाक तयार आशिल्लो, ताणें आपली सगळी कुशळटाय उत्तम पद्धतीचें सारकेंपण करपाक जबरदस्ती केली.
२० आनी अशें कामाच्या कृपेन लोभयल्ल्या लोकांनी ताका आतां एक देव म्हूण घेतलो, जो मात्सो आदीं फकत मान जाल्लो.
२१ आनी हो संवसाराक फटोवपाचो एक प्रसंग आशिल्लो, कित्याक संकश्ट वा अत्याचाराची सेवा करपी मनीस फातरांक आनी सांठ्यांक अप्रत्यक्ष नांव दिताले.
२२ तेंच तांकां पुरो जालें ना, ते देवाची जाणविकाय करून चुकयले; पूण अज्ञानाच्या व्हडल्या झुजांत ते जियेताले, तेन्ना त्या इतल्या व्हडल्या प्लेगांनी तांकां शांती म्हणली.
२३ कित्याक ते आपल्या भुरग्यांक बळी दिवन मारताले वा गुपीत सुवाळे करताले वा विचित्र संस्कार करतात;
२४ तांणी जिवीत वा लग्नांक आतां अशुध्द दवरले नात, पूण एकल्यान दुसऱ्याक विश्वासघात करून मारलो वा व्यभिचारान ताका दुख्ख केलो.
२५ अशे तरेन सगळ्या मनशांमदीं रगत, मनीसहत्या, चोरी, आनी फटींगपण, भ्रश्टाचार, बेविश्वास, बोवाळ, खोटी गवाय, आडवाद नासतना राज्य केलें.
२६ बऱ्या मनशांक त्रास दिवप, बऱ्या वळणां विसरप, जिवाक अशुध्द करप, दया बदलप, लग्नांत अव्यवस्था, व्यभिचार आनी निर्लज्ज अशुध्दताय.
२७ कारण नांवां सांगूंक नाशिल्ल्या मूर्तींची पुजा करप हो सगळ्या वायटाचो आरंभ, कारण आनी शेवट.
२८ एक तर ते खोशी जातना पिशें जातात, वा फट भाकीत करतात, वा अन्याय जियेतात, वा हळूच सोपूत घेतात.
२९ कित्याक तांचो विस्वास जीव नाशिल्ल्या मूर्तींचेर आसता; फट सोपूत घेतात तरी तांकां दुखापत जावंक ना अशें दिसता.
३० पूण दोनूय कारणांक लागून तांकां न्याय्य ख्यास्त मेळटली, दोगांयनी देवाचो बरो विचार करूंक नाशिल्ल्यान, मूर्तींक लक्ष दिवन आनी पवित्रपणाक तिरस्कार करून फटोवन अन्याय सोपूत घेतलो.
३१ कित्याक ते सोपूत घेतात तांचो बळगें न्हय, पूण पापी लोकांचो न्याय्य सूड, अभक्तांक सदांच ख्यास्त दिता.

अध्याय 15

१ पूण, हे देवा, तूं कृपाळू आनी खरे, धीर धरपी आनी दयाळपणान सगळें क्रमवारीत करपी.
२ आमी पातक केल्यार, तुजी बळगें जाणून आमी तुजेच, पूण आमी तुजेच मानतात हें जाणून पातक करचे नात.
३ तुका वळखप म्हणल्यार परिपूर्ण नीतिमत्व, तुज्या बळग्याक वळखप हें अमरत्वाचें मूळ.
४ कित्याक मनशांच्या वायट आविश्कारान आमकां फटोवंक ना, आनी विंगड विंगड रंगांनी दागिल्ली प्रतिमा, चित्रकाराची निष्फळ श्रम;
५ तें पळोवन मूर्खांक ताची वासना करुंक लोभयता आनी ताका लागून ते मेल्ल्या प्रतिमेचें रूप मागतात, जी उस्वास ना.
६ तांकां तयार करपी, तांची इत्सा करपी आनी तांची उपासना करपी दोगूय वायट गजालींचो मोगी आसतात आनी तांचेर विस्वास दवरपाक अशीं वस्तू मेळपाक पात्र आसात.
७ मोव मातयेक सोंसपी कुंभार आमच्या सेवे खातीर खूब कश्टान दर एक आयदन तयार करता, हय, त्याच मातयेंतल्यान तो निवळ उपेगा खातीर काम करपी आयदनां आनी तशेंच उरफाटें काम करपी सगळ्यो आयदनां तयार करता, पूण कितें आसा खंयच्याय एका प्रकाराचो वापर, कुंभार स्वता न्यायाधीश आसता.
८ आनी ताच्या श्रमाक अश्लीलपणान उपेग करून, थोड्याच काळापयलीं स्वता मातयेंतल्यान तयार जाल्लो तोच मातयेचो व्यर्थ देव तयार करता आनी थोड्याच काळा उपरांत ताका रिणान दिल्लो जीव जेन्ना मेळटलो तेन्नाच तोच देव तयार करता मागणी केली.
९ ताका चड श्रम मेळचो ना आनी ताचें आयुश्य उणें म्हळ्ळें ताची काळजी ना, पूण भांगराकार आनी रुप्याकारांक मात करुंक यत्न करता आनी पितळेच्या कामगारां सारकें करुंक यत्न करता आनी बनावट वस्तू तयार करुंक ताचो वैभव मानता.
१० ताचें काळीज भस्म, ताची आशा धर्तरे परस चड नीच आनी ताचें जिवीत मातये परस उण्या मोलाचें.
११ कित्याक तो आपल्या रचणाराक वळखनाशिल्लो आनी ताच्या भितर एक सक्रिय जीव घालून जिवो आत्म्याचो उस्वास घेवपी ताका वळखनाशिल्लो.
१२ पूण तांणी आमचें जिवीत एक खेळ आनी आमचो हांगाचो वेळ फायद्याचो बाजार मानलो, कित्याक म्हणटात, वायट मार्गान आसलो तरी आमी सगळे वाटेर पावूंक जाय.
१३ सांसारीक द्रव्यां कडल्यान भंगुर आयदनां आनी कोरीव मुर्ती तयार करपी हो मनीस सगळ्यां परस चड गुन्यांवकार थारता.
१४ तुज्या लोकांचे सगळे दुस्मान, जे तांकां आळाबंदा हाडटात, ते चड मूर्ख आनी भुरग्यां परस चड दुख्खी आसात.
१५ कित्याक तांणी विधर्मांतल्या सगळ्या मूर्तींक देव मानले, तांकां पळोवपाक दोळ्यांचो, उस्वास घेवपाक नाकाचो,

आयकुपाक कानाचो आनी हाताळपाक हाताचीं बोटां ना; आनी पांयांची गजाल म्हणल्यार ते वचपाक मंद आसतात.
१६ कित्याक मनशान तीं तयार केल्यांत आनी स्वताच्या आत्म्याक रिणान घेतल्ल्यान तीं तयार केल्यांत, पूण कोणूच आपल्या सारको देव करुंक शकना.
१७ कित्याक तो मर्णाचो मनीस वायट हातांनी मेल्लो काम करता, कित्याक तो पुजता त्या वस्तूं परस तो स्वता बरो, पूण तो एकदां जियेलो, पूण ते केन्नाच जियेले नात.
१८ हय, तांणी चड दुस्वास करपी जनावरांचीय पुजा केली, कित्याक एकमेकांक तुळा केल्यार कांय जाण हेरां परस वायट आसात.
१९ आनी जनावरांक जाय तितले सोबीत न्हय, पूण देवाची स्तुती आनी ताचो आशीर्वाद नासतना ते गेले.

अध्याय 16

१ देखून तांकां फावो ती ख्यास्त मेळ्ळी आनी जनावरांच्या संख्येन तांकां त्रास दिलो.
२ त्या ख्यास्तीच्या बदलाक तुज्याच लोकां कडेन कृपा करून तांकां विचित्र रुचीचें जेवण, तांची भूक वाडोवपाक क्वाटर तयार केलो.
३ तांकां जेवणाची इत्सा जावन तांकां आपल्या मदें धाडिल्ल्या जनावरांच्या कुरूप नदरेक लागून तांकां जाय आशिल्लें तें लेगीत तिरस्कार जावं येता. पूण थोड्याच काळा खातीर गरीबी भोगपी हीं एका विचित्र रुचीचे भाग घेवपी करूं येतात.
४ कित्याक अत्याचार करपी तांचेर अत्याचार येवंक जाय आशिल्लें, जी तांकां टाळूंक शकली ना, पूण तांकां फकत तांच्या दुस्मानांक कशे त्रास जाले तें दाखोवंक जाय आशिल्लें.
५ जेन्नां जनावरांची भिरांकूळ उग्रताय ह्या लोकांचेर आयली आनी ते वांकड्या सोरपांच्या डंकांनी ना जाले, तेन्ना तुजो राग सदांकाळ टिकलो ना.
६ पूण तुज्या कायद्याच्या आज्ञाचो उगडास करुंक तांकां मोक्षाची चिन्नां मेळून थोड्याच काळा खातीर त्रासांत पडले.
७ कित्याक ताचे कडेन वळलो तो पळेल्ल्यान न्हय, पूण तुज्या वरवीं, जो सगळ्यांचो सोडवणदार आसा.
८ आनी तुज्या दुस्मानांक तुवें सगळ्या वायटा थावन सोडयता म्हण कबूल केलें.
९ तांकां टिळक आनी माशींचे चाबणे मारून उडयले आनी तांच्या जिवाक उपाय मेळूंक ना, कारण तांकां अशा मनशांक ख्यास्त मेळपाक फावो आशिल्ले.
१० पूण तुज्या पुतांनी विखारी अजगरांच्या दांतांनी जैत मेळयलें ना, कित्याक तुजी दया तांकां सदांच आशिल्ली आनी तांकां बरे करताली.
११ कित्याक तुज्या उतरांचो उगडास करुंक तांकां चोळ्ळें; आनी खोलायेन विसरून पडूंक नासतना, तुज्या बऱ्यापणाचो सतत मन दवरुंक बेगीन वाचले.
१२ कित्याक तांकां बरे करपाक जडीबूटी वा मळमळ करपी प्लास्टर न्हय, पूण तुजें उतर, हे प्रभू, जें सगळें बरे करता.
१३ कित्याक तुका जिवीत आनी मरणाची शक्त आसा, तूं नरकाच्या दारांक व्हरता आनी परतून वयर हाडटा.
१४ मनीस खऱ्यांनीच आपल्या दुस्वासांतल्यान मारता आनी आत्मो भायर सरतकच परत येना; आनी उबो घेतिल्लो जीव परत येना.
१५ पूण तुज्या हातांतल्यान सुटप शक्य ना.
१६ कित्याक तुका वळखूंक नाकारल्ल्या अभक्तांक तुज्या भुजाच्या बळान मारले, विचित्र पावस, गार आनी पावसांनी तांकां त्रास दिलो आनी तांकां टाळूंक मेळ्ळें ना आनी उज्यांत तांचो नाश जालो.
१७ कित्याक चड अजाप दिसता, उज्याक उदकांत चड बळगें आशिल्लें आनी तें सगळें निवळ करता.
१८ कित्याक, अभक्तां आड धाडिल्ल्या जनावरांक ती जळोवंक ना म्हूण कांय काळ ज्वाला कमी जाली. पूण देवाच्या न्यायान तांकां त्रास दिल्ले हें स्वताक दिसूंक शकतलें आनी कळूंक शकतले.
१९ आनी दुसर् या वेळार तो उज्याच्या बळग्या परस चड उदकाच्या मदीं जळटा, जाका लागून तो अन्यायी देशांतलीं फळां नश्ट करता.
२० ताचे बदला तुज्याच लोकांक देवदूतांचें जेवण घालून तांकां सर्गा थावन धाडली, तांचो कश्ट करिनासतना तयार केल्ली भाकरी, दरेकल्याक खोशी करपाक आनी सगळ्या रुचीक मान्य करून.
२१ कित्याक तुज्या पोटान तुज्या भुरग्यांक तुजी गोडसाण सांगली आनी खावपी मनशाच्या भूकाची सेवा करताली आनी दरेकल्याक आवडटाली.
२२ पूण बर्फ आनी बर्फ उजो सोंसलो आनी वितळलो ना, गारांत जळपी आनी पावसांत झिलमिलपी उजो दुस्मानाचीं फळां नश्ट करतालो हें तांकां कळपाक.
२३ पूण नितीमानांक पोशण मेळचो म्हूण परतून ताणें आपलें बळगें लेगीत विसरलें.
२४ कित्याक तुजी सेवा करपी प्राणी, जो निर्मातो, अनीती लोकां आड तांची ख्यास्त दिवपा खातीर आपली बळगें वाडयता आनी तुजेर विस्वास दवरपी लोकांच्या फायद्या खातीर आपली बळगें उणी करता.
२५ तेदना लेगीत ती सगळ्या तरांनी बदलली आनी तुज्या कृपेक पाळो दिताली, जी गरज आशिल्ल्या लोकांच्या इत्से प्रमाणें सगळें पोसता.
२६ तुज्या भुर्ग्◌ा◌ा◌ं क, तुज्या भुर्ग्◌ा◌ा◌ं क, तुज्या मोगाळ, फळां वाडप मनशाक पोसता म्हण कळचें, पूण तुजें उतर, तुजेर विस्वास दवरच्यांक सांबाळटा.
२७ कित्याक उज्यान नश्ट जावंक नाशिल्लें तें थोड्या सुर्याच्या किरणान उबें जालें आनी रोखडेंच वितळ्ळें.
२८ आमी सुर्याक तुका उपकार मानूंक आडावंक जाय आनी दिसांनी तुका मागणें करुंक जाय हें कळचें.
२९ कित्याक उपकाराक पडूंक नाशिल्ल्या मनशांची आशा गिमाच्या काळांतल्या दंवाच्या धुमशेणा सारकी वितळून वचतली आनी फायद्याच्या उदका सारकी पळून वचतली.

अध्याय 17

१ कित्याक तुजे निर्णय व्हड आसात आनी तांकां सांगूंक मेळनात, देखून पोसनाशिल्ल्या जिवांनी चूक जाल्या.

२ कारण जेन्ना अनीती मनशांनी पवित्र राष्ट्राचेर जुलूम करपाचो विचार केलो; काळखांतले बंदखणींतले आनी लांब रातच्या बंधनांनी बांदून दवरून ते सासणाच्या प्रॉव्हिजनांतल्यान निर्वासित जावन थंयच पडले.
३ कित्याक ते आपल्या गुपीत पातकांत लिपून रावपाक जाय आसतना, ते विसरपाच्या काळखांतल्या पडद्याखाला शिंपडून गेले, भयानक विस्मित जावन आनी विचित्र प्रकटीकरणांनी त्रासांत पडले.
४ कित्याक तांकां धरून दवरल्लो कोनसो तांकां भियेवन दवरूंक शकलो ना, पूण उदक पडपी आवाजा सारके आवाज तांकां वाजले आनी तांकां जड मुखामळान दुख्खाचीं दर्शनां दिसलीं.
५ उज्याची खंयचीच शक्त तांकां उजवाड दिवंक शकली ना, आनी नखेत्रांचीं उजवाडाची ज्वाला ती भिरांकूळ रात उजवाडावंक सोंसूंक शकली ना.
६ फकत तांकां एक उजो पेटलो, तो खूब भिरांकूळ दिसलो, कित्याक तांकां खूब भियेवन पळयल्लीं गजाली तांकां दिसनाशिल्ल्या दृश्या परस वायट दिसलीं.
७ कला जादूच्या भ्रमांची गजाल म्हणल्यार तांकां सकयल दवरली आनी तांचो बुद्धीचो अभिमान बाजून उडयलो.
८ कित्याक दुयेंत जिवा थावन भंय आनी संकश्टां पयस करुंक उतर दिल्लें, ते स्वता भियेवन दुयेंत आशिल्ले आनी तांकां हांसपा सारके आशिल्ले.
९ कित्याक भिरांकूळ गजाल तांकां भियेली ना; तरी लेगीत थंयच्यान वचपी जनावरांक भियेवन आनी सोरपांचो शिसशीत जावन.
१० खंयच्याच वटेन टाळूंक मेळनाशिल्ली हवा पळेली म्हण न्हयकारून ते भियेवन मेले.
११ कित्याक तिच्याच साक्षीन निशेध केल्लो वायटपण खूब भिरांकूळ आसता आनी विवेकान दाबून घेतल्यार तो सदांच वायट गजालींचो अदमास करता.
१२ कित्याक भंय म्हणल्यार आनीक कांयच न्हय, पूण तर्क दिवपाच्या आदाराक विश्वासघात करप.
१३ आनी भितरल्यान जाल्ली अपेक्षा उणी आसून, त्रास दिवपी कारणापरस अज्ञान चड मेजता.
१४ पूण ते राती तीच न्हीद न्हिदिल्ले, जी खरेंच असह्य आशिल्ली आनी अपरिहार्य नरकाच्या तळाकल्यान तांचेर आयली.
१५ ते कांय प्रमाणांत राक्षसी प्रकटीकरणांनी त्रासांत पडले आनी कांय प्रमाणांत बेसुमार जाले, तांचें काळीज तांकां त्रासांत पडलें, कारण अचकीत एक भंय तांकां आयलो आनी तांकां पळोवंक नाशिल्लो.
१६ तेदनां, कोणाक पडलो, ताका लोखणाच्या खांद्यां नासतना बंदखणींत दवरलो.
१७ कित्याक तो शेतकार वा गोठाण वा शेतांतलो मजूर आसूं, ताका धरलो आनी ती गरज सोंसली, जी टाळूंक मेळनाशिल्ली, कारण ते सगळे काळखांतल्या एका साखळीन बांदून दवरलेले.
१८ तो वारें वारें वा पातळिल्ल्या फांट्यांमदीं सुकण्यांचो सुरीळ आवाज वा खरपणान व्हांवपी उदकाचो सुखद पडप आसूं.
१९ वा सकयल उडयल्ल्या फातरांचो भयानक आवाज, वा उडून वचपी जनावरांक दिसनाशिल्लो धांवप, वा चडशा रानटी रानवटी जनावरांचो गर्जना आवाज वा पोकळ दोंगरांतल्यान परतून उडपी प्रतिध्वनी; ह्या गजालींक लागून तांकां भंयान बेसुमार जावपाक लागले.
२० कित्याक सगळो संवसार स्पश्ट उजवाडान चकचकीत जालो आनी कोणाकच आपल्या कश्टांत आडखळ जाली ना.
२१ तांचेर फकत एक जड रात पातळ्ळी, ती काळखाची प्रतिमा, जी उपरांत तांकां घेवंक मेळटली.

अध्याय 18

१ तरी तुज्या संतांक एक बरोच व्हडलो उजवाड आशिल्लो, तांचो आवाज आयकून तांचो आकार पळोवंक ना, कारण तांकांय त्योच त्रास सोंसूंक नाशिल्ल्यान तांकां खोशी मानले.
२ पूण आतां तांकां, जांकां आदीं अन्याय जाल्लो, तांकां दुख्ख दिवंक नाशिल्ल्यान, तांणी तांकां उपकार मानले आनी दुस्मान जाल्ल्यान तांकां माफी मागली.
३ ताचे बदला तूं तांकां एक जळपी उज्याचो खांब दिलो, अज्ञात प्रवासाक मार्गदर्शक जावंक आनी तांकां मानान मनोरंजन करुंक एक निरुपद्रवी सुर्याचो.
४ कित्याक तुज्या पुतांक बंद दवरून दवरल्ल्या आनी कायद्याचो अविनाशी उजवाड संवसाराक मेळपाचो ते उजवाडाक वंचित दवरपाक आनी काळखांत बंद करपाक फावो आशिल्ले.
५ जेन्नां तांणी संतांच्या बाळकांक मारून उडोवपाचें थारायलें, एक भुरगो भायर उडयलो आनी तांकां धिटाय दिवंक वाचयलें, तेन्नां तूं तांच्या भुरग्यांचो गर्दी काडून उडयलो आनी तांकां व्हडल्या उदकांत पुरायपणान नाश केलो.
६ त्या राती आमच्या बापायंक आदींच प्रमाणीत केल्लें, की तांणी खंयच्या सोपूतांक विस्वास दवरलो तें खात्रीन कळ्ळें आनी उपरांत तांकां खोशी जावंक शकतली.
७ अशें तुज्या लोकां मदें नितीमानांचें तारण आनी दुस्मानांचो नाश हीं दोनूय गजालीं मान्य जालीं.
८ कित्याक तुवें आमच्या विरोधकांक ख्यास्त दिली, तूं आमकां आपयल्ल्या आमकां महिमा दिलो.
९ कित्याक बऱ्या मनशांचीं नितीमतीं भुरगीं गुपीत बळी दितालीं आनी एकेच संमतीन पवित्र कायदो केलो, की संत एकाच बऱ्या-वायटाच्या भाग घेवप्यां सारके जावंक शकतले, आतां बापूय स्तुतीचीं गितां गायतात.
१० पूण दुसरे वटेन दुस्मानांचो एक वायट आवाज आयलो आनी शोक करपी भुरग्यां खातीर दुख्खाचो आवाज भायर व्हरलो.
११ मालक आनी नोकराक एकेच तरेन ख्यास्त दिताले; आनी राजा भशेन सामान्य मनशाकय तशें दुख्ख भोगलें.
१२ ते सगळे मेळून एकाच प्रकारच्या मरणान असंख्य मेलेले; तशेंच जिवे लोक तांकां पुरपाक पुरो नाशिल्ले, कारण एकाच खिणाक तांची सगळ्यांत उदात्त संतती नश्ट जाली.
१३ कित्याक ते मंत्रमुग्धांक लागून कांयच विस्वास दवरूंक शकले नात; पयल्या भुरग्यांचो नाश जातकच तांणी ह्या लोकांक देवाचे पूत अशें मान्य केलें.
१४ कित्याक सगळें शांतपणान मौन आशिल्लें आनी ती रात तिच्या वेगान चलपी मार्गाच्या मदीं आशिल्ली.

१५ तुजें सर्वशक्तिमान उतर तुज्या राजसिंहासनांतल्यान सर्गा थावन उडी मारून सकयल उडी मारली, जशें एक खर झुजारी मनशा भशेन नाशाच्या देशाच्या मदीं उडी मारली.

१६ आनी तुजी नकली आज्ञा धारदार तलवारी सारकी हाडली आनी उबे रावून सगळें मरणान भरलें; आनी तो सर्गाक स्पर्श केलो, पूण तो धर्तरेचेर उबो रावलो.

१७ तेदनां अचकीत भयानक सपनांचे दर्शन तांकां त्रास दिलो आनी तांकां पळोवंक नासतना भंय दिसलो.

१८ आनी एकल्यान हांगा उडयल्लो आनी दुसरो अर्द मेल्लो, ताच्या मरणाचें कारण सांगलो.

१९ कित्याक तांकां त्रास दिवपी सपनांनी हें आदींच दिसतालें, नाजाल्यार तांकां कित्याक त्रास जाले तें कळचें ना.

२० हय, मरणाची चखनी नीतिमानांकय स्पर्श करताली आनी रानांतल्या लोकांचो नाश जालो, पूण राग चड काळ तिगलो ना.

२१ कित्याक निदोश मनीस बेगोबेग जालो आनी तांची राखण करुंक उबो रावलो; आनी आपल्या योग्य सेवेचें ढाल, मागणें आनी धूपाचो प्रायश्चित लेगीत हाडून, रागा आड स्वताक उबो केलो आनी अशें करून आपूण तुजो सेवक अशें जाहीर करून संकश्टाचो शेवट केलो.

२२ ताका लागून ताणें नाश करप्याक कुडीच्या बळग्यान वा शस्त्रांचो बळगेन न्हय, पूण बापाय कडेन केल्ल्या सोपूत आनी करारांचो आरोप करून ख्यास्त दिवपी मनशाक एका उतरान वश केलो.

२३ मेल्ल्या मनशां मदीं उबो रावून एकामेकांचेर रास करून पडले तेन्ना ताणें राग आडायलो आनी जिवंतांक वाट काडलो.

२४ कित्याक लांब वस्त्रांत सगळो संवसार आनी फातरांच्या चार वळींनी बापायचो वैभव आनी ताचे तकलेच्या मुकुटाचेर तुजो महामहिम कोरांतिल्लो.

२५ ह्या लोकांक नाश करपी मनशान सुवात दिली आनी तांकां भियेलो, कित्याक तांणी फकत रागाची चव घेवंक पुरो.

अध्याय 19

१ अभक्तांक, शेवटाक दया नासतना तांचेर राग आयलो;

२ तांकां वचपाक परवानगी दिवन तांकां बेगीन धांवडावन घाल्या उपरांत ते पश्चात्ताप करून तांचो फाटोफाट वचतले.

३ कित्याक ते अजून मेल्ल्या लोकांच्या थडग्यां कडेन शोक करताले आनी विलाप करताले तेन्ना तांणी आनीक एक मूर्खपणाची युक्ती जोडली आनी पळून गेल्ल्या मनशां प्रमाण तांकां फाटोफाट गेले.

४ कित्याक तांकां फावो जाल्लें नशीब तांकां ह्या शेवटाक ओढून घेतलें आनी तांकां पयलींच घडिल्लीं गजाली विसरपाक लायलीं, तांचो त्रास तांकां उणी जाल्ली ख्यास्त पुराय करपाक.

५ तुज्या लोकांनी एक अद्भुत वाट काडची, पूण तांकां एक विचित्र मरण मेळचें.

६ तुज्या भुर्ग्ााां क कसलोच त्रास जावंक ना म्हण पाळो दीवांक, सगळो प्राणी आपल्या िाट्यां त नव्यान तयार जालो.

७ जशें म्हणल्यार शिबिराचेर सावळी घालपी मेघ; आनी जंय उदक मुखार उबें आशिल्लें थंय सुकी जमीन दिसताली; आनी तांबड्या दर्यांतल्यान भायर सरपाक आडखळ नाशिल्लो मार्ग; आनी हिंसक व्हाळांतल्यान भायर पाचवें शेत:

८ तुज्या हातान राखून दवरल्ल्या सगळ्या लोकांनी तुज्या अद्भूत विचित्र आश्चर्यांक पळेवन वचून गेले.

९ कित्याक ते घोड्या भशेन भायर सरले आनी कोंब्या भशेन उडी मारून तुजी स्तुती करताले, जे तांकां सोडयल्ल्या प्रभू.

१० कित्याक ते परकी देशांत रावतना घडिल्ल्या गजालींचो, जमनींतल्यान गोरवांच्या जाग्यार माशी कशीं भायर सरतात आनी न्हंयेन नुस्त्याच्या जाग्यार बेब्यांची गर्दी कशी उडयली हाची तांकां अजून याद आशिल्ली.

११ पूण उपरांत तांकां नवी पिळगी सुकणीं दिसलीं, तेन्ना तांकां भूक घेवन नाजूक मांस मागलें.

१२ कित्याक तांचो तृप्ती खातीर दर्यांतल्यान कवाटे तांकां चडटाले.

१३ आनी गडगडाच्या बळान आदल्या चिन्नां बगर न्हय तर पातकांक ख्यास्त आयली, कारण तांणी आपल्या वायटपणा प्रमाणें न्यायान त्रास सोंसले आनी परकी लोकां कडेन चड कठीण आनी दुस्वासाची वागणूक वापरली.

१४ कित्याक सोदोमी लोकांनी येतना वळखूंक नाशिल्ल्या लोकांक घेवंक ना, पूण तांकां फावो आशिल्ल्या इश्टांक गुलामगिरींत हाडले.

१५ आनी फकत अशें न्हय, पूण घडये तांकां कांय प्रमाणांत मान मेळटलो, कारण तांणी परकी लोकांक इश्टागत करुंक ना.

१६ पूण तांकां मेजवानी दिवन घेतिल्ले आनी तांकां पयलींच त्याच कायद्यांत वांटो घेवपी तांकां खूब त्रास दिले.

१७ ताका लागून, नितीमान मनशाच्या दारां वयल्या लोकां सारके कुड्डेपणान मारले.

१८ कित्याक तत्वां स्वतांत एके तरेच्या सुसंवादान बदलले, जशें स्तोत्रांत स्वरांनी सुराचें नांव बदलता, आनी तरी लेगीत सदांच आवाज आसतात; जी केल्ल्या गजालींच्या नदरेक बरीच जाणविकाय जावंक शकता.

१९ कित्याक पृथ्वीवयलीं वस्तू उदकांत रुपांतरीत जालीं आनी पयलीं उदकांत पोंवपी वस्तू आतां जमनीचेर गेली.

२० उज्याक उदकांत बळगें आशिल्लें, ताणें आपलें सद्गुण विसरून उडयलें आनी उदकान आपलोच शांत करपी स्वभाव विसरलो.

२१ दुसरे वटेन, ज्वालामुखी नाशवंत जिवांनी चलले तरी तांचो मास वाया घालूंक ना; तशेंच वितळपाक योग्य सैमाचें बर्फाळ प्रकारचें स्वर्गीय मांसय वितळयलें ना.

२२ कित्याक, हे प्रभू, तूं सगळ्या गजालींनी तुज्या लोकांक व्हड केलो आनी तांचो महिमा केलो, आनी तांकां हळूच पळेलो ना, पूण सगळ्या वेळार आनी सगळ्या वेळार तांकां आदार केलो.

एक्लेसियास्टीकस हांणी केला

सिराकाचो पूत जेजूची बुद्धी

अध्याय 1

१ सिराकाचो पूत जेजूच्या गिन्यानाचो प्रस्तावना. कायद्यान आनी संदेष्ट्यांनी आनी तांच्या पावलांचेर पावल दवरल्ल्या हेरांनी आमकां जायतीं आनी व्हड गजाली दिल्यांत, जाचे खातीर इज्रायलाक शिकपा खातीर आनी बुद्धी खातीर तोखणाय जावंक जाय; आनी तातूंत वाचप्यांकच स्वता कुशळ जावपाची गरज ना, पूण शिकपाची इत्सा आशिल्ल्यांकय भायल्या लोकांक फायदो जावंक जाय, उलोवप आनी बरोवप: म्हजो आजो जेजू, जेन्ना ताणें कायदो वाचपाक खूब दिल्लें , आनी संदेष्टे आनी आमच्या बापायचीं हेर पुस्तकां, आनी तातूंत बरो निर्णय मेळिल्लो, शिकप आनी बुद्धी संबंदीत कितें तरी बरोवपाक स्वताचेरय ओडून घेतलो; शिकपाची इत्सा आशिल्ल्या आनी ह्या गजालींचें व्यसन आशिल्ल्यांक कायद्या प्रमाणें जगपाक खूब चड फायदो जावचो ह्या हेतान. देखून हांव तुमकां विनवणी करतां की तें कृपा करून आनी लक्ष दिवन वाचून आमकां माफ करात, जातूंत आमी कांय उतरां उणे जाल्यात अशें दिसूं येता, जांकां आमी अर्थ लावपाक कश्ट घेतल्यात. कित्याक हिब्रू भाशेंत उलयिल्ल्या आनी दुसऱ्या भाशेंत अणकारीत केल्ल्याच गजालींक तांचो तसोच बळ ना, आनी फकत ह्या गजालींक न्हय, पूण कायद्याक आनी संदेष्ट्यांक आनी उरिल्ल्या पुस्तकांनी केन्ना ल्हान फरक ना ते स्वताचे भाशेंत उलयतात. कित्याक इजिप्तांत येतना आठव्या तीसव्या वर्सा, जेन्नां युर्गेट्स राजा आशिल्लो आनी थंय कांय काळ रावलो तेन्ना म्हाका एक ल्हानशें शिकपाचें पुस्तक मेळ्ळें: देखून ताचो अर्थ लावपाक म्हाका कांय परिश्रम आनी कश्ट करप चड गरजेचें दिसलें; त्या जाग्यार व्हडली पळोवणी आनी कुशळटाय वापरून पुस्तक सोंपयतना, आनी तांकांय तें मांडून दवरतात, जे एका परकी देशांत कायद्या प्रमाण जगपाक आदीं शिश्टाचारांत तयार आसतात. सगळी बुद्धी प्रभू कडल्यान येता आनी सदांकाळ ताचे वांगडा आसता.
२ दर्याची रेंव, पावसाचे थेंब आनी अनंतकाळाचे दीस कोण मेजूंक शकता?
३ सर्गाची उंचाय, धर्तरेची रुंदाय, खोल आनी बुद्धी कोणाक कळूंक शकता?
४ सगळ्यां पयलीं बुद्धी आनी बुद्धीची समजणी सासणाच्या काळा थावन रचल्या.
५ सगळ्यांत उंच देवाचें उतर म्हळ्यार गिन्यानाचो झरो; आनी तिचीं मार्गां सासणाचीं आज्ञा.
६ बुद्धीचें मूळ कोणाक प्रगट जालां? वा तिच्या बुद्धीमान सल्लागारांक कोणाक खबर आसा?
७ बुद्धीचें गिन्यान कोणाक प्रगट जालां? आनी तिचो व्हडलो अणभव कोणाक समजला?
८ एक बुद्धीमान आनी व्हड भंय जावंक जाय, तो सर्वेस्पर आपल्या सिंहासनाचेर बसला.
९ ताणें तिका रचली आनी तिका पळेली आनी तिची गणना केली आनी आपल्या सगळ्या कर्तुबांचेर तिका ओतली.
१० ताच्या दानाच्या प्रमाणें ती सगळ्या मासा वांगडा आसा आनी ताणें ती आपल्या मोगींक दिल्या.
११ प्रभूचो भंय म्हळ्यार मान, वैभव, खोशी आनी खोशीचो मुकूट.
१२ सर्वेस्पराची भिरांत काळजाक खोशी करता आनी खोशी, खोशी आनी दीर्घ आयुश्य दिता.
१३ जो कोण प्रभूक भियेता, ताका निमाणें बरें जातलें आनी ताच्या मरणाच्या दिसा ताका कृपा मेळटली.
१४ प्रभूक भियेवप म्हणल्यार बुद्धीची सुरवात, आनी ती गर्भांतल्या विस्वासू लोकां वांगडा रचली.
१५ तिणें मनशां कडेन सासणाची बुन्याद बांदल्या आनी ती तांच्या संतती वांगडा तिगून उरतली.
१६ प्रभूक भियेवप म्हणल्यार बुद्धीची पूर्णताय आनी ती मनशांक तिच्या फळांनी भरता.
१७ ती तांचें सगळें घर इत्सा आशिल्ल्या वस्तूंनी भरता आनी तिच्या वाडट्या वस्तूंनी एकठांय करपी वस्तू भरता.
१८ प्रभूचो भंय हो बुद्धीचो मुकूट, शांती आनी परिपूर्ण भलायकी फुलता; हीं दोनूय देवाचीं देणगीं, आनी ताचेर मोग करपी तांचो खोशी वाडयता.
१९ बुद्धी उबे रावपाची कुशळटाय आनी समजून घेवपाची गिन्यान पावसयता आनी तिका धरून दवरपी लोकांक मान दिवपाक उंच करता.
२० बुद्धीचें मूळ म्हळ्यार प्रभूचो भंय आनी ताचे फांटे दीर्घ आयुश्य.
२१ सर्वेस्पराची भिरांत पातकांक धांवडायता आनी जंय ती आसता थंय राग पयस करता.
२२ रागान भरिल्लो मनीस नितीमान थारूंक शकना; कित्याक ताच्या रागाचो झूज ताचो नाश जातलो.
२३ धीर धरपी मनीस कांय काळा खातीर फाडटलो आनी उपरांत ताका खोशी उबी जातली.
२४ तो थोड्या वेळा खातीर आपलीं उतरां लिपोवन दवरतलो आनी जायत्या जाणांचे ओंठ ताची बुद्धी उक्तायतले.
२५ गिन्यानाच्यो बोधकथा बुद्धीच्या खजिन्यांत आसात, पूण पातक करप्याक देवभक्ती घृणास्पद.
२६ तुका बुद्धीची इत्सा आसल्यार, आज्ञा पाळ, आनी सर्वेस्पर तुका ती दितलो.
२७ कित्याक प्रभूचो भंय म्हणल्यार बुद्धी आनी शिकवण आनी विस्वास आनी नम्रताय ताका खोशी.
२८ तूं गरीब आसतना प्रभूच्या भंयाचेर विस्वास दवरूंक नाका, आनी दुप्पट काळजान ताचे कडेन येवंक नाका.
२९ मनशां मुखार पाखंडी जावंक नाकात आनी तूं उलयता तें बरें लक्ष दिवचें.
३० तूं पडून तुज्या जिवाचेर बेइज्जती हाडूंक नाका, आनी अशें देव तुजीं गुपीत सोदून काडून तुका सभा मदीं उडयलो, कित्याक तूं खऱ्यांनीच प्रभूच्या भंयाक ना, पूण तुज्या काळजाक पावलो ना फटोवन भरिल्लें आसता.

अध्याय 2

१ म्हज्या पुता, तूं प्रभूची सेवा करुंक आयल्यार, तुजो जीव प्रलोभनाक तयार कर.
२ तुजें काळीज सारकें दवर, आनी सतत सोंस, संकश्टाच्या वेळार बेगीन करुंक नाका.
३ तुज्या निमाण्या शेवटाक वाडूंक मेळचें म्हणून ताका चिकटून राव आनी वचूंक नाका.
४ तुजेर जें कितें हाडलां तें खोशीन घेवचें आनी उण्या दर्ज्याक बदलल्यार धीर धर.
५ कित्याक भांगर उज्यांत आनी मान्य मनीस संकश्टाच्या भट्टेंत परिक्षीत जाता.
६ ताचेर विस्वास दवर आनी तो तुका आदार करतलो; तुमची वाट बरी वेवस्थीत करात आनी ताचेर विस्वास दवरात.
७ तुमी सर्वेस्पराक भियेतात, ताची दया वाट पळयतात; तुमी पडचे न्हय म्हणून कुशीक वचूं नाकात.
८ तुमी प्रभूक भियेतात, ताचेर विस्वास दवरात; आनी तुमचें इनाम चुकचें ना.

९ तुमी प्रभूक भियेतात, बऱ्याची आनी सासणाची खोस आनी दया मेळची आस्त बाळगतात.
१० आदल्या काळांतल्या पिळग्यांक पळय आनी पळय; केन्ना प्रभूचेर विस्वास दवरलो आनी घुस्पलो? वा ताच्या भंयांत कोणूय रावलो आनी ताका सोडून दिलो काय? वा ताका आपोवपी कोणाक ताणें केन्नाच तिरस्कार केलो?
११ कित्याक सर्वेस्पर दयाळ आनी दयाळपणान भरिल्लो, धीर धरपी आनी खूब दयाळ आनी पातक माफ करता आनी संकश्टाच्या वेळार वाचयता.
१२ भिरांकूळ काळजां, दुबळ्या हातांक आनी दोन वाटांनी वचपी पातककारांक धिक्कार!
१३ दुबळ्या मनशाक धिक्कार! कित्याक तो विस्वास दवरना; देखून ताची राखण जावची ना.
१४ धीर सोडून दिल्ल्या तुमकां धिक्कार! आनी जेन्नां सर्वेस्पर तुमकां भेट दितलो तेन्ना तुमी कितें करतले?
१५ जे सर्वेस्पराक भियेतात ते ताच्या उतराचें आज्ञा पाळचे नात; आनी ताचो मोग करपी ताचीं मार्गां पाळटले.
१६ जे सर्वेस्पराक भियेतात ते ताका आवडटा तें बरें सोदतले; आनी ताचेर मोग करपी लोक कायद्यान भरून वचतले.
१७ जे सर्वेस्पराक भियेतात ते आपलीं काळजां तयार करतले आनी ताचे मुखार आपलो जीव नम्र करतले.
१८ म्हणलें, आमी मनशांच्या हातांत न्हय तर सर्वेस्पराच्या हातांत पडटले, कित्याक ताची महिमा तशी तिची दया.

अध्याय 3

१ हे भुरगीं, तुज्या बापायचें म्हजें आयकून, तुका सुरक्षीत जावचें म्हणून उपरांत कर.
२ कित्याक सर्वेस्परान बापायक भुरग्यांचेर मान दिला आनी पुतांचेर आवयचो अधिकार घट केला.
३ जो कोण आपल्या बापायचो मान करता तो आपल्या पातकांचो प्रायश्चित करता.
४ आनी आवयचो मान करपी मनीस खजिनो सांठोवपी सारको.
५ जो कोण आपल्या बापायचो मान करता ताका आपल्याच भुरग्यांचो आनंद मेळटलो; आनी तो मागणें करतना ताचें आयकूंक मेळटलें.
६ आपल्या बापायक मान दिता ताका लांब आयुश्य मेळटलें; आनी जो प्रभूक आज्ञापालन करता तो आपल्या आवयक सांत्वन दितलो.
७ जो सर्वेस्पराक भियेता तो आपल्या बापायचो मान करतलो आनी आपल्या धनयां प्रमाण आवय-बापायची सेवा करतलो.
८ तुज्या बापायक आनी आवयक उतरांनी आनी कर्तुबांनी मान कर, तांचो तुका आशीर्वाद मेळचो.
९ कित्याक बापायचो आशीर्वाद भुरग्यांचीं घरां स्थापन करता; पूण आवयचो शाप बुन्याद मुळासकट काडून उडयता.
१० तुज्या बापायच्या अपमानांत महिमा करुंक नाका; कित्याक तुज्या बापायचो अपमान तुका कसलोच वैभव ना.
११ कित्याक मनशाचो वैभव ताच्या बापायच्या मानांतल्यान मेळटा; आनी बेइज्जतींत आवय म्हणल्यार भुरग्यांचो निशेध.
१२ म्हज्या पुता, तुज्या बापायक ताच्या पिरायेंत आदार कर आनी तो जियेता तो मेरेन ताका दुख्ख करुंक नाका.
१३ आनी ताची समजूत ना जाल्यार ताचे कडेन धीर धर; आनी तुज्या पुराय बळग्यान आसतना ताका तिरस्कार करुंक नाका.
१४ कित्याक तुज्या बापायची सुटका विसरची ना आनी पातकांच्या जाग्यार तुका उबारपाक जोडटले.
१५ तुज्या संकश्टाच्या दिसा ताचो उगडास जातलो; तुजीं पातकांय वितळटलीं, जशें उबदार हवामानांतल्या बर्फाक लागून जाता.
१६ जो आपल्या बापायक सोडून वता तो निंदा करप्या सारको; आनी जो आपल्या आवयक राग दिता, ताका देवाचो शाप मेळ्ळा.
१७ म्हज्या पुता, नम्रपणान तुज्या वेवसायांत वच; तशें तुका मान्य जाल्ल्या मनशाचो प्रिय जातलो.
१८ तूं जितलो व्हड जातलो तितलोच नम्र जातलो आनी तुका प्रभू मुखार कृपा मेळटली.
१९ जायते उंचेल्या सुवातेर आनी नामनेचे आसात, पूण गुपीत नम्रांक उक्ते जातात.
२० कित्याक सर्वेस्पराचें बळगें व्हड, आनी ताका नीच लोक मान दितात.
२१ तुका चड कठीण जाणां सोदूंक नाका आनी तुज्या बळग्या परस चड गजालींचो सोद घेवंक नाका.
२२ पूण तुका सांगिल्लें तें आदरपूर्वक विचार कर, कित्याक तुज्या दोळ्यांनी गुपीत आशिल्लीं गजाली पळोवपाची गरज ना.
२३ गरजे भायर गजालींनी जिज्ञासू जावंक नाकात, कित्याक मनशांक समजता ताचे परस चड गजाली तुका दाखयतात.
२४ कित्याक जायते जाण आपल्या व्यर्थ मतान फटोवन घेतात; आनी वायट दुबावान तांचो न्याय उडयला.
२५ दोळ्यां बगर तुका उजवाडाचो उणाव जातलो, देखून तुका ना हें गिन्यान सांगूंक नाका.
२६ हट्टी काळजाक निमाणें वायट दिसतलें; आनी जो कोण संकश्टाचो मोग करता तो तातूंत नाश जातलो.
२७ हट्टी काळजाक दुख्खांचो भार पडटलो; आनी वायट मनीस पातकाचेर पातक रास करतलो.
२८ अभिमानी मनशाच्या ख्यास्तींत उपाय ना; कित्याक वायटपणाची वनस्पत तातूंत मुळां रोयल्या.
२९ विवेकी मनशाचें काळीज एक बोधकथा समजतलें; आनी लक्ष दिवपी कान हो ज्ञानी मनशाची इत्सा.
३० उदक ज्वालामुखी उजो निवळायतलें; आनी भिक्षा पातकांचें प्रायश्चित करता.
३१ आनी जो कोण बऱ्या वळणांचो जाप दिता, तो फुडें कितें घडूंक शकता ताची याद करता; पडटना ताका ठिकाण मेळटली.

अध्याय 4

१ म्हज्या पुता, गरीबांक ताच्या उदरनिर्वाहांत फटोवंक नाका आनी गरजेवंत दोळे चड वेळ वाट पळोवंक नाका.
२ भुकेल्ल्या जिवाक दुख्खी करुंक नाका; तशेंच मनशाक संकश्टांत उलो मारचो न्हय.
३ त्रासांत पडल्ल्या काळजाक चड त्रास घालूंक नाकात; आनी गरजेवंत मनशाक दिवंक नाकात.
४ दुख्खी मनशांची विनवणी न्हयकारूं नाकात; तशेंच गरीब मनशाक तोंड वळोवंक नाका.
५ गरजेवंताक तुजो दोळो वळोवंक नाका आनी ताका तुका शाप दिवंक नाका.
६ कित्याक तो तुका आपल्या जिवाच्या कडूपणांत शाप दिलो जाल्यार ताची मागणें ताका तयार केल्ल्या मनशा कडल्यान आयकूंक मेळटली.
७ मंडळाचो मोग मेळोव आनी व्हडल्या मनशा मुखार तकली नमस्कार कर.
८ गरीबांक कान नमस्कार करून ताका नम्रपणान इश्टागतीन जाप दिवप तुका दुख्ख जावचें न्हय.

९ वायट भोगता ताका जुलूम करप्याच्या हातांतल्यान सोडव; आनी न्यायांत बसताना थिरावंक नाकात.
१० बापायच्या बापाय सारको आनी तांच्या आवयच्या घोवाच्या जाग्यार जा, अशें तूं सगळ्यांत उंचल्या मनशाच्या पुता सारको जातलो आनी तुज्या आवय परस तो तुजेर चड मोग करतलो.
११ बुद्धी आपल्या भुरग्यांक उंच करता आनी तिका सोदपी लोकांक धरता.
१२ तिचो मोग करपी तो जिणेचो मोग करता; आनी तिचे कडेन पयलींच सोदपी लोक खोशीन भरतले.
१३ तिका धरून दवरपी ताका वैभव मेळटलो; आनी ती खंय भितर सरतली थंय सर्वेस्पर आशीर्वाद दितलो.
१४ तिची सेवा करपी पवित्र देवाची सेवा करतले आनी तिचो मोग करपी सर्वेस्पर मोग करता.
१५ तिची कान दिता तो राष्ट्रांचो न्याय करतलो आनी तिची जतनाय घेवपी तो सुरक्षीत रावतलो.
१६ दादलो तिचे कडेन सोंपयतलो जाल्यार ताका तिचो वारसो मेळटलो; आनी ताची पिळगी तिका आपल्या ताब्यांत दवरतली.
१७ कित्याक ती पयलीं ताचे वांगडा वांकड्या मार्गांनी चलतली आनी ताचेर भंय आनी भंय हाडटली आनी ताच्या शिस्तांनी ताका त्रास दितली, जो मेरेन ती ताच्या आत्म्याचेर विस्वास दवरतली आनी तिच्या कायद्यां प्रमाण ताची परिक्षा घेतली.
१८ मागीर ती सरळ वाटेन ताचे कडेन परत येतली आनी ताका सांत्वन दितली आनी आपलीं गुपीत ताका सांगतली.
१९ पूण तो चुकलो जाल्यार ती ताका सोडून दितली आनी ताच्याच नाशांत दितली.
२० संद पळय आनी वायटा थावन सादूर राव; आनी तुज्या जिवाक लागून लज जावंक नाका.
२१ कित्याक पातक हाडपी एक लज आसा; आनी एक लज आसा जी वैभव आनी कृपा.
२२ तुज्या जिवा आड कोणाकूच स्वीकार करुंक नाका आनी कोणाच्याच आदराक लागून तुका पडूंक नाकात.
२३ आनी बरें करुंक संद मेळ्ळ्यार उलोवंक नाका आनी तिच्या सोबीतकायेंत तुजी बुद्धी लिपोवंक नाका.
२४ कित्याक बुद्धी उलोवपा वरवीं आनी जिबेच्या उतरान शिकप कळटलें.
२५ सताच्या विरोधांत कांयच उलोवचें ना; पूण तुज्या अज्ञानाच्या चुकीक लागून लज जा.
२६ तुजीं पात्कां कबूल करुंक लज करुंक नाका; आनी न्हंयच्या मार्गाक जबरदस्तीन न्हय.
२७ मूर्ख मनशाक स्वताक खाला करुंक नाका; तशेंच पराक्रमी मनशाची व्यक्ती मान्य करची न्हय.
२८ मरणा मेरेन सत्या खातीर यत्न कर आनी सर्वेस्पर तुजे खातीर झुजतलो.
२९ तुज्या जिबेंत उतावळ करुंक नाका आनी तुज्या कर्तुबांत शिथिल आनी सुटसुटीत जावंक नाका.
३० तुज्या घरांतल्या शींवाच्या भशेन जावंक नाका आनी तुज्या नोकरां मदीं चकचकीत जावंक नाका.
३१ तुजो हात घेवंक नाकात आनी तुका परतफेड करुंक जाय तेन्ना बंद करुंक नाका.

अध्याय 5

१ तुजें काळीज तुज्या मालाचेर दवरुंक नाका; आनी म्हणचें न्हय, म्हज्या जिविता खातीर म्हाका पुरो आसा.
२ तुज्या काळजाच्या मार्गांनी चलूंक तुज्या मन आनी तुज्या बळग्या प्रमाण वचूंक नाका.
३ आनी म्हणूं नाकात, म्हज्या कर्तुबां खातीर म्हाका कोण बंदी घालतलो? कित्याक सर्वेस्पर तुज्या अभिमानाचो सूड घेतलो.
४ म्हणूं नाका, हांव पातक केलां आनी म्हजें कितें वायट जालां? कित्याक सर्वेस्पर धीर धरता, तो तुका कांयच सोडचो ना.
५ प्रायश्चितताये विशीं, पातकांत पातक जोडूंक भियेवंक नाकात.
६ आनी ताची दया व्हडली म्हणूं नाका; म्हज्या पातकांच्या व्हडपणाक लागून तो शांत जातलो, कित्याक ताचे कडल्यान दया आनी राग येता आनी ताचो राग पातक्यांचेर आसता.
७ प्रभू कडेन वळपाक रावूं नाकात आनी दिसान दीस पयस वचूंक नाकात, कित्याक अचकीत सर्वेस्पराचो राग येतलो आनी तुज्या सुरक्षेंतल्यान तूं नाश जातलो आनी सूड घेवपाच्या दिसा नाश जातलो.
८ अन्यायेन मेळिल्ल्या वस्तूंचेर तुजें काळीज दवरूं नाकात, कित्याक संकश्टाच्या दिसा ताचो तुका फायदो जावचो ना.
९ सगळ्या वाऱ्यान व्हांवून वचूंक नाकात आनी सगळ्या वाटांनी वचूंक नाकात, कित्याक दुप्पट जीब आशिल्लो पापी अशें करता.
१० तुज्या समजणेक टिकून राव; आनी तुजें उतर तेंच आसूं.
११ आयकुपाक बेगीन जाय; आनी तुजें जिवीत प्रामाणीक आसूं; आनी धीर धरून जाप दिवची.
१२ तुका समजणी आसल्यार, तुज्या शेजाऱ्याक जाप दिवची; ना जाल्यार तोंडार हात दवर.
१३ मान आनी लज उलोवपांत आसता आनी मनशाची जीब ताचो पडप.
१४ फुसफुसावपी म्हणूं नाकात आनी जिबेन रावूं नाकात, कित्याक चोराक वायट लज आनी दुप्पट जिबेक वायट ख्यास्त जाता.
१५ व्हडल्या वा ल्हान गजालींत खंयच्याच गजाली विशीं अज्ञानी रावूं नाकात.

अध्याय 6

१ इश्टाच्या जाग्यार दुस्मान ना जावप; कित्याक तुका वायट नांव, लज आनी अपमान मेळटलो आनी दुप्पट जीब आशिल्ल्या पापी मनशाकय तसोच मेळटलो.
२ तुज्याच काळजाच्या सल्ल्यान तुज्याच म्हान करुंक नाका; एकटो भटक्या बैला सारको तुजो जीव कुडको जावंक ना.
३ तूं तुजीं पानां खावन फळां वचून सुक्या झाडा सारकें सोडून वचतले.
४ वायट जीव आपल्या कडेन आशिल्ल्या मनशाक नाश करतलो आनी दुस्मानांचो तिरस्कार करपाक ताका हांसयतलो.
५ गोड भास इश्टांक गुणाकार करतली, आनी निती भास दयाळ अभिवादन वाडयतली.
६ जायत्या जाणां कडेन शांती मेळोवचो, तरी लेगीत हजारां मदलो एक सल्लागार आसचो.
७ तुका इश्ट मेळूंक जाय जाल्यार पयलीं ताका सिध्द कर आनी ताका श्रेय दिवंक बेगीन करुंक नाका.
८ कित्याक कोण तरी आपल्या प्रसंगाक इश्ट जाता आनी तुज्या संकश्टाच्या दिसा टिकचो ना.
९ आनी एक इश्ट आसा, जो दुस्मानकायेक वळून झगडून तुजो निंदा सोदून काडटलो.
१० परत, कोण तरी इश्ट मेजाराचो साथीदार आसता आनी तुज्या संकश्टाच्या दिसा तो रावचो ना.

११ पूण तुज्या समृध्दींत तो तुज्या सारको जातलो आनी तुज्या नोकरांचेर धाडसी जातलो.
१२ तुका सकयल देंवल्यार तो तुजे आड आसतलो आनी तुज्या तोंडा थावन लिपून रावतलो.
१३ तुज्या दुस्मानां पासून वेगळो राव आनी तुज्या इश्टां कडेन सावधान राव.
१४ विस्वासू इश्ट हो एक बळिश्ट राखण, आनी असो मनीस मेळिल्ल्याक ताका खजिनो मेळ्ळा.
१५ विस्वासू इश्टाक कांयच आडखळ येना आनी ताची उत्कृश्टताय अमूल्य आसता.
१६ विस्वासू इश्ट जिणेचें वखद; आनी जे प्रभूक भियेतात ते ताका मेळटले.
१७ जो कोण प्रभूक भियेता तो आपली इश्टागत बरी दितलो, कित्याक तो जसो आसा तसोच ताचो शेजारीय आसतलो.
१८ म्हज्या पुता, तुज्या पिराये सावन शिकवण एकठांय कर, अशें तुज्या जाण्टेपणा मेरेन तुका बुद्धी मेळटली.
१९ नांगरपी आनी पेरपी मनशा भशेन तिचे कडेन येवन तिच्या बऱ्या फळांची वाट पळय, कित्याक तुवें तिचे कडेन चड कश्ट करचे नात, पूण तिचीं फळां बेगीन खावचीं.
२० अशिक्षीतांक ती खूब अप्रिय आसा, समजना तो तिचे कडेन उरचो ना.
२१ ती ताचेर परिक्षेचो एक बळिश्ट फातर जावन पडटली; आनी तो तिका आपल्या कडल्यान उडयतलो, तें चड वेळ जावचे पयलीं.
२२ कित्याक बुद्धी तिच्या नांवा प्रमाणें आसता आनी ती जायत्या जाणांक दिसना.
२३ म्हज्या पुता, कान कर, म्हजो सल्लो घे आनी म्हजो सल्लो न्हयकारूक नाका;
२४ तुजे पांय तिच्या बेडींत आनी मान तिच्या साखळींत घाल.
२५ खांदो सकयल देंवून तिका सोंस, आनी तिच्या बंधनांक लागून दुख्ख जावंक नाका.
२६ पुराय काळजान तिचे कडेन ये आनी तुज्या सगळ्या बळग्यान तिची वाट पाळ.
२७ सोद आनी सोद आनी ती तुका कळटली आनी तुवें तिका धरल्या उपरांत तिका वचूंक दिवची न्हय.
२८ कित्याक निमाणें तुका तिचो विसव मेळटलो आनी तो तुज्या खोशेंत बदलतलो.
२९ तेदनां तिचीं बेडीं तुका बळवंत राखण जातली आनी तिचीं साखळीं वैभवाची वस्त्रां जातलीं.
३० कित्याक तिचेर भांगराचो अलंकार आसा आनी तिचे पट्टे जांबळ्या रंगाचे लेस आसात.
३१ तुवें तिका मानाची चोळी सारकी घालची आनी तुज्या भोंवतणीं खोशीचो मुकुटा सारकी घालची.
३२ म्हज्या पुता, तुका जाय जाल्यार तुका शिकयतले आनी तुजें मन पाळ्ळें जाल्यार तुका बुद्धीमान जातलो.
३३ तुका आयकुपाक आवडटा जाल्यार तुका समजणी मेळटली आनी कान नमस्कार केल्यार तुका बुदवंत जातलो.
३४ जाण्ट्यांच्या गर्देंत उबे राव; आनी बुद्धीमानाक चिकटून राव.
३५ दर एक देवाचें भाशण आयकुपाक तयार राव; आनी समजून घेवपाच्यो बोधकथा तुका सुटूंक नाकात.
३६ आनी तुका बुदवंत मनीस दिसलो जाल्यार, तुका ताचे कडेन वचून तुज्या पांयाक ताच्या दाराचीं पावलां घालचीं.
३७ तुजें मन सर्वेस्पराच्या आज्ञांचेर रावचें आनी ताच्या आज्ञांचेर सतत चिंतन करुंक जाय, तो तुजें काळीज स्थीर करतलो आनी तुज्या इत्से प्रमाण तुका बुद्धी दितलो.

अध्याय 7

१ वायट करुंक नाका, तशें तुका कसलेंच वायट जावचें ना.
२ अनीतीं पासून पयस वच, आनी अधर्म तुजे कडल्यान पयस वचतलो.
३ म्हज्या पुता, अनीतीच्या खांद्यांनी पेरूंक नाका, आनी तूं तीं सात पटींनी काडचीं नात.
४ प्रभूक आघाडी सोदूंक नाकात आनी राजाक मानाची आसन सोदूंक नाकात.
५ प्रभू मुखार तुका नितीमान थारावंक नाका; आनी राजा मुखार तुज्या बुद्धीचो अभिमान बाळगूंक नाका.
६ अधर्म काडून उडोवंक येना, न्यायाधीश जावंक नाका; तुज्या उजव्यापणाच्या वाटेर आडखळ जावन, तुज्या बळवंत मनशाक केन्नाच भियेवंक ना.
७ एका शारांतल्या लोकांचो आंकडो करुंक नाका, मागीर तूं लोकां मदें उडोवंक ना.
८ एक पातक दुसऱ्याक बांदून दवरुंक नाका; कित्याक एकाच मनशाक तुका ख्यास्त जावंक ना.
९ म्हणूं नाकात, देव म्हज्या बळींचें प्रमाण पळयतलो आनी जेन्ना हांव सगळ्यांत उंचेल्या देवा कडेन अर्पण करतलों तेन्नां तो तें मान्य करतलो.
१० तुजें मागणें करतना तुजें काळजाक थिरावचें न्हय आनी भिक्षा दिवपाक दुर्लक्ष करुंक नाका.
११ कोणाकच ताच्या जिवाच्या कडूपणांत तिरस्कार करुंक नाका, कित्याक नम्र आनी उंच करपी एकूय आसा.
१२ तुज्या भावाचेर फट कल्पना करुंक नाका; तशेंच तुज्या इश्टाकय तशें करचें न्हय.
१३ कसलीच फट उलोवंक नाका, कित्याक ताची चाल बरी ना.
१४ म्हालगड्यां मदें जायतीं उतरां वापरूंक नाकात आनी मागणें करतना चड उलोवंक नाकात.
१५ सगळ्यांत उंचल्या मनशान थारायिल्ल्या श्रमीक वावराचो आनी शेतीचो दुस्वास करूंक नाकात.
१६ पापी लोकां मदें तुका गणीत करुंक नाका, पूण राग चड काळ रावचो ना हें लक्षांत दवर.
१७ स्वताक खूब नम्र कर, कित्याक अभक्तांचो सूड उजो आनी किडे.
१८ इश्टाक कसल्याच बऱ्या खातीर बदलूं नाकात; तशेंच ओफिराच्या भांगराक विस्वासू भाव न्हय.
१९ बुदवंत आनी बऱ्या बायलेक सोडून दिवंक नाकात, कित्याक तिची कृपा भांगरापरस चड आसा.
२० तुजो सेवक खऱ्यांनीच वावुरता, ताका वायट वा तुज्या खातीर पुरायपणान काम करपी भाड्याक विनवणी करुंक नाका.
२१ तुज्या जिवान बऱ्या नोकराचो मोग करुंक जाय आनी ताका मुक्ती दिवंक नाका.
२२ तुका गोरवां आसात? तांकां दोळो दवर, आनी ते तुज्या फायद्या खातीर आसत जाल्यार तांकां तुज्या कडेन दवर.
२३ तुका भुरगीं आसात? तांकां सुचोवणी दिवची आनी तरणाट्यापणा सावन तांची मान सकयल देंवोवची.
२४ तुका धुवो आसात? तांच्या कुडीची जतनाय घेयात आनी तांकां खोशी दाखोवंक नाका.
२५ तुज्या चलये कडेन लग्न जा, आनी तूं एक मोलादीक काम करपाक शकता, पूण तिका समजदार मनशाक दिवची.
२६ तुज्या मनांत तुका बायल आसा? तिका सोडून दिवंक नाका, पूण स्वताक हळुवार बायलेक दिवंक नाका.

२७ तुज्या बापायक पुराय काळजान मान कर आनी तुज्या आवयच्या दुख्खांक विसरूं नाकात.
२८ तूं तांचे थावन जल्मल्लो म्हण याद कर; आनी तांणी तुजे खातीर केल्ल्या गजालींचो तूं तांकां कसो बदलूंक शकता?
२९ तुज्या सगळ्या जिवान प्रभूक भिये, आनी ताच्या याजकांक आदर कर.
३० तुज्या सगळ्या बळग्यान तुका तयार केल्ल्याचो मोग कर आनी ताच्या सेवकांक सोडून दिवंक नाका.
३१ सर्वेस्पराक भियेव आनी याजकाचो मान कर; आनी तुका सांगिल्ले प्रमाण ताका ताचो वाटो दिवचो; पयलें फळ, अपराध बळी, खांद्याचें दान, पवित्रीकरणाचो बळी आनी पवित्र वस्तूंचें पयलें फळ.
३२ आनी तुजो आशिर्वाद पुराय जावचो म्हूण तुजो हात गरीबांक ताणून घे.
३३ दर एका जिव्या मनशाच्या नदरेक दानाची कृपा आसता; आनी मेल्ल्यां खातीर ताका आडावंक ना.
३४ रडपी लोकां वांगडा रावंक नाका आनी शोक करप्यां वांगडा शोक करुंक नाका.
३५ दुयेंतांक भेट दिवंक मंद जावंक नाका, कित्याक ताका लागून तुका मोगाळ जातलो.
३६ तुवें जें कितें हातांत घेतलां, तें शेवट याद कर आनी तुवें केन्नाच वायट करचें ना.

अध्याय 8

१ पराक्रमी मनशा कडेन झगडूंक नाका' ताच्या हातांत पडूंक नाका.
२ गिरेस्त मनशा कडेन मतभेद करुंक नाका, तो तुजेर चड वजन करुंक नाका, कित्याक भांगरान जायत्यांक नाश केला आनी राजांचें काळीज विकृत केलां.
३ जिबेन भरिल्ल्या मनशा कडेन झगडूंक नाकात आनी ताच्या उज्यांत लांकूड रास करूंक नाकात.
४ तुज्या पूर्वजांचो बदनामी जावचो न्हय म्हणून अशिक्षीत मनशा कडेन फकाणां करचीं न्हय.
५ पातक सोडून गेल्ल्या मनशाक निंदा करुंक नाकात, पूण आमी सगळे ख्यास्त मेळोवंक पात्र आसात हें लक्षांत दवरात.
६ जाण्टेपणांत मनशाचो अपमान करचो न्हय, कित्याक आमच्यांतले कांय जाण जाण्टे जातात.
७ तुजो व्हडलो दुस्मान मेल्ल्यान खोशी जावंक नाका, पूण आमी सगळे मरतात हें याद दवर.
८ ज्ञानी लोकांच्या उलोवपाक तुच्छ करुंक नाका, पूण तांच्या म्हणींचो वळख करून घेवचो, कित्याक तूं तांकां शिकपाक मेळटलो आनी व्हड मनशांची सेवा सहजपणान कशी करची.
९ जाण्ट्यांच्या उलोवपाक चुकूं नाकात, कित्याक तांणीय आपल्या बापाय कडल्यान शिकले आनी तांकां लागून तुमी समजणी शिकतलीं आनी गरज पडल्यार जाप दिवंक शकतले.
१० पापी मनशाचो कोळसो लावंक नाका, ताच्या उज्याच्या ज्वालान तूं जळूंक नाका.
११ जखमी मनशाच्या मुखार रागान उठूंक नाकात, नाजाल्यार तो तुज्या उतरांनी तुका सापडपाक आडखळून पडचो ना
१२ तुज्या परस चड बळवंत ताका रीण दिवंक नाका; कित्याक तुवें ताका रीण दिलें जाल्यार तें गमावलें अशें समजून घेयात.
१३ तुज्या बळग्या परस चड जमानत जावंक नाका, कित्याक तुज्या जमानतदार जाल्यार तें फारीक करपाची जतनाय घे.
१४ न्यायाधीशा वांगडा कायद्याक वचूंक नाकात; कित्याक ताच्या मानान ताचे खातीर न्याय दितले.
१५ धाडसी मनशा वांगडा वाटेर वचूं नाकात, नाजाल्यार तो तुका दुख्खी जावंक ना, कित्याक तो आपल्या इत्से प्रमाणें करतलो आनी ताच्या मूर्खपणांतल्यान तूं ताचे वांगडा नाश जातलो.
१६ रागान भरिल्ल्या मनशा कडेन झगडूंक नाकात आनी ताचे वांगडा एकांतांत वचूंक नाकात, कित्याक ताचे मुखार रगत कांयच ना आनी जंय आदार ना थंय तो तुका उडयतलो.
१७ मूर्खा कडेन सल्लो घेवचो न्हय; कारण ताका सल्लो पाळूंक मेळना.
१८ परकी मनशा मुखार गुपीत गजाल करुंक नाका; कित्याक तो कितें मुखार हाडटलो तें तुका खबर ना.
१९ तुजें काळीज दरेकल्याक उक्तें करूंक नाकात, नाजाल्यार तो तुका हुशारपणान बदलूंक दिवचो ना.

अध्याय 9

१ तुज्या पोटाच्या बायलेचो मत्सर करुंक नाका आनी तिका तुज्या आड वायट धडो शिकवंक नाका.
२ तुज्या संपत्तीचेर पांय दवरुंक तुजो जीव बायलेक दिवंक नाका.
३ वेश्या बायलेक मेळूंक नाकात, नाजाल्यार तूं तिच्या जाळांत पडूं.
४ गावपी बायलेची संगती चड वापरूं नाकात, नाजाल्यार तुका तिच्या यत्नांनी घेवन वचूंक ना.
५ दासीक पळेवंक नाका, तिच्यांतल्या मोलादीक वस्तूं कडेन तूं पडचो न्हय.
६ तुजो वारसो वगडावचो न्हय म्हूण तुजो जीव वेश्यांक दिवंक नाका.
७ शाराच्या रस्त्यांनी तुज्या भोंवतणीं पळोवचें न्हय आनी ताच्या एकांतांत भोंवूंक नाका.
८ सोबीत बायले कडल्यान तुजो दोळो पयस कर आनी दुसऱ्याच्या सोबीतकायेक पळय नाका; कित्याक जायते जाण बायलेच्या सोबीतकायेन फटोवन गेल्यात; कारण हाचेवरवीं मोग उज्या भशेन पेटता.
९ दुसऱ्या मनशाचे बायले बरोबर बसूंक नाका, तिचे वांगडा तुज्या आंगात बसूंक नाका आनी तिचे वांगडा सोऱ्यांत तुजे पयशे खर्च करचे न्हय; तुजें काळीज तिचे कडेन झुकचें न्हय आनी अशें तुज्या इत्सेंतल्यान तूं नाशांत पडचो न्हय.
१० पोरन्या इश्टाक सोडून दिवंक नाका; कित्याक नवो ताचे कडेन तुळा करपा सारको ना: नवो इश्ट नव्या सोऱ्या सारको; पोरणें जातकच तुवें तें खोशीन पियेवचें.
११ पापी मनशाच्या महिमेचो मत्सर करुंक नाका, कित्याक ताचो शेवट कितें जातलो तें तुका खबर ना.
१२ अभक्तांक खोशी जातात त्या गजालींत खोशी जावंक नाकात; पूण ते आपल्या कबरांत ख्यास्त नासतना वचचे नात हें याद दवरात.
१३ मारुंक अधिकार आशिल्ल्या मनशा थावन तुका पयस दवर; अशें तुका मरणाच्या भंयाचेर दुबाव येवचो ना आनी ताचे कडेन आयल्यार, तो तुजो जीव सध्या काडून घेवचो न्हय म्हणून दोश करुंक नाका: तूं जाळांच्या मदीं वता आनी शाराच्या झुजां वयल्यान चलता हें याद दवरात.
१४ तुका शक्य तितले लागीं तुज्या शेजाऱ्याचो अदमास कर आनी ज्ञानी लोकां कडेन सल्लो घे.
१५ तुजी उलोवप ज्ञानी लोकां कडेन आसूं आनी तुजी सगळी संवाद सगळ्यांत उंचल्या मनशाच्या कायद्यांत आसूं.

१६ आनी फकत मनशांनी तुज्या वांगडा जेवंक आनी पियेवंक जाय; आनी तुजो अभिमान सर्वेस्पराच्या भंयांत आसूं.
१७ काल्पनीच्या हाताक लागून कामाची तोखणाय जातली आनी लोकांचो बुद्धीमान राज्यकर्तो ताच्या उलोवपाक लागून.
१८ दुयेंत जिबेचो मनीस आपल्या शारांत धोक्याची आसता; आनी जो आपल्या उलोवपांत खरखरीत करता ताचो दुस्वास जातलो.

अध्याय 10

१ बुदवंत न्यायाधीश आपल्या लोकांक शिकयतलो; आनी विवेकी मनशाचें सरकार बरे तरेन वेवस्थीत आसता.
२ जसो लोकांचो न्यायाधीश स्वता आसता, तशेच ताचे अधिकारी; शाराचो राज्यकर्तो कसो मनीस, थंय रावपी सगळे अशे.
३ अबुध्द राजा आपल्या लोकांक नाश करता; पूण अधिकारांत आशिल्ल्या लोकांच्या विवेकबुद्दीन शारांत रावपाक मेळटलें.
४ धर्तरेचें बळगें सर्वेस्पराच्या हातांत आसा आनी वेळार तो ताचेर फायद्याचें एक स्थापन करतलो.
५ मनशाची समृध्दी देवाच्या हातांत आसा आनी तो आपलो मान शास्त्रज्ञाच्या हातांत घालतलो.
६ सगळ्या वायटाक लागून तुज्या शेजाऱ्याचो दुस्वास करुंक नाका; आनी जखमी पद्दतींनी कांयच करचें न्हय.
७ अभिमान देवा मुखार आनी मनशा मुखार दुस्वास जाता आनी दोगांयच्या आदारान मनीस वायट करता.
८ अनीती वागणूक, जखमी आनी फटवणूक मेळिल्ल्या गिरेस्तकायेक लागून राज्य एका लोकांतल्यान दुसऱ्या लोकां कडेन अणकारीत जाता.
९ धर्तरी आनी भस्म कित्याक अभिमान? लोभी मनशा परस वायट कांयच ना, कित्याक असो मनीस स्वताचो जीव विकपाक घालता; कित्याक जियेताना तो आपलीं आंतकड्यो उडयता.
१० वैज लांब रोग कापता; आनी फाल्यां आयज राजा जाल्लो तो मरतलो.
११ कित्याक मनीस मेलो तेन्ना ताका सरपटपी प्राणी, जनावरां आनी किडे मेळटले.
१२ जेन्ना मनीस देवा कडल्यान पयस वता आनी ताचें काळीज आपल्या रचणारा कडल्यान पयस वता तेन्ना अभिमानाची सुरवात जाता.
१३ कित्याक अभिमान म्हणल्यार पातकाची सुरवात आनी तो आशिल्लो मनीस घृणास्पद गजाली ओततलो, आनी देखून सर्वेस्परान तांकां विचित्र संकश्ट हाडून तांकां पुरायपणान उडयले.
१४ प्रभून अभिमानी राजपुत्रांचीं सिंहासनां उडयल्यांत आनी तांच्या जाग्यार नम्रांक उबारल्यात.
१५ प्रभून अभिमानी राष्ट्रांचीं मुळां उखलून उडयल्यात आनी तांच्या जाग्यार नीच लोकांक लायल्यात.
१६ सर्वेस्परान विधर्मी देशांक उडोवन उडयले आनी तांकां धर्तरिच्या बुन्यादी मेरेन नश्ट केले.
१७ ताणें तांचो कांय जाण व्हरून नश्ट केलो आनी तांचो उगडास धर्तरि वयल्यान बंद केला.
१८ दादल्यां खातीर अभिमान जावंक ना आनी बायले कडल्यान जल्मल्ल्या मनशां खातीर रागान राग आयलो ना.
१९ जे सर्वेस्पराक भियेतात ते एक निश्चीत बीं आनी ताचेर मोग करपी एक मानाची वनस्पत. आज्ञा उल्लंघन करपी फटोवपी बीं.
२० भावांमदीं मुखेली मनीस मानाची; तशेंच ताच्या दोळ्यां मुखार प्रभूक भियेतात.
२१ अधिकार मेळोवपा पयलीं प्रभूचो भंय वता, पूण खरखरीतपण आनी अभिमान म्हणल्यार ताचें लुकसाण.
२२ तो गिरेस्त आसूं, उदात्त आसूं वा गरीब आसूं, तांचो महिमा म्हणल्यार सर्वेस्पराचो भंय.
२३ समजणी आशिल्ल्या गरीब मनशाक तिरस्कार करप योग्य ना; तशेंच पापी मनशाक व्हड करप सोयीचें न्हय.
२४ व्हड मनशांक, न्यायाधीशांक आनी बळिश्ट मनशांक मान मेळटलो; तरी तातूंतलो कोणूच प्रभूक भियेता ताचे परस व्हडलो ना.
२५ बुदवंत नोकराक मुक्त लोक सेवा करतात आनी गिन्यान आशिल्लो तो सुदारता तेन्ना ताका वायट दिसचो ना.
२६ तुज्या वेवसायांत चड बुद्धीमान जावंक नाका; आनी तुज्या संकश्टाच्या वेळार अभिमान बाळगूंक नाका.
२७, जो कश्ट करता आनी सगळ्या गजालींनी भरपूर आसता, तो स्वताचो अभिमान बाळगता आनी ताका भाकरी उणी जाता ताचे परस बरें.
२८ म्हज्या पुता, नम्रतायेन तुज्या जिवाची महिमा कर आनी ताच्या मानाच्या मानान ताका मान कर.
२९ आपल्या जिवा आड पातक करपी मनशाक कोण नितीमान थारायतलो? आनी स्वताच्या जिविताचो अपमान करपी कोण मान दितलो?
३० गरीब मनशाक ताच्या कुशळटाये खातीर मान मेळटा आनी गिरेस्त मनशाक ताच्या गिरेस्तकाये खातीर मान मेळटा.
३१ गरिबींत ताका मान मेळटा, गिरेस्तकायेन कितलो चड? आनी गिरेस्तकायेन अपमान करपी, गरिबींत कितलो चड?

अध्याय 11

१ बुद्धी उण्या दर्ज्याच्या मनशाची तकली वयर काडटा आनी व्हड मनशां मदीं बसयता.
२ मनशाची सोभीतकायेची तोखणाय करुंक नाका; तशेंच मनशाच्या भायल्या रुपा खातीर तिरस्कार करचो न्हय.
३ माशीसारक्या मधमाशी थोडी; पूण तिचें फळ गोड पदार्थांचें मुखेल.
४ तुज्या कपड्याचो आनी कपड्याचो अभिमान बाळगूंक नाका, आनी मानाच्या दिसा तुका उंच करुंक नाका, कित्याक सर्वेस्पराचीं कर्तुबां अद्भुत आनी ताचीं कर्तुबां मनशां मदीं लिपलां.
५ जायते राजा जमनीर बसल्यात; आनी केन्नाच विचारूंक नाशिल्ल्यान मुकुट घाल्लो.
६ जायत्या पराक्रमी मनशांक व्हड बदनामी जाल्यात; आनी मानादीक लोकांक दुसऱ्या मनशांच्या हातांत दिले.
७ सत्याची चवकशी करचे आदीं दोश दिवंक नाकात, पयलीं समजून घेयात आनी मागीर धिटाय दिवची.
८ कारण आयकचे आदीं जाप दिवंक नाका, आनी मनशांच्या उलोवपाच्या मदीं खंडीत करुंक नाका.
९ तुका नाका त्या प्रकरणांत झगडूंक नाका; आनी पापी लोकां वांगडा न्यायांत बसूं नाकात.
१० म्हज्या पुता, जायत्या गजालींनी घुस्पूंक नाका, कित्याक तुवें चड हस्तक्षेप केल्यार तूं निरपराधी जावचो ना; आनी तुमी फाटल्यान वचत जाल्यार तुमकां मेळचें ना आनी पळून वचून सुटका मेळची ना.
११ एक एक आसा जो कश्ट करता, कश्ट घेता आनी बेगीन करता आनी इतलो फाटीं आसा.
१२ परत, आनीक एक मंद आसा, ताका आदाराची गरज आसा, ताका तांक उणी आनी गरिबीन भरिल्ली; तरी सर्वेस्पराच्या दोळ्यान ताका बरें पळयलें आनी ताका ताच्या उण्या दर्ज्या थावन उबो केलो.

१३ आनी दुख्खांतल्यान तकली वयर काडली; ताका लागून तें पळोवपी जायते जाण ताचेर अजापीत जाले.
१४ समृध्दी आनी संकश्ट, जिवीत आनी मरण, गरिबी आनी गिरेस्तकाय, प्रभू कडल्यान येता.
१५ बुद्धी, गिन्यान आनी कायद्याची समजूत प्रभू कडल्यान, मोग आनी बऱ्या कर्तुबांचो मार्ग ताचे कडल्यान मेळटा.
१६ चुकीचो आनी काळोख पातक्यां कडल्यान सुरू जालो आनी ताचेर अभिमान बाळगपी लोकां कडेन वायट जाण्टे जातलें.
१७ सर्वेस्पराचें दान देवभक्त लोकां कडेन उरता आनी ताची कृपा सदांकाळ समृध्दी हाडटा.
१८ ताच्या सावधानतेन आनी चिमटींतल्यान गिरेस्त जाता आनी ताच्या इनामाचो होच भाग.
१९ तो म्हणटा, "हांवें विसव मेळ्ळां आनी आतां म्हज्या संपत्तींतल्यान सदांच खातलों; आनी तरी ताका कळना की ताचेर खंयचो वेळ येतलो आनी तीं गजाली ताणें हेरांक सोडून मरचीं पडटलीं.
२० तुज्या करारांत टिकून राव आनी तातूंत वळखून राव आनी तुज्या वावरांत जाण्टो जाय.
२१ पापी लोकांच्या कर्तुबांचेर अजाप जावंक नाका; पूण प्रभूचेर विस्वास दवर आनी तुज्या श्रमांत राव, कित्याक गरीब मनशाक गिरेस्त करप अचकीत सर्वेस्पराच्या नदरेक सोंपें.
२२ देवाचो आशीर्वाद देवभक्तांच्या इनामांत आसता आनी अचकीत तो आपलो आशीर्वाद फुलता.
२३ म्हणूं नाका, म्हज्या सेवेचो कितें फायदो? आनी फुडें म्हाका खंयचीं बऱ्यो गजाली मेळटल्यो?
२४ परत म्हणूं नाका, म्हजे कडेन पुरो आनी जायतीं वस्तू आसात आनी फुडें म्हाका कितें वायट मेळटलें?
२५ समृध्दीच्या दिसा संकश्टाची विसरप जाता आनी संकश्टाच्या दिसा संसर्गाची याद उरना.
२६ कित्याक मरणाच्या दिसा मनशाक ताच्या मार्गां प्रमाणें इनाम दिवप, सर्वेस्पराक सोंपें.
२७ एका वेळाचो त्रास मनशाक भोग विसरता आनी ताच्या शेवटाक ताचीं कर्तुबां कळटलीं.
२८ ताच्या मरणा आदीं कोणाचोय आशीवाा दाचो न्याय करचो न्हय, कित्याक मनीस ताच्या भुरग्यांनी वळखूंक मेळटलो.
२९ दर एका मनशाक तुज्या घरांत हाडूं नाकात, कित्याक फटोवपी मनशाक जायतीं कामां आसतात.
३० जशें तीतर घेवन पिंजऱ्यांत दवरतात, तशें अभिमानी मनशाचें काळीज; आनी तो गुप्तचर सारको तुज्या पडट्या विशीं पळयता.
३१ कित्याक तो त्रासांत पडटा आनी बऱ्याक वायटांत रुपांतर करता आनी स्तुती करपा सारके गजालींनी तुजेर दोश घालतलो.
३२ उज्याच्या स्फुलिंगांतल्यान कोळशाचो रास पेटता आनी पापी मनीस रगताची वाट पळयता.
३३ वायट मनशाची जतनाय घेयात, कित्याक तो वायट करता; तो तुजेर सासणाचो धुमशेण हाडचो न्हय म्हणून.
३४ परकी मनशाक तुज्या घरांत घेवन तो तुका त्रास दितलो आनी तुज्या घरांतल्यान भायर काडटलो.

अध्याय 12

१ जेन्ना तुका बरें करुंक जाय तें जाणां, तुवें तें कोणाक करतात; तशें तुज्या फायद्या खातीर तुका उपकार मानतले.
२ देवभक्त मनशाक बरें कर आनी तुका ताचो फायदो मेळटलो; आनी ताचे कडल्यान न्हय जाल्यार तरी सगळ्यांत उंचेल्या मनशा कडल्यान.
३ सदांच वायटांत व्यस्त आशिल्ल्याक आनी भिक्षा दिवंक नाशिल्ल्या मनशाक बरें येवंक शकना.
४ देवभक्त मनशाक दिव, पापी मनशाक आदार करुंक नाका.
५ नीच मनशाक बरें कर, पूण अभक्ताक दिवंक नाका, तुजी भाकरी आडावची आनी ताका दिवची न्हय, नाजाल्यार तो तुजेर ताचेर जैत मेळोवंक नाका, नाजाल्यार तुका मेळिल्ल्या सगळ्या बऱ्या गजालीं खातीर तुका दुप्पट वायट मेळटलें ताका केल्लें.
६ कित्याक सगळ्यांत उंचलो पापी लोकांचो दुस्वास करता आनी अभक्तांक सूड दितलो आनी तांकां ख्यास्त दिवपाच्या बळवंत दिसा आड दवरता.
७ बऱ्यांक दिव, पापी मनशाक आदार करुंक नाका.
८ इश्टाक समृध्दींत वळखूंक मेळना आनी दुस्मान संकश्टांत लिपोवंक मेळना.
९ मनशाच्या समृध्दींत दुस्मान दुख्खी जातले, पूण ताच्या संकश्टांत इश्ट लेगीत वचतलो.
१० तुज्या दुस्मानाचेर केन्नाच विस्वास दवरूं नाकात, कित्याक लोखणाक जसो गंज जाता तसो ताचें वायटपण.
११ तो जरी नम्र जावन कुरकुरीत गेलो तरी ताची बरी जतनाय घेयात आनी ताची जतनाय घेयात आनी तूं ताचे कडेन पळोवपाची कंवची पुसल्यावरी जातली आनी ताचो गंज पुरायपणान पुसूंक ना हें तुका कळटलें.
१२ ताका तुज्या लागीं दवरूंक नाका, नाजाल्यार तो तुका उडोवन तुज्या जाग्यार उबो रावचो न्हय; तशेंच तो तुज्या उजव्या हातांत बसूंक दिवचो न्हय, नाजाल्यार तो तुज्या जाग्यार बसपाक सोदचो ना आनी तुका निमाणें म्हज्या उतरांचो उगडास येवचो ना आनी तातूंतल्यान तुका चोळपाक मेळचो ना.
१३ सोर्पान चाबल्ल्या मोहिनीक वा रानवटी जनावरांक लागीं येवपी कोणाक कोण दया करतलो?
१४ तर जो कोण पातक करप्या कडेन वता आनी ताच्या पातकांनी ताचे वांगडा दूषित जाता, कोण दया करतलो?
१५ थोडो वेळ तो तुज्या कडेन रावतलो, पूण तूं पडूंक लागलो जाल्यार तो रावचो ना.
१६ दुस्मान आपल्या ओंठान गोड उलयता, पूण काळजांत तुका खड्ड्यांत कसो घालचो हाची कल्पना करता, तो दोळ्यांनी रडटलो, पूण संद मेळ्ळी जाल्यार रगतांत तृप्त जावचो ना.
१७ तुका संकश्ट आयल्यार, तुका पयलीं ताका मेळटलो; आनी तो तुका आदार दिवपाचें नाटक करता तरी तो तुका उखलून उडयतलो.
१८ तो तकली हालयतलो आनी ताळयो मारतलो आनी खूब फुसफुसतलो आनी तोंड बदलतलो.

अध्याय 13

१ जो कोण खडक स्पर्श करता तो तातूंतल्यान अशुध्द जातलो; आनी अभिमानी मनशा कडेन मेळ आशिल्लो तो ताचे सारको आसतलो.
२ जियेताना तुज्या शक्ती परस चड भार घालूंक नाका; आनी तुज्या परस चड बळिश्ट आनी गिरेस्त आशिल्ल्या मनशा कडेन संबंद ना, कित्याक केतली आनी मातयेची घडी कशी एकठांय येतात? कित्याक एकल्याक दुसऱ्याक मारलो जाल्यार तो मोडटलो.
३ गिरेस्त मनशान वायट केलां, तरी लेगीत तो धमकावता, गरीबाचेर वायट जाता आनी ताकाय विनवणी करची पडटा.
४ तूं ताच्या फायद्या खातीर आसत जाल्यार तो तुका वापरतलो, पूण तुका कांयच ना जाल्यार तो तुका सोडून वचतलो.

५ तुका कितेंय आसल्यार तो तुज्या वांगडा जियेतलो, तो तुका उक्तो करतलो आनी ताचो दुख्ख करचो ना.
६ ताका तुजी गरज पडल्यार, तो तुका फटोवन, तुका हांसून, तुका आशेन दवरतलो; तो तुका सोबीत उलयतलो आनी म्हणटलो, तुका कितें जाय?
७ तुका दोन-तीन फावटीं सुकयले बगर तो तुका आपल्या जेवणांतल्यान लज दितलो आनी निमाणें तुका तिरस्कार करुंक हांसतलो, तुका पळयतना तुका सोडून वचतलो आनी तुका तकली हालयतलो.
८ तुका फटोवंक ना आनी तुज्या उल्लासांत सकयल देंवोवंक नाका म्हण सावधान राव.
९ तुका पराक्रमी मनशान आपयल्यार, तुका फाटीं सर आनी तो तुका तितलेंच चड आपयतलो.
१० ताचेर दाबूंक नाका, नाजाल्यार तुका फाटीं पडूंक ना; पयस उबो रावंक नाका, नाजाल्यार तुका विसरूं येना.
११ उलोवपांत ताचे सारके जावंक नाका आनी ताच्या जायत्या उतरांचेर विस्वास दवरूंक नाका, कित्याक तो तुका चड उलोवप करून तुका परिक्षा दितलो आनी तुजेर हांसून तुजी गुपीत भायर काडटलो.
१२ पूण तो तुजीं उतरां क्रूरपणान सांठोवन दवरतलो आनी तुका वायट करुंक आनी तुका बंदखणींत घालूंक ना.
१३ तुज्या उडून वचपाच्या धोक्यांत चलता, पळय आनी जतनाय घे.
१४ तुजें जिवीतभर प्रभूचो मोग कर आनी तुज्या मोक्षाक ताका उलो मार.
१५ दरेक जनावर आपल्या सारको मोग करता आनी दरेकलो आपल्या शेजाऱ्याचो मोग करता.
१६ सगळो मास जाती प्रमाणें एकवटीत जाता आनी मनीस आपल्या सारक्या मनशांक चिकटून रावता.
१७ वागाचो कोंब्या कडेन कसलो संबंद आसा? तशें पापी देवभक्तां वांगडा.
१८ हायना आनी सुण्या मदीं खंयचो करार आसा? आनी गिरेस्त आनी गरीब हांचे मदीं खंयची शांतताय?
१९ जसो रानवटी गाढव रानांत शींवाचो शिकार जाता, तसो गिरेस्त लोक गरीबांक खातात.
२० जसो अभिमानी लोक नम्रतायेचो दुस्वास करतात, तसोच गिरेस्त लोक गरीबांक तिरस्कार करतात.
२१ गिरेस्त मनशाक ताच्या इश्टां कडल्यान उबो रावतात, पूण गरीब मनशाक ताच्या इश्टां कडल्यान उडयतात.
२२ गिरेस्त मनीस पडलो तेन्ना ताका जायते सहाय्यक आसतात, तो उलोवंक जायनातल्लीं गजाली उलयता आनी तरी लेगीत मनीस ताका नितीमान थारायतात, गरीब मनीस खिळखिळलो आनी तरी तांणी ताकाय धिटाय दिली. तो बुद्धीन उलयलो आनी ताका सुवात मेळूंक शकली ना.
२३ गिरेस्त मनीस उलयता तेन्ना दरेकलो आपली जीब धरता आनी पळय, तो कितें सांगता तें मेघां मेरेन स्तुती करतात, पूण गरीब मनीस उलयता जाल्यार म्हणटात: हो कोण? आनी तो आडखळून पडलो जाल्यार ताका उडोवपाक ते आदार करतले.
२४ पातक नाशिल्ल्या मनशाक गिरेस्तकाय बरी आनी अभक्तांच्या तोंडांत गरिबी वायट.
२५ मनशाचें काळीज ताचें मुखामळ बदलता, तें बरें वा वायट, आनी खोशीचें काळीज खोशीचें मुखामळ करता.
२६ खोशीचें मुखामळ, समृध्द आशिल्ल्या काळजाचें प्रतीक; आनी बोधकथांचो सोद घेवप हो मनांतलो थकबाकीचो श्रम.

अध्याय 14

१ तोंडान खिळखिळें ना आनी पातकांच्या संख्येन चोळना तो मनीस धन्य.
२ जाच्या विवेकान ताका दोशी दिवंक ना आनी तो प्रभूचेर आशेंतल्यान पडूंक ना, तो धन्य.
३ गिरेस्तकाय निगड्याक सारकें न्हय, आनी मत्सर करपी मनशान पयशांनी कितें करचें?
४ जो कोण आपल्या जिवाक फटोवन एकठांय करता, तो दुसऱ्यां खातीर एकठांय करता, जो आपली संपत्ती दंगली करून खर्च करतलो.
५ जो कोणाक वायट आसा, तो कोणाक बरो जातलो? ताका आपल्या मालांत भोग करचो ना.
६ स्वताचो मत्सर करपी मनशा परस वायट कोणूच ना; आनी ही ताच्या वायटपणाची प्रतिकार.
७ आनी तो बरें करता जाल्यार तो नाका म्हणून करता; आनी निमाणें तो आपलें वायटपण जाहीर करतलो.
८ मत्सर करपी मनशाक वायट दोळो आसता; तो आपलें तोंड वळयता आनी मनशांक तिरस्कार करता.
९ लोभी मनशाचो दोळो आपल्या वांट्यान तृप्त जायना; आनी वायटकाराचें अधर्म ताचो जीव सुकयता.
१० वायट दोळ्याक ताच्या भाकरीचो मत्सर जाता आनी तो आपल्या मेजार न्हीद.
११ म्हज्या पुता, तुज्या तांकी प्रमाणें तुजें बरें कर आनी सर्वेस्पराक ताचो फावो तो बळी दिव.
१२ मरण येवपाक चड काळ रावचें ना आनी थडग्याचो करार तुका दाखोवंक ना हें याद दवर.
१३ मरचे आदीं तुज्या इश्टाचें बरें कर आनी तुज्या तांक प्रमाण हात वाडोवन ताका दिव.
१४ बऱ्या दिसाचो फटोवंक नाकात आनी बऱ्या इत्सेचो भाग तुजेर वयर वचूंक नाकात.
१५ तुज्या त्रासांक दुसऱ्याक सोडून दिवंक ना? आनी तुज्या श्रमांक चिटणीन वांटून घेवंक?
१६ तुज्या जिवाक दिव, घे आनी पवित्र कर; कारण थडग्यांत रुचीक पदार्थ सोदना.
१७ सगळें मास वस्त्रा सारकें पोरणें जाता, कित्याक सुरवाती सावन करार हो: “तुमी मरण मरतले.”
१८ दाट झाडाच्या पाचव्या पानां प्रमाण कांय पडतात आनी कांय वाडटात; तशेंच मास आनी रगताची पिळगी, एकलो सोंपता आनी दुसरो जल्मता.
१९ सगळें काम कुसता आनी नाशता आनी तातूंत काम करपी मनीस ताचे वांगडा वचतलो.
२० जो मनीस बुद्धीन बऱ्या गजालींचो विचार करता आनी आपल्या समजणे वरवीं पवित्र गजालींचो विचार करता तो धन्य.
२१ जो कोण तिच्या काळजांत तिच्या मार्गांचो विचार करता ताका तिच्या गुपीत गजालींनीय समजणी मेळटली.
२२ तिच्या फाटल्यान वचून तिच्या वाटेर राव.
२३ तिच्या जनेलां वयल्यान भोगता तो तिच्या दारांतय आयकतलो.
२४ तिच्या घरालागीं रावपी मनशान तिच्या वण्टींक एक पिन बांदून दवरचो.
२५ तो तिचे लागीं आपलो तंबू उबारतलो आनी बऱ्यो वस्तू आशिल्ल्या रावपाच्या जाग्यार रावतलो.
२६ तो आपल्या भुरग्यांक तिच्या आलाशिऱ्या खाला दवरतलो आनी तिच्या फांट्यां सकयल रावतलो.

२७ तिचे वरवीं तो उशणतायेन व्यापून उरतलो आनी तिच्या वैभवांत तो रावतलो.

अध्याय 15

१ जो सर्वेस्पराक भियेता तो बरें करतलो आनी कायद्याची जाणविकाय आशिल्ल्याक तिका मेळटली.
२ आवय म्हूण ताका मेळटली आनी ताका कुमारिकेंतल्यान लग्न जाल्ली बायल म्हूण घेतली.
३ समजणेची भाकरी दिवन ती ताका पोसतली आनी ताका बुद्धीचें उदक पिवपाक दितली.
४ तो तिचेर टिकून उरतलो आनी हालचो ना; आनी तिचेर आदारून आसतलो, आनी ताका घुस्पावचो ना.
५ ती ताका ताच्या शेजाऱ्यां परस उंच करतली आनी सभा मदीं ताचें तोंड उगडटली.
६ ताका खोशी आनी खोशीचो मुकूट मेळटलो आनी ती ताका सासणाचें नांव मेळोवन दितली.
७ पूण मूर्ख मनीस तिचे कडेन पावचे नात आनी पापी तिका पळयचे नात.
८ कित्याक ती अभिमानाक पयस आसा आनी फटींग मनीस तिची याद करूंक शकनात.
९ पापी मनशाच्या तोंडांत स्तुती योग्य ना, कारण ती ताका प्रभून धाडली ना.
१० कित्याक स्तुती बुद्धीन म्हणटले आनी सर्वेस्पर ताका समृध्द करतलो.
११ तूं म्हणूं नाका, हांव सर्वेस्पराच्या आदारान पडलों, कित्याक ताका वायट दिसता तें तुवें करुंक जायना.
१२ तूं म्हणूं नाका, ताणें म्हाका भ्रश्ट केला, कित्याक ताका पातक करपी मनशाची गरज ना.
१३ सर्वेस्पर सगळ्या घृणास्पद गजालींचो दुस्वास करता; आनी देवाक भियेतात ते ताचो मोग करिनात.
१४ ताणें मनशाक सुरवाती सावन तयार केलो आनी ताका आपल्या सल्लागाराच्या हातांत सोडलो;
१५ तुका जाय जाल्यार आज्ञा पाळूंक आनी मान्य विस्वासूपण करुंक.
१६ ताणें तुज्या मुखार उजो आनी उदक घालां, तुका जाय काय ना, तुजो हात वाड.
१७ मनशा मुखार जिवीत आनी मरण आसा; आनी ताका आवडटा काय ना तें ताका दितले.
१८ कित्याक सर्वेस्पराची बुद्धी व्हड, आनी तो बळवंत आनी सगळ्यो गजाली पळेता.
१९ ताचे दोळे ताका भियेवपी लोकांचेर आसतात आनी मनशाच्या सगळ्या वावराक तो जाणता.
२० ताणें कोणाकच वायट करुंक आज्ञा दिवंक ना आनी पातक करुंक ताणें कोणाकच परवानो दिवंक ना.

अध्याय 16

१ नाफाविरयत भुर्ग्ांां ची गर्दी करुंक नाका, आनी अभक्त पुत्रांक भोग करुंक नाका.
२ जरी ते वाडले तरी तांकां खोशी जावंक नाकात, जो मेरेन तांकां सर्वेस्पराची भिरांत ना.
३ तांच्या जिविताचेर तूं विस्वास दवरूंक नाका आनी तांच्या लोकांचो आदर करुंक नाका, कित्याक एक हजारा परस नितीमान बरो; आनी अभक्तांक मेळपा परस भुरगीं नासतना मरप बरें.
४ कित्याक समजून घेवपी मनशान शार भरून येतलें, पूण वायट लोकांचो नाते रोखडोच उध्वस्त जातलो.
५ अशीं जायतीं गजाली हांवें म्हज्या दोळ्यांनी पळयल्यांत आनी म्हज्या कानान ह्यां परस व्हडली गजाल आयकल्या.
६ अभक्त लोकांच्या मंडळींत उजो पेटतलो; आनी बंडखोर राष्ट्रांत रागाक उजो लायतात.
७ आपल्या मूर्खपणाच्या बळान पडून गेल्ल्या पोरन्या दिग्गजां कडेन तो शांत जालो ना.
८ लोत रावतालो त्या जाग्यार ताणें वाचूंक ना, पूण तांच्या अभिमानाक लागून तांचो तिरस्कार केलो.
९ ताच्या पातकांनी काडून उडयल्ल्या नाशाच्या लोकांची ताणें दया दिसली ना.
१० आनी काळजाच्या कठीणपणान एकठांय जाल्ले स लाख पांयदळ.
११ लोकां मदें एक कडक मान आसलो जाल्यार, तो ख्यास्त नासतना सुटलो जाल्यार अजाप जाता, कित्याक दया आनी राग ताचे कडेन आसा; तो माफ करपाक आनी नाराजगी ओतपाक बळिश्ट.
१२ जशी ताची दया व्हड आसता, तशीच ताची सुदारणीय व्हडली
१३ पापी आपल्या लुटमाराक घेवन सुटचो ना आनी देवभक्त मनशाची धीर धरची ना.
१४ दयाळपणाच्या दर एका कामाक वाट काड, कित्याक दरेकल्याक आपल्या कर्तुबां प्रमाणें मेळटलें.
१५ ताच्या बळवंत कर्तुबांचो संवसाराक कळचो म्हूण, ताका वळखूंक मेळचो न्हय म्हणून, सर्वेस्परान फारोक कठीण केलो.
१६ ताची दया दर एका प्राण्याक दिसता; आनी ताणें आपलो उजवाड काळखांतल्यान एक अडिगपणान वेगळो केला.
१७ तूं म्हणूं नाका, हांव सर्वेस्परा थावन लिपून रावतां, कोणेंय म्हाका वयर थावन याद करुंक शकता? इतल्या लोकां मदीं म्हजी याद उरची ना, कारण इतल्या असंख्य प्राण्यां मदीं म्हजो जीव कितें?
१८ पळय, तो भेट दितलो तेन्ना सर्ग आनी सर्गाचो सर्ग, खोल आनी धर्तरी आनी तातूंतलें सगळें हालयतले.
१९ सर्वेस्पर तांकां पळयतना, धर्तरेचे दोंगर आनी बुन्याद थरथरून हालोवंक लागतात.
२० खंयच्याच काळजाक ह्या गजालींचो योग्य रितीन विचार करुंक जायना आनी ताचीं मार्गां कोण कल्पूंक शकता?
२१ तो एक वादळ, जो कोणाक दिसना, कित्याक ताचीं चडशीं कर्तुबां लिपून आसात.
२२ आपल्या न्यायाचीं कर्तुबां कोण जाहीर करूंक शकता? वा तीं कोण सोंसूंक शकता? कित्याक ताचो करार पयस आसा आनी सगळ्या गजालींची परिक्षा निमाणे कडेन आसा.
२३ बुध्दी उणी जाल्लो मनीस व्यर्थ गजालींचो विचार करतलो आनी चुकीचो मनीस मूर्खपणाची कल्पना करता.
२४ म्हज्या पुता, म्हजें आयकून, गिन्यान शिक आनी म्हज्या उतरांक तुज्या काळजान चिन्न कर.
२५ हांव शिकवण वजनान दाखयतलों आनी ताचें गिन्यान सारकें सांगतलों.
२६ सर्वेस्पराचीं कर्तुबां सुरवाती सावन न्यायान जातात आनी तीं तयार केल्या उपरांत ताचीं भागां ताणें विसर्जीत केलीं.
२७ ताणें आपलीं कामां सदांकाळ सजयलीं आनी ताच्या हातांत सगळ्या पिळग्यां मेरेन मुखेल आसात.

२८ तातूंतलो कोणूच दुसऱ्याक आडखळ घालना आनी ताचें उतर केन्नाच मोडचे नात.
२९ उपरांत सर्वेस्परान धर्तरेक पळेलें आनी आपल्या आशिर्वादांनी ती भरली.
३० ताणें सगळ्या तरांच्या जिवांनी ताचें तोंड धांपलां; आनी ते परत तातूंत परत येतले.

अध्याय 17

१ सर्वेस्परान पृथ्वीच्या मनशाक रचलो आनी ताका परतून तातूंत रुपांतरीत केलो.
२ ताणें तांकां थोडे दीस आनी थोडो वेळ आनी तातूंतल्या वस्तूंचेरूय अधिकार दिलो.
३ ताणें तांकां बळगें दिवन आपल्या प्रतिमे प्रमाणें केलें.
४ आनी मनशाचो भंय सगळ्या मासाचेर घालून ताका जनावरांचेर आनी सुकण्यांचेर शेक दिलो.
५ तांकां प्रभूच्या पांच कार्यांचो उपेग मेळ्ळो आनी सव्या सुवातेर ताणें तांकां समजणी आनी सातव्या उलोवपांत ताच्या चिंतनांचो अर्थ लावपी दिलो.
६ सल्लो, जीब, दोळे, कान आनी काळीज तांकां समजूंक दिलें.
७ ताणें तांकां समजून घेवपाची गिन्यान भरली आनी तांकां बरें आनी वायट दाखयलें.
८ आपल्या कर्तुबांचें व्हडपण तांकां दाखोवंक ताणें तांचो दोळो तांचो काळजाचेर दवरलो.
९ ताणें आपल्या अद्भूत कर्तुबांनी तांकां सदांकाळ अभिमान बाळगूंक दिले आनी ताचीं कर्तुबां बुद्धीन सांगूंक.
१० आनी वेंचून आयिल्ले लोक ताच्या पवित्र नांवाची स्तुती करतले.
११ हाचे भायर ताणें तांकां गिन्यान आनी दायज म्हूण जिणेचो कायदो दिलो.
१२ ताणें तांकां सासणाचो करार केलो आनी तांकां आपले न्याय सांगले.
१३ तांच्या दोळ्यांनी ताच्या वैभवाची महिमा पळेली आनी कानांनी ताचो वैभवशाली आवाज आयकलो.
१४ ताणें तांकां म्हळें: "सगल्या अनीतीं थावन सादूर राव; ताणें दरेकल्याक आपल्या शेजाऱ्या विशीं आज्ञा दिली.
१५ तांचीं मार्गां सदांच ताचे मुखार आसतात आनी ताच्या दोळ्यां पासून लिपून रावचीं नात.
१६ तरणाट्यापणा सावन दर एक मनीस वायटाक दिल्लो आसता; तशेंच तांकां फातराच्या बदलाक मांसाळ काळजां करपाक शकले नात.
१७ कित्याक संवसारभरांतल्या राश्ट्रांच्या वांटपांत ताणें दर एका लोकांचेर एक राज्यकर्तो दवरलो; पूण इस्रायल हो सर्वेस्पराचो वाटो.
१८ ताका आपलो पयलो पूत जावन शिस्त दिवन पोसता आनी ताच्या मोगाचो उजवाड दिवन ताका सोडून वचना.
१९ देखून तांचीं सगळीं कर्तुबां ताचे मुखार सुर्या सारकीं आनी ताचे दोळे सदांच तांच्या वाटेर आसतात.
२० तांचीं खंयचींच अनीती कर्तुबां ताचे कडल्यान लिपून नात, पूण तांचीं सगळीं पातकां सर्वेस्पराच्या मुखार आसात
२१ पूण सर्वेस्पर कृपाळू जावन आपलीं कामां जाणून घेतलीं, पूण तांकां सोडून दिलो ना आनी तांकां सोडून दिलो ना.
२२ मनशाची भिक्षा ताचे कडेन एक चिन्नांवरी आसता आनी तो मनशाचीं बरी कर्तुबां दोळ्यांच्या सफरचंदा सारकीं पाळटलो आनी आपल्या पुतांक आनी धुवांक पश्चात्ताप करतलो.
२३ उपरांत तो उठून तांकां इनाम दितलो आनी तांचो फक्त तांचो तकलेर दितलो.
२४ पूण पश्चात्ताप केल्ल्यांक ताणें तांकां परत येवपाक परवानगी दिली आनी धीर धरूंक नाशिल्ल्यांक सांत्वन दिलो.
२५ सर्वेस्परा कडेन परत ये आनी तुजीं पात्कां सोडून वच, ताच्या मुखार तुजी मागणें कर आनी उण्या प्रमाणांत अपमान कर.
२६ परत सर्वोच्च मनशा कडेन वळ आनी वायटा थावन पयस वच, कित्याक तो तुका काळखांतल्यान भलायकेच्या उजवाडाक व्हरतलो आनी तुका घृणास्पद गजालींचो खर दुस्वास करतलो.
२७ जियेवन उपकार मानपी लोकां बदला कबरांत सगळ्यांत उंचल्या मनशाची स्तुती कोण करतलो?
२८ उपकार मानप मेल्ल्या मनशां मदल्यान नाश जाता, नाशिल्ल्या मनशां भशेन, जिवंत आनी निरोगी काळजान प्रभूची स्तुती करतलो.
२९ आमच्या देवा सर्वेस्पराची कृपा आनी पवित्रतायेन ताचे कडेन वळपी लोकां कडेन ताची करुणा कितली व्हडली!
३० कित्याक मनशांचो पूत अमर ना म्हणून सगळ्यो गजाली मनशां मदीं आसूंक शकनात.
३१ सुर्यापरस कितें उजवाड आसा? तरी ताचो उजवाड नाका जाता; आनी मास-रगत वायटाची कल्पना करतले.
३२ तो सर्गाच्या उंचायेची बळगें पळयता; आनी सगळे मनीस फकत माती आनी भस्म.

अध्याय 18

१ सदांकाळ जियेल्ल्यान सगळ्यो वस्तू सामान्यपणान रचल्यात.
२ फकत सर्वेस्पर नितीमान आनी ताचे बगर दुसरो कोणूच ना.
३ तो आपल्या हाताच्या तळव्यान संवसाराचेर राज्य करता आनी सगळ्यो गजाली ताची इत्सा पाळटा, कित्याक तो सगळ्यांचो राजा आनी आपल्या बळग्यान पवित्र वस्तूं मदीं अपवित्र वस्तूं मदें वांटून घेता.
४ ताणें आपलीं कर्तुबां सांगुंक कोणाक शक्त दिल्या? आनी ताचीं उदात्त कर्तुबां कोणाक कळटलीं?
५ ताच्या महिमेचें बळगें कोण मेजतलो? आनी ताची दया कोण सांगतलो?
६ सर्वेस्पराच्या अद्भुत कर्तुबां विशीं तांकां कांयच घेवंक मेळचें ना, तांकां कांयच घालूंक मेळचें ना आनी तांची जमीन सोडून काडूंक मेळची ना.
७ मनशान केल्यार तो सुरवात करता; आनी जेन्ना तो सोडून दितलो तेन्ना ताका दुबाव येतलो.
८ मनीस कितें आनी तो खंयची सेवा करता? ताचें बरें आनी कितें वायट?
९ मनशाच्या दिसांची संख्या चडांत चड शंबर वर्सां.
१० दर्याक उदकाचो एक थेंब आनी रेंवाच्या तुळेंत एक ग्रेवल फातर सारको; तशेंच हजार वर्सां अनंतकाळाच्या दिसां मेरेन.
११ देखून देव तांकां धीर धरता आनी तांचेर आपली दया ओतता.
१२ तांचो शेवट वायट दिसलो आनी ताका कळ्ळें; देखून ताणें आपली करुणा वाडयली.
१३ मनशाची दया आपल्या शेजाऱ्यां कडेन आसता; पूण सर्वेस्पराची दया सगळ्या मनशांचेर आसा, तो धिटाय दिता, पोसता आनी शिकयता आनी आपल्या कळपाक गोठाण्या भशेन परतून हाडटा.
१४ शिस्त घेवपी आनी ताच्या न्याया खातीर खर यत्न करपी लोकांचेर तो दया करता.

१५ म्हज्या पुता, तुज्या बऱ्या कर्तुबांक दोश करुंक नाका, आनी कितेंय दितना अस्वस्थ उतरां वापरूंक नाका.
१६ दंव उश्णतायेक धुमशेण काडचो ना? तशेंच दानापरस एक उतर बरें.
१७ पळे, दान परस एक उतर बरें न्हय? पूण दोगांय कृपाळू मनशा वांगडा आसतात.
१८ मूर्ख खरखरीत धिटाय दिता आनी मत्सर करपी मनशाचें दान दोळे भस्म करता.
१९ उलोवचे पयलीं शिकात आनी फिजिक वापरात वा केन्नाच दुयेंत पडूं.
२० न्याया पयलीं तुका तपासात आनी भेट दिवपाच्या दिसा तुका दया मेळटली.
२१ दुयेंत पडचे आदीं तुका नम्र कर आनी पातकांच्या वेळार पश्चात्ताप कर.
२२ तुजें व्रत वेळार पाळपाक तुका कांयच आडखळ येवंक नाकात आनी नितीमान जावंक मरण येमेरेन स्थगीत करूंक नाकात.
२३ मागणें करचे पयलीं तयार जा; आनी प्रभूक प्रलोभन दिवपी मनशा सारके जावंक नाकात.
२४ शेवटाक जातलो राग आनी सूड घेवपाचो काळ, जेन्ना तो तोंड वळटलो, ताचो विचार करात.
२५ जेन्ना तुका पुरो, भुकेचो काळ याद कर आनी गिरेस्त जातकच गरिबी आनी गरजेचो विचार कर.
२६ सकाळीं सावन सांज मेरेन वेळ बदलता आनी सगळें रोखडेंच सर्वेस्पराच्या मुखार जाता.
२७ बुदवंत मनीस सगळ्या गजालींनी भियेतलो आनी पातक करपाच्या दिसा तो गुन्यांवांतल्यान सावधान जातलो, पूण मूर्ख वेळ पाळचो ना.
२८ बुद्धीमान मनीस बुद्धी जाणता आनी तिका मेळिल्ल्याची स्तुती करतलो.
२९ उलोवणी समजून घेवपी लोकूय बुद्धीमान जाले आनी सोबीत बोधकथा ओतल्यो.
३० तुज्या वासना प्रमाण वचूंक नाका, पूण तुज्या तृप्ती पासून पयस राव.
३१ तुज्या जिवाक तिका आवडटात तीं इत्सा दिल्यार, तुका बदनामी करपी तुज्या दुस्मानांक ती तुका हांसपाची गजाल करतली.
३२ चड उल्लासांत खोशी जावंक नाका आनी ताच्या मोलाक बांदून रावूंक नाका.
३३ तुज्या पर्सांत कांयच नासतना रीण घेवन मेजवानी दिवन भिकारी करुंक नाका, कित्याक तुज्या जिवाक तुज्याच जिवा खातीर रावून उलोवंक मेळटलें.

अध्याय 19

१ जो मद्यपानाक दिल्लो श्रमीक मनीस गिरेस्त जावचो ना आनी ल्हान ल्हान गजालींचो तिरस्कार करपी मनीस ल्हवू ल्हवू पडटलो.
२ सोरो आनी बायलो बुदवंत दादल्यांक सोडून दितली आनी वेश्या कडेन चिकटून रावपी तो बेधम जातलो.
३ पतंग आनी किडे ताका दायज मेळटलो आनी एक धाडसी मनीस व्हरून व्हरतले.
४ जो उतावळपणान श्रेय दिवंक शकता, तो हळुवार; आनी जो पातक करता तो आपल्याच जिवाक गुन्यांव करतलो.
५ जो कोण वायटपणांत भोगता ताका दोशी थारतलो, पूण जो कोण भोगांक विरोध करता तो ताच्या जिवाचो मुकुट घालता.
६ जो आपल्या जिबेचेर राज्य करपाक शकता तो झगड्या बगर जियेतलो; आनी बकबकाचो दुस्वास करपी मनशाक वायटपण उणें जातलें.
७ तुका सांगिल्लें तें दुसऱ्याक करुंक नाका आनी तुका केन्नाच वायट जावचें ना.
८ इश्टाक आसूं वा दुस्मानाक आसूं, दुसऱ्याच्या जिविता विशीं उलोवंक नाका; आनी तुका गुन्यांव नासतना शक्य आसल्यार तीं उक्तीं करुंक नाका.
९ कित्याक ताणें तुजें आयकलें आनी पाळ्ळें आनी वेळ येतकच तो तुजो दुस्वास करतलो.
१० तुवें एक उतर आयकलां जाल्यार तें तुज्या बरोबर मरूंक दिवचें; आनी धाडस कर, तो तुका फुटचो ना.
११ मूर्ख भुरग्याच्या प्रसवांत पडपी बायले भशेन एक उतरान त्रास जाता.
१२ जसो बाण मनशाच्या मांडयेक चिकटता, तसोच मूर्खाच्या पोटा भितर एक उतर आसता.
१३ इश्टाक सल्लो दिवचो, ताणें तें केलें ना, आनी ताणें तें केलां जाल्यार, तो आनीक करुंक ना.
१४ तुज्या इश्टाक सल्लो दिव, ताणें सांगूंक ना, आनी सांगला जाल्यार, तो परत उलोवंक नाका.
१५ इश्टाक उपदेश दिवचो, कित्याक तो जायते फावटीं निंदा जाता, आनी दर एका काणयेचेर विस्वास दवरचो न्हय.
१६ एकलो आसा जो आपल्या उलोवपांत खिळखिळटा, पूण काळजा थावन न्हय; आनी जिबेक त्रास दिवंक नाशिल्लो कोण?
१७ शेजाऱ्याक धमकावचे आदीं सल्लो दिव; आनी राग नासतना, सर्वोच्च मनशाच्या कायद्याक सुवात दिवची.
१८ प्रभूचो भंय ताका मान्य करुंक पयलें पावल आनी बुद्धी ताचो मोग मेळयता.
१९ प्रभूच्या आज्ञांचें गिन्यान म्हणल्यार जिविताचो उपदेश आनी ताका आवडटा तें करपी लोकांक अमरत्वाच्या झाडाचें फळ मेळटलें.
२० सर्वेस्पराची भिरांत ही सगळी बुद्धी; आनी सगळ्या बुद्धींत कायद्याचें पालन आनी ताच्या सर्वशक्तिमानाचें गिन्यान आसता.
२१ नोकरान आपल्या धनयाक म्हणलें, तुका जाय तशें हांव करुंक ना; उपरांत तो तशें करता तरी ताका पोसपी मनशाक तो राग दिता.
२२ वायटपणाची जाणविकाय म्हणल्यार बुद्धी न्हय आनी पातकांक कसल्याच वेळार विवेकबुध्दीचो सल्लो न्हय.
२३ एक वायटपण आसा आनी तेंच घृणास्पद आसा; आनी बुद्धीचो उणाव आशिल्लो मूर्ख आसता.
२४ थोडें समजून घेवपी आनी देवाक भियेता, तो चड बुद्धी आशिल्ल्या आनी सगळ्यांत उंचल्या मनशाच्या कायद्याचो भंग करपी मनशा परस बरो.
२५ एक उत्तम सूक्ष्मताय आसा आनी तीच अन्याय आसा; आनी एकूय आसा जो न्याय प्रगट करुंक वळटा; आनी एक बुद्धीमान मनीस आसा जो न्यायांत नितीमान थारता.
२६ एक वायट मनीस आसा जो दुख्खान तकली सकयल लटकता; पूण भितरल्यान तो फटोवन भरिल्लो आसता,
२७ ताचें तोंड सकयल देंवोवन आनी आयकूंक नाशिल्ल्यावरी करून, तो वळखूंक ना थंय तुका कळचे आदीं तुका वायट करतलो.
२८ सत्तेच्या उणावाक लागून ताका पातक करुंक आडखळ मेळ्ळी जाल्यार, ताका संद मेळ्ळी म्हणटकच तो वायट करतलो.
२९ मनशाक मेळटा तेन्ना ताच्या नदरेक लागून आनी ताच्या तोंडान समजून घेवपी मनशाक वळखूंक मेळटा.

३० मनशाचो भेस, चड हांसप आनी चालना, तो कितें आसा तें दाखयता.

अध्याय 20

१ एक धिटाय आसा, जी सोभीत ना, परत कोण तरी आपली जीब धरता आनी तो बुदवंत जाता.
२ गुपीत राग येवपा परस धिटाय दिवप खूब बरें, आनी आपलो गुन्यांव कबूल करपी मनशाक दुख्खापसून राखण मेळटलो.
३ तुका धिटाय मेळ्ळ्यार पश्चात्ताप करुंक कितलें बरें! कित्याक तूं इत्सा केल्ल्या पातकांतल्यान सुटका मेळटलो.
४ जशी नपुंसकाक कुमारिकेक फुलां काडपाची वासना आसता; तशेंच हिंसाचारान न्याय करपी मनीस.
५ एकलो ओगी रावता आनी ताका बुद्धीमान दिसता आनी दुसरो चड उलोवपांनी दुस्वास करपी जाता.
६ कोण तरी आपली जीब धरता, कित्याक ताका जाप दिवंक जायना आनी कोण तरी आपलो वेळ जाणून ओगी रावता.
७ बुदवंत मनीस संद दिसना मेरेन आपली जीब धरतलो, पूण गडबड करपी आनी मूर्ख वेळ पळयना.
८ जो जायते उतर वापरता ताका तिरस्कार जातलो; आनी तातूंत अधिकार घेवपी मनशाचो दुस्वास जातलो.
९ एक पापी आसा, जाका वायट गजालींनी बरें यश मेळटा; आनी एक फायदो आसता जो लुकसाणांत रुपांतरीत जाता.
१० एक दान आसा, जाचो तुका फायदो ना; आनी एक दान आसा, जाचो फायदो दुप्पट आसता.
११ वैभवाक लागून उणाव आसता; आनी उण्या जाग्यावयल्यान तकली वयर काडपी आसा.
१२ थोड्याच मोलान चड विकतें घेता आनी सात पटींनी फारीक करता.
१३ ज्ञानी मनीस आपल्या उतरांनी ताका मोगाळ करता, पूण मूर्खांची कृपा ओततली.
१४ मूर्खाचें दान तुका मेळ्ळ्यार तुका कांयच बरें करचें ना; तशेंच ताच्या गरजेक मत्सर करपी मनशाचोय न्हय, कित्याक तो एका मनशाक जायतीं वस्तू मेळोवंक सोदता.
१५ तो थोडें दिता आनी चड धिटाय दिता; तो रडपी मनशा भशेन तोंड उगडटा; आयज तो रीण दिता आनी फाल्यां तो परतून मागतलो: अशा मनशाचो देव आनी मनशाचो दुस्वास जावंक जाय.
१६ मूर्ख म्हणटा, म्हजे इश्ट नात, म्हज्या सगळ्या बऱ्या कर्तुबांक लागून म्हाका उपकार ना आनी म्हजी भाकरी खावपी म्हजे विशीं वायट उलयतात.
१७ कितले फावटीं आनी कितले फावटीं तो तिरस्कार करुंक हांसतलो! कित्याक ताका कितें मेळपाचें तें बरोबर कळना; आनी तें सगळें ताका नाशिल्ल्यावरी एकूच.
१८ जिबेन खिळखिळपा परस फुटपाथाचेर खिळखिळप बरें;
१९ एक अऋतू काणी सदांच अविवेकी मनशाच्या तोंडांत आसतली.
२० बुद्धीमान वाक्य मूर्खाच्या तोंडातल्यान भायर सरता तेन्ना तें न्हयकारतले; कित्याक तो वेळार उलोवंक ना.
२१ उणावाक लागून पातक करुंक आडखळ येता आनी तो विसव घेतलो तेन्ना तो त्रासांत पडचो ना.
२२ लजयेन आपलो जीव नाश करता आनी मनशांक स्वीकार करून स्वताक उडोवन उडयता.
२३ कित्याक लज आपल्या इश्टाक वचन दिता आनी ताका कांयच दुस्मान करता.
२४ फट मनशाक वायट दाग आसता, तरी ती अशिक्षीत मनशाच्या तोंडांत सदांच आसता.
२५ फट उलोवपाची संवय आशिल्ल्या मनशा परस चोर बरो, पूण दोगांयचोय दायज नाश जातलो.
२६ फटींग मनशाचो स्वभाव बेइज्जतीचो आनी ताची लज सदांच ताचे कडेन आसता.
२७ बुदवंत मनशान आपल्या उतरांनी मान मानून घेतलो आनी समजून घेवपी व्हड मनशांक खोशी करतलो.
२८ जो आपल्या देशांत शेत करता तो आपली रास वाडयतलो आनी व्हड मनशांक खोशी करपी मनशाक वायटाची माफी मेळटली.
२९ भेटवस्तू आनी भेटवस्तू ज्ञानी मनशाचे दोळे कुड्डे करतात आनी ताका धिटाय दिवंक शकना अशें ताचें तोंड आडायतात.
३० लिपून दवरल्ली बुद्धी आनी सांठोवन दवरिल्लो खजिनो, दोगांयचो कितें फायदो?
३१ आपली बुद्धी लिपोवपी मनशा परस आपली मूर्खपण लिपोवपी बरें.
३२ मार्गदर्शक नासतना आपलें जिवीत जगपी मनशा परस प्रभूक सोदपाक गरजेचें धीर धरप बरें.

अध्याय 21

१ माझ्या पुता, तुवें पातक केलां? आतां तशें करुंक नाका, पूण तुज्या आदल्या पातकांक माफी माग.
२ नागाच्या तोंडा सारकें पातकांतल्यान पळून वच, कित्याक तूं ताचे लागीं पावलो जाल्यार तो तुका चाबतलो, ताचे दांत शींवाच्या दां सारके आनी मनशांचो जीव मारून उडयतले.
३ सगळें अधर्म दोन धारांच्या तलवारी सारकें, जाचे जखम बरे जावंक शकनात.
४ भिरांकूळ करप आनी वायट करप, गिरेस्तकायेचो नाश करतलो, अशें तरेन अभिमानी मनशांचें घर उध्वस्त जातलें.
५ गरीब मनशाच्या तोंडातल्यान एक मागणें देवाच्या कानां मेरेन पावता आनी ताचो न्याय बेगीन येता.
६ जो कोण धिटाय मेळोवंक दुस्वास करता तो पातककारांच्या वाटेर आसा, पूण जो कोण प्रभूक भियेता तो काळजा थावन पश्चात्ताप करतलो.
७ वाक्पटु मनीस पयस लागीं वळखतात; पूण समजून घेवपी मनीस जेन्ना सरकता तें कळटा.
८ दुसऱ्याच्या पयशांनी आपलें घर बांदता तो आपल्या पुरपाच्या थडग्याक फातर एकठांय करपी मनशा सारको.
९ वायट लोकांची मंडळी एकठांय गुठलायल्ल्या टोवा सारकी, आनी तांचो शेवट तांकां नाश करुंक उज्याची ज्वाला.
१० पापी लोकांची वाट फातरांनी सादी जाता, पूण ताच्या शेवटाक नरकाचो खड्डो आसा.
११ सर्वेस्पराच्या कायद्याक पाळो दिवपी मनशाक ताची समजूत मेळटा आनी सर्वेस्पराच्या भंयाची परिपूर्णताय म्हळ्यार बुद्धी.
१२ बुदवंत ना, ताका शिकवण मेळची ना, पूण एक बुद्धी आसा जी कडूपण वाडयता.
१३ ज्ञानी मनशाचें गिन्यान हुंवाराच्या सारकें वाडटलें आनी ताचो सल्लो जिणेच्या शुध्द झऱ्या सारको.
१४ मूर्खाचे भितरले भाग मोडून पडलेले आयदन सारके आसतात आनी तो जियेतलो तो मेरेन कसलेंच गिन्यान दवरचो ना.
१५ कुशळ मनशान बुद्धीमान उतर आयकलें जाल्यार तो ताची तोखणाय करतलो आनी तातूंत भर घालतलो, पूण समज

नाशिल्ल्या मनशान तें आयकले बरोबर तें ताका नाराज करता आनी तो तें आपल्या फाटी फाटल्यान उडयता.
१६ मूर्खाचें उलोवप वाटेर भार सारकें, पूण बुद्धीमानांच्या ओंठांत कृपा मेळटली.
१७ ते मंडळींतल्या बुद्धीमान मनशाच्या तोंडाक विचारतात आनी ताच्या उतरांचो काळजांत चिंतन करतात.
१८ जशें घर नश्ट जाता, तशें मूर्खाक बुद्धी, आनी अबुध्दीचें गिन्यान बुद्धीबगर उलोवपा सारकें.
१९ मूर्खांक शिकवण दिवप पांयांक बेडी आनी उजव्या हाताच्या बंधनां सारकें.
२० मूर्ख हासून आवाज वाडयता; पूण बुदवंत मनीस मात्शें क्वचितच हांसता.
२१ ज्ञानी मनशाक भांगराच्या अलंकारा सारकें आनी ताच्या उजव्या हाताचेर बांगड्या सारकें.
२२ मूर्ख मनशाचो पांय आपल्या शेजाऱ्याच्या घरांत रोखडोच येता, पूण अणभव आशिल्ल्या मनशाक ताची लज दिसता.
२३ मूर्ख घराच्या दारांत भितर सरतलो, पूण बरो पोसलो तो भायर उबो रावता.
२४ दारांत आयकप मनशाचें अशिक्षीतपण, पूण बुदवंत मनशाक बदनामीक लागून दुख्ख जातलो.
२५ उलोवपी लोकांचीं ओंठां तांकां न्हय अशीं गजाली सांगतलीं, पूण जाणकारांचीं उतरां तुळयेंत वजन करतात.
२६ मूर्खांचें काळीज तांच्या तोंडांत आसता, पूण बुद्धीमानांचें तोंड तांच्या काळजांत आसता.
२७ जेन्नां अभक्त सैतानाक शाप दिता तेन्ना तो आपल्याच जिवाक शाप दिता.
२८ फुसफुसावपी मनीस आपल्या जिवाक अशुध्द करता आनी तो खंय रावता थंय ताचो दुस्वास जाता.

अध्याय 22

१ आळशी मनशाची तुळा गलिच्छ फातराची जाता आनी दरेकलो ताची बदनामी करपाक शिसकी मारतलो.
२ आळशी मनशाची तुळा गोबराच्या गंदगी कडेन जाता, ती उखलपी दरेकलो हात हालयतलो.
३ वायट पोसल्लो मनीस ताका जल्म दिवपी बापायचो अपमान जाता आनी मूर्ख धूव ताका सोडून दिता.
४ बुदवंत धूव आपल्या घोवाक वारसो दितली, पूण बेईमान जियेता ती तिच्या बापायची भार.
५ धाडसी मनीस आपल्या बापायचो आनी घोवाचो अपमान करता, पूण दोगांय तिचो तुच्छ मानतले.
६ हंगामा भायर काणी शोकांत संगीता सारकी आसता, पूण पट्ट्यो आनी बुद्धीची दुरुस्ती केन्नाच काळा भायर जायना.
७ मूर्खाक शिकयता तो मातयेचो कुडको चिकटवपी आनी खर न्हिदेंतल्यान जागो करपी मनशा सारको.
८ मूर्खाक काणी सांगपी मनीस न्हिदेंत उलयता;
९ भुरगीं प्रामाणीकपणान जियेतात आनी तांकां साधनां आसल्यार, तांणी आपल्या आवय-बापायच्या नीचपणाक व्यापून दवरचें.
१० पूण भुरगीं अभिमानी जावन, तिरस्कार आनी पोशणाच्या उणावाक लागून आपल्या नात्यांतल्या कुलीनपणाचेर दाग घालतात.
११ मेल्ल्या मनशा खातीर रडचें, ताणें उजवाड गमायला, आनी मूर्खाक रडचें, ताका समजूंक ना, मेल्ल्या खातीर रडचें न्हय, कित्याक तो सुशेगाद आसा, पूण मूर्खाचें जिवीत मरणा परस वायट.
१२ सात दीस मनीस मेल्ल्या मनशाचो शोक करतात; पूण मूर्ख आनी अभक्त मनशाक ताच्या जिवितांतल्या सगळ्या दिसांनी.
१३ मूर्खाक चड उलोवंक नाकात, आनी समज नाशिल्ल्या मनशा कडेन वचूंक नाकात, तुका त्रास जावचो न्हय आनी ताच्या मूर्खपणांनी तुका केन्नाच भ्रश्ट जावचो ना, ताचे कडल्यान सावधान राव, ताचे कडल्यान पयस वच आनी तुका विसव मेळचो ना आनी केन्नाच उरचो ना पिशेंपणांतल्यान अस्वस्थ जाल्लें.
१४ शिंशें परस जड कितें? आनी मूर्ख सोडून ताचें नांव कितें?
१५ रेंव आनी मीठ आनी लोखणाचो एक चोमो, समज नाशिल्ल्या मनशा परस सोंसपाक सोंपें.
१६ जशें इमारतींत बांदून दवरल्लें लांकूड हालोवन सोडून दिवंक जायना, तशें सल्लो दिल्ल्या सल्ल्यान थिरावल्लें काळीज केन्नाच भियेचें ना.
१७ समजून घेवपाच्या विचाराचेर थिरावल्लें काळीज गॅलरीच्या वण्टीचेर गोरी प्लास्टर करपा सारकें.
१८ उंच जाग्यार बसयल्लें पाले केन्नाच वाऱ्याक उबें रावचें ना, देखून मूर्खाच्या कल्पनेंतलें भंयकर काळीज खंयच्याय भंयाच्या आड उबें रावंक शकना.
१९ दोळ्याक चोळपी दुकां पडटलो आनी काळजाक चोळपी तिची जाणविकाय दाखोवंक शकता.
२० सुकण्यांक फातर उडयता तो सुकण्यांक काडटा आनी आपल्या इश्टाक धिटाय दिवपी इश्टागत मोडटा.
२१ तूं तुज्या इश्टाचेर तलवार काडली तरी निराश जावंक नाका, कित्याक ताका परतून अनुग्रह जावंक शकता.
२२ तुज्या इश्टा आड तोंड उगडलें जाल्यार भियेवंक नाका; कारण एक समेट जावंक शकता: फकत धिटाय, अभिमान, वा गुपीत उक्तें करप, वा विश्वासघातकी जखम सोडल्यार, कारण ह्या गजालीं खातीर दरेक इश्ट वचतलो.
२३ ताच्या शेजाऱ्याक ताच्या गरिबींत विस्वासू राव, ताच्या समृध्दींत तूं खोशी जावंक, ताच्या संकश्टाच्या वेळार ताचे कडेन खर राव, ताच्या दायजांत तुका ताचे वांगडा वारसदार जावंक, कित्याक वायट संपत्ती सदांच तिरस्कार करुंक जायना : तशेंच तोखणायेंत मेळपाक मूर्खपण करपी गिरेस्त.
२४ भट्टेचो वाफ आनी धुंवर जसो उज्या मुखार वता; रगताच्या मुखार इतले निंदा करप.
२५ इश्टाची राखण करपाक म्हाका लज दिसची ना; तशेंच हांव ताचे कडल्यान लिपून रावचो ना.
२६ आनी ताचे वरवीं म्हजेर कसलेंय वायट घडलें जाल्यार तें आयकपी दरेकलो ताचे कडल्यान सावधान आसतलो.
२७ म्हज्या तोंडा मुखार पळोवणी आनी म्हज्या ओंठार बुद्धीचो मुद्रांक कोण दवरतलो, हांव अचकीत तांकां पडूंक ना आनी म्हजी जीब म्हाका नाश करुंक ना?

अध्याय 23

१ हे प्रभू, म्हज्या सगळ्या जिविताचो बापूय आनी राज्यपाल, म्हाका तांच्या सल्ल्यांक सोडून दिवंक नाका आनी तांकां पडूंक दिवंक नाका.
२ म्हज्या विचारांचेर कोंबयो आनी बुद्धीची शिस्त म्हज्या काळजाचेर कोण घालतलो? म्हज्या अज्ञानांक लागून ते म्हाका सोडून दिना आनी तें म्हज्या पातकांतल्यान वचूंक ना.
३ म्हजीं अज्ञानां वाडूंक नाका आनी म्हजीं पातकां म्हज्या नाशाक चड जावंक नाका आनी हांव म्हज्या विरोधकां मुखार पडूंक नाका आनी म्हजो दुस्मान म्हजेर खोशी जावंक नाका, जाची आशा तुज्या दया पासून पयस आसा.

४ हे प्रभू, म्हज्या जिविताचो बापूय आनी देव, म्हाका एक अभिमानान नदर दिवंक नाका, पूण सदांच अभिमानान तुज्या सेवकां कडल्यान पयस कर.
५ व्यर्थ आशा आनी कामवासना म्हजे कडल्यान पयस कर आनी तुजी सेवा करपाक सदांच इत्सा आशिल्ल्या मनशाक तूं उबो राव.
६ पोटाचो लोभ वा मासाचो वासना म्हाका धरूंक नाकात; आनी तुज्या सेवकाक म्हाका बेशिस्त मनांत दिवंक नाका.
७ हे भुरगीं, तोंडाची शिस्त आयकात, ती पाळपी मनशाक केन्नाच ताच्या ओंठान घेवंक मेळचो ना.
८ पापी आपल्या मूर्खपणांत उरतलो, वायट उलोवपी आनी अभिमानी दोगूय ताका लागून पडटले.
९ तुज्या तोंडाक सोपूत घेवपाची संवय करुंक नाका; तशेंच पवित्र मनशाच्या नांवाचो वापर करचो न्हय.
१० कित्याक सतत मार खाल्ल्या नोकराक निळें चिन्न नासचें, तसोच जो सदांच सोपूत घेता आनी देवाचें नांव दवरता तो निरदोश आसचो ना.
११ चड सोपूत घेवपी मनीस अधर्मान भरतलो आनी ताच्या घरांतल्यान दुयेंस केन्नाच वचचो ना, ताणें गुन्यांव केल्यार ताचें पातक ताचेर पडटलें आनी ताणें आपलें पातक मान्य केलें ना जाल्यार तो दुप्पट गुन्यांव करता आनी व्यर्थ सोपूत घेतल्यार तो निरपराधी जावचो ना, पूण ताचें घर संकश्टांनी भरिल्लें आसतलें.
१२ मरणान न्हेसून एक उतर आसा: जाकोबाच्या दायजांत तें मेळूंक नाका म्हण देवान दिवं; कित्याक अशीं सगळीं गजाली देवभक्तांक पयस आसतलीं आनी ते आपल्या पातकांत वळवळचे नात.
१३ तुजें तोंड अनियंत्रीत सोपूत करुंक नाका, कित्याक तातूंत पातकाचें उतर आसा.
१४ व्हड मनशां मदीं बसताना तुज्या बापायचो आनी आवयचो उगडास कर. तांचे मुखार विसरूं नाकात आनी अशें तूं तुज्या रिती प्रमाण मूर्ख जाता आनी तुजो जल्म जावंक नाशिल्लो अशी इत्सा जाता आनी तुज्या जल्माच्या दिसा तांकां शाप दिवचो.
१५ अपमानकारक उतरांचो संवय आशिल्लो मनीस ताच्या जिवितांतल्या सगळ्या दिसांनी केन्नाच सुदारचो ना.
१६ दोन तरांचे मनीस पातक वाडयतात आनी तिसरो राग हाडटलो: गरम मन जळपी उज्या सारकें, तो नासून वचमेरेन तो केन्नाच निवळचो ना: आपल्या मासाच्या कुडींतलो व्यभिचारी मनीस पेटयले बगर केन्नाच थांबचो ना उजो.
१७ वेश्याकाराक सगळी भाकरी गोड आसता, तो मरमेरेन सोडचो ना.
१८ लग्न मोडून काळजांत अशें म्हणपी मनीस: म्हाका कोण पळेता? काळोखान म्हाका घुंवडायला, वण्टींनी म्हाका व्यापून दवरलां आनी खंयचीच कूड म्हाका पळयना; म्हाका कितें भियेवपाची गरज आसा? सगळ्यांत उंचलो म्हज्या पातकांचो उगडास करचो ना.
१९ असो मनीस फकत मनशांच्या दोळ्यांक भियेता आनी मनशांचीं सगळीं मार्गां पळेवन आनी सगळ्यांत गुपीत भागांचो विचार करून सर्वेस्पराचे दोळे सुर्या परस धा हजार पटींनी उजवाड आसात हें ताका कळना.
२० सगळ्यो वस्तू रचून येवचे पयलीं ताका खबर आशिल्ली; तशेंच तीं परिपूर्ण जाले उपरांत ताणें तांकां सगळ्यांक पळयलें.
२१ ह्या मनशाक शाराच्या रस्त्यांचेर ख्यास्त दितले आनी ताका दुबाव ना थंय ताका व्हरतले.
२२ घोवाक सोडून दुसऱ्याच्या वारसदाराक हाडपी बायलेकय अशें जातलें.
२३ कित्याक पयली, तिणें सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो कायदो मोडलो; आनी दुसरें, तिणें आपल्याच घोवाचेर गुन्यांव केला; तिसरें, तिणें व्यभिचारांत वेश्या केल्या आनी दुसऱ्या मनशा कडल्यान भुरगीं हाडल्यात.
२४ तिका मंडळींत हाडून तिच्या भुरग्यांची चवकशी करची.
२५ तिचीं भुरगीं मुळां घालचीं नात आनी तिच्या फांट्यांनी फळां येवचीं नात.
२६ ती आपली याद शाप दिवंक सोडटली आनी तिची निंदा पुसून वचची ना.
२७ आनी उरिल्ल्यांक कळटलें की, सर्वेस्पराच्या आज्ञांक पाळो दिवपा परस चड गोड कांयच ना.
२८ प्रभूच्या फाटल्यान वचप हो व्हड महिमा आनी ताका ग्रहण करप म्हणल्यार दीर्घ आयुश्य.

अध्याय 24

१ बुद्धी स्वताची स्तुती करतली आनी आपल्या लोकां मदीं अभिमान बाळगितली.
२ सर्वोच्चाच्या मंडळींत ती आपलें तोंड उगडटली आनी ताच्या बळग्या मुखार जैत मेळयतली.
३ हांव परमात्माच्या तोंडातल्यान भायर सरलो आनी धतरेक मेघा सारको व्यापलो.
४ हांव उंच सुवातींनी रावलो आनी म्हजें सिंहासन मेघाच्या खांब्यांत आसा.
५ हांव एकलोच सर्गाच्या चक्राक भोंवतालो आनी खोलाच्या तळाक चलतालो.
६ दर्याच्या ल्हारांनी आनी सगळ्या पृथ्वीचेर आनी दर एका लोकांत आनी राश्ट्रांत म्हाका एक वसती मेळ्ळी.
७ ह्या सगळ्यां कडेन हांव विसव सोदलो आनी कोणाच्या वारसाहक्कांत हांव रावतां?
८ तेदनां सगळ्या वस्तूंच्या रचणारान म्हाका एक आज्ञा दिली आनी म्हाका बसयल्ल्यान म्हज्या तंबूक आराम दिलो आनी म्हळें: तुजें राबितो जाकोबांत आनी तुजें वारसो इस्रायलांत आसूं.
९ ताणें म्हाका सुरवाती सावन संवसाराच्या आदीं रचलो आनी हांव केन्नाच उरचो ना.
१० पवित्र तंबूंत हांव ताचे मुखार सेवा करतालो; आनी तशेंच हांव सियोनांत स्थापन जालो.
११ तशेंच प्रिय शारांत ताणें म्हाका विसव दिलो आनी जेरुसलेमांत म्हजी सत्ता आशिल्ली.
१२ आनी प्रभूच्या वारसाच्या वांट्यांत हांव मानाच्या लोकां मदीं मुळां रोयली.
१३ हांव लिबानसांतल्या देवदाराच्या झाडा भशेन आनी हरमोनाच्या दोंगरांचेर सप्रस झाडा सारको उंच जालो.
१४ एन-गद्दींतल्या माडाच्या झाडा सारको आनी जेरीकोंतल्या गुलाबाच्या झाडा सारको, सोबीत शेतांतल्या सोबीत ऑलिव्ह झाडा सारको उंच जालो आनी उदका कडेन एक प्लेन झाड जावन वाडलो.
१५ हांवें दालचिनी आनी अस्पालाथस सारको गोड वास दिलो आनी हांवें सगळ्यांत बऱ्या गंधका सारको, गॅल्बनम, गोमेद, गोड स्टॅरॅक्स आनी तंबूंतल्या लोबानाचो धुंवर सारको सुखद वास दिलो.
१६ तारपीन झाडा सारकीं हांवें म्हजीं फांटे पसरलीं आनी म्हजीं फांटो मान आनी कृपेचीं फांटे.
१७ द्राक्षवेलीन आयिल्ल्या प्रमाणें हांव सुखद वास दितां आनी म्हजीं फुलां मान आनी गिरेस्तकायेचीं फळां.

१८ हांव सोबीत मोगाची, भंयाची, गिन्यानाची आनी पवित्र आशेची आवय.
१९, तुमी सगळे म्हजे कडेन इत्सा करतात, म्हजे कडेन येयात आनी म्हज्या फळांनी भरून रावात.
२० कित्याक म्हजो उगडास म्हौंवाच्या परस गोड आनी म्हजें वारसो म्हौंवाच्या कोंब्या परस गोड.
२१ म्हाका खावपी अजून उपाशी उरतले आनी म्हाका पिवपी तान लागतले.
२२ म्हजें आज्ञापालन करपी मनीस केन्नाच लजवचो ना आनी म्हजे वरवीं वावुरपी वायट करचे नात.
२३ हीं सगळीं सगळ्यांत उंचल्या देवाच्या कराराचें पुस्तक, मोयजेसान जाकोबाच्या मंडळांक दायज म्हूण आज्ञा केल्लो कायदो.
२४ प्रभूंत बळवंत जावंक नाकात; तो तुमकां घट करुंक, ताका चिकटून राव, कित्याक सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर एकलोच देव आनी ताचे भायर दुसरो सोडवणदार ना.
२५ नव्या फळांच्या काळार फिसोन आनी टायग्रीस सारको तो आपल्या बुद्धीन सगळें भरता.
२६ तो समजणीक युफ्रेटीसा सारकी आनी कापणीच्या वेळार जॉर्डना सारकी वाडयता.
२७ तो गिन्यानाचो सिध्दांत उजवाडा सारको आनी व्हिंटेजाच्या काळार जियोन सारको दिसता.
२८ पयल्या मनशान तिका पुरायपणान वळखूंक ना, निमाणो मनीस तिका आनीक सोदून काडचो ना.
२९ कित्याक तिचे विचार दर्या परस चड आनी तिचीं सल्लागार व्हड खोला परस खोल.
३० हांवूय न्हंयांतल्यान व्हाळ जावन आनी बागेंत वचपी व्हाळ जावन भायर सरलो.
३१ हांवें म्हणलें, हांव म्हज्या उत्तम बागेक उदक दितलों आनी म्हज्या बागेच्या खाटीक भरपूर उदक दितलों, आनी पळे, म्हजी व्हाळ न्हंय जाली आनी म्हजी न्हंय दर्या जाली.
३२ हांव शिकवणेक सकाळ सारको उजवाड घालतलों आनी तिचो उजवाड पयस धाडटलो.
३३ हांव अजूनय भाकीत म्हूण शिकवण ओततलों आनी सगळ्या युगांक सदांकाळ सोडून दितलों.
३४ पळेयात, हांव फकत म्हजे खातीर न्हय, पूण बुद्धी सोदपी सगळ्यां खातीर कश्ट केला.

अध्याय 25

१ तीन गजालींनी हांव सोबीत जालों आनी देवा मुखार आनी मनशां मुखार सोबीत उबो रावलों: भावांचें एकवट, शेजाऱ्यांचो मोग, एकमेकांक एकठांय येवपी दादलो आनी बायल.
२ म्हजो जीव तीन तरांचे मनशांचो दुस्वास करता आनी तांच्या जिविताक लागून म्हाका खूब वायट दिसता: एक गरीब मनीस अभिमान बाळगता, एक गिरेस्त मनीस फटींग आनी एक जाण्टो व्यभिचारी जो करता.
३ तरणाट्यापणांत तुवें कांयच एकठांय करूंक ना जाल्यार, तुज्या पिरायेंत तुका कितेंच कशें मेळटलें?
४ हे धव्या केंसांक आनी पुर्विल्ल्या मनशांक सल्लो जाणून घेवंक कितलो सोबीत गजाल!
५ जाण्ट्या मनशांची बुद्धी आनी मानाच्या मनशांक समजणी आनी सल्लो कितलो सोबीत.
६ जायते अणभव जाण्ट्या मनशांचो मुकूट आनी देवाचो भंय तांचो महिमा.
७ हांवें म्हज्या काळजांत खुशाल जावंक णव गजाली थारायल्यात आनी धावी गजाल हांव म्हज्या जिबेन सांगतलों: आपल्या भुरग्यांक खोशी करपी मनीस; आनी जो आपल्या दुस्मानाचो पतन पळोवंक जियेता.
८ बुदवंत बायले वांगडा रावता आनी जिबेन खिळखिळना आनी आपल्या परस चड अयोग्य मनशाची सेवा करूंक ना, तो बरो.
९ जो बुद्धी मेळ्ळा आनी तो आयकुपी लोकांच्या कानांत उलयता तो बरो.
१० हे बुद्धी सोदपी कितलो व्हडलो! तरी ताचे परस चड कोणूच प्रभूक भियेवंक ना.
११ पूण सर्वेस्पराचो मोग उजवाडा खातीर सगळ्या वस्तूं परस चड आसता, ताका धरपी ताची तुळा खंयच्यान जातली?
१२ ताच्या मोगाची सुरवात म्हळ्यार प्रभूचो भंय आनी ताका चिकटून रावपाची सुरवात म्हळ्यार भावार्थ.
१३ म्हाका खंयचोय त्रास, काळजाचो त्रास सोडून, आनी खंयचोय वायट, पूण बायलेचें वायटपण दिव.
१४ आनी खंयचोय त्रास, पूण म्हजो दुस्वास करपी लोकां कडल्यान मेळपी दुख्ख आनी दुस्मानाचो सूड सोडून हेर कसलोच सूड.
१५ नागाच्या तकले वयर तकली ना; आनी दुस्मानाच्या रागापरस चड राग ना.
१६ वायट बायले कडेन घर दवरपा परस शींव आनी अजगर हांचे कडेन रावप म्हाका बरें दिसतालें.
१७ बायलेचें वायटपण तिचें तोंड बदलता आनी तिचें तोंड गोबराच्या कपड्या भशेन काळें करता.
१८ तिचो घोव आपल्या शेजाऱ्यां मदीं बसतलो; आनी तो आयकता तेन्ना तो कडू सुस्कार मारतलो.
१९ बायलेच्या वायटपणाक सगळें वायटपण उणें, पापी मनशाचो वाटो तिचेर पडूं.
२० रेंवट मार्गाचेर चडप जशी जाण्ट्या मनशाच्या पांयांक जाता, तशीच शांत मनशाक उतरांनी भरिल्ली बायल.
२१ बायलेच्या सोबीतकायेक आडखळ येवंक नाका आनी तिची भोगा खातीर इत्सा करुंक नाका.
२२ बायल आपल्या घोवाक सांबाळ्ळें जाल्यार, ती रागान, बेशिस्तपण आनी खूब निशेधांनी भरिल्ली आसता.
२३ वायट बायल धैर उणें करता, तोंड जड करता आनी काळीज जखमी करता, संकश्टांत घोवाक सांत्वन दिवंक ना ती दुबळीं हात आनी दुबळीं मांडयो घालता.
२४ त्या बायलेंतल्यान पातकाची सुरवात जाली आनी तिचे वरवीं आमी सगळे मरतात.
२५ उदकाक वाट दिवंक नाका; तशेंच दुश्ट बायलेक परदेशांत गॅड करपाची मेकळीक ना.
२६ तुका जाय तशें ती वचना जाल्यार तिका तुज्या मासांतल्यान कापून उडोवप आनी तिका घटस्फोटाचें पत्र दिवन सोडून दिवचें.

अध्याय 26

१ सद्गुणी बायलेचो दादलो धन्य, कित्याक ताच्या दिसांचो आंकडो दुप्पट जातलो.
२ सद्गुणी बायल आपल्या घोवाक खोशी करता आनी तो आपल्या जिविताचीं वर्सां शांतीपणान पुराय करतलो.
३ बरी बायल म्हळ्यार बरो भाग, जो प्रभूक भियेवपी लोकांक दितले.

४ मनीस गिरेस्त आसूं वा गरीब आसूं, ताका प्रभू कडेन बरें काळीज आसत जाल्यार तो सगळ्या वेळार उमेदीन खोशी जातलो.
५ म्हजें काळीज तीन गजाली भियेतात; आनी चवथ्या खातीर म्हाका खूब भिरांत जाली: शाराची निंदा, बेशिस्त लोक एकठांय येवप आनी खोटो आरोप: हीं सगळीं मरणा परस वायट.
६ पूण काळजाचें दुख्ख आनी दुख्ख म्हणल्यार दुसऱ्या बायलेचेर मत्सर करपी बायल आनी सगळ्यां कडेन संवाद सादपी जिबेचो कोड.
७ वायट बायल म्हणल्यार भोंवतणीं हालोवपी जूंव, तिका धरपी बिच्छू धरल्या भशेन.
८ पिशें बायल आनी भायर सरपी बायल व्हड राग हाडटा आनी ती आपली लज धांपना.
९ बायलेची वेश्यावृत्ती तिच्या अभिमानी नदर आनी दोळ्यांच्या पळोवण्यांनी कळूं येता.
१० तुजी धूव निर्लज्ज जाल्यार, तिका खरपणान दवर, नाजाल्यार ती चड स्वातंत्र्यान स्वताचो गैरवापर करचो न्हय.
११ बेशिस्त दोळ्याक पळय, आनी ती तुजेर गुन्यांव करता जाल्यार अजाप जावंक नाका.
१२ तान लागल्ल्या भोंवडेकाराक फवरो मेळ्ळ्या उपरांत ती आपलें तोंड उगडटली आनी तिच्या लागसारच्या सगळ्या उदकांतल्यान पियेवतली, दर एका कुशीक बसतली आनी दर एका बाणा आड आपली कुडकी उगडटली.
१३ बायलेची कृपा तिच्या घोवाक खोशी करता आनी तिची बुद्धी ताचीं हाडां चरबीदार करतली.
१४ ओगी आनी मोगाळ बायल म्हणल्यार सर्वेस्पराचें दान; आनी बरी शिकवण दिल्लें मन इतलें मोलाचें कांयच ना.
१५ लज आनी विस्वासू बायल दुप्पट कृपा आनी तिच्या खंडांतल्या मनाक मोल दिवंक मेळना.
१६ उंच सर्गार उदेता तेन्ना सुर्या सारको; तशेंच घराच्या क्रमवारींत बऱ्या बायलेची सोबीतकाय.
१७ पवित्र मेणवातीचेर स्पश्ट उजवाड आसता तसो; तशेंच पिकिल्ल्या पिरायेंत तोंडाची सोबीतकाय.
१८ भांगराचे खांब रुप्याच्या मुळां सारके; तशेंच सतत काळजाचे गोरे पांय.
१९ म्हज्या पुता, तुज्या युगाचें फुल बरें दवर; आनी परक्यांक तुजी बळगें दिवंक नाका.
२० जेन्नां तुका सगळ्या शेतांत फळादीक वसती मेळयल्या उपरांत, तुज्याच बियांन पेर, तुज्या सांठ्याच्या बऱ्यापणाचेर विस्वास दवरून.
२१ तूं सोडून गेल्ल्या तुज्या वंशाचो व्हड जातलो आनी तांचो बऱ्या वंशाचो विस्वास दवरतलो.
२२ वेश्याक थूक मानतले; पूण लग्न जाल्ली बायल घोवाक मरणा आड गोपुर.
२३ वायट बायल दुश्ट मनशाक वाटो म्हूण दितात, पूण देवभक्त बायल प्रभूक भियेवंक दिता.
२४ बेईमान बायल लज तिरस्कार करता, पूण प्रामाणीक बायल आपल्या घोवाक आदर करतली.
२५ निर्लज्ज बायल सुण्यांवरी गणीत जातली; पूण लज जाल्ली ती सर्वेस्पराक भियेतली.
२६ घोवाक मान दिवपी बायल सगळ्यां कडल्यान बुद्धीमान थारतली; पूण आपल्या अभिमानान ताचो अपमान करपी ती सगळ्यां परस अभक्ती मानतली.
२७ दुस्मानाक धांवडावंक मोठ्यान रडपी बायल आनी गाळी सोदतले.
२८ दोन गजाली म्हज्या काळजाक दुख्ख दितात; आनी तिसरो म्हाका राग दिता: एक झुजारी मनीस जो गरिबी भोगता; आनी समजून घेवपी मनीस जे सेट करूंक नात; आनी नीतिमत्वांतल्यान पातकांत परतून येवपी; अशा मनशाक सर्वेस्पर तलवारी खातीर तयार करता.
२९ वेपाऱ्याक वायट करुंक कठीण; आनी हकस्टराक पातकांतल्यान मुक्त जावचो ना.

अध्याय 27

१ जायत्या जाणांनी थोड्याच गजाली खातीर पातक केलां; आनी जो भरपूर पदार्थ सोदता तो दोळे वळयतलो.
२ फातरांच्या जोड्यांमदीं खिळो खर चिकटता तसो; तशेंच पातक खरेदी-विक्री हांचे मदीं लागीं चिकटता.
३ जो मेरेन मनीस प्रभूच्या भंयांत खरपणान धरना तो मेरेन ताचें घर रोखडेंच उडून वचतलें.
४ जशें चाळणीन चाळणी करता तेन्ना कोयर उरता; म्हणजे मनशाची गंदगी ताच्या उलोवपांत.
५ भट्टी कुंभाराच्या आयदनांक सुदारता; देखून मनशाची परिक्षा ताच्या तर्कांत आसता.
६ झाडाक न्हेसून गेल्लें जाल्यार फळ सांगता; तशेंच मनशाच्या काळजांतल्या अभिमानाचें उलोवप.
७ कोणाचें स्तुती करुंक नाका; कारण ही मनशांची परिक्षा.
८ तूं नीतिमत्व पाळ्ळें जाल्यार, तुका तिका मेळटली आनी तिका एक वैभवशाली लांब वस्त्रा सारकी घालतली.
९ सुकणीं आपल्या सारके आदार घेतलीं; तशेंच तिच्यांत आचरण करपी लोकांक सत्य परत येतलें.
१० जशें शींव शिकारेक रावता; तशें अधर्म करपी लोकां खातीर पातक.
११ देवभक्त मनशाचें प्रवचन सदांच बुद्धीन आसता; पूण मूर्ख चंद्रावरी बदलता.
१२ अविवेकी लोकांमदीं आसल्यार वेळ पाळ; पूण सदांच समजून घेवपी मनशां मदीं रावचें.
१३ मूर्खांचें प्रवचन त्रासदायक आसता आनी तांचो खेळ म्हळ्यार पातकाची बेकायदेशीरपण.
१४ चड सोपूत घेवपी मनशाचीं उलोवपां केंस उबे करतात; आनी तांच्या झगड्यांक लागून मनशाचे कान आडावप जाता.
१५ अभिमानी लोकांची झगडीं रगत व्हांवपी आनी तांची गाळी कानार खर जाता.
१६ जो कोण गुपीत सोडून काडटा तो आपलें श्रेय सोडून वता; आनी ताच्या मनांत केन्नाच इश्ट मेळचो ना.
१७ तुज्या इश्टाचो मोग कर आनी ताचे कडेन विस्वासू राव, पूण ताच्या गुपीतांचो विश्वासघात केल्यार ताच्या फाटल्यान वचूंक नाका.
१८ कित्याक मनशान आपल्या दुस्मानाक नाश केला; तशें तुज्या शेजाऱ्याचो मोग ना जाला.
१९ जशें कोण आपल्या हातांतल्यान सुकण्याक सोडटा, तशें तुवें तुज्या शेजाऱ्याक सोडलो आनी ताका परत मेळचो ना
२० ताच्या फाटल्यान वचूंक नाका, कित्याक तो चड पयस आसा; तो जाळांतल्यान सुटून गेल्ल्या रोसाभशेन आसा.
२१ जखम जाल्यार तो बांदून दवरूं येता; आनी गाळी घाल्या उपरांत समेट जावंक शकता, पूण गुपीतांचो विश्वासघात करपी मनीस आशेबगर आसता.
२२ दोळ्यांनी मिचकायता तो वायट करता आनी ताका वळखपी ताचे कडल्यान पयस वचतलो.

२३ तूं हाजीर आसतना तो गोड उलयतलो आनी तुज्या उतरांची तोखणाय करतलो, पूण निमाणें तो तोंड घुंवडायतलो आनी तुज्या उलोवपाची निंदा करतलो.
२४ हांवें जायत्या गजालींचो द्वेष केला, पूण ताचे सारको कांयच ना; कित्याक सर्वेस्पर ताचो दुस्वास करतलो.
२५ जो कोण उंच फातर उडयता तो स्वताच्या तकलेर उडयता; आनी फटीच्या आघातान जखम जातले.
२६ जो कोण खड्डो खणटा तो तातूंत पडटलो आनी सापळो घालता तो तातूंत धरतलो.
२७ जो कोण वायट करता तो ताचेर पडटलो आनी तो खंयच्यान आयला तें ताका कळचें ना.
२८ उपहास आनी निंदा अभिमानी लोकां कडल्यान मेळटा; पूण सूड घेवप, शींव सारको, तांचो आडावपाक लागतलो.
२९ नितीमानांच्या पडून खोशी जावपी लोकांक जाळांत पडटले; आनी तांकां मरण येवचे पयलीं त्रास तांकां भस्म करतलो.
३० दुस्वास आनी राग, हीं लेगीत घृणास्पद गजाली; आनी पापी मनशाक तीं दोगांय मेळटलीं.

अध्याय 28

१ सूड घेवपी मनशाक देवा कडल्यान सूड मेळटलो आनी तो आपल्या पातकांचो उगडास करून दवरतलो.
२ तुज्या शेजाऱ्यान तुजेर केल्ल्या दुख्खाक माफ कर, तशेंच तुज्या पातकांकय तुजें मागणें करतना माफ करुंक मेळटलें.
३ एक मनीस दुसऱ्याक दुस्वास करता आनी तो सर्वेस्परा कडल्यान माफी मागता काय?
४ तो आपल्या सारके मनशाक दया करिना आनी तो स्वताच्या पातकांची माफी मागता काय?
५ फकत मासाचो मनीस दुस्वास पोसता जाल्यार, आपल्या पात्कांची माफी कोण मागतलो?
६ तुज्या शेवटाक याद कर आनी दुस्मानकाय सोंपूं; भ्रश्टाचार आनी मरण याद करात आनी आज्ञां प्रमाण रावात.
७ आज्ञांचो उगडास कर आनी शेजाऱ्याक दुस्वास करुंक नाका, सर्वोच्च देवाच्या कराराचो उगडास कर आनी अज्ञानाक मिचकावचो.
८ झगड्यांतल्यान पयस राव आनी तुजीं पात्कां उणीं करतलीं, कित्याक रागान भरिल्लो मनीस झगडीं पेटयतलो.
९ पापी मनीस इश्टांक त्रास दिता आनी शांतींतल्या लोकां मदीं वाद घालता.
१० उज्याची गजाल जशी आसता, तशी ती जळटा आनी मनशाची बळगें जशी आसता तशीच ताचो राग; ताच्या गिरेस्तकाये प्रमाण ताचो राग वाडटा; आनी झगडपी जितले बळिश्ट आसतले तितलेच तांकां दाह जातलो.
११ उतावळ वाद उजो पेटयता आनी बेगीन झगडप रगत व्हांवता.
१२ तूं स्फुलिंग उडयल्यार ती जळटली, ताचेर थूक केल्यार ती निवळ जातली आनी हीं दोनूय तुज्या तोंडातल्यान भायर सरतात.
१३ फुसफुसावपी आनी दुडवांनी सांगपी लोकांक शाप दिवचो, कित्याक अशा लोकांनी शांतींतल्या जायत्या जाणांक नाश केला.
१४ फाटींफुडें जावपी जिबेन जायत्या जाणांक त्रास दिला आनी तांकां राष्ट्रांतल्यान दुसऱ्या राष्ट्रांत धांवडावन घाले, बळिश्ट शारां मोडून उडयल्यांत आनी व्हड मनशांचीं घरां उडयल्यांत.
१५ फाटींफुडें करपी जिबेन सद्गुणी बायलांक भायर काडल्या आनी तांकां तांच्या श्रमांतल्यान वंचित दवरल्यात.
१६ कोणाक तें आयकता ताका केन्नाच विसव मेळचो ना आनी केन्नाच शांतपणान रावचो ना.
१७ चाबकाच्या मारान मासाक चिन्नां घालतात, पूण जिबेच्या मारान हाडां मोडटात.
१८ जायते जाण तलवारीच्या धारेक पडल्यात, पूण जिबेक पडलेले इतले न्हय.
१९ ताच्या विखान राखून दवरल्लो तो बरो; ताणें ताचें जूंव ओडून घेवंक ना आनी तिच्या पट्ट्यांनी बांदूंक ना.
२० कित्याक ताचो जुंवलो लोखणाचो जूंव आनी ताचे पट्टे पितळेचे पट्टे.
२१ ताचें मरण एक वायट मरण, ताचे परस कबर बरी आशिल्ली.
२२ देवाक भियेवपी लोकांचेर ताचो शेक आसचो ना आनी ताच्या ज्वालामुखान तांकां लासून वचचो ना.
२३ जे सर्वेस्पर सोडून वतात ते तातूंत पडटले; आनी तें तांतूंत जळटलें आनी निवळचें ना; तो तांचेर शींव सारको धाडटलो आनी बिबट्या भशेन तांकां खावपाक लागतलो.
२४ पळे, तुज्या संपत्तीक कांट्यांनी बांदून, तुजें रुपें आनी भांगर बांदून दवर.
२५ आनी तुज्या उतरांक तुळयेंत वजन कर आनी तुज्या तोंडाक दार आनी बार तयार कर.
२६ तूं ताचे कडेन सरकून वचूंक नाका, सावधान राव, तुका त्रासांत पडपी मनशा मुखार पडूंक नाका.

अध्याय 29

१ दयाळ मनीस आपल्या शेजाऱ्याक रीण दितलो; आनी जो आपलो हात घट करता तो आज्ञा पाळटा.
२ शेजाऱ्याक ताच्या गरजेच्या वेळार रीण दिव, आनी तुज्या शेजाऱ्याक फावो त्या वेळार परत फारीक कर.
३ तुजें उतर पाळ आनी ताचे कडेन विस्वासूपणान वाग, आनी तुका जाय ती गजाल तुका सदांच मेळटली.
४ जायत्या जाणांनी एक वस्तू रिणाक मेळ्ळी म्हणटकच ती मेळ्ळी आनी तांकां आदार दिवपी संकश्टांत घाले.
५ जो मेरेन तो मनशाच्या हाताक चुंबन घेतलो; आनी शेजाऱ्याच्या पयशांचेर तो अधीनपणान उलयतलो, पूण जेन्ना ताका परत मेळटलो तेन्ना तो वेळ लांब करतलो आनी दुख्खाचीं उतरां परत करतलो आनी वेळाची कागाळ करतलो.
६ तो जैतिवंत जालो जाल्यार ताका अर्दो कठीण मेळटलो आनी ताका मेळ्ळे भशेन तो मेजतलो, ना जाल्यार ताणें ताका ताचे पयशे वंचित दवरल्यात आनी ताका कारण नासतना दुस्मान मेळयला, ताका गाळी घालता आनी रेलिंग; आनी मानाक तो ताची बदनामी करतलो.
७ ताका लागून जायत्या जाणांनी फटोवपाची भिरांत आशिल्ल्यान दुसऱ्या मनशांच्या वायट वागणुकेक लागून रिणां दिवपाक न्हयकार दिला.
८ तरी, गरीब संपत्तीच्या मनशाक धीर धर, ताचेर दया करुंक कळाव करुंक नाका.
९ आज्ञा खातीर गरीबांक आदार कर आनी ताच्या गरिबीक लागून ताका पयस करुंक नाका.
१० तुज्या भावाक आनी तुज्या इश्टा खातीर तुजे पयशे गमाव, आनी गमावंक फातराच्या सकयल गंज जावंक दिवचो न्हय.
११ सर्वोच्च मनशाच्या आज्ञा प्रमाणें तुजो खजिनो सांठोवन दवर आनी तातूंतल्यान तुका भांगरापरस चड फायदो जातलो.
१२ तुज्या भंडारांत भिक्षा बंद कर आनी ती तुका सगळ्या संकश्टां थावन सोडयतली.
१३ तुज्या दुस्माना आड तो तुजे खातीर बळिश्ट ढाल आनी बळिश्ट भाल्या परस बरो झुजतलो.

१४ प्रामाणीक मनीस आपल्या शेजाऱ्याक खात्री करता, पूण बेशिस्त मनीस ताका सोडून वचतलो.
१५ तुज्या जमानतदाराची इश्टागत विसरूं नाकात, कित्याक ताणें तुजे खातीर आपलो जीव दिला.
१६ पापी आपल्या जमानतदाराची बरी संपत्ती उडोवन उडयतलो.
१७ आनी उपकाराक पडपी मनीस ताका सोडयल्ल्या मनशाक धोक्यांत सोडटलो.
१८ खात्रीन जायत्या बऱ्या संपत्तींचो नाश केलो आनी दर्याच्या ल्हारां भशेन तांकां हालोवन उडयलो, बळिश्ट मनशांनी आपल्या घरांतल्यान धांवडावन घाले आनी ते परकी राश्ट्रां मदीं भोंवले.
१९ सर्वेस्पराच्या आज्ञांचें उल्लंघन करपी वायट मनीस जमानतांत पडटलो आनी जो कोण फायद्या खातीर दुसऱ्यांचो वेवसाय करता आनी ताका पाळो दिता तो खटलेंतल्यान पडटलो.
२० तुज्या शेजाऱ्याक तुज्या शक्ती प्रमाणें आदार कर आनी तूं स्वता त्याच मनशाक पडचो न्हय हाची जतनाय घे.
२१ जिविता खातीर मुखेल गजाल म्हळ्यार उदक, भाकरी, कपडे आनी लज व्यापून दवरपाक घर.
२२ दुसऱ्या मनशाच्या घरांतल्या नाजूक भाड्यापरस, नीच कुटींतल्या गरीब मनशाचें जिवीत बरें.
२३ थोडें आसूं वा चड आसूं, तुज्या घरांतली गाळी आयकूंक नाका म्हूण तुका समाधान मानून राव.
२४ घरांतल्यान घरांत वचप हें एक दुख्खाचें जिवीत, कित्याक तूं परकी आसा थंय तुजें तोंड उगडपाचें धाडस करिना.
२५ तूं मनरिजवण करतलो आनी मेजवानी करतलो आनी उपकार मानतलो ना आनी तुका कडू उतरां आयकूंक मेळटलीं.
२६ तूं परकी मनीस, येवन मेजार तयार कर आनी तुवें तयार केल्लें म्हाका पोस.
२७, तूं परकी, मानाच्या मनशाक जागो दिव; म्हजो भाव रावपाक येता आनी म्हाका म्हज्या घराची गरज आसा.
२८ बुध्दीमान मनशाक ह्यो गजाली दुख्खाच्यो; घरगुतीची धिटाय, आनी रिणा दिवप्याची निंदा करप.

अध्याय 30

१ जो आपल्या पुताचो मोग करता तो ताका जायते फावटीं दंडाची जाणविकाय करता, जाका लागून ताका निमाणें ताचो आनंद मेळटलो.
२ आपल्या पुताक ख्यास्त दिता तो ताचेर खोशी जातलो आनी ताच्या वळखीच्या लोकां मदीं ताका खोशी जातलो.
३ आपल्या पुताक शिकयता तो दुस्मानाक दुख्ख दिता आनी ताच्या इश्टां मुखार तो ताचेर खोशी जातलो.
४ ताचो बापूय मेलो तरी तो मेल्लो ना, कित्याक ताणें आपल्या सारको एक सोडून गेला.
५ जियेताना तो ताका पळेलो आनी ताका खोशी जालो आनी तो मेलो तेन्ना ताका दुख्ख जालें ना.
६ ताणें आपल्या दुस्मानाचो सूड घेवपी आनी आपल्या इश्टां कडेन दयाळपण दिवपी एक सोडलो.
७ जो आपल्या पुताक चड करता तो ताच्या जखमांक बांदून दवरतलो; आनी दर एका रडपाक ताचीं आंतकड्यो त्रासांत पडटल्यो.
८ घोडो मोडलो ना, तो तकलेक बळगें जाता आनी भुरगें आपल्याक सोडून दिल्लें भुरगें मुद्दाम जाता.
९ तुज्या भुरग्याक कोक कर आनी तो तुका भियेतलो, ताचे वांगडा खेळून तो तुका त्रास दितलो.
१० ताचे वांगडा हांसूंक नाकात, नाजाल्यार तुका ताचे कडेन दुख्ख जावंक ना आनी शेवटाक तुजे दांत कुसकुसचे नात.
११ ताका तरणाट्यापणांत मुक्तताय दिवंक नाकात आनी ताच्या मूर्खपणांक मिचकावूं नाकात.
१२ तो ल्हान आसतना ताची मान सकयल देंवोवन, भुरगेपणांत ताका कुशीक मार, नाजाल्यार तो हट्टी जावन तुजें आज्ञाभंग करुंक ना आनी अशें तुज्या काळजाक दुख्ख येवंक ना.
१३ तुज्या पुताक ख्यास्त दिवन ताका श्रम कर, नाजाल्यार ताची वायट वागणूक तुका गुन्यांव जावंक ना.
१४ आपल्या कुडींत त्रास सोंसपी गिरेस्त मनशा परस, गरीब आनी संविधानांत बळिश्ट आशिल्लो बरो.
१५ आरोग्य आनी कुडीची बरी संपत्ती सगळ्या भांगरापरस आनी बळवंत शरीर अनंत संपत्ती परस चड.
१६ सुद्दढ कुडी परस गिरेस्तकाय ना आनी काळजाच्या आनंदा परस खोस ना.
१७ कडू जिविता परस वा सतत दुयेंसां परस मरण बरें.
१८ बंद केल्ल्या तोंडार ओतलें नाजूक पदार्थ थडग्याचेर घाल्ल्या मांसाच्या गडबडी सारके.
१९ मूर्तीक अर्पण कितें बरें? कित्याक ताका खावंक मेळना आनी वास घेवंक मेळना.
२० तो दोळ्यांनी पळयता आनी कुर्कुटावता, जसो नपुंसक कुमारिकेक आलिंगन दिता आनी सुस्कार मारता.
२१ तुज्या मनांत जडपणाक हात घालूंक नाका आनी तुज्याच सल्ल्यान तुका त्रास दिवंक नाका.
२२ काळजाची खोस मनशाचें जिवीत आनी मनशाची खोस ताचे दीस लांब करता.
२३ तुज्या आत्म्याचो मोग कर आनी तुज्या काळजाक सांत्वन दिव, दुख्ख तुज्या थावन पयस पयस कर, कित्याक दुख्खान जायत्यांक मारून उडयला आनी तातूंत फायदो ना.
२४ मत्सर आनी राग आयुश्य उणें करता आनी जतनाय घेवप काळा पयलीं पिराय हाडटा.
२५ प्रसन्न आनी बऱ्या काळजाक ताच्या मांसाची आनी आहाराची काळजी आसतली.

अध्याय 31

१ गिरेस्तकायेची पळोवणी करप मासाक भस्म करता आनी ताची काळजी न्हीद काडून उडयता.
२ काळजी पळयल्यार मनशाक न्हीद येवंक दिवंक ना, जशें दुखापत रोग न्हीद मोडटा.
३ गिरेस्तांक गिरेस्तकाय एकठांय करुंक व्हड श्रम करतात; आनी विश्रांती घेतना तो आपल्या नाजूक पदार्थांनी भरता.
४ गरीब आपल्या गरीब संपत्तींत श्रम करता; आनी तो सोडून वता तेन्ना तो अजूनय गरजेवंत आसता.
५ भांगराचो मोग करपी मनीस नितीमान थारचो ना आनी नाश जाल्ल्या मनशाक तें पुरो जातलें.
६ भांगर जायत्या जाणांचो नाश जाला आनी तांचो नाश हाजीर आशिल्लो.
७ ताका बळी दिवपी लोकांक तो आडखळ आनी दरेक मूर्खाक ताचे वांगडा धरतले.
८ जो गिरेस्त मनीस दोश नासतना मेळटा आनी भांगराच्या फाटल्यान वचूंक ना, तो धन्य.
९ तो कोण? आनी आमी ताका धन्य म्हणटले, कित्याक ताणें आपल्या लोकां मदीं अजापां केल्यांत.

१० ताचेर कोणाक परिक्षा घेतल्या आनी ताका परिपूर्ण मेळ्ळा? मागीर ताणें अभिमान बाळगूंक दिवचो. कोण अपमान करुंक शकता, आनी कोणाक वायट करुंक ना? वा वायट केलें आनी तें करूंक ना?
११ ताची संपत्ती स्थापन जातली आनी सभा ताची भिक्षा सांगतली.
१२ जर तूं भरपूर मेजाचेर बसला जाल्यार ताचेर लोभ करुंक नाका आनी ताचेर चड जेवण आसा म्हण नाका.
१३ वायट दोळो वायट गजाल म्हण याद दवरात आनी दोळ्या परस वायट कितें रचलां? देखून तो दर एका प्रसंगाचेर रडटा.
१४ हात पळेता थंय ताणून उडोवंक नाकात आनी ताचे वांगडा आयदनांत घालूंक नाकात.
१५ शेजाऱ्याचो एकल्यानच न्याय करुंक नाका, आनी सगळ्या गजालींनी बुद्धीमान राव.
१६ तुज्या मुखार दवरिल्लीं वस्तू मनशाक जाय तशें खा; आनी तुका दुस्वास जावचो न्हय म्हणून लक्षांत घेवचें.
१७ शिश्टाचारा खातीर पयलीं सोडून दिवचो; आनी अतृप्त जावंक नाकात, नाजाल्यार तुका वायट दिसचें ना.
१८ जेन्ना तूं जायत्या लोकां मदीं बसता तेन्ना सगळ्यांत पयलीं हात वाडोवंक नाका.
१९ बरी पोसवण दिल्ल्या मनशाक थोडें पुरो, आनी तो खाटीर आपलें वारें उणें हाडना.
२० मध्यम जेवणांतल्यान बरी न्हीद येता, तो बेगीन उठता आनी ताची बुद्धी ताचे वांगडा आसता, पूण पळेवपाची वेदना, कोलेर आनी पोटाची वेदना अतृप्त मनशाक जाता.
२१ आनी तुका जबरदस्तीन जेवंक पडला जाल्यार उठ, भायर सर, उलटी कर आनी तुका विसव मेळटलो.
२२ म्हज्या पुता, म्हाका आयकून म्हाका तुच्छ करुंक नाका, आनी निमाणें तुका हांवें सांगिल्लें तशें मेळटलें: तुज्या सगळ्या कर्तुबांनी तुज्या सगळ्या कर्तुबांनी बेगीन राव, अशें तुका दुयेंस येवचें ना.
२३ जो कोण आपल्या खाणाचो उदार आसा, तो मनीस ताचे विशीं बरें उलयतले; आनी ताच्या बऱ्या घरकामाच्या अहवालाचेर विस्वास दवरतले.
२४ पूण आपल्या खाणाचो न्हीद आशिल्ल्या मनशाचेर सगळें शार गुरगुरतलें; आनी ताच्या निगर्डपणाच्या गवायांचेर दुबाव येवचो ना.
२५ सोऱ्यांत तुजें पराक्रम दाखोवंक नाका; कित्याक सोऱ्यान जायत्यांक नाश केला.
२६ भट्टी बुडून धार सोंसता आनी सोरो मद्यपान करून अभिमानी लोकांचीं काळजां सोरो करता.
२७ सोरो मनशाक जिवा इतलो बरो, तो मात्सो पियेल्यार, मागीर सोरो नाशिल्ल्या मनशाक जिवीत कितें? कित्याक तें मनशांक खोशी करुंक तयार केल्लें.
२८ सोरो मेजपा सारको पिसो आनी हंगामांत काळजाक खोशी आनी मनाची खोस हाडटा.
२९ पूण चड पिशिल्लो सोरो मन कडू करता, झगडीं आनी झगडीं करतात.
३० मद्यपान मूर्खाक वायट करुंक जाय मेरेन ताचो राग वाडयता, ताका बळ उणें जाता आनी जखम जाता.
३१ सोऱ्याक लागून तुज्या शेजाऱ्याक धिटाय दिवंक नाका आनी ताच्या खोशेन ताका तिरस्कार करुंक नाका, ताका वायट उतरां दिवचीं न्हय आनी ताका पियेवंक आवाहन करून ताचेर दाब दिवंक नाका.

अध्याय 32

१ तुका मेजवानीचो स्वामी केलो जाल्यार, तुका उबो रावूंक नाका, पूण उरिल्ल्यां मदलो एकल्या सारको तांचे मदीं राव; तांची मेहनतीन जतनाय घेयात आनी अशे तरेन बसात.
२ आनी तुजें सगळें काम पुराय केल्या उपरांत, तुज्या जाग्यार राव, तुका तांचे कडेन खोशी जावंक आनी तुज्या मेजवानीच्या बऱ्या वेवस्थे खातीर मुकूट मेळोवंक.
३ तूं जाण्टो, उलो, कित्याक तुका जाय, पूण खर विवेकान; आनी आडखळ ना musick.
४ संगीतकार आसा थंय उतरां उडोवंक नाकात आनी काळा भायर बुद्धी दाखोवंक नाकात.
५ सोऱ्याच्या मेजवानींत संगीताचो मैफल भांगरांत घाल्ल्या कार्बंकलाच्या चिन्नाच्या रुपान आसता.
६ भांगराच्या कामांत बसयल्ल्या पन्नासाच्या चिन्नां प्रमाणें, सुखद सोऱ्या वांगडा संगीताचो राग.
७ तरणाटो, तुजी गरज पडल्यार उलोव, पूण तुका दोन फावटीं विचारल्यार कठीण.
८ तुजें उलोवप ल्हान आसूं, थोड्या उतरांनी चड समजून घेवंक जाय; जाणून घेवपी आनी तरी लेगीत आपली जीब धरपी मनशा भशेन जाव.
९ तूं व्हड मनशां मदें आसत जाल्यार, तुका तांचे बरोबर करुंक नाका; आनी पुर्विल्ले मनीस जाग्यार आसतना चड उतरां वापरचीं न्हय.
१० गडगड वीज पडचे आदीं; आनी लज जाल्ल्या मनशाक फाव जावचे पयलीं.
११ वेळान उठ, निमाणो जावंक नाका; पूण तुका कळाव करिनासतना घरा पावोवचो.
१२ थंय तुजी खेळ कर आनी तुका जाय तें कर, पूण अभिमानान पातक करुंक नाका.
१३ आनी ह्या गजालीं खातीर तुका तयार केल्ल्या आनी तुका आपल्या बऱ्या वस्तूंनी भरून दिल्ल्या मनशाक आशीर्वाद दिवचो.
१४ जो कोण प्रभूक भियेता ताका ताची शिस्त मेळटली; ताका बेगीन सोदपी लोकांक कृपा मेळटली.
१५ कायद्याचो सोद घेवपी मनीस तातूंत भरून वचतलो, पूण पाखंडी मनशाक ताचेर वायट दिसतलो.
१६ जे प्रभूक भियेतात तांकां न्याय मेळटलो आनी न्याय उजवाडा सारको पेटयतले.
१७ पापी मनशाक धिटाय मेळची ना, पूण ताका आपल्या इत्से प्रमाणें निमित्त मेळटा.
१८ सल्लागार मनीस विचार करतलो; पूण विचित्र आनी अभिमानी मनीस स्वता कडल्यान सल्ल्या बगर काम केल्यार लेगीत भियेना.
१९ सल्ल्या बगर कांयच करुंक नाका; आनी एकदां केल्या उपरांत पश्चात्ताप करुंक नाका.
२० तुका पडूंक जाय त्या मार्गान वचूंक नाका आनी फातरां मदीं आडखळ येवंक नाका.
२१ साद्या रितीन आत्मविस्वास करुंक नाका.
२२ आनी तुज्याच भुर्ग्ािाां थावन सादूर राव.
२३ दर एका बऱ्या वावरांत तुज्या आत्म्याचो विस्वास दवर; कारण हें आज्ञा पाळप.
२४ जो कोण प्रभूचेर विस्वास दवरता, तो आज्ञाक पाळो दिता; आनी ताचेर विस्वास दवरपी मनशाक केन्नाच वायट दिसचें ना.

अध्याय 33

१ प्रभूक भियेता ताका कसलेंच वायट घडचें ना; पूण परतून प्रलोभनांत तो ताका सोडयतलो.
२ ज्ञानी मनीस कायद्याचो दुस्वास करिना; पूण तातूंत जो पाखंडी आसा तो वादळांतल्या तारवाच्या सारको.
३ जाणकार मनीस कायद्याचेर विस्वास दवरता; आनी कायदो ताका एक उलोवपा सारको विस्वासू आसता.
४ कितें सांगचें तें तयार कर आनी अशें तुका आयकूंक मेळटलें आनी शिकवण बांदून मागीर जाप दिवची.
५ मूर्खाचें काळीज गाडयेच्या चक्रा सारकें; आनी ताचे विचार लोळपी कुऱ्हाडी सारके आसतात.
६ घोड्याचो घोडो फकाणां करपी इश्टा सारको, तो आपल्याचेर बसपी दर एका मनशाच्या सकयल घुंवता.
७ वर्साच्या दर एका दिसाचो सगळो उजवाड सुर्याचो आसता तसो एक दीस दुसऱ्या दिसा परस कित्याक चड जाता?
८ सर्वेस्पराच्या गिन्यानान ते वेगळे जाले आनी ताणें ऋतू आनी मेजवानी बदलले.
९ तातूंतले कांय दीस ताणें व्हड दीस केल्यात आनी तांकां पवित्र केल्यात आनी कांय दीस ताणें सादारण दीस केल्यात.
१० आनी सगळे मनीस जमनींतल्यान आयल्यात आनी आदामाक पृथ्वीचेर रचलो.
११ प्रभून तांकां वांटून घेतल्यात आनी तांचीं मार्गां वेगवेगळीं केल्यांत.
१२ कांय जाणांक ताणें आशीर्वाद दिलो आनी उंच केलो आनी कांय जाणांक पवित्र करून आपल्या लागीं दवरलो, पूण कांय जाणांक ताणें शाप दिवन उणे करून आपल्या जाग्या थावन भायर सरले.
१३ जशी माती कुंभाराच्या हातांत आसता, ताका ताच्या आवडी प्रमाणें तयार करुंक आसता, तशीच मनीस आपूण तयार करप्याच्या हातांत आसता आनी तांकां आपूण चड बरें मोल दिवंक.
१४ बरें वायटा आड आनी जिवीत मरणा आड, तशें देवभक्त पातक करप्या आड आनी पातक करपी देवभक्ता आड.
१५ म्हणून सर्वोच्च मनशाचीं सगळीं कर्तुबां पळय; आनी दोन आनी दोन आसतात, एक एका आड.
१६ द्राक्ष एकठांय करप्यां फाटल्यान एकठांय करपी मनशा भशेन हांव निमाणें जागो जालों, सर्वेस्पराच्या आशीर्वादान म्हाका फायदो जालो आनी द्राक्ष एकठांय करपी मनशा भशेन म्हज्या सोऱ्याच्या दाबाचो पांवडो मारलो.
१७ हांव फकत म्हजे खातीर न्हय, पूण शिकपाक सोदपी सगळ्यां खातीर कश्ट करतां अशें समजून घेयात.
१८ हे लोकांतले व्हडले मनीस, म्हाका आयकात आनी सभाघरांतले राज्यकर्ते, तुमच्या कानान आयकात.
१९ तूं जियेताना तुज्या पुताक आनी बायलेक, तुज्या भावाक आनी इश्टाक तुजेर सत्ता दिवंक नाका आनी तुजी माल दुसऱ्याक दिवंक नाका, नाजाल्यार तो तुका पश्चात्ताप करचो न्हय आनी तूं परत तेच खातीर विनवणी करुंक ना.
२० जो मेरेन तूं जियेता आनी तुज्यांत उस्वास आसा, तो मेरेन तुका कोणाकूच दिवंक नाका.
२१ कित्याक तुज्या भुरग्यांनी तुका सोदप बरें, तांच्या शिष्टाचाराक उबो रावपा परस.
२२ तुज्या सगळ्या कर्तुबांनी तुज्याच कर्तुबां मुखार दवर; तुज्या मानांत एक दाग सोडूं नाकात.
२३ तुजें दीस सोंपता आनी तुजें जिवीत सोंपता त्या वेळार तुजें वारसो वांटून दिवचो.
२४ चारा, दंड आनी भार गाढवा खातीर; आनी भाकरी, दुरुस्ती आनी काम, नोकराक.
२५ तुज्या नोकराक कामाक लायल्यार तुका विसव मेळटलो, पूण ताका बेकार सोडलो जाल्यार तो मुक्ती सोदतलो.
२६ जूंव आनी कॉलर मान नकली करतात, वायट नोकराक त्रास आनी त्रास दितात.
२७ तो बेकार जावचो न्हय म्हूण ताका श्रम करुंक धाड; कित्याक आळशीपण खूब वायट शिकयता.
२८ ताका फावो तशें काम करुंक लाव, आज्ञापालन ना जाल्यार चड जड बेडी घाल.
२९ पूण कोणाचेर चड न्हय; आनी विवेकबुद्दी बगर कांयच करचें न्हय.
३० तुका नोकर आसल्यार तो तुज्या सारको जावंक जाय, कित्याक तुवें ताका मोलान विकतें घेतला.
३१ तुका नोकर आसत जाल्यार ताका भाव सारको विनवणी कर, कित्याक तुज्या जिवा सारकी ताची गरज आसा, ताका वायट विनवणी केल्यार तो तुज्या कडल्यान पळून गेलो जाल्यार ताका सोदपाक खंयच्या वाटेन वचतलो?

अध्याय 34

१ समज नाशिल्ल्या मनशाच्यो आशे व्यर्थ आनी खोट्यो आसतात आनी सपनां मूर्खांक उबारतात.
२ सपनांक पळेता तो सावळेक धरून वाऱ्याच्या फाटल्यान वचपी मनशा सारको.
३ सपनांचें दर्शन म्हळ्यार तोंडाक तोंडा सारकें सारकेंपण.
४ अशुध्द वस्तूंतल्यान कितें शुध्द करूं येता? आनी खोट्या गजालींतल्यान कितें सत्य येवंक शकता?
५ भविश्य सांगप, भविश्य सांगप आनी सपनां व्यर्थ, आनी काळजाक कल्पना करता, जशें प्रसव जाल्या बायलेच्या काळजाक दिसता.
६ तुज्या भेटींत तांकां सगळ्यांत उंचल्या मनशा कडल्यान धाडले नात जाल्यार, तुजें काळीज तांचेर दवरूंक नाकात.
७ कित्याक सपनांनी जायत्यांक फटोवन घेतल्यात आनी तांचेर विस्वास दवरपी ते अपेशी थारल्यात.
८ कायदो फट नासतना परिपूर्ण मेळटलो आनी विस्वासू तोंडाक बुद्धी परिपूर्णताय.
९ भोंवून गेल्लो मनीस जायतीं गजाली जाणता; आनी चड अणभव आशिल्लो तो बुद्धी जाहीर करतलो.
१० जो कोण अणभव ना, तो थोडें जाणता, पूण जो भोंवता तो बुद्धीन भरिल्लो आसता.
११ भोंवतना हांवें जायतीं गजाली पळयलीं; आनी हांव व्यक्त करुंक शकता ताचे परस चड समजतां.
१२ हांव जायते फावटीं मरणाच्या धोक्यांत आशिल्लो, तरी लेगीत ह्या गजालींक लागून हांव सुटलो.
१३ प्रभूक भियेवपी लोकांचो आत्मो जियेतलो; कित्याक तांची आशा तांकां वाचवपी मनशाचेर आसा.
१४ जो कोण प्रभूक भियेता तो भियेचो ना आनी भियेवचो ना; कारण तो ताची आशा.
१५ प्रभूक भियेता ताचो जीव धन्य, तो कोणा कडेन पळेता? आनी ताचें बळगें कोण?
१६ कित्याक सर्वेस्पराचे दोळे ताचेर मोग करतात, तो तांचो बळवंत राखण आनी बळवंत रावप, उश्णताये पासून राखण

आनी दनपारां सुर्याक आडखळ, आडखळ येवपा पासून राखण आनी पडपाक आदार.
१७ तो जीव उबो करता आनी दोळे हळुवार करता, तो भलायकी, जिवीत आनी आशीर्वाद दिता.
१८ जो कोण चुकीन मेळिल्ल्या वस्तूचो बळी दिता, ताचो अर्पण हास्यास्पद; आनी अन्यायी मनशांचीं देणगीं मान्य नात.
१९ परमात्माक वायटकारांच्या अर्पणांक लागून परमात्माक खोशी जायना; तशेंच बळींच्या भरपूर प्रमाणांतल्यान ताका पातकाची शांतताय मेळना.
२० जो कोण गरीबांच्या मालमत्तेंतल्यान अर्पण हाडटा, तो आपल्या बापायच्या नदरेक पुताक मारता तशें करता.
२१ गरजेवंतांची भाकरी म्हणल्यार तांचो जीव, ताका फटोवपी तो रगताचो मनीस.
२२ शेजाऱ्याचें जिवीत काडून घेवपी ताका मारता; आनी जो मजुराक ताच्या भाड्याक फटयता तो रगत व्हांवपी.
२३ एकलो बांदता आनी दुसरो ओडून उडयता तेन्ना तांकां श्रम सोडून कितें फायदो?
२४ एकलो मागणें करता आनी दुसरो शाप दिता, कोणाचो आवाज सर्वेस्पर आयकतलो?
२५ मेल्ल्या मड्याक हात लायल्या उपरांत धुंवता, ताका परत हात लायल्यार ताका धुंवल्यार कितें फायदो जाता?
२६ आपल्या पात्कां खातीर उपास करता आनी परत वचून तशें करता, ताची मागणें कोण आयकतलो? वा ताच्या नम्रतायेन ताका कितें फायदो जाता?

अध्याय 35

१ कायद्याक पाळो दिवपी पुरो बळी हाडटा आनी आज्ञा पाळपी तो शांती बळी दिता.
२ बऱ्याचें बदलपी तो बारीक पिठ दिता; आनी भिक्षा दिवपी तो स्तुती करता.
३ वायटपणांतल्यान पयस वचप हें सर्वेस्पराक आवडटा; आनी अनीती सोडून दिवप म्हणल्यार प्रायश्चित.
४ तूं प्रभू मुखार रितें दिसूंक ना.
५ कित्याक हीं सगळीं आज्ञाक लागून करुंक जाय.
६ नितीमानाच्या अर्पणाक लागून वेदी चरबी जाता आनी ताचो गोड वास परमात्मा मुखार आसता.
७ न्यायी मनशाचो बळी मान्य आसा. आनी ताचो उगडास केन्नाच विसरूंक मेळचो ना.
८ बऱ्या दोळ्यांनी सर्वेस्पराक ताचो मान कर आनी तुज्या हातांतलीं पयली फळां उणीं करुंक नाका.
९ तुज्या सगळ्या दानांत उल्लासपूर्ण मुखामळ दाखोव आनी तुजें दशमांश खोशीन उर्बा कर.
१० सगळ्यांत उंचल्या मनशाक ताणें तुका गिरेस्त केल्ल्या प्रमाणें दिव; आनी जशें तुका मेळ्ळां तशें, उल्लासपूर्ण दोळ्यांनी दिवचें.
११ कित्याक, सर्वेस्पर तुका ताचे परस सात पटीन दितलो.
१२ दानांनी भ्रश्ट करुंक नाका; कित्याक ताका मेळचो ना, आनी अनीती बळींचेर विस्वास दवरचो न्हय; कित्याक सर्वेस्पर न्यायाधीश, आनी ताचे कडेन व्यक्तींचो आदर ना.
१३ तो गरीब मनशा आड कोणाकूच मान्य करचो ना, पूण जुलमी मनशांचें मागणें आयकतलो.
१४ बापायच्या विनंतींक तो तिरस्कार करचो ना; तशेंच विधवा, जेन्ना ती आपली कागाळ ओतता.
१५ विधवेच्या गालांतल्यान दुकां व्हांवनात? आनी तांकां पडपी मनशाचेर तिचो रडणो ना?
१६ जो सर्वेस्पराची सेवा करता ताका कृपा करून येवकार मेळटलो आनी ताची मागणें मेघां मेरेन पावतली.
१७ नम्र मनशांची मागणें मेघांक भितर घालता आनी ती लागीं येयसर ताका सांत्वन मेळचो ना; जो मेरेन सगळ्यांत उंचलो मनीस नितीन न्याय करपाक आनी न्याय करपाक पळयना तो मेरेन वचचो ना.
१८ कित्याक सर्वेस्पर सुस्त जावचो ना आनी पराक्रमी तांकां धीर धरचो ना, जो मेरेन तो निर्दयांच्या कमरांक फाडून उडयना आनी विधर्मांक सूड दिवंक ना. जो मेरेन ताणें अभिमानी लोकांची गर्दी काडून उडयली ना आनी अनीतींची राजदंड मोडली ना;
१९ जो मेरेन ताणें दरेकल्याक आपल्या कर्तुबां प्रमाणें आनी मनशांच्या कर्तुबां प्रमाणें, तांच्या कर्तुबां प्रमाणें दिवचें ना; जो मेरेन ताणें आपल्या लोकांचो वावर केलो आनी आपल्या दयाळपणांत तांकां खोशी करचे मेरेन.
२० दुकळाच्या वेळार पावसाच्या मेघां भशेन दुख्खाच्या वेळार दयाळ ऋतू प्रमाण आसता.

अध्याय 36

१ सगळ्यांचो देवा, आमचेर दया कर आनी आमकां पळय.
२ तुका सोदना त्या सगळ्या राष्ट्रांचेर तुजो भंय धाड.
३ परकी राश्ट्रां आड तुजो हात उबो कर आनी तांकां तुजी बळगें पळोवंक दिवचें.
४ जसो तूं आमचे भितर पवित्र जालो, तसो तूं आमचे आदीं तांचे मदें व्हड जावंक जाय.
५ आनी आमी तुका वळखतात तशें तांकां तुका कळूंक जाय, हे देवा, फकत तुज्या बगर कोणूच देव ना.
६ नवी चिन्नां दाखोव आनी हेर विचित्र अजापां कर: तुज्या हाताची आनी उजव्या भुजाची महिमा कर, तुज्या अद्भुत कर्तुबां मुखार दवरुंक.
७ राग उबो कर आनी राग उडोवचो, दुस्मानाक काडून उडोवचो आनी दुस्मानाक नाश कर.
८ थोडो वेळ, कराराचो उगडास कर आनी तुज्या अद्भुत कर्तुबांचो उलोवणी कर.
९ जो सुटता तो उज्याच्या रागान नसून वचूंक जाय; आनी लोकांक जुलूम करपी तांकां नाश जावंक दिवचे.
१० "आमच्या बगर दुसरो कोणूच ना" अशें म्हणपी विधर्मी राज्यकर्त्यांच्यो तकली फाडून उडोवप.
११ जाकोबाच्यो सगळ्यो वंशज एकठांय कर आनी सुरवाती सावन जाल्ले भशेन तूं तांचो वारसो घे.
१२ हे प्रभू, तुज्या नांवान आपयल्ल्या लोकांक आनी तुज्या पयल्या भुरग्याक नांव दिल्ल्या इज्रायलाचेर दया कर.
१३ तुजें पवित्र शार, तुजें विसव घेवपाचें थळ जेरुसलेमाचेर दयाळू कर.
१४ तुज्या उलोवंक जायनातल्या उलोवपांनी सियोनाक आनी तुज्या लोकांक तुज्या वैभवान भर.
१५ सुरवाती सावन तुजे कडेन आशिल्ल्या लोकांक गवाय दिव आनी तुज्या नांवान आशिल्ले संदेष्टे उबे कर.
१६ तुजी वाट पळोवपी लोकांक इनाम दिव आनी तुज्या संदेष्ट्यांक विस्वासू मेळूंक जाय.
१७ हे प्रभू, तुज्या लोकांचेर आरोनान दिल्ल्या आशीर्वादा प्रमाण तुज्या सेवकांचें मागणें आयक, तूं सर्वेस्पर, सासणाचो देव, हें पृथ्वीचेर रावपी सगळ्यांक कळचें.
१८ पोट सगळें खाण खाता, तरी एक अन्न दुसऱ्या परस बरें.

१९ जशी ताळूक विंगड विंगड प्रकारच्या हिरणमांसाची चव घेता, तशीच खोट्या उलोवपाक समजून घेवपी काळजाक.
२० खरखरीत काळजाक त्रास जाता, पूण अणभव आशिल्लो मनीस ताका फायदो दितलो.
२१ बायल दरेक दादल्याक स्वीकार करतली, तरी एक धूव दुसऱ्या परस बरी.
२२ बायलेची सोबीतकाय मुखामळाक उर्बा दिता आनी दादल्याक ताचे परस बरे कांयच आवडना.
२३ तिच्या जिबेंत दयाळपण, नम्रताय आनी सांत्वन आसत जाल्यार तिचो घोव हेर मनशां सारको ना.
२४ कोणाक बायल मेळ्ळ्ळ्ळ्ळ्ळ्ळ्ा एक संपत्ती, आपल्या सारको आदार आनी विसवाचो खांबो सुरू करता.
२५ जंय कोंडो ना, थंय ताची संपत्ती लुटतात आनी बायलेचो ना तो शोक करून वयर सकयल भोंवत रावता.
२६ शारांतल्यान शारांत धांवपी चोराचेर कोण विस्वास दवरतलो? देखून घर नाशिल्ल्या आनी रातच्यान खंय रावता त्या मनशाचेर कोण विस्वास दवरतलो?

अध्याय 37

१ दर एक इश्ट म्हणटा, हांवूय ताचो इश्ट, पूण एक इश्ट आसा, तो नांवान फकत इश्ट.
२ एक साथीदार आनी इश्ट दुस्माना कडेन वळटा तेन्ना मरणा मेरेन दुख्ख न्हय?
३ हे दुश्ट कल्पने, धतरेक फटवणूक लावंक तूं खंयच्यान भितर सरलो?
४ एक साथीदार आसा, जो इश्टाच्या समृध्दीक खोशी जाता, पूण संकश्टाच्या वेळार ताचे आड आसतलो.
५ एक साथीदार आसता, जो आपल्या इश्टाक पोटा खातीर आदार करता आनी दुस्माना आड बकलर उखलता.
६ तुज्या इश्टाक तुज्या मनांत विसरूं नाकात, आनी तुज्या गिरेस्तकायेन ताका बेपर्वा करुंक नाका.
७ दरेक सल्लागार सल्लागाराची तोखणाय करता; पूण कांय जाण स्वता खातीर सल्लो दितात.
८ सल्लागाराक सादूर राव आनी ताका कितें गरज आसा तें पयलीं जाणून घेयात; कित्याक तो स्वता खातीर सल्लो दितलो; नाजाल्यार तो तुजेर चिटयो घालूंक ना.
९ तुका म्हण, तुजी वाट बरी आसा, उपरांत तो तुजेर कितें घडटलें तें पळेवंक दुसरे वटेन उबो रावता.
१० तुजेर दुबाव घेवपी मनशा कडेन विचार करचो न्हय, आनी तुजेर मत्सर करपी लोकां कडल्यान तुजो सल्लो लिपोवचो.
११ आनी ज्या बायलेक आपूण मत्सर करता, ताचे कडेन हात लावंक नाका; झुजाच्या गजालींनी कायर मनशा कडेनय न्हय; तशेंच विनिमय संबंदी वेपाऱ्या कडेन; तशेंच विकपाच्या खरेदीदाराक; तशेंच उपकार मानपी मत्सर करपी मनशा कडेनय; तशेंच दयाळपणाक स्पर्श करपी निर्दय मनशा कडेन; तशेंच खंयच्याय कामाक आळशी लोकां वांगडा; तशेंच एक वर्स काम सोंपोवपा खातीर भाड्याक घेवपी मनशा वांगडा; आनी चड वेवसाय करपी बेकार नोकराकय, कसल्याच सल्ल्यांत ह्यांचें आयकूंक नाकात.
१२ पूण तुज्या मनांत तुज्या मना प्रमाणें आसता आनी तुजें गर्भपात जालें जाल्यार तुज्या वांगडा दुख्खी जातलो.
१३ तुज्याच काळजाचो सल्लो उबो राव, कित्याक तुका ताचे परस चड विस्वासू कोणूच ना.
१४ कित्याक एका मनशाचें मन केन्ना केन्नाय ताका सात परस चड राखणदार सांगपाची सवय आसता, जे वयर उंच गोपुरांत बसतात.
१५ आनी सगळ्यांत चड म्हळ्यार तो तुजी वाट खऱ्यांनीच दिलो म्हूण मागणें कर.
१६ दर एका उद्द्येगा मुखार तर्क आनी दर एका कृती मुखार सल्लो दिवचो.
१७ मुखामळ हें काळजाच्या बदलाचें लक्षण.
१८ चार तरांचीं गजाली दिसतात: बरें आनी वायट, जिवीत आनी मरण, पूण जीब तांचेर सदांच राज्य करता.
१९ बुद्धीमान आनी जायत्यांक शिकयता, पूण स्वताक फायद्याचो ना.
२० उत्रांनी बुद्धी दाखयता आनी ताचो दुस्वास जाता, ताका सगळ्या खाणांचो उणाव जातलो.
२१ कित्याक, ताका सर्वेस्पराची कृपा दिवंक ना, कित्याक ताका सगळी बुद्धी मेळना.
२२ दुसरो स्वताक बुद्धीमान; आनी समजून घेवपाचीं फळां ताच्या तोंडात तोखणायेचीं.
२३ बुदवंत मनीस आपल्या लोकांक शिकयता; आनी ताच्या समजणेचीं फळां अपेसांत पडनात.
२४ बुदवंत मनीस आशीर्वादान भरतलो; ताका पळोवपी सगळे ताका खुशाल मानतले.
२५ मनशाच्या जिविताचे दीस मेजूं येतात, पूण इज्रायलाचे दीस अगणित आसात.
२६ बुदवंत मनशाक आपल्या लोकां मदें वैभव मेळटलें आनी ताचें नांव सासणाचें आसतलें.
२७ म्हज्या पुता, तुज्या जिवितांत तुज्या जिवाची परिक्षा कर आनी ताका कितें वायट आसा तें पळय आनी तें ताका दिवंक नाका.
२८ कित्याक सगळ्यांक सगळ्यांक फायद्याचें ना, आनी सगळ्या जिवाक सगळ्या गजालींनी खोशी जायना.
२९ खंयच्याय रुचीक वस्तूंत अतृप्त जावंक नाकात आनी जेवणाचो चड लोभ करुंक नाकात.
३० कित्याक चड खावप जाल्यार दुयेंस जाता आनी चड खावप हें कोलेरांत रुपांतरीत जातलें.
३१ खरखरीत करून जायते जाण नाश जाल्यात; पूण जो कोण लक्ष दिता तो आपलें आयुश्य लांब करता.

अध्याय 38

१ वैजक मेळपाक जाय त्या मानान ताका फावो तो मान दिवचो, कित्याक सर्वेस्परान ताका रचला.
२ कित्याक सगळ्यांत उंचल्या मनशा कडल्यान बरेपण येता आनी ताका राजाचो मान मेळटलो.
३ वैजाची कुशळटाय ताची तकली वयर काडटली आनी व्हड मनशां मुखार ताची तोखणाय जातली.
४ सर्वेस्परान धतरेंतल्यान वखदां तयार केल्यात; आनी बुद्धीमान तांकां तिरस्कार करचो ना.
५ उदक लांकडान गोड केल्लें न्हय, ताचें सद्गुण कळचें म्हणून?
६ आनी ताच्या अद्भुत कर्तुबांनी ताका मान मेळचो म्हूण ताणें मनशांक कुशळटाय दिल्या.
७ अशांवरवीं तो मनशांक बरे करता आनी तांची वेदना काडून उडयता.
८ अशां पासून दवाखानो मिठाई करता; आनी ताच्या कर्तुबांचो शेवट ना; आनी ताचे कडल्यान सगळ्या पृथ्वीचेर शांती मेळटा.
९ म्हज्या पुता, तुज्या दुयेंसांत बेपर्वा करुंक नाका, पूण सर्वेस्पराक मागणें कर आनी तो तुका बरे करतलो.

१० पातक सोडून, तुजे हात बरोबर वेवस्थीत कर आनी तुजें काळीज सगळ्या वायटपणांतल्यान निवळ कर.
११ गोड वास आनी बारीक पिठाचो उगडास कर; आनी चरबी अर्पण करतात, ना अशें.
१२ मागीर वैजकाक सुवात दिवची, कित्याक सर्वेस्परान ताका रचला, ताका तुज्या कडल्यान वचूंक दिवंक नाका, कित्याक तुका ताची गरज आसा.
१३ एक काळ आसता जेन्ना तांच्या हातांत बरें यश मेळटा.
१४ कित्याक ते आयुश्य वाडोवपाक सोंपें आनी उपाय दिवपा खातीर जें दितात तें ताका समृध्द जावचें म्हूण ते देवा कडेन मागणें करतले.
१५ जो कोण आपल्या रचणाराच्या मुखार पातक करता, तो वैजाच्या हातांत पडूं.
१६ म्हज्या पुता, मेल्ल्या मनशांचेर दुकां पडूं आनी तुका व्हडलें लुकसाण जालां तशें विलाप करुंक सुरवात करुंक जाय; आनी मागीर ताची कूड रिती प्रमाण व्यापून दवरची आनी ताच्या पुरपाक दुर्लक्ष करचें न्हय.
१७ कडू रड, व्हडली कुर्कुटावप आनी तो फावो तसो विलाप कर, आनी तो एक-दोन दीस, तुजेर वायट उलोवंक नाका, आनी मागीर तुज्या जडपणाक लागून स्वताक सांत्वन दिव.
१८ कित्याक जडपणांतल्यान मरण येता आनी काळजाचें जडपण बळ मोडटा.
१९ दुख्खांतय दुख्ख उरता आनी गरीबांचें जिवीत काळजाचो शाप.
२० काळजाक कसलेंच जडपण घेवचें न्हय, तें धांवडावन घालचें आनी निमाणो शेवट वांगडी करचो.
२१ तें विसरूं नाकात, कित्याक परतून वळवळना, ताचें बरें करुंक ना, पूण तुका दुखापत कर.
२२ म्हज्या न्यायाचो उगडास कर, कित्याक तुजोय न्याय आसतलो; काल म्हजे खातीर आनी आयज तुजे खातीर.
२३ मेल्ल्या मनशाक सुशेगाद जातकच ताची याद उरची; आनी ताचो आत्मो ताचे कडल्यान पयस जातकच ताचे खातीर सांत्वन मेळोवचो.
२४ विद्वान मनशाची बुद्धी फुरसतीच्या संदर्भान मेळटा आनी थोडो वेवसाय बुद्धीमान जातलो.
२५ नांगर धरपी आनी कोंड्याचो अभिमान बाळगपी, बैलांक धांवडावपी आनी तांच्या श्रमांत व्यस्त आशिल्लो आनी बैलांचो उलोवप ताका कसो मेळटलो?
२६ तो खांदयो करपाक आपलें मन दिता; आनी गायांक चारा दिवपाक मेहनती आसता.
२७ अशें दर एक सुतार आनी कामगार, जे रात-दिस कश्ट करतात, आनी मुहर कापून कबर कबर करतात आनी व्हड प्रमाणांत तयार करपाक यत्न करतात आनी खोट्या प्रतिमांक स्वताक दितात आनी काम सोंपपाक पळयतात.
२८ लोहकारय नांगराच्या कुशीक बसून लोखणाच्या कामाचेर विचार करता, उज्याची वाफ ताचें मांस उध्वस्त करता आनी तो भट्टेच्या उश्णते कडेन झुजता, हातोड्याचो आनी नांगराचो आवाज ताच्या कानांत आनी ताच्या कानांत सदांच आसता तो तयार केल्ल्या वस्तूच्या नमुन्याचेर दोळे स्थिर पळयतात; तो आपलें काम सोंपोवंक आपलें मन दवरता आनी तें एकदम चकचकीत करुंक पळयता.
२९ तशेंच कुंभार आपल्या कामांत बसून पांयांनी चाक घुंवडायता, जो सदांच काळजीपूर्वक आपल्या कामांत रावता आनी आपलें सगळें काम गणने प्रमाण करता;
३० तो आपल्या भुजान माती तयार करता आनी आपलें बळ आपल्या पांयां मुखार नमस्कार करता; ताका फुडें व्हरपाक तो स्वताक लागू करता; आनी भट्टी निवळ करपाक तो यत्न करता.
३१ हे सगळे आपल्या हाताचेर विस्वास दवरतात आनी दरेकलो आपल्या वावरांत बुद्धीमान आसता.
३२ ह्यां बगर शारांत रावपाक मेळचें ना आनी तांकां जाय थंय रावचें ना आनी वयर सकयल वचचें ना.
३३ तांकां भौशीक सल्ल्यांत सोदूंक जायना, आनी मंडळींत उंच बसूंक जायना, न्यायाधीशांच्या आसनाचेर बसूंक जायना, न्यायाची वाक्य समजूंक जायना, तांकां न्याय आनी न्याय जाहीर करुंक जायना; आनी बोधकथा सांगतात थंय तीं मेळचीं नात.
३४ पूण ते संवसाराची स्थिती तिगोवन दवरतले आनी तांची सगळी इत्सा तांच्या कारागिरींत आसा.

अध्याय 39

१ पूण जो कोण परमात्म्याच्या कायद्याक आपलें मन दिता आनी ताच्या चिंतनांत व्यस्त आसता, तो सगळ्या पुर्विल्ल्या लोकांची बुद्धी सोदतलो आनी भाकीत उलोवपांत व्यस्त आसतलो.
२ तो नामनेच्या मनशांचीं उतरां पाळटलो आनी जंय सूक्ष्म बोधकथा आसात थंय तो थंयय आसतलो.
३ तो गंभीर वाक्यांचीं गुपीत सोदतलो आनी काळखांतल्या बोधकथांचो वळख करून घेतलो.
४ तो व्हड मनशां मदीं सेवा करतलो आनी राजकुंवरां मुखार दिसतलो, तो परकी देशांतल्यान भोंवतलो; कित्याक ताणें मनशां मदें बरें आनी वायट परिक्षा घेतलां.
५ तो आपलें काळीज बेगीन आपल्याक तयार केल्ल्या प्रभू कडेन आदार दितलो आनी सगळ्यांत उंचेल्या मनशा मुखार मागणें करतलो आनी मागणें करून तोंड उगडटलो आनी आपल्या पात्कां खातीर विनवणी करतलो.
६ जेन्ना व्हड प्रभूक जाय तेन्ना तो समजून घेवपाच्या आत्म्यान भरतलो, तो बुद्धीमान वाक्य ओततलो आनी आपल्या मागणेंत सर्वेस्पराचे उपकार मानतलो.
७ तो आपली सल्लागार आनी गिन्यान दिग्दर्शीत करतलो आनी आपल्या गुपीत गजालींचो मनन करतलो.
८ आपूण शिकलां तें सांगतलो आनी सर्वेस्पराच्या कराराच्या कायद्याचो अभिमान बाळगतलो.
९ ताच्या समजणेची जायते जाण तोखणाय करतले; आनी जो मेरेन संवसार टिकतलो तो मेरेन तो पुसून वचचो ना; ताची याद पयस वचची ना आनी ताचें नांव पिळगे पिळगे जियेतलें.
१० राष्ट्रां ताची बुद्धी दाखयतली आनी सभा ताची स्तुती करतली.
११ तो मेलो जाल्यार हजारां परस व्हडलें नांव सोडून वचतलो आनी जियेल्यार तें वाडयतलो.
१२ तरी म्हाका चड सांगपाचें आसा, जें हांवें विचारलां; कारण हांव पूर्ण जाल्ल्या चंद्राच्या भशेन भरिल्लो आसां.
१३ हे पवित्र भुरगीं, म्हजें आयकून, शेताच्या व्हाळांत वाडपी गुलाबाच्या झाडा सारकें कळयात.
१४ आनी तुमी धूपपा सारको गोड वास दिवचो आनी कुमुदा सारको फुलचो, वास धाडून स्तुतीचें गीत गावचें, ताच्या सगळ्या कर्तुबांनी प्रभूचो उपकार मानचो.
१५ ताचें नांव व्हड कर आनी तुज्या ओंठाच्या गीतांनी आनी वीणान ताची स्तुती दाखोवची आनी ताची स्तुती करतना तुमी अशें म्हणटले.
१६ सर्वेस्पराचीं सगळीं कर्तुबां चड बरीं आसात आनी तो जें कितें आज्ञा करता तें वेळार पुराय जातलें.

१७ आनी कोणेंच म्हणचें ना: हें कितें? कित्याक तें? कित्याक सोयीस्कर वेळार ते सगळे सोदतले, ताच्या आज्ञे प्रमाण उदक रास जावन उबें रावलें आनी ताच्या तोंडाच्या उतरांनी उदकाचे पात्र उबे रावले.
१८ ताच्या आज्ञे प्रमाण ताका आवडटा तें सगळें जाता; आनी कोणूच आडखळ हाडूंक शकना, जेन्ना तो वाचयतलो.
१९ सगळ्या मनशांचीं कर्तुबां ताचे मुखार आसात आनी ताच्या दोळ्यांतल्यान कांयच लिपोवंक मेळना.
२० तो सासणाच्या काळा थावन सासणाक पळेता; आनी ताचे मुखार कांयच अद्‌भुत ना.
२१ मनशान म्हणपाची गरज ना, हें कितें? कित्याक तें? कित्याक ताणें सगळ्यो वस्तू तांच्या उपेगा खातीर तयार केल्यात.
२२ ताच्या आशिर्वादान सुक्या जमनीक न्हंय सारकें व्यापून उडयलें आनी हुंवाराच्या रुपान उदक दिलें.
२३ जशें ताणें उदकाक मीठ केलें, तसोच ताचो राग राष्ट्रांक वारसो मेळटलो.
२४ जशें ताचीं मार्गां पवित्रांक स्पश्ट आसात; तशेंच ते वायटकारांक आडखळ आसात.
२५ कित्याक बऱ्यो बऱ्यो गजाली सुरवाती सावन रचल्यात, तशींच पातक्यां खातीर वायट गजाली.
२६ मनशाच्या जिविताच्या सगळ्या वापरा खातीर मुखेल वस्तू म्हळ्यार उदक, उजो, लोखण आनी मीठ, गंवाचे पिठ, म्होंव, दूद आनी द्राक्षांचें रगत, तेल आनी कपडे.
२७ ह्यो सगळ्यो गजाली देवभक्तांक बऱ्या खातीर जातात आनी पातकांक त्यो वायटांत रुपांतरीत जातात.
२८ सूड घेवपा खातीर रचिल्ले आत्मे आसात, जे आपल्या रागान त्रासांत पडल्यात; नाशाच्या वेळार ते आपलीं बळगें ओततात आनी तांकां तयार केल्ल्याचो राग शांत करतात.
२९ उजो, गार, दुकळ आनी मरण, हीं सगळीं सूड घेवपा खातीर रचल्यांत;
३० रानवटी जनावरांचे दांत, बिच्छू, नाग आनी दुश्टांक नाश करपाची ख्यास्त दिवपी तलवारी.
३१ ताच्या आज्ञाक लागून ते खोशी जातले आनी गरज पडल्यार ते पृथ्वीचेर तयार उरतले; आनी तांचो वेळ येतकच ताच्या उतराचो उल्लंघन करचे नात.
३२ ताका लागून सुरवाती सावन हांव थिरावन, ह्या गजालींचो विचार करतालो आनी तीं बरयल्लीं सोडून गेलां.
३३ सर्वेस्पराचीं सगळीं कर्तुबां बरीं, आनी तो वेळार गरजेचें सगळें दितलो.
३४ ताका लागून मनशाक म्हणूंक जायना, हें ताचे परस वायट, कित्याक काळा उपरांत तांकां सगळ्यांक बरें मान मेळटलें.
३५ आनी देखून तुमी सगळ्या काळजान आनी तोंडान प्रभूची स्तुती करात आनी सर्वेस्पराच्या नांवाचो आशिर्वाद करात.

अध्याय 40

१ आदामाच्या पुतांक आवयच्या पोटा थावन भायर सरता त्या दिसा थावन सगळ्या वस्तूंच्या आवय कडेन परत येंवच्या दिसा मेरेन दरेकल्याक व्हडली त्रास निर्माण जाता.
२ तांकां येवपी गजालींची कल्पना आनी मरणाचो दीस तांचो विचार त्रास दिता आनी काळजाक भंय निर्माण करता;
३ वैभवाच्या सिंहासनाचेर बसल्ल्या मनशा कडल्यान, धतरेचेर आनी भस्मांत नम्र जाल्ल्या मनशा मेरेन;
४ जांबळो आनी मुकूट घालपी ते तागडेचो कपडो घालून.
५ राग, मत्सर, संकश्ट आनी अस्वस्थताय, मरणाची भिरांत, राग आनी झगडीं आनी ताच्या खाटीर आरामाच्या वेळार ताची रातची न्हीद, ताचें गिन्यान बदलतात.
६ थोडो वा कांयच ताचो विसव, आनी उपरांत तो न्हिदेंत आसता, जशें पळोवणी दिसांतल्यान, काळजाच्या दर्शनांत त्रासांत पडटा, जशें तो झुजांतल्यान सुटलो.
७ सगळें सुरक्षीत जातकच तो जागो जाता आनी भंय कांयच नाशिल्लो म्हळ्ळें अजाप जाता.
८ अशीं गजाली सगळ्या मासाक, मनशांक आनी जनावरांक घडटात आनी ती पातक करप्यांचेर सात पटींनी चड जाता.
९ मरण, रगत व्हांवप, झगडीं आनी तलवार, संकश्टां, दुकळ, संकश्ट आनी कोड;
१० हीं वस्तू दुश्टां खातीर रचल्यांत आनी तांकां लागून हुंवार आयलो.
११ धतरेचीं सगळीं वस्तू परत धतरे कडेन वळटलीं आनी उदकांतलीं वस्तू दर्यांत परत येतलीं.
१२ सगळो लांच आनी अन्याय पुसून उडयतले, पूण खरे वेव्हार सदांकाळ तिगून उरतले.
१३ अनीतीचो माल न्हंय सारको सुकतलो आनी पावसांतल्या व्हडल्या गडगडाटा भशेन आवाजान ना जातलो.
१४ तो हात उगडटाना तो खोशी जातलो, तशेंच उल्लंघन करपी निरर्थक जातले.
१५ अभक्त लोकांचीं भुरगीं जायतीं फांटे उडचीं नात, पूण कठीण फातराचेर अशुध्द मुळां सारकीं आसतलीं.
१६ न्हंयच्या दर एका उदकाचेर आनी देगेर वाडपी तण सगळ्या तणा मुखार ओडून व्हरतले.
१७ उदारताय एक फळादीक बागे सारकी आनी दयाळपण सदांकाळ तिगून उरता.
१८ कश्ट करप आनी मनशाच्या कडेन समाधान मानप हें एक गोड जिवीत, पूण जो खजिनो मेळटा तो दोगांय परस चड.
१९ भुरगीं आनी शार बांदप मनशाचें नांव चालूच दवरतात, पूण निदोश बायल दोगांय परस चड मेजतात.
२० सोरो आनी संगीत काळजाक खोशी करतात, पूण बुद्धीचो मोग दोगांय परस चड आसा.
२१ नळी आनी स्तोत्रां गोड राग करतात, पूण दोगांयचेर एक सुखद जीब आसता.
२२ तुज्या दोळ्याक अनुग्रह आनी सोभीतकायेची इत्सा आसता, पूण पाचवी आसताना दोनूय मक्यापरस चड.
२३ इश्ट आनी साथीदार केन्नाच वायट मेळना, पूण दोगांयचेर घोवा वांगडा बायल.
२४ भाव आनी आदार संकश्टाच्या काळा आड, पूण भिक्षा दोगांय परस चड सोडयतली.
२५ भांगर आनी रुपें पांय उबो करतात, पूण सल्लो दोगांय परस चड मानतात.
२६ गिरेस्तकाय आनी बळगें काळजाक उबारता, पूण सर्वेस्पराची भिरांत दोगांय परस चड आसता, सर्वेस्पराच्या भंयांत उणाव ना आनी ताका आदार सोदपाची गरज ना.
२७ प्रभूचो भंय एक फळादीक बाग आनी सगळ्या वैभवापरस ताका व्यापून दवरता.
२८ म्हज्या पुता, भिकारी जियेवंक नाका; कारण भिक्षा मागपा परस मरप बरें.
२९ दुसऱ्याच्या मेजाचेर आदारून रावपी मनशाचें जिवीत जिवाक मेजूंक जायना; कित्याक तो दुसऱ्यांच्या जेवणान स्वताक दूषित करता, पूण बरो पोसल्लो बुदवंत मनीस ताचे पासून सावधान रावता.

३० निर्लज्ज मनशाच्या तोंडांत भीक मागप गोड आसता, पूण ताच्या पोटांत उजो पेटतलो.

अध्याय 41

१ हे मरण, आपल्या संपत्तींत सुशेगादपणान जियेवपी मनशाक, ताका त्रास दिवंक कांयच नाशिल्ल्या आनी सगळ्या गजालींनी समृध्दी आशिल्ल्या मनशाक तुजी याद कितली कडू मास!
२ हे मरण, तुजी ख्यास्त गरजेवंताक, आनी जाचें बळगें उणें जाता, जो आतां निमाण्या युगांत आसा, आनी सगळ्या गजालींनी त्रासांत आसा, आनी निराश जाल्ल्या आनी धीर सोडून गेल्ल्या मनशाक मान्य आसा!
३ मरणाची ख्यास्त भियेवंक नाका, तुज्या आदीं आयिल्ल्या आनी उपरांत येवपी लोकांचो उगडास करचो; कित्याक सगळ्या मासाचेर प्रभूचें हें वाक्य.
४ आनी तूं सर्वोच्च मनशाच्या सुखाक कित्याक विरोध करता? तूं धा, शंबर, हजार वर्सां जियेला काय ना, थडग्यांत चवकशी ना.
५ पापी लोकांचीं भुरगीं घृणास्पद भुरगीं आनी अभक्तांच्या रावपाक वळखतात.
६ पातकांच्या भुरग्यांचो वारसो नाश जातलो आनी तांच्या वंशजांक सासणाचो निंदा जातलो.
७ भुरगीं अभक्त बापायची कागाळ करतलीं, कारण ताचे खातीर तांकां धिटाय मेळटली.
८, सर्वोच्च देवाचो कायदो सोडून दिल्ल्या अभक्त मनशां खातीर तुमकां धिक्कार! कित्याक तुमी वाडले जाल्यार, तो तुमचो नाश जातलो.
९ तुमी जल्मले जाल्यार शापाक जल्माक येतले आनी मेले जाल्यार शाप तुमचो वाटो जातलो.
१० पृथ्वीचेर आशिल्ले सगळे परत पृथ्वीचेर वळटले आनी अशे तरेन अभक्त शापांतल्यान नाशांत वचतले.
११ मनशांचें शोक तांच्या कुडीं विशीं आसता, पूण पापी लोकांचें वायट नांव पुसून वचतलें.
१२ तुज्या नांवाचो आदर कर; कित्याक तें तुज्या हजार व्हड भांगराच्या खजिन्यां परस चड चालू उरतलें.
१३ बऱ्या जिविताक थोडे दीस आसतात, पूण बरें नांव सदांकाळ तिगून उरता.
१४ म्हज्या भुरग्यांनो, शिस्त शांती दवरात, कित्याक लिपल्ली बुद्धी आनी दिसनाशिल्लो खजिनो, दोगांयचो कितें फायदो?
१५ आपली बुद्धी लिपोवपी मनशापरस आपली मूर्खपण लिपोवपी मनीस बरें.
१६ देखून म्हज्या उतरा प्रमाणें लज जाय, कित्याक सगळी लज तिगोवन दवरप बरें न्हय; तशेंच सगळ्या गजालींनी ताका पुरायपणान मान्यताय मेळना.
१७ बापाय आनी आवय हांचे मुखार वेश्यावृत्तीची लज जा, आनी राजकुंवर आनी पराक्रमी मनशा मुखार फट उलोवपाची लज;
१८ न्यायाधीश आनी राज्यकर्त्या मुखार गुन्यांव केल्यार; मंडळी आनी लोकांमुखार अधर्माचें; तुज्या जोडीदारा मुखार आनी इश्टा मुखार अन्याय करपाचो;
१९ आनी तूं रावता त्या जाग्या विशीं आनी देवाचें सत्य आनी ताच्या करारा विशीं चोरये विशीं; आनी कोंब्यान मांसाचेर आडखळून रावप; आनी दिवपाक आनी घेवपाक तिरस्कार करपाचो;
२० आनी तुका नमस्कार करपी लोकां मुखार मौन रावप; आनी वेश्या कडेन पळोवप;
२१ आनी तुज्या नात्यांतल्या मनशा कडल्यान तुजें तोंड वळोवंक; वा भाग वा दान काडून घेवप; वा दुसऱ्या मनशाचे बायलेक नदर मारप.
२२ वा आपल्या दासीक चड व्यस्त जावन तिच्या खाटी लागीं येवंक ना; वा इश्टां मुखार गाळी घालपी भाशणांचो; आनी दिल्या उपरांत, धिटाय दिवंक नाका;
२३ वा तुवें आयकल्लें तें परत परत सांगून सांगचें; आनी गुपीत उक्ते करपाची.
२४ अशें तुका खऱ्यांनीच लज मेळटलें आनी सगळ्या मनशां मुखार कृपा मेळटली.

अध्याय 42

१ ह्या गजालींची तूं लज जावंक नाका आनी तातूंतल्यान कोणाकूच पातक करुंक नाका.
२ सर्वोच्चाच्या कायद्याचो आनी ताच्या कराराचो; आनी अभक्तांक नितीमान करुंक न्यायाचो;
३ तुज्या साथीदारांक आनी भोंवडेकारांक हिशोब करुंक; वा इश्टांच्या दायजाच्या दानाचें;
४ समतोल आनी वजन हांचे अचूकतेविशीं; वा चड वा उणें मेळोवपाचें;
५ आनी वेपाऱ्यांच्या उदासीन विक्री विशीं; भुरग्यांच्या खूब दुरुस्तीचें; आनी वायट नोकराची बाजू रगत येवपाक लावप.
६ जंय वायट बायल आसता थंय खात्रीन पाळप बरें; आनी चुप राव, जंय जायते हात आसात.
७ सगळ्यो वस्तू संख्येन आनी वजनान पावय; आनी तुमी भायर दितात वा भितर घेतात तें सगळें बरयल्लें दवरात.
८ अबुद्धीमान आनी मूर्ख आनी तरणाट्यां कडेन झगडपी चड जाण्ट्यांक कळोवंक लज जावची न्हय, अशें तुका खऱ्यांनीच शिकून मेळटलें आनी सगळ्या जिव्या मनशांक मान्यताय मेळटली.
९ कोणाक कळना तेन्ना बापूय चलये खातीर जागो जाता; आनी तिची काळजी न्हीद काडून उडयता, ती ल्हान आसतना, तिच्या पिरायेचें फुल तिका वचूंक नाका; आनी तिचो दुस्वास जावचो न्हय म्हणून लग्न जाल्लो.
१० आपल्या बापायच्या घरांत ती दूषित जावन गुरवार जावची न्हय म्हणून तिच्या कुमारीपणांत; आनी घोव आसप, नाजाल्यार तिची वायट वागणूक जावची न्हय; आनी लग्न जातकच ती वांझ जावची न्हय म्हणून.
११ एक निर्लज्ज चलयेचेर खात्रीन नदर दवर, ती तुज्या दुस्मानांक हांसपाची गजाल आनी शारांत एक उपशब्द आनी लोकां मदीं अपमान करुंक आनी लोकां मुखार तुका लज करुंक नाका.
१२ दर एका कुडीची सोबीतकाय पळोवंक नाका आनी बायलां मदीं बसूंक नाका.
१३ कित्याक कपड्यांतल्यान एक पतंग आनी बायलां कडल्यान वायटपण येता.
१४ शिष्ट बायले परस दादल्याचें चोळप बरें, लज आनी निंदा हाडपी बायले परस, हांव म्हणटां.
१५ हांव आतां सर्वेस्पराच्या कर्तुबांचो उगडास करतलों आनी पळेल्ल्या गजालींचो उगडास करतलों: सर्वेस्पराच्या उतरांनी ताचीं कर्तुबां आसात.
१६ उजवाड दिवपी सुर्या सगळ्या वस्तूंक पळेता आनी ताचें काम सर्वेस्पराच्या महिमानान भरिल्लें आसता.

१७ ताच्या महिमे खातीर जें कितें आसा तें स्थापन जावचें म्हूण सर्वशक्तिमान प्रभून घट्टपणान थिरावल्लीं सगळीं अद्‌भुत कर्तुबां सांगुंक प्रभून संतांक शक्त दिवंक ना.
१८ तो खोल आनी काळजाचो सोद घेता आनी तांचो धूर्त युक्ती पळयता, कित्याक सर्वेस्पर वळखूंक येवपी सगळें जाणता आनी संवसाराचीं चिन्नां तो पळयता.
१९ तो आदल्या आनी येवपाच्यो गजाली सांगता आनी लिपल्ल्या गजालींचीं पावलां उक्तायता.
२० ताका कसलोच विचार सुटना आनी ताचे कडल्यान खंयचेंय उतर लिपलां.
२१ ताणें आपल्या बुद्धीच्या उत्कृश्ट कर्तुबांक सजयल्यात आनी तो सासणाच्या काळा थावन सासणाचो आसा, ताका कांयच जोडूंक जायना, ताका उणो जावंक जायना आनी ताका खंयच्याच सल्लागाराची गरज ना.
२२ आरे ताचीं सगळीं कर्तुबां कितली इत्सा करतात! आनी मनशाक स्फुलिंगा मेरेन लेगीत पळोवंक मेळचें म्हणून.
२३ ह्यो सगळ्यो गजाली सदांकाळ जियेतात आनी सगळ्या उपेगा खातीर उरतात आनी तीं सगळीं आज्ञापालन करतात.
२४ सगळ्यो गजाली एकामेकां आड दुप्पट जातात आनी ताणें कांयच अपूर्ण करूंक ना.
२५ एक गजाल बरी वा दुसरी गजाल स्थापन करता आनी ताचो महिमा पळोवन कोण भरतलो?

अध्याय 43

१ उंचायेचो अभिमान, स्पश्ट आकाश, स्वर्गाची सोबीतकाय, ताच्या वैभवशाली देखाव्या वांगडा;
२ सूर्य प्रगट जाताना, ताच्या उदेंतेक एक अद्‌भुत वाद्य, सर्वोच्च मनशाचें काम जाहीर करता.
३ दनपारां तो देश सुकयता आनी ताची जळपी उश्णताय कोण सोंसता?
४ भट्टी फुंकपी मनीस उश्णतेच्या कामांत आसता, पूण सुर्यान दोंगर तीन पटीन लासतात; अग्नीमय वाफ उस्वास घेवन आनी उजवाडाचे तुळयो धाडून दोळे मंद करतात.
५ तें तयार करपी प्रभू व्हड; आनी ताच्या आज्ञा प्रमाण बेगीन धांवता.
६ ताणें चंद्राकय काळाची घोशणा आनी संवसाराची चिन्नां तिच्या वेळार सेवा करुंक केलो.
७ चंद्रांतल्यान मेजवानीचें चिन्न, तिच्या परिपूर्णतेंत उणें जावपी उजवाड.
८ म्हयनो तिच्या नांवान म्हणटात, तिच्या बदलांत अजापीत करपी वाडत वता, वयल्या सैन्याचें साधन जावन, सर्गाच्या आकाशांत चकचकीत जाता;
९ सर्गाची सोबीतकाय, नखेत्रांची महिमा, सर्वेस्पराच्या उंचल्या सुवातींनी उजवाड दिवपी अलंकार.
१० पवित्र मनशाच्या आज्ञे प्रमाण ते आपल्या क्रमांत उबे रावतले आनी आपल्या घड्याळांत केन्नाच बेसुमार जावचे नात.
११ इंद्रधनुष्य पळय आनी ताका तयार केल्ल्याची स्तुती कर; ताच्या तेजांत खूब सोबीत आसा.
१२ तो सर्गाक एक वैभवशाली मंडळान भोंवता आनी सगळ्यांत उंचल्या मनशाच्या हातांनी ताका वांकयला.
१३ ताच्या आज्ञे प्रमाण तो बर्फाक पडून उडयता आनी आपल्या न्यायाचीं वीज बेगीन धाडटा.
१४ हातूंतल्यान खजिनो उगडटात आनी मेघ सुकण्यां भशेन उडटात.
१५ आपल्या व्हड बळग्यान तो मेघांक घट्ट करता आनी गारांचे फातर ल्हान मोडटात.
१६ ताका पळोवन दोंगर हालोवंक लागतात आनी ताच्या इत्से प्रमाण दक्षिण वारें व्हांवता.
१७ गडगडाचो आवाज धर्तरेक थरथरता, उत्तरेकडलें वादळ आनी भोंवतणचें वारें तशें जाता: सुकणीं उडटात तशें तो बर्फ शिंपडटा आनी तांचो पडप टिळकांच्या उजवाडा सारको.
१८ ताच्या धव्या रंगाची सोबीतकाय पळोवन दोळो अजापीत जाता आनी ताच्या पावसाचेर काळीज अजापीत जाता.
१९ तो धर्तरेचेर मीठ सारको दंव घालता आनी तो घट्ट जावन ती धारदार दांड्यांच्या माथ्यार पडटा.
२० उत्तरेकडल्यान थंड वारें व्हांवता आनी उदक बर्फांत घट्ट जाता तेन्ना तें उदकाच्या दर एका जमल्या वेळार रावता आनी उदकाक छाती सारकें कपडे घालता.
२१ तो दोंगर खावन रान जळयता आनी तण उज्या भशेन भस्म करता.
२२ सगळ्यांचो एक वर्तमान उपाय म्हळ्यार बेगीन येवपी धुकें, उश्णताये उपरांत येवपी दंव.
२३ ताच्या सल्ल्यान तो खोल भाग शांत करता आनी तातूंत जुंवे लायता.
२४ दर्याचेर भोंवपी लोक ताचो धोको सांगतात; आनी कानान आयकून आमी ताचेर अजापीत जातात.
२५ कित्याक तातूंत विचित्र आनी अद्‌भुत कर्तुबां, विंगड विंगड प्रकारचीं जनावरां आनी व्हेल रचल्यात.
२६ ताच्या शेवटाक समृध्द येस मेळटा आनी ताच्या उतरान सगळ्यो गजाली तयार जातात.
२७ आमी चड उलोवंक शकतात, तरी लेगीत उणे जातात, देखून एकठांय सांगल्यार तो सगळो.
२८ आमी ताका कसो व्हड करुंक शकतले? कित्याक तो आपल्या सगळ्या कर्तुबां परस व्हडलो.
२९ सर्वेस्पर भयानक आनी खूब व्हड आनी ताची शक्त अद्‌भुत आसा.
३० जेन्ना तुमी प्रभूची महिमा करतात तेन्ना ताका शक्य तितले उंच कर; कित्याक तो अजून खूब चड आसतलो, आनी तुमी ताका उंच करतना तुमचीं सगळीं बळगें वाडयतले आनी थकचे न्हय; कित्याक तुमी केन्नाच पयस वचूंक शकनात.
३१ आमकां सांगुंक ताका कोणे पळेला? आनी तो आसा तसो ताका कोण व्हड करूंक शकता?
३२ ह्यां परस व्हडली गजाल अजून लिपल्या, कित्याक ताचीं थोडीं कर्तुबां आमी पळेल्यांत.
३३ कित्याक सर्वेस्परान सगळें रचलां; आनी देवभक्तांक ताणें बुद्धी दिल्या.

अध्याय 44

१ आतां आमी नामनेच्या मनशांची आनी आमकां जल्म दिवपी आमच्या बापायची स्तुती करूंया.
२ सर्वेस्परान सुरवाती सावन आपल्या व्हड बळग्यान तांचो व्हड महिमा केला.
३ आपल्या राज्यांत राज्य करपी मनीस, आपल्या बळग्या खातीर नामनेचे मनीस, आपल्या समजणे वरवीं सल्लो दिवपी आनी भाकीत सांगपी.
४ लोकांचे फुडारी आपल्या सल्ल्यान आनी शिकपाच्या गिन्यानान लोकांक फावो जातात, तांचीं सुचोवण्यो बुद्धीमान आनी वाक्पटु आसतात.

५ जशें संगीत सुर सोदून काडले, आनी बरयल्ले श्लोक वाचले:
६ गिरेस्त मनीस क्षमतेन सजयल्ले आनी आपल्या रावपाच्या सुवातींनी शांतीपणान रावतात.
७ ह्या सगळ्यांक तांच्या पिळग्यांनी मान मेळ्ळे आनी तांचो काळाचो महिमा जालो.
८ तांचे मदले एक नांव सोडून गेले, तांचो स्तुती कळोवंक.
९ आनी कांय जाण आसात, जांकां याद ना; जे केन्नाच नाशिल्ले भशेन नाश जाल्यात; आनी केन्नाच जल्मूंक नाशिल्ल्यावरी जातात; आनी तांचे उपरांतचीं भुरगीं.
१० पूण हे दयाळ मनीस आशिल्ले, तांचो नीतिमत्व विसरूंक ना.
११ तांच्या संतती वांगडा सदांच बरो वारसो उरतलो आनी तांचीं भुरगीं करारा भितर आसतलीं.
१२ तांची संतती आनी भुरगीं तांचे खातीर उबीं रावतात.
१३ तांची संतती सदांकाळ उरतली आनी तांची वैभव पुसून वचची ना.
१४ तांचीं मडीं शांतीपणान पुरतात; पूण तांचें नांव सदांकाळ जियेता.
१५ लोक आपली बुद्धी सांगतले आनी सभा तांची तोखणाय करतली.
१६ हनोकान प्रभूक खोशी केलो आनी सगळ्या पिळग्यांक पश्चात्ताप करपाची देख जावन तो अणकारीत जालो.
१७ नोहाक परिपूर्ण आनी नितीमान मेळ्ळो; रागाच्या काळांत ताका संवसाराच्या बदलाक व्हेलो; देखून हुंवार येतकच तो धर्तरेचेर उरिल्लो उरलो.
१८ ताचे कडेन एक सासणाचो करार जालो, तो हुंवाराक लागून सगळो मनीस आनीक ना जावचो ना.
१९ अब्राहम जायत्या लोकांचो व्हडलो बापूय आशिल्लो, ताचे सारको कोणूच वैभवांत नाशिल्लो;
२० ताणें सर्वोच्च मनशाचो कायदो पाळलो आनी ताचे कडेन करार केलो. आनी तो सिध्द जालो तेन्ना तो विस्वासू मेळ्ळो.
२१ ताका लागून ताणें ताका सोपूत दिलो की, आपूण आपल्या वंशजांत राष्ट्रांक आशीर्वाद दितलों आनी ताका धर्तरेच्या धुल्ल सारको वाडयतलो आनी आपल्या संततींक नखेत्रां भशेन उंच करतलो आनी तांकां दर्या थावन दर्यांत वारसो दितलो. आनी न्हंयेसावन देशाच्या शेवटाक मेरेन.
२२ ताणें आपल्या बापायच्या अब्राहामा खातीर तशेंच सगळ्या मनशांचो आशीर्वाद आनी करार इसहाकाक स्थापन केलो आनी तो जाकोबाच्या तकलेचेर दवरलो. ताणें ताका आपल्या आशीर्वादांत स्वीकार केलो, आनी ताका दायज दिलो आनी ताचे भाग वांटले; बारा जमातींमदीं ताणें तांकां वेगळे केल्ले.

अध्याय 45

१ आनी ताच्या मदल्यान एक दयाळ मनीस हाडलो, ताका सगळ्या मनशां मुखार कृपा मेळ्ळी, तो मोयजेस, देवाचो आनी मनशांचो मोग, जाचो उगडास आशीर्वाद आसा.
२ ताणें ताका वैभवशाली संतां सारको केलो आनी ताका व्हड केलो आनी ताचे दुस्मान ताका भियेवन उबे रावले.
३ ताच्या उतरांनी ताणें अजापां बंद केलीं आनी राजां मुखार ताका वैभव दिलो आनी आपल्या लोकां खातीर ताका आज्ञा दिली आनी ताच्या महिमेचो एक भाग ताका दाखयलो.
४ ताणें आपल्या अविश्वासी आनी नम्रपणान ताका पवित्र केलो आनी सगळ्या मनशां मदल्यान ताका वेंचून काडलो.
५ ताणें ताका ताचो आवाज आयकलो आनी ताका काळखांतल्या मेघांत हाडलो आनी ताका जिणेचो आनी गिन्यानाचो कायदो आज्ञा दिली, जाकोब ताचे करार आनी इज्रायलाक ताचे न्याय शिकवंक.
६ ताच्या सारको पवित्र मनीस, ताचो भाव, लेवी वंशांतलो आॅरोनाक ताणें उंच केलो.
७ ताणें ताचे कडेन सासणाचो करार केलो आनी ताका लोकां मदें याजकपण दिलें; ताणें ताका सोबीत अलंकारांनी सोबीत केलो आनी ताका वैभवाची वस्त्र घाली.
८ ताणें ताचेर पुराय महिमा घालो; आनी ताका गिरेस्त वस्त्रां, ब्रॅच, लांब चोळो आनी एफोड घालून ताका बळगें दिलो.
९ ताणें ताका अळमी आनी भोंवतणीं जायतीं भांगराचीं घंटयो घालून भोंवडायली, जाका लागून तो वतना देवळांत आयकूंक येवपी आवाज आनी आवाज येवचो, ताच्या लोकांच्या भुरग्यांचो उगडास म्हणून.
१० पवित्र वस्त्र, भांगर, निळें रेशम आनी जांबळें, भरतकामाचें काम, न्यायाचें छाती आनी उरीम आनी थुम्मीम;
११ धूर्त कामगाराची वावुरपी किरमिजी रंगाची, मुद्रांक कोरांतिल्लीं आनी भांगरांत घाल्लीं मोलादीक फातरांनी, इज्रायल कुळांच्या संख्ये प्रमाणें यादस्तीक कोरांतिल्लें बरप.
१२ ताणें माइत्राचेर भांगराचो मुकूट घालो, तातूंत पवित्रताय, मानाची अलंकार, मोलादीक काम, दोळ्यांची इत्सा, बरी आनी सोबीत कोरांतिल्ली.
१३ ताचे आदीं अशे कोणूच नाशिल्ले, आनी केन्नाच परकी मनशान तीं घालूंक नाशिल्लीं, फकत ताचीं भुरगीं आनी ताच्या भुरग्यांचीं भुरगीं सदांकाळ.
१४ तांचे बळी दर दिसा दोन फावटीं सतत सोंपवचे.
१५ मोयजेसान ताका पवित्र केलो आनी ताका पवित्र तेलान अभिषेक केलो, ताका सासणाच्या करारा वरवीं आनी ताच्या संततींक सर्ग उरतले मेरेन, ताची सेवा करुंक आनी याजकपणाची पदां करुंक, हें ताका थारायलें. आनी ताच्या नांवान लोकांक आशीर्वाद दिवचो.
१६ ताणें ताका जियेवपी सगळ्या मनशां मदल्यान वेंचून काडलो, आपल्या लोकां खातीर समेट करुंक, ताच्या उगडासाक, प्रभूक बळी दिवंक, धूप आनी गोड वास दिवंक.
१७ ताणें ताका आपलीं आज्ञा आनी न्यायाच्या नेमांत अधिकार दिलो, जाकोबाक गवाय शिकवंक आनी ताच्या कायद्यांत इज्रायलाक कळोवंक.
१८ परकी लोकांनी ताचे आड कट रचलो आनी रानांत ताचो बदनामी केलो, दाथान आनी अबीरोन आनी कोराच्या लोकांनी लेगीत रागान आनी रागान ताचो बदनामी केलो.
१९ हें सर्वेस्परान पळेलें आनी ताका नाराज जालो आनी ताच्या रागान तांकां नाश केलो.
२० पूण ताणें आहाराक चड मान केलो आनी ताका दायज दिलो आनी वाडट्या पयल्या फळां ताका वांटून दिली; खास करून ताणें भरपूर भाकरी तयार केली.
२१ कित्याक सर्वेस्परान ताका आनी ताच्या संततींक दिल्ले बळी ते खातात.
२२ पूण लोकांच्या देशांत ताका वारसो नाशिल्लो आनी लोकां मदीं ताका कसलोच वाटो नाशिल्लो, कित्याक सर्वेस्परच ताचो वाटो आनी वारसो.
२३ तिसरो वैभवांत एलिझाराचो पूत फिनीस, कित्याक ताका सर्वेस्पराच्या भंयांत उमेद आशिल्ली आनी काळजाच्या बऱ्या धैरान उबो रावलो.
२४ ताका लागून तो पवित्रस्थानाचो आनी ताच्या लोकांचो मुखेली जातलो आनी ताका आनी ताच्या वंशजांक सदांकाळ

याजकपणाची मान मेळची म्हूण ताचे कडेन शांततायेचो करार जालो.
२५ जुदाच्या वंशांतल्या जेसेचो पूत दावीदा कडेन केल्ल्या करारा प्रमाणें, राजाचें वारसो फकत ताच्या वंशजांक मेळटलो आनी अशें आरोनाचें वारसो ताच्या वंशजांकय मेळटलें.
२६ देव तुज्या काळजांत तुज्या काळजांत बुद्धी दिता, ताच्या लोकांचो नितीमान न्याय करुंक, तांची बरी गजाल ना जावंक ना आनी तांची वैभव सदांकाळ तिगून उरची.

अध्याय 46

१ जेजू एक नावे पूत झुजांत पराक्रमी आशिल्लो आनी मोयजेसाच्या भाकीतांनी उत्तराधिकारी आशिल्लो, तो आपल्या नांवा प्रमाण देवाच्या वेंचून काडिल्ल्या लोकांक वाचवंक आनी तांकां उबो रावपी दुस्मानांचो सूड घेवंक व्हड जालो. ताका लागून ताणें इज्रायलाक तांच्या वारसांत दवरूंक मेळटलें.
२ ताणें आपले हात उबारून शारां आड तलवार पसरली तेन्ना ताका कितलो व्हडलो वैभव जालो!
३ ताचे आदीं कोण इतलो उबो रावलो? कित्याक सर्वेस्परान स्वता आपल्या दुस्मानाक आपल्या कडेन हाडले.
४ सूर्य आपल्या साधनान परत गेलो ना? आनी एक दीस दोन इतलो लांब नाशिल्लो?
५ दुस्मानान ताचेर सगळ्या वटांनी दाब दिलो तेन्ना ताणें सगळ्यांत उंचेल्या प्रभूक उलो मारलो; आनी व्हडल्या प्रभून ताचें आयकलें.
६ आनी बळवंत शक्तीच्या गाराच्या फातरांनी ताणें हें झूज राष्ट्रांचेर खरपणान पडलें आनी बेथ-होरोनाच्या देंवतना ताणें प्रतिकार करपी लोकांक नाश केलो, जाका लागून राष्ट्रांक तांची सगळी बळगें कळ्ळें, कारण तो सर्वेस्पराच्या मुखार झुजलो , आनी तो पराक्रमी मनशाच्या फाटल्यान गेलो.
७ मोयजेसाच्या काळार ताणें आनी जेफुनाचो पूत कालेबान दयाळपण केलें, की तांणी सभा कडेन आडखळ हाडली आनी लोकांक पातकांतल्यान आडायले आनी वायट गुरगुरपाक शांत केलें.
८ आनी पांयान वचपी स लाख लोकां मदल्या दोगांक दुद आनी म्होंव व्हांवपी देशांत दायजांत हाडपाक राखून दवरले.
९ ताच्या जाण्टेपणा मेरेन ताचे वांगडा रावपी कालेबाकूय देवान बळगें दिलें आनी तो देशांतल्या उंच सुवातींनी भितर सरलो आनी ताच्या संततीन तें दायज म्हूण मेळयलें.
१० सर्वेस्पराच्या फाटल्यान वचप बरें हें सगळ्या इज्रायल लोकांक दिसतलें.
११ न्यायाधीशां विशीं, दर एका मनशांचें नांवान, जांकां काळीज वेश्या जावंक ना आनी प्रभू कडल्यान पयस वचूंक ना, तांचो उगडास आशीर्वाद मेळचो.
१२ तांचीं हाडां आपल्या जाग्या थावन फुलूंक जाय आनी मान मेळिल्ल्यांचें नांव तांच्या भुरग्यांचेर टिकूंक जाय.
१३ सामुयेल, सर्वेस्पराचो संदेष्टो, आपल्या प्रभूचो प्रिय, ताणें राज्य स्थापन केलें आनी आपल्या लोकांचेर राजकुंवरांक अभिषेक केलो.
१४ सर्वेस्पराच्या कायद्या प्रमाणें ताणें मंडळीची न्याय केली आनी सर्वेस्परान जाकोबाचो आदर केलो.
१५ ताच्या विस्वासूपणाक लागून तो एक खरो संदेष्टो मेळ्ळो आनी ताच्या उतरान तो दर्शनांतल्यान विस्वासू आशिल्ल्याची वळख जाली.
१६ ताच्या दुस्मानांनी ताचेर सगळ्या वटांनी दाबले आनी दुदाक धरपी कोंबडो अर्पण करतना ताणें पराक्रमी प्रभूक उलो मारलो.
१७ तेदनां सर्वेस्पर सर्गा थावन गडगडलो आनी व्हड आवाजान ताचो आवाज आयकलो.
१८ आनी ताणें सोराच्या राज्यकर्त्यांक आनी फिलीस्तीन लोकांच्या सगळ्या मुखेल्यांक नाश केलो.
१९ आनी ताच्या लांब न्हिदेच्या आदीं ताणें सर्वेस्पर आनी ताच्या अभिषिक्त मनशां मुखार विरोध केलो, हांव कोणाचीच माल, पांयतणां इतलो घेवंक ना आनी कोणेंच ताचेर आरोप केलो ना.
२० आनी ताच्या मरणा उपरांत ताणें भाकीत केलें आनी राजाक आपलो शेवट सांगलो आनी लोकांचें वायटपण पुसून उडोवंक, भाकीत करुंक धर्तरे थावन आवाज काडलो.

अध्याय 47

१ ताचे उपरांत दावीदाच्या काळार नाथान भाकीत करुंक उठलो.
२ जशी शांती बळींतली चरबी काडली तशीच दावीदाक इज्रायल लोकां मदल्यान वेंचून काडलो.
३ तो शींवांक भुरगीं सारको खेळटालो आनी कोंबड्यां सारको अस्वलां कडेन खेळटालो.
४ तो अजून तरणाटो आसतना ताका राक्षसाक मारलो ना? आनी गोलियताच्या अभिमानाक मारून उडयलो तेन्ना ताणें लोकां कडल्यान अपमान काडून उडयलो ना?
५ कित्याक ताणें सर्वोच्च प्रभूक उलो मारलो; त्या पराक्रमी झुजाऱ्याक मारून आपल्या लोकांचो शिंग उबारपाक ताणें ताका आपल्या उजव्या हातांत बळगें दिलें.
६ तेदनां लोकांनी ताका धा हजारांनी मान केलो आनी ताणें ताका महिमेचो मुकूट दिवन ताका प्रभूच्या आशिर्वादांनी ताची स्तुती केली.
७ कित्याक ताणें सगळ्या वटांनी दुस्मानाचो नाश केलो आनी आपल्या विरोधकांक फिलिस्तींक नाश केलो आनी आयज मेरेन तांची शिंग मोडली.
८ आपल्या सगळ्या कर्तुबांनी ताणें महिमेच्या उतरांनी सगळ्यांत उंचल्या पवित्राची स्तुती केली; सगळ्या काळजान तो गितां गायतालो आनी ताका तयार केल्ल्या मनशाचो मोग करतालो.
९ ताणें गायकांक वेदी मुखार दवरले, तांकां तांच्या आवाजान गोड राग घालपाक आनी दर दिसा आपल्या गितांनी स्तुती करपाक.
१० ताणें तांच्या मेजवानींक सोबीत केलो आनी ताच्या पवित्र नांवाची स्तुती करुंक आनी सकाळीं सावन देवूळ वाजोवंक मेळचो म्हूण ताणें तांचो उत्सव सोभीत केलो.
११ सर्वेस्परान ताचीं पात्कां काडून घेतलीं आनी ताच्या शिंगाक सदांकाळ उंच केलो आनी ताका राजांचो करार आनी इज्रायलांत वैभवाची सिंहासन दिली.
१२ ताचे उपरांत एक बुद्धीमान पूत उठलो आनी ताचे खातीर तो मुक्तपणान रावलो.
१३ सोलोमन शांतीच्या काळार राज्य केलो आनी ताका मान मेळ्ळो; कित्याक देवान ताच्या भोंवतणीं सगळ्यांक शांत केलें, ताच्या नांवान घर बांदपाक आनी आपलें पवित्रस्थान सदांकाळ तयार करपाक.
१४ तूं तरणाट्यापणांत कितलो बुद्धीमान आशिल्लो आनी हुंवाराच्या सारको, समजून घेवन भरिल्लो!
१५ तुज्या जिवान सगळ्या धर्तरेक व्यापून दवरली आनी तुवें ती काळखांतल्या बोधकथांनी भरली.
१६ तुजें नांव जुंव्यांचेर पयस गेलें; आनी तुज्या शांती खातीर तूं मोगाळ जालो.
१७ तुज्या गितां, म्हणण्यो, बोधकथ्यो आनी अर्थांक लागून देश तुका अजापीत जाले.

१८ सर्वेस्पर देवाच्या नांवान, ताका इस्रायलाचो देव सर्वेस्पर म्हणटात, तुवें भांगर कथीला सारकें एकठांय केलें आनी रुपें शिंशें सारकें वाडयलें.
१९ तुवें तुजीं कमर बायलां मुखार नमस्कार केलो आनी तुज्या कुडीन तुका अधीन केलो.
२० तुवें तुज्या मानाक दाग घालो आनी तुज्या संततीक दूषित केलो आनी तुज्या भुरग्यांचेर राग हाडलो आनी तुज्या मूर्खपणाक लागून तुवें दुख्ख जालें.
२१ तेन्नां राज्य वांटून गेलें आनी एफ्रायमांतल्यान एक बंडखोर राज्य राज्य केलें.
२२ पूण सर्वेस्पर आपली दया केन्नाच सोडचो ना, ताचीं खंयचींच कर्तुबां नाश जावचीं नात, आपल्या वेंचून काडिल्ल्या संततींक तो काडून उडोवचो ना आनी ताचो मोग करपी संतती तो काडून घेवचो ना , आनी तातूंतल्यान दावीदाक एक मुळ.
२३ अशें सोलोमन आपल्या बापाय कडेन आराम केलो आनी ताणें आपल्या संततींतल्यान रोबोआमाक सोडून गेलो, तो लोकांचो मूर्खपण आनी समज नाशिल्लो, जो आपल्या सल्ल्यान लोकांक पयस करतालो. तशेंच नबाताचो पूत जेरोबोआम आसलो, ताणें इस्रायलाक पातक करुंक लायलो आनी एफ्रायमाक पातकाची वाट दाखयली.
२४ तांचीं पात्कां चड वाडून तांकां देशांतल्यान धांवडावन घाले.
२५ कित्याक तांचो सूड येयसर सगळ्या वायटपणांचो सोद लागलो.

अध्याय 48

१ तेदनां एलियास संदेष्टो उज्या सारको उबो रावलो आनी ताचें उतर दिव्या सारकें जळ्ळें.
२ ताणें तांचेर खर दुकळ हाडलो आनी ताच्या उमेदीन तांची संख्या उणी केली.
३ सर्वेस्पराच्या उतरान ताणें सर्ग बंद केलो आनी तीन फावटीं उजो उखललो.
४ हे एलियास, तुज्या अद्‌भुत कर्तुबांनी तुका कितलो मान मेळ्ळो! आनी तुज्या सारको कोण महिमा करुंक शकता!
५ ताणें मेल्ल्या मनशाक मरणांतल्यान आनी ताच्या जिवाक मेल्ल्या जाग्या थावन जिवंत केलो.
६ ताणें राजांक आनी मानादीक मनशांक तांच्या खाटीवयल्यान नाशांत हाडले.
७ ताणें सिनाई आनी होरेबांत सूड घेवपाचो न्याय सर्वेस्पराची फटवणूक आयकली.
८ ताणें सूड घेवंक राजांक आनी ताच्या उपरांत येस मेळोवपाक संदेष्ट्यांक अभिषेक केलो.
९ ताका उज्याच्या व्हांवांत आनी उज्याच्या घोड्याच्या रथांत व्हरून व्हेलो.
१० तांणी आपल्या काळार धिटाय दिवंक, प्रभूच्या न्यायाचो राग रागान फुटचे आदीं शांत करुंक आनी बापायचें काळीज पुताक वळोवंक आनी जाकोबाच्या कुळांक परतून हाडुंक नेमले.
११ तुका पळेवन मोगान न्हिदिल्ले ते धन्य; कित्याक आमी खात्रीन जियेतले.
१२ तो एलियास, जो व्हांवाच्या वाऱ्यान व्यापिल्लो आनी एलिसेस ताच्या आत्म्यान भरिल्लो, तो जियेताना खंयच्याच राजकुंवराच्या मुखार ताका हाललो ना आनी कोणाकूच ताका अधीन करुंक मेळ्ळो ना.
१३ ताचेर खंयच्याच उतरान जैत मेळोवंक शकलें ना; आनी ताच्या मरणा उपरांत ताची कूड भाकीत करताली.
१४ ताणें आपल्या जिवितांत अजापां केलीं आनी ताच्या मरणा वेळार ताचीं कर्तुबां अजापीत जालीं.
१५ ह्या सगळ्यां खातीर लोकांनी पश्चात्ताप केलो ना आनी आपल्या पात्कां थावन पयस वचूंक ना, तांकां लुटून आपल्या देशांतल्यान भायर व्हरून सगळ्या पृथ्वीचेर शिंपडून वचूंक ना, तरी लेगीत दावीदाच्या घराब्यांत एक ल्हान लोक आनी एक राज्यकर्तो उरलो : १.
१६ तांकां कांय जाणांनी देवाक आवडटा तें केलें आनी कांय जाणांनी पातक वाडयलें.
१७ इजेकियासान आपलें शार किल्ले बांदून ताच्या मदीं उदक हाडलें आनी लोखणान कठीण फातर खणून उदका खातीर बांयो तयार केल्यो.
१८ ताच्या काळार सन्नाहेरीब वयर येवन रबसासेसाक धाडलो आनी सियोना आड हात उबारलो आनी अभिमानान अभिमान बाळगलो.
१९ तेदनां तांचीं काळजां आनी हात थरथरले आनी प्रसव जाल्ल्या बायलां भशेन ते त्रासांत पडले.
२० पूण तांणी दयाळू प्रभूक उलो मारलो आनी ताचे कडेन हात वाडयले आनी रोखडेंच पवित्रान तांकां सर्गा थावन आयकलें आनी एसायच्या सेवेंत तांकां सोडयले.
२१ ताणें अश्शूरांच्या सैन्याक मारून उडयले आनी ताच्या देवदूतान तांचो नाश केलो.
२२ कित्याक इजेकियासान सर्वेस्पराक आवडटा तें केलें आनी ताच्या बापाय दावीदाच्या मार्गांनी बळवंत जाल्लो, जशें ताच्या दर्शनांत व्हड आनी विस्वासू आशिल्ल्या एसाय संदेष्ट्यान ताका सांगिल्लें.
२३ ताच्या काळार सुर्याक फाटीं सरलो आनी ताणें राजाचें आयुश्य लांब केलें.
२४ निमाणें कितें घडचें तें ताणें उत्कृश्ट आत्म्यान पळेलें आनी ताणें सियोनांत शोक करपी लोकांक सांत्वन दिलें.
२५ ताणें सदांकाळ कितें घडूंक जाय, आनी गुपीत गजाली वा केन्नांच येतली तें दाखोवन दिलें.

अध्याय 49

१ जोसियासाचो उगडास वखदांकाराच्या कलेंतल्यान तयार केल्ल्या अत्तराच्या रचणुके सारको: सगळ्या तोंडांत म्होंवाच्या सारको गोड आनी सोन्याच्या मेजवानींतल्या संगीता सारको.
२ लोकांच्या धर्मांतरांत ताणें उदार वागलो आनी अधर्माचीं घृणास्पद गजाली काडून घेतलीं.
३ ताणें आपलें काळीज देवा कडेन वळयलें आनी अभक्तांच्या काळांत ताणें देवाची उपासना स्थापन केली.
४ दावीद आनी इजेकियास आनी जोसियास सोडल्यार सगळेच दोश आशिल्ले, कित्याक तांणी सगळ्यांत उंचेल्या मनशाचो कायदो सोडलो आनी जुदाचे राजा लेगीत अपेसांत पडले.
५ ते खातीर ताणें तांची सत्ता दुसऱ्यांक आनी तांचो महिमा परकी राष्ट्राक दिलो.
६ तांणी पवित्रस्थानाचें वेंचून काडिल्लें शार जळयलें आनी यिर्मयासाच्या भाकीत प्रमाणें रस्त्यांचें उध्वस्त केलें.
७ कित्याक तांणी ताका वायट विनवणी केली, तरी लेगीत तो संदेष्टो आशिल्लो आनी आवयच्या पोटांत पवित्र जाल्लो, ताका मुळां काडून उडोवंक आनी त्रास दिवंक आनी नाश करुंक; आनी तोय बांदून रोवंक शकता.
८ करुबांच्या रथाचेर ताका दिसपी वैभवशाली दर्शन इजेकीलाक पळेलो.

९ कित्याक ताणें पावसाच्या आकृती खाला दुस्मानांचो उल्लेख केलो आनी उजवे वटेन वचपी लोकांक दिलो.
१० बारा संदेष्ट्यां मदल्या यादीक आशीर्वाद मेळूंक जाय आनी तांचीं हाडां आपल्या जाग्या थावन परतून फुलूं, कित्याक तांणी जाकोबाक सांत्वन दिलें आनी खात्रीन आशेन तांकां सोडयले.
११ आमी ज़ोरोबाबेलाक कशें व्हड करुंक जाय? तो लेगीत उजव्या हाताचेर एक चिन्नां सारको आशिल्लो.
१२ जुसेदेकाचो पूत जेजू तसोच आशिल्लो, तांणी आपल्या काळार घर बांदलें आनी सासणाच्या वैभवाक तयार केल्लें पवित्र देवूळ प्रभूक उबारलें.
१३ आनी वेंचून काडिल्ल्या लोकां मदें नीमियास आसलो, ताची नामना व्हडली, ताणें आमकां पडून गेल्लीं वण्टीं उबारलीं आनी दारां आनी खांबे उबारलीं आनी आमचे भग्नावशेश परतून उबारले.
१४ पूण पृथ्वीचेर हनोका सारको मनीस रचलो ना; कित्याक ताका धर्तरेंतल्यान काडून घेतिल्लो.
१५ जोसेफा सारको जल्मल्लो तरणाटो ना, तो आपल्या भावांचो राज्यपाल, लोकांचो आडावो, जाचीं हाडां सर्वेस्पर मानताले.
१६ सेम आनी सेत मनशां मदीं व्हड मानाचे आशिल्ले आनी सृश्टींतल्या सगळ्या जिव्या प्राण्यां परस आदामाकय व्हड मान आशिल्लो.

अध्याय 50

१ ओनियाचो पूत सिमोन, मुखेल याजक, ताणें आपल्या जिवितांत घराची दुरुस्ती केली आनी आपल्या काळार देवूळ किल्ले बांदलो.
२ ताचे कडेन बुन्यादी थावन दुप्पट उंचाय, देवळा भोंवतणीं वण्टीचो ऊंच किल्लो बांदलो.
३ ताच्या काळार उदक घेवपाचो कुंड दर्या सारको होकायंत्रांत आशिल्लो, तो पितळेच्या फळयांनी व्यापिल्लो आसतालो.
४ देवूळ पडूंक नाका म्हूण ताणें सांबाळ्ळें आनी शाराक वेढा घालूंक नाका कल्ले दवरलो.
५ पवित्रस्थानांतल्यान भायर सरतना ताका लोकां मदीं कितलो मान मेळ्ळो!
६ तो मेघाच्या मधें सकाळच्या नखेत्रा सारको आनी पूर्ण जाल्लो चंद्र सारको.
७ परमाच्या देवळाचेर सुर्याचो उजवाड आनी उजवाड मेघां मदीं उजवाड दिवपी इंद्रधनुष्य सारको.
८ वर्साच्या वसंत ऋतूंत गुलाबाच्या फुलां सारकें, उदकाच्या न्हंयांच्या कुशीक आशिल्ल्या कुमुदां सारकें आनी गिमाच्या वेळार लोबान झाडाच्या फांट्यां सारकें.
९ धूपपात्रांत उजो आनी धूप, आनी सगळ्या तरांच्या मोलादीक फातरांनी घाल्लें भांगराचें आयदन सारकें.
१० फळां दिवपी सोबीत ऑलिव्ह झाडा सारकें आनी मेघां मेरेन वाडपी सायप्रस झाडा सारकें.
११ जेन्नां ताणें मानाची वस्त्र घाली आनी वैभवाची परिपूर्णताय न्हेसली आनी पवित्र वेदी कडेन चडलो तेन्ना ताणें पवित्रपणाच्या वस्त्राक मानाची वळख करून दिली.
१२ ताणें याजकांच्या हातांतल्यान भाग काडले उपरांत तो लिबानसांतल्या देवदाराच्या तरणाट्या देवदाराच्या सारको वेदीच्या अग्नीकुंडाच्या कुशीक उबो रावलो. आनी माड झाडां ताका भोंवतणीं भोंवताले.
१३ आॅरोनाचे सगळे पूत आपल्या वैभवांत आनी सर्वेस्पराचे बलिदान आपल्या हातांत इस्रायलाच्या सगळ्या मंडळा मुखार आशिल्ले.
१४ आनी सगळ्यांत उंचेल्या सर्वशक्तिमानाच्या अर्पणाक तो सोबीत करुंक वेदीचेर सेवा सोंपयतलो.
१५ ताणें प्याला कडेन हात वाडयलो आनी द्राक्षांचें रगत ओतलें आनी वेदीच्या मुळसांत सगळ्यांत उंचल्या राजाक एक गोड वास ओतलो.
१६ तेदनां आॅरोनाच्या पुतांनी मोर्चा काडलो आनी रुप्याच्यो तुरही वाजोवन व्हड आवाज केलो, परमात्मा मुखार उगडास करुंक.
१७ तेदनां सगळे लोक बेगीन बेगीन जावन, आपल्या सर्वशक्तिमान देवा, सर्वोच्च देवाची भज करपाक तोंड करून धर्तरेचेर पडले.
१८ गायकांनीय आपल्या आवाजान स्तुती गायली, व्हड विंगड विंगड आवाजांनी थंय गोड राग तयार जातालो.
१९ आनी प्रभूची सेवा सोंपसर आनी ताची सेवा सोंपसर लोकांनी दयाळू मनशा मुखार मागणें करून सर्वोच्च सर्वेस्पराक विनवणी केली.
२० मागीर तो सकयल देंवलो आनी आपल्या ओंठान सर्वेस्पराचो आशीर्वाद दिवंक आनी ताच्या नांवान खोशी जावंक, सगळ्या इस्रायल लोकांच्या मंडळाचेर हात उबारले.
२१ आनी परमात्मा कडल्यान आशीर्वाद मेळचो म्हूण तांणी दुसरे खेपे उपासना करुंक नमस्कार केलो.
२२ आतां तुमी सगळ्यांच्या देवाचो उपकार मानात, जो फकत सगळेकडेन अजापां करता, जो आमचो काळ पोटांतल्यान उंच करता आनी आमचे कडेन आपल्या दया प्रमाणें वागता.
२३ तो आमकां काळजाक खोशी दिता आनी इस्रायलांतल्या आमच्या काळार सदांकाळ शांती मेळोवंक दिता.
२४ ताका लागून तो आमचे कडेन आपली दया दाखोवन दितलो आनी आपल्या वेळार आमकां सोडयतलो!
२५ म्हज्या काळजाक तिरस्कार करपी दोन तरांचे राष्ट्र आसात आनी तिसरें राष्ट्र न्हय.
२६ सामरिया दोंगरार बसपी, फिलिस्तीनां मदीं रावपी आनी सिकेमांत रावपी मूर्ख लोक.
२७ जेरुसलेमच्या सिराकाचो पूत जेजून ह्या पुस्तकांत समजणी आनी गिन्यानाची शिकवण बरयल्या आनी ताणें आपल्या काळजांतल्यान बुद्धी ओतली.
२८ ह्या गजालींनी जो कसरत करतलो तो धन्य; तांकां काळजांत दवरपी तो बुद्धीमान जातलो.
२९ कित्याक तो तांकां पाळ्ळें जाल्यार तो सगळ्या गजालींक बळवंत जातलो, कित्याक देवभक्तांक बुद्धी दिवपी ताका प्रभूचो उजवाड व्हरता. सदां खातीर प्रभूचें नांव धन्य जावं. आमेन, आमेन.

अध्याय 51

१ सिराकाचो पूत जेजूची एक प्रार्थना. हे प्रभू आनी राजा, हांव तुका उपकार मानतलों आनी तुजी स्तुती करतलों, हे देवा म्हजो सोडवणदार, हांव तुज्या नांवाची स्तुती करतां.
२ कित्याक तूं म्हजो राखणदार आनी आदार करपी, आनी तुवें म्हजी कूड नाशांतल्यान आनी निंदा करपी जिबेच्या जाळ्यांतल्यान आनी फट उलोवपी ओंठां पासून राखून दवरल्या आनी म्हज्या विरोधकां आड म्हजो आदार जावन आसा.
३ आनी तुज्या नांवाच्या दयाळपणाच्या आनी व्हडपणाच्या प्रमाणा प्रमाणें, म्हाका खावपाक तयार आशिल्ल्या लोकांच्या दांतांतल्यान आनी म्हज्या जिवाक सोदपी लोकांच्या हातांतल्यान आनी जायत्या संकश्टां थावन म्हाका सोडयला हांव जेवलें;

४ सगळ्या वटांनी उज्याच्या घुस्मटमाराक लागून आनी हांवें पेटयनाशिल्ल्या उज्याच्या मदल्यान;
५ नरकाच्या पोटाच्या खोलायेन, अशुध्द जिबेंतल्यान आनी फट उलोवपांतल्यान.
६ अनीती जिबेंतल्यान राजाक केल्ल्या आरोपाक लागून म्हजो जीव मरणा मेरेन लागीं पावलो, म्हजें जिवीत सकयल नरकासूर लागीं पावलो.
७ तांणी म्हाका सगळ्या वटांनी घुंवडायलो आनी म्हाका आदार करपाक कोणूच नाशिल्लो, हांव मनशांचो आदार सोदलो, पूण कोणूच नाशिल्लो.
८ तेन्ना तुज्या दयाळपणाचेर आनी तुज्या आदल्या काळांतल्या कृत्यांचेर हांवें विचार केलो, तुजी वाट पळोवपी लोकांक तूं कसो सोडयतात आनी दुस्मानाच्या हातांतल्यान तांकां वाचयतात.
९ मागीर हांवें म्हजीं विनवणी पृथ्वीवयल्यान उबारून मरणांतल्यान सुटका मेळची म्हूण मागणें केलें.
१० म्हज्या प्रभूच्या बापायक, म्हज्या संकश्टाच्या दिसांनी आनी गर्वाच्या काळार, जेन्नां आदार नासतना तो म्हाका सोडून वचचो न्हय म्हूण हांव म्हज्या प्रभूच्या बापायक उलो मारलो.
११ हांव सदांच तुज्या नांवाची स्तुती करतलों आनी उपकार मानून स्तुती गायतलों; आनी अशें म्हजें मागणें आयकलें:
१२ कित्याक तूं म्हाका नाशा थावन वाटायलो आनी वायट काळा थावन म्हाका सोडयलो, देखून हांव तुजी उपकार मानतलों आनी तुजी स्तुती करतलों आनी तां च्या नांवाक आशीर्वाद दितलों, हे प्रभू.
१३ हांव अजून ल्हान आसतना वा केन्नाच परदेशांत गेल्लो तेन्नां म्हज्या मागणेंत बुद्धीची इत्सा उक्तायली.
१४ हांवें देवळा मुखार तिचे खातीर मागणें केलें आनी निमाणे मेरेन तिका सोदतलों.
१५ फुला थावन द्राक्ष पिकता मेरेन म्हजें काळीज तिचे कडेन खोशी जालां, म्हजो पांय बऱ्या मार्गान गेलो, तरणेपणांतल्यान हांव तिचो सोद घेतालो.
१६ हांवें म्हजो कान मात्सो सकयल दवरलो आनी तिका येवकार दिलो आनी खूब शिकप मेळयलें.
१७ म्हाका ताचो फायदो जालो, देखून म्हाका बुद्धी दिवपी मनशाक हांव महिमा दितलों.
१८ कित्याक हांवें तिचे फाटल्यान करुंक थारायल्लें आनी बरें करुंक हांव खरपणान पाळ्ळें; तशें हांव गोंदळ जावचो ना.
१९ म्हजो जीव तिचे कडेन कुस्ती करता आनी म्हज्या कर्तुबांनी हांव सारको आशिल्लो, हांव वयर सर्गार हात वाडयलो आनी तिचे विशीं म्हज्या अज्ञानाक लागून शोक केलो.
२० हांवें म्हजो जीव तिचे कडेन दिलो आनी हांवें तिका शुध्दपणान मेळ्ळी, सुरवाती सावन म्हजें काळीज तिचे कडेन जोडलां, देखून हांव सोडून वचचो ना.
२१ तिका सोदपाक म्हजें काळीज त्रासांत पडलें, देखून म्हाका बरी संपत्ती मेळ्ळ्या.
२२ म्हज्या इनामा खातीर सर्वेस्परान म्हाका एक जीब दिल्या आनी हांव ताची स्तुती करतलों.
२३, तुमी अशिक्षीत, म्हजे लागीं येयात आनी शिकपाच्या घरांत रावात.
२४ तुमी कित्याक मंद आसात आनी तुमच्या जिवाक खूब तान लागल्या म्हणून तुमी ह्या गजालींक कितें म्हणटात?
२५ हांवें म्हजें तोंड उगडलें आनी म्हणलें, पयशांनी तिका विकतें घेयात.
२६ तुजी मान जूवा खाला दवर आनी तुज्या जिवाक शिकवण मेळूंक दिवची, ती सोदपाक कठीण आसा.
२७ तुज्या दोळ्यांनी पळेयात, म्हाका थोडो श्रम आसा आनी म्हाका खूब विसव मेळ्ळा.
२८ व्हड पयशांनी शिकप आनी तिचे कडल्यान खूब भांगर मेळोवचें.
२९ तुज्या जिवाक ताच्या दयाळपणांत खोशी जावंक जाय आनी ताची स्तुती करुंक लज जावंक नाका.
३० तुजें काम वेळावेळार काम कर आनी ताच्या वेळार तो तुजें तुजें इनाम दितलो.

Book of Baruch

बारुक हाचें पुस्तक

अध्याय 1

१ आनी हीं पुस्तकांतलीं उतरां बारूक, मासियासाचो पूत नेरियासाचो पूत, सेदेसियाचो पूत, असदियाचो पूत, केल्सियाचो पूत, बाबिलोनांत बरयल्लीं.
२ पांचव्या वर्सा आनी म्हयन्याच्या सातव्या दिसा खाल्दी लोकांनी जेरुसलेम घेतलो आनी उज्यान लासलो.
३ जुदाचो राजा योआकीमाचो पूत जेकोनियास आनी पुस्तक आयकुपाक आयिल्ल्या सगळ्या लोकांच्या कानांत बारूकान ह्या पुस्तकांतलीं उतरां वाचलीं.
४ आनी सुद न्हंयचे देगेर बाबिलोनांत रावपी सगळ्यांच्या आयकुपाक कुलीन आनी राजाच्या पुतांचो आनी जाण्ट्यांचो आनी सगळ्या लोकांच्या आयकुपाक, सकयल्या थावन उंचल्या मेरेन.
५ ते उपरांत ते रडले, उपास केले आनी सर्वेस्पराच्या मुखार मागणें केलें.
६ तांणी दर एका मनशाच्या शक्ती प्रमाण पयशांची एकठांय केली.
७ ते जेरुसलेमांत सलोमाचो पूत केल्सियासाचो पूत योआकीम आनी याजक आनी जेरुसलेमांत ताचे वांगडा मेळिल्ल्या सगळ्या लोकांक जेरुसलेमांत धाडलो.
८ सिवान म्हयन्याच्या धाव्या दिसा देवळाच्या घरांतलीं आयदनां, देवळांतल्यान भायर व्हरून, जुदा देशांत परत व्हरपाक ताका मेळ्ळीं तेन्नाच रुप्याचीं आयदनां, जीं सेदेसियास जोसियासाचो पूत जादाचो राजा केल्लो,
९ उपरांत बाबिलोनाचो राजा नबूकोदोनोसोर जेकोनियास, राजकुंवर, बंदखणींतले, पराक्रमी आनी देशांतले लोक जेरुसलेमांतल्यान व्हरून बाबिलोनांत हाडले.
१० ताणीं म्हणलें, पळे , तुका होमबळी, पातकबळी आनी धूप विकतें घेवंक आनी मान्ना तयार करुंक आनी आमच्या सर्वेस्पर देवाच्या वेदीचेर अर्पण करुंक आमी तुका पयशे धाडल्यात.
११ बाबिलोनाचो राजा नबूकोदोनोसोर आनी ताचो पूत बाल्तासराच्या जिवा खातीर मागणें करात, तांचो दीस पृथ्वीचेर सर्गाच्या दिसां सारको जावंक.
१२ आनी सर्वेस्पर आमकां बळ दितलो आनी आमचे दोळे हळुवार करतलो आनी आमी बाबिलोनाचो राजा नबूकोदोनोसोराच्या सावळे खाला आनी ताच्या पुताच्या बाल्थासराच्या सावळे खाला जियेतले आनी आमी तांची जायते दीस सेवा करतले आनी तांच्या नदरेक कृपा मेळटली हें .
१३ आमच्या देवा आडय आमचे खातीर मागणें करात, कित्याक आमी आमच्या देवा आड पातक केलां; आनी आयज मेरेन प्रभूचो राग आनी ताचो राग आमचे कडल्यान वळूंक ना.
१४ आनी आमी तुमकां धाडिल्लें हें पुस्तक तुमी वाचतले, जें देवाच्या घरांत, परबांनी आनी गंभीर दिसांनी कबुली दिवंक.
१५ तुमी म्हणटले, ‘आमच्या देवा सर्वेस्पराचें नितीमत्व, पूण आयज घडटा तशें तोंडांचो गोंदळ आमकां जुदा आनी जेरुसलेमांतल्या लोकांक.
१६ आमच्या राजांक, आमच्या मुखेल्यांक, आमच्या याजकांक, आमच्या संदेष्ट्यांक आनी आमच्या बापायंक;
१७ कित्याक आमी सर्वेस्पराच्या मुखार पातक केलां.
१८ आनी ताची आज्ञा मोडली आनी आमच्या सर्वेस्पर देवाचो आवाज आयकून ताणें आमकां उक्त्या आज्ञां प्रमाण चलूंक ना.
१९ आमच्या पूर्वजांक इजिप्तांतल्यान भायर काडले त्या दिसा सावन आयज मेरेन आमी आमच्या देवा देवाचें आज्ञाभंग करतात आनी ताचो आवाज आयकूंक नाशिल्ल्यान आमी बेपर्वा करतात.
२० ताका लागून आमच्या बापायक इजिप्तांतल्यान भायर काडटना मोयजेसा वरवीं आपल्या नोकराच्या आदारान, आमकां ताचे सारको दूद आनी म्होंव व्हांवपी देश दिवंक, जे शाप आमकां चिकटलो हो दीस पळोवपाचो आसा.
२१ तरी आमच्या सर्वेस्पर देवान आमकां धाडिल्ल्या संदेष्ट्यांच्या सगळ्या उतरां प्रमाणें आमी आमच्या सर्वेस्पराचो आवाज आयकूंक ना.
२२ पूण दर एकलो आपल्या वायट काळजाच्या कल्पने प्रमाणें, परकी देवांची सेवा करुंक आनी आमच्या सर्वेस्पर देवा मुखार वायट करुंक लागलो.

अध्याय 2

१ ताका लागून सर्वेस्परान आमचें आनी इज्रायलाचो न्याय करपी आमच्या न्यायाधीशां आड, आमच्या राजांचो आनी आमच्या मुखेल्यां आड आनी इज्रायल आनी जुदाच्या मनशां आड आपलें उतर बरें केलां.
२ मोयजेसाच्या कायद्यांत बरयल्ल्या गजालीं प्रमाणें जेरुसलेमांत घडिल्ले भशेन पुराय सर्गा खाला केन्नाच जावंक नाशिल्ले व्हडले व्हडले आमचेर हाडपाक;
३ दादल्यान आपल्याच पुताचें मांस आनी आपल्या चलयेचें मांस खावंक जाय.
४ आनी आमच्या भोंवतणच्या सगळ्या राज्यांक अधीन जावंक, सर्वेस्परान तांकां शिंपडयल्ल्या सगळ्या लोकां मदीं निंदा आनी उध्वस्त जावंक दिवन तांकां सोडयल्यात.
५ अशें आमी आमच्या देवा आड पातक केलां आनी ताच्या आवाजाक पाळो दिवंक नाशिल्ल्यान आमी सकयल उडयले आनी उंच जावंक ना.
६ आमच्या देवा सर्वेस्पराक नीतिमत्व मेळटा, पूण आयज दिसता तशी आमकां आनी आमच्या बापायंक लज उक्ती जाता.
७ कित्याक सर्वेस्परान आमचेर सांगिल्ल्यो ह्यो सगळ्यो प्लेड आमचेर आयल्यात

८ तरी आमी सर्वेस्पराच्या मुखार मागणें करूंक ना, की आमी दरेकल्याक ताच्या वायट काळजाच्या कल्पनां थावन वळोवंक.
९ ताका लागून सर्वेस्परान आमची वायटपणाची पळोवणी केली आनी सर्वेस्परान तें आमचेर हाडलें, कित्याक सर्वेस्पर आमकां आज्ञा दिल्ल्या सगळ्या कर्तुबांनी नितीमान आसा.
१० तरी ताणें आमच्या मुखार दवरल्ल्या सर्वेस्पराच्या आज्ञां प्रमाणें चलूंक आमी ताचो आवाज आयकूंक ना.
११ आनी आतां हे इज्रायलाचो सर्वेस्पर देवा, तुज्या लोकांक इजिप्ताच्या देशांतल्यान बळिश्ट हातान, उंच भुजान, चिन्नां, अजापां आनी व्हड बळग्यान काडून हाडून तुका नांव मेळयलां. आयज दिसता तशें:
१२ हे आमच्या सर्वेस्पर देवा, आमी पातक केल्यात, आमी अभक्ती केल्यात, तुज्या सगळ्या वेवस्थेंत आमी अनीती केल्यात.
१३ तुजो राग आमचे कडल्यान पयस वच, कित्याक तुवें आमकां शिंपडयल्ल्या राष्ट्रां मदीं आमी थोडेच उरल्यात.
१४ हे प्रभू, आमचीं मागणें आनी आमचीं विनंती आयकून तुज्या खातीर आमकां सोडय आनी आमकां पयस व्हरपी लोकां मुखार आमकां कृपा कर.
१५ इज्रायल आनी ताच्या संततींक तुज्या नांवान आपयतात म्हणून तूं आमचो सर्वेस्पर देव आसा हें सगळ्या संवसाराक कळचें.
१६ हे प्रभू, तुज्या पवित्र घरांतल्यान सकयल पळय आनी आमचो विचार करात, हे प्रभू, आमचें आयकुपाक तुजो कान नमस्कार कर.
१७ दोळे उगडून पळे; कित्याक थडग्यांतले मेल्ले, जांचो जीव आपल्या कुडींतल्यान काडून उडयला, ते सर्वेस्पराक स्तुती आनी नीतिमत्व दिवचे नात.
१८ पूण जो जीव व्हड त्रासांत पडला, जो कुरकुरीत आनी दुबळो जाता, दोळे चकचकीत जाल्लो आनी उपाशी जीव, तुका स्तुती आनी नीतिमत्व दितलो, हे प्रभू.
१९ देखून आमी आमच्या बापायच्या आनी आमच्या राजांच्या नीतिमत्वा खातीर तुज्या मुखार आमची नम्र विनवणी करिनात.
२० कित्याक तुवें तुज्या सेवक संदेष्ट्यां वरवीं सांगिल्लें तशें तुवें तुजो राग आनी राग आमचेर धाडला.
२१ सर्वेस्पर अशें म्हणटा, बाबिलोनाच्या राजाची सेवा करुंक खांद्यार नमस्कार कर, हांवें तुज्या बापायंक दिल्ल्या देशांत तूं उरतलो.
२२ पूण बाबिलोनाच्या राजाची सेवा करुंक तुमी सर्वेस्पराचो आवाज आयकूंक ना जाल्यार.
२३ जुदाच्या शारां थावन आनी जेरुसलेम भायल्यान, खोशीचो आवाज, खोशीचो आवाज, न्हवऱ्याचो आनी न्हवऱ्याचो आवाज सोडून दितलों आनी सगळो देश उध्वस्त जातलो रावपी लोक.
२४ पूण बाबिलोनाच्या राजाची सेवा करुंक आमी तुजो आवाज आयकूंक ना, देखून तुज्या सेवक संदेष्ट्यां वरवीं सांगिल्लीं उतरां तुवें बरी केल्यांत, म्हळ्यार आमच्या राजांचीं हाडां आनी आमच्या बापायचीं हाडां जावंक जाय तांच्या जाग्यावयल्यान काडून उडोवप.
२५ आनी पळे, तांकां दिसाच्या उशणतायेक आनी रातच्या दंवाक उडयतात आनी दुकळ, तलवारी आनी महामारीन व्हड दुख्खान मेले.
२६ इज्रायल घराण्याच्या आनी जुदाच्या घराण्याच्या वायटपणाक लागून तुज्या नांवान नांवाजिल्लें घर तुवें आयज पळोवंक मेळटा तशें उध्वस्त केलां.
२७ हे आमच्या देवा, तुज्या सगळ्या बऱ्यापणा उपरांत आनी तुज्या सगळ्या व्हडल्या दया प्रमाणें तुवें आमचे कडेन वागलां.
२८ तुवें तुज्या नोकर मोयजेसा वरवीं इज्रायल लोकां मुखार कायदो बरोवपाची आज्ञा दिल्ल्या दिसा तुवें सांगिल्लें.
२९ जर तुमी म्हजो आवाज आयकूंक नात जाल्यार, हें व्हडलें लोक राष्ट्रां मदीं थोडें जातले, जंय हांव तांकां शिंपडयतलों.
३० कित्याक ते म्हजें आयकूंक नात हें म्हाका कळ्ळें, कारण तें ताठ मानाचें लोक, पूण आपल्या बंदखणींतल्या देशांत ते स्वताची याद करतले.
३१ हांव तांचो देव सर्वेस्पर, हें कळटलें, कित्याक हांव तांकां आयकुपाक काळीज आनी कान दितलों.
३२ आनी ते म्हज्या बंदखणींतल्या देशांत म्हजी स्तुती करतले आनी म्हज्या नांवाचो विचार करतले.
३३ आनी तांच्या ताठ गळ्यांतल्यान आनी वायट कर्तुबां थावन परत येयात, कित्याक ते आपल्या बापायच्या मार्गाची याद करतले, जे सर्वेस्पराच्या मुखार पातक केल्यात.
३४ आनी तांचो बापाय अब्राहम, इसहाक आनी जाकोब हांकां सोपूत दिल्ल्या देशांत हांव तांकां परतून हाडटलो आनी ते ताचे स्वामी जातले आनी तांकां वाडयतलों आनी ते उणे जावचे नात.
३५ आनी हांव तांकां तांचो देव जावपाचो सासणाचो करार करतलों आनी ते म्हजे लोक जातले आनी हांव म्हज्या इज्रायल लोकांक हांव दिल्ल्या देशांतल्यान आतां धांवडावन घालचो ना.

अध्याय 3

१ हे सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर, इज्रायलाचो देव, त्रासांत पडल्लो जीव तुका रडटा.
२ हे प्रभू, आयक आनी दया कर; कित्याक तूं दयाळ, आनी आमची दया कर, कित्याक आमी तुज्या मुखार पातक केलां.
३ कित्याक तूं सदांकाळ तिगून उरता आनी आमी पुरायपणान नाश जातात.
४ हे सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर, तूं इज्रायलाचो देवा, तुज्या मुखार पातक केल्ल्या आनी तुज्या देवाचो आवाज आयकूंक नाशिल्ल्या मेल्ल्या इज्रायल लोकांची आनी तांच्या भुरग्यांचीं मागणें आयक हें .

५ आमच्या पूर्वजांच्या वायटांचो उगडास करुंक नाका, पूण
ह्या वेळार तुज्या बळग्याचो आनी तुज्या नांवाचो विचार कर.
६ कित्याक तूं आमचो देव सर्वेस्पर, आनी तुजी, हे प्रभू,
आमी स्तुती करतले.
७ आनी आमी तुजें नांव उलोवंक आनी तुजी स्तुती करुंक
आमच्या काळजांत तुजो भंय घाला.
८ पळे, आमी आयज लेगीत आमच्या बंदखणींत आसात,
जंय तुवें आमकां शिंपडयलां, एक निंदा आनी शाप आनी
फारीकणी खातीर, आमच्या बापायच्या सगळ्या वायटां
प्रमाणें, जे आमच्या सर्वेस्पर देवा कडल्यान पयस गेले.
९ इज्रायल, जिविताच्यो आज्ञा आयक, बुद्धी समजूंक कान
कर.
१० इज्रायल तुज्या दुस्मानाच्या देशांत, परकी देशांत जाण्टो
जालो आनी मेल्ल्या मनशां कडेन तुका भ्रश्ट जाला, हें कशें
जालें.
११ थडग्यांत देंवपी लोकां वांगडा तूं मेजतात?
१२ तूं बुद्धीचो झरो सोडून गेला.
१३ कित्याक तूं देवाच्या मार्गान चललो जाल्यार, तुवें
सदांकाळ शांतीपणान रावंक जाय आशिल्लें.
१४ बुद्धी खंय आसा, बळ खंय आसा आनी समजणी खंय
आसा तें शिकात; ताका लागून तुका कळटलें की खंय दीस
आनी जिवीत, खंय दोळ्यांचो उजवाड आनी शांती आसा.
१५ तिची सुवात कोणाक कळ्ळी? वा तिच्या खजिन्यांत
कोण आयला?
१६ पृथ्वीचेर जनावरांचेर राज्य करपी विजातीचे मुखेली खंय
जाल्यात;
१७ हवेंतल्या सुकण्यां कडेन खेळपी आनी रुपें आनी भांगर
एकठांय करपी, मनशांचेर विस्वास दवरतात आनी तांकां
मेळपाक शेवट ना?
१८ कित्याक जे रुप्यान काम करताले आनी इतले सावधान
आशिल्ले आनी तांचीं कामां सोदून काडपाक जायनात.
१९ ते ना जावन थडग्यांत देंवतात आनी हेर लोक तांच्या
जाग्यार वयर सरतात.
२० तरणाट्यांनी उजवाड पळेलो आनी धर्तरेचेर रावला,
पूण गिन्यानाचो मार्ग तांकां कळूंक ना.
२१ तांची वाट समजली ना आनी ताका धरलो ना, तांचीं
भुरगीं त्या मार्गा थावन पयस आशिल्लीं.
२२ कनानांत आयकूंक ना आनी थेमानांत पळोवंक ना.
२३ पृथ्वीचेर बुद्धी सोदपी अगारेनी, मेरान आनी थेमन हांचे
वेपारी, दंतकथांचो लेखक आनी समजून घेवपी सोदपी;
हातूंतल्या खंयच्याच मनशाक बुद्धीची वाट कळूंक ना, वा
तिच्या मार्गांची याद जावंक ना.
२४ हे इज्रायल, देवाचें घर कितलें व्हडलें! आनी ताच्या
ताब्यांत घेवपाची सुवात कितली व्हडली!
२५ व्हड, आनी ताचो शेवट ना; उंच, आनी मेजपासारकें ना.
२६ सुरवाती सावन नामनेचे दिग्गज आशिल्ले, ते इतले
व्हडले आनी झुजांत इतले कुशळ आशिल्ले.
२७ तांकां प्रभून वेंचून काडले नात आनी तांकां गिन्यानाचो
मार्ग दिलो ना.
२८ पूण तांकां बुद्धी नाशिल्ल्यान तांचो नाश जालो आनी ते
स्वताच्या मूर्खपणांतल्यान नाश जाले.
२९ कोण सर्गार वचून तिका धरून मेघां मदल्यान सकयल
देंवयली?
३० दर्या वयल्यान वचून तिका मेळ्ळी आनी तिका शुध्द
भांगराक हाडटलो?
३१ तिची वाट कोणूच कळना आनी तिची वाट विचारना.
३२ पूण सगळ्यो जाणून घेवपी तिका वळखता आनी ताका
आपल्या बुद्धीन सोदून काडल्या.
३३ जो कोण उजवाड धाडटा आनी तो वता, तो ताका परत
आपयता आनी तो भियेवन ताचें आज्ञा पाळटा.
३४ नखेत्रां तांच्या घड्याळांत चकचकीत जालीं आनी खोशी
जालीं; आनी अशें करून तांणी तांकां तयार केल्ल्या
मनशाक खोशीन उजवाड घालो.
३५ हो आमचो देव, आनी ताचे तुळेन दुसरो कोणूच ना
३६ ताणें गिन्यानाचो सगळो मार्ग सोदून काडला आनी तो
ताचो सेवक जाकोब आनी ताच्या प्रिय इज्रायलाक दिला.
३७ उपरांत तो पृथ्वीचेर प्रगट जालो आनी मनशां कडेन
संवाद सादलो.

अध्याय 4

१ हें देवाच्या आज्ञांचें पुस्तक आनी सदांकाळ टिकपी
कायद्याचें पुस्तक, तें पाळपी सगळे जिवे जातले; पूण जे
सोडून दितात ते मरतले.
२ जाकोब, तुका वळून ताका धर, ताच्या उजवाडाच्या
मुखार चल, तुका उजवाड मेळचो.
३ तुजो मान दुसऱ्याक दिवंक नाका आनी तुका फायद्याचीं
वस्तू परकी राष्ट्राक दिवंक नाका.
४ हे इज्रायल, आमी खुशाल, कित्याक देवा कडेन
आवडटात तीं आमकां कळयतात.
५ म्हज्या लोकांनो, इज्रायलाचो उगडास करून, खुब जा.
६ तुमी राष्ट्रांक विकले, तुमच्या नाशा खातीर न्हय, पूण तुमी
देवा कडेन राग हाडलो म्हणून तुमी दुस्माना कडेन दिले.
७ कित्याक तुमी तयार केल्ल्या मनशाक तुमी देवा कडेन
न्हय तर भुतांखेतांक बळी दिवन क्रोध केलो.
८ तुमकां वाडयल्ल्या सासणाच्या देवाक तुमी विसरल्यात;
आनी तुमकां पोसपी जेरुसलेम तुमकां दुख्ख दिलां.
९ देवाचो राग तुमचेर येता तें पळोवन तिणें म्हळें: “हे
सियोना भोंवतणीं रावपी, आयकात;
१० सासणाच्या मनशान म्हज्या पुतांक आनी धुवांक
बंदखणींत हाडिल्लें हांवें पळेलें.
११ हांवें तांकां खोशीन पोसले; पूण तांकां रडून आनी शोक
करून धाडले.
१२ म्हज्या भुरग्यांच्या पातकांक लागून उध्वस्त जाल्लो
विधवा आनी जायत्या जाणांक सोडून गेल्ल्या म्हजेर कोणेंच

खोशी जावंक नाकात; कारण ते देवाच्या कायद्यांतल्यान पयस गेले.
१३ तांकां ताचीं नेमां कळ्ळीं नात, ताच्या आज्ञां प्रमाण चलले नात आनी ताच्या नीतिमत्वांत शिस्त दिवपाच्या मार्गांनी पावले नात.
१४ सियोना भोंवतणीं रावपी लोकांनी येवन म्हज्या पुत-धुवांच्या बंदखणीची याद करुंक जाय, जें सासणाच्या काळान तांकां हाडलां.
१५ कित्याक ताणें पयस थावन तांचेर एक राष्ट्र हाडलां, एक बेलज्ज राष्ट्र आनी परकी भाशेचें, जें जाण्ट्या मनशाक आदर दिना आनी भुरग्याक दया करिनाशिल्लो.
१६ ह्यांनी विधवेच्या मोगाळ भुरगीं व्हरून व्हरून धुवो नासतना एकलीच उध्वस्त जाल्ली तिका सोडून दिल्या.
१७ पूण हांव तुका कितें आदार करुंक शकता?
१८ कित्याक तुजेर ह्यो संकश्टां हाडपी तो तुमकां तुमच्या दुस्मानाच्या हातांतल्यान सोडयतलो.
१९ म्हज्या भुरगीं, वच, तुजी वाट, कित्याक हांव उध्वस्त उरलां.
२० हांवें शांतीचें वस्त्र काडलां आनी म्हज्या प्रार्थनेचें बोटी घाल्लें.
२१ हे म्हज्या भुर्ग्ाां नी, उल्लास कर, प्रभूक रडयात आनी तो तुमकां दुस्मानाच्या बळग्या थावन आनी हाता थावन सोडयतलो.
२२ कित्याक तो तुमकां वाचयतलो अशी म्हजी आशा सासणाच्या काळार आसा; आनी आमच्या सासणाच्या सोडवणदारा थावन तुमकां बेगीन येंवच्या दयाक लागून पवित्र मनशा कडल्यान म्हाका खोस आयल्या.
२३ कित्याक हांवें तुका शोक आनी रडून धाडले, पूण देव तुका सदांकाळ खोशीन आनी खोशीन म्हाका परत दितलो.
२४ जशें आतां सियोनाच्या शेजाऱ्यांनी तुजें बंदखण पळयलां, तशें आमच्या देवा कडल्यान तुजें तारण मेळटलें तें तांकां बेगीन दिसतलें, जें तुमचेर व्हड वैभवान आनी सासणाच्या उजवाडान येतलें.
२५ म्हज्या भुरग्यांनो, देवा कडल्यान तुमचेर आयिल्लो राग धीर धरून घेयात, कित्याक तुज्या दुस्मानान तुका त्रास दिला; पूण रोखडेंच तुका ताचो नाश दिसतलो आनी ताच्या गळ्यांत पावल घालतलो.
२६ म्हजे नाजूक लोक खरखरीत मार्गांनी गेले आनी दुस्मानांनी धरल्ल्या कळपा सारके व्हरून गेले.
२७ हे म्हज्या भुर्ग्ाांनो, बरें सांत्वन मेळचें आनी देवा कडेन रडचें, कित्याक तुमचेर हीं गजाली हाडल्ल्याची तुमची याद जातली.
२८ कित्याक तुमचें मन देवा कडल्यान पयस वचपाचें आशिल्लें, तशें परतून येवन ताका धा पटींनी चड सोदचें.
२९ कित्याक जो कोण तुमचेर ह्यो संकश्टां हाडला तो तुमच्या मोक्षान तुमकां सासणाचो खोस हाडटलो.
३० हे जेरुसलेम, बरें काळीज दवर, कित्याक तुका तें नांव दिवपी तुका सांत्वन दितलो.
३१ तुका त्रास दिवपी आनी तुज्या पडटना खोशी जाल्ले ते दुख्खी आसात.
३२ तुज्या भुरग्यांनी सेवा केल्लीं शारां दुख्खी, तुज्या पुतांक येवकार दिवपी ती दुख्खी.
३३ कित्याक ती तुज्या नाशाक लागून खोशी जाली आनी तुज्या पडून खोशी जाली, तशीच ती आपल्या उध्वस्त जाल्ल्यान दुख्खी जातली.
३४ कित्याक तिच्या व्हडल्या लोकांचो खोस हांव काडून उडयतलों आनी तिचो अभिमान शोकांत रुपांतरीत जातलो.
३५ सासणाच्या काळा थावन तिचेर उजो येतलो; आनी ती व्हड काळ सैतानांनी रावतली.
३६ हे जेरुसलेम, तुज्या भोंवतणीं उदेंते वटेन पळय आनी देवा कडल्यान तुका मेळपी खोस पळय.
३७ पळे, तुजे पूत येतात, तांकां तुवें धाडून दिल्लें, ते पवित्र देवाच्या उतरान उदेंते वटेनच्यान अस्तंतेक एकठांय येवन देवाच्या महिमेत खोशी जातात.

अध्याय 5

१ हे जेरुसलेम, शोक आनी संकश्टाचें वस्त्र काडून, देवा कडल्यान येवपी महिमेची सोबीतकाय सदांकाळ घाल.
२ देवा कडल्यान येवपी नीतिमत्वाचो दुप्पट वस्त्र तुज्या भोंवतणीं घाल; आनी तुज्या तकलेर सासणाच्या वैभवाची मुकुट घालची.
३ कित्याक देव तुजी चकचकीत सर्गा सकयल आशिल्ल्या सगळ्या देशांक दाखयतलो.
४ कित्याक तुजें नांव सदांकाळ देवा कडल्यान म्हणटले, नीतिमत्वाची शांती आनी देवाची उपासनेची महिमा.
५ हे जेरुसलेम उठून उंच उबो रावून उदेंते वटेन पळय आनी पळय तुजीं भुरगीं पवित्राच्या उतरान अस्तंते कडल्यान उदेंतेवटेन जमल्यांत आनी देवाचो उगडास करून खोशी जातात.
६ कित्याक ते तुजे कडल्यान पांयान गेले आनी दुस्मानां कडल्यान पयस व्हरून गेले, पूण देव तांकां राज्याचीं भुरगीं म्हूण तुज्या कडेन उंचल्या पांवड्यार हाडटा.
७ इज्रायल देवाच्या महिमेत सुरक्षीतपणान वचूंक जाय म्हूण, दर एक उंच दोंगुल्ली आनी लांब काळाची देग उडोवंक आनी देगण भरून उडोवंक आनी देगणांनी भरून दवरुंक देवान थारायलां.
८ तशेंच रान आनी दरेक गोड वास येवपी झाडां लेगीत देवाच्या आज्ञा प्रमाणें इज्रायलाचेर सावळी घालतले.
९ कित्याक देव इज्रायलाक आपल्या महिमेच्या उजवाडांत खोशीन व्हरतलो आनी ताचे कडल्यान येवपी दया आनी नीतिमत्व.

Letter of Jeremiah

जेरेमियाचें पत्र

अध्याय 1

१ जेरेमीन बॅबिलोनियाच्या राजान बॅबिलोनांत बंदखणींत व्हरपाच्या लोकांक धाडिल्ल्या पत्राची प्रत, देवान सांगिल्ले प्रमाण तांकां प्रमाणीत करपाक.
२ तुमी देवा मुखार केल्ल्या पातकांक लागून, बॅबिलोनियाचो राजा नबूकोदोनोसोर तुमकां बंदखणींत व्हरतलो.
३ तुमी बाबिलोनाक पावतकच, तुमी थंय जायतीं वर्सां आनी लांब काळ म्हळ्यार सात पिळग्यो रावतले आनी उपरांत हांव तुमकां थंयच्यान शांतपणान पयस व्हरतलों.
४ आतां तुमकां बाबिलोनांत रुप्याचे, भांगराचे आनी लांकडाचे देव दिसतले, जे खांद्यार बसयल्ले, जे राष्ट्रांक भियेतात.
५ ताका लागून तुमी केन्नाच परकी लोकां सारके जावचे न्हय, आनी तांचे कडेन जावचे न्हय, जेन्ना तुमी तांचे मुखार आनी फाटल्यान लोकांची भक्ति करताना पळेतले.
६ पूण तुमी काळजांत म्हणात, हे प्रभू, आमी तुजी उपासना करुंक जाय.
७ कित्याक म्हजो देवदूत तुज्या वांगडा आसा आनी हांव स्वता तुज्या जिवाची काळजी घेता.
८ तांची जीब कामगारान चकचकीत केल्ली आसता आनी तीं स्वता सोनेरी आनी रुप्यान लायिल्लीं आसतात; तरी तीं फकत फटीं, आनी उलोवंक शकनात.
९ आनी समलिंगी रावपाक आवडपी कुमारिके खातीर भांगर घेवन ते आपल्या देवांच्या तकले खातीर मुकुट तयार करतात.
१० केन्ना केन्नाय याजक आपल्या देवांकडल्यान भांगर-रुपें व्हरून स्वताक दान करतात.
११ हय, ते सादारण वेश्यांक दितले आनी तांकां मनशां भशेन कपड्यान सजयतले, रुप्याचे देव, भांगराचे आनी लांकडाचे देव.
१२ तरी ह्या देवांक जांबळ्या कपड्यान न्हेसून आसले तरी गंज आनी पतंगांतल्यान स्वताक वाचवंक मेळना.
१३ देवळाच्या धुल्लाक लागून ते आपलें तोंड पुसतात, जेन्नां तांचेर खूब आसता.
१४ आनी जो कोण आपल्याक गुन्यांवकाराक मारूंक शकना, तो देशांतल्या न्यायाधीशा भशेन राजदंड धरता.
१५ ताच्या उजव्या हातांत खंजीर आनी कुन्हाड आसा, पूण झुजा थावन आनी चोरां थावन आपूण सोडवंक शकना.
१६ ताका लागून ते देव न्हय म्हण वळखतात, देखून तांकां भियेवंक नाका.
१७ कित्याक मनीस वापरता तें आयदन मोडून पडल्यार कांयच मोलाचें ना; तशेंच तांच्या देवांकय जाता: देवळांत उबे रावल्यार तांचो दोळे भितर सरपी लोकांच्या पांयांतल्यान धुल्ल भरतात.
१८ आनी राजाक त्रास दिवपी मनशाक मरण भोगचो पडला अशें सगळ्या वटांनी दारां दवरतात, तशें याजक आपल्या देवळां दारांनी, कुलूपांनी आनी खांद्यांनी बांदून दवरतात, नाजाल्यार तांचे देव लुटमार करचे न्हय.
१९ ते तांकां मेणवाती पेटयतात, हय, स्वता खातीर चड, जातूंतल्यान तांकां एकूय दिसना.
२० ते देवळाच्या एका तुळये सारके आसात, तरी लेगीत ते म्हणटात, धर्तरेंतल्यान सरपटपी वस्तूंक लागून तांचीं काळजां कुरकुरीत जाल्यांत; आनी तीं आनी कपडे खाताना तांकां तें दिसना.
२१ देवळांतल्यान भायर सरपी धुंवराक लागून तांचें तोंड काळें जालां.
२२ तांच्या आंगाचेर आनी तकलेचेर चमगादळ, गिळप आनी सुकणीं आनी माजर लेगीत बसतात.
२३ ते देव न्हय हें तुमकां कळूं येता, देखून तांकां भियेवंक नाकात.
२४ तांकां सोबीत करुंक तांचे भोंवतणीं आशिल्लें भांगर आसलें तरी, गंज पुसले बगर, ते चकचकीत जावचे नात, कित्याक वितळ्ळ्या उपरांत तांकां तें जाणवलें ना.
२५ ज्या वस्तूंत उस्वास ना, तीं वस्तू चड मोलान विकतीं घेतात.
२६ तांकां खांद्यार धरतात, तांकां पांय नात, जाचे वरवीं ते मनशांक आपूण मोलादीक ना अशें सांगतात.
२७ तांची सेवा करपी लोकांकय लज दिसता, कित्याक ते केन्नाय जमनीर पडल्यार ते स्वताच्या हातान परतून उठूंक शकनात, आनी कोणेंय तांकां उबे दवरल्यार ते स्वताच्या हातान हालूंक शकनात, आनी नमस्कार केल्यार, ते स्वताक सरळ करुंक शकतात, पूण मेल्ल्या मनशां भशेन ते आपल्या मुखार दान घालतात.
२८ तांकां बळी दिवपी वस्तूं विशीं तांचे याजक विकतात आनी दुरुपयोग करतात; तशेंच तांचीं बायलां ताचो एक भाग मीठांत घालतात; पूण गरीब आनी नपुंसकांक ते तातूंतल्यान कांयच दिना.
२९ मासिक पाळी आशिल्ल्यो बायलो आनी बायलो आपले बळी खातात, ह्या गजालींनी तुमकां कळटलें की ते देव न्हय, तांकां भियेवंक नाकात.
३० कित्याक तांकां देव म्हणूं येता? कारण बायलो रुपें, भांगर आनी लांकूड ह्या देवां मुखार मांस दवरतात.
३१ आनी याजक आपल्या देवळांत बसतात, कपडे फाडून, तकली आनी खाडयो मुंडायल्यांत आनी तकलेचेर कांयच ना.
३२ ते आपल्या देवां मुखार गर्जना करतात आनी रडटात, जशें मनीस मेल्ल्या वेळार मेजवानी करतना करतात.
३३ याजकय आपलीं वस्त्रां काडून आपल्या बायलांक आनी भुरग्यांक कपडे घालतात.
३४ तांकां वायट वा बरें केलें तरी तांकां ताचो बदलो दिवंक मेळना.
३५ तेच तरेन तांकां गिरेस्तकाय आनी पयशे दिवंक मेळनात, कोणेंय तांकां व्रत केल्यार आनी ती पाळना जाल्यार तांकां ती मागची ना.
३६ ते कोणाकच मरणांतल्यान वाटावंक शकनात आनी दुबळ्यांक बळवंतांक सोडवंक शकनात.
३७ कुड्ड्या मनशाक परतून नदरेक हाडूंक शकनात आनी ताच्या संकश्टांत कोणाकूच आदार दिवंक शकनात.

३८ ते विधवेक दया करुंक शकनात आनी बापायचेर बरें करूंक शकनात.
३९ तांचीं लांकडी देवां आनी भांगर आनी रुप्यान न्हेसयल्लीं, दोंगरांतल्यान कापल्ल्या फातरां सारकीं, तांची पुजा करपी लोक लज्जीत जातले.
४० खल्दी लोक लेगीत तांचो अपमान करतात तेन्ना मनशान आपूण देव अशें कशें समजून सांगचें?
४१ उलोवंक शकनाशिल्लो एक मुको दिसलो जाल्यार ताका हाडून बेलाक समजूंक शकता अशें उलोवंक विनवणी करतात.
४२ तरी ते स्वताक हें समजूंक शकनात आनी तांकां सोडून वचूंक शकनात, कित्याक तांकां गिन्यान ना.
४३ बायलोय दोरयो बांदून वाटेर बसून अत्तरा खातीर कोंडो जळयतात, पूण कोणाक तरी वाटेर वचपी मनशान ओडून घेतल्यार ताचे वांगडा पडल्यार ती आपल्या वांगड्याक धिटाय दिता, ती आपल्या इतली योग्य ना अशें मानता , ना तिची दोरी मोडली.
४४ तांचे मदीं जें कितें जाता तें फट, मागीर ते देव आसात अशें कशें समजूंक वा म्हणूं येता?
४५ ते सुतार आनी भांगरकारांनी तयार केल्यात, कामगारांक जाय जाल्यार ते हेर कांयच जावंक शकनात.
४६ आनी तांकां तयार केल्ले स्वता केन्नाच चड काळ रावंक शकनात; मागीर तांचेपसून तयार जाल्लीं वस्तू देव कशीं आसूंक जाय?
४७ कित्याक तांणी उपरांत येवपी लोकांक फट आनी निंदा सोडून दिले.
४८ कित्याक तांचेर कसलेंय झूज वा दुयेंस येता तेन्ना याजक आपले कडेन खंय लिपून रावपा खातीर आपले कडेन विचार करतात.
४९ मागीर मनशांक आपूण देव न्हय, झूजा थावन वा प्लेगा थावन स्वताक वाचवंक शकना म्हण कशें समजूंक जायना?
५० कित्याक तीं फकत लांकडाचीं आनी रुपें आनी भांगराचीं झाडां आशिल्लीं पळोवन, तीं फटीं आसात हें फुडें कळटलें.
५१ सगळ्या राश्ट्रांक आनी राजांक स्पश्ट दिसतलें की ते देव न्हय, पूण मनशांच्या हाताचीं कर्तुबां आनी तातूंत देवाचें कसलेंच काम ना.
५२ ते देव न्हय हें कोणाक कळचें ना?
५३ कित्याक ते देशांत राजा उबारूंक शकनात आनी मनशांक पावस दिवंक शकनात.
५४ ते अशक्त जावन तांचो स्वताचो मुद्दो थारावंक शकनात आनी वायट घडोवंक शकनात, कित्याक ते सर्ग आनी धर्तरि मदल्या कावळ्या सारके आसात.
५५ तेदनां लांकडाच्या देवांच्या घराचेर उजो पडलो वा भांगर वा रुप्यान लायिल्लो, तेन्ना तांचे याजक पळून वचतले आनी सुटतले; पूण तेच तुळये भशेन जळून वचतले.
५६ तशेंच ते खंयच्याच राजाक वा दुस्मानाक तोंड दिवंक शकनात, मागीर ते देव आसात अशें कशें समजूंक वा म्हणूं येता?
५७ तशेंच ते लांकडाचे देव, आनी रुपें वा भांगर घालून दवरिल्ले, चोर वा लुटमारां कडल्यान सुटपाक शकनात.
५८ जांकां भांगर, रुपें आनी कपडे घालतात ते वस्त्रां, बळिश्ट लोक घेवन वतात आनी तांकां आदार दिवंक मेळना.
५९ देखून अशा खोट्या देवां परस आपली सत्ता दाखोवपी राजा वा घरांत फायद्याचें आयदन जावप बरें. वा अशा खोट्या देवां परस घरांत दार जावन अशीं वस्तू दवरप. वा एका राजवाड्यांत लांकडाचो खांब, अशा खोट्या देवां परस.
६० कित्याक सूर्य, चंद्र आनी नखेत्रां उजवाडाक येवन आपलीं कामां करुंक धाडल्यात, तीं आज्ञापालन करतात.
६१ तेच तरेन वीज फुटता तेन्ना पळोवंक सोंपें जाता; आनी तेच तरेन दर एका देशांत वारें व्हांवता.
६२ जेन्नां देवान मेघांक सगळ्या संवसाराचेर भोंवपाची आज्ञा दिता तेन्ना ते आपल्याक सांगिल्लें तशें करतात.
६३ दोंगुल्ल्यो आनी रानांक जळोवंक वयर थावन धाडिल्लो उजो आज्ञा प्रमाणें करता, पूण हीं तांकां दाखोवंक वा सत्तेन तांचे सारके नात.
६४ देखून ते देव आसात अशें मानूंक वा म्हणूंक जायना, कारण ते कारणांचो न्याय करुंक वा मनशांचें बरें करुंक शकनात.
६५ ते देव न्हय हें जाणून, तांकां भियेवंक नाका.
६६ कित्याक ते राजांक शाप दिवंक शकनात आनी तांकां आशीर्वाद दिवंक शकनात.
६७ ते विधर्मी लोकांमदीं सर्गांत चिन्नां दाखोवंक शकनात, सुर्या सारके चकचकीत जावंक शकनात आनी चंद्राच्या सारके उजवाड दिवंक शकनात.
६८ जनावरां तांचे परस बरे, कित्याक ते आडखळांत बसून स्वताक आदार दिवंक शकतात.
६९ ते देव आसात हें आमकां कांयच दिसना, देखून तांकां भियेवंक नाका.
७० काकड्याच्या बागेंतलो भंयकर कांयच सांबाळना तसोच तांचो लांकडाचो देव, आनी तांकां रुपें आनी भांगर घालून दवरल्यात.
७१ तशेंच तांचीं लांकडी देवां आनी रुपें आनी भांगराचीं देवां फळबागांतल्या धव्या कांट्या सारकीं आसतात, जाचेर दरेक सुकणीं बसतात. तशेंच उदेंते वटेन काळखांत आशिल्ल्या मेल्ल्या कुडीकय.
७२ तांचेर कुसपी चकचकीत जांबळ्या रंगान तुमी तांकां देव न्हय म्हण कळटले आनी उपरांत तेच खातले आनी देशांत तांकां अपमान जातले.
७३ ताका लागून कोणूच मूर्ती नासतना नितीमान मनीस बरो, कित्याक तो निंदा करपाक पयस आसतलो.

अझारियाची प्रार्थना

अध्याय 1

१ देवाचो स्तुती करून आनी सर्वेस्पराचो आशिर्वाद करून उज्या मदीं चलताले.
२ तेदनां अझारियास उबो रावलो आनी अशे तरेन मागणें करतालो; आनी उज्याच्या मदीं तोंड उगडून म्हणलें.
३ आमच्या बापायचो सर्वेस्पर देवा तूं धन्य, तुजें नांव सदांकाळ स्तुती आनी महिमा करुंक फावो.
४ तुवें आमकां केल्ल्या सगळ्या गजालींनी तूं नितीमान आसा, तुजीं सगळीं कर्तुबां खरीं, तुजीं मार्गां बरीं आनी तुजीं सगळीं न्यायां खरीं.
५ तुवें आमचेर आनी आमच्या बापायच्या पवित्र शाराचेर, जेरुसलेमाचेर हाडल्ल्या सगळ्या गजालींनी तुवें खरो न्याय केलो, कित्याक तुवें आमच्या पात्कां खातीर हीं सगळीं गजाली आमचेर सत आनी न्याया प्रमाणें हाडलीं.
६ कित्याक आमी तुजे कडल्यान पयस वचून पातक केलां आनी वायट केलां.
७ आमी सगळ्या गजालींनी भंग केल्यात आनी तुज्या आज्ञांक पाळो दिवंक ना, तीं पाळूंक ना, तुवें आमकां सांगिल्ले प्रमाणें आमकां बरें जावंक ना.
८ देखून तुवें आमचेर हाडिल्लें सगळें आनी आमचेर केल्लें सगळें तुवें खऱ्या न्यायान केलां.
९ आनी तुवें आमकां बेकायदेशीर दुस्मानाच्या हातांत, देवाचो चड दुस्वास करपी दुस्मानाच्या हातांत आनी एक अन्यायी राजा आनी सगळ्या संवसारांतल्या सगळ्यांत वायट राजाच्या हातांत दिले.
१० आनी आतां आमी आमचें तोंड उगडूंक शकनात, आमी तुज्या नोकरांक लज आनी निंदा जाल्यात; आनी तुजी भजतात तांकां.
११ तरी तुज्या नांवा खातीर आमकां पुरायपणान सोडवंक नाका आनी तुजो करार रद्द करुंक नाका.
१२ तुज्या मोगाळ अब्राहामा खातीर, तुज्या सेवक इसहाका खातीर आनी तुज्या पवित्र इज्रायला खातीर तुजी दया आमचे कडल्यान पयस करुंक नाका;
१३ तांकां सांगलां आनी तांकां उतर दिलां, सर्गाच्या नखेत्रां भशेन आनी दर्या देगेर पडपी रेंव सारके तूं तांची संतती वाडयतलो.
१४ कित्याक, हे प्रभू, आमी खंयच्याय राष्ट्रा परस उणे जाल्यात आनी आमच्या पातकांक लागून सगळ्या संवसारांत ह्या दिसा सकयल दवरल्यात.
१५ ह्या वेळार राजकुंवर, संदेष्टो, फुडारी, होमबळी, बळी, अर्पण, धूप, तुज्या मुखार बळी दिवपाक आनी दया करपाक सुवात ना.
१६ तरी पश्चाताप केल्ल्या काळजान आनी नम्र आत्म्यान आमकां मान्य जावंक जाय.
१७ जशें मेढरां आनी बैलांच्या होमबळींत आनी धा हजार चरबी कोंबड्यां प्रमाणें, तशें आमचो बळी आयज तुज्या नदरेक आसूं आनी आमी पुरायपणान तुज्या फाटल्यान वचूंक दिवचें, कित्याक तांकां ताका लज दिसचो ना तुजेर आपलो विस्वास दवरचो.
१८ आतां आमी सगळ्या काळजान तुज्या फाटल्यान वतात, तुका भियेतात आनी तुजें तोंड सोदतात.
१९ आमकां लज करुंक नाका, पूण तुज्या मोगा प्रमाणें आनी तुज्या दयाळपणा प्रमाणें आमचे कडेन वाग.
२० तुज्या अद्भुत कर्तुबां प्रमाणें आमकां सोडय आनी तुज्या नांवाचो महिमा कर, आनी तुज्या सेवकांक वायट करपी सगळ्यांक लज दिसूंक जाय;
२१ आनी तांच्या सगळ्या बळग्यांनी आनी बळग्यान तांकां लज जावंक जाय आनी तांची बळगें मोडूंक जाय;
२२ तूं देव, एकलोच देव आनी सगळ्या संवसाराचेर महिमावान आसा हें तांकां कळूंक जाय.
२३ राजाच्या नोकरांनी तांकां भितर घालून राळ, पिच, टो आनी ल्हान लांकडां घालून ओव्हन गरम करुंक सोडलें ना.
२४ ज्वाला भट्टे वयल्यान णवचाळीस हात व्हांवताली.
२५ तेदन तो थंयच्यान वचून भट्टे भोंवतणी मेळिल्ल्या खाल्दी लोकांक लासून उडयलो.
२६ पूण सर्वेस्पराच्या देवदूतान अझारिया आनी ताच्या वांगड्यां सयत उज्यांत देंवून उज्याची ज्वाला उज्यांतल्यान भायर काडली.
२७ आनी भट्टे मदीं ओलें शिट्टी वारें जाल्ले भशेन उजो तांकां स्पर्श केलो ना आनी तांकां त्रास दिवंक ना आनी त्रास दिलो ना.
२८ तेदनां तिगांयनी एका तोंडातल्यान आयिल्ले भशेन भट्टेंत देवाची स्तुती, महिमा आनी आशीर्वाद दिलो.
२९ आमच्या बापायचो सर्वेस्पर देव, तूं धन्य, आनी सदांकाळ सगळ्यां परस स्तुती आनी उंचायेचो.
३० आनी तुजें वैभवशाली आनी पवित्र नांव धन्य, आनी सदांकाळ सगळ्यां परस ताची स्तुती आनी उंचायेची.
३१ तुज्या पवित्र वैभवाच्या देवळांत तूं धन्य, आनी सदांकाळ सगळ्यां परस चड स्तुती आनी महिमा मेळोवंक.
३२ खोलायेन पळेवपी आनी करुबांचेर बसपी तूं धन्य.
३३ तुज्या राज्याच्या वैभवशाली सिंहासनाचेर तूं धन्य, आनी सदांकाळ सगळ्यां परस चड स्तुती आनी महिमा मेळोवंक.
३४ सर्गाच्या आकाशांत तूं धन्य, आनी सगळ्यांत चड सासणाचो स्तुती आनी महिमा करुंक जाय.
३५ हे सर्वेस्पराच्या सगळ्या कर्तुबां, प्रभूचो आशिर्वाद कर, ताची स्तुती कर आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.

३६ हे सर्गां, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
३७ हे सर्वेस्पराचे देवदूत, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
३८ हे सर्गाच्या वयर आशिल्ल्या सगळ्या उदकांनी, प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
३९ हे सर्वेस्पराच्या सगळ्या बळग्यांनी, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच करात.
४० हे सूर्य आनी चंद्र, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
४१ हे सर्गार नखेत्रां, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
४२ हे दरेक पावस आनी दंव, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
४३ हे सगळे वारें, तुमी प्रभूचो आशिर्वाद कर, ताची स्तुती कर आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
४४ हे उजो आनी उश्णताय, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी उंच कर ve सगळें सदां खातीर.
४५ हे गिमाळो आनी गिमाळो, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
४६ हे दंव आनी बर्फाच्या वादळां, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
४७ हे राती आनी दीस, तुमी प्रभूचो आशिर्वाद कर, ताका सदांकाळ सगळ्यां परस चड आशीवाा द आनी उंच कर.
४८ हे उजवाड आनी काळोख, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
४९ हे बर्फ आनी थंड, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५० हे दंव आनी बर्फ, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५१ हे वीज आनी मेघ, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५२ हे पृथ्वी प्रभूक आशीर्वाद दिवंक, ताची स्तुती आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५३ हे दोंगर आनी ल्हान दोंगुल्ल्यो, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५४ हे पृथ्वीचेर वाडपी सगळ्या वस्तूं, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५५ हे दोंगर, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५६ हे दर्या आनी न्हंयो, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
५७ हे व्हेल आनी उदकांत हालपी सगळे, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच करात.
५८ हे सगळे सुकणीं, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच करात.
५९ हे सगळे जनावर आनी जनावर, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच करात.
६० हे मनशांचे भुरगे, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
६१ हे इस्रायल, तुमी सर्वेस्पराचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
६२ हे प्रभूचे याजक, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच करात.
६३ हे प्रभूचे सेवक, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच करात.
६४ हे नितीमानांचे आत्मे आनी जिवां, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
६५ हे पवित्र आनी नम्र काळजाचे मनीस, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच कर.
६६ हे अननिया, अझारिया आनी मिसाएल, तुमी प्रभूचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी सदांकाळ सगळ्यां परस उंच करात, कित्याक ताणें आमकां नरकांतल्यान सोडयल्यात आनी मरणाच्या हातांतल्यान वाटायल्यात आनी भट्टे मदल्यान आमकां सोडयल्यात आनी जळपी ज्वाला, ताणें आमकां उज्याच्या मदल्यान सोडयले.
६७ हे प्रभूक उपकार मानात, कित्याक तो कृपाळू आसा, कित्याक ताची दया सदांकाळ तिगून उरता.
६८ हे सगळे, जे सर्वेस्पराची उपासना करतात, देवांच्या देवाचो उपकार मानात, ताची स्तुती करात आनी ताका उपकार मानात, कित्याक ताची दया सदांकाळ तिगून उरता.

सुसाना हांणी केला

अध्याय 1

१ बाबिलोनांत योआसीम नांवाचो एक मनीस रावतालो.
२ ताणें एक बायल घेतली, तिचें नांव सुसाना, ती चेल्कियाची धूव, एक बरीच गोरी आनी सर्वेस्पराची भिरांत आशिल्ली.
३ तिचे आवय-बापूय नितीमान आशिल्ले आनी तांणी आपल्या चलयेक मोयजेसाच्या कायद्या प्रमाणें शिकयलें.
४ योआसीम एक व्हड गिरेस्त मनीस आशिल्लो आनी ताच्या घराक जोडिल्ली एक सोबीत बाग आशिल्ली आनी ज्यू लोक ताचे कडेन आदारून रावताले. कारण तो हेरां परस चड मानाचे आशिल्लो.
५ त्याच वर्सा लोकां मदल्या दोन पुर्विल्ल्या लोकांक न्यायाधीश जावंक नेमले, जशें सर्वेस्परान सांगलें, बाबिलोना थावन वायटपण पुर्विल्ल्या न्यायाधीशां कडल्यान आयलें, जे लोकांचेर राज्य करतात अशें दिसतालें.
६ ते योआसीमाच्या घरांत चड दवरताले आनी सगले सगले सगले तांकां येताले.
७ दनपारां लोक गेले उपरांत सुसाना आपल्या घोवाच्या बागेंत भोंवपाक गेली.
८ आनी दोग जाण्टे तिका दर दिसा भितर सरताना आनी चलताना पळेताले; ताका लागून तांची कामवासना तिचे कडेन पेटली.
९ आनी सर्गार पळेवंक ना आनी न्याय्य निवाड्यांचो उगडास करुंक ना म्हण तांणी आपलें मन विकृत केलें आनी दोळे वळयले.
१० आनी दोगांय तिच्या मोगान जखमी जाल्लीं तरी कोणाकूच आपलें दुख्ख दाखोवपाचें धाडस जालें ना.
११ कित्याक तांकां आपली कामवासना सांगपाक लज दिसताली आनी तांकां तिचे कडेन संबंद दवरपाची इत्सा जाली.
१२ तरी ते तिका पळेवंक दीस-दिसा खरेपणान पळेताले.
१३ एकल्यान दुसऱ्याक म्हणलें: "आतां आमी घरा वचूंया, कित्याक जेवणाचो वेळ आयला."
१४ ते भायर गेले उपरांत एकल्याक दुसर् याक वेगळो केलो आनी फाटीं वळून तेच सुवातेर पावले. आनी एकमेकांक कारण विचारल्या उपरांत तांणी आपली वासना मान्य केली, मागीर दोगांयनी एकठांय एक वेळ थारायलो, जेन्ना तांकां ती एकली मेळटली.
१५ ते वेळ पळेताना, ती आदले भशेन फकत दोन दासी घेवन भितर सरली आनी बागेंत धुंवपाची इत्सा जाली, कित्याक ती गरम आशिल्ली.
१६ आनी थंय लिपून रावपी आनी तिचेर पळोवणी करपी दोग जाण्टे सोडल्यार खंयचीच कूड नाशिल्ली.
१७ तेदनां तिणें आपल्या दासींक म्हणलें, म्हाका तेल आनी धुंवपाचे गुळे हाडून बागेचीं दारां बंद कर, हांव म्हाका धुवंक शकता.
१८ तिणें सांगिल्लें तशें तांणी बागेचीं दारां बंद केलीं आनी तिणें सांगिल्लीं वस्तू हाडपाक गुप्त दारांनी भायर सरले, पूण ते लिपलेले म्हणून तांकां जाण्टे पळेले नात.
१९ दासी भायर गेले उपरांत दोग जाण्टे उठून तिचे कडेन धांवून गेले.
२० पळे, बागेचीं दारां बंद आसात, आमकां कोणाकूच पळोवंक मेळना आनी आमी तुज्या मोगान आसात; देखून आमकां संमती दिवन आमचे वांगडा पडून राव.
२१ तुका नाका जाल्यार, तुज्या बरोबर एक तरणाटो आशिल्लो, आनी देखून तुज्या दासींक तुज्या कडल्यान धाडली.
२२ तेदनां सुसानान सुस्कार मारलो आनी म्हणलें: "हांव सगळ्या वटांनी ताणून गेल्लो, कित्याक हांव हें काम केल्यार तें म्हजे खातीर मरण, आनी तें केलें ना जाल्यार हांव तुज्या हातांतल्यान सुटूंक शकना.
२३ सर्वेस्पराच्या मुखार पातक करचे परस तुज्या हातांत पडून तें करुंक ना, म्हजे खातीर बरें.
२४ अशें म्हणत सुसाना मोठ्या आवाजान रडली आनी दोग जाण्टे तिचे आड रडले.
२५ मागीर एकल्यान धांवून बागेचें दार उगडलें.
२६ घरांतल्या नोकरांनी बागेंतलो रडणो आयकून, तिचे कडेन कितें जालां तें पळोवपाक ते गुप्त दारांत भितर सरले.
२७ पूण जाण्ट्यांनी आपली गजाल सांगली म्हणटकच नोकरांक खूब लज दिसली, कारण सुसानाची असो खबर केन्नाच जावंक ना.
२८ दुसऱ्या दिसा लोक तिच्या घोवाक जोआसीमा कडेन जमले तेन्ना सुसानाक मारपाक दोग जाण्टेय दुश्ट कल्पनेन भरून आयले.
२९ लोका मुखार म्हणलें, "जोआसीमाची बायल चेल्कियासाची धूव सुसानाक आपोवची." आनी अशें तांणी धाडलें.
३० तेन्ना ती आपल्या बापाय-आवय, भुरगीं आनी सगळ्या नात्यांतल्या लोकां वांगडा आयली.
३१ सुसाना एक बरीच नाजूक बायल आनी पळोवपाक सोबीत आशिल्ली.
३२ आनी ह्या दुश्ट मनशांनी तिचें तोंड उक्तें करपाची आज्ञा दिली, (कारण ती न्हेसून आशिल्ली) तिच्या सोबीतकायेन भरूंक.
३३ ते खातीर तिचीं इश्टां आनी तिका पळोवपी सगळे रडले.
३४ तेदनां दोग जाण्टे लोकांच्या मधें उबे रावून तिचे तकलेर हात दवरले.

३५ ती रडत सर्गा वटेन पळेली, कित्याक तिचें काळीज प्रभूचेर विस्वास दवरतालें.
३६ जाण्टयांनी म्हणलें, आमी एकले बागेंत भोंवतना ही बायल दोन दासी घेवन भितर आयली आनी बागेचीं दारां बंद करून दासींक धाडली.
३७ तेदनां थंय लिपून आशिल्लो एक तरणाटो तिचे कडेन येवन तिचे वांगडा पडलो.
३८ बागेच्या एका कोनशाक उबे आशिल्ले आमी हें वायटपण पळोवन तांचे कडेन धांवले.
३९ आमी तांकां एकठांय पळे वन, त्या मनशाक आमी धरूंक शकले नात, कारण तो आमचे परस चड बळिश्ट आशिल्लो आनी ताणें दार उगडून उडी मारून भायर सरलो.
४० पूण हे बायलेक घेवन आमी विचारलें, तो तरणाटो कोण, पूण ती आमकां सांगूंक ना.
४१ तेदनां लोकांनीं लोकांचे म्हालगडे आनी न्यायाधीश म्हूण तांकां विस्वास दवरलो आनी ताका लागून तिणें तिका मरणाची ख्यास्त फर्मायली.
४२ तेदनां सुसानान मोठ्या आवाजान म्हणलें: "हे सासणाचो देव, जो गुपीत जाणून घेता आनी सगळ्यो गजाली जावचे पयलीं जाणून घेता.
४३ तांणी म्हजे आड खोटी गवाय दिल्या आनी पळे, हांव मरूंक जाय, हें तुका खबर आसा; जाल्यार ह्या मनशांनी दुर्भावनान म्हजे आड सोदून काडिल्लीं कामां हांवें केन्नाच केल्लीं नात.
४४ आनी सर्वेस्परान तिचो आवाज आयकलो.
४५ तेदना तिका मरण येवंक व्हरून, सर्वेस्परान दानीएल नांवाच्या तरणाट्याचो पवित्र आत्मो उबो केलो.
४६ ताणें मोठ्या आवाजान रडलो: "ह्या बायलेच्या रगतांतल्यान हांव निवळ जालां."
४७ तेदनां सगळ्या लोकांनी तांकां ताचे वटेन घुंवडावन म्हणलें: "तुवें सांगिल्लीं हीं उतरां कितें?
४८ तेदनां ताच्या मधें उबो रावून ताणें म्हणलें: "तुमी इज्रायलाचे पूत इतले मूर्ख आसात काय, की तुमी इज्रायलाचे चलयेची चवकशी केल्या वा सत्याची जाणविकाय करिनासतना?
४९ परतून न्यायाच्या जाग्यार परत येयात, कित्याक तांणी तिचे आड खोटी गवाय दिल्या.
५० ताका लागून सगळे लोक बेगोबेग परतून वळले आनी जाण्टयांनी ताका म्हणलें: "ये, आमच्या मधें बस आनी आमकां दाखोवंक, देवान तुका म्हालगड्याचो मान दिला."
५१ तेदनां दानीएलान तांकां म्हळें: "ह्यो दोगांक एकामेकां थावन पयस दवरात आनी हांव तांची चवकशी करतलों."
५२ तेदनां एकमेकां पासून वेगळीं जालीं तेन्ना ताणें तातूंतल्या एका मनशाक आपयलो आनी ताका म्हळें: "हे वायटपणांत जाण्टो जाल्लो, आतां तुजीं आदीं केल्लीं पात्कां उजवाडाक आयलीं."
५३ कित्याक तुवें खोटो न्याय दिलो आनी निरपराधींचो ख्यास्त दिलो आनी गुन्यांवकारांक मुक्त केलो; जरी सर्वेस्पर म्हणटा, निरपराधी आनी नितीमानांक तूं मारचो ना.
५४ आतां तुवें तिका पळयल्या जाल्यार म्हाका सांग: खंयच्या झाडा सकयल तांकां एकठांय येवन पळयले? कोणे जाप दिली, मास्टीक झाडा सकयल.
५५ दानीएलान म्हणलें: "खूब बरें; तुज्याच तकले आड फट उलयल्या; कित्याक आतां लेगीत देवाच्या देवदूताक तुका दोन भाग करुंक देवाची ख्यास्त मेळ्ळ्या.
५६ ताका कुशीक दवरून दुसर् याक हाडपाची आज्ञा दिली आनी ताका म्हळें: "हे जुदाच्या न्हय तर कनान संतती, सोबीतकायेन तुका फटोवन वासना तुजें काळीज विकृत केलां.
५७ इज्रायलाच्या धुवांक तुमी अशें वागले आनी तीं भियेवन तुमचे कडेन वागली, पूण जुदाची धूव तुमच्या वायटपणाक तिगून उरली ना.
५८ आतां म्हाका सांग, तुवें तांकां खंयच्या झाडा सकयल दवरले? कोणे जाप दिली, होल्म झाडा सकयल.
५९ तेदनां दानीएलान ताका म्हणलें: बरें; तूं तुज्याच तकलेक फट उलयल्या, कित्याक देवाचो देवदूत तुका दोन भाग करुंक तलवारीन वाट पळयता, तुका नाश करुंक.
६० म्हणत सगळे लोक मोठ्या आवाजान रडले आनी ताचेर विस्वास दवरपी लोकांक वाचवपी देवाची स्तुती केली.
६१ ते दोगां जाण्ट्यां आड उठले, कारण दानीएलान तांकां तांच्याच तोंडान खोट्या साक्षीदाराची ख्यास्त दिली.
६२ मोयजेसाच्या कायद्या प्रमाणें तांणी आपल्या शेजाऱ्याक करुंक जाय तशें केलें आनी तांकां जिवेशीं मारले. अशे तरेन निरपराधी रगत त्याच दिसा वाचयलें.
६३ ताका लागून चेल्सना आनी ताची बायल आपली धूव सुसाना, तिचो घोव जोआसीम आनी सगळ्या नात्यांतल्या लोकां खातीर देवाची स्तुती केली, कारण तिच्यांत कसलीच बेईमानी दिसली ना.
६४ त्या दिसा सावन दानीएलाक लोकां मुखार व्हड नामना मेळ्ळी.

Bel and the Dragon

बेल आनी ड्रॅगन

अध्याय 1

१ अस्त्यागेस राजा आपल्या बापाय कडेन जमलो आनी फारसाच्या सायरसाक ताचें राज्य मेळ्ळें.

२ दानीएल राजा कडेन संवाद सादलो आनी ताच्या सगळ्या इश्टां परस चड मान जालो.

३ बाबिलोनियां कडेन बेल नांवाची एक मूर्त आशिल्ली आनी ताचेर दर दिसा बारा व्हड प्रमाणांत बारीक पिठ, चाळीस मेंढरां आनी स आयदनां सोऱ्याचीं आयदनां घालताले.

४ राजा ताची उपासना करतालो आनी तिची भजा करपाक वतालो, पूण दानीएल आपल्याच देवाची भजतालो. राजान ताका म्हळें: तूं बेलाक कित्याक पुजना?

५ ताणें जाप दिली: “हातान तयार केल्लीं मूर्ती हांव पुजूंक शकना, पूण सर्ग आनी पृथ्वी रचल्ल्या आनी सगळ्या मनशांचेर प्रभुत्व आशिल्ल्या जिव्या देवाची पुजा करुंक शकता.”

६ तेदनां राजान ताका म्हणलें, बेल जिवो देव म्हण तुका दिसना? तो दर दिसा कितलो खाता आनी कितलो पिता तें तुका दिसना?

७ तेदनां दानीएल हांसून म्हळें: “हे राजा, फटोवंक नाका, कित्याक हें फकत भितरलें मातयेचें आनी भायर पितळेचें, आनी केन्नाच कांयच खाल्लें ना आनी पियेलें ना.

८ राजाक राग आयलो आनी ताणें आपल्या याजकांक आपयले आनी तांकां म्हळें: “ह्या खर्चाचो हो कोण कोण आसा तें तुमी सांगूंक ना जाल्यार तुमी मरतले.”

९ पूण बेल तांकां खाता म्हण तुमकां म्हाका कळोवंक मेळ्ळें जाल्यार दानीएल मरतलो, कारण ताणें बेलाचेर निंदा केल्या. दानीएलान राजाक म्हळें: तुज्या उतरा प्रमाणें जावं.

१० बेलाचे याजक तांचीं बायलो आनी भुरगीं सोडल्यार साठ धा आशिल्ले. राजा दानीएलाच्या सांगाता बेलाच्या देवळांत गेलो.

११ तेदनां बेलाच्या याजकांनी म्हणलें, पळे , आमी भायर सरतात, पूण तूं राजा, जेवणाचेर घालून सोरो तयार कर आनी दार खर बंद करून तुज्याच चिन्नान ताचेर मुद्रांक घाल;

१२ फाल्यां तूं भितर सरताना बेलान सगळें खाल्लें दिसना जाल्यार आमकां मरण भोगचें पडटलें, नाजाल्यार आमचे आड फट उलयता तो दानीएल.

१३ तांणी तें चड लक्षांत घेतलें ना, कित्याक मेजा सकयल तांणी एक गुप्त प्रवेशदार केल्लो, तातूंतल्यान ते सदांच भितर सरून तीं वस्तू खावन खाताले.

१४ ते भायर गेले उपरांत राजान बेला मुखार जेवण दवरलें. दानीएलान आपल्या नोकरांक भस्म हाडपाची आज्ञा केल्ली आनी तांणी एकल्याच राजाच्या मुखार सगळ्या देवळांत शिंपडयले, मागीर तांणी भायर सरून दार बंद केलें आनी राजाच्या चिन्नान ताचेर मुद्रीत केलें आनी तशें गेले.

१५ रातच्या वेळार याजक आपल्या बायलो आनी भुरगीं सयत आयले आनी सगळे जेवप आनी पियेले.

१६ सकाळीं राजा उठलो आनी दानीएल ताचे वांगडा.

१७ राजान म्हळें: दानीएल, मुद्रांक बरे आसात काय? ताणें म्हणलें: हय, हे राजा, ते बरे जावं.

१८ तेदनां दार उगडटना राजान मेजा कडेन पळेलें आनी मोठ्या आवाजान म्हणलें: “हे बेल, तूं व्हड, आनी तुज्या कडेन फट कसलीच ना.”

१९ तेदनां दानीएल हांसलो आनी राजाक भितर वचूंक नाका म्हण धरलो आनी म्हणलें: “आतां फुटपाथ पळय आनी हीं कोणाचीं पावलां बरीं चिन्न करात.”

२० राजान म्हणलें, “दादले, बायलो आनी भुरग्यांचीं पावलां म्हाका दिसतात.” आनी मागीर राजाक राग आयलो,

२१ त्या याजकांक तांच्या बायलो आनी भुरगीं सयत घेवन गेले आनी तांणी ताका भितर सरपी दारां दाखयलीं आनी मेजाचेर आशिल्लीं वस्तू खावन उडयलीं.

२२ तेदनां राजान तांकां मारले आनी बेलाक दानीएलाच्या सत्तेंत दिलो आनी ताणें ताका आनी ताचें देवूळ नश्ट केलें.

२३ त्याच जाग्यार एक व्हडलो अजगर आशिल्लो, ताका बाबिलोनांतले लोक पुजताले.

२४ राजान दानीएलाक म्हळें: “हें पितळेचें आसा म्हण तुवेंय सांगचें? पळय, तो जियेता, तो खाता आनी पिता; तो जिवो देव न्हय म्हण तुका म्हणूंक जायना, देखून ताची भज.

२५ तेदनां दानीएलान राजाक म्हळें: “हांव म्हज्या सर्वेस्पर देवाक उपासना करतलों, कित्याक तो जिवो देव.”

२६ पूण हे राजा, म्हाका परवानगी दिव आनी हांव ह्या अजगराक तलवार वा लाठी नासतना मारतलों. राजान म्हणलें, हांव तुका सुटी दितां.

२७ तेदनां दानीएलान चरबी, चरबी आनी केंस घेवन तांकां उकळून ताचे गुठले तयार केले, हें ताणें अजगराच्या तोंडांत घालें आनी अजगर फुटलो आनी दानीएलान म्हळें: “तुमी हे देव प्रार्थना.

२८ हें आयकून बाबिलोनांतल्या लोकांनी व्हड राग येवन राजाचेर कट केलो आनी म्हणलें: राजा ज्यू जाला आनी ताणें बेलाचो नाश केलो, ताणें अजगराक मारून याजकांक मारले.

२९ ते राजा कडेन येवन म्हळें: “दानीएल आमकां सोडय, नाजाल्यार आमी तुका आनी तुज्या घराक नाश करतले.”

३० राजान ताका खर दाबलो तें पळेलें आनी ताणें दानीएलाक तांकां सोडून दिलो.

३१ ताणें ताका शींवांच्या गुहेंत उडयलो आनी थंय तो स दीस रावलो.

३२ त्या गुहेंत सात शींव आशिल्ले आनी तांकां दर दिसा दोन मडें आनी दोन मेंढरां दिताले आनी दानीएलाक खावपाखातीर तांकां दिवंक नाशिल्लीं.

३३ ज्यू धर्मांत हब्बाकुक नांवाचो एक संदेश्टो आशिल्लो, ताणें पोट तयार करून, भाकरी फोडून, भाकरी कापप्यांक हाडपाक शेतांत वतालो.

३४ पूण सर्वेस्पराच्या देवदूतान हब्बाकाक म्हळें: “जा, तुका मेळिल्लें जेवण शेंवांच्या गुहेंत आशिल्ल्या दानीएलाक बाबिलोनांत व्हर.”

३५ हब्बाकूकान म्हणलें, “प्रभु, हांवें केन्नाच बाबिलोन पळोवंक ना; तशेंच गुहा खंय आसा तें म्हाका खबर ना.

३६ तेदनां सर्वेस्पराच्या देवदूतान ताका मुकुटाक धरून ताच्या तकलेच्या केंसांक धरलो आनी ताच्या आत्म्याच्या खरपणान ताका बाबिलोनांत गुहेंत बसयलो.

३७ हब्बाकुकान म्हणलें, “हे दानीएल, दानीएल, देवान तुका धाडिल्लें जेवण घे.”

३८ दानीएलान म्हणलें, “हे देवा, तुवें म्हजी याद केल्या, तुका सोदपी आनी तुजेर मोग करपी लोकांक तुवें सोडून दिवंक ना.”

३९ तेदनां दानीएल उठलो आनी जेवलो आनी सर्वेस्पराच्या देवदूतान हब्बाकूक रोखडेंच आपल्या जाग्यार दवरलो.

४० सातव्या दिसा राजा दानीएलाक शोक करुंक गेलो आनी तो गुहेंत पावलो तेन्ना ताणें भितर पळेलें आनी पळेलें, दानीएल बसला.

४१ तेदनां राजान मोठ्या आवाजान म्हणलें, “दानीएलाचो देव व्हड, आनी तुज्या बगर दुसरो कोणूच ना.”

४२ ताणें ताका भायर काडलो आनी ताच्या नाशाक कारण आशिल्ल्यांक गुहेंत उडयलो आनी ते खिणाक ताच्या तोंडा मुखार खावन गेले.

Prayer of Manasseh

मनश्शेची प्रार्थना

हे प्रभू, आमच्या बापांचो, आब्राहामाचो, इसहाकाचो आनी जाकबाचो सर्वशक्तिमान देव, आनी तांच्या धर्मी संततीचो; जाणें स्वर्ग आनी धर्तरी घडयल्या, ताचो सगळो अलंकार घेवन; तुज्या आज्ञेच्या उतरान दर्याक बांदून दवरललो; जाणें खोल बंद केलें, आनी तुज्या भयानक आनी वैभवशाली नांवान ताचेर शिक्कामोर्तब केलें; जाका सगळीं मनशां भियेतात, आनी तुज्या शक्ती मुखार थरथरतात; कित्याक तुज्या वैभवाची प्रताप जल्माक येवंक शकना, आनी पातकां विशीं तुजी रागीट धमकी आयात करपा सारकी; पूण तुजें दयाळू उतर अपुरबायेचें आनी अपुरबायेचें; कित्याक तूं सगळ्यांत उंचेलो प्रभू, व्हड करुणेचो, दीर्घायुष्याचो, खूब दयाळू आनी मनशांच्या वायटांचो पश्चाताप करपी. तुंवे, हे प्रभू, तुज्या व्हडल्या बरेपणा प्रमाण तुजे आड पातक केल्ल्या तांकां पश्चात्ताप आनी क्षमा करपाचें उतर दिलां; आनी तुज्या अनंत दयांतल्यान पातकांक पश्चात्ताप केलो, जाका लागून तांकां तारण मेळचें. देखून, हे प्रभू, जो न्याय्याचो देव आसा, ताणें न्यायकर्त्याक, आब्राहामाक आनी इसहाकाक आनी जाकबाक म्हण पश्चात्ताप नेमलो ना, जांणी तुजेर पातक केलो ना; पूण तुंवें पातक म्हण म्हाका पश्चात्ताप नेमलो; कित्याक हांवें दर्याच्या रेंवेच्या आंकड्या परस चड पातक केलां. म्हजीं अपराधीपणां, हे प्रभू, जायतीं जातात: म्हजीं अपराधां जायतीं जातात, आनी म्हज्या अधर्मांच्या भोंवडेखातीर हांव स्वर्गाची उंचाय पळोवंक आनी पळोवंक लायकीचो न्हय. कितल्याशाच लोखणाच्या पट्ट्यांनीं हांव नतमस्तक जालां, कित्याक हांव म्हजें शीर उखलूंक शकनां, आनी कसलीच सुटका करूंक ना; कित्याक हांवें तुजो राग उकसायलो, आनी तुजे मुखार वायट केलें: हांवें तुजी इत्सा पाळूंक ना, आनी तुजी आज्ञा पाळूंक ना; हांवें घृणास्पद थारायल्यात, आनी गुन्यांव वाडयल्यात. आतां देखून हांव म्हज्या काळजाच्या घुंवळे वखदांक नमन करतां, तुका कृपेची विनवणी करतां. हांवें पाप केलां, हे प्रभू, हांवें पाप केलां, आनी म्हज्या अधर्मांक हांव मानून घेतां: देखून, हांव नम्रपणान तुका विनवणी करतां, म्हाका माफ करात, हे प्रभू, म्हाका माफ करात, आनी म्हज्या अधर्मांनी म्हाका नश्ट करिनात. सदांच म्हजेर रागार जावं नजो, म्हजे खातीर वायट राखून दवरून; धर्तरेच्या सकयल्या भागांत म्हाका निशेध करिना. कित्याक तूं देव, पश्चात्ताप करतल्यांचो देव; आनी म्हजê मदें तूं तुजें सगळें बरेपण दाखयतलो; कित्याक तुज्या व्हडल्या दयेप्रमाण, अपात्र आसा तें तूं म्हाका सांबाळतलो. तेदनां म्हज्या जिविताचे सगले दीस हांव सदांच तुजी तोखणाय करतलों: कित्याक सर्गींच्यो सगळ्यो शक्ती तुजी तोखणाय करतात, आनी तुजें सदांच आनी सदांच वैभव आसा. आमेन.

पयलें मॅकाबी

अध्याय 1

१ चेतीम देशांतल्यान भायर सरल्ल्या फिलीपाचो पूत, मॅसिडोनियाचो अलेक्झांडरान इराणी आनी मादी लोकांचो राजा दारियस हाका मारून उडयल्या उपरांत, ताच्या जाग्यार तो पयलो ग्रीसाचेर राज्य केलो.
२ ताणें जायतीं झुजां केलीं आनी जायतीं गढां जिखलीं आनी पृथ्वीच्या राजांक मारले.
३ आनी पृथ्वीच्या शेवटाक वचून जायत्या राश्ट्रांची लुटमार केली आनी ताचे मुखार धर्तरी शांत जाली; ताचेर तो उंच जालो आनी ताचें काळीज उबारलें.
४ ताणें एक बळवंत बळवंत सैन्य एकठांय करून देशांचेर, राश्ट्रांचेर आनी राजांचेर राज्य केलें.
५ ह्या गजालीं उपरांत तो दुयेंत पडलो आनी आपूण मरतलों हें ताका कळ्ळें.
६ ताका लागून ताणें आपल्या ल्हानपणा थावन आपल्या वांगडा वाडल्ल्या मानाच्या नोकरांक आपयले आनी जिवें आसतना आपलें राज्य तांकां वांटून घेतलें.
७ अलेक्झांडर बारा वर्सां राज्य केलें आनी उपरांत ताका मरण आयलें.
८ ताच्या नोकरांनी दरेकल्याक आपल्या जाग्यार राज्य केलें.
९ ताच्या मरणा उपरांत सगळ्यांनी मुकूट घाले; तांचे उपरांत तांचे पूत जायतीं वर्सां जालीं आनी धर्तरेचेर वायटपण वाडलें.
१० आनी तातूंतल्यान एक वायट मुळ आंतिओकस, एपिफेनीस नांवाचो एक वायट मुळ भायर सरलो, तो आंतिओकस राजाचो पूत, जो रोमांत बंधक आशिल्लो आनी तो ग्रीक राज्याच्या शंबर सत्तीसव्या वर्सा राज्य केलो.
११ त्या काळार इज्रायलांतल्यान वायट मनीस भायर सरले आनी तांणी जायत्यांक समजायले आनी म्हणलें: “आमी वचून आमच्या भोंवतणच्या राष्ट्रां कडेन करार करूंया;
१२ म्हणून हें साधन तांकां बरेंच खोशी केलें.
१३ तेदनां कांय लोक हांगासर इतले फुडें गेले की ते राजा कडेन गेले आनी ताणें तांकां राष्ट्रांच्या नेमांक पाळो दिलो.
१४ ते उपरांत जेरुसलेमांत विश्वुत्य लोकांच्या चालीरिती प्रमाणें व्यायामाची सुवात बांदली.
१५ सुंता जावंक नाशिल्ले आनी पवित्र करार सोडून विधर्मी लोकां कडेन जोडले आनी वायट करपाक विकले.
१६ आंतिओकसा मुखार राज्य स्थापन जालें आनी ताका दोन राज्यांचो शेक मेळचो म्हणून इजिप्ताचेर राज्य करपाचो विचार केलो.
१७ ते खातीर तो रथ, हत्ती, घोड्यार बसपी आनी व्हड नौदल घेवन इजिप्तांत गेलो.
१८ ताणें इजिप्ताच्या राजा टोलेमीक झूज केलें, पूण टोलेमी ताका भियेलो आनी पळून गेलो. आनी जायते जाण जखमी जावन मरण पावले.
१९ अशे तरेन तांकां इजिप्त देशांतलीं बळिश्ट शारां मेळ्ळीं आनी ताणें ताचीं लुटमार घेतलीं.
२० आनी आंतिओकस इजिप्ताक हारयल्या उपरांत, तीसें चाळीस वर्सांत तो परतून परतलो आनी व्हड लोकां वांगडा इज्रायल आनी जेरुसलेम हांचे आड गेलो.
२१ आनी अभिमानान पवित्रस्थानांत भितर सरलो आनी भांगराची वेदी, उजवाडाचो दीवटी आनी ताचीं सगळीं आयदनां व्हरून व्हरून व्हरून व्हेली.
२२ आनी भाकरी, ओतपाचीं आयदनां आनी शीशींचें मेज. आनी देवळा मुखार आशिल्ले भांगराचे धूपपात्र, पडदो, मुकुट आनी भांगराचे अलंकार, जे सगळे ताणें काडून उडयले.
२३ ताणें रुपें आनी भांगर आनी मोलादीक आयदनां घेतलीं आनी ताका मेळिल्लो लिपल्लो खजिनोय ताणें घेतलो.
२४ आनी सगळ्यांक व्हरून, व्हड कत्तल करून तो आपल्याच देशांत गेलो आनी खूब अभिमानान उलयलो.
२५ ते खातीर इज्रायलांत ते आसले त्या सगळ्या जाग्यार व्हड शोक जालो.
२६ ताका लागून राजकुंवर आनी जाण्टे शोक करताले, कुमारिका आनी तरणाटे दुबळे जाले आनी बायलांची सोबीतकाय बदलली.
27 दरेक न्हवरो विलाप करतालो आनी लग्नाच्या कुडींत बसपी बायलेक त्रास जातालो.
२८ थंय रावपी लोकां खातीर ती देश हालयली आनी जाकोबाचें सगळें घर गोंदळांत पडलें.
२९ दोन वर्सां पुराय जाले उपरांत राजान आपलो मुखेल कर वसुली करपी जुदाच्या शारांनी धाडलो आनी तो व्हड लोकांनी जेरुसलेमांत आयिल्लो.
३० आनी तांकां शांतीचीं उतरां उलयलीं, पूण सगळीं फटवणूक जालीं, कित्याक तांणी ताका विस्वास दिलो तेन्नां तो अचकीत शाराचेर पडलो आनी ताका खूब मारलो आनी इज्रायलांतल्या जायत्या लोकांक नाश केलो.
३१ शारांतली लुटमार हातांत घेतकच ताका उजो लायलो आनी ताचीं घरां आनी वण्टी सगळे वटेन मोडून उडयल्यो.
३२ पूण बायलो आनी भुरगीं तांकां बंदखणींत व्हरून गोरवां आपल्या ताब्यांत घेतलीं.
३३ मागीर तांणी दावीदाचें शार व्हड आनी घटमूट वण्टी आनी बळवंत गोपुरांनी बांदलें आनी तें तांकां एक कश्ट केलें.
३४ आनी तातूंत तांणी एक पातक करपी राष्ट्र, वायट मनीस दवरले आनी तातूंत किल्ले बांदले.
३५ तांणी तें कवच आनी जेवणां घेवन सांठोवन दवरलें आनी जेरुसलेमांतली लुटमार एकठांय करून तीं थंय दवरलीं आनी अशें करून तीं एक खर जाळ जालीं.
३६ कित्याक ती पवित्रस्थाना आड रावपाची सुवात आनी इज्रायलाचो वायट विरोधक आशिल्ली.
३७ अशें तांणी पवित्रस्थानाच्या सगळ्या वटांनी निरपराधी रगत व्हांवून तें अशुध्द केलें.
३८ जेरुसलेमांतले लोक तांकां लागून पळून गेले. आनी तिचींच भुरगीं तिका सोडून गेली.
३९ तिचें पवित्रस्थान रानवटीं उध्वस्त जालें, तिचीं मेजवानी शोकांत, सब्बाथांचो निंदा जावन तिचो मान तिरस्कार जालो.
४० तिचो महिमा जसो आशिल्लो तसो तिचो अपमान वाडलो आनी तिची श्रेश्ठताय शोकांत रुपांतरीत जाली.
४१ आंतिओक राजान आपल्या सगळ्या राज्याक बरयलें, सगळे एकच प्रजा.
४२ आनी दरेकल्यान आपले कायदे सोडचे, अशें सगळ्या राष्ट्रांनी राजाच्या आज्ञा प्रमाणें एकमत जालें.
४३ हय, इज्रायलांतल्या जायत्या लोकांनीय ताच्या धर्माक मान्यताय दिली आनी मूर्तींक बळी दिलो आनी सब्बाथाचो अपवित्र केलो.
४४ कित्याक राजान जेरुसलेम आनी जुदाच्या शारांनी देशांतल्या विचित्र कायद्यांक पाळो दिवंक दूतां वरवीं पत्रां धाडलीं.
४५ देवळांत होमबळी, बळी आनी पेय बळी दिवपाक बंदी घालची; आनी सब्बाथ आनी सणाचे दीस अपवित्र करचे.
४६ पवित्रस्थान आनी पवित्र लोक दूषित कर.
४७ वेदी, रुख, मूर्तींचे कॅपेल उबारून, दुकराचें मांस आनी अशुध्द जनावरांक बळी दिवचो.
४८ आपल्या भुरग्यांक सुंता करिनासतना सोडून, सगळ्या तरांच्या अशुध्दी आनी अपवित्रतायेन आपल्या जिवाक घृणास्पद करुंक जाय.
४९ शेवटाक ते कायदो विसरूंक शकतले आनी सगळे नेम बदलूंक शकतले.
५० राजाच्या आज्ञा प्रमाणें कोणाक पाळो दिवंक ना, ताका मरण येवंक जाय म्हण ताणें म्हळें.

५१ तेच तरेन ताणें आपल्या सगळ्या राज्याक बरयलें आनी सगळ्या लोकांचेर देखरेख करपी नेमले आनी जुदाच्या शारांक शारान शार बळी दिवपाची आज्ञा दिली.
५२ तेदनां कायदो सोडून दिवपी दरेकल्याक सांगून जायते लोक तांचे कडेन जमले. आनी अशें तांणी देशांत वायट केलें;
५३ आनी इस्रायल लोकांक मजती खातीर पळून वचूंक मेळटा थंय गुप्त सुवातेर धांवडावन घाले.
५४ कास्लेव म्हयन्याच्या पंदराव्या दिसा, शंबर पंचचाळीसव्या वर्सा, तांणी वेदीचेर उध्वस्त करपी घृणास्पद वस्तू उबारली आनी जुदाच्या सगळ्या शारांनी सगळ्या वटांनी मूर्तींच्यो वेदी बांदल्यो.
५५ आनी तांच्या घरांच्या दारांनी आनी रस्त्यांचेर धूप जळयताले.
५६ आनी तांकां मेळिल्लीं कायद्याचीं पुस्तकां फाडून उज्यांत लासली.
५७ आनी कोणाकय कराराचें पुस्तक मेळ्ळें जाल्यार वा कायद्याक पाळो दिलो जाल्यार ताका मारचो अशें राजाची आज्ञा आशिल्ली.
५८ अशें ते आपल्या अधिकारान दर म्हयन्याक इस्रायल लोकांक, शारांनी मेळिल्ल्या लोकां कडेन करताले.
५९ म्हयन्याच्या विसाव्या दिसा तांणी देवाच्या वेदीचेर आशिल्ल्या मूर्ती वेदीचेर बळी दिलो.
६० त्या वेळार आज्ञा प्रमाण तांणी आपल्या भुरग्यांची सुंता करपाक लायिल्ल्या कांय बायलांक जिवेशीं मारली.
६१ तेदनां अर्भकांक गळ्यांत फांशी दिलो आनी घरांत रायफली घालून सुंता केल्ल्यांक मारले.
६२ पूण इस्रायलांतल्या जायत्या जाणांनी कसलीच अशुध्द वस्तू खावंक नाका अशें पुरायपणान थारायल्लें आनी स्वताक खात्री करून घेतलें.
६३ ताका लागून तांकां जेवणान भ्रश्ट जावंक ना आनी पवित्र कराराचो अपवित्र करुंक ना म्हण मरूंक चड बरें.
६४ आनी इस्रायलाचेर खूब व्हड राग आयलो.

अध्याय 2

१ त्या काळार जुांवाचो पूत मत्तियास, शिमोनाचो पूत, योआरिबाच्या पुतांचो याजक, जेरुसलेमांतल्यान उठलो आनी तो मोदीनांत रावलो.
२ ताका कादीस नांवाचे जोआनान नांवाचे पांच पूत जाले.
३ सायमन; थासी म्हण्टात: १.
४ जुदास, ताका मक्काबस म्हणटाले.
५ एलेझार, अवरन नांवाचो आनी जोनाथन, जाचें आडनांव अप्पूस.
६ जुदा आनी जेरुसलेमांत जाल्लीं निंदा पळेवन.
७ ताणें म्हणलें, "धिक्कार! म्हज्या लोकांचें आनी पवित्र शाराचें हें दुख्ख पळोवंक आनी थंय रावपाक हांव कित्याक जल्मलो, जेन्ना तें दुस्मानाच्या हातांत आनी पवित्रस्थान परकी लोकांच्या हातांत दिलें?
८ तिचें देवूळ वैभव नाशिल्ल्या मनशा सारकें जालां.
९ तिचीं वैभवशाली आयदनां बंदखणींत व्हरतात, तिच्या अर्भकांक रस्त्यार मारतात, तिचे तरणाटे दुस्मानाच्या तलवारीन मारतात.
१० खंयच्या राष्ट्राक तिच्या राज्यांत वांटो घेवंक ना आनी तिच्या लुटमारांतल्यान मेळूंक ना?
११ तिचे सगळे अलंकार काडून उडयतात; मुक्त बायलेची ती गुलाम जाल्या.
१२ आनी पळे, आमचें पवित्र स्थान, आमची सोबीतकाय आनी आमची वैभव उध्वस्त जाल्या आनी विदेशी लोकांनी ती अशुध्द केल्या.
१३ आतां आमी खंयच्या हेतून जियेतले?
१४ तेदनां मत्तियास आनी ताचे पूत आपले कपडे फाडले आनी बोटी घालून खूब दुख्खी जाले.
१५ मदीं लोकांक बंड करपाक लायिल्ले राजाचे अधिकारी तांकां बळी दिवपाक मोदीन शारांत आयले.
१६ इस्रायलांतले जायते लोक तांचे कडेन आयले तेन्ना मत्तीयस आनी ताचे पूत एकठांय आयले.
१७ तेदनां राजाच्या अधिकाऱ्यांनी जाप दिली आनी मत्तियासाक अशें म्हणलें: "तुमी ह्या शारांतलो एक राज्यकर्तो आनी मानाची आनी व्हड मनीस आनी पुतां आनी भावांक बळगें मेळिल्लो.
१८ आतां तूं पयलीं येवन, सगळ्या राष्ट्रांनी केल्ल्या प्रमाणें, आनी जुदाच्या मनशांनी आनी जेरुसलेमांत उरिल्ल्या लोकां प्रमाणें राजाची आज्ञा पाळ, तूं आनी तुजें घर राजाच्या संख्येन तशें आसतलें इश्ट, आनी तुका आनी तुज्या भुरग्यांक रुपें आनी भांगर आनी जायतीं इनामां दिवन मान मेळटलो.
१९ तेदनां मत्तियान मोठ्या आवाजान जाप दिली: राजाच्या शेकातळा आशिल्लीं सगळीं राष्ट्रां ताची आज्ञा पाळ्ळीं आनी दरेकल्यान आपल्या बापायच्या धर्मांतल्यान पयस वचून ताच्या आज्ञांक मान्यताय दिल्यार.
२० तरी हांव आनी म्हजे पूत आनी भाव आमच्या बापायच्या करारा प्रमाण चलतले.
२१ आमी कायदो आनी विधी सोडून वचूंक देवान नाका.
२२ आमी राजाच्या उतरांक आयकचे नात, आमच्या धर्मांतल्यान वचूंक, उजवे वटेन वा दावे वटेन.
२३ हीं उतरां उलोवंक सोडून गेले उपरांत राजाच्या आज्ञा प्रमाणें मोदीनांतल्या वेदीचेर बळी दिवपाक सगळ्यांच्या नदरेक एक ज्यू आयलो.
२४ हें पळेवन मत्तियास ताका उमेदीन पेटलो आनी ताचीं बागं कांपलीं आनी ताका न्याया प्रमाणें आपलो राग दाखोवंक सोंसूंक मेळ्ळें ना, देखून ताणें धांवून ताका वेदीचेर मारलो.
२५ त्या वेळार मनशांक बळी दिवपाक लायिल्ल्या राजाच्या आयुक्ताक मारून उडयलो आनी वेदी मोडून उडयली.
२६ फिनेसान सलोमाच्या पुताक झांब्रिक केल्ले भशेन ताणें देवाच्या कायद्या खातीर उमेदीन वागलो.
२७ तेदनां मत्तियान शारभर मोठ्या आवाजान रडलो: "जो कोण कायद्याक उमेदीन वावुरता आनी करार पाळटा, तो म्हजे फाटल्यान वचूंक दिवचो."
२८ तेदनां तो आनी ताचे पूत दोंगरार पळून गेले आनी शारांत आशिल्लें सगळें सोडून गेले.
२९ तेदनां न्याय आनी न्याय मेळोवंक सोदपी जायते जाण थंय रावपाक रानांत देंवले.
३० ते आनी तांचीं भुरगीं आनी तांचीं बायलां; आनी तांचीं गोरवां; कारण तांकां त्रास वाडत गेले.
३१ राजाच्या नोकरांक आनी दावीदाच्या शारांतल्या जेरुसलेमांतल्या सैन्याक कळ्ळें की, राजाची आज्ञा मोडून गेल्ले कांय मनीस रानांतल्या गुपीत सुवातींनी देंवले.
३२ ते व्हड संख्येन तांचो फाटोफाट गेले आनी तांकां मेळून सब्बाथाच्या दिसा तांकां झूज केलें.
३३ तांणी तांकां म्हळें: "तुमी आतां मेरेन जें केलां तें पुरो; भायर येयात आनी राजाच्या आज्ञा प्रमाणें करात आनी तुमी जियेतले.
३४ पूण तांणी म्हणलें, आमी भायर येवचे नात आनी सब्बाथाचो आज्ञा पाळचे नात.
३५ तेदनां तांणी सगळ्या वेगान तांकां झूज दिलें.
३६ पूण तांणी तांकां जाप दिली ना, तांकां फातर उडयलो ना आनी ते लिपून पडलेले सुवातेर आडायले नात.
३७ पूण म्हळें: "आमी सगळे आमच्या निरपराधीपणांत मरूंया: तुमी आमकां चुकीन मरण पावले हाची गवाय सर्ग आनी पृथ्वी आमचे खातीर दितले."
३८ ते उपरांत सब्बाथाच्या दिसा झुजांत तांचे आड उठले आनी तांकां तांचीं बायलां, भुरगीं आनी गोरवां सयत हजार लोकांचो आंकडो मारलो.
३९ मत्तियस आनी ताच्या इश्टांक हें कळ्ळें तेन्नां तांणी तांचो शोक केलो.
४० आनी तातूंतल्या एका मनशान दुसऱ्याक म्हळें: "आमी सगळ्यांनी आमच्या भावांनी केल्ल्या प्रमाणें केल्यार आनी आमच्या जिवा खातीर

आनी कायद्यां खातीर विधर्मां आड झगडूंक ना जाल्यार, आतां ते आमकां बेगीन धर्तरेंतल्यान मुळां काडून उडयतले.”
४१ त्या वेळार तांणी थारायलें: “कोणय सब्बाथाच्या दिसा आमचे कडेन झुजपाक येतलो, तो आमी ताचे आड झुजतले; गुपीत जाग्यार खून केल्ल्या आमच्या भावांक सारके आमी सगळे मरचे नात.
४२ तेदनां इस्रायलांतले पराक्रमी आस्सीय लोक ताचे कडेन आयले.
४३ तशेंच छळाक लागून पळून गेल्ले सगळे तांकां मेळून तांकां आडखळ जावन गेले.
४४ तेदनां ताणीं आपले बळगें मेळून आपल्या रागान पातक करप्यांक आनी रागान वायट मनशांक मारले, पूण उरिल्ले लोक मदती खातीर राष्ट्रां कडेन पळून गेले.
४५ तेदनां मत्तियास आनी ताचे इश्ट भोंवतणीं भोंवून वेदी मोडून उडयले.
४६ इस्रायलाच्या दर्यादिगेर सुंता जावंक नाशिल्ले भुरगे मेळ्ळे, तांकां पराक्रमी सुंता करताले.
४७ ते अभिमानी मनशांचो फाटोफाट गेले आनी काम तांच्या हातांत बरें जालें.
४८ देखून तांणी विदेशी लोकांच्या हातांतल्यान आनी राजांच्या हातांतल्यान कायदो परत मेळयलो आनी पापी मनशाक जैत मेळोवंक दिवंक ना.
४९ मत्तियाक मरण येवपाचो वेळ लागीं पावलो तेन्ना ताणें आपल्या पुतांक म्हळें: “आतां अभिमान आनी धिटाय, नाशाचो काळ आनी रागाचो राग मेळ्ळा.
५० आतां म्हज्या पुतां, तुमी कायद्या खातीर उमेदीन रावात आनी तुमच्या बापायच्या करारा खातीर तुमचो जीव दिवचो.
५१ आमच्या बापायनी आपल्या काळार केल्लीं कर्तुबां याद करुंक सांगात; तशें तुमकां व्हड मान आनी सासणाचें नांव मेळटलें.
५२ अब्राहामाक प्रलोभनांत विस्वासू दिसलो ना आनी ताका नीतिमत्व मानलो ना?
५३ संकश्टाच्या वेळार जोसेफान आज्ञा पाळ्ळी आनी ताका इजिप्तचो स्वामी जालो.
५४ आमचो बापूय फिनेस उमेदीन आनी उर्बेभरीत जावन सासणाच्या याजकत्वाचो करार मेळयलो.
५५ जेजूक उतर पुराय केल्ल्यान इस्रायलांत न्यायाधीश जालो.
५६ कालेबाक मंडळी मुखार साक्षी दिल्ल्या खातीर जमनीचें दायज मेळ्ळें.
५७ दावीद दयाळ आशिल्ल्यान सासणाच्या राज्याचें सिंहासन घेवन गेलो.
५८ एलियाक कायद्या खातीर उमेदीन आनी उर्बेभरीत आशिल्ल्यान ताका सर्गार व्हेलो.
५९ अननिया, अझारिया आनी मिसाएल हांकां विस्वास दवरून ज्वालांतल्यान वाटावले.
६० दानीएलाक ताच्या निरपराधीपणाक लागून शींवांच्या तोंडातल्यान सुटलो.
६१ आनी ताचेर विस्वास दवरल्ल्या कोणाकूच जैत मेळचें ना म्हण तुमी सगळ्या युगांत विचार करात.
६२ पापी मनशाच्या उतरांक भियेवंक नाकात, कित्याक ताचो वैभव शेण आनी किडे आसतलो.
६३ आयज तो उबो जातलो आनी फाल्यां तो मेळचो ना, कारण तो आपल्या मातयेंत परतून आयला आनी ताचो विचार कांयच ना.
६४ देखून, तुमी म्हज्या पुतांनी, पराक्रमी जावन कायद्या खातीर मनीस दाखोवंक; कित्याक तातूंतल्यान तुमकां वैभव मेळटलें.
६५ पळे, तुजो भाव सायमन एक सल्लागार मनीस आसा हें म्हाका खबर आसा, ताका सदांच कान कर, तो तुका बापूय जातलो.
६६ जुदास मॅकाबेस, तो तरणाट्या काळा थावन बळिश्ट आनी बळवंत आशिल्लो, तो तुमचो सरदार जावन लोकांचें झूज झुजूंक दिवचें.
६७ कायद्याक पाळो दिवपी सगळ्यांक तुमचे कडेन घेवन तुमच्या लोकांच्या वायटाचो सूड घेयात.
६८ विधर्मी लोकांक पुराय फायदो दिवचो आनी कायद्याच्या आज्ञां कडेन लक्ष दिवचो.
६९ ताका लागून ताणें तांकां आशीर्वाद दिलो आनी आपल्या बापाय कडेन जमलो.
७० आनी शंबर चळीसव्या वर्सा ताका मरण आयलें आनी ताच्या पुतांनी ताका मोदीन हांगा ताच्या बापायच्या कबरांत पुरलो आनी सगळ्या इस्रायलान ताचे खातीर व्हड शोक केलो.

अध्याय 3

१ तेदनां ताचो पूत जुदास, मकाबेस नांवाचो, ताचे सुवातेर उठलो.
२ ताच्या सगळ्या भावांनी ताका आदार केलो आनी ताच्या बापाय कडेन धरून रावपी सगळ्यांनी ताका आदार केलो आनी ते इस्रायलाचें झूज खोशीन झुजले.
३ ताका लागून ताणें आपल्या लोकांक व्हड मान मेळयलो आनी राक्षसा सारकी छाती घाली आनी झुजारी हारसो आपल्या भोंवतणीं बांदलो आनी तलवारीन सैन्याची राखण करून झुजां केली.
४ ताच्या कर्तुबांनी तो शींव सारको, आनी आपल्या शिकारेक गर्जना करपी शींवाच्या पिला सारको.
५ कित्याक ताणें वायटकारांचो फाटोफाट केलो आनी तांकां सोदलो आनी आपल्या लोकांक त्रास दिवपी लोकांक लासून उडयलो.
६ ताका लागून वायटकार ताका भियेवन आकुंचून गेले आनी ताच्या हातांत मोक्ष मेळिल्ल्यान सगळे वायट कर्मी त्रासांत पडले.
७ ताणें जायत्या राजांक दुख्ख दिलें आनी ताच्या कर्तुबांनी जाकोबाक खोशी केलो आनी ताचो उगडास सदांकाळ आशीर्वादित जाता.
८ जुदाच्या शारांनी वचून, अभक्तांक नाश करून, इस्रायलाचो राग पयस केलो.
९ ताका लागून तो पृथ्वीच्या शेवटाक मेरेन नामनेक पावलो आनी नाश जावंक तयार आशिल्ल्यांक ताणें ताका येवकार दिलो.
१० तेदनां अपोलोनियसान इस्रायला आड झुजपाक विदेशी लोकांक आनी सामरियांतल्या व्हड सैन्याक एकठांय केलो.
११ जुदासाक कळ्ळें आनी ताका मेळपाक भायर सरलो आनी ताका मारून जिवेशीं मारलो आनी जायते जाण मारून पडले, पूण उरिल्ले पळून गेले.
१२ ताका लागून जुदासान तांची लुट आनी अपोलोनियसाची तलवार घेतली आनी ताका लागून आयुश्यभर झगडलें.
१३ जेन्नां सिरियाच्या सैन्याचो एक मुखेली सेरोनान जुदासान आपल्या वांगडा झुजाक भायर सरपाक विस्वासू लोकांचो एक पंगड आनी पंगड आपल्या कडेन एकठांय केला अशें सांगिल्लें आयकलें.
१४ ताणें म्हणलें, राज्यांत म्हाका नांव आनी मान मेळटलो; कित्याक हांव जुदास आनी ताचे वांगडा आशिल्ल्या राजाच्या आज्ञाक तुच्छ मानपी लोकां कडेन झुजपाक वचतलों.
१५ तेदनां ताणें ताका चडपाक तयार केलो आनी ताका आदार करुंक आनी इस्रायल लोकांचो सूड घेवंक ताचे वांगडा अभक्तांचें एक बळिश्ट सैन्य गेलें.
१६ बेथहोरोनाच्या चडपाक लागीं पावलो तेन्ना जुदास ताका मेळपाक थोड्याच पंगडान भायर सरलो.
१७ तांकां मेळोवंक येवपी सैन्याक पळेवन कोणेंय जुदासाक म्हणलें, “आमी आयज सगळो उपास करुंक तयार जावन इतल्या व्हड आनी इतल्या बळग्या लोकां कडेन झगडूंक कशें शकतले?”
१८ जुदासान ताका जाप दिली: “बऱ्याच लोकांक थोड्या लोकांच्या हातांत बंद करप कठीण न्हय; आनी सर्गाच्या देवा कडेन व्हड लोकां वांगडा वा ल्हान पंगडा वांगडा सोडवप सगळें एकूच.
१९ कित्याक झुजाचें जैत एका सैन्याच्या गर्देंत उबें ना; पूण बळ सर्गा थावन येता.

२० आमकां, आमच्या बायलांक आनी भुरग्यांक नाश करुंक आनी आमकां लुट करुंक ते आमचे आड व्हड अभिमानान आनी वायटपणान येतात.
२१ पूण आमी आमच्या जिविता खातीर आनी आमच्या कायद्यां खातीर झगडटात.
२२ देखून सर्वेस्पर तांकां आमच्या मुखार उडयतलो आनी तुमी तांकां भियेवंक नाकात.
२३ आपूण उलोवंक सोडल्या बरोबर तो अचकीत तांचेर उडी मारलो आनी ताका लागून सेरोन आनी ताच्या सैन्याक ताचे मुखार उडी मारली.
२४ बेथहोरोनाच्या देंवता थावन मळा मेरेन तांचो फाटोफाट गेलो आनी थंय तांकां सुमार आठशें मनशांक मारले. उरिल्ले लोक पलिस्तीनांच्या देशांत पळून गेले.
२५ तेदनां जुदास आनी ताच्या भावांक भंय आनी व्हड भंय जावन तांच्या भोंवतणच्या राष्ट्रांचेर पडूंक लागलो.
२६ ताची नामना राजाक मेळ्ळी आनी सगळ्या राष्ट्रांनी जुदासाच्या झुजां विशीं उलयलें.
२७ आंतिओकस राजान हीं गजाली आयकून तो रागान भरिल्लो, ताका लागून ताणें आपल्या राज्यांतल्या सगळ्या सैन्याक, एक सामकें बळिश्ट सैन्य धाडून एकठांय केलें.
२८ ताणें आपलो खजिनो उगडलो आनी आपल्या सैनिकांक एक वर्स फारीक करून तांकां गरज पडल्यार तयार रावपाची आज्ञा दिली.
२९ तरी, जेन्नां ताणें पळे लें की ताच्या खजिन्याचे पयशे उणे जाल्यात आनी देशांतले कर ल्हान आसात, कारण ताणें आदल्या काळार आशिल्ले कायदे काडून देशाचेर हाडिल्ल्या मतभेदाक आनी प्लेगाक लागून;
३० ताका भंय दिसतालो की ताका आतां भार सोंसूंक मेळचो ना आनी ताणें पयलीं दिल्ल्या सारके उदार मनान दिवंक मेळचे नात, कारण तो आपल्या आदीं आशिल्ल्या राजां परस चड आशिल्लो.
३१ ताका लागून ताच्या मनांत खूब घुस्पून ताणें फारसांत वचपाचें थारायलें, थंय देशांचो कर घेवपाक आनी खूब पयशे एकठांय करपाक.
३२ तेदनां ताणें युफ्रेटीस न्हंय थावन इजिप्ताच्या शिमे मेरेन राजाचे काम पळेवंक लिसियास, एक कुलीन आनी रगत राजघराण्यांतलो एक मनीस सोडलो.
३३ ताच्या पुताक आंतिओकस परत येयसर वाडोवंक.
३४ आनी ताणें आपले अर्दे सैन्य आनी हत्ती ताका दिले आनी जुदा आनी जेरुसलेमांत रावपी लोकां सारकेच ताणें करपाक जाय आशिल्ल्या सगळ्या गजालींचो ताका पालव दिलो.
३५ इस्रायलाचें आनी जेरुसलेमाच्या उरिल्ल्या लोकांक नाश करुंक आनी मुळां थावन काडून उडोवंक आनी त्या जाग्या थावन तांची याद काडून घेवंक ताणें तां च्या आड सैन्य धाडचें;
३६ आनी ताणें परकी लोकांक तांच्या सगळ्या वाठारांनी दवरून तांची देश चिटणीन वांटून घेवची.
३७ तेदनां राजान उरिल्ल्या सैन्याचो अर्दो भाग घेवन आपल्या राजनगरांतल्या आंतियोकांतल्यान, शंबर चाळीसव्या वर्सा भायर सरलो. आनी युफ्रेटीस न्हंय हुंपून तो ऊंच देशांतल्यान गेलो.
३८ तेदनां लिसियासान डोरिमनीसाचो पूत टोलेमी, निकानोर आनी गोर्गियास, राजाच्या इश्टां मदलो पराक्रमी वेंचून काडलो.
३९ राजान सांगिल्ले प्रमाणें ताणें जुदा देशांत वचून ताचो नाश करपाक चाळीस हजार पांयदळ आनी सात हजार घोड्याचे सैनिक धाडले.
४० तेन्नां ते आपली सगळी शक्त घेवन भायर सरले आनी मळार इमाऊसाच्या लागसार रावले.
४१ देशांतले वेपाऱ्यांनी तांची नामना आयकून नोकरां वांगडा रुपें आनी भांगर खूब घेवन इस्रायल लोकांक गुलाम म्हूण विकतें घेवंक शिबिरांत आयले तांचे कडेन जोडले.
४२ जेन्नां जुदास आनी ताच्या भावांनी दुख्ख वाडलां आनी सैन्य आपल्या शिमेचेर शिबिर घालता तें पळेलें, कारण राजान लोकांक नाश करुंक आनी तांकां पुरायपणान ना करुंक कशी आज्ञा दिल्या तें तांकां कळ्ळें.
४३ तांणी एकामेकांक म्हणलें, आमच्या लोकांचें कुसल्लें भाग्य परत करुंया आनी आमच्या लोकां खातीर आनी पवित्रस्थाना खातीर झुजूंया.
४४ तेदनां, ते झुजाक तयार जावंक आनी मागणें करुंक आनी दया आनी दया मागुंक, मंडळी एकठांय जाली.
४५ जेरुसलेम रानवरी रिकामे पडलें, तिच्या भुरग्यां मदलो कोणूच भितर सरलो वा भायर सरलो ना. त्या जाग्यार विधर्मी लोकांक आपलें रावपाचें स्थान आशिल्लें; जाकोबा कडल्यान खोस मेळ्ळी आनी वीणा वाजोवपाची नळी बंद जाली.
४६ ताका लागून इस्रायल लोक एकठांय येवन जेरुसलेमाच्या समोर आशिल्ल्या मस्फाक पावले. कित्याक इस्रायलांत तांणी आदीं मागणें केल्ली सुवात मास्फा हांगा आशिल्ली.
४७ तेदनां ते त्या दिसा उपास करून बोटी घालून, तकलेक भस्म घाली आनी कपडे फाडले.
४८ आनी त्या कायद्याचें पुस्तक उगडलें, तातूंत विधर्मी लोकांनी आपल्या मूर्तींचें सारको रंगोवंक सोदताले.
४९ तांणी याजकांचे कपडे, पयलें फळ आनी दशमांश हाडले आनी आपलें दीस पुराय केल्ल्या नाझारी लोकांक उलो मारलो.
५० तेदनां मोठ्या आवाजान सर्गा वटेन म्हणलें: “आमी तांकां कितें करुंक जाय आनी तांकां खंय व्हरतले?”
५१ तुजें पवित्रस्थान पाडून उडयलां आनी अशुध्द जालां आनी तुज्या याजकांक त्रास जाला आनी उणे केला.
५२ पळे, आमचो नाश करुंक राष्ट्रां आमचे आड जमल्यांत, आमचे आड कितें कल्पना करतात तें तुका खबर आसा.
५३ हे देवा, तूं आमचो आदार ना जाल्यार आमी तांचे आड कशे उबे रावपाक शकतले?
५४ तेदनां ते तुरही वाजयले आनी मोठ्या आवाजान रडले.
५५ उपरांत जुदासान लोकांचेर सेनापती, हजारांनी, शेंकड्यांनी, पन्नास आनी धा लोकांचेर सेनापती नेमले.
५६ पूण जे लोक घर बांदतात, वा बायलांक लग्न करतात, वा द्राक्षमळे लायतात वा भियेतात, तांकां कायद्या प्रमाण दरेकल्याक आपल्या घरांत परत येवपाची आज्ञा केली.
५७ तेदनां ते शिबिर पयस गेले आनी इमाऊसाच्या दक्षिणेक गांठ घाली.
५८ जुदासान म्हणलें, तुमी शस्त्रां करात आनी वीर मनीस जा, आनी आमकां आनी आमच्या पवित्रस्थानाचो नाश करुंक आमचे आड जमल्ल्या ह्या राष्ट्रां कडेन झुजपाक तुमी सकाळच्या आड तयार आसात.
५९ आमच्या लोकांची आनी आमच्या पवित्रस्थानाची संकश्टां पळेवचे परस, झुजांत मरप आमकां बरें.
६० तरी, जशी देवाची इत्सा सर्गार आसा, तशीच ताणें करुंक जाय.

अध्याय 4

१ तेदनां गोर्गियासाक पांच हजार पांयदळ आनी एक हजार उत्तम घोडेस्वार धरून रातच्या वेळार शिबिरांतल्यान भायर सरले.
२ शेवटाक तो ज्यू लोकांच्या शिबिरांत धांवून तांकां अचकीत मारूंक शकतालो. आनी किल्ल्याचे मनीस ताचे मार्गदर्शक आशिल्ले.
३ जुदासान तें आयकून, इमाऊसांत आशिल्ल्या राजाच्या सैन्याक मारून उडोवंक तो आनी ताचे वांगडा वीर मनीस पयस गेलो.
४ जरी अजून सैन्य शिबिरापासून शिंपडून गेले.
५ त्या वेळार गोर्गियास रातच्या वेळार जुदासाच्या शिबिरांत आयलो आनी थंय कोणूच मेळ्ळो ना तेन्ना ताणें दोंगरांनी तांकां सोदले, कित्याक ताणें म्हणलें: हे लोक आमचे कडल्यान पळून वतात

६ पूण दीस जाली म्हणटकूच जुदास मळार तीन हजार मनशां वांगडा दाखयलो, तरी लेगीत तांकां शस्त्रां वा तलवारीं नाशिल्लीं.
७ तेदनां तांकां पळेलें की तें विशेशांचें शिबिर बळिश्ट आनी बरें बांदिल्लें आनी घोड्यार बसपी लोकांनी भोंवतणीं भोंवतालें. आनी हे झुजाचे तज्ञ आशिल्ले.
८ जुदासान आपल्या सांगाता आशिल्ल्या मनशांक म्हळें: "तुमी तांच्या लोकांक भियेवंक नाकात आनी तांचो हल्लो जावंक भियेवंक नाकात."
९ फारोन सैन्यान तांचो फाटोफाट केलो तेन्ना आमच्या बापायंक तांबड्या दर्यांत कसो सोडयलो तें याद करात.
१० आतां आमी सर्गार रडूंया, जर सर्वेस्पर आमचेर दया करतलो आनी आमच्या बापायच्या कराराचो उगडास करतलो आनी आयज आमच्या मुखार ह्या सैन्याचो नाश करतलो.
११ इस्रायलाक सोडवपी आनी वाचवपी एकलो आसा हें सगळ्या राष्ट्रांक कळचें.
१२ तेदनां परकी लोकांनी दोळे वयर काडले आनी तांकां आपल्या आड येताना पळेले.
१३ ते खातीर ते शिबिरा थावन झुजाक भायर सरले; पूण जुदासा वांगडा आशिल्ले लोक आपलीं तुरही वाजयताले.
१४ ते उपरांत ते झुजांत सामील जाले आनी विधर्मी लोक मळार पळून गेले.
१५ पूण तां च्या फाटल्या सगळ्यांक तलवारीन मारून उडयले, कारण तांणी तांचो फाटोफाट गझेरा मेरेन, इदुमिया, आझोतुस आनी जमनियाच्या मळां मेरेन गेलो आनी तांकां तीन हजार मनशांचेर मारले.
१६ हें केलें, जुदास आपल्या सैन्या सयत तांचो फाटोफाट धांवून परतलो.
१७ आनी लोकांक म्हळें: "आमचे मुखार झूज आसा ते मेरेन लुटमाराचो लोभ करुंक नाकात.
१८ गोर्गियास आनी ताची सैन्या हांगा दोंगरार आमचे कुशीक आसात, पूण तुमी आतां आमच्या दुस्माना आड उबे रावून तांकां जैत मेळोवंक शकतले आनी ताचे उपरांत तुमी धैरान लुटमार घेवंक शकतले.
१९ जुदास हीं उतरां उलयताना, तांचो एक भाग दोंगराच्या भायर पळेतालो.
२० ज्यू लोकांनी आपलें सैन्य पळून उडयलां आनी तंबू जळयतात हें तांकां कळ्ळें. कित्याक पळयल्ल्या धुंवरान जें केल्लें तें जाहीर केलें.
२१ तेदनां तांकां हीं गजाली कळ्ळीं, आनी जुदासाच्या सैन्याक मळार झुजपाक तयार जाल्लें पळोवन ते खूब भियेले.
२२ ते दरेकलो परकी लोकांच्या देशांत पळून गेले.
२३ तेदनां जुदास तंबू लुटपाक परतलो आनी थंय तांकां खूब भांगर, रुपें, निळें रेशम, दर्यांतलें जांबळें आनी व्हड गिरेस्तकाय मेळ्ळी.
२४ उपरांत ते घरा गेले आनी उपकार मानपाचें गीत गायलें आनी सर्गार सर्वेस्पराची स्तुती केली.
२५ अशें त्या दिसा इस्रायलाक व्हडली सुटका मेळ्ळी.
२६ पळून गेल्ले सगळे परकी लोक आयले आनी घडिल्लें तें लिसियासाक सांगलें.
२७ तो आयकून तो घुस्पलो आनी निराश जालो, कारण ताका इस्रायलाक जाय तशीं कामां जावंक नात आनी राजान ताका सांगिल्लीं गजाली घडूंक नात.
२८ उपरांत दुसऱ्या वर्सा लिसियासान तांकां आपल्या शेकातळा हाडपाखातीर साठ हजार पांयदळ आनी पांच हजार घोड्यार बसपी लोक एकठांय केले.
२९ तेदनां इदुमेयाक पावले आनी बेत्सूरा हांगा तांबू उबारले आनी जुदासान धा हजार मनशां सयत तांकां मेळ्ळे.
३० तें बळिश्ट सैन्य पळोवन ताणें मागणें केलें आनी म्हणलें: "हे इस्रायलाचो सोडवणदार, तुज्या सेवक दावीदाच्या हातान त्या पराक्रमी मनशाच्या हिंसाचाराक आळाबंदा हाडलो आनी परकी लोकांचो पंगड ताच्या हातांत दिलो, तूं धन्य सावलाचो पूत जोनाथन आनी ताचो शस्त्रां घेवपी;
३१ हें सैन्य तुज्या इस्रायल लोकांच्या हातांत बंद कर आनी तांकां तांच्या सत्तेन आनी घोड्यार बसपी लोकांच्या हातांत घुस्पावंक दिवचो.
३२ तांकां धीर धरून, तांचो बळगें सोडून दिवंक आनी तांचो नाश करतना तांकां कांपूंक दिवचो.
३३ तुजेर मोग करपी लोकांच्या तलवारीन तांकां सकयल देंवोव आनी तुजें नांव जाणून घेवपी सगळ्यांनी तुजी उपकार मानून तुजी स्तुती कर.
३४ म्हणून ते झुजांत सामील जाले; आनी लिसियाच्या सैन्यांतल्यान सुमार पांच हजार मनशांक मारून उडयले, तांकां मारचे आदीं.
३५ लिसियान आपलें सैन्य पळून गेल्लें आनी जुदासाच्या सैनिकांचें दादलेपण आनी ते पराक्रमीपणान जियेवंक वा मरपाक कशे तयार आसात तें पळोवन, तो आंतियोकियाक गेलो आनी परकी लोकांचो पंगड एकठांय केलो आनी आपलें सैन्य व्हड केलें ताचे परस ताणें परतून जुदेयांत येवपाचो हेतू दवरलो.
३६ तेदनां जुदास आनी ताच्या भावांनी म्हणलें: "पळे, आमचे दुस्मान अस्वस्थ जाल्यात, पवित्रस्थान शुध्द करुंक आनी समर्पित करुंक वचूंया."
३७ ताचेर सगळे सैन्य एकठांय जावन सियोन पर्वताचेर गेले.
३८ पवित्रस्थान उध्वस्त जाल्लो आनी वेदी अशुध्द जाल्ली आनी दारां जळिल्लीं आनी आंगणांनी रानांत वा एका दोंगरांतल्यान झोंपां वाडून गेल्लीं पळेलीं, आनी याजकांचीं कुडीं मोडून पडलीं.
३९ तांणी आपले कपडे फाडले आनी व्हड विलाप केलो आनी तकलेर भस्म घाली.
४० आनी तोंडान जमनीर सपाट पडून तुरही वाजोवन सर्गा वटेन रडलो.
४१ तेदनां जुदासान पवित्रस्थान निवळ जायसर किल्ल्यांतल्या लोकां आड झुजपाक कांय मनशांक नेमले.
४२ ताका लागून ताणें निर्दोश वागपाचे याजक वेंचून काडले, जे कायद्याक खोशी आशिल्ले.
४३ ताणें पवित्रस्थान निवळ केलें आनी अशुध्द फातर उडोवन अशुध्द जाग्यार घाले.
४४ अशुध्द केल्ल्या होमबळीच्या वेदीक कितें करचें हाचो विचार करताले.
४५ तांकां तें ओडून उडोवप बरें अशें दिसलें, कित्याक तें तांकां वायट दिसचें ना, कारण राष्ट्रांनी तें दूषित केलां.
४६ ते फातर देवळाच्या दोंगरांत सोयीस्कर सुवातेर दवरले आनी तांकां कितें करुंक जाय तें सांगुंक एक संदेष्टो येतलो मेरेन.
४७ मागीर तांणी कायद्या प्रमाणें पुराय फातर घेतले आनी आदल्या वेदी प्रमाणें नवी वेदी बांदली;
४८ पवित्रस्थान आनी देवळा भितरलीं वस्तू तयार केलीं आनी आंगण पवित्र केलीं.
४९ तांणी नवी पवित्र आयदनां तयार केलीं आनी देवळांत मेणवातीची, होमबळीची, धूपाची वेदी आनी मेज हाडली.
५० देवळांत उजवाड घालपाक तांणी वेदीचेर धूप जळयले आनी मेणवातीचेर आशिल्ले दिवे पेटयले.
५१ ते भायर तांणी भाकरी मेजाचेर दवरली आनी पडदे पसरले आनी तांणी करपाक सुरवात केल्लीं सगळीं कामां पुराय केलीं.
५२ णवव्या म्हयन्याच्या पांचवीसाव्या दिसा, ताका कास्लेव म्हयनो म्हणटात, शंबर अठ्ठाळीसव्या वर्सा, ते सकाळच्या वेळार उठले.
५३ आनी तांणी केल्ल्या होमबळींच्या नव्या वेदीचेर कायद्या प्रमाणें बळी दिलो.
५४ पळय, खंयच्या वेळार आनी खंयच्या दिसा विधर्मी लोकांनी तें अशुध्द केलें, तेन्ना लेगीत तें गीत, वीणा, वीणा आनी झांझांनी समर्पित केलें.
५५ तेदनां सगले लोक तोंडार पडले आनी तांकां बरें येस मेळयल्ल्या सर्गाच्या देवाची उपासना आनी स्तुती केली.
५६ आनी अशे तरेन तांणी आठ दीस वेदीचें उर्पण केलें आनी खोशीन होमबळी दिले आनी सोडवणेचो आनी स्तुतीचो बळी दिलो.

५७ देवळाच्या मुखार भांगराच्या मुकुटांनी आनी ढालांनी सजयले; आनी दारां आनी कोठयो तांणी नवी केल्यो आनी ताचेर दार लावपाक लागले.
५८ अशे तरेन लोकां मदीं खूब खोस जाली, कारण विधर्मी लोकांचो अपमान पयस जालो.
५९ तशेंच जुदास आनी ताच्या भावांनी सगळ्या इज्रायल मंडळा वांगडा वेदी उर्बा करपाचे दीस वर्साक वर्स कास्लेव म्हयन्याच्या पांच विसाव्या दिसा सावन आठ दिसांच्या काळा प्रमाण दवरपाची नेमणूक केली , उल्लास आनी खोशीन.
६० त्या वेळार तांणी सियोन दोंगर उंच वण्टींनी आनी भोंवतणीं घट गोपुरां बांदून बांदलो, जाका लागून विदेशी लोकांनी आदीं केल्ल्या प्रमाणें ताका पांयांनी सकयल देंवचें न्हय.
६१ तें सांबाळपाक तांणी थंय एक सैन्य दवरलें आनी तें सांबाळपाक बेथसूराक किल्ले बांदले. लोकांक इदुमेआ आड राखण मेळची म्हणून.

अध्याय 5

१ वेदी बांदला आनी पवित्रस्थान आदले भशेन नवें जालां म्हण भोंवतणच्या राष्ट्रांनी आयकून तांकां खूब नाराज केलो.
२ ताका लागून तांणी आपल्या मदें आशिल्ल्या जाकोबाची पिळगी नाश करुंक विचारलें आनी उपरांत तांणी लोकांक मारून उडोवपाक आनी नाश करुंक सुरवात केली.
३ तेदनां जुदासान इदुमिया हांगाच्या एसावाच्या लोका आड झुजलें, कारण तांणी गाएलाक वेढा घालो आनी ताणें तांकां व्हडलोसो उडयलो आनी तांचो धैर उणो केलो आनी तांची लुटमार घेतली.
४ तशेंच ताका याद जाली, बीनच्या भुरग्यांक जाल्ली जखम, जे लोकांक सापळो आनी गुन्यांव जावन रावताले, कारण ते वाटेर तांकां वाटेर रावताले.
५ तेदनां ताणें तांकां गोपुरांत बंद केले आनी तांकां शिबिर घाले आनी तांचो नाश केलो आनी त्या जाग्याचे गोपुर आनी तातूंतले सगळे गोपुर उज्यान लासले.
६ उपरांत तो अम्मोनाच्या लोकां कडेन गेलो आनी थंय ताका एक बळिश्ट सत्ते आनी खूब लोक मेळ्ळे आनी तांचो सरदार तिमोथेयस आशिल्लो.
७ ताका लागून ताणें तांचे कडेन जायतीं झुजां केल्यांत आनी निमाणे ते ताचे मुखार अस्वस्थ जाले मेरेन; आनी ताणें तांकां मारले.
८ जाजार आनी ताच्या शारां सयत तो जुदेयाक परतलो.
९ तेदनां गलादांत आशिल्ले विधर्म जमले, आपल्या वाठारांतल्या इज्रायल लोकांक नाश करुंक; पूण ते दथेमाच्या किल्ल्यांत पळून गेले.
१० ताणें जुदास आनी ताच्या भावांक पत्रां धाडलीं: आमच्या भोंवतणीं आशिल्लीं राष्ट्रां आमचो नाश करुंक आमचे आड जमल्यांत.
११ आमी पळून गेल्ले किल्लो घेवन येवन ते तयार जातात, तिमोथेय तांच्या सैन्याचो मुखेली.
१२ आतां येवन आमकां तांच्या हातांतल्यान सोडय, कित्याक आमच्यांतले जायते जाण मारले.
१३ होंय, टोबीच्या जाग्यार आशिल्ल्या आमच्या सगळ्या भावांक मरण आयलां, तांचीं बायलां आनी भुरग्यांकय तांणी बंदखणींत व्हरून आपलीं वस्तू व्हरून व्हरून व्हेल्यांत; आनी थंय सुमार हजार मनशांचो नाश केला.
१४ हीं पत्रां वाचताना, पळेलें, गलीलांतल्यान हेर दूत कपडे फाडून आयले आनी तांणी हे विशीं म्हायती दिली.
१५ ताणें म्हणलें, “टोलेमायस, सोरस, सिदोन आनी विदेशी लोकांचो सगळो गॅलील आमचे आड जमला.
१६ जुदास आनी लोकांनीं हीं उतरां आयकून, संकश्टांत पडल्ल्या आनी तांकां मारून उडयल्ल्या आपल्या भावांक कितें करुंक जाय हाचो विचार करुंक एक व्हड मंडळी एकठांय जाली.
१७ तेदनां जुदासान आपल्या भाव सायमनाक म्हणलें, “तुका मनीस वेंचून काड आनी वचून गालीलांतल्या भावांक सोडय, कित्याक हांव आनी म्हजो भाव जोनाथन गलाद देशांत वचतले.”
१८ तेदनां ताणें जकारियाचो पूत जोसेफ आनी लोकांचो सेनापती अझारियास आनी सैन्याच्या उरिल्ल्या लोकां वांगडा जुदेयांत सोडलो.
१९ ताणें तांकां आज्ञा दिली, “तुमी ह्या लोकांचो ताबो घेयात आनी आमी परत येतले मेरेन तुमी राष्ट्रां आड झुजूंक नाकात.”
२० सिमोनाक गालीलांत वचपाक तीन हजार मनीस आनी जुदासाक गलाद देशांत वचपाक आठ हजार मनीस दिले.
२१ तेदनां सायमन गलीलांत गेलो आनी थंय ताणें विधर्मां कडेन जायतीं झुजां केल्लीं आनी ताका लागून विधर्मी लोक अस्वस्थ जाले.
२२ तेदनां ताणें तांचो फाटोफाट टोलेमायसाच्या दारा मेरेन पावलो. आनी सुमार तीन हजार मनशांक विधर्मी लोकांमदीं मारून उडयले आनी तांची लुट ताणें घेतली.
२३ गालीलांत आनी आर्बातींतल्या लोकांक, तांचीं बायलां आनी भुरगीं आनी तांकां आशिल्लीं सगळीं वस्तू ताणें आपल्या वांगडा व्हरून व्हड खोशीन जुदेयांत हाडले.
२४ जुदास मकाबेस आनी ताचो भाव जोनाथन जॉर्डन न्हंयचेर वचून रानांत तीन दीस प्रवास केलो.
२५ ते नबाती लोकांक मेळ्ळे, जे तांकां शांतीपणान येवन गलाद देशांतल्या आपल्या भावांक घडिल्लीं सगळीं गजाली तांकां सांगलीं.
२६ आनी तातूंतले जायते जाण बोसोरा, बोसोर, आलेमा, कास्फोर, माकेड आनी कर्नायम हांगा बंद पडले. हीं सगळीं शारां बळिश्ट आनी व्हड आसात.
२७ आनी तांकां गलाद देशांतल्या उरिल्ल्या शारांनी बंद केल्ले आनी फाल्यां आड तांणी आपलें सैन्य किल्ल्यां आड हाडून तांकां धरून सगळ्यांक एकाच दिसा नश्ट करपाची नेमणूक केल्ली.
२८ तेदनां जुदास आनी ताचीं सैन्या अचकीत रानांतल्या वाटेर बोसोराक वळ्ळीं; शार जिखून घेतकच ताणें सगळ्या दादल्यांक तलवारीच्या धारान मारून उडयले आनी तांची सगळी लुटमार घेतली आनी शार उज्यान लासलो.
२९ थंयच्यान तो रातच्या वेळार पयस गेलो आनी किल्ल्याक पावमेरेन गेलो.
३० सकाळीं ते वयर पळेले आनी पळे , किल्लो घेवंक सोपणां आनी हेर झुजाचीं इंजिनां घेवन असंख्य लोक आसले, कारण तांणी तांकां हल्लो केलो.
३१ जुदासान पळेलें की झूज सुरू जालां आनी शाराचो रडणो सर्गार वयर सरलो, तुरही आनी व्हड आवाजान.
३२ ताणें आपल्या सैन्याक म्हळें: आयज तुमच्या भावांक झुजात.
३३ तेदनां तो तांच्या फाटल्यान तीन पंगडांनी भायर सरलो आनी तांचो तुरही वाजयलो आनी मागणें करून रडलो.
३४ तेदनां तिमोथेसाच्या सैन्यान तो मकाबेस म्हण जाणून ताचे कडल्यान पळून गेले. ताका लागून त्या दिसा सुमार आठ हजार मनशांक मारले.
३५ हें केल्या उपरांत जुदास मास्फा कडेन वळ्ळो; आनी ताचेर हल्लो केल्या उपरांत ताणें तातूंतले सगळे दादले घेवन मारले आनी ताची लुट घेतली आनी उज्यान जळयली.
३६ थंयच्यान ताणें कास्फोन, मगेद, बोसोर आनी गलाद देशांतलीं हेर शारां घेतलीं.
३७ ह्या गजालीं उपरांत तिमोथीन आनीक एक सैन्य एकठांय करून व्हाळाच्या पलतडीं राफोना आड तळ घालो.
३८ तेदनां जुदासान त्या सैन्याची जाणविकाय करपाक मनशांक धाडले आनी तांणी ताका खबर दिली: “आमचे भोंवतणीं आशिल्लीं सगळीं राष्ट्रां, एक व्हडली सैन्य तांचे कडेन जमल्या.”
३९ ताणें अरबी लोकांकय तांकां आदार करपाक घेतल्यात आनी तांणी तुजे आड झुजपाक येवन व्हाळाच्या पलतडीं आपले तंबू उबारल्यात. हाचेर जुदास तांकां मेळपाक गेलो.

४० तेदनां तिमोतान आपल्या सैन्याच्या सेनापतींक म्हळें: "ज्यूदास आनी ताच्या सैन्याक व्हाळ लागीं पावतकच, तो पयलीं आमचे कडेन वचून गेलो जाल्यार, आमी ताका आडावंक शकचे नात. कित्याक तो आमचेर बळवंत जैतिवंत जातलो.
४१ पूण तो भियेलो आनी न्हंयचे पलतडीं शिबिर घालो जाल्यार आमी ताचे कडेन वचून ताचेर जैत मेळयतले.
४२ जुदासान व्हाळ लागीं पावलो तेन्ना ताणें लोकांच्या शास्त्रज्ञांक व्हाळाच्या कुशीक दवरले आनी तांकां आज्ञा दिली, "कोणाक शिबिरांत रावपाक दिवचे न्हय, पूण सगळ्यांनी झुजाक येवंक दिवचें."
४३ तेदनां तो पयलीं तांचे कडेन गेलो आनी ताचे उपरांत सगळे लोक, उपरांत सगळ्या राष्ट्रांनी ताचे मुखार अस्वस्थ जावन आपलीं शस्त्रां उडयलीं आनी कर्नायमच्या देवळांत पळून गेले.
४४ पूण तांणी शार घेतलें आनी थंयच्या सगळ्यां वांगडा देवूळ जळयलें. अशें कर्नायम वश जालें, तशेंच तांकां जुदासा मुखार उबें रावंक मेळ्ळें ना.
४५ तेदनां जुदासान गलाद देशांतल्या सगळ्या इस्रायल लोकांक, ल्हान ते व्हडल्या मेरेन, तांचीं बायलां आनी भुरगीं आनी तांची वस्तू, एक व्हडली सैन्य एकठांय करून तीं देशांत येवपा मेरेन एकठांय केलीं जुदेय.
४६ जेन्नां ते एफ्रोनाक पावले तेन्नां (हें वाटेर वचपाचें व्हडलें शार आशिल्लें, खूब बरे तरेन किल्ले बांदिल्लें) तांकां उजवे वटेन वा दावे वटेन वचूंक मेळ्ळें ना, पूण मदल्यान वचूंक जाय तें.
४७ तेदनां शारांतल्या लोकांनी तीं बंद केलीं आनी फातरांनीं दारां बंद केलीं.
४८ तेदनां जुदासान तांकां शांततायेन धाडलो आनी म्हळें: "आमच्या देशांत वचूंक आमी तुमच्या देशांतल्यान वचूंया आनी तुमकां कोणेंच वायट करचें ना; आमी फकत पांयान वचतले, तरी ते ताका उगडपाक सोदले नात.
४९ देखून जुदासान सगळ्या सैन्यांत एक घोशणा केली की, दरेकल्यान आपूण आशिल्ल्या जाग्यार आपलो तंबू उबारचो.
५० तेदनां सैनिकांनी उबारून तो दीसभर आनी रातभर शाराचेर घुरी घाली आनी शेवटाक शार ताच्या हातांत दिवंक जाय मेरेन.
५१ उपरांत ताणें सगळ्या दादल्यांक तलवारीच्या धारान मारून उडयले आनी शाराची लूट घेतली आनी तिची लुट घेतली आनी शारांतल्यान वचून मारून उडयल्ल्या लोकां वयल्यान गेलो.
५२ उपरांत ते जॉर्डन हुंपून बेतसानाच्या मुखार व्हड मळार गेले.
५३ जुदासान फाटल्यान आयिल्ल्या लोकांक एकठांय करून लोकांक जुदेया देशांत पावमेरेन सगळ्या वाटेर उलो मारलो.
५४ ते उपरांत ते खोशीन आनी खोशीन सियोन पर्वताचेर चडले आनी थंय तांणी होमबळी दिले, कारण ते शांतीपणान परत येयसर तांचो एकूय मनीस मारलो ना.
५५ जुदास आनी जोनाथन गलाद देशांत आनी ताचो भाव सिमोन टोलेमायसाच्या मुखार गॅलीलांत कितलो वेळ आशिल्ले.
५६ जकारियाचो पूत जोसेफ आनी सैन्याच्या सेनापती अझारियान तांणी केल्लीं पराक्रम आनी झुजारी कर्तुबां आयकली.
५७ देखून तांणी म्हणलें, आमकांय नांव मेळोवंक जाय आनी आमच्या भोंवतणच्या विधर्मां कडेन झुजपाक वचूंया.
५८ तेदनां ताणीं आपल्या सांगाता आशिल्ल्या सैन्याक आज्ञा दीवन जमनिया वटेन गेले.
५९ तेदनां गोर्गियास आनी ताचे मनीस शारा थावन भायर सरले.
६० आनी अशें जालें, जोसेफ आनी अजाराक पळून गेले आनी जुदेयाच्या शिमे मेरेन धांवडावन घाले आनी त्या दिसा इस्रायल लोकांक सुमार दोन हजार मनशांक मारले.
६१ अशें इस्रायल लोकां मदीं व्हडलोसो उध्वस्त जालो, कारण ते जुदास आनी ताच्या भावांक आज्ञापालन करूंक नाशिल्ले, पूण कांय वीर वावर करुंक विचारले.
६२ इस्रायलाक सोडवणूक मेळिल्ल्या लोकांच्या संततींतल्यान हे मनीस आयले नात.
६३ पूण जुदास आनी ताचे भाव सगळ्या इस्रायल आनी सगळ्या राष्ट्रां मुखार, जंय तांचें नांव आयकलें, थंय व्हड नामना मेळ्ळी.
६४ इतले लोक तांकां खोशीन स्तुती करून जमले.
६५ उपरांत जुदास आपल्या भावांक घेवन भायर सरलो आनी दक्षिणेवटेनच्या देशांत एसावाच्या भुरग्यां कडेन झुजलो, थंय ताणें हेब्रोन आनी ताच्या शारांक मारून उडयले आनी ताचो किल्लो मोडलो आनी ताचे भोंवतणीं गोपुरां जळ्ळीं.
६६ थंयच्यान तो फिलिस्तीन देशांत वचपाक भायर सरलो आनी सामरियांतल्यान गेलो.
६७ त्या वेळार आपले पराक्रम दाखोवंक सोदपी कांय याजक झुजांत मारले, कारण ते बेकायदेशीरपणान झुजपाक भायर सरले.
६८ जुदास पलिस्तीनांच्या देशांतल्या आझोतुसा कडेन वळलो आनी तांचीं वेदी मोडून तांचीं कोरांतिल्लीं प्रतिमा उज्यान लासून तांचीं शारां लुटून घेतलीं आनी तो जुदेया देशांत परतलो.

अध्याय 6

१ त्या वेळार राजा आंतिओकसान उंच देशांनी भोंवतना आयकलें, फार्सी देशांतलें एलिमायस हें शार गिरेस्तकाये खातीर, रुपें आनी भांगराक लागून खूब नामनेक पावलां;
२ आनी तातूंत एक भोव गिरेस्त देवूळ आशिल्लें, तातूंत भांगराचे आवरण, छाती आनी ढाल आशिल्ले, जे फिलीप, मॅसिडोनियाच्या राजाचो पूत अलेक्झांडरान थंय सोडून दिल्ले.
३ ताका लागून तो येवन तें शार जिखून लुटपाक सोदतालो; पूण शारांतल्या लोकांक ताची शिटकावणी मेळ्ळी म्हणून ताका शक्य जालें ना.
४ ताचे आड झुजांत उबो रावलो आनी तो पळून गेलो आनी थंयच्यान व्हड त्रासान भायर सरलो आनी बाबिलोनाक परतलो.
५ एकल्यान ताका फारसांत खबर दिली, जुदेया देशाचेर झुजपी सैन्याक पळून गेले.
६ पयलेंच व्हड बळग्यान भायर सरल्ल्या लिसियाक ज्यू लोकां कडल्यान धांवडावन घालो. आनी तांणी नश्ट केल्ल्या सैन्या कडल्यान मेळिल्ल्या शस्त्रां, बळ आनी लुटमाराच्या सांठ्यान तांकां बळगें मेळ्ळें.
७ ताणें जेरुसलेमांतल्या वेदीचेर उबारून दवरल्ली घृणास्पद गजाल तांणी मोडून उडयली आनी पयलीं भशेन उंच वण्टींनी पवित्रस्थानाक आनी ताच्या बेत्सूरा शाराक भोंवडायले.
८ राजाक हीं उतरां आयकून तो अजापीत जालो आनी ताका खूब त्रास जालो, तेन्ना ताणें ताका आपल्या खाटीर दवरलो आनी दुख्खान दुयेंत पडलो, कारण ताका सोदताले तशें घडलें ना.
९ थंय तो जायते दीस रावलो, कित्याक ताचें दुख्ख चडांत चड वाडत गेलें आनी ताका मरण येवपाचो हिशोब केलो.
१० ताका लागून ताणें आपल्या सगळ्या इश्टांक आपयलो आनी तांकां म्हळें: "म्हज्या दोळ्यांतली न्हीद गेली आनी म्हजें काळीज खूब काळजीक लागून थिरावलां."
११ आनी हांवें मनांत विचारलें, हांव खंयच्या संकश्टांत आयलां आनी आतां हांव कितलो व्हडलो दुख्खाचो हुंवार आयला! कित्याक हांव उदार आनी म्हज्या बळग्यांत मोगाळ आशिल्लो.
१२ पूण आतां जेरुसलेमांत हांवें केल्लीं वायटां याद जातां आनी तातूंत आशिल्लीं सगळीं भांगर-रुप्याचीं आयदनां घेवन जुदेयांतल्या लोकांक कारण नासतना नाश करुंक धाडली.
१३ ताका लागून हे संकश्ट म्हजेर आयल्यात आनी पळेतां, हांव परकी देशांत व्हड दुख्खान नाश जातां.
१४ उपरांत ताणें आपल्या इश्टां मदलो फिलीप हाका आपयलो आनी ताका ताणें आपल्या सगळ्या राज्याचेर राज्यकर्तो केलो.

१५ आनी ताका मुकूट, ताचो चोळो आनी ताची चिन्नां दिली, शेवटाक ताणें आपल्या पुताक आंतिओकस हाका वाडोवन राज्या खातीर पोसवण दिली.
१६ तेदनां आंतिओकस राजा शंबर णववीस वर्सांत थंयच मेलो.
१७ लिसियासाक राजा मेलो म्हण कळ्ळें तेन्ना ताणें आपलो पूत आंतिओकस, जाका ताणें ल्हानपणांत वाडयलो, ताका ताच्या जाग्यार राज्य करपाक उबारलो आनी ताका युपाटर हें नांव दिलें.
१८ ह्याच वेळार गोपुरांतल्या लोकांनी इस्रायल लोकांक पवित्रस्थाना भोंवतणीं बंद करून दवरले आनी सदांच तांचो त्रास आनी विधर्मी लोकांक बळगें मेळोवंक सोदताले.
१९ देखून जुदासान तांचो नाश करपाचो हेतू दवरून सगळ्या लोकांक एकठांय आपोवन तांकां वेढो घालो.
२० तेदनां ते एकठांय येवन शंबर पन्नासव्या वर्सा तांकां वेढो घालो आनी ताणें तांकां आनी हेर इंजिनां आड गोळीबार करपाक दोंगर बांदले.
२१ पूण वेढा घाल्ल्या लोकां मदले कांय जाण भायर सरले आनी तांकां इस्रायलांतले कांय अभक्त मनीस मेळ्ळे.
२२ ते राजा कडेन वचून म्हळें: “तुमी न्याय करुंक आनी आमच्या भावांक सूड घेवंक कितलो दीस?
२३ आमी तुज्या बापायची सेवा करुंक आनी ताका जाय तशें करुंक आनी ताच्या आज्ञांक पाळो दिवंक तयार आसात;
२४ आमच्या राष्ट्रांतले लोक गोपुराक वेढा घालतात आनी आमचे पासून पयस जातात, आनी आमच्यांतल्या जायत्या जाणांक तांणी उजवाड घालो आनी आमचो वारसो लुटलो.
२५ तांणी फकत आमचे आड हात वाडयला ना, पूण आपल्या शिमेचेरूय हात वाडयला.
२६ आनी पळे, आयज जेरुसलेमांतल्या गोपुराक वेढा घालून तो हातासपाक लागले.
२७ देखून तुवें तांकां बेगीन आडावंक ना जाल्यार, ते ह्यां परस व्हडले काम करतले आनी तुका तांचेर राज्य करपाक मेळचें ना.
२८ राजाक हें आयकून ताका राग आयलो आनी ताणें आपले सगळे इश्ट, ताच्या सैन्याचे सरदार आनी घोड्याचे मुखेली एकठांय केले.
२९ हेर राज्यांतल्यान आनी दर्याच्या जुंव्यांतल्यान भाड्याचे सैनिकांचे पंगड ताचे कडेन आयले.
३० ताच्या सैन्याची संख्या एक लाख पांयदळ, वीस हजार घोड्यार बसपी आनी दोन तीस हत्ती झुजांत व्यायाम करताले.
३१ ते इदुमिया थावन वचून बेत्सूरा आड घुरी घाली आनी ताचेर जायते दीस घुरी घालून झुजाचीं इंजिनां तयार केलीं. पूण बेत्सूरांतले लोक भायर सरून तांकां उज्यान लासले आनी पराक्रमीपणान झुजले.
३२ ताचेर जुदास गोपुरांतल्यान भायर सरलो आनी राजाच्या शिबिरा मुखार आशिल्ल्या बथजकरियांत रावलो.
३३ तेदनां राजा बेगीन उठून आपल्या सैन्या सयत बथजकरीया कडेन खर मोर्चा काडलो आनी थंय ताच्या सैन्यान तांकां झुजाक तयार केलें आनी तुरही वाजयले.
३४ आनी शेवटाक हत्तींक झुजपाक उलो मारून तांकां द्राक्षांचें आनी तुतीचें रगत दाखयलें.
३५ तशेंच तांणी जनावरांक सैन्यांत वांटून घेतले आनी दर एका हत्ती खातीर एक हजार मनीस नेमले, तांकां कोट आनी तकलेचेर पितळेचे शिरस्त्राण घाल्ले. आनी हाचे भायर दर एका जनावराक सगळ्यांत बऱ्यांतल्या पांचशें घोड्यार बसपी नेमिल्ले.
३६ ते सगळ्या वेळार तयार आशिल्ले, जनावर खंय आसलो आनी पशू खंय गेलो थंय गेले आनी ताचे पासून पयस वचूंक ना.
३७ आनी जनावरांचेर लांकडाचे घटमूट गोपुर आशिल्ले, जे तांकां दरेकल्याक व्यापून दवरताले आनी तांकां युक्तीवादांनी बांदून दवरताले, तशेंच दरेकल्याचेर दोन तीस बळिश्ट मनीस आशिल्ले, जे तांचेर झुजताले, राज्य करपी भारतीया भायर तो.
३८ घोड्यार बसपी उरिल्ल्या लोकांक, तांकां कितें करचें तें चिन्नां दिवन, आनी सगळ्या वळीं मदीं वळवळून दवरून, सैन्याच्या दोन भागांनी उजवे वटेन आनी दुसरे वटेन दवरले.
३९ भांगर आनी पितळेच्या ढालांचेर सुर्याचो उजवाड पडलो तेन्ना दोंगर तातूंतल्यान झिलमिलताले आनी उज्याच्या दिव्यां सारके चकचकीत जाले.
४० अशें राजाच्या सैन्याचो एक भाग उंच दोंगरांचेर आनी कांय सकयल देगणांचेर पातळून ते सुरक्षीतपणान आनी वेवस्थीतपणान फुडें सरले.
४१ ताका लागून तांच्या लोकांचो आवाज, पंगडाचो आवाज आनी हारसोचो खडखड आयकून घेतिल्ले सगळे लोक थिरावले, कारण सैन्य खूब व्हड आनी बळिश्ट आशिल्लें.
४२ तेदनां जुदास आनी ताचीं सैन्या लागीं पावलीं आनी राजाच्या सैन्यांतल्यान सशें मनीस मारले.
४३ सावरन नांवाच्या एलेझाराक राजघराण्यान सज्ज आशिल्लो एक जनावर हेर सगळ्यां परस उंच आसा हें जाणून आनी राजा आपल्याचेर आसा अशें समजून.
४४ ताका आपल्या लोकांक सोडवंक आनी ताका सासणाचें नांव मेळोवंक मेळचें म्हूण स्वताक धोक्यांत घाल.
४५ देखून तो झुजाच्या मदीं धैरान धांवलो आनी उजव्या आनी डाव्या हातांक मारून उडयलो आनी दोनूय वटांनी ताचे पासून वेगळे जाले.
४६ हें केलें, तो हत्ती सकयल सरकलो आनी ताका सकयल घालो आनी ताका मारलो, तेन्ना हत्ती ताचेर पडलो आनी थंयच तो मेलो.
४७ पूण उरिल्ले ज्यू राजाचें बळगें आनी ताच्या सैन्याचें हिंसाचार पळोवन तांकां पयस गेले.
४८ राजाचें सैन्य तांकां मेळोवंक जेरुसलेमांत गेलें आनी राजान जुदेया आनी सियोन दोंगराचेर आपले तंबू उबारले.
४९ पूण बेत्सूरांतल्या लोकां कडेन ताणें शांती केली, कारण ते शारा थावन भायर सरले, कारण तांकां थंय वेढा सोंसपाक जेवण नाशिल्लें.
५० तेदनां राजान बेत्सूराक धरलो आनी थंय तिची राखण करपाक एक सैन्य दवरलें.
५१ पवित्रस्थाना विशीं ताणें जायते दीस वेढो घालो आनी थंय उजो आनी फातर उडोवपाक इंजिनां आनी साधनां आनी बाण आनी गोफणी उडोवपाक कुडके घालून तोफखानो दवरलो.
५२ ते उपरांत तांणी आपल्या इंजिनां आड इंजिनांय तयार केलीं आनी तांकां बरोच काळ झुजांत दवरलीं.
५३ पूण निमाणे तांचीं आयदनां अन्न नासतना, (कारण सातवें वर्स आशिल्लें आनी जुदेयांतल्या विदेशी लोकां कडल्यान सुटका मेळिल्ल्या लोकांनी सांठ्यांतलें उरिल्लें खाल्लें.)
५४ पवित्रस्थानांत थोडेच उरले, कित्याक तांकां दुकळ पडलो आनी तांकां दरेकल्याक आपल्या जाग्यार शिंपडावंक मेळ्ळें ना.
५५ त्या वेळार लिसियासान सांगिल्लें आयकलें की आंतियोकस राजान जियेताना ताका आपलो पूत आंतिओकस राजा जावचो म्हूण वाडोवंक नेमलो.
५६ फार्सी आनी मिडिया थावन परतून आयिल्लो आनी ताचे वांगडा वचपी राजाच्या सैन्याकय परतून आयिल्लो आनी ताणें आपल्या कडेन वेव्हार करपाचो यत्न केलो.
५७ ताका लागून तो बेगोबेग गेलो आनी राजाक आनी सैन्याच्या सेनापतींक आनी पंगडाक म्हळें: आमी दर दिसा कुसतात आनी आमचें जेवण फकत ल्हान, आनी आमी वेढा घालतात ती सुवात आनी राज्याचीं कामां बळिश्ट आसात आमचेर पडून रावचें: १.
५८ आतां आमी ह्या मनशां कडेन इश्टागत करूंया आनी तांकां आनी तांच्या सगळ्या राष्ट्रा कडेन शांतताय करूंया;
५९ आनी तांकां करार करात, ते आदीं जियेल्ले भशेन तांच्या कायद्या प्रमाणें जियेतले, कित्याक आमी तांचे कायदे रद्द केल्यात म्हणून तांकां नाराज आसा आनी हीं सगळीं कामां केल्यांत.

६० तेदनां राजा आनी मुखेल्यांक समाधान जालें आनी ताका लागून ताणें तांकां शांती करुंक धाडलो; आनी तांणी तें मान्य केलें.
६१ राजा आनी मुखेल्यांनी तांकां सोपूत घेतलो आनी ते उपरांत ते किल्ल्यांतल्यान भायर सरले.
६२ तेदनां राजा सियोन पर्वतांत भितर सरलो; पूण त्या जाग्याचें बळगें पळोवन ताणें आपलो सोपूत मोडलो आनी भोंवतणीं वण्टी ओडून उडोवपाची आज्ञा दिली.
६३ उपरांत तो बेगीन गेलो आनी आंतियोकियाक परतलो आनी थंय ताका फिलीप शाराचो मालकी हक्क मेळ्ळो आनी ताणें ताचे आड झुजलें आनी तें शार जबरदस्तीन घेतलें.

अध्याय 7

१ शंबर एक पन्नासव्या वर्सा सेलुकाचो पूत देमेत्रियुस रोमा थावन भायर सरलो आनी थोड्या मनशां सयत दयदिगेवेल्या शारांत वचून थंय राज्य केलें.
२ तो आपल्या पूर्वजांच्या राजवाड्यांत भितर सरताना, ताच्या सैन्यान आंतिओक आनी लिसियास हांकां आपल्या कडेन हाडपाक धरले.
३ तें जाणून ताणें म्हळें: तांचीं तोंडां म्हाका पळोवंक दिवंक ना.
४ म्हणून ताच्या सेनान तांकां मारले. देमेत्रियुस आपल्या राज्याच्या सिंहासनाचेर बसलो.
५ इस्रायलांतले सगळे वायट आनी अभक्त मनीस ताचे कडेन आयले आनी तांचो सेनापती म्हूण मुखेल याजक जावंक इत्सा आशिल्लो आल्सीमस आसलो.
६ तेदनां लोकांचेर आरोप करून राजाक म्हळें: जुदास आनी ताच्या भावांनी तुज्या सगळ्या इश्टांक मारून उडयल्यात आनी आमकां आमच्याच देशांतल्यान धांवडावन घाले.
७ आतां तुवें विस्वास दवरल्ल्या कोणाक तरी धाडून ताणें आमचे मदीं आनी राजाच्या देशांत कितलो विध्वंस केला तें पळोवचें आनी ताणें तांकां आदार दिवपी सगळ्यां कडेन तांकां ख्यास्त दिवची.
८ तेदनां राजान राजाचो इश्ट बक्किदेसाक वेंचून काडलो, जो हुंवाराच्या पलतडीं राज्य करतालो आनी राज्यांत व्हड मनीस आनी राजाक विस्वासू आशिल्लो.
९ ताणें ताका त्या दुश्ट आल्सीमसा वांगडा धाडलो, जाका ताणें मुखेल याजक केलो आनी ताका इस्रायल लोकांचो सूड घेवपाची आज्ञा दिली.
१० तेदनां ते भायर सरले आनी व्हड बळग्यान जुदेया देशांत पावले आनी थंय तांणी फटोवन शांततायेचीं उतरां सांगून जुदास आनी ताच्या भावांक दूत धाडले.
११ पूण तांणी आपल्या उतरांक कांयच लक्ष दिवंक ना; कित्याक तांकां व्हड बळगें घेवन आयल्यात तें पळेलें.
१२ तेदनां आल्सिमस आनी बॅकिडस हांचे कडेन शास्त्रज्ञांचो एक पंगड जमलो, न्याय मागपाक.
१३ इस्रायलांतल्या लोकां मदें असिदियन लोक पयलेंच तांकां शांती सोदपाक लागले.
१४ कित्याक तांणी म्हणलें, “आरोनाच्या वंशांतलो एक याजक ह्या सैन्या वांगडा आयला आनी तो आमचेर कसलेंच वायट करचो ना.”
१५ तेदनां ताणें तांकां शांतीपणान उलयलो आनी तांकां सोपूत घेतलो: “आमी तुमकां वा तुमच्या इश्टांक हानी मेळोवंक नात.”
१६ ते उपरांत तांणी ताचेर विस्वास दवरलो, पूण ताणें बरयल्ल्या उतरां प्रमाणें ताणें तांकां एकाच दिसांत मारले.
१७ तुज्या संतांचें मास तांणी भायर काडलें आनी जेरुसलेमाच्या भोंवतणीं तांचें रगत व्हांवलें आनी तांकां पुरपाक कोणूच नाशिल्लो.
१८ ताका लागून तांचो भंय आनी भंय सगळ्या लोकांचेर पडलो आनी तांणी म्हणलें: “तांकां सत ना आनी नीतिमत्व ना; कित्याक तांणी केल्लो करार आनी सोपूत मोडला.
१९ उपरांत बक्किदेसाक जेरुसलेमांतल्यान काडून उडयलो आनी बेजेतांत आपले तंबू उबारले आनी थंय ताणें ताका सोडून गेल्ल्या जायत्या मनशांक आनी कांय लोकांक व्हरून धाडले आनी तांकां मारून उडयले उपरांत ताणें तांकां व्हडल्या लोकांनी उडयले फोंडकूल.
२० तेदनां ताणें तो देश आल्सीमसाक दिलो आनी ताका आदार करुंक एक अधिकार सोडलो आनी बक्कीदेस राजा कडेन गेलो.
२१ पूण आल्सीमस मुखेल याजकपदाखातीर झगडलो.
२२ जुदाचो देश आपल्या सत्तेर मेळयल्या उपरांत इस्रायलांत खूब वायट करपी लोकांक त्रास दिवपी सगळे ताचे कडेन आशिल्ले.
२३ जुदासान आलसीमस आनी ताच्या पंगडान इस्रायल लोकांमदीं, राष्ट्रां परस चड करून केल्लीं सगळीं वायटां पळेली.
२४ तो जुदेयाच्या सगळ्या वाठारांनी भायर सरलो आनी आपल्या कडल्यान बंड केल्ल्या लोकांचो सूड घेतलो आनी तांकां आनीक देशांत वचपाचें धाडस जालें ना.
२५ दुसरे वटेन जुदास आनी ताच्या पंगडाक जैत मेळ्ळां तें पळेलें आनी आपूण तांचो बळगें सांबाळूंक शकना हें कळ्ळें तेन्नां तो परतून राजा कडेन गेलो आनी तांकां सगळ्या वायट लोकांक सांगलें.
२६ तेदनां राजान आपल्या मानादीक राजकुंवरां मदलो एक निकानोर, इस्रायलाचो घातक दुस्वास घेवपी मनीस लोकांक नाश करपाची आज्ञा दिवन धाडलो.
२७ तेदनां निकानोर व्हड बळान जेरुसलेमांत आयलो; आनी जुदासाक आनी ताच्या भावांक फटोवन इश्टागत उतरांनी धाडलो.
२८ म्हजे आनी तुज्या मधें झूज जावंक ना; हांव थोड्या मनशां सयत येतलों, तुका शांती मेळोवंक.
२९ तेदनां तो जुदासा कडेन आयलो आनी तांणी एकामेकांक शांततायेन नमस्कार केलो. तरी दुस्मान जुदासाक हिंसाचारान व्हरपाक तयार आशिल्ले.
३० जुदासाक कळ्ळें की तो फटोवन ताचे कडेन आयलो आनी ताका खूब भियेलो आनी ताचें तोंड आनीक पळोवंक मेळचें ना.
३१ निकानोरान आपलो सल्लो कळ्ळें तें पळोवन कफरसालामा कुशीक जुदासा आड झुजपाक भायर सरलो.
३२ थंय निकानोराच्या पंगडांतल्यान सुमार पांच हजार मनीस मारले आनी उरिल्ले दावीदाच्या शारांत पळून गेले.
३३ उपरांत निकानोर सियोन पर्वताचेर चडलो आनी पवित्रस्थानांतल्यान कांय याजक आनी कांय जाण्टे ताका शांतीपणान नमस्कार करपाक आनी राजा खातीर दिल्लो होमबळी ताका दाखोवंक भायर सरले.
३४ पूण ताणें तांची फकाणां केलीं, तांचेर हांसली आनी तांकां लजयेची गाळी घाली आनी अभिमानान उलयलो.
३५ ताणें आपल्या रागान सोपूत घेतलो: “जुदास आनी ताच्या सैन्याक आतां म्हज्या हातांत दिवंक ना जाल्यार, हांव सुरक्षीतपणान परत येतलों जाल्यार, हांव हें घर लासून उडयतलों आनी तें सांगून तो व्हड रागान भायर सरलो.
३६ तेदनां याजक भितर सरून वेदी आनी देवळा मुखार उबे रावून रडत आनी म्हणपाक लागले.
३७ हे प्रभू, तुवें हें घर तुज्या नांवान आपोवंक आनी तुज्या लोकां खातीर मागणें आनी विनवणीचें घर जावंक वेंचून काडलां.
३८ ह्या मनशाचो आनी ताच्या सैन्याचो सूड घेयात आनी तांकां तलवारीन पडूंक दिवचें, तांचो निंदा याद करात आनी तांकां आनीक टिकूंक दिवचे न्हय.
३९ तेदनां निकानोर जेरुसलेमांतल्यान भायर सरलो आनी बेथहोरोनांत आपले तंबू उबारले आनी थंय सिरियांतल्यान एक सैन्य ताका मेळ्ळें.
४० पूण जुदासान तीन हजार मनशां सयत आदासाक रावलो आनी थंय ताणें मागणें केलें.
४१ हे प्रभू, अस्सूराच्या राजा कडल्यान धाडिल्ल्या लोकांनी निंदा केली तेन्ना तुज्या देवदूतान भायर सरून तांकां एक लाख पंच हजार लोकांक मारले.

४२ तूं आयज आमच्या मुखार आशिल्ल्या ह्या सैन्याचो नाश कर, ताणें तुज्या पवित्रस्थानाचेर निंदा केल्या हें उरिल्ल्यांक कळचें आनी ताच्या वायटपणा प्रमाण ताचो न्याय कर.
४३ अदर म्हयन्याच्या तेराव्या दिसा सैन्य झुजांत सामील जालें, पूण निकानोराच्या सैन्याक त्रास जालो आनी तो झुजांत पयलीं मारलो.
४४ निकानोराच्या सैन्यान ताका मारलो तें पळेलें आनी तांणी आपलीं शस्त्रां सोडून पळून गेलीं.
४५ तेदनां अदासा थावन गझेरा मेरेन एक दीस प्रवास करून तांचो फाटोफाट गेले.
४६ ते उपरांत जुदेयाच्या सगळ्या शारां थावन भायर सरले आनी तांकां बंद केले. ताका लागून तांचो फाटोफाट वचपी लोकांचेर फाटीं वळून सगळे तलवारीन मारले आनी तातूंतलो एकूय उरलो ना.
४७ उपरांत तांणी लुटमार आनी शिकार घेवन निकानोराची तकली आनी ताचो उजवो हात, जो ताणें इतल्या अभिमानान पसरलो आनी तांकां व्हरून जेरुसलेम वटेन फांशी दिलो.
४८ ताका लागून लोक खूब खोशी जाले आनी तो दीस व्हड खोशीचो दीस दवरले.
४९ आदराच्या तेराव्या दिसान हो दीस दर वर्सा पाळपाची नेमणूक केली.
५० अशें जुदा देश थोडो वेळ सुशेगाद जालो.

अध्याय 8

१ रोमन लोकां विशीं जुदासान आयकल्लें की ते बळिश्ट आनी पराक्रमी मनीस आनी आपल्या कडेन जोडिल्ल्या सगळ्यांक मोगान स्वीकार करतात आनी आपल्या कडेन येवपी सगळ्यां कडेन इश्टागत करतात.
२ आनी ते व्हड पराक्रमी मनीस आशिल्ले अशें. तशेंच तांणी गलाती लोकां मदीं केल्ल्या झुजां आनी उदात्त कृत्यां विशीं आनी तांकां कशे जिखून घेतिल्ले आनी कर खाला हाडले हाचीय ताका सांगली;
३ स्पेनाच्या देशांत जें केलें तें, थंयच्या रुप्या आनी भांगराच्या खणींनी जिखपा खातीर;
४ आनी तां च्या धोरणान आनी धीर धरून तांणी ती सगळी सुवात जिखून घेतली, जरी ती तांकां बरीच पयस आसली; आनी धर्तरेच्या शेवटाक सावन तांकां आड येवपी राजांय तांकां त्रास दिलो आनी तांकां व्हडलोसो उडयलो आनी उरिल्ले लोक दर वर्सा तांकां कर दिताले.
५ हाचे भायर तांणी झुजांत फिलीप आनी सिटीमचो राजा पर्सियस आनी आपल्या आड उबे रावपी आनी तांकां जैत मेळयल्ल्या हेरांक कशे तरेन त्रास दिलो.
६ आशियाचो व्हडलो राजा आंतिओकस, जो तांकां झुजांत आयलो, ताचे कडेन एकशें वीस हत्ती, घोडे, रथ आनी खूब व्हड सैन्य, तांकां कसो त्रास जालो.
७ आनी ताणें ताका जिवो धरलो आनी ताका आनी ताच्या उपरांत राज्य करपी लोकांक व्हड कर दिवचो आनी बंधक दवरचो आनी कबूल केल्लें तें करार केलो.
८ आनी भारताचो देश, मिडिया आनी लिडिया आनी सगळ्यांत बरो देश, तांणी ताचे कडल्यान घेतिल्लो आनी युमेनीस राजाक दिलो.
९ तशेंच ग्रीक लोकांनी येवन तांचो नाश करुंक कसो थारायल्लो;
१० आनी तें जाणून तांकां एक सेनापती धाडलो आनी तांकां झगडून तांकां जायत्या जाणांक मारले आनी तांचीं बायलां आनी भुरग्यांक बंदखणींत व्हरून तांकां लुटले आनी तांचीं जमनी आपल्या ताब्यांत घेतलीं आनी तांचो बळगें उखलून उडयलो धरून आयज मेरेन तांकां तांचो नोकर जावन हाडलो.
११ ते भायर खंयच्याय वेळार तांकां विरोध करपी हेर सगळे राज्य आनी जुंवे कशे नश्ट करून आपल्या शेकातळा हाडले तें ताका सांगिल्लें;
१२ पूण तांच्या इश्टां कडेन आनी तांचेर आदारून आशिल्ल्या लोकां कडेन तांणी इश्टागत दवरली आनी पयस आनी लागीं राज्यां जिखून घेतलीं आनी तांचें नांव आयकून घेवपी सगळे तांकां भियेले.
१३ तशेंच, कोणाक राज्य करुंक आदार करुंक जाय, ते राज्य करतात; आनी कोणाक परतून जाय, ते स्थलांतरीत करतात: निमाणें, तांकां व्हड उंचायेचेर पावले.
१४ पूण ह्या सगळ्यां खातीर तातूंतल्या कोणेंच मुकुट घालूंक ना वा जांबळ्या रंगाचो कपडो घालूंक ना.
१५ तशेंच तांणी आपल्या खातीर एक सिनेट घर बांदलें, तातूंत दर दिसा तीनशें वीस मनीस सभाघरांत बसून लोकां खातीर सदांच विचार करताले आनी तांकां बरी वेवस्था जावंक शकतली.
१६ आनी दर वर्सा आपलें राज्य एका मनशाक दिताले, जो आपल्या सगळ्या देशाचेर राज्य करतालो आनी सगळे त्या एका मनशाक आज्ञाधारक आशिल्ले आनी तांचे मदीं मत्सर वा अनुकरण ना.
१७ ह्या गजालींचो विचार करून जुदासान आकोसाचो पूत जुांवाचो पूत युपोलेमस आनी एलेझाराचो पूत जासोन हांकां वेंचून काडले आनी तांकां रोमाक धाडले आनी तांचे कडेन इश्टागत आनी एकचाराची संघटना करपाक.
१८ आनी तांकां विनवणी करुंक, तांकां जूंव काडून घेवंक; कित्याक तांकां पळेलें की ग्रीक राज्यान इस्रायलाक गुलामगिरीन जुलूम केलो.
१९ तेदनां ते रोमाक गेले, तो एक बरोच व्हडलो प्रवास आशिल्लो आनी ते सिनेटांत पावले आनी थंय ते उलयले आनी सांगलें.
२० जुदास मॅकाबेसान आपल्या भावांक आनी ज्यू लोकांनी आमकां तुमचे कडेन धाडल्यात, तुमचे कडेन एकवटीत आनी शांती करपाक आनी तुमचे वांगडी आनी इश्ट आमी नोंद जावंक.
२१ देखून ती गजाल रोमन लोकांक बरीच आवडली.
२२ आनी सिनेटान परतून पितळेच्या फळयांनी परतून बरयल्ल्या पत्राची प्रत आनी जेरुसलेमांत धाडली, थंय तांकां शांती आनी एकचाराची याद मेळोवंक.
२३ रोमकारांक आनी ज्यू लोकांक, दर्या आनी जमनींतल्यान सदांकाळ बरें येस मेळचें, तलवार आनी दुस्मान तांकां पयस रावचें.
२४ ताच्या सगळ्या राज्यांत रोमन लोकांचेर वा तांच्या कोणाच्याय संघराज्याचेर पयलीं कसलेंय झूज जालें जाल्यार.
२५ ज्यू लोकांनी वेळ थारायिल्ल्या प्रमाणें तांकां पुराय काळजान आदार दितले.
२६ रोमन लोकांक बरें दिसलां तशें, तांचेर झूज करपी लोकांक कितेंच दिवचें न्हय, वा तांकां जेवण, शस्त्रां, पयशांनी वा तारवांनी आदार दिवचो न्हय; पूण ते खातीर कांयच घेनासतना आपले करार पाळटले.
२७ तशेंच, ज्यू लोकांच्या राष्ट्राचेर पयलेंच झूज आयलें जाल्यार, तांकां वेळ थारायिल्ल्या प्रमाणें, रोमन लोक तांकां सगळ्या काळजान आदार करतले.
२८ रोमकारांक बरें दिसलां तशें तांचे आड वांटो घेवप्यांक जेवण, शस्त्रां, पयशे वा तारवां दिवचीं न्हय; पूण ते आपले करार आनी तें फटोवन पाळटले.
२९ ह्या लेखां प्रमाणें रोमन लोकांनी ज्यू लोकां कडेन करार केलो.
३० पूण फुडें एक पक्ष वा दुसऱ्या पक्षान खंयचीय गजाल जोडपाक वा उणी करपाक मेळपाचो विचार केल्यार तांकां तें आपल्या आवडी प्रमाण करूं येता आनी जें कितें जोडचें वा काडून घेतलें तें मान्य जातलें.
३१ आनी देमेत्रियुसान ज्यू लोकांक केल्ल्या वायटां विशीं आमी ताका बरयलां: "तुवें तुजें जूंव आमच्या इश्टां वयल्यान कित्याक जड केलो आनी ज्यू लोकांक एकवटीत केलो?
३२ ते तुजेर आनीक कागाळ केल्यार आमी तांकां न्याय दितले आनी दर्या आनी जमनीवयल्यान तुजे कडेन झगडटले.

अध्याय ९

१ ते भायर, निकानोर आनी ताच्या सैन्याक झुजांत मारून उडयल्ल्याचें आयकून देमेत्रियुसान दुसरे खेपे बक्कीदेस आनी आल्सीमस हांकां जुदेय देशांत धाडले आनी तांकां आपल्या सैन्याचो मुखेल बळगें धाडलो.
२ ते गळगळाक वचपी वाटेन भायर सरले आनी आर्बेलाच्या मसलोथाच्या मुखार आपले तंबू उबारले आनी तो जिखल्या उपरांत तांणी खूब लोकांक मारले.
३ दुसर् या शंबर वर्सांच्या पयल्या म्हयन्यांत तांणी जेरुसलेम मुखार तळ घालो.
४ थंयच्यान ते वीस हजार पांयदळ आनी दोन हजार घोड्या सवारांक घेवन बेरियाक गेले.
५ जुदासान एलेसा हांगा आपले तंबू उबारले आनी ताचे वांगडा तीन हजार वेंचून काडिल्ले मनीस.
६ ते इतले व्हडले दुसर् या सैन्याची गर्दी पळोवन भियेले; ताचेर जायते जाण सैन्यांतल्यान भायर सरले आनी तांकां आठशें मनीस सोडून चड रावले नात.
७ जुदासाक आपलें सैन्य खिळखिळें आनी झूज ताचेर पडलां तें पळेलें तेन्नां ताका तांकां एकठांय करपाक वेळ नाशिल्ल्यान तो मनांत खूब त्रासांत पडलो आनी खूब त्रासांत पडलो.
८ तरी उरिल्ल्यांक ताणें म्हळें: “आमी उठून आमच्या दुस्माना आड वचूंया, जर आमकां तांचे कडेन झगडूंक मेळ्ळें जाल्यार.”
९ पूण तांणी ताका आडखळ घाली आनी म्हणलें: आमी केन्नाच शकचे नात, आतां आमचो जीव वाटावया आनी फुडें आमी आमच्या भावांक घेवन परतून येतले आनी तांकां झुजतले, कित्याक आमी थोडेच आसात.
१० तेदनां जुदासान म्हणलें, “हांव हें करुंक नाका आनी तांकां पळून वचूंक नाका;
११ बक्किदेसाचें सैन्य आपल्या तंबूंतल्यान भायर सरून तांचे आड उबें रावलें, तांचो घोडेस्वार दोन पंगडांनी विभागले आनी तांचे गोफणी आनी धनुर्धर सैन्या मुखार वचपी आनी मुखार वचपी सगळे पराक्रमी आशिल्ले.
१२ बक्किदेसाक तो उजव्या पांखांत आशिल्लो, देखून सैन्यान दोनूय वटांनी लागीं येवन आपलीं तुरही वाजयलीं.
१३ जुदासाच्या वटेनच्या लोकांनीय आपलीं तुरही वाजयलीं आनी सैन्याच्या आवाजाक लागून धर्तरी कांपली आनी सकाळीं सावन रात मेरेन झूज चालूच उरलें.
१४ बक्किदेस आनी ताच्या सैन्याचें बळ उजवे वटेन आसा हें जुदासाक कळ्ळें आनी ताणें सगळ्या कडक मनशांक आपल्या वांगडा व्हेले.
१५ ताणें उजव्या पांखांक त्रास दिलो आनी तांचो फाटोफाट आझोतुस पर्वत मेरेन पावलो.
१६ पूण डाव्या पांखांतल्या लोकांनी उजव्या पांख्याचे लोक अस्वस्थ जाल्यात तें पळोवन, फाटल्यान जुदास आनी ताचे वांगडा आशिल्ल्या लोकांचो फाटोफाट खर पावलो.
१७ ते उपरांत खर झूज जालें आनी दोनूय वटांनी जायत्या जाणांक मरण आयलें.
१८ जुदासाकय मारलो आनी उरिल्ले लोक पळून गेले.
१९ तेदनां जोनास आनी सायमनान आपलो भाव जुदासाक धरलो आनी मोदीनांतल्या ताच्या बापायच्या कबरांत पुरलो.
२० तेंच तांणी ताचो शोक केलो आनी सगळ्या इस्रायलान ताचे खातीर व्हड शोक केलो आनी जायते दीस शोक केलो.
२१ इस्रायलाक सोडयल्लो वीर मनीस कसो पडलो!
२२ जुदास आनी ताच्या झुजां विशीं आनी ताणें केल्लीं उदात्त कर्तुबां आनी ताच्या व्हडपणाचीं हेर गजालीं बरयल्लीं नात, कित्याक तीं खूब आशिल्लीं.
२३ जुदासाच्या मरणा उपरांत वायटकारांनी इस्रायलाच्या सगळ्या वाठारांनी तकली मांडपाक सुरवात केली आनी वायट करपी सगळे उबे जाले.
२४ त्या काळार एक व्हड दुकळ पडलो आनी ताका लागून देशांत बंड करून तांचे वांगडा गेलो.
२५ तेदनां बक्किदेसान त्या दुश्ट मनशांक वेंचून काडले आनी तांकां देशाचे स्वामी केले.
२६ तांणी जुदासाच्या इश्टांक चवकशी करून सोदली आनी तांकां बक्कीदेसा कडेन हाडून तांचो सूड घेतलो आनी तांचो वायट वापर केलो.
२७ इस्रायलांत एक व्हडलें संकश्ट आयलें, तांचो एक संदेष्टो दिसूंक नाशिल्ल्या काळासावन ताचे सारको ना.
२८ ताका लागून जुदासाचे सगळे इश्ट एकठांय येवन जोनासाक म्हळें.
२९ तुजो भाव जुदास मेल्या उपरांत, आमच्या दुस्मानां आड आनी बक्कीदेस आनी आमच्या राश्ट्रांतल्या आमच्या विरोधकां आड वचूंक आमकां ताचे सारको कोणूच ना.
३० आतां आमी तुका आयज ताच्या जाग्यार आमचो राजकुंवर आनी सेनापती जावंक वेंचून काडला, जाका लागून तूं आमच्या झुजांत झुजपाक शकता.
३१ ताचेर जोनासनान त्या वेळार राज्यकारभार घेतलो आनी आपलो भाव जुदासाच्या जाग्यार उबो रावलो.
३२ पूण बक्किदेसाक तें कळ्ळें तेन्ना ताणें ताका मारपाचो यत्न केलो
३३ तेदनां जोनास आनी ताचो भाव सिमोन आनी ताचे वांगडा आशिल्ले सगळे लोक तेकोयच्या रानांत पळून गेले आनी अस्फार कुंडाच्या उदका कडेन आपले तंबू उबारले.
३४ बक्किदेसाक कळ्ळें आनी सब्बाथाच्या दिसा तो आपल्या सगळ्या सैन्या सयत जॉर्डनाक लागीं पावलो.
३५ जोनातान आपलो भाव जुांव, लोकांचो सेनापती आपल्या इश्टांक नबातींक मागणें करुंक धाडलो, की तां णी आपली गाडी आपल्या वांगडा सोडची.
३६ पूण जांबरीचे लोक मेदाबा थावन भायर सरले आनी जुांवाक आनी ताचे कडेन आशिल्लें सगळें घेवन गेले.
३७ उपरांत जोनास आनी ताचो भाव सायमन हांकां खबर आयली की, जांबरीच्या भुरग्यांनी व्हडलें लग्न केलें आनी ती न्हवऱ्याक नादाबथाच्यान व्हड गाडयेन हाडटात, ती चनानांतल्या एका व्हडल्या राजकुंवराची धूव.
३८ तेदनां तांणी आपल्या भाव जुांवाचो उगडास केलो आनी चडून दोंगराच्या धुमशेणाखाला लिपून रावले.
३९ थंय तांणी दोळे उबारून पळयले आनी पळेलें, खूब बोवाळ आनी व्हड गाडी चलताली आनी न्हवरो आनी ताचे इश्ट आनी भाव तांकां ढोल, वाद्य आनी जायतीं शस्त्रां घेवन तांकां मेळपाक भायर सरले.
४० तेदनां जोनास आनी ताचे वांगडा आशिल्ले लोक तांकां आडखळून उबे रावले आनी तांकां अशे तरेन मारून उडयले आनी उरिल्ले लोक दोंगरांत पळून गेले आनी सगळ्यांक घेवन गेले तांची लुटमार.
४१ अशें लग्न शोकांत आनी तांच्या रागाचो आवाज विलापांत रुपांतरीत जालो.
४२ तेदनां ते आपल्या भावाच्या रगताचो पुराय सूड घेतलो आनी परतून जॉर्डनाच्या दलदलींत गेले.
४३ बक्कीदेस हें आयकून तो सब्बाथाच्या दिसा व्हड बळगें घेवन जॉर्डन न्हंयचे देगेर आयलो.
४४ तेदनां जोनातान आपल्या पंगडाक म्हणलें, “आतां वयर वचून आमच्या जिवा खातीर झुजूंया, कित्याक तें आयज आदल्या काळा प्रमाणें आमचे कडेन उबें ना.
४५ कित्याक, पळेयात, झूज आमचे मुखार आनी फाटल्यान आसा आनी जॉर्डनाचें उदक हांगा आनी दुसरे वटेन, तशेंच दलदल आनी रान, आमकां वळपाक सुवात ना.

४६ देखून तुज्या दुस्मानाच्या हातांतल्यान सुटका मेळोवंक तुमी आतां सगरि रडटात.
४७ तें सांगून ते झुजांत सामील जाले आनी जोनातान बक्कीदेसाक मारपाक हात वाडयलो, पूण तो ताचे कडल्यान फाटीं सरलो.
४८ तेदनां जोनास आनी ताचे वांगडा आशिल्ले लोक जॉर्डनांत उडी मारून दुसरे देगेर पोंवून गेले, पूण दुसरो जॉर्डन हुंपून तांकां वचूंक ना.
४९ त्या दिसा बक्कीदेसाच्या बाजून सुमार हजार मनशांक मारले.
५० उपरांत बक्कीदेस जेरुसलेमांत परतलो आनी जुदेयांतल्या घटमूट शारांची दुरुस्ती केली; जेरीको, इमाऊस, बेथहोरोन, बेथेल, थमनाथा, फाराथोनी आनी ताफोन हांगाचो किल्लो ताणें उंच वण्टींनी, दारांनी आनी खांद्यांनी घट केलो.
५१ तांकां इस्रायलाचेर दुस्वास करुंक ताणें एक सैन्य दवरलें.
५२ ताणें बेत्सूरा, गझेरा आनी गोपुराक किल्ले बांदून तातूंत सैन्य आनी जेवणाची वेवस्था केली.
५३ ते भायर ताणें देशांतल्या मुखेल मनशांच्या पुतांक बंधक दवरून जेरुसलेमांतल्या गोपुरांत दवरून दवरले.
५४ तशेंच, तिसऱ्या शंबरांत, दुसऱ्या म्हयन्यांत, आल्सिमसान पवित्रस्थानाच्या भितरल्या आंगणाची वण्टी मोडून उडोवपाची आज्ञा दिली; ताणें संदेष्ट्यांचीं कामांय सकयल ओडून घेतलीं
५५ तो सकयल देंवपाक लागलो तेन्ना लेगीत आल्सीमसाक त्रास जालो आनी ताच्या वेवसायांक आडखळ आयली, कारण ताचें तोंड आडखळून ताका पक्षाघात जालो आनी ताका आनीक कांयच उलोवंक मेळ्ळें ना आनी ताचे विशीं आज्ञा दिवंक मेळ्ळी ना ताचें घर.
५६ त्या वेळार आल्सीमस व्हड त्रासान मेलो.
५७ बक्कीदेस आल्सीमस मेल्लो पळेवन तो राजा कडेन परतलो आनी जुदेय देश दोन वर्सां सुशेग घेतलो.
५८ तेदनां सगळ्या अभक्त लोकांनी एक परिशद घेतली आनी म्हणलें: “पळेयात, जोनास आनी ताचो पंगड सुशेगाद आसा आनी काळजी नासतना रावता;
५९ ते उपरांत ते वचून ताचे कडेन सल्लो घेतलो.
६० तेदनां तो पयस गेलो आनी व्हड सैन्या सयत आयलो आनी जुदेयांतल्या आपल्या वांगड्यांक गुपीत पत्रां धाडलीं, जोनास आनी ताचे वांगडा आशिल्ल्यांक व्हरपाक, पूण तांचो सल्लो तांकां कळ्ळो म्हणून तांकां शक्य जालें ना.
६१ ते खातीर तांणी त्या दुश्टपणाचे रचणुकेंतल्या देशांतल्या मनशां मदल्यान सुमार पन्नास जाणांक घेवन तांकां मारले.
६२ उपरांत जोनास आनी सिमोन आनी ताचे वांगडा आशिल्ले लोक तांकां बेतबासीक व्हरून रानांत व्हेले आनी तांचो कुसकुसलो आनी तो घट केलो.
६३ बक्किदेसाक कळ्ळें तेन्ना ताणें आपली सगळी सैन्य एकठांय करून जुदेयांतल्या लोकांक खबर धाडली.
६४ उपरांत तो गेलो आनी बेतबासीक वेढा घालो; आनी ताचेआड लांब हंगाम झुजून झुजाचीं इंजिनां तयार केलीं.
६५ पूण जोनाथन आपलो भाव सायमन शारांत सोडून, तो स्वताच्या वाठारांत गेलो आनी कांय संख्येन तो भायर सरलो.
६६ ताणें ओदोनार्केस आनी ताच्या भावांक आनी फासिरोनच्या भुरग्यांक तांच्या तंबूंत मारले.
६७ जेन्नां तो तांकां मारूंक लागलो आनी आपल्या सैन्या वांगडा वयर सरलो, तेन्नां सायमन आनी ताच्या पंगडान शारा भायर वचून झुजाचीं इंजिनां जळ्ळीं.
६८ आनी तांचो त्रास आनी त्रास जालो तो बक्किदेसा आड झुजलो आनी ताका खूब त्रास दिलो, कारण ताचो सल्लो आनी त्रास व्यर्थ जाले.
६९ ताका लागून ताका देशांत येवपाची सल्ला दिवपी वायट मनशांचेर तो खूब रागान भरिल्लो, कारण ताणें तांकां जायत्यांक मारून उडयले आनी आपल्याच देशांत परत वचपाचो हेतू दवरलो.
७० जोनातान ताची जाणविकाय जाली म्हणटकच ताणें ताचे कडेन दूत धाडले आनी ताका लागून ताणें आपल्या कडेन शांतताय मेळोवन दिलो आनी तांकां बंदखणींतल्या लोकांक सोडयले.
७१ ती गजाल ताणें मान्य केली आनी ताच्या मागण्या प्रमाणें केलें आनी ताच्या जिवितांतल्या सगळ्या दिसांनी ताका केन्नाच वायट करुंक ना अशें ताका सोपूत घेतलो.
७२ तेदनां ताणें जुदेया देशांतल्यान आदीं काडिल्ल्या कैद्यांक परतून मेळयले उपरांत तो परतलो आनी आपल्याच देशांत गेलो आनी तांचो शिमेचेर आनीक आयलो ना.
७३ अशें इस्रायला थावन तलवार सोंपली आनी जोनास मकमासांत रावलो आनी लोकांचेर राज्य करुंक लागलो. आनी ताणें इस्रायलांतल्या अभक्त मनशांचो नाश केलो.

अध्याय १०

१ शंबर साठव्या वर्सा अलेक्झांडर, आंतिओकसाचो पूत एपिफेनीस, वयर वचून टोलेमायसाक धरलो.
२ राजा देमेत्रियुसान तें आयकून ताणें व्हडलें सैन्य एकठांय केलें आनी ताचे आड झुजपाक भायर सरलो.
३ देमेत्र्यान जोनासाक मोगाळ उतरांनीं पत्रां धाडलीं आनी ताणें ताका व्हड केलो.
४ किल्याक ताणें म्हळें: “आलेक्झांडराक आमचे आड सामील जावचे पयलीं पयलीं ताचे कडेन शांतताय करूंया.
५ नाजाल्यार आमी ताचेर, ताच्या भावांक आनी ताच्या लोकां आड केल्लीं सगळीं वायटां तो याद करतलो.
६ ताका लागून ताका झुजांत आदार करुंक एक सैन्य एकठांय करुंक आनी शस्त्रां दिवंक अधिकार दिलो.
७ तेदनां जोनास जेरुसलेमांत आयलो आनी सगळ्या लोकांच्या आनी गोपुरांतल्या लोकां मुखार तीं पत्रां वाचलीं.
८ राजान ताका एक सैन्य एकठांय करुंक अधिकार दिला म्हण आयकून ते खूब भियेले.
९ तेदनां गोपुरांतल्या लोकांनी आपले बंधक जोनासाच्या हातांत दिले आनी ताणें तांकां तांच्या आवय-बापायच्या हातांत दिले.
१० हें जालें, जोनास जेरुसलेमांत रावलो आनी शार बांदपाक आनी दुरुस्त करपाक लागलो.
११ ताणें कामगारांक वण्टी आनी सियोन दोंगर आनी भोंवतणीं चौकोनी फातरांनी किल्ले बांदपाची आज्ञा दिली; आनी तांणी तशें केलें.
१२ तेदनां बक्किदेसान बांदिल्ल्या किल्ल्यांतले परकी लोक पळून गेले.
१३ अशे तरेन दरेकलो आपली सुवात सोडून आपल्या देशांत गेलो.
१४ फकत बेत्सूरांत कायदो आनी आज्ञा सोडून गेल्ल्या कांय जाणांक स्थीर उरले, कारण तें तांचो आलाशिरो आशिल्लो.
१५ अलेक्झांडर राजान डेमेट्रियसान जोनासाक धाडिल्लीं उतरां आयकून ताणें आनी ताच्या भावांनी केल्लीं झुजां आनी उदात्त कर्तुबां आनी तांणी सोंसून घेतिल्लीं कश्टां सांगलीं.
१६ ताणें म्हळें: “आमकां असो दुसरो मनीस मेळटलो काय?” आतां देखून आमी ताका आमचो इश्ट आनी संघराज्य करतले.
१७ ताचेर ताणें पत्र बरयलें आनी ह्या उतरां प्रमाणें ताका धाडलें.
१८ अलेक्झांडर राजा आपल्या भाव जोनासाक नमस्कार करता.
१९ तूं व्हड बळग्याचो मनीस आनी आमचो इश्ट जावंक पावता अशें आमी तुजें आयकलां.
२० देखून आयज आमी तुका तुज्या राष्ट्राचो मुखेल याजक जावन राजाचो इश्ट म्हणपाक नेमतात. (आनी ताचे वांगडा ताणें ताका जांबळो चोळो आनी भांगराचो मुकूट धाडलो:) आनी तुका आमचो वांटो घेवंक आनी आमचे कडेन इश्टागत दवरपाची मागणी केली.
२१ तेदनां शंबर साठव्या वर्साच्या सातव्या म्हयन्यांत, तंबूच्या फेस्ताक, जोनातान पवित्र वस्त्र घालून सैन्य एकठांय केलें आनी खूब शस्त्रां दिलीं.
२२ तें आयकून देमेत्रियुसान खूब दुख्ख जालें आनी म्हणलें.

२३ आमी कितें केलां, की अलेक्झांडरान आमकां ज्यू लोकां कडेन इश्टागत करपाक आडायलो?
२४ हांव तांकां उर्बा दिवपी उतरां बरयतलों आनी तांकां मान आनी देणगीं दिवपाचें उतर दितलों, जाका लागून तांकां आदार मेळटलो.
२५ ताणें तांकां अशें धाडलें: राजा देमेत्रियुसान ज्यू लोकांक नमस्कार धाडलो.
२६ तुमी आमचे कडेन करार पाळ्ळ्यात आनी आमच्या दुस्मानां कडेन जोडूंक नासतना आमच्या इश्टागतींत रावल्यात, आमी हें आयकलां आनी खोशी जाल्यात.
२७ देखून आतां तुमी आमचे कडेन विस्वास दवरात आनी तुमी आमचे खातीर केल्ल्या गजालींचो आमी तुमकां बरोच फायदो दितले.
२८ आनी तुमकां जायतीं प्रतिकारशक्ती दितलो आनी तुमकां इनामां दितलो.
२९ आतां हांव तुका मुक्त करतां आनी तुज्या खातीर सगळ्या ज्यू लोकांक करांतल्यान आनी मीठाच्या रितींतल्यान आनी मुकुट करांतल्यान मुक्त करतां.
३० आनी झाडांचो तिसरो भाग वा बीं आनी अर्दो भाग म्हाका मेळपाक जाय, तातूंतल्यान हांव आयज सावन तें सोडून दितां, जाका लागून तांकां जुदेया देशांतल्यान घेवंक मेळचें ना सामरिया आनी गलील देशांतल्यान आयज सावन सदांकाळ ताका जोडिल्ल्या तीन सरकारां मदलो.
३१ जेरुसलेमय पवित्र आनी मुक्त आसूं, तिची शिमो, धाव्या भागांतल्यान आनी करांतल्यान.
३२ जेरुसलेमांतल्या गोपुरा विशीं हांव ताचेर अधिकार दितां आनी मुखेल याजकाक दितां, ताका तो सांबाळपाक वेंचून काडिल्ले मनीस तातूंत दवरपाक.
३३ तशेंच जुदेय देशांतल्यान बंदखणींत व्हरून म्हज्या राज्यांतल्या खंयच्याय वाठारांत व्हरून व्हेल्ल्या दर एका ज्यू लोकांक हांव मुक्तपणान मुक्त करतां आनी म्हज्या सगळ्या अधिकाऱ्यांनी आपल्या गोरवांक कर माफ करुंक जाय.
३४ ते भायर सगळ्यो सण, सब्बाथ, अमावस्या, आनी गंभीर दीस आनी फेस्ता आदीं तीन दीस आनी फेस्ता उपरांतचे तीन दीस म्हज्या राज्यांतल्या सगळ्या ज्यू लोकांक सगळ्यांक मुक्तताय आनी स्वातंत्र्य मेळचें अशें म्हाका दिसता.
३५ तशेंच खंयच्याच मनशाक खंयच्याय प्रकरणांत हस्तक्षेप करपाचो वा तांकां त्रास दिवपाचो अधिकार आसचो ना.
३६ हांव फुडें सांगतलों की राजाच्या सैन्यांत ज्यू लोकां मदले सुमार तीस हजार लोक नोंद जातले, जांकां सगळ्या राजाच्या सैन्या प्रमाण पगार दितले.
३७ आनी तातूंतल्या कांय जाणांक राजाच्या किल्ल्यांत दवरतले आनी तातूंतले कांय जाणांक राज्याच्या वेव्हारांचेर, जे विस्वासांत घेवपा सारके आसतले, आनी तांचो देखरेख करपी आनी राज्यपाल स्वताचे आसचे आनी ते उपरांत जियेवंक हांव इत्सा करतां जुदेय देशांत राजान सांगिल्ले प्रमाण तांचेच कायदे.
३८ आनी सामरिया देशांतल्यान जुदेयांत जोडिल्ल्या तीन सरकारां विशीं तांकां जुदेयांत जोडूंक जाय, जाका लागून तांकां एकाच राज्या खाला मानूंक मेळचें आनी मुखेल याजकाच्या अधिकारा भायर हेर अधिकार पाळपाक बंधनकारक जावंक ना.
३९ टोलेमायस आनी ताचे संबंदीत देश, पवित्रस्थानाच्या गरजेच्या खर्चा खातीर जेरुसलेमांतल्या पवित्रस्थानाक फुकट भेट म्हूण दितां.
४० आनी हांव दर वर्सा राजाच्या हिशोबांतल्यान पंदरा हजार शेकेल रुपें दितां.
४१ आनी आदल्या काळा प्रमाण अधिकारी दिवंक नाशिल्ले सगळे ओव्हरप्लस आतां सावन देवळाच्या कामां खातीर दितले.
४२ आनी ताचे भायर, देवळाच्या वापरांतल्यान वर्साक वर्स हिशोबांतल्यान घेतिल्लीं पांच हजार शेकेल रुप्याचीं वस्तू सोडून दितले, कारण तीं सेवा करपी याजकांचीं आसतात.
४३ जेरुसलेमाच्या देवळांत पळून वचपी वा हांगाच्या स्वातंत्र्यांत रावपी कोणूय राजाक वा हेर खंयच्याय गजाली खातीर ऋणी जावन, तांकां आनी म्हज्या राज्यांतलें सगळें मुक्त जावंक दिवचें.
४४ कित्याक पवित्रस्थानाच्या बांदकामाचो आनी दुरुस्तीचोय खर्च राजाच्या हिशोबांतल्यान दितले.
४५ हय, आनी जेरुसलेमाच्यो वण्टी बांदपाक आनी तिचो भोंवतणीं किल्ले बांदपाक, राजाच्या हिशोबांतल्यान खर्च दितले, तशेंच जुदेयांत वण्टी बांदपाक.
४६ जोनास आनी लोकांनीं हीं उतरां आयकून, ताणें इस्रायलांत केल्ल्या व्हडल्या वायटाची याद जाली म्हणून तांणी तांकां कसलेंच श्रेय दिवंक ना आनी तांकां घेवंक ना. कित्याक ताणें तांकां खूब त्रास दिल्ले.
४७ पूण अलेक्झांडराक ते बरोच खोशी जाले, कारण तो पयलोच तांकां खरी शांती मेळोवंक विनवणी करतालो आनी ते ताचे कडेन सदांच एकवटीत आशिल्ले.
४८ तेदनां राजा अलेक्झांडरान व्हड सैन्य एकठांय करून देमेत्रियुसाच्या आड तांबडो घालो.
४९ दोगूय राजा झुजा उपरांत देमेत्रियुसाचें सैन्य पळून गेलें, पूण अलेक्झांडर ताच्या फाटल्यान गेलो आनी तांकां जैत मेळयलें.
५० सुर्याचो अस्त जायसर तो खूब खर झूज चालू दवरलो आनी त्या दिसा देमेत्रियाक मारलो.
५१ उपरांत अलेक्झांडरान इजिप्ताच्या राजा टोलेमीक राजदूत धाडले आनी असो संदेश दिलो.
५२ कित्याक हांव परत म्हज्या राज्यांत आयलां आनी म्हज्या पूर्वजांच्या सिंहासनाचेर बसलां आनी राज्य मेळयलां आनी देमेत्रियुसाक उडोवन आमचो देश परत मेळयला.
५३ कित्याक हांव ताचे कडेन झुजांत आयल्या उपरांत तो आनी ताच्या सैन्याक आमचे कडल्यान त्रास जालो आनी आमी ताच्या राज्याच्या सिंहासनाचेर बसले.
५४ आतां आमी एकठांय इश्टागत करून तुजी धूव म्हाका बायलेक दिवया आनी हांव तुजो जांवय जातलों आनी तुज्या स्वाभिमाना प्रमाण तुका आनी तिका दोगांकय दितलों.
५५ तेदनां टोलेमीन जाप दिली: "तुज्या बापायच्या देशांत परत येवन तांच्या राज्याच्या सिंहासनाचेर रावलो तो दीस सुखी.
५६ आतां तुवें बरयल्लें तशें हांव तुका करुंक सोदतां: आमी एकामेकांक पळोवंक मेळचें म्हूण म्हाका टोलेमायसांत मेळ; कित्याक तुज्या इत्से प्रमाणें हांव म्हज्या चलयेक तुजे कडेन लग्न जातलों.
५७ तेदनां टोलेमी आपली धूव क्लियोपात्रा वांगडा इजिप्तांतल्यान भायर सरलो आनी ते दुसर् या शंबर वर्सांनी टोलेमायसाक पावले.
५८ अलेक्झांडर राजा ताका मेळ्ळो थंय ताणें ताका आपली धूव क्लियोपात्रा दिली आनी राजांची पद्दत भशेन टोलेमाय हांगा तिचें लग्न व्हड वैभवान मनयलो.
५९ अलेक्झांडर राजान जोनासाक मेळोवंक बरयल्लें.
६० ते उपरांत तो टोलेमायसाक मानान गेलो आनी थंय ताणें दोगांय राजांक मेळ्ळे आनी तांकां आनी तांच्या इश्टांक रुपें आनी भांगर आनी जायतीं भेटवस्तू दिली आनी तांकां कृपा मेळ्ळी.
६१ त्या वेळार इस्रायलांतले कांय म्हामारी, वायट जिणेचे मनीस ताचेर आरोप करपाक जमले, पूण राजा तांकां आयकूंक शकलो ना.
६२ ताचे परस चड राजान ताचीं वस्त्रां काडून ताका जांबळ्या रंगाचीं कपडे घालपाची आज्ञा दिली आनी तांणी तशें केलें.
६३ ताणें ताका एकटोच बसयलो आनी ताच्या मुखेल्यांक म्हणलें, ताचे वांगडा शाराच्या मदीं वचून कोणेंच ताचेर कागाळ करची न्हय आनी कोणेंच ताका कसल्याच कारणा खातीर त्रास दिवचो न्हय अशें जाहीर करात हें .
६४ ताचेर आरोप करप्यांनी ताका जाहीर केल्ल्या प्रमाणें मान मेळ्ळां आनी जांबळ्या रंगाचें कपडे घाल्लें तें पळोवन सगळे पळून गेले.

६५ राजान ताका मान दिलो आनी ताच्या मुखेल इश्टां मदीं ताका बरयलो आनी ताका ड्यूक आनी ताच्या राज्यांत वांटेकार केलो.
६६ उपरांत जोनास शांती आनी खोशीन जेरुसलेमांत परतलो.
६७ तेभायर तातूंत; शंबर साठव्या वर्सा देमेत्रियुचो पूत देमेत्रियुस क्रेटांतल्यान भायर सरून आपल्या बापायच्या देशांत आयलो.
६८ राजा अलेक्झांडरान हें सांगिल्लें आयकून ताका बरेंच दुख्ख जालें आनी तो आंतिओकांत परतलो.
६९ तेदनां देमेत्रियुसान सेलोसिरियाचो राज्यपाल अपोलोनियस हाका आपलो सेनापती केलो आनी ताणें व्हड सैन्य एकठांय करून जमनियांत शिबिर घालो आनी ताणें व्हड याजक जोनाताक धाडून म्हळें.
७० तूं एकलोच आमचे आड उबो रावता आनी तुज्या खातीर म्हाका तिरस्कार करपाक हांसता आनी तिरस्कार जाता, आनी दोंगरांनी आमचे आड तुज्या बळग्याचो कित्याक अभिमान बाळगता?
७१ आतां तुज्या बळग्याचेर विस्वास दवरल्यार, आमच्या मळार देंवून, थंय आमी एकठांय चांचणी करुंक जाय, कित्याक शारांचो बळ म्हजे कडेन आसा.
७२ हांव कोण आनी आमचो वांटो घेवपी उरिल्ले विचारात आनी शिकात आनी ते तुका सांगतले की तुजो पांय आपल्याच देशांत पळून वचूंक शकना.
७३ देखून आतां तुका मळार घोड्यार बसपी आनी इतली व्हडली सत्ता रावपाक मेळची ना, जंय फातर ना, चकचकीत झाड ना आनी पळून वचपाची सुवात ना.
७४ अपोलोनियसाचीं हीं उतरां आयकून जोनातान मनांत घुस्पलें आनी धा हजार मनशां वेंचून काडून तो जेरुसलेमांतल्यान भायर सरलो आनी थंय ताचो भाव सायमन ताका आदार दिवंक मेळ्ळो.
७५ ताणें जोप्पा आड आपले तंबू उबारले, पूण; जोप्पाच्या लोकांनी ताका शारा भायर बंद केलो, कारण थंय अपोलोनियसाची एक गॅरिसन आशिल्ली.
७६ तेदनां जोनातान ताका वेढा घालो आनी शारांतल्या लोकांनी ताका भियेवन भितर सोडलो आनी अशें योनातान जोपाक जिखलो.
७७ अपोलोनियस हें आयकून ताणें तीन हजार घोड्यार बसपी लोकांक व्हड पांयदळांचो पंगड घेवन भोंवपी मनशा भशेन आझोतुसाक गेलो आनी ताका लागून ताका मळार ओडलो. कारण ताचे कडेन घोड्यार बसपी लोकांची संख्या व्हड आशिल्ली, तांचेर ताणें आपलो विस्वास दवरलो.
७८ उपरांत जोनास ताच्या फाटल्यान आझोतुसाक गेलो आनी थंय सैन्य झुजांत सामील जालें.
७९ आतां अपोलोनियसान हजार घोड्यार बसपी लोकांक घात घालून दवरले.
८० ताच्या फाटल्यान एक घात घालता म्हण जोनासाक कळ्ळें; कित्याक तांणी ताच्या सैन्याक भोंवडी करून लोकांचेर बाण उडयले, सकाळीं सावन सांज मेरेन.
८१ पूण जोनातान सांगिल्ले प्रमाण लोक थांबले आनी दुस्मानाचे घोडे थकले.
८२ उपरांत सायमनान आपलें सैन्य भायर हाडून तांकां पांयतणां आड बसयलो, (कारण घोड्यार बसपी लोक सोंपले) जे ताका लागून त्रासांत पडले आनी पळून गेले.
८३ घोड्यार बसपीय शेतांत शिंपडून आझोतुसाक पळून गेले आनी सुरक्षे खातीर बेथदागोन ह्या आपल्या मूर्तीच्या देवळांत गेले.
८४ पूण जोनातान आझोत आनी ताच्या भोंवतणच्या शारांक उजो लायलो आनी तांची लुटमार घेतली. आनी तातूंत पळून गेल्ल्या लोकां वांगडा दागोनाचें देवूळ ताणें उज्यान लासलें.
८५ अशे तरेन आठ हजार मनशां लागीं जळोवन तलवारीन मारले.
८६ थंयच्यान जोनासनान आपलीं सैन्या काडून आस्कालोना आड ताब्यांत घालें, थंय शारांतले मनीस भायर सरले आनी ताका व्हड धूमधामान मेळयले.
८७ उपरांत जोनास आनी ताच्या सैन्याक कसलीच लुटमार घेवन जेरुसलेमांत परतले.
८८ अलेक्झांडर राजान हीं गजाली आयकून ताणें जोनासाचो आनीक मान केलो.
८९ आनी राजाच्या रगतांतल्यान आयिल्ल्या लोकांक दिवपाक जाय तसो भांगराचो एक बकलो धाडलो आनी ताणें ताका आकरोन दिलो आनी ताचीं शिमां ताब्यांत घेतलीं.

अध्याय 11

१ इजिप्ताच्या राजान दर्या देगेर पडपी रेंव सारकें व्हडलें सैन्य आनी जायतीं तारवां एकठांय करून अलेक्झांडराचें राज्य मेळोवंक आनी आपल्या राज्यांत जोडपाक फटोवन भोंवलें.
२ तेदनां, शारांतले लोक ताका मेळपाक लागले आनी ताका मेळ्ळे तशें ताणें शांततायेन स्पेनांत भोंवडी केली, कारण राजा अलेक्झांडरान तांकां तशें करपाची आज्ञा दिली, कारण तो ताचो भाव आशिल्लो.
३ टोलेमी शारांनी भितर सरताना, त्या शारांनी ती राखून दवरुंक ताणें दरेकल्याक सैनिकांची एक पंगड दवरली.
४ तो आझोत लागीं पावलो तेन्ना तांणी ताका दागोनाचें देवूळ जळ्ळें, आझोत आनी ताचे भोंवतणीं नश्ट जाल्लें, भायर उडयल्लीं मडीं आनी ताणें झुजांत लासून घेतिल्लीं मडीं दाखयलीं. कित्याक तो वचूंक जाय त्या वाटेर तांणी तांचीं राशीं केल्लीं.
५ तेंच योनातान ताका दोश दिवपाच्या हेतान ताणें राजाक केल्लें सगळें सांगलें, पूण राजान ताका मौन दवरलो.
६ तेदनां जोपान राजाक व्हड धूमधामान मेळयलो आनी थंय तांणी एकामेकांक नमस्कार केलो आनी रावपाक लागले.
७ उपरांत जोनास राजा वांगडा एलेउथेरस नांवाच्या न्हंयेक गेलो आनी जेरुसलेमांत परतलो.
८ ताका लागून राजा टोलेमीन दर्या देगेर आशिल्ल्या शारांचो शेक दर्या देगेर सेलुसिया मेरेन पावलो आनी ताणें अलेक्झांडरा आड वायट सल्लो कल्पना केली.
९ तेदनां ताणें राजा देमेत्रियुसाक राजदूत धाडून म्हळें: “ये, आमच्या मधें एक कबलात कर आनी हांव तुका म्हजी धूव दितलों, जी अलेक्झांडराची आसा आनी तूं तुज्या बापायच्या राज्यांत राज्य करतलो.
१० कित्याक हांवें म्हजी धूव ताका दिली म्हूण हांव पश्चात्ताप करतां, कारण ताणें म्हाका मारूंक सोदतालो.
११ ताच्या राज्याची इत्सा आशिल्ल्यान ताणें ताची निंदा केली.
१२ ताका लागून ताणें आपली धूव आपल्या कडल्यान घेतली आनी देमेत्रियाक दिली आनी अलेक्झांडराक सोडून गेलो आनी तांचो दुस्वास उक्तेपणान कळ्ळो.
१३ तेदनां टोलेमी आंतियोकांत पावलो आनी थंय ताणें आशिया आनी इजिप्ताचे मुकूट आपल्या तकलेर दवरले.
१४ त्या काळार अलेक्झांडर राजा किलिसियांत आशिल्लो, कारण त्या वाठारांनी रावपी लोक ताचे कडल्यान बंड केल्ले.
१५ पूण अलेक्झांडरान हें आयकून तो ताचे आड झुजपाक लागलो आनी ते उपरांत टोलेमी राजान आपलें सैन्य हाडलें आनी ताका एक बळिश्ट सत्तेन मेळयलो आनी ताका पळून गेलो.
१६ तेदनां अलेक्झांडर थंय राखून दवरुंक अरबस्तानांत पळून गेलो. पूण टोलेमी राजाक उंच केलो.
१७ अरबी जब्दीएलान अलेक्झांडराची तकली काडून टोलेमीक धाडली.
१८ उपरांत तिसऱ्या दिसा टोलेमी राजाय मेलो आनी किल्ल्यांतल्या लोकांक एकामेकांक मारून उडयले.
१९ ह्या मार्गान देमेत्रियुसान शंबर साठव्या वर्सा राज्य केलें.

२० त्याच वेळार जोनासनान जुदेयांतल्या लोकांक एकठांय करून जेरुसलेमांतलो गोपुर घेतलो आनी ताणें ताचे आड जायते इंजिन तयार केले.
२१ तेदनां आपल्या लोकांचो दुस्वास करपी अभक्त लोक राजा कडेन गेले आनी ताका सांगलें, जोनाथन गोपुराक वेढा घालता.
२२ हें आयकून तो राग आयलो आनी रोखडोच पयस गेलो आनी तो टोलेमायसाक पावलो आनी जोनासाक बरयलें की ताणें गोपुराक वेढा घालूंक ना, पूण बेगीन बेगीन टॉलेमायसांत ताचे कडेन उलोवचें.
२३ तरी योनातान हें आयकून ताका वेढा घालपाची आज्ञा दिली आनी ताणें इज्रायलाच्या कांय जाणांक आनी याजकांक वेंचून काडले आनी स्वताक धोक्यांत घालो.
२४ उपरांत रुपें, भांगर, कपडे आनी ताचे भायर विंगड विंगड भेटवस्तू घेवन टॉलेमायसाक राजा कडेन गेलो आनी थंय ताका ताच्या नदरेक कृपा मेळ्ळी.
२५ आनी लोकां मदल्या कांय अभक्त लोकांनी ताचे आड कागाळी केल्यो तरी.
२६ तरी राजान ताच्या आदल्या लोकांनी केल्ले भशेन ताका विनवणी केली आनी ताच्या सगळ्या इश्टां मुखार ताका बडटी दिलो.
२७ आनी ताका मुखेल याजकपणांत आनी ताका आदीं मेळिल्ल्या सगळ्या मानांनी ताका बळगें दिलो आनी ताच्या मुखेल इश्टां मदीं ताका म्हत्व दिलो.
२८ तेदनां जोनातान राजाक विनवणी केली की, ताणें जुदेयाक, तशेंच तीन सरकारां प्रमाण, सामरिया देशाक कर मुक्त करचे. आनी ताणें ताका तीनशें तालेंट दिवपाचें उतर दिलें.
२९ तेदनां राजान मान्यताय दिली आनी योनाताक ह्या सगळ्या गजालीं विशीं अशीं पत्रां बरयलीं.
३० राजा देमेत्रियुस आपलो भाव जोनास आनी ज्यू राष्ट्राक नमस्कार करता.
३१ आमी तुमच्या विशीं आमच्या मामाच्या भावाक लास्टेनेसाक बरयल्ल्या पत्राची प्रत तुमकां हांगा धाडटात.
३२ राजा देमेत्रियुसान आपल्या बापायक लास्टेनेसाक नमस्कार धाडलो.
३३ आमचे इश्ट आशिल्ल्या ज्यू लोकांचें बरें करुंक आनी आमचे कडेन करार पाळपाचें आमी थारायलां.
३४ ताका लागून जेरुसलेमांत बळी दिवपी सगळ्यां खातीर आमी जुदेयाच्यो शिमो, सामरिया देशांतल्यान जुदेयाक जोडिल्ल्या आफेरेमा आनी लिड्डा आनी रामथेम ह्या तीन सरकारां कडेन आनी तांचे कडेन संबंदीत सगळ्यो गजाली तांकां मान्यताय दिल्या. धतरेच्या आनी झाडांच्या फळां वयल्यान राजाक आदीं वर्साक मेळपी फारीकणी बदला.
३५ आनी आमच्या संबंदीत दशमांश आनी चालीरितीं विशीं, तशेंच मीठ खड्डे आनी मुकुट कर, आमकां दिवपाक जाय आशिल्ल्या हेर गजालीं विशीं आमी तांकां सगळ्यांक सोडून दितात.
३६ आनी हाचें कांयच आतां सावन सदांकाळ रद्द जावचें ना.
३७ आतां पळय, ह्या गजालींची एक प्रत तयार करून ती जोनासाच्या हातांत दिवंक आनी पवित्र दोंगराचेर स्पश्ट सुवातेर दवरूंक दिवची.
३८ उपरांत राजा देमेत्रियुसान आपले मुखार देश शांत आसा आनी ताचेर कसलोच प्रतिकार जावंक ना हें पळोवन ताणें आपलीं सगळीं सैन्या, दरेकल्याक आपल्या जाग्यार धाडलीं, फकत ताणें एकठांय केल्ल्या परकी लोकांचो पंगड सोडल्यार विधर्मी जुंव्यांचेर, ताका लागून ताच्या बापायच्या सगळ्या सैन्यान ताचो द्वेष केलो.
३९ अलेक्झांडराचो एक त्रायफोन आसलो, तो सगळो सैन्य देमेत्रियुसाचेर गुरगुरतालो तें पळोवन, अलेक्झांडराचो तरणाटो पूत आंतिओकस हाका वाडोवपी अरबी सिमालकुये कडेन गेलो.
४० आनी ताच्या बापायच्या जाग्यार राज्य करुंक ह्या तरणाट्या आंतिओकसाक ताका सोडवंक ताका त्रास दिलो, ताका लागून ताणें ताका देमेत्रियोन केल्लें सगळें आनी ताच्या झुजाऱ्यांनी ताचे कडेन कशी दुस्मानकाय केल्या तें सांगलें आनी थंय तो बरोच वेळ रावलो हंगाम.
४१ त्या वेळार जोनासनान राजा देमेत्रियुसाक धाडलो की ताणें जेरुसलेमांतल्यान गोपुरांतल्या लोकांक आनी किल्ल्यांतल्या लोकांक धांवडावंक जाय, कारण ते इज्रायला आड झुजले.
४२ तेदनां देमेत्र्यान जोनासाक धाडून म्हळें: “हांव फकत तुजे खातीर आनी तुज्या लोकां खातीर हें करुंक ना, पूण संद मेळ्ळी जाल्यार तुका आनी तुज्या राष्ट्राक व्हड मान दितलों.”
४३ आतां तुवें म्हाका मजत करुंक मनीस धाडल्यार बरें करुंक जाय; कित्याक म्हजीं सगळीं शक्तीं म्हजे कडल्यान गेलीं.
४४ ताचेर जोनातान ताका तीन हजार बळवंत मनीस आंतियोकांत धाडले आनी ते राजा कडेन पावतकच राजा तांकां येवन खूब खोशी जालो.
४५ पूण शारांतले लोक शाराच्या मधें एकठांय जावन एक लाख वीस हजार मनीस राजाक मारपाक सोदताले.
४६ ताका लागून राजा आंगणांत पळून गेलो, पूण शारांतले लोक शाराचे मार्ग सांबाळून झुजपाक लागले.
४७ तेदनां राजान ज्यू लोकांक आदार मागलो आनी ते एकाच वेळार आपल्या कडेन आयले आनी शारांत शिंपडून त्या दिसा शारांत लाखांनी लोकांक मरण आयलें.
४८ त्या दिसा तांणी शाराक उजो लायलो आनी त्या दिसा खूब लुटमार करून राजाक सोडयलो.
४९ शारांतल्या लोकांनी ज्यू लोकांक आपल्याक जाय तशें शार मेळ्ळां तें पळेलें तेन्नां तांचो धैर्य उणो जालो.
५० आमकां शांती दिवची आनी ज्यू लोकांनी आमचेर आनी शाराचेर हल्लो करपाक सोडूं.
५१ तें सांगून तांणी आपलीं शस्त्रां उडयलीं आनी शांती केली; राजाच्या आनी ताच्या राज्यांतल्या सगळ्या लोकांच्या नदरेंत ज्यू लोकांक मान मेळ्ळो; व्हड लूट घेवन ते जेरुसलेमांत परतले.
५२ तेन्नां राजा देमेत्रियुस आपल्या राज्याच्या सिंहासनाचेर बसलो आनी देश ताचे मुखार शांत जालो.
५३ तरी तो सगळ्या उलयतालो आनी जोनासा थावन पयस जालो आनी ताका मेळिल्ल्या फायद्या प्रमाणें ताका इनाम दिवंक ना, पूण ताका खूब त्रास दिलो.
५४ उपरांत त्रिफोन आनी ताचे वांगडा आंतिओकस हो ल्हान भुरगो परतलो आनी ताका राज्याभिशेक जालो.
५५ तेदनां देमेत्रियान धांवडावन घाल्ले सगळे झुजारी ताचे कडेन एकठांय जाले आनी ते देमेत्रियसा कडेन झगडले आनी तो फाटीं वळून पळून गेलो.
५६ तशेंच त्रिफोनान हत्तीं धरून आंतियोक जिखली.
५७ त्या वेळार तरणाटो आंतिओकसान जोनासाक बरयलें, “हांव तुका मुखेल याजकपणांत बळगें दितां आनी तुका चार सरकारांचो राज्यकर्तो आनी राजाचो एक इश्ट म्हूण नेमतां.”
५८ ताचेर ताणें ताका भांगराचीं आयदनां धाडून भांगरांत पियेवंक, जांबळ्या कपडे घालपाक आनी भांगराची बकरी घालपाक परवानगी दिली.
५९ ताचो भाव सायमन हाकाय ताणें सोरसाची शिडी नांवाच्या जाग्या थावन इजिप्ताच्या शिमे मेरेन सेनापती केलो.
६० तेदनां जोनास भायर सरून उदकाच्या पलतडीं आशिल्ल्या शारांनी गेलो आनी ताका आदार करुंक सिरियाचीं सगळीं सैन्या ताचे कडेन जमलीं आनी तो आस्कलोनाक पावतकच शारांतले लोक ताका मानान मेळ्ळे.
६१ थंयच्यान तो गाझाक गेलो, पूण गाजाच्या लोकांनी ताका बंद केलो; देखून ताणें ताका वेढा घालो आनी ताच्या शेतांचो वाठार उज्यान लासलो आनी लुटलो.
६२ उपरांत गाजाच्या लोकांनी जोनाताक विनवणी केली तेन्ना ताणें तांचे कडेन शांतताय केली आनी तांच्या मुखेल मनशांच्या पुतांक

बंधक करून जेरुसलेमांत धाडले आनी देशांतल्यान दमास्कसाक गेले.
६३ देमेत्रियुसाचे मुखेली व्हड सत्तेन ताका देशांतल्यान काडून उडोवपाचो हेतू घेवन गालीलांतल्या कादेसाक आयल्यात हें जोनातान आयकलें.
६४ तो तांकां मेळोवंक गेलो आनी आपलो भाव सायमनाक देशांत सोडून गेलो.
६५ तेदनां सायमनान बेत्सूरा आड शिबिर घालो आनी ताचे आड बरोच काळ झगडलो आनी ताका बंद केलो.
६६ पूण ताणें दिल्लें ताचे कडेन शांतताय मेळोवंक तांकां इत्सा जाली आनी मागीर तांकां थंयच्यान भायर काडले आनी शार आपल्या हातांत घेतलें आनी तातूंत एक सैन्य दवरलें.
६७ जोनास आनी ताच्या सैन्या विशीं तांणी गेनेसराच्या उदका कडेन रावचें पडलें आनी थंयच्यान सकाळीं तांकां नासोराच्या मळार पावले.
६८ आनी पळे, मळार परकी लोकांचो पंगड तांकां मेळ्ळे आनी ते दोंगरांनी ताचे खातीर घात घालून ताचे आड पावले.
६९ तेदनां घातांत पडलेले लोक आपल्या जाग्या थावन उठून झुजांत सामील जाले आनी जोनासाच्या वटेनचे सगळे पळून गेले.
७० अब्सालोमाचो पूत मत्ताथिया आनी काल्फीचो पूत जुदास, सैन्याचे सरदार सोडल्यार तातूंतलो एकूय उरलो ना.
७१ तेदनां जोनातान आपले कपडे फाडले आनी ताच्या तकलेर माती उडयली आनी मागणें केलें.
७२ उपरांत परत झुजाक वळून ताणें तांकां पळून गेले आनी अशे तरेन ते पळून गेले.
७३ पळून गेल्ल्या ताच्याच मनशांनी हें पळेलें आनी ताचे कडेन परतून गेले आनी ताचे वांगडा तांचो फाटोफाट कादेस मेरेन, स्वताच्या तंबू मेरेन पावलो आनी थंय तांणी शिबिर घालो.
७४ त्या दिसा सुमार तीन हजार लोकांक मारून उडयले आनी जोनास जेरुसलेमांत परतलो.

अध्याय 12

१ जेन्नां जोनातान ताची सेवा करता तें पळेलें आनी ताणें कांय मनशांक वेंचून काडले आनी तांकां रोमाक धाडले, तांकां तांचे कडेन आशिल्ली इश्टागत पुश्टी करपाक आनी नव्यान करपाक.
२ ताणें लासीदेमियनांक आनी हेर सुवातींनीय त्याच हेतून पत्रां धाडलीं.
३ तेदनां रोमाक गेले आनी सिनेटांत भितर सरले आनी म्हणलें, “जोनातन मुखेल याजक आनी ज्यू लोकांनी आमकां तुमचे कडेन धाडले, तुमी तांचे कडेन आशिल्ली इश्टागत आनी लीग नव्यान करपाक जाय , आदल्या काळाप्रमाणें.
४ ताचेर रोमन लोकांनी तांकां सगळ्या जाग्याच्या राज्यपालांक पत्रां दिलीं, तांकां शांतीपणान जुदेय देशांत हाडपाक.
५ जोनासनान लासिदेमोनकारांक बरयल्ल्या पत्रांची प्रत ही.
६ जोनाथन हो मुखेल याजक, राष्ट्राचे जाण्टे, याजक आनी दुसरो ज्यू, तांचो भाव लासिदेमोनियनांक नमस्कार करतात.
७ हांगासर बरयल्ल्या प्रतांत सांगिल्ल्या प्रमाणें, तुमी आमचे भाव आसात हें सांगुंक तुमच्या मधें तेन्ना राज्य करपी दारा कडल्यान मुखेल याजक ओनियासाक आदल्या काळार पत्रां धाडलीं.
८ त्या वेळार ओनियासान मानान धाडल्ल्या राजदूताक विनवणी केली आनी पत्रां मेळ्ळीं, तातूंत लीग आनी इश्टागत जाहीर जाली.
९ ताका लागून आमकां सांत्वन दिवंक शास्त्रांतलीं पवित्र पुस्तकां आमच्या हातांत आसात.
१० तरी आमी तुमकां एकदम परकी जावंक नाका म्हूण तुमकां भावपण आनी इश्टागत नव्यान करुंक धाडपाचो यत्न केला, कित्याक तुमी आमकां धाडल्या उपरांत बरोच काळ जाला.
११ देखून आमी सगळ्या वेळार, आमच्या फेस्तांनी आनी हेर सोयीस्कर दिसांनी, आमी जे बळी दितात आनी आमच्या मागण्यांनी, कारण आसा आनी आमच्या भावांचेर विचार करुंक जाय तशें, तुमची याद करतात.
१२ आनी तुज्या मानाची आमी बरीच खोशी जाल्यात.
१३ आमच्या भोंवतणीं आशिल्ले राजा आमचे आड झुजले तशें आमकां सगळ्या वटांनी व्हड संकश्ट आनी झुजां जाल्यांत.
१४ पूण ह्या झुजांत आमी तुमकां आनी आमच्या संघांतल्या हेरांक आनी इश्टांक त्रास दिवंक सोदचे नात.
१५ कित्याक आमकां आमच्या दुस्माना थावन सुटका मेळ्ळा आनी आमच्या दुस्मानाक पांयाच्या सकयल हाडून आमकां आदार दिवपी सर्गा थावन आदार मेळ्ळा.
१६ ह्या खातीर आमी आंतिओकाचो पूत नुमेनियस आनी जेसोनाचो पूत आंतीपातेर हांकां वेंचून काडले आनी तांकां रोमन लोकां कडेन धाडले, तांकां आनी आदल्या संघटने कडेन आशिल्ली इश्टागत नवी करपाक.
१७ आमच्या भावपणाच्या नव्यान हाडपा विशीं आमचीं पत्रां तुमकां नमस्कार करुंक आनी पावोवंक आमी तांकां आज्ञा दिली.
१८ देखून आतां तुमी आमकां ताका जाप दिवप बरें जातलें.
१९ आनी ही ओनियारेसान धाडिल्ल्या पत्रांची प्रत.
२० लासिदेमोनियाचो राजा अरेयुस मुखेल याजक ओनियासाक नमस्कार करतालो.
२१ लासिदेमन आनी ज्यू भाव आनी ते अब्राहमाच्या वंशांतले अशें बरयल्लें दिसता.
२२ आतां हें आमकां कळ्ळें म्हणून तुमी तुमच्या समृध्दी विशीं आमकां बरयल्यार बरें जातलें.
२३ तुमचीं गोरवां आनी माल आमचो आनी आमचो तुजो अशें आमी तुमकां परतून बरयतात.
२४ देमेबियाचे मुखेली पयलीं परस चड सैन्यान ताचे आड झुजपाक आयल्यात हें जोनातान आयकलें.
२५ तो जेरुसलेमांतल्यान भायर सरलो आनी अमाथीस देशांत तांकां मेळ्ळे, कित्याक ताणें तांकां आपल्या देशांत भितर सरपाक सुटका दिली ना.
२६ ताणें तांच्या तंबूंत गुप्तचर धाडले आनी ते परत आयले आनी रातच्या वेळार तांचेर येवपाची नेमणूक केल्या अशें सांगलें.
२७ ताका लागून सुर्याचो अस्त जातकच, जोनातान आपल्या मनशांक रातभर झुजपाक तयार रावपाक पळोवपाची आनी शस्त्रां घेवन रावपाची आज्ञा दिली आनी ताणें सैन्याच्या भोंवतणीं सेंटिनल धाडले.
२८ पूण जोनास आनी ताचे मनीस झुजाक तयार आसात हें आयकून विरोधकांनी भियेले आनी काळजांत थरथरले आनी तांणी आपल्या शिबिरांत उजो लायलो.
२९ पूण जोनास आनी ताच्या वांगड्यांक सकाळीं मेरेन तें कळ्ळें ना, कित्याक तांणी उजवाड जळटा तें पळयलें.
३० तेदनां जोनातान तांचो फाटोफाट गेलो, पूण तांकां मेळूंक ना, कारण ते एलेउथेरस न्हंय हुंपून गेले.
३१ ताका लागून जोनातान अरबी लोकां कडेन वचून तांकां मारले आनी तांची लूट घेतली.
३२ थंयच्यान भायर सरून तो दमास्कसाक पावलो आनी सगळ्या देशांतल्यान गेलो.
३३ सायमनूय भायर सरलो आनी त्या देशांतल्यान आस्कालोन आनी थंयच्या लागसारच्या वाठारांनी गेलो आनी थंयच्यान तो जोप्पाक वळून ताका जिखलो.
३४ देमेत्रियुसाचो वाटो घेवपी लोकांक ते धरून दितले अशें ताणें आयकल्लें; देखून ताणें ती दवरपाखातीर थंय एक गॅरिसन दवरलो.
३५ उपरांत जोनास परत घरा आयलो आनी ताणें लोकांच्या जाण्ट्यांक आपोवन, जुदेयांत किल्ले बांदपा विशीं तांचे कडेन विचार केलो.
३६ जेरुसलेमाच्यो वण्टी उंच करच्यो आनी गोपुर आनी शारा मदीं व्हडलो दोंगर उबारून शारा पासून वेगळो केलो, जाका लागून तें

एकलेंच उरचें आनी मनशांक तातूंत विकूंक वा विकतें घेवंक मेळचें ना.
३७ ताचेर ते एकठांय येवन शार बांदपाक लागले, कित्याक उदेंते वटेनच्या व्हाळाचे वण्टीचो एक भाग मोडून पडलो आनी तांणी काफेनाथा नांवाची सुवात दुरुस्त केली.
३८ सायमनान सेफेलांत आदीदा उबारून ताका दार आनी खांद्यांनी घट केलो.
३९ त्रिफोन आशियाचें राज्य मेळोवंक आनी आंतिओकस राजाक मारून उडोवंक लागलो, ताका लागून तो मुकूट आपल्या तकलेर घालपाक लागलो.
४० पूण जोनास ताका सोंसचो ना आनी तो ताचे आड झुजतलो म्हळ्ळें भियेलें; देखून ताणें जोनासाक कसो धरचो, ताका मारुंक एक मार्ग सोदलो. ताका लागून तो पयस गेलो आनी बेथसानाक आयलो.
४१ तेदनां जोनास झुजाक वेंचून काडिल्ल्या चाळीस हजार मनशां सयत ताका मेळोवंक भायर सरलो आनी बेतसानाक पावलो.
४२ त्रिफोनाक जोनास इतल्या बळग्यान येता तें पळेलें आनी ताका हात ताणून दवरपाचें धाडस जालें ना.
४३ पूण ताका मानान येवकार दिलो आनी ताच्या सगळ्या इश्टां मुखार ताची तोखणाय केली आनी ताका भेटवस्तू दिली आनी ताच्या झुजाऱ्यांक ताका आज्ञापालन करुंक आज्ञा दिली.
४४ जोनासाकय ताणें म्हळें: “आमच्या मधें झूज नासतना तुवें ह्या सगळ्या लोकांक कित्याक इतले संकश्टांत हाडले?”
४५ ताका लागून आतां तांकां परत घरा धाड आनी तुजी वाट पळोवपाक थोडे मनीस वेंचून काडात आनी तूं म्हजे वांगडा टॉलेमायसाक येयात, कित्याक हांव तुका आनी उरिल्ले किल्ले आनी सैन्य आनी सगळ्यांक कसलेंच काम करतात तांकां दितलों. हांव परत येतलों आनी वचतलों, कित्याक म्हज्या येवपाचें कारण हें.
४६ तेदनां जोनातान ताचेर विस्वास दवरून ताणें सांगिल्लें तशें केलें आनी ताणें आपल्या सैन्याक धाडून दिल्लें आनी जुदेया देशांत गेले.
४७ ताणें आपल्या वांगडा फकत तीन हजार मनीस दवरले आनी तातूंतल्या दोन हजारांक ताणें गॅलीलांत धाडले आनी ताचे वांगडा एक हजार लोक गेले.
४८ जोनास टोलेमायसांत भितर सरता म्हणसर टोलेमायच्या लोकांनी दारां बंद करून ताका धरलो आनी ताचे वांगडा आयिल्ल्या सगळ्यांक तलवारीन मारले.
४९ तेदनां जोनासाच्या सगळ्या पंगडाचो नाश करुंक त्रिफोनाक पांयतणां आनी घोड्याचेर बसपी एक पंगड गालीलांत आनी व्हडल्या मळार धाडलो.
५० पूण जोनास आनी ताचे वांगडा आशिल्ल्यांक धरून मारले हें कळटकच तांणी एकामेकांक उर्बा दिली; आनी झुजपाक तयार जावन लागीं लागीं गेले.
५१ तेदनां तांच्या फाटल्यान आयिल्ले लोक आपल्या जिवा खातीर झुजपाक तयार आसात हें जाणून परतून फाटीं सरले.
५२ ते उपरांत ते सगळे शांतीपणान जुदेय देशांत आयले आनी थंय ते जोनाथन आनी ताचे वांगडा आशिल्ल्यांक दुख्ख उक्तायले आनी तांकां खूब भियेले. देखून सगळ्या इज्रायलान व्हड विलाप केलो.
५३ तेदनां भोंवतणच्या सगळ्या राष्ट्रांनी तांकां नाश करुंक यत्न केलो, कित्याक तांणी म्हणलें, तांचो सेनापती ना आनी तांकां आदार करुंक कोणूच ना.

अध्याय 13

१ त्रिफोनान जुदेया देशाचेर घुरी घालून ताचो नाश करुंक व्हड सैन्य एकठांय केलां म्हण सायमनान आयकलें.
२ लोक व्हड थरथरतात आनी भियेल्यात तें पळोवन तो जेरुसलेमाक वचून लोकांक एकठांय केलो.
३ आनी तांकां उलो मारलो: “हांवें आनी म्हज्या भावांनी आनी म्हज्या बापायच्या घरान कायद्यां खातीर आनी पवित्रस्थाना खातीर, आमी पळेल्ल्या झुजां खातीर आनी संकश्टां खातीर कितले व्हडले काम केल्यात तें तुमकां खबर आसा.
४ ताका लागून म्हज्या सगळ्या भावांक इज्रायलाच्या निमतान मारून उडयल्यात आनी हांव एकलोच उरला.
५ आतां म्हाका खंयच्याय संकश्टाच्या वेळार म्हजो जीव सोडून दिवप म्हजे पासून पयस रावचें, कित्याक हांव म्हज्या भावां परस बरो न्हय.
६ निःसंशय हांव म्हज्या राष्ट्राचो, पवित्रस्थानाचो, आमच्या बायलांचो आनी आमच्या भुरग्यांचो सूड घेतलों, कित्याक सगळे विजाती आमकां खूब दुस्वासांतल्यान नाश करुंक जमल्यात.
७ लोकांनीं हीं उतरां आयकून तांचो आत्मो जिवो जालो.
८ तांणी मोठ्या आवाजान जाप दिली: जुदास आनी तुजो भाव जोनाथन हांच्या जाग्यार तूं आमचो मुखेली जातलो.
९ तूं आमचीं झुजां कर आनी जें कितें आज्ञा दितां तें आमी करतले.
१० तेदनां ताणें सगळ्या झुजाऱ्यांक एकठांय करून जेरुसलेमाचीं वण्टीं सोंपोवंक बेगीन केलें आनी ताका भोंवतणीं किल्ले बांदले.
११ तशेंच ताणें अबसोलोमाचो पूत जोनाथन आनी ताचे वांगडा एक व्हड सत्तेक जोप्पाक धाडलो.
१२ तेदनां त्रिफोन व्हड बळग्यान टोलेमासा थावन पयस गेलो आनी जुदेयाच्या देशांत घुरी घालो आनी जोनाथन ताचे वांगडा पालवांत रावलो.
१३ पूण सायमनान मळा मुखार आदीदा हांगा आपले तंबू उबारले.
१४ जेन्नां त्रिफोनाक आपलो भाव जोनासाच्या जाग्यार सायमन जिवंत जाला आनी ताचे कडेन झुजपाक सोदता हें कळ्ळें तेन्ना ताणें ताचे कडेन दूत धाडले.
१५ तुजो भाव जोनाथन आमकां ताब्यांत दवरला, पूण राजाच्या खजिन्याक ताका दिल्ल्या वेवसाया विशीं ताका पयशांचे खातीर रिण आसा.
१६ ताका लागून आतां शंबर तालेंट रुपें आनी ताच्या दोन पुतांक बंधक दवरून धाड, ताका मुक्त जातकच तो आमचे कडल्यान बंड करूंक ना आनी आमी ताका सोडटले.
१७ तेन्नां सायमनाक ते फट उलयतात हें ताका कळ्ळें तरी ताका पयशे आनी भुरगीं धाडलीं, नाजाल्यार ताका लोकांचो व्हडलो दुस्वास जावचो ना.
१८ कोण म्हणूंक शकतालो: “हांवें ताका पयशे आनी भुरगीं धाडूंक नाशिल्ल्यान जोनास मेलो.”
१९ तेदनां ताणें तांकां भुरगीं आनी शंबर तालेंत धाडले, तरी त्रिफोनान वेशभूषा केली आनी जोनासाक सोडलो ना.
२० ह्या उपरांत त्रिफोन आदोरा मेरेन वचपी वाटेर भोंवून देशाचेर घुरी घालून तिचो नाश करपाक आयलो, पूण तो खंय वतालो थंय सगळेकडेन सायमन आनी ताचीं सैन्या ताचे आड घुरी घाली.
२१ गोपुरांतल्या लोकांनी त्रिफोनाक दूत धाडले, ताका लागून तो रानांतल्यान तांकां बेगीन येवन तांकां जेवण धाडलो.
२२ ताका लागून त्रिफोनान आपल्या सगळ्या घोड्यांक त्या राती येवपाक तयार केलो, पूण तो येवंक नाशिल्ल्यान व्हडलो बर्फ पडलो. ते उपरांत तो गेलो आनी गलाद देशांत आयलो.
२३ बास्कामाच्या लागीं पावतकच ताणें थंय पुरल्ल्या जोनाथनाक मारलो.
२४ उपरांत त्रिफोन परत आयलो आनी आपल्याच देशांत गेलो.
२५ तेदनां सायमनान आपल्या भाव जोनासाचीं हाडां घेवन ताच्या बापायच्या मोदीन शारांत पुरली.
२६ सगळ्या इज्रायलान ताचे खातीर व्हड शोक केलो आनी ताचे खातीर जायते दीस शोक केलो.
२७ सायमनान आपल्या बापायच्या आनी भावांच्या थडग्याचेर एक स्मारक बांदलो आनी फाटल्यान आनी फुडें कोरीव फातर घालून तें उंच उबारलें.
२८ तशेंच ताणें आपल्या बापाय खातीर, आवय खातीर आनी चार भावांक सात पिरामिड उबारले.

२९ आनी तातूंत ताणें धूर्त युक्ती केल्यो, जाचेर ताणें व्हड खांबे घाले आनी खांब्यांचेर ताणें तांचे सगळे कवच सासणाचो उगडास करपा खातीर तयार केले आनी दर्यांत वचपी सगळ्यांक दिसूंक शकतले म्हूण कोरांतिल्ल्या कवच तारवांनी हें .
३० ही ताणें मोदीनांत केल्ली कबर आनी ती आयज मेरेन उबी आसा.
३१ त्रिफोनान आंतिओकसाचो तरणाटो राजा फटोवन ताका जिवेशीं मारलो.
३२ ताच्या जाग्यार ताणें राज्य केलें आनी आशियाचो राजा म्हूण ताज दिलो आनी देशाचेर व्हड संकश्ट हाडलो.
३३ तेदनां सायमनान जुदेयांत किल्ले बांदले आनी तांकां उंच गोपुरां, व्हड वण्टी, दार आनी खांबे घालून कुशीक कुशीक काडले आनी तातूंत जेवणां दवरलीं.
३४ आनी सायमनान मनीस वेंचून काडले आनी राजा देमेत्रियुसाक धाडलो आनी ताणें त्या देशाक मुक्त करपाक धाडलो, कारण त्रिफोनान केल्लें सगळें लुटप.
३५ राजा देमेत्रियुसान ताका जाप दिली आनी अशें बरयलें.
३६ राजा देमेत्रियुस मुखेल याजक आनी राजांचो इश्ट सायमनाक, तशेंच ज्यू लोकांच्या जाण्ट्यांक आनी राष्ट्राक नमस्कार करता.
३७ तुमी आमकां धाडिल्लो भांगराचो मुकूट आनी तांबड्या रंगाचो चोळो आमकां मेळ्ळा, आनी तुमचे कडेन खर शांती करपाक आमी तयार आसात, हय आनी आमच्या अधिकाऱ्यांक बरोवंक, आमी दिल्ले रोगप्रतिकार शक्त पुष्टी करपाक.
३८ आमी तुमचे कडेन केल्ले खंयचेय करार उबें उरतले; आनी तुमी बांदिल्ले किल्ले तुमचेच आसतले.
३९ आयज मेरेन केल्ली खंयचीय देखरेख वा चूक आमी माफ करतात आनी तुमी आमकां रिणाचो मुकुट कर माफ करतात आनी जेरुसलेमांत आनीक कसलो कर भरलो जाल्यार तो परत फारीक करचो ना.
४० आनी आमच्या आंगणांत तुमच्यां मदें कोण योग्य आसा तें पळय, मागीर नांव नोंद जावंक जाय आनी आमचे मदीं शांती जावंक जाय.
४१ अशे तरेन शंबर सत्तरव्या वर्सा इस्रायला थावन विधर्मांचें जुंवून काडून उडयलें.
४२ तेदनां इस्रायल लोकांनी आपल्या वाद्यांत आनी करारांत बरोवंक सुरवात केली: “ज्यू लोकांचो राज्यपाल आनी मुखेली मुखेल याजक सायमनाच्या पयल्या वर्सा.”
४३ त्या दिसांनी सायमनान गाजा आड शिबिर घालो आनी ताका भोंवतणीं वेढो घालो; ताणें झुजाचें इंजिनय तयार केलें आनी तें शारा कुशीक दवरलें आनी एका खाशेल्या गोपुराक मारून उडयलो आनी तो घेतलो.
४४ इंजिनांत आशिल्ले लोक शारांत उडी मारून गेले; तेन्ना शारांत व्हडलो बोवाळ जालो.
४५ शारांतले लोक आपले कपडे फाडले आनी बायलो आनी भुरग्यां सयत वण्टींचेर चडले आनी सायमनाक शांती मेळोवंक विनवणी करून मोठ्या आवाजान रडले.
४६ ते म्हळें: “आमच्या वायटपणा प्रमाणें आमचे कडेन वागूंक नाका, पूण तुज्या दया प्रमाणें वागूं.”
४७ तेदनां सायमन तांकां शांत जालो आनी तांकां आनीक झूज केलो ना, पूण तांकां शारा भायर काडलो आनी मूर्ती आशिल्लीं घरां निवळ केलीं आनी ताका लागून गितां आनी उपकार मानून तातूंत भितर सरलो.
४८ हय, ताणें तातूंतली सगळी अशुध्दताय काडली आनी कायद्याक पाळो दिवपी मनशांक थंय दवरलो आनी ताका आदल्या परस चड घट केलो आनी तातूंत स्वता खातीर रावपाची सुवात बांदली.
४९ जेरुसलेमांतल्या गोपुरांतले लोक इतले आडखळून दवरले की तांकां भायर येवंक मेळ्ळें ना, देशांत वचूंक मेळ्ळें ना, विकतें घेवंक मेळ्ळें ना आनी विकूंक मेळ्ळें ना दुकळांतल्यान.
५० तेदनां तांणी सायमनाक रडून तांकां आपले कडेन एकवटीत रावपाची विनवणी केली. थंयच्यान तांकां भायर काडल्या उपरांत ताणें गोपुराक प्रदुशणां पासून निवळ केलो.
५१ एक सत्तर वर्सांच्या दुसर् या म्हयन्याच्या तीन विसाव्या दिसा उपकार मानून, माडांच्या फांट्यांनी, वीणा, झांजो, वायो, स्तोत्रां आनी गितां घेवन तातूंत भितर सरलो, कारण थंय इस्रायलांतल्यान व्हड दुस्मानाचो नाश जालो.
५२ तो दीस दर वर्सा खोशीन पाळचो अशें ताणें थारायलें. तशेंच गोपुरा लागसार आशिल्ली देवळाची दोंगुल्ली ताणें ताचे परस चड घट केली आनी थंय तो आपल्या पंगडा वांगडा रावलो.
५३ सायमनान आपलो पूत जुांव एक वीर मनीस म्हण पळेलें आनी ताणें ताका सगळ्या सैन्याचो सरदार केलो. आनी तो गझेरा हांगा रावतालो.

अध्याय 14

१ आतां शंबर बाराव्या वर्सा राजा देमेत्रियुसान आपलीं सैन्या एकठांय करून ट्रायफोना आड झुजपाक ताका आदार मेळोवंक मेडियांत गेलो.
२ पूण फारस आनी मिडियाचो राजा आर्सासिसान देमेत्रियुस आपल्या शिमे भितर पावला म्हण आयकून ताका जिवो व्हरपाक आपल्या एका मुखेल्याक धाडलो.
३ ताणें वचून देमेत्रियुसाच्या सैन्याक मारून उडयलो आनी ताका धरलो आनी ताका आर्सासिसाक व्हेलो.
४ सिमोनाच्या सगळ्या काळार जुदेया देश शांत आशिल्लो; कारण ताणें आपल्या राष्ट्राचें बरें अशें सोदलें, की ताचो अधिकार आनी मान तांकां सदांच बरोच आवडटालो.
५ ताच्या सगळ्या कर्तुबांनी तो मानाचो आसलो तसोच ताणें जोप्पाक आलाशिरो म्हूण घेतलो आनी दर्याच्या जुंव्यांचेर प्रवेश केलो.
६ आनी आपल्या राष्ट्राची मर्यादा वाडयली आनी देश परतून मेळयलो.
७ ताणें व्हड संख्येन बंदिस्त एकठांय करून गजेरा, बेत्सूरा आनी गोपुराचेर राज्य केलें आनी तातूंतल्यान ताणें सगळी अशुध्दताय काडली आनी ताका विरोध करपी कोणूच ना.
८ तेदनां तांणी आपली जमीन शांतपणान पिकयली आनी धर्तरेन तिका वाड दिली आनी शेतांतल्या झाडांक फळां दिलीं.
९ पुर्विल्ले लोक सगळे रस्त्यार बसून बऱ्या गजालींचो संवाद करताले आनी तरणाटे वैभवशाली आनी झुजारी वस्त्रां घालताले.
१० ताणें शारां खातीर जेवणाची वेवस्था केली आनी तातूंत सगळे तरेचे दारुगुळो दवरलो, जाका लागून ताचें मानाचें नांव संवसाराच्या शेवटाक मेरेन नामनेक पावलें.
११ ताणें त्या देशांत शांती केली आनी इस्रायल व्हड खोशीन खोशी जालो.
१२ कित्याक दरेकलो आपल्या द्राक्षवेली आनी अंजीराच्या झाडा सकयल बसलो आनी तांकां काडपाक कोणूच नाशिल्लो.
१३ आनी देशांत तांचे आड झुजपाक कोणूच उरलो ना.
१४ आनी ताच्या सगळ्या लोकांक ताणें बळगें दिलें. आनी दर एका कायद्याचो तिरस्कार करपी आनी वायट मनशाक ताणें व्हरून व्हेलो.
१५ ताणें पवित्रस्थानाक सोबीत केलो आनी देवळांतलीं आयदनां वाडयलीं.
१६ रोमांत आनी स्पार्टा मेरेन जोनास मेलो म्हण आयकून तांकां खूब दुख्ख जालें.
१७ पूण ताच्या जाग्यार ताचो भाव सायमन मुखेल याजक जालो आनी तो देश आनी थंयच्या शारांचो राज्य करतालो म्हण आयकले बरोबर.
१८ तांणी ताका पितळेच्या फळयांनी बरयलें, जुदास आनी ताच्या भाव जोनाथना कडेन केल्ली इश्टागत आनी इश्टागत नवी करपाक.
१९ जेरुसलेमांतल्या मंडळी मुखार खंयचीं बरपावळी वाचली.
२० आनी ही लासिदेमनी लोकांनी धाडिल्ल्या पत्रांची प्रत; लासीदेमनी लोकांचो राज्यकर्तो शारा वांगडा, मुखेल याजक सिमोन, जाण्टे,

याजक आनी ज्यू लोकां मदले उरिल्ले आमचे भाव, नमस्कार धाडटात.
२१ आमच्या लोकां कडेन धाडिल्ल्या राजदूतांनी तुज्या वैभवाची आनी मानाची आमकां खात्री करून दिली.
२२ आनी लोकांच्या परिशदेंत तांणी उलयिल्ल्या गजालींची अशे तरेन नोंदणी केली; आंतिओकसाचो पूत नुमेनियस आनी जेसोनाचो पूत आंतिपातेर, ज्यू लोकांचो राजदूत आमचे कडेन आशिल्ली इश्टागत नवी करपाक आमचे कडेन आयले.
२३ आनी लासिदेमोनाच्या लोकांक ताचो उगडास मेळचो म्हूण लोकांक मानान मनोरंजन करुंक आनी तांच्या दूताची प्रत भौशीक नोंदींत दवरुंक लोकांक बरें दिसलें हें.
२४ उपरांत सायमनान नुमेनियसाक हजार पाउंड वजनाच्या भांगराचें व्हडलें ढाल घेवन रोमाक धाडलो आनी तांकां घेवन संघर्शाची खात्री करपाक धाडलो.
२५ हें आयकून लोकांनी म्हणलें: सायमन आनी ताच्या पुतांक आमी कितें उपकार मानतले?
२६ कित्याक ताणें आनी ताच्या भावांनी आनी ताच्या बापायच्या घराण्यान इस्रायलाक स्थापन केला आनी आपल्या दुस्मानाक झुजांत धांवडावन घाल्या आनी तांची मुक्तताय घट केल्या.
२७ तेदनां तांणी तें पितळेच्या फळयांनी बरयलें, जें तांणी सियोन पर्वताचेर खांब्यांचेर दवरलें. एलूल म्हयन्याच्या अठराव्या दिसा, शंबर बाराव्या वर्सा, सायमन मुखेल याजकाच्या तिसऱ्या वर्सा.
२८ सारामेल हांगा याजक, लोक, राष्ट्राचे राज्यकर्ते आनी देशांतल्या जाण्टे लोकांच्या व्हडल्या मंडळींत आमकां ही गजाल कळयली.
२९ देशांत जायते फावटीं झुजां जाल्यांत, तांचो पवित्रस्थान आनी कायद्याची जतनाय घेवपा खातीर जरीबाच्या वंशजांतलो मत्ताथियाचो पूत सिमोन आपल्या भावांक घेवन स्वताक धोक्यांत घालून दुस्मानाक विरोध केलो आपल्या राष्ट्राचो आपल्या राष्ट्राचो व्हड मान केलो.
३० (तेन्ना उपरांत जोनातान आपल्या राष्ट्राक एकठांय करून तांचो मुखेल याजक जावन ताच्या लोकां कडेन जोडलो.
३१ तांचो दुस्मान आपल्या देशाचेर घुरी घालपाक तयार जाले आनी ताचो नाश करपाक आनी पवित्रस्थानाचेर हात घालपाक तयार जाले.
३२ त्या वेळार सायमन उठलो आनी आपल्या राष्ट्रा खातीर झुजलो आनी आपली चडशी संपत्ती खर्च केली आनी आपल्या राष्ट्रांतल्या वीर मनशांक शस्त्रां दिवन तांकां पगार दिलो.
३३ जुदेयाच्या शारांक आनी बेत्सूरा वांगडा किल्ले बांदले, जे जुदेयाच्या शिमेचेर आसा, जंय दुस्मानांचीं शस्त्रां पयलीं आशिल्लीं. पूण थंय ताणें ज्यू लोकांचो एक सैन्य दवरलो.
३४ आनी दर्याचेर आशिल्ल्या जोप्पाक आनी आझोतुसाच्या शिमेवयल्या गझेरा शाराक ताणें किल्ले बांदले, जंय दुस्मान पयलीं रावताले.
३५ ताका लागून लोकांनी सायमनाचीं कृत्यां गायलीं आनी ताणें आपल्या राष्ट्राक कितले वैभवाक हाडचें अशें मानलें, ताका आपलो राज्यपाल आनी मुखेल याजक केलो. आनी ते खातीर ताणें सगळ्या तरांनी आपल्या लोकांक उंच करपाचो यत्न केलो.
३६ ताच्या काळार ताच्या हातांत गजाली वाडत गेल्यो आनी जेरुसलेमांतल्या दावीदाच्या शारांतल्या लोकांक आनी जेरुसलेमांतल्या दावीदाच्या शारांतल्या लोकांकय काडून उडयले आनी तातूंतल्यान भायर सरले आनी दूषित जाले पवित्रस्थाना भोंवतणीं सगळें, आनी पवित्र जाग्यार खूब दुख्ख केलें.
३७ पूण ताणें ज्यू लोकांक थंय दवरले. आनी देश आनी शाराच्या सुरक्षे खातीर ताका किल्लो बांदलो आनी जेरुसलेमाच्यो वण्टी उबारल्यो.
३८ राजा देमेत्रियुसान ताका त्या गजालीं प्रमाणें व्हड याजकपणांत बळगें दिलें.
३९ ताका ताचो एक इश्ट केलो आनी ताका व्हड मानान मान दिलो.
४० रोमन लोकांनी ज्यू लोकांक आपले इश्ट, एकवटीत आनी भाव म्हणटात अशें ताणें आयकल्लें; आनी तांणी सायमनाच्या राजदूतांक मानान मनोरंजन केल्लें;
४१ तशेंच, एक विस्वासू संदेष्टो उबो जायसर, सायमन सदांकाळ तांचो राज्यपाल आनी मुखेल याजक जावंक म्हळ्ळें ज्यू आनी याजकांक बरें दिसलें;
४२ तशेंच तो तांचो सरदार जावन पवित्रस्थानाचो ताबो घेवंक, तांकां तांच्या कामांचेर, देशाचेर, कवचाचेर आनी किल्ल्यांचेर दवरुंक, हांव म्हणटां, तो लोकांचो अभयारण्यांतलें;
४३ हाचे भायर दरेकल्यान ताका पाळो दिवचो आनी देशांतलीं सगळीं बरपावळ ताच्या नांवान तयार जावंक जाय आनी ताका जांबळो कपडो घालचो आनी भांगर घालचो.
४४ तशेंच, खंयच्याच लोकांक वा याजकांनी ह्या गजालीं मदली खंयचीय गजाल मोडूंक वा ताचीं उतरां आडावंक वा ताचे बगर देशांत सभा एकठांय करुंक वा जांबळ्या कपडे घालूंक वा बकस घालूंक जाय भांगर;
४५ आनी कोणेंय हेर तरेन केल्यार वा ह्या गजालींतली खंयचीय गजाल मोडल्यार ताका ख्यास्त मेळटली.
४६ अशें सगळ्या लोकांक सायमनाक वागपाक आनी सांगिल्लें तशें करुंक आवडलें.
४७ तेदनां सायमनान हें मान्य केलें आनी तो मुखेल याजक, ज्यू आनी याजकांचे सेनापती आनी राज्यपाल जावन तांचो सगळ्यांची राखण करुंक बरोच खोशी जालो.
४८ तेदनां तांणी आज्ञा केली की हें बरप पितळेच्या फळयांनी घालचें आनी पवित्रस्थानाच्या होकामा भितर स्पश्ट सुवातेर दवरचें;
४९ तशेंच सिमोन आनी ताच्या पुतांक मेळची म्हूण ताच्यो प्रती खजिन्यांत दवरच्यो.

अध्याय १५

१ राजा देमेत्रियुसाचो पूत आंतियोकसान दर्याच्या जुंव्यांचेरल्यान ज्यू लोकांचो याजक आनी सरदार सिमोन आनी सगळ्या लोकांक पत्रां धाडलीं.
२ तातूंतली आशय अशी: आंतियोकस राजा आपल्या राष्ट्राचो मुखेल याजक आनी मुखेली सायमन आनी ज्यू लोकांक नमस्कार करतालो.
३ कित्याक कांय म्हामारी मनशांनी आमच्या बापायचें राज्य हडपलां आनी हांव ताका परतून आव्हान दिवपाचो म्हजो हेतू आसा, जाका लागून हांव तें पोरन्या वाठारांत परतून हाडूंक शकता आनी ते खातीर परकी सैनिकांची गर्दी एकठांय करून तारवां तयार केल्यात झुज;
४ म्हजो हेतू म्हळ्यार देशांतल्यान वचपाचो, जाका लागून तो नाश केल्ल्या आनी राज्यांतलीं जायतीं शारां उध्वस्त केल्ल्यांचो हांव सूड घेवंक शकता.
५ आतां म्हजे आदीं राजांनी तुका दिल्ले सगळे अर्पण आनी तांणी दिल्ल्यो सगळ्यो देणगी तुका पुश्टी करतां.
६ तुज्याच शिक्के घालून तुज्या देशा खातीर पयशे नाणें करपाक हांव तुका परवानगी दितां.
७ जेरुसलेम आनी पवित्रस्थाना विशीं तांकां मुक्त जावंक जाय; आनी तुवें तयार केल्लीं सगळीं कवचां आनी तुवें बांदून दवरल्लीं आनी तुज्या हातांत दवरिल्लीं किल्ले तुका उरचीं.
८ आनी राजाक कितेंय ऋणी आसत जाल्यार वा जावं येता जाल्यार, आतां सावन सदांकाळ तुका माफ जावंक जाय.
९ आनी आमी आमचें राज्य मेळयतले उपरांत तुका आनी तुज्या राष्ट्राक आनी तुज्या देवळाचो व्हड मान दितले आनी तुजो मान संवसारभर कळटलो.
१० शंबर साठव्या वर्सांनी आंतिओकस आपल्या बापायच्या देशांत गेलो आनी त्या वेळार सगळे सैन्य ताचे कडेन एकठांय आयले आनी त्रिफोना वांगडा थोडेच उरले.

११ तेदनां आंतिओकस राजान ताचो फाटोफाट केलो आनी तो दर्या कुशीक आशिल्ल्या दोराक पळून गेलो.
१२ कित्याक ताणें पळेलें की एकाच वेळार ताचेर संकश्ट आयले आनी ताच्या सैन्यान ताका सोडून गेलो.
१३ तेदनां आंतियोकसान दोरा आड तांबडो घालो आनी ताचे वांगडा एक लाख वीस हजार झुजारी आनी आठ हजार घोड्यार बसले.
१४ शाराक भोंवतणीं भोंवून दर्यादिगेर शारा लागीं तारवां जोडून, जमनीवयल्यान आनी दर्या मार्गान शाराक त्रास दिलो आनी ताका भायर सरूंक वा भितर सरूंक दिवंक ना.
१५ ह्या काळांत नुमेनियस आनी ताची टोळी रोमांतल्यान आयली आनी तांकां राजांक आनी देशांक पत्रां मेळ्ळीं; तातूंत ह्यो गजाली बरयल्ल्यो.
१६ रोमन लोकांचो वाणिज्य दूत लुसियस टोलेमी राजाक नमस्कार करतालो.
१७ ज्यू लोकांचे राजदूत, आमचे इश्ट आनी संघटनेचे लोक, सायमन मुखेल याजक आनी ज्यू लोकां कडल्यान धाडून, पोरणी इश्टागत आनी लीग नव्यान करपाक आमचे कडेन आयले.
१८ आनी तांणी एक हजार पाउंड भांगराची ढाल हाडली.
१९ ताका लागून राजांक आनी देशांक बरयल्लें बरें दिसलें की तांणी तांकां कसलेंच वायट करचें न्हय, तांकां, आपल्या शारां कडेन वा देशां आड झुजचें न्हय, तरी लेगीत तांच्या दुस्मानाक तांचे आड आदार करचो न्हय.
२० तांची ढाल घेवन आमकां बरें दिसलें.
२१ जर कोणूय आपल्या देशांतल्यान पळून वचून तुमचे कडेन आयिल्लो आसत जाल्यार, तांकां सिमोन मुखेल याजकाच्या हातांत दिवचो आनी तांकां तांच्या कायद्या प्रमाणें ख्यास्त दिवची.
२२ तशींच ताणें राजा देमेत्रियुसाक, अतालुसाक, अरियारातेसाक आनी आर्सासेसाक बरयली.
२३ आनी सगळ्या देशांक आनी सॅम्पसामेसाक, लासिदेमोनियनांक, डेलुस, मिंडस, सिकियोन, कारिया, सामोस, पॅम्फिलिया, लायसिया, हॅलिकारनासस, ऱ्होडस, आराडस, कोस आनी साइड हांकां , आनी आराडस, गोर्टिना, क्निडस, सायप्रस आनी सायरीन.
२४ ताची प्रत तांणी मुखेल याजक सायमनाक बरयली.
२५ तेदनां आंतिओकस राजा दुसऱ्या दिसा दोरा आड शिबिर घालो आनी ताचेर सतत घुरी घाली आनी इंजिनां तयार करून ताणें ट्रिफोनाक बंद केलो आनी ताका भायर सरूंक वा भितर सरूंक मेळचें ना.
२६ त्या वेळार सायमनान ताका आदार करुंक दोन हजार वेंचून काडिल्ले मनीस धाडले. तशेंच रुपें, भांगर आनी खूब कवच.
२७ तरी ताणें तांकां घेवंक ना, पूण ताणें ताचे कडेन आदीं केल्ले सगळे करार मोडून ताका परकी जालो.
२८ ते भायर ताणें आपल्या इश्टां मदलो एक अथेनोबियाक ताचे कडेन संवाद सादपाक धाडलो आनी म्हळें: "तुमी जोप्पा आनी गझेरा आडायतात; जेरुसलेमांतल्या गोपुरा वांगडा, जे म्हज्या राज्यांतलीं शारां.
२९ ताच्यो शिमो तुमी उध्वस्त केल्यात आनी देशांत व्हड दुख्ख केल्यात आनी म्हज्या राज्यांतल्या जायत्या सुवातींचो शेक मेळयलो.
३० आतां तुमी घेतिल्लीं शारां आनी जुदेयाच्या शिमे भायर तुमकां राज्य मेळयल्ल्या सुवातींचे कर सोडय.
३१ नाजाल्यार तांकां पांचशें तालेंट रुपें म्हाका दिव; आनी तुमी केल्ल्या हानी खातीर आनी शारांनी दिल्ल्या करांक लागून हेर पांचशें तालेंट, ना जाल्यार आमी येवन तुमचे आड झुजतले
३२ तेदनां राजाचो इश्ट अथेनोबियस जेरुसलेमांत आयलो आनी सायमनाची महिमा, भांगर आनी रुप्याची थाळी आनी ताची व्हडली हाजीरी पळोवन तो अजापीत जालो आनी ताणें ताका राजाचो संदेश सांगलें.
३३ तेदनां सायमनान ताका जाप दिली, "आमी दुसऱ्यांची जमीन घेतिल्ली ना वा दुसऱ्याची जमीन घेतिल्ली ना, पूण आमच्या बापायचो वारसो, जो आमच्या दुस्मानांनी कांय काळा खातीर चुकीचो ताब्यांत घेतिल्लो.
३४ देखून आमी संद मेळ्ळ्यार आमच्या बापायचो वारसो धरतात.
३५ आनी तूं जोप्पा आनी गझेरा मागता, जरी तांणी आमच्या देशांतल्या लोकांक व्हडलें वायट केलें तरी, तरी आमी तुका तांचे खातीर शंबर तालेंट दितले. ताका अथेनोबियसान ताका एक उतर लेगीत जाप दिली ना;
३६ पूण रागान राजा कडेन परतलो आनी ताका ह्या उलोवपाची, सायमनाच्या महिमेची आनी ताणें पळेल्ल्या सगळ्या गजालींची म्हायती दिली.
३७ त्या मधें ट्रायफोन तारवांतल्यान ऑर्थोसियसाक पळून गेलो.
३८ तेदनां राजान सेन्देबियसाक दर्यादिगाचो सेनापती केलो आनी ताका पांयतणां आनी घोड्यार बसपी लोकांचो एक पंगड दिलो.
३९ ताका आपलीं सैन्या जुदेया वटेन व्हरपाची आज्ञा दिली; तशेंच ताणें ताका सेड्रोन बांदपाची आनी दारांक किल्ले बांदपाची आनी लोकां आड झुजपाची आज्ञा दिली; पूण राजाकच ताणें ट्रिफोनाचो फाटोफाट केलो.
४० तेदनां सेन्देबस जम्नियाक आयलो आनी लोकांक राग हाडपाक आनी जुदेयाचेर घुरी घालपाक लागलो आनी लोकांक बंदखणींत धरून तांकां मारपाक लागलो.
४१ सेड्रोक बांदून घेतले उपरांत ताणें थंय घोड्यार बसपी आनी पांयदळांचो एक पंगड दवरलो आनी राजान सांगिल्ले प्रमाणें जुदेयाच्या मार्गांनी भायर सरून वाट काडूंक शकतले.

अध्याय 16

१ तेदनां जुांवान गझेरा थावन वयर आयलो आनी ताणें सेन्देबियसान केल्लें तें आपल्या बापायक सायमनाक सांगलें.
२ ताका लागून सायमनान आपल्या दोन व्हडल्या पुतांक जुदास आनी जुहांव हांकां आपयलो आनी तांकां म्हळें: "हांव आनी म्हजे भाव आनी म्हज्या बापायचें घर म्हज्या तरणेपणांतल्यान आयज मेरेन इज्रायलाच्या दुस्मानां कडेन झुजलां. आनी आमच्या हातांत गजाली इतले बरे जाल्यात की आमी इज्रायलाक जायते फावटीं सोडयल्यात.
३ पूण आतां हांव जाण्टो जालां आनी तुमी, देवाच्या दयाळपणान, पुरो पिराय जाल्यात, तुमी म्हजे आनी म्हज्या भावाच्या जाग्यार रावात आनी वचून आमच्या राष्ट्रा खातीर झुजात आनी सर्गा थावन आदार तुमचे कडेन आसूं.
४ ताका लागून ताणें देशांतल्यान वीस हजार घोड्यार बसपी झुजाऱ्यांक वेंचून काडले आनी ते सेंडेबियसा आड भायर सरले आनी त्या राती मोदीन हांगा विसव घेतलो.
५ सकाळीं उठून मळार वतना पळेलें, पांयतणां आनी घोड्यार बसपी एक बळिश्ट व्हड सैन्य तांचे आड आयलें, तरी तांचे मदीं उदकाचो व्हाळ आशिल्लो.
६ तेदनां ताणें आनी ताच्या लोकांनी तांकां आडखळ घाली आनी लोक उदकाच्या व्हाळाचेर वचपाक भियेतात तें पळोवन तो पयलीं स्वताचेर गेलो आनी उपरांत ताका पळोवन मनीस ताच्या फाटल्यान गेले.
७ तें करून ताणें आपल्या मनशांक वांटून घेतले आनी घोड्यार बसपी लोकांक पांयतणां मदीं दवरले, कित्याक दुस्मानाचे घोडेस्वार खूब आशिल्ले.
८ तेदनां पवित्र तुरही वाजयले आनी सेन्देबस आनी ताच्या सैन्याक पळून गेले आनी तातूंतले जायते जाण मारले आनी उरिल्ले लोक तांकां किल्ल्याक व्हेले.
९ त्या वेळार जुदास जुांवाचो भाव जखमी जालो; पूण जुांवान तां च्या फाटल्यान वचून सेंडेबियसान बांदिल्ल्या सेड्रोनाक पावलो.

१० तेदनां आझोताच्या शेतांतल्या गोपुरां मेरेन पळून गेले; ताका
लागून ताणें तें उज्यान लासलें आनी तातूंतल्या सुमार दोन हजार
मनशांक मारले. उपरांत तो शांतीपणान जुदेय देशांत परतलो.
११ आनी जेरिकोच्या मळार अबूबूसाचो पूत टॉलेमियस हाका
सेनापती केलो आनी ताचे कडेन भरपूर रुपें आनी भांगर आशिल्लें.
१२ कित्याक तो मुखेल याजकाचो जांवय आशिल्लो.
१३ ताका लागून ताचें काळीज उबें जावन तो देश आपल्या कडेन
पावोवंक विचारलो आनी तेन्नां सायमन आनी ताच्या पुतां कडेन
फटोवन तांचो नाश करुंक विचार केलो.
१४ सायमन देशांतल्या शारांनी भोंवतालो आनी तांची बरी वेवस्था
सांबाळटालो; त्या वेळार तो आपल्या पुतांक मत्तियास आनी जुदासा
वांगडा जेरिकोक देंवलो, एकराव्या म्हयन्यांत, ताका साबत म्हणटाले.
१५ अबूबूसाचो पूत तांकां फटोवन आपल्या बांदिल्ल्या दोकुस
नांवाच्या ल्हानशा खांद्यांत घेवन तांकां व्हड मेजवानी केली, तरी ताणें
थंय मनीस लिपयले.
१६ तेन्नां सायमन आनी ताचे पूत व्हड प्रमाणांत पियेले उपरांत टॉलेमी
आनी ताचे मनीस उठून आपलीं शस्त्रां घेवन सायमनाचेर मेजवानीच्या
जाग्यार पावले आनी ताका आनी ताच्या दोग पुतांक आनी ताच्या
कांय नोकरांक मारले.
१७ ताका लागून ताणें व्हड धोको केलो आनी बऱ्या बदला वायटाची
भरपाय दिली.
१८ तेदनां टोलेमीन हीं गजाली बरयली आनी राजाक ताका आदार
करुंक एक सैन्य धाडून ताका देश आनी शारां सोडवंक धाडलो.
१९ ताणें जुांवाक मारुंक गझेराक हेरांक धाडले आनी ट्रिब्यूनांक
ताका रुपें, भांगर आनी इनामां दिवंक पत्रां धाडलीं.
२० आनी हेरांक जेरुसलेम आनी देवळाचो दोंगर धरपाक धाडलो.
२१ एकल्यान गाझेराक धांवून वचून जुांवाक सांगलें की ताचो बापूय
आनी भावांक मारले आनी ताणें तुका मारपाक टोलेमीन धाडला.
२२ हें आयकून तो खूब विस्मित जालो आनी ताका नाश करुंक
आयिल्ल्या लोकांचेर हात घालून तांकां मारले. कारण ते ताका पयस
करुंक सोदतात हें ताका खबर आशिल्लें.
२३ जुांवाच्या उरिल्ल्या कृत्यां विशीं, ताच्या झुजां विशीं, ताणें केल्लीं
योग्य कर्तुबां, ताणें केल्लीं वण्टीं बांदपाचीं आनी ताच्या कर्तुबांचो.
२४ पळे, ताच्या बापायच्या उपरांत ताका मुखेल याजक जाल्या
काळा थावन ताच्या याजकपणाच्या इतिहासांत हीं बरयल्यांत.

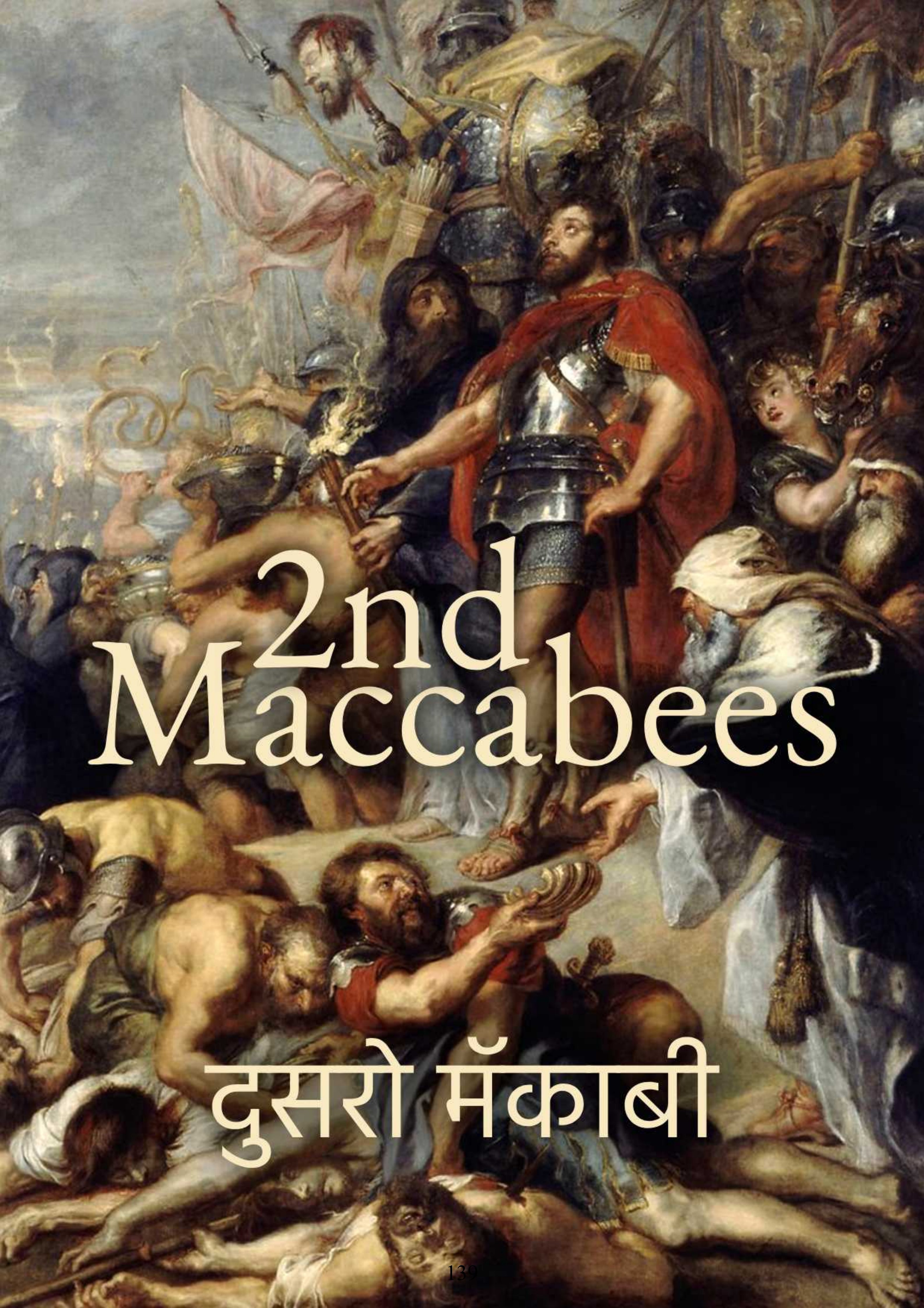

2nd Maccabees

दुसरो मॅकाबी

अध्याय 1

१ जेरुसलेमांत आनी जुदेय देशांतले भाव, इजिप्तांतल्या सगळ्या ज्यू लोकांक भलायकी आनी शांती मेळची अशी मागणी करतात.
२ देवान तुमचेर कृपा कर आनी ताणें आपले विस्वासू सेवक अब्राहम, इसहाक आनी जाकोब हांचे कडेन केल्लो करार याद कर;
३ आनी तुका सगळ्यांक ताची सेवा करुंक आनी ताची इत्सा करुंक काळीज दिवचें, बऱ्या धैरान आनी इत्सा मनान;
४ आनी ताच्या कायद्यांत आनी आज्ञांनी तुमचीं काळजां उगडून तुमकां शांती धाड.
५ आनी तुजीं मागणें आयकून तुज्या वांगडा एकवटीत राव आनी संकश्टाच्या वेळार तुका केन्नाच सोडून दिवचे न्हय.
६ आनी आतां आमी हांगा तुमचे खातीर मागणें करतात.
७ जेसोन आनी ताच्या पंगडान पवित्र देशांतल्यान आनी राज्या थावन बंड केल्ल्या काळा थावन, त्या वर्सांनी आमचेर आयिल्ल्या संकश्टाच्या निमाण्या काळांत आमी ज्यू लोकांनी तुमकां बरयलें.
८ आनी वण्टी जळोवन निरपराधी रगत ओडलें, मागीर आमी सर्वेस्पराक मागणें केलें आनी आयकलें; तशेंच आमी बळी आनी बारीक पिठो दिताले आनी दिवे पेटयले आनी भाकरी मांडली.
९ आनी आतां पळय, तुमी कास्लेव म्हयन्यांत तंबूची परब मनयतात.
१० शंबर अठ्ठाव्या वर्सा जेरुसलेमांत आनी जुदेयांत, मंडळान आनी जुदासान अभिषिक्त याजकांच्या टोळयेंतल्यान आयिल्ल्या टोलेमियोसाचो स्वामी अरिस्टोबुलाक आनी ताका नमस्कार आनी भलायकी धाडली इजिप्तांत आशिल्ले ज्यू लोक.
११ देवान आमकां व्हड संकश्टां थावन सोडयले, तशें आमी राजा आड झुजले म्हूण ताचो व्हड उपकार मानतात.
१२ पवित्र शारा भितर झुजपी लोकांक ताणें धांवडावन घाले.
१३ कारण फुडारी फारसांत पावलो आनी ताचे वांगडा अजेय दिसपी सैन्याक नानेच्या याजकांच्या फटोवन तांकां नानेच्या देवळांत मारले.
१४ कित्याक आंतिओकस तिचे कडेन लग्न जावंक जाय तशें, ताचे वांगडा आशिल्ले इश्ट, हुजाच्या नांवान पयशे घेवंक त्या जाग्यार आयलो.
१५ नानेच्या याजकांनी भायर सरून तो ल्हान पंगडा सयत देवळाच्या होयंत्रांत भितर सरलो आनी आंतिओकस भितर सरता म्हणसर तांणी देवूळ बंद केलें.
१६ आनी छप्पराचें एक गुप्त दार उगडून तांणी गडगडाटा सारके फातर उडयले आनी सेनापतीक मारून उडयले, तांचो कुडको कापलो, तांची तकली कापून भायल्या लोकांक उडयली.
१७ सगळ्या गजालींनी आमच्या देवाचो उपकार जा, ताणें अभक्तांक सोडून दिलो.
१८ देखून आतां आमी कास्लेव म्हयन्याच्या पांचवीसव्या दिसा देवळाचें शुध्दीकरण करुंक सोदतात, तेन्नां तुमींय तंबू आनी म्हामंडळाची परब म्हूण पाळूंक मेळची म्हूण तुमकां ताची खात्री दिवप गरजेचें दिसलें नीमियास बळी दितना आमकां दिल्लो उजो, ताचे उपरांत ताणें देवूळ आनी वेदी बांदली.
१९ आमच्या बापायंक फारसांत व्हरताना, तेन्नाच्या भक्तीमान आशिल्ल्या याजकांनी वेदीचो उजो गुप्तपणान घेवन उदक नाशिल्ल्या खड्ड्याच्या पोकळ जाग्यार लिपोवन दवरलो आनी थंय ती सुवात कळनाशिल्ली सगळे दादले.
२० जायत्या वर्सां उपरांत देवाक आवडलें तेन्नां, फारसाच्या राजा कडल्यान धाडून दिल्ल्या नीमियासान तें उज्यांत लिपोवन दवरल्ल्या याजकांच्या वंशजांक धाडलें, पूण तांणी आमकां सांगलें तेन्ना तांकां उजो मेळ्ळो ना, पूण दाट उदक मेळ्ळें ;
२१ तेदनां ताणें तांकां तें काडून हाडपाची आज्ञा दिली; आनी बळी घालतकच नीमियासान याजकांक लांकूड आनी ताचेर घाल्लीं वस्तू उदकान शिंपडावपाची आज्ञा केली.
२२ हें जालें आनी मेघांत लिपून आशिल्लो सुर्याचो उजवाड पडपाचो वेळ आयलो तेन्ना व्हडलो उजो पेटलो आनी दरेकलो अजापीत जालो.
२३ आनी बळी सोंपताना याजकांनी मागणें केलें, हांव म्हणटां, याजक आनी उरिल्ले सगळे, जोनाथन सुरू केलो आनी उरिल्ले नीमियास केल्ले भशेन ताका जाप दिले.
२४ मागणें अशें जालें; हे प्रभू, सर्वेस्पर देव, सगळ्या वस्तूंचो रचणार, जो भंयकर आनी बळिश्ट, धर्मी, दयाळ आनी एकलोच आनी कृपाळू राजा,
२५ सगळ्या वस्तूंचो एकलोच दाता, एकलोच नितीमान, सर्वशक्तिमान आनी सासणाचो, तूं इज्रायलाक सगळ्या संकश्टां थावन सोडयता आनी बापायंक वेंचून काडून तांकां पवित्र केलो.
२६ तुज्या सगळ्या इज्रायल लोकां खातीर बळी घे आनी तुजो वाटो राखून तो पवित्र कर.
२७ आमचे थावन शिंपडून गेल्ल्यांक एकठांय कर, राष्ट्रां मदें सेवा करपी लोकांक सोडव, तुच्छ आनी तिरस्कार केल्ल्या लोकांक पळय आनी तूं आमचो देव आसा हें राष्ट्रांक कळोवंक दिवचें.
२८ आमचेर जुलूम करपी लोकांक ख्यास्त दिवची आनी अभिमानान आमचेर वायट कर.
२९ मोयजेसान सांगिल्ले प्रमाण तुज्या लोकांक परतून तुज्या पवित्र जाग्यार लाव.
३० आनी याजकांनी उपकार मानून स्तोत्रां गायलीं.
३१ बळी सोंपतकच, नीमियान उरिल्लें उदक व्हडल्या फातरांचेर ओतपाची आज्ञा दिली.
३२ हें जालें तेन्नां एक ज्वाला पेटली, पूण वेदींतल्यान उजवाडाक आयिल्ल्या उजवाडान ती भस्म जाली.
३३ तेदनां ही गजाल कळटकच फारसाच्या राजाक कळ्ळें की, व्हरून व्हरल्ल्या याजकांनी उजो लिपोवन दवरला त्या जाग्यार उदक दिसलें आनी नीमियान तातूंतल्यान बळी शुध्द केल्यात.
३४ तेदनां राजान त्या जाग्याची चवकशी केल्या उपरांत ती सुवात पवित्र केली.
३५ राजान जायतीं भेटवस्तू घेतलीं आनी ताका तृप्त करुंक जाय आशिल्ल्यांक तीं दान दिलीं.
३६ आनी नीमियान ह्या गजालीक नफ्थार म्हणलें, जें म्हणपा इतलेंच, शुध्दीकरण, पूण जायते जाण ताका निफी म्हणटात.

अध्याय 2

१ जेरेमी संदेष्ट्यान व्हरून व्हरल्ल्या लोकांक उजो काडून घेवंक आज्ञा केल्ली अशेंय नोंदींनी मेळटा.
२ आनी संदेष्ट्यान तांकां कायदो दिवन, तांकां प्रभूचीं आज्ञा विसरूंक नाकात आनी रुप्या आनी भांगराच्यो प्रतिमा, तांच्या अलंकारां सयत पळेल्यार तांकां चुकून वचूंक ना अशें आज्ञा दिली.
३ आनी अशा हेर उलोवपांनी ताणें तांकां उलो मारलो की कायदो तांच्या काळजांतल्यान पयस वचूंक ना.
४ मोयजेस चडून देवाचो दायज पळे वन, त्या दोंगरार भायर सरतना, देवाची शिटकावणी दिवन, संदेष्ट्याक आपल्या वांगडा वचपाची आज्ञा त्याच बरपांत आशिल्लें.
५ जेरेमी थंय पावलो तेन्ना ताका एक पोकळ गुफा मेळ्ळी, तातूंत ताणें तंबू, आर्क आनी धूपाची वेदी घालून दार बंद केलें.

६ ताच्या फाटल्यान आयिल्ले कांय जाण वाट चिन्न करपाक आयले, पूण तांकां तो मार्ग मेळ्ळो ना.
७ जेरेमीक तें कळ्ळें तेन्नां ताणें तांकां दोश दिलो आनी म्हणलें, “देव आपल्या लोकांक परतून एकठांय करून तांकां दयाळपणान घेतलो तो मेरेन ती सुवात कळची ना.”
८ मागीर सर्वेस्पर तांकां हीं गजाली दाखोवन दितलो आनी मोयजेसाच्या काळार दाखयल्ले प्रमाणें आनी सोलोमनान ती सुवात मानान पवित्र जावंक इत्सा केल्ल्या प्रमाणें, सर्वेस्पराची महिमा आनी मेघय दिसतलो.
९ ताणें बुद्धीमान जावन देवळाचो बळी दिवपाचो आनी देवूळ सोंपपाचो बळी दिलो अशेंय जाहीर जालें.
१० मोयजेसान सर्वेस्पराक मागणें करतना, उजो सर्गा थावन देंवलो आनी बळींक भस्म केलो, तशेंच सोलोमनानाय मागणें केलें आनी उजो सर्गा थावन देंवलो आनी होमबळींक भस्म केलो.
११ मोयजेसान म्हळें: पातक बळी खावंक नाशिल्ल्यान तो सोंपलो.
१२ सोलोमनान ते आठ दीस पाळ्ळे.
१३ नीमियाच्या बरपावळींनी आनी टीकांनीय त्योच गजाली सांगल्यात; आनी ताणें एक वाचनालय स्थापन करून राजांचीं, संदेष्ट्यांचीं, दावीदाचीं कृती आनी पवित्र देणगीं विशीं राजांचीं पत्रां कशीं एकठांय केलीं.
१४ तशेंच जुदासान आमच्या झुजाक लागून गमावल्लीं सगळीं वस्तू एकठांय केलीं आनी तीं आमचे कडेन उरतात.
१५ देखून तुमकां ताची गरज आसल्यार कांय जाणांक धाडून तांकां हाडून दिवचें.
१६ जेन्नां आमी शुध्दीकरणाची परब मनयतात, तेन्नां आमी तुमकां बरयलां आनी तुमी तेच दीस पाळ्ळे जाल्यार तुमी बरें करतले.
१७ आपल्या सगळ्या लोकांक सोडयल्लो आनी तांकां सगळ्यांक दायज, राज्य, याजकपण आनी पवित्रस्थान दिवपी देवान आमी आशेतात.
१८ ताणें कायद्यांत दिल्लें उतर रोखडेंच आमचेर दया करतलो आनी आमकां सर्गा सकयल आशिल्ल्या सगळ्या देशांतल्यान पवित्र सुवातेर एकठांय करतलो, कित्याक ताणें आमकां व्हड संकश्टां थावन सोडयलां आनी ती सुवात शुध्द केल्या.
१९ जुदास मकाबेस आनी ताच्या भावांक आनी व्हडल्या देवळाचें शुध्दीकरण आनी वेदी उपासना विशीं.
२० आनी आंतिओकस एपिफेनीस आनी ताचो पूत युपॅटर हांचे आड झुजां.
२१ आनी सर्गा थावन आयिल्लीं प्रगट चिन्नां जुदेव धर्मा खातीर आपल्या मानाक दादल्यापणाच्या वागणुकां खातीर आयलीं आनी थोड्याच लोकांनी सगळ्या देशाचेर जैत मेळयलें आनी बर्बर लोकांचो फाटोफाट केलो.
२२ आनी संवसारभर नामनेचें देवूळ परतून मेळयलें आनी शार मुक्त केलें आनी सकयल वचपी कायद्यांक पाळो दिलो आनी सर्वेस्पर तांचेर सगळ्या कृपेन कृपा केली.
२३ हीं सगळीं गजालीं, हांव म्हणटां, सायरेनच्या जेसनान पांच पुस्तकांनी जाहीर केल्लीं, आमी एका खंडांत संक्षेपांत हाडपाचें परीक्षण करतले.
२४ अनंत संख्या आनी तांकां जें कठीण दिसता तें विचारून, कथानकाच्या कथनांत पळोवपाची इत्सा, प्रकरणांतल्या विंगड विंगड प्रकारांक लागून.
२५ वाचपाक सोदपी लोकांक खोशी जावची आनी याद दवरपाची इत्सा आशिल्ल्यांक सोयी मेळची आनी ती ज्यांच्या हातांत येता तांकां फायदो जावचो म्हूण आमी जतनाय घेतल्या.
२६ ताका लागून आमकां, जें आमकां हें संक्षेपाचें वेदनादायक श्रम घेतलां, तें सोंपें न्हय, पूण घामाची आनी पळोवपाची गजाल;
२७ जशी मेजवानी तयार करता आनी दुसऱ्यांचो फायदो सोदता ताका सोंपें ना, तरी लेगीत जायत्या जाणांच्या भोगा खातीर आमी ही व्हडली वेदना खोशीन हातांत घेतली;
२८ दर एका विशिश्टाची अचूक हाताळणी लेखकाचेर सोडून, आनी संक्षेपाच्या नेमांक पाळो दिवपाक श्रम करप.
२९ कित्याक नव्या घर बांदपी मनशान पुराय इमारतीची जतनाय घेवची पडटा; पूण जो कोण ताका भायर काडपाचें आनी रंगोवपाचें काम करता, ताका ताच्या सोबीतकायेक योग्य वस्तू सोदून काडची पडटली, अशें म्हाका दिसता तें आमचे कडेन आसा.
३० दर एका मुद्द्याचेर उबो रावप आनी मोट्या प्रमाणांत गजालींचेर वचप आनी विशेशपणान जिज्ञासू जावप हें काणयेच्या पयल्या लेखकाचें.
३१ पूण संक्षिप्तपणान सांगप आनी कामाक चड श्रम करुंक टाळप, संक्षेप करुंक जाय ताका मेळचें.
३२ हांगासर मागीर आमी काणी सुरू करतले: फकत सांगिल्ल्या गजालींक इतलें जोडून, लांब प्रस्तावना करप आनी काणयेंतच ल्हान जावप ही मूर्खपणाची गजाल.

अध्याय 3

१ पवित्र शारांत सगळ्या शांततायेन लोक रावले आनी कायदे बरे तरेन पाळ्ळे, तेन्नां ओनियास मुखेल याजकाच्या देवभक्तीच्या आनी वायटपणाच्या तिरस्काराक लागून.
२ अशें जालें की राजांनी लेगीत त्या जाग्याचो मान केलो आनी आपल्या उत्तम देणग्यांनी देवळाक व्हड केलो;
३ इतलें की आशियांतल्या सेल्युकसान स्वताच्या येणावळींतल्यान बळींच्या सेवेचो सगळो खर्च उक्तो केलो.
४ पूण बेंजामिनाच्या वंशांतलो एक सिमोन, जाका देवळाचो राज्यपाल केलो, तो शारांत अराजक जाल्ल्यान मुखेल याजका कडेन झगडलो.
५ आनी ताका ओनियासाचेर जैत मेळोवंक मेळ्ळें ना, तेन्ना ताणें ताका थ्रेसियाचो पूत अपोलोनियस हाचे कडेन व्हेलो.
६ जेरुसलेमांतलो खजिनो असीम पयशांनी भरिल्लो, ताका लागून बळींच्या हिशोबा कडेन संबंदीत नाशिल्ली तांची गिरेस्तकाय अगणित आसा आनी सगळें राजाच्या खजिन्यांत हाडप शक्य आसा अशें ताका सांगलें हात.
७ अपोलोनियस राजा कडेन येवन ताका सांगिल्ल्या पयशांची म्हायती दिली तेन्ना राजान आपलो खजिनदार हेलिओडोरस वेंचून काडलो आनी ताका आदीं सांगिल्ले पयशे हाडपाची आज्ञा दिवन धाडलो.
८ अशें रोखडेंच हेलिओडोरस आपली वाट काडलो; सेलोसिरिया आनी फिनीस शारांक भेट दिवपाच्या रंगाखाला, पूण खरेंच राजाचो हेतू पुराय करपाखातीर.
९ जेरुसलेमांत पावलो आनी शाराच्या मुखेल याजकान ताका विनयपूर्वक येवकार दिलो तेन्ना ताणें ताका त्या पयशांची कितें बुद्धी दिल्या तें सांगलें आनी कित्याक आयला तें सांगलें आनी हीं गजाली खरेंच अशीं आसात काय कितें अशें विचारलें.
१० तेदनां मुखेल याजकान ताका सांगलें की, विधवा आनी बापायच्या भुरग्यांक आदार दिवपा खातीर अशे पयशे सांठोवन दवरल्यात.
११ आनी तातूंतलें कांय टोबियासाचो पूत हिरकानस, व्हड मानाच्या मनशाचो, आनी वायट सायमनान चुकीची म्हायती दिल्ल्या सारको न्हय.

१२ आनी त्या जाग्याच्या पवित्रतेक आनी सगळ्या संवसाराचेर मान मेळिल्ल्या देवळाच्या भव्यतेक आनी अभंग पवित्रतेक केल्ल्या लोकांक अशीं वायट करुंक मेळप एकदम अशक्य आशिल्लें.
१३ पूण हेलिओडोरस राजान दिल्ल्या आज्ञाक लागून म्हणलें, “खंयच्याय प्रकारान ती राजाच्या खजिन्यांत हाडची पडटली.”
१४ तेदनां ताणें थारायिल्ल्या दिसा तो ही गजाल सुदारपाक भितर सरलो, देखून पुराय शारांत ल्हानसो त्रास जालो ना.
१५ पूण याजकांनी आपल्या याजकांच्या वस्त्रां घालून वेदी मुखार नमस्कार करून, ताणें पाळिल्ल्या वस्तूं विशीं कायदो केल्ल्या मनशाक सर्गार आपयलो, जाका लागून तीं पाळपाचीं कामां दिल्ल्या लोकां खातीर तीं सुरक्षीत दवरचीं.
१६ मागीर कोणेंय मुखेल याजकाच्या तोंडाक पळेलें जाल्यार ताच्या काळजाक जखम जावंक जाय आशिल्लें, कारण ताचें मुखामळ आनी ताचो रंग बदलून ताच्या मनाची भितरली वेदना कळटाली.
१७ कित्याक त्या मनशाक कुडीक इतलो भंय आनी भंय दिसतालो की ताच्या काळजांत कितलें दुख्ख आसा तें ताका पळेवंक कळ्ळें.
१८ हेर लोक आपल्या घरांतल्यान भायर सरून सगळ्यांक विनवणी करपाक धांवले, कारण ती सुवात तिरस्कार करपा सारकी आशिल्ली.
१९ छाती सकयल बोटी घाल्ले बायलो रस्त्यार भरपूर आशिल्ल्यो आनी घरांत दवरिल्ल्यो कुमारिका कांय दारां कडेन आनी कांय वण्टींक आनी कांय जनेलां वयल्यान धांवताल्यो.
२० आनी सगळ्यांनी सर्गा कडेन हात धरून विनवणी केली.
२१ मागीर सगळ्या तरांचे लोक पडले आनी मुखेल याजकाची भिरांत इतली त्रासांत पडल्या तें पळोवन मनशाक दया येतली.
२२ ते उपरांत तांणी सर्वशक्तिमान प्रभूक उलो मारलो की विस्वासांत घेतिल्लीं कामां केल्ल्यां खातीर सुरक्षीत आनी निश्चीत दवरचीं.
२३ तरी हेलिओडोरसान जें फरमान दिल्लें तें फांशी दिलें.
२४ तो थंय खजिन्या भोंवतणीं आपल्या राखणदारा वांगडा आसतना, आत्म्यांचो स्वामी आनी सगळ्या बळग्याचो राजकुंवर, व्हड प्रमाणांत प्रगट केलो आनी ताचे वांगडा भितर सरतले अशें समजपी सगळे देवाच्या बळग्याक लागून विस्मित जाले. आनी बेसुमार जाले आनी खूब भियेले.
२५ कित्याक तांकां एक भयानक घोडो दिसलो आनी ताचेर एक भोव सोबीत आवरण सजयल्लो आनी तो खर धांवून हेलिओडोरसाक फुडल्या पांयांनी मारलो आनी घोड्याचेर बसपी मनशाक पुराय हारसो आशिल्लो अशें दिसलें भांगर.
२६ ताचे मुखार आनीक दोन तरणाटे दिसले, ते बळग्यान, सोबीतकायेन आनी न्हेसून सोबीत आनी दोनूय वटांनी उबे रावले. आनी ताका सतत चाबकान मारतालो आनी ताका जायते मार मारताले.
२७ तेदनां हेलिओडोरस अचकीत जमनीर पडलो आनी ताका व्हड काळोख पडलो, पूण ताचे वांगडा आशिल्ल्यांनी ताका व्हरून कोयरांत घालो.
२८ अशें ताका, जो हालींच व्हड गाडयेन आनी ताच्या सगळ्या राखणदारांक सांगिल्ल्या खजिन्यांत आयिल्लो, ताच्या शस्त्रांनी स्वताक आदार दिवंक शकनाशिल्ल्यान तांणी भायर सरलें आनी स्पश्टपणान तांणी देवाचें बळगें मान्य केलें.
२९ कित्याक तो देवाच्या हातान सकयल देंवलो आनी जिविताची सगळी आस्त नासतना उलोवंक लागलो.
३० पूण देवळा खातीर चमत्कार करून आपल्या जाग्याचो मान केल्ल्या प्रभूची तांणी स्तुती केली. जी मात्शी आदीं भंय आनी संकश्टान भरिल्ली, जेन्ना सर्वशक्तिमान प्रभू प्रगट जालो तेन्ना तो खोशी आनी खोशीन भरिल्लो.
३१ मागीर रोखडेंच हेलिओडोरसाच्या कांय इश्टांनी ओनियासाक मागणें केलें की, तो सगळ्यांत उंचल्या मनशाक आपोवचो, ताका आपलो जीव दिवंक, जो भूत सोडून दिवपाक तयार आशिल्लो.
३२ ताका लागून राजाक ज्यू लोकांनी हेलिओडोरसाक कांय विश्वासघात केला असो दुबाव येवन, त्या मनशाचे भलायके खातीर बळी दिलो.
३३ मुखेल याजक प्रायश्चित करताना, तेच कपडे घाल्ले तरणाटे दिसले आनी हेलिओडोरसाच्या कुशीक उबे रावले आनी म्हणपाक लागले: “ओनियाक व्हड याजकाचो व्हड उपकार मान, ताचे खातीर सर्वेस्परान तुका जिवीत दिला.
३४ आनी तुका सर्गा थावन चाबकान मारला म्हण पळेवन, देवाची बळिश्ट बळगें सगळ्या मनशांक सांग. हीं उतरां सांगतकच ते आनीक दिसले नात.
३५ हेलिओडोरस, प्रभूक बळी दिवन आनी आपलो जीव वाटावपी मनशाक व्हड आंगवण करून आनी ओनियासाक नमस्कार करून आपल्या सैन्या वांगडा राजा कडेन परतलो.
३६ तेदनां ताणें दोळ्यांनी पळेल्ल्या व्हडल्या देवाच्या कर्तुबांची गवाय सगळ्या लोकांक दिली.
३७ तेदनां हेलिओडोरस राजा, जो एक पावटीं जेरुसलेमांत धाडपाक योग्य आसूं येता, ताणें म्हणलें.
३८ तुका दुस्मान वा देशद्रोही आसल्यार ताका थंय धाड, आनी तो जिवाक घेवन सुटलो जाल्यार तुका ताका बरो चाबकान मेळटलो, कित्याक त्या जाग्यार दुबाव ना; देवाची एक खाशेली शक्त आसा.
३९ कित्याक सर्गार रावपी मनशाचो दोळो त्या जाग्यार आसता आनी ताची राखण करता; आनी ताका दुखोवंक येवपी लोकांक तो मारून उडयता.
४० हेलिओडोरस विशीं आनी खजिन्याची राखण करपाची गजाल अशीच पडली.

अध्याय 4

१ आतां आमी आदीं उलयिल्लो हो सायमन पयशांचो आनी आपल्या देशाचो विश्वासघात करपी जावन, हेलिओडोराक भियेवन ह्या वायटांचो वावर केल्ल्यावरी ओनियासाचो निंदा केलो.
२ अशें ताणें ताका देशद्रोही म्हणपाचें धाडस केलें, जो शाराक बरें फावो आशिल्लो आनी आपल्याच राष्ट्राक निवेदन करतालो आनी कायद्यांक इतलो उमेदी आशिल्लो.
३ पूण तांचो दुस्वास इतलो गेलो आनी सायमनाच्या एका पंगडान खून जाले.
४ ओनियास ह्या वादाच्या धोक्याक पळेवन आनी अपोलोनियस, सेलोसिरिया आनी फिनीशचो राज्यपाल जावन, रागान रागान आनी सायमनाची दुस्वास वाडयलो.
५ तो आपल्या देशांतल्या लोकांचो आरोप करुंक न्हय, पूण भौशीक आनी खाजगी सगळ्यांचें बरें मागून राजा कडेन गेलो.
६ कारण ताका पळेलें की राज्य शांत रावप अशक्य आसा आनी सायमन आपली मूर्खपण सोडटा, जो मेरेन राजान तें पळयलें ना.
७ पूण सेलुकसाच्या मरणा उपरांत एपिफेनीस नांवाच्या आंतिओकसान राज्य घेतलें तेन्नां ओनियाचो भाव जासोन मुखेल याजक जावपाक गुप्तपणान कश्ट केलो.
८ राजाक विनवणी करून तीनशें साठ तालें रुप्याचें आनी दुसर् या येणावळींतल्यान ऐंशी तालेंतलें उतर दिलें.
९ हाचे भायर ताणें ताका व्यायामा खातीर आनी तरणाट्यांक विधर्मी लोकांच्या फॅशनांतल्यान प्रशिक्षण दिवपाक सुवात स्थापन

करपाक आनी जेरुसलेमांतल्या लोकांक बरोवंक परवानो मेळ्ळो जाल्यार आनीक एकशें पन्नास नेमपाचें उतर दिलें आंतियोकियाचें नांव.
१० जेन्नां राजान ताच्या हातांत राज्य मेळ्ळें तेन्ना ताणें रोखडेंच आपल्याच राष्ट्राक ग्रीक पद्दतीन हाडलो.
११ आनी युपोलेमसाचो बापूय जुांवान, जो रोमाक इश्टागत आनी आदाराक राजदूत जावन गेल्लो, ताच्या आदारान ज्यू लोकांक खाशेली कृपा करून दिल्ले राजकीय अधिकार ताणें काडून घेतले; कायद्या प्रमाणें चलपी सरकारांक उडोवन, कायद्या आड नव्या चालीरिती हाडल्यो.
१२ कित्याक ताणें खोशीन गोपुरा सकयल व्यायामाची सुवात बांदली आनी मुखेल तरणाट्यांक आपल्या शेकातळा हाडून तांकां टोपी घाली.
१३ आतां ग्रीक पद्दतींची उंचाय आनी विधर्मी शिश्टाचाराची वाड अशी जाली, जेसोन, तो अभक्त दुख्खी आनी मुखेल याजक नाशिल्लो.
१४ की याजकांक आनीक वेदीचेर सेवा करुंक धैर नाशिल्लें, पूण देवळाचो तुच्छ मानून आनी बळीं कडेन दुर्लक्ष करून, डिस्कस खेळान तांकां आपयल्या उपरांत, व्यायामाच्या जाग्यार बेकायदेशीर भत्तो घेवपाक बेगीन गेले;
१५ आपल्या बापायच्या मानान न्हय, पूण ग्रीक लोकांचो महिमा सगळ्यांत चड आवडटा.
१६ ताका लागून तांकां व्हड संकश्ट आयलें, कित्याक तांकां तांचो दुस्मान आनी सूड घेवपी जावंक लागले, तांची चाल ते इतले खरपणान पाळटाले आनी सगळ्या गजालींनी तांकां सारके जावंक जाय आशिल्ले.
१७ कित्याक देवाच्या कायद्यां आड वायटपण करप हें हलकें न्हय, पूण फुडल्या काळार ह्यो गजाली सांगतले.
१८ जेन्नां दर वर्सा भावार्थाच्या वर्सा वापरिल्लो खेळ सोरसांत जालो आनी राजा हाजीर आशिल्लो.
१९ ह्या अकृपया जेसोनान जेरुसलेमांतल्यान आंतियोकियाचे खाशेले दूत धाडले, हर्क्युलसाच्या बळीक तीनशें ड्रॅक रुप्या व्हरपाक, तें बळी दिवपाचें न्हय तर तें सोयीचें न्हय, पूण जावंक जाय अशें ताच्या वाहकांक लेगीत योग्य दिसलें हेर शुल्का खातीर राखून दवरलां.
२० हें पयशे मागीर धाडप्याच्या संदर्भांत हर्क्युलसाच्या बळीक नेमले; पूण ताच्या वाहकांक लागून ताचो उपेग गॅली तयार करपाखातीर जातालो.
२१ जेन्नां मेनेस्थियसाचो पूत अपोलोनियस टोलेमेयस फिलोमेतोराचो राज्याभिशेक करपाक इजिप्तांत धाडलो तेन्ना आंतिओकसान ताका ताच्या वेव्हारांत बरोच परिणाम जायना अशें समजून ताणें स्वताची सुरक्षेची वेवस्था केली : १.
२२ ताका जेसोन आनी शारान मानान येवकार दिलो आनी ताका मशाल उजोवन आनी व्हड आवाजांनी भितर हाडलो आनी उपरांत ताच्या सैन्या वांगडा फिनीकीक गेलो.
२३ तीन वर्सां उपरांत जेसोनान वयर सांगिल्ल्या सायमनाच्या भावाक मेनेलासाक धाडलो, ताका पयशे राजाक व्हरपाक आनी ताका कांय गरजेच्यो गजाली मनांत दवरपाक.
२४ पूण राजाच्या मुखार हाडून ताणें आपल्या बळग्याच्या वैभवशाली देखाव्या खातीर ताका व्हड केलो आनी जेसोना परस तीनशें तालेंत रुप्याचें अर्पण करून ताका याजकपण मेळ्ळें.
२५ तेदनां तो राजाच्या आज्ञापत्रान आयलो, मुखेल याजकपणाक फावो अशें कांयच हाडनासतना, पूण क्रूर अत्याचारी मनशाचो राग आनी रानटी जनावराचो राग घेवन आयलो.
२६ तेदनां जेसोन आपल्याच भावाक उखलून उडयलो आनी दुसर् याकडल्यान उखलून उडयलो, ताका अम्मोनी लोकांच्या देशांत पळून वचचें पडलें.
२७ तेदनां मेनेलासाक राजवट मेळ्ळें, पूण ताणें राजाक दिल्ल्या पयशांचेर ताणें कसलीच बरी वेवस्था घेतली ना, जरी वाड्याचो राज्यकर्तो सोस्त्रातीसान ती मागली.
२८ कित्याक चालीरिती एकठांय करप ताचे कडेन आशिल्लें. देखून तांकां दोगांकय राजाच्या मुखार आपयले.
२९ मेनेलासान आपल्या जाग्यार आपलो भाव लिसिमाकसाक याजकपणांत सोडलो; आनी सोस्ट्रॅटसान सायप्रस लोकांचो राज्यपाल आशिल्ल्या क्रॅटसाक सोडून गेलो.
३० तीं कामां करुंक लागलीं तेन्नां तार्सूस आनी मालोसांतल्या लोकांनी बंड केलें, कारण तीं राजाच्या उपपत्नी आंतिओकस नांवाच्या उपपत्नीक दिली.
३१ उपरांत राजा बेगीन बेगीन गजाली शांत करपाक आयलो आनी आंद्रोनिकस हो अधिकार आशिल्लो मनीस आपल्या उपनिदेशक म्हणून सोडलो.
३२ मेनेलसान आपल्याक फावो तो वेळ मेळ्ळा अशें समजून देवळांतल्यान भांगराचीं कांय आयदनां चोरून काडलीं आनी तातूंतली कांय आयदनां आंद्रोनिकाक दिली आनी कांय आयदनां ताणें सोरो आनी भोंवतणच्या शारांनी विकली.
३३ ओनियासाक एक जमानत कळ्ळें तेन्ना ताणें ताका धिटाय दिली आनी आंतियोकियाच्या लागीं आशिल्ल्या डाफ्ने हांगाच्या पवित्रस्थानांत गेलो.
३४ ताका लागून मेनेलासान आंद्रोनिकाक वेगळो करून ताका ओनियास आपल्या हातांत घेवंक मागणें केलें. ताका समजावन फटोवन ओनियासाक येवन ताका सोपूत घेवन ताचो उजवो हात दिलो; आनी ताका दुबाव आयलो तरी ताणें ताका पवित्रस्थानांतल्यान भायर सरपाक समजायलो, ताका रोखडोच न्यायाचो विचार करिनासतना बंद केलो.
३५ ताका लागून फकत ज्यू लोक न्हय, पूण हेर राश्ट्रांतल्या जायत्या जाणांक, त्या मनशाच्या अन्यायी खूनाक लागून खूब राग आयलो आनी तांकां खूब दुख्ख जालें.
३६ राजा किलिसिया भोंवतणच्या वाठारांतल्यान परत आयलो तेन्ना शारांतले ज्यू आनी कांय ग्रीक लोकांनीय ह्या गजालीचो तिरस्कार करपी लोकांनी कागाळ केली, कारण ओनियासाक कारण नासतना मारलो.
३७ ताका लागून आंतिओकस मेल्ल्या मनशाच्या सुशेगाद आनी विनयशील वागणुके खातीर काळजान दुख्ख जालो आनी ताका दया येवन रडलो.
३८ आनी रागान पेटून रोखडोच आंद्रोनिकाक ताचो जांबळो कपडो काडून उडयलो आनी ताका पुराय शारांतल्यान ओनियासाचेर अभक्ती केल्ल्या त्याच सुवातेर व्हरून थंय ताणें शापित खून करप्याक मारलो. अशे तरेन ताका फावो आशिल्ली ख्यास्त प्रभून ताका इनाम दिली.
३९ जेन्नां मेनेलसाच्या संमतीनूच लिसिमाकसान शारांत जायते बलिदान केले आनी ताचें फळ पातळ्ळें, तेन्नां लोक लिसिमाकसा आड जमले आनी भांगराचीं जायतीं आयदनां पयलींच व्हरून व्हरून गेलीं.
४० ते उपरांत सामान्य लोक उठून आनी रागान भरून आयले उपरांत लिसिमाकसान सुमार तीन हजार मनशांक शस्त्रां दिली आनी पयलीं हिंसाचार करपाक सुरवात केली; एक ऑरेनस फुडारी जावन, वर्सांनी पयस गेल्लो मनीस आनी मूर्खपणांत उणो ना.

४१ उपरांत तांणी लिसिमाकसाचो यत्न पळोवन कांय जाणांनी फातर, कांय गडयो, कांय जाणांनी फुडें लागीं आशिल्ली मुठीभर धुल्ल घेतली आनी सगळ्यांक एकठांय लिसिमाकस आनी ताचेर बसपी लोकांचेर उडयले.
४२ अशे तरेन जायत्या जाणांक जखमी केले आनी कांय जाणांक जमनीर मारून उडयले आनी सगळ्यांक पळून वचपाक लायले, पूण इगर्ज लुटपी मनशाक खजिन्याच्या कुशीक मारलो.
४३ ताका लागून ह्या गजालींचो मेनेलसाचेर आरोप जालो.
४४ राजा सोरसाक पावलो तेन्नां, सिनेटांतल्यान धाडिल्ल्या तीन मनशांनी ताचे मुखार वाद घालो.
४५ पूण मेनेलस आतां दोशी थारिल्ल्यान, राजाक ताचे कडेन शांत करपाक जाय जाल्यार ताका खूब पयशे दितलों अशें डोरमेनीसाच्या पुताक टोलेमीक उतर दिलें.
४६ ते उपरांत टोलेमीन राजाक हवेक घेवन वचपा सारके एका गळ्यांत कुशीक व्हरून ताका दुसरें मनांत हाडलो.
४७ इतलें की ताणें मेनेलॉसाक आरोपांतल्यान मुक्त केलो, जो जरी सगळ्या दुश्टपणाक कारण आशिल्लो आनी त्या गरीब मनशांक, जांकां आपलें कारण सांगिल्लें जाल्यार, हय, सिथियन लोकां मुखार निरपराधी थारावंक जाय आशिल्लें, तांकां ताणें मरणाची ख्यास्त दिली हें .
४८ अशे तरेन शारा खातीर आनी लोकां खातीर आनी पवित्र आयदनां खातीर ह्या प्रकरणाच्या फाटल्यान वचपी लोकांक रोखडीच अन्यायी ख्यास्त मेळ्ळी.
४९ देखून त्या वायट कर्तुबाचो दुस्वास करून सोराच्या लोकांनी तांकां मानान पुरपाक लायले.
५० आनी अशें सत्तेच्या लोकांच्या लोभांतल्यान मेनेलस अजूनय अधिकारांत उरलो, दुस्वासांत वाडत गेलो आनी नागरीकांचो व्हडलो देशद्रोही जालो.

अध्याय 5

१ सुमार त्याच वेळार आंतिओकसान इजिप्तांत आपली दुसरी भोंवडी तयार केली.
२ आनी मागीर अशें जालें की सगळ्या शारांतल्यान सुमार चाळीस दिसांनी घोड्यार बसपी सैनिकांच्या पंगडा सारके भांगराच्या कपड्यांत आनी भाले घालून हवेंत धांवताना दिसले.
३ आनी घोड्याचेर बसपी सैन्य, ढाल, पाईकांची गर्दी, तलवारी काडप, बाण उडयप, भांगराचे अलंकार आनी सगळ्या तरांचे हारश हांची झिलमिलपी आनी एकमेकांक मेळून धांवताले.
४ ताका लागून तो प्रगट बऱ्या मार्गान जावचो म्हूण दरेकल्यान मागणें केलें.
५ आंतिओक मेल्ल्यावरी एक खोटी उलोवप जाली तेन्नां जेसोनान उण्यांत उणे हजार मनशांक घेवन अचकीत शाराचेर घुरी घाली; वण्टींचेर आशिल्ल्यांक फाटीं घालून, शार निमाणे कडेन धरून, मेनेलस वाड्यार पळून गेलो.
६ पूण जेसनान आपल्याच नागरीकांक दया बगर मारले, ताच्याच राष्ट्राचो तां चो दीस मेळप हो ताका एक भोव नाखूश दीस जातलो म्हण विचार करिनासतना; पूण ते ताचे दुस्मान आशिल्ले, आनी ताणें जिखून घेतिल्ले ताचे देशवासी न्हय अशें समजून.
७ पूण ह्या सगळ्यां खातीर ताका रियासत मेळ्ळी ना, पूण निमाणें ताच्या देशद्रोहाच्या इनामाक लागून ताका लज मेळ्ळी आनी तो परतून अम्मोनी लोकांच्या देशांत पळून गेलो.
८ शेवटाक ताका अरबी लोकांचो राजा अरेतासा मुखार आरोप केलो, शारा शाराक पळून गेलो, सगळ्या मनशांचो फाटोफाट जालो, कायदे सोडून दिवपी म्हणून तिचो दुस्वास जालो आनी ताचो उक्तो दुस्मान म्हूण घृणास्पद जालो ताच्या देशांत आनी देशांतल्या लोकांक ताका इजिप्तांत धांवडायलो.
९ अशे तरेन जायत्या जाणांक आपल्या देशांतल्यान धांवडावन घाल्लो तो परकी देशांत नाश जालो, लासीदेमियन लोकां कडेन निवृत्त जालो आनी थंय आपल्या नात्यांतल्या लोकांक आदार मेळ्चो अशें विचारलें.
१० आनी पुरून नाशिल्ल्या जायत्या जाणांक भायर काडिल्ल्या मनशाक ताचे खातीर शोक करुंक ना, ताच्या बापाय कडेन कसलीच गंभीर निमाणे संस्कार नाशिल्ले.
११ हें घडलें तेन्नां राजाच्या गाडयेक पावलो तेन्ना ताका दिसलें, जुदेयान बंड केला, तेन्ना ताणें रागान इजिप्तांतल्यान भायर सरून शस्त्रांचो बळगें करून शार आपल्या हातांत घेतलें.
१२ आनी ताच्या झुजाऱ्यांक मेळिल्ल्यांक सोडून दिवंक नाका आनी घरां वयर वचपी लोकांक मारून उडोवपाची आज्ञा केली.
१३ अशें तरणाट्यांक आनी जाण्ट्यांक मारप, दादले, बायलो आनी भुरगीं काडून उडोवप, कुमारिक आनी अर्भकांक मारप.
१४ आनी तीन पुराय दिसां भितर साठ हजार लोकांचो नाश जालो आनी तातूंतले चाळीस हजार लोकांक झगड्यांत मरण आयलें. आनी मारून उडयल्ल्यापरस विकलेले उणे न्हय.
१५ तरी ताका ताचेर समाधान जालें ना, पूण सगळ्या संवसारांतल्या सगळ्यांत पवित्र देवळांत वचपाचो अभिमान बाळगलो; मेनेलस, तो कायद्यांक आनी आपल्याच देशाक देशद्रोही, ताचो मार्गदर्शक जावन:
१६ आनी पवित्र आयदनां दूषित हातांनी घेवन आनी अशुध्द हातांनी हेर राजांनी त्या जाग्याच्या वाडपाक आनी वैभवाक आनी मानाक समर्पित केल्लीं वस्तू सकयल ओडून दिली.
१७ आनी आंतिओकस मनांत इतलो अभिमान बाळगलो की, शारांत रावपी लोकांच्या पात्कां खातीर सर्वेस्पर कांय काळ रागान भरिल्लो आनी ताका लागून ताचो दोळो त्या जाग्यार नाशिल्लो अशें ताका दिसलें ना.
१८ कित्याक ते आदीं जायत्या पातकांनी गुठलायल्ले नात जाल्यार, ह्या मनशाक आयले बरोबर रोखडोच चाबकान मारून उडयलो आनी राजा सेलुकसान खजिनो पळोवपाक धाडिल्लो हेलिओडोरस सारकोच ताच्या अभिमानांतल्यान फाटीं पडलो.
१९ तरी देवान लोकांक त्या जाग्या खातीर न्हय, पूण पयस आशिल्ली सुवात लोकां खातीर वेंचून काडली.
२० आनी ताका लागून राष्ट्राक घडल्ल्या संकश्टांत तांकां वांटेकार जाल्ली ती सुवात, उपरांत प्रभू कडल्यान धाडिल्ल्या फायद्यांत संवाद सादली आनी जशी ती सर्वशक्तिमानाच्या रागान सोडून दिली, तशीच परतून व्हड प्रभू समेट जावन ती सगळ्या वैभवान स्थापन जाली.
२१ तेदनां आंतियोकसान देवळांतल्यान हजार आठशें तालेंट काडून उडयले उपरांत, तो देश न्हंयचेर आनी दर्या पांयान वचूंक मेळचो म्हूण आपल्या अभिमानान आंतियोकियाक गेलो आनी ताच्या मनांतलो अभिमान असोच आशिल्लो.
२२ ताणें राष्ट्राक त्रास दिवंक राज्यपाल सोडले: जेरुसलेमांत फिलीप, आपल्या देशा खातीर फ्रीगियन आनी ताका थंय दवरल्ल्या परस चड बर्बर आचार-विचारा खातीर;
२३ आनी गारीझीम हांगा आंद्रोनिकस; आनी ते भायर सगळ्यां परस वायट मेनेलस, जो आपल्या देशांतल्या ज्यू लोकां आड दुस्वास करपी नागरीकांचेर जड हात घालतालो.
२४ ताणें त्या घृणास्पद गटाचो मुखेली अपोलोनियसाक दोन वीस हजार सैन्या वांगडा धाडलो आनी ताका आज्ञा दिली की सगळ्यांत बऱ्या पिरायेंतल्या सगळ्यांक मारून उडोवपाची आनी बायलांक आनी धाकल्या जातींक विकपाची आज्ञा दिली.

२५ जेरुसलेमांत येवन शांती मेळ्ळें म्हण ताणें ज्यू लोकांक पवित्र दीस पाळ्ळें तेन्नां, सब्बाथाच्या पवित्र दिसा मेरेन सोंसलो.
२६ आनी अशे तरेन ताणें सब्बाथाच्या उत्सवाक गेल्या सगळ्यांक मारले आनी शस्त्रां घेवन शारांतल्यान धांवून व्हड लोकांक मारले.
२७ पूण जुदास मक्काबियस हेर णव जाणां वांगडा वा ताचे लागीं रानांत फाटीं सरून दोंगरांनी जनावरांच्या पद्दती प्रमाणें रावले आनी आपल्या पंगडा वांगडा जनावरांच्या पद्दतीन रावले आनी ते प्रदुशणाचो वांटेकार जावचो न्हय म्हणून तांकां सतत वनस्पत खातालो.

अध्याय 6

१ हाचे उपरांत चड काळ राजान अथेन्सांतल्या एका जाण्ट्या मनशाक धाडलो, ज्यू लोकांक आपल्या बापायच्या कायद्यां थावन पयस करुंक आनी देवाच्या कायद्या प्रमाणें जियेवंक ना.
२ जेरुसलेमांतलें देवूळ दूषित करुंक आनी ताका गुरू ऑलिंपियसाचें देवूळ म्हणुंक; आनी तें गारिझिमांत, गुरूच्या परकी लोकांचो राखणदार, जशें तांकां त्या जाग्यार रावपी लोकांची इत्सा आशिल्ली.
३ ह्या दुश्टपणाची येणावळ लोकांक त्रासदायक आनी दुख्खाची आशिल्ली.
४ कित्याक देवूळ दंगल आनी मस्तीन भरिल्लें, ते वेश्या लोकां कडेन खेळटाले आनी पवित्र सुवातींच्या भोंवतणच्या बायलां कडेन संबंद दवरताले आनी ते भायर कायदेशीर नाशिल्ल्या गजालींक हाडटाले.
५ वेदीय अशुध्द वस्तूंनी भरिल्ली, जीं कायद्यान बंदी घाल्या.
६ मनशाक सब्बाथाचे दीस वा पुर्विल्ले उपास पाळप वा आपूण ज्यू अशें म्हणप शक्य नाशिल्लें.
७ राजाच्या जल्माच्या दिसा दर म्हयन्याक तांकां कडू बाध्य करून बळी खावपाक हाडटाले; आनी बॅक्युसाचो उपास दवरलो म्हणटकच ज्यू लोकांक आयव्ही घेवन मिरवणूक करून बॅक्युसाक वचचें पडलें.
८ तशेंच टोलेमीच्या सुचोवण्यां प्रमाण विधर्मी लोकांच्या शेजारच्या शारांनी ज्यू लोकां आड एक हुकूम काडलो.
९ आनी जो कोण विदेशी लोकांच्या शिश्टाचारांक पाळो दिवंक सोदना ताका मरण येवंक जाय. मागीर घडये एका मनशान सद्याचें दुख्ख पळयल्लें आसतलें.
१० कित्याक आपल्या भुरग्यांची सुंता केल्ली दोन बायलो हाडून आयल्यो; तांकां उक्तेपणान शारा भोंवतणीं व्हरून, भुरगीं आपल्या स्तनाक हात घालून वण्टींतल्यान तकलेक सकयल उडयले.
११ आनी फिलीपाक कळ्ळें की सब्बाथाचो दीस गुपीत दवरुंक लागींच्या लेण्यांनी धांवून गेल्ले, ते सगळे एकठांय लासले, कारण तांणी सगळ्यांत पवित्र दिसाच्या मानाक आदार करुंक विवेक केलो.
१२ आतां हें पुस्तक वाचपी लोकांक हांव विनवणी करतां, ह्या संकश्टां खातीर तांकां निराश जावचें न्हय, पूण तीं ख्यास्त नाश करपा खातीर न्हय, पूण आमच्या राष्ट्राक शिस्त दिवपा खातीर अशें मानचें.
१३ कित्याक वायटकारांक चड काळ त्रास सोंसनात, पूण रोखडीच ख्यास्त मेळटा तेन्ना ताच्या व्हडल्या बऱ्यापणाची एक चिन्नां.
१४ कित्याक हेर राश्ट्रां सारकें न्हय, जांकां सर्वेस्पर धीर धरून तांकां ख्यास्त दिवंक सोंसता, तांचो पातक पूर्ण जायसर, तो आमचे कडेन असो वागता.
१५ पातकाच्या उंचायेर पावल्या उपरांत तो आमचो सूड घेवचो न्हय.
१६ आनी ताका लागून तो आमचे कडल्यान केन्नाच आपली दया काडना आनी जरी तो संकश्टांचो ख्यास्त दिता तरी तो आपल्या लोकांक केन्नाच सोडना.
१७ पूण आमी सांगिल्लें हें आमकां शिटकावणी दिवंक जाय. आनी आतां आमी थोड्याच उतरांनी प्रकरणाची घोशणा करपाचेर येतले.
१८ एलेझार हो एक मुखेल शास्त्रज्ञ, जाण्टो आनी बरो मुखामळ आशिल्लो, ताका तोंड उगडपाक आनी दुकराचें मांस खावपाक लायलें.
१९ पूण ताणें अशा घृणास्पद गजालींचो दाग पडून जियेवचे परस वैभवान मरण पसंत करून, तो थुकलो आनी स्वताच्या मनांतल्यान त्रासाक आयलो.
२० जिणेचो मोग चाखूंक मेळनाशिल्ल्या गजालीं आड उबे रावपाक थिरावपी लोकांक येवंक जाय आशिल्लें.
२१ पूण त्या वायट मेजवानीचें काम करपी लोकांनी त्या मनशा कडेन आशिल्ल्या पोरन्या वळखी खातीर ताका कुशीक व्हरून, ताका वापरपाक जाय आशिल्लें मांस हाडून ताका जाय तशें करपाक विनवणी केली राजान आज्ञा केल्ल्या बळींतल्यान घेतिल्लें मांस खाल्लें;
२२ अशें करतना तो मरणांतल्यान सुटका मेळचो आनी तांचे कडेन आशिल्ल्या पोरन्या इश्टागतीक लागून ताका कृपा मेळची.
२३ पूण ताणें बुद्धीन विचार करुंक सुरवात केली, ताची पिराय, आनी ताच्या पुर्विल्ल्या वर्सांचो उत्कृश्टताय, आनी ताच्या करड्या तकलेचो मान, जाचेर आयिल्लो, आनी ताका भुरगेपणांतल्यान सगळ्यांत प्रामाणीक शिक्षण वा चड बरें म्हणल्यार केल्लो पवित्र कायदो आनी देवान दिल्लें, देखून ताणें ते प्रमाणें जाप दिली आनी ताका थडग्यांत धाडपाची इत्सा तांकां रोखडीच दिली.
२४ कित्याक आमची पिराय न्हय, ताणें म्हणलें, खंयच्याच प्रकारान वेशभूषा करप, जाका लागून जायत्या तरणाट्यांक दिसूं येता की एलीझार, तो साठ वर्सांचो आनी धा वर्सांचो, आतां परकी धर्मांत गेला.
२५ आनी अशें म्हज्या पाखंडांतल्यान, आनी थोडो वेळ आनी एक खीण चड जियेवंक सोदतात, तांकां म्हजे कडल्यान फटोवंक जाय आनी म्हज्या जाण्टेपणाचेर म्हाका दाग मेळटा आनी ताका घृणास्पद करतात.
२६ सद्या काळा खातीर हांव मनशां च्या ख्यास्ती थावन सुटलो तरी, जिवो वा मेल्लो, सर्वशक्तिमानाच्या हातांतल्यान सुटका मेळचो ना.
२७ देखून आतां, हें जिवीत बदलून, म्हज्या पिराये प्रमाणें, हांव स्वताक दाखयतलों.
२८ आनी मानाच्या आनी पवित्र कायद्यां खातीर स्वेच्छेनूच आनी धैरान मरपाची एक उल्लेखनीय देख सोडून दिवची. हीं उतरां सांगून तो रोखडोच त्रासांत गेलो.
२९ ताका बरी इत्सा बदलपाक व्हरपी लोकांनी ताका मात्सो आदीं दुस्वासांत घालो, कारण आदीं सांगिल्लीं उलोवपां तांकां दिसता तशें निराश मनांतल्यान भायर सरलीं.
३० पूण तो मारून मरपाक तयार जालो तेन्ना ताणें कुर्कुटायलो आनी म्हणलें: “पवित्र गिन्यान आशिल्ल्या सर्वेस्पराक स्पश्ट जालां की हांव मरणांतल्यान सुटका मेळूंक शकतालो तरी आतां हांव मार खावन कुडींत खर वेदना सोंसतां.” : पूण हांव ताका भियेतां म्हणून हीं कश्ट सोंसून आत्म्यांत बरींच समाधान मानतां.
३१ आनी अशें हो मनीस मेलो, आपलें मरण एक उदात्त धैराची देख आनी सद्गुणाची याद म्हणून सोडून, फकत तरणाट्यांक न्हय, पूण ताच्या सगळ्या राश्ट्राक.

अध्याय 7

१ सात भावांक तांच्या आवय वांगडा धरून राजान कायद्या आड दुकराचें मांस चखपाक लायले आनी तांकां कोरी आनी चाबकान त्रास दिलो.
२ पूण पयली उलयिल्ल्यां मदल्या एका मनशान अशें म्हणलें: "तुमी आमचे कडल्यान कितें मागपाक सोदतात वा कितें शिकपाक सोदतात? आमच्या बापायच्या कायद्यांचो भंग करचे परस आमी मरपाक तयार आसात.
३ तेदनां राजान रागान भरिल्ल्यान, कढई आनी कवटी गरम करपाची आज्ञा दिली.
४ तो रोखडोच तापलो आनी ताणें पयलीं उलयिल्ल्याची जीब कापून उडोवपाची आज्ञा केली आनी ताचे उरिल्ले भाव आनी आवय पळयतना ताच्या आंगाचे शेवट कापून उडोवपाची आज्ञा केली.
५ ताच्या सगळ्या अवयवांनी अशें अपंग जातकच ताणें ताका जिवो आसतना उज्यांत हाडून कढईत तळपाची आज्ञा दिली आनी कढईची वाफ बरी सुवात शिंपडून गेल्ल्यान तांणी एका मनशाक उलो मारलो दुसरो आवय वांगडा दादलेपणान मरपाक अशें म्हणत,
६ सर्वेस्पर देवा आमकां पळेता आनी आमकां खऱ्यांनीच सांत्वन दिता, जशें मोयजेसान आपल्या गितांत सांगलें, ताणें तांकां तोंड दिवन सांगिल्लें, "आनी ताका आपल्या सेवकांनी सांत्वन मेळटलो."
७ ह्या संख्येन पयलो मेलो तेन्ना, दुसर् याक ताका फकाणां करुंक हाडलो आनी केंसांनी ताचे तकलेची कात काडली आनी ताका विचारलें, "तुका पुराय ख्यास्त मेळचे आदीं तुका जेवंक जाय?" तुज्या कुडींतले दरेक अवयव?
८ पूण ताणें आपल्या भाशेंतल्यान जाप दिली आनी म्हणलें: ना, देखून ताकाय पयल्या लोकांक मेळिल्ले भशेन फुडले त्रास मेळ्ळे.
९ निमाणे हांसपाक लागलो तेन्ना ताणें म्हळें: "तुमी रागाच्या सारके आमकां ह्या जिवितांतल्यान काडून उडयतात, पूण संवसाराचो राजा आमकां आपल्या कायद्यां खातीर मेल्ल्या लोकांक सासणाच्या जिवितांत जिवंत करतलो."
१० ताचे उपरांत तिसऱ्या मनशान फकाणां केलो आनी ताका जाय म्हणटकच ताणें आपली जीब काडली आनी ती रोखडीच दादलेपणान हात फुडें धरली.
११ ताणें धैरान म्हणलें: हीं म्हाका सर्गा थावन मेळ्ळीं; आनी ताच्या कायद्यां खातीर हांव तांकां तिरस्कार करतां; आनी ताचे कडल्यान परतून तीं मेळपाची आस्त बाळगता.
१२ त्या तरणाट्याच्या धैराचेर राजा आनी ताचे वांगडा आशिल्ले लोक अजापीत जाले, कित्याक ताणें दुख्खांक कांयच पळयलें ना.
१३ हो मनीस मेलो म्हणटकच चवथ्या मनशाक तशेंच त्रास दिलो आनी काडलो.
१४ तेदना तो मरपाक तयार जालो तेन्ना ताणें अशें म्हणलें: "देवा कडल्यान जिवंत जावपाची आस्त बाळगूंक मनशान मारून उडयल्यार बरें.
१५ उपरांत पांचव्याकय हाडून ताका काडलो.
१६ तेदनां ताणें राजा कडेन पळेलें आनी म्हणलें: तुका मनशांचेर सत्ता आसा, तूं नाशवंत आसा, तुका जाय तें तूं करता; तरी आमचें राष्ट्र देवा कडल्यान सोडून गेलां अशें समजून घेवचें न्हय;
१७ पूण थोडो वेळ राव आनी ताची व्हड शक्त पळय, तो तुका आनी तुज्या संततीक कसो त्रास दितलो.
१८ ताचे उपरांत तांणी सव्याक हाडलो आनी ताणें मरण येवपाक तयार जावन म्हणलें: "कारणा बगर फटोवंक नाकात, कित्याक आमच्या देवा आड पातक केल्ल्यान आमी स्वता खातीर हीं कश्टां भोगतात, देखून आमचेर अजापां जातात."
१९ पूण देवा आड झगडपाक हातांत घेवपी तुका, ख्यास्त नासतना सुटका अशें समजून घेवचें न्हय.
२० पूण आवय सगळ्यां परस अजापीत करपी आनी मानाची याद दवरपा सारकी आशिल्ली, कारण तिणें आपल्या सात पुतांक एका दिसाच्या भितर मारून उडयले तें पळोवन, प्रभूचेर आशिल्ल्या आशेक लागून तिणें तें बऱ्या धैरान जल्म दिलें.
२१ हय, तिणें तांकां दरेकल्याक आपल्या भाशेंतल्यान उलो मारलो, धैराच्या आत्म्यांनी भरिल्लो; आनी दादल्यांच्या पोटान आपले बायलेचे विचार उलो मारून तिणें तांकां म्हणलें.
२२ तुमी म्हज्या पोटांत कशे आयले तें सांगूंक जायना, कित्याक हांव तुमकां उस्वास दिवंक ना आनी जिवीत दिवंक ना आनी तुमच्यांतल्या दरेकल्याचे अवयव हांव तयार करूंक ना;
२३ पूण मनशाची पिळगी घडयल्लो आनी सगळ्या वस्तूंची सुरवात सोदून काडपी संवसाराचो रचणारय आपल्याच दयाळपणान तुमकां परतून उस्वास आनी जिवीत दितलो, जशें तुमी आतां ताच्या कायद्यां खातीर स्वताचो विचार करिनात'. खातीर.
२४ आंतिओकसान आपूण तिरस्कार करपा सारकें समजून आनी धाकटो जिवो आसतनाच ताका निंदा करपा सारकें समजून ताका फकत उतरांनी उलो मारलो ना, पूण ताका गिरेस्त आनी सुखी असोय आश्वासन दिलो मनीस, जर तो आपल्या बापायच्या कायद्यां पासून वळ्ळें जाल्यार; आनी तशेंच तो ताका आपलो इश्ट म्हणून घेवन, वेव्हारांत ताचेर विस्वास दवरतलो.
२५ पूण त्या तरणाट्यान ताचें आयकून घेवंक ना तेन्ना राजान आपले आवयक आपयलो आनी त्या तरणाट्याक ताचो जीव वाटावंक सल्लो दिवचो अशें तिका उलो मारलो.
२६ ताणें तिका जायत्या उतरांनी उलो मारलो आनी तिणें आपल्या पुताक सल्लो दितलों अशें उतर दिलें.
२७ पूण ती ताचे कडेन नमस्कार करून, क्रूर अत्याचारीक तिरस्कार करपाक हांसून, आपल्या देशांतल्या भाशेंत अशें उलयली; हे म्हज्या पुता, तुका म्हज्या पोटांत णव म्हयने जल्म दिलो आनी तुका अशीं तीन वर्सां दिली आनी तुका पोसलो आनी तुका ह्या पिराये मेरेन वाडयलो आनी शिक्षणाचे त्रास सोंसले हाची दया कर.
२८ म्हज्या पुता, हांव तुका विनवणी करतां, सर्ग आनी पृथ्वी आनी तातूंतल्या सगळ्या वस्तूं कडेन पळय आनी देवान तीं नाशिल्ल्या वस्तूं कडल्यान तयार केल्लीं म्हळ्ळें समजून घेवचें; आनी मनीसजातूय तसोच तयार जालो.
२९ ह्या त्रास दिवपी मनशाक भियेवंक नाका, पूण तुज्या भावांक फावो जावन तुजें मरण घे, तुज्या भावांक हांव तुका परतून दयाळपणान घेवंक.
३० ती अजून हीं उतरां उलयताना त्या तरणाट्यान म्हळें: "तुमी कोणाची वाट पळयतात? राजाची आज्ञा हांव पाळचो ना, पूण मोयजेसान आमच्या बापायंक दिल्ल्या कायद्याची आज्ञा पाळटलो.
३१ इब्रानी लोकां आड सगळ्यो वायट घडोवन हाडपी तूं देवाच्या हातांतल्यान सुटचो ना.
३२ कित्याक आमी आमच्या पात्कां खातीर त्रास सोंसतात.
३३ आमच्या शिस्त आनी सुदारणे खातीर जिवो प्रभू आमचेर थोडो वेळ राग आयलो तरी तो आपल्या सेवकां कडेन परतून एकवटीत जातलो.
३४ पूण, हे अभक्त मनीस आनी हेर सगळ्या वायट मनशां मदें तूं, कारणा बगर उबारूंक नाका, आनी अनिश्चीत आशेन उबो रावूंक नाका, देवाच्या सेवकां आड हात उबारूंक नाका.

३५ कित्याक तूं अजून सगळ्यांक पळेवपी सर्वशक्तिमान देवाच्या न्याया थावन सुटलो ना.
३६ कित्याक आमचे भाव, जे आतां थोड्याच काळाक त्रास सोंसले, ते देवाच्या सासणाच्या जिविताच्या करारा खाला मेले, पूण तुका देवाच्या न्याया वरवीं तुज्या अभिमानाची न्याय्य ख्यास्त मेळटली.
३७ पूण हांव म्हज्या भावांक म्हूण आमच्या बापायच्या कायद्यां खातीर म्हजी कूड आनी जिवीत अर्पण करतां आनी देवा कडेन विनवणी करतां की तो बेगीन आमच्या राष्ट्रा कडेन दयाळ जावचो; आनी तुका त्रास आनी त्रासांनी कबूल करुंक जाय, तो एकलोच देव;
३८ आनी म्हज्या आनी म्हज्या भावांनी आमच्या राष्ट्राचेर न्यायान हाडिल्लो सर्वशक्तिमान राग सोंपचो.
३९ राजान' रागान भरिल्ल्यान ताका सगळ्यां परस वायट हातांत दिलो आनी ताची फकाणां जाली म्हण खरपणान घेतलो.
४० तेदनां हो मनीस निर्दोश मेलो आनी आपलो सगळो विस्वास प्रभूचेर दवरलो.
४१ निमाणें पुतां उपरांत आवय मेली.
४२ मुर्तीपुजेच्या मेजवानीं विशीं आनी चड त्रासां विशीं उलयल्यार आतां हें पुरो जावंक जाय.

अध्याय 8

१ तेदनां जुदास मक्काबस आनी ताचे वांगडा आशिल्ले लोक गुप्तपणान शारांनी वचून आपल्या नात्यांतल्या लोकांक आपयले आनी ज्यू धर्मांत रावपी सगळ्यांक घेवन सुमार स हजार मनशांक एकठांय केले.
२ आनी सगळ्यांनी पांयांनी मारून उडयल्ल्या लोकांक पळेवंक, सर्वेस्पराक उलो मारलो; आनी अभक्त मनशांनी अशुध्द केल्ल्या देवळाचीय दया;
३ आनी ताका दया करुंक जाय, खरें भ्रश्ट जाल्लें आनी जमनी बरोबर करुंक तयार जाल्लें शार; आनी ताका रडपी रगत आयकात.
४ आनी निरुपद्रवी अर्भकांचो वायट कत्तल आनी ताच्या नांवा आड केल्लीं निंदा याद करात; आनी दुश्टां आड आपलो दुस्वास दाखयतलो अशें.
५ मकाबेय आपल्या भोंवतणीं रावलो तेन्ना ताका विधर्मी लोकांनी आडावंक शकलो ना, कित्याक सर्वेस्पराचो राग दयाळ जालो.
६ ताका लागून तो अनवळखीपणान आयलो आनी शारां आनी शारां जळोवन उडयलीं आनी सगळ्यांत भरिल्लीं सुवाती आपल्या हातांत घेतलीं आनी आपल्या दुस्मानाचेर जैत मेळयलें आनी पळून गेले.
७ पूण अशा गुप्त यत्नांक ताणें रातचो खासा फायदो घेतलो, ताका लागून ताच्या पवित्रतेचें फळ सगळेकडेन पातळ्ळें.
८ तेदनां फिलीपान पळेलें की हो मनीस थोडो उणो वाडत गेलो आनी ताचे कडेन आनीकय चडांत चड बरें जावंक लागलां, तेन्ना ताणें सेलोसिरिया आनी फिनीश हांगाच्या राज्यपालाक टोलेमियसाक बरयलें, राजाच्या वावराक चड आदार दिवंक.
९ मागीर रोखडोच ताच्या खाशेल्या इश्टां मदलो एक इश्ट पॅट्रोक्लसाचो पूत निकानोर वेंचून काडलो आनी ताणें ताका आपल्या खाला आशिल्ल्या सगळ्या राश्ट्रांतल्या वीस हजारां परस उणे न्हय, ज्यू लोकांची सगळी पिळगी मुळासकट काडून उडोवपाक धाडलो; आनी ताचे वांगडा तो गोर्गियास एक कॅप्टन लेगीत मेळ्ळो, जाका झुजाच्या गजालींनी व्हड अणभव आशिल्लो.
१० तेदनां निकानोरान बंदखणींतल्या ज्यू लोकां कडल्यान इतले पयशे जोडपाक हातांत घेतलो आनी राजान रोमन लोकांक दिवपाचो आशिल्लो दोन हजार तालेंत कर भरचो पडटलो.
११ ताका लागून ताणें रोखडेंच दर्या देगेर आशिल्ल्या शारांनी धाडलो आनी बंदिस्त ज्यू लोकांक विकपाची घोशणा केली आनी तांकां एक तालेंटांत साठशीं कुडीं मेळटलीं अशें उतर दिलें, पूण सर्वशक्तिमान देवा कडल्यान ताचेर जावपी सूड घेवपाची अपेक्षा नासतना.
१२ जेन्नां जुदासाक निकानोराच्या येवपाची खबर आयली आनी ताणें आपल्या वांगडा आशिल्ल्यांक सैन्य लागीं आसा अशें सांगलें.
१३ भियेल्ले आनी देवाच्या न्यायाचेर अविश्वास दवरपी लोक पळून गेले आनी पयस गेले.
१४ दुसऱ्यांनी आपलें उरिल्लें सगळें विकलें आनी तांकां सोडवंक सर्वेस्पराक विनवणी केली.
१५ आनी तां च्या खातीर न्हय जाल्यार, ताणें तांच्या बापाय कडेन केल्ल्या करारां खातीर आनी ताच्या पवित्र आनी वैभवशाली नांवा खातीर, तांकां आपयले.
१६ तेदनां मक्काब्यान आपल्या मनशांक स हजारांक आपयले आनी तांकां दुस्मानाक भियेवन वचूंक नाका आनी तांकां चुकीन आयिल्ल्या राष्ट्रांच्या व्हडल्या लोकांक भियेवंक नाका; पूण दादल्यापणान झुजपाक,
१७ आनी तांणी पवित्र जाग्याक अन्याय करून केल्ली जखम आनी शाराची क्रूर वागणूक, तांची फकाणां करून, तशेंच आपल्या पूर्वजांचो शासन काडून उडोवप, तांचो दोळ्यां मुखार दवरपाक.
१८ कित्याक ते आपल्या शस्त्रांचेर आनी धाडसाचेर विस्वास दवरतात; पूण आमचो विस्वास सर्वशक्तिमानाचेर आसा, जो एकाच वेळार आमचे आड येवपी लोकांक आनी सगळ्या संवसाराकय सकयल उडोवंक शकता.
१९ तशेंच, सनाहेरीबाच्या फुडारपणा खाला एक लाख पंच हजार लोक मेले तेन्ना तांकां कशे आदार मेळ्ळे आनी तांकां कशे सोडयले तें ताणें तांकां सांगलें.
२० बाबिलोनांत गलाती लोकां वांगडा जाल्ल्या झुजा विशीं ताणें तांकां सांगलें, ते चार हजार मॅसिडोनियाकारांक घेवन सगळेच आठ हजार लोक ह्या वेवसायांत आयले आनी मॅसिडोनियाच्या लोकांनी भ्रमित जावन आठ हजारांनी एकशें वीस हजार लोकांचो नाश केलो तांकां सर्गा थावन मेळिल्ल्या आदाराक लागून आनी म्हणून तांकां व्हडली लूट मेळ्ळी.
२१ अशें ताणें तांकां ह्या उतरांनी धाडस करून कायद्या खातीर आनी देशा खातीर मरपाक तयार करून आपल्या सैन्याक चार वांटे केले.
२२ आनी ताच्याच भावांक, दर एका पंगडाचे मुखेली, सायमन, जोसेफ आनी जोनाथन हांकां मेळून दरेकल्याक पंदराशें मनीस दिले.
२३ ताणें एलेझाराक पवित्र पुस्तक वाचूंक नेमलो आनी तांकां हें वाचन उतर दिलें: देवाचो आदार; स्वता पयल्या बॅंडाचें फुडारपण करतालो,
२४ आनी सर्वशक्तिमानाच्या आदारान तांणी आपल्या दुस्मानांक णव हजारां वयर मारले आनी निकानोराच्या सैन्याचो चडसो भाग जखमी केलो आनी अपंग केलो आनी अशें सगळ्यांक पळून गेले;
२५ तांकां विकतें घेवंक आयिल्ले पयशे घेवन तांचो पयस धांवलो, पूण वेळ उणो पडून ते परतले.
२६ कित्याक तो सब्बाथाचो आदलो दीस आशिल्लो आनी ताका लागून ते आतां तांचो फाटोफाट वचूंक शकले नात.
२७ तेदनां तांणी आपलीं शस्त्रां एकठांय करून दुस्मानांक लुटून घेतले उपरांत सब्बाथाच्या सुमाराक व्यस्त रावले आनी त्या दिसा

मेरेन तांकां सांबाळून दवरल्ल्या सर्वेस्पराची व्हडलीशी स्तुती आनी उपकार मानले.
२८ सब्बाथाच्या उपरांत तांणी लुटीचो एक भाग अपंग, विधवा आनी अनाथ भुरग्यांक दिलो आनी उरिल्लो भाग तांणी आपल्या नोकरांक आनी आपल्या नोकरांक वांटून घेतलो.
२९ हें जालें आनी तांणी एक विनवणी केल्या उपरांत, दयाळ प्रभूक ताच्या सेवकां कडेन सदांकाळ समेट करुंक विनवणी केली.
३० तिमोथियस आनी बक्किदेस हांचे वांगडा झुजपी लोकां मदल्यान वीस हजारां परस चड लोकांक मारले, आनी खूब सोंपेंपणान उंच आनी बळगें मेळयलें आनी चड लूट वांटून घेतले आनी अपंग, अनाथ, विधवा, हय. आनी जाण्टे लोकूय, लुटमारांत स्वताचे सारके.
३१ तांणी आपलीं शस्त्रां एकठांय करून तीं सगळीं सोयीस्कर सुवातींनी आनी जेरुसलेमांत हाडिल्ल्या लुटच्या उरिल्ल्या लोकांक काळजीपूर्वक दवरले.
३२ तिमोथेयसाच्या सांगाता आशिल्लो आनी ताणें ज्यू लोकांक जायत्या तरांनी त्रास दिल्ल्या फिलार्केस ह्या वायट मनशाकय मारलो.
३३ ते भायर आपल्या देशांत जैत मेळोवपा खातीर मेजवानी मनयतना तांणी पवित्र दारांक उजो लायिल्ल्या कॅलिस्टीनेसाक लासलो आनी तो ल्हान घरांत पळून गेलो. आनी अशें ताका ताच्या वायटपणाक फावो तें इनाम मेळ्ळें.
३४ ज्यू लोकांक विकतें घेवंक हजार वेपारी हाडून आयिल्ल्या त्या अद्दढ निकानोरा विशीं.
३५ तो प्रभूच्या आदारान तांकां सकयल देंवयलो, तांचो ताणें उणोच हिशोब केलो; आनी आपलें वैभवशाली कपडे घालून, आपलीं पंगडां सोडून, पळून गेल्ल्या नोकराच्या भशेन मध्यभागांतल्यान आंतिओकांत आयलो आनी ताची सैन्याची नाश जाली.
३६ अशें जेरुसलेमांतल्या बंदखणींतल्यान रोमन लोकांक तांचो कर बरो करपाक आपल्याचेर घेतिल्लो ताणें परदेशांत सांगलें की ज्यू लोकांक तांचे खातीर झुजपाक देव आसा आनी ताका लागून तांकां दुखापत जावंक शकना, कारण ते कायदे पाळ्ळे ताणें तीं दिलीं.

अध्याय ९

१ त्याच वेळार आंतिओकस फारसाच्या देशांतल्यान बेइज्जतीन भायर सरलो
२ तो पर्सेपोलिस नांवाच्या शारांत भितर सरलो आनी देवळ लुटपाक आनी शाराक धरपाक गेलो. ताचेर शस्त्रां घेवन आपली राखण करपाक धांवपी लोकांनी तांकां पळून गेले; आनी अशें जालें की आंतिओकस थंयच्या लोकां कडल्यान पळून गेलो आनी लज जावन परतलो.
३ तो एकबतानेक पावलो तेन्नां ताका निकानोर आनी तिमोथीक कितें घडलें तें ताका कळ्ळें.
४ मागीर रागान सुजणें. ताका पळून वचपी लोकांनी ताका केल्ल्या बदनामीचो सूड ज्यू लोकांचो सूड घेवपाचो ताणें विचार केलो. देखून ताणें आपल्या रथकाराक थांबनासतना गाडी चलोवपाची आज्ञा दिली आनी आतां देवाचो न्याय ताच्या फाटल्यान चलता. कित्याक तो जेरुसलेमांत येवन तो ज्यू लोकांचो सादारण पुरपाची सुवात करतलो अशें ताणें अभिमानान उलयिल्लें.
५ पूण सर्वशक्तिमान सर्वेस्पर, इस्राएलचो देव, ताका एक अपुरबायेचो आनी अदृश्य प्लेग मारलो: वा ताणें हीं उतरां उलयता म्हणसर ताचेर उपाय नाशिल्ली आंतकड्यांची वेदना आनी भितरल्या भागांक दुखापत जाली;
६ आनी तें सगळ्यांत न्याय्य, कारण ताणें दुसऱ्या मनशांच्या आंतकड्यांनी जायत्या आनी विचित्र त्रासांनी त्रास दिल्लो.
७ तरी तो आपल्या डींग मारपाक कांयच थांबलो ना, पूण तरी लेगीत तो अभिमानान भरिल्लो, ज्यू लोकांचेर रागान उजो उस्वास घेतलो आनी प्रवास बेगीन करपाची आज्ञा दिली, पूण तो आपल्या रथांतल्यान सकयल पडलो आनी खरपणान व्हरून गेलो ; ताका लागून ताच्या कुडीच्या सगळ्या अवयवांक खूब दुखतालें.
८ आनी अशें मात्शें आदीं दर्याच्या ल्हारांक आज्ञा करुंक, (मनशाच्या अवस्थे परस तो इतलो अभिमान बाळगून) आनी उंच दोंगरांक तुळयेंत वजन करुंक समजल्लो तो आतां जमनीर उडयलो आनी घोड्याचेर बसून व्हरलो , देवाची सगळी प्रगट शक्त दाखोवन.
९ ह्या वायट मनशाच्या आंगांतल्यान किडे उठले आनी तो दुख्खान आनी दुख्खान जियेताना ताचें मांस पडलें आनी ताच्या वासाची गलिच्छताय ताच्या सगळ्या सैन्याक आवाज करताली.
१० आनी मात्सो आदीं सर्गार नखेत्रां मेरेन पावूंक शकता अशें समजल्ल्या मनशाक आपलो असह्य दुर्गंधी व्हरपाक कोणूच सोंसूंक शकलो ना.
११ हांगासर ताणें त्रास सोंसून आपलो व्हडलो अभिमान सोडून देवाच्या त्रासान स्वताक वळखूंक लागलो आनी ताची वेदना दर खिणाक वाडत गेली.
१२ जेन्नां ताका स्वताचो वास टिकूंक शकलो ना तेन्ना ताणें हीं उतरां म्हळें: देवाचो अधीन जावंक जाय आनी मर्णाच्या मनशान देव आसत जाल्यार स्वताचो अभिमानान विचार करचो न्हय.
१३ ह्या दुश्ट मनशान प्रभूकय प्रतिज्ञा केली आनी आतां ताची दया करुंक ना आनी अशें म्हळें.
१४ पवित्र शाराक (ज्या पवित्र शाराक तो जमनी वांगडा दवरपाक आनी सादारण पुरपाची सुवात करपाक बेगीन वतालो) ताका मेकळीक दितलो.
१५ आनी ज्यू लोकां विशीं, जांकां ताणें पुरपाक फावो ना, पूण आपल्या भुरग्यां वांगडा भायर काडून सुकणीं आनी रानवटी जनावरां खावपाक फावो अशें थारायल्लें, तांकां सगळ्यांक अथेन्सांतल्या नागरीकां बरोबर करपाक जाय.
१६ आनी पवित्र देवूळ, जें ताणें लुटून घेतिल्लें, तें बऱ्या दानांनी सजयतालो आनी सगळ्या पवित्र आयदनांक आनीक जायत्या आयदनांनी परतून बांदतालो आनी स्वताच्या येणावळींतल्यान बळींचे शुल्क भरतालो.
१७ हय, आनी तेंय तो स्वता ज्यू जावन रावतालो आनी सगळ्या संवसारांतल्यान वचून देवाचें बळगें जाहीर करतलो.
१८ पूण ह्या सगळ्यां खातीर ताचीं वेदना सोंपली ना, कित्याक देवाचो न्याय्य न्याय ताचेर आयलो, देखून ताची भलायकी निराश जावन ताणें ज्यू लोकांक अशें बरयल्लें पत्र बरयलें, तातूंत विनवणीचें रूप आशिल्लें.
१९ आंतिओकस, राजा आनी राज्यपाल, आपल्या नागरीक बऱ्या ज्यू लोकांक खूब खोस, भलायकी आनी समृध्दी इत्सा करता.
२० तुमी आनी तुमच्या भुर्ग्ािं क बरें जालें आनी तुमचीं कामां तुमच्या समाधानाक मेळ्ळीं जाल्यार, हांव देवाचो खूब उपकार मानतां, सर्गार म्हजी आस्त बाळगून.
२१ म्हजे विशीं हांव दुबळो आशिल्लो, नाजाल्यार तुजो मान आनी बरी इत्सा इराणी थावन परतून येवन, खर दुयेंसाक घेवन, सगळ्यांची सादारण सुरक्षेची जतनाय घेवप गरजेचें अशें म्हाका दिसलें.

२२ म्हज्या भलायकेचेर अविश्वास दवरून न्हय, पूण ह्या दुयेंसांतल्यान सुटपाची व्हड आस्त बाळगून.
२३ पूण हें मतींत घेतल्यार म्हज्या बापायन लेगीत, खंयच्या वेळार ताणें उंचल्या देशांनी सैन्य व्हेलो. उत्तराधिकारी नेमलो, २.
२४ अपेक्षे उरफाटें कितेंय घडलें वा कसलीच दुख्खाची खबर आयली जाल्यार, राज्य कोणाक उरल्या तें जाणून घेवन, त्या देशांतले लोक त्रास जावंक शकचे नात.
२५ परत, म्हज्या राज्याचे शिमेचे आनी शेजारी आशिल्ले राजकुंवर संदांची वाट पळयतात आनी घडणूक कितें जातली हाची अपेक्षा कशी करतात हाचो विचार करात. हांवें म्हज्या पुताक आंतिओकसाचो राजा नेमला, जाका हांव चड करून तुमच्यांतल्या जायत्या जाणांक हातांत दितालो आनी ताची तोखणाय करतालो, जेन्ना हांव उंच प्रदेशांनी चडलो. ताका हांवें अशें बरयलां.
२६ देखून हांव तुमकां मागणें करतां आनी विनंती करतां की हांवें तुमकां सामान्यपणान आनी खासा करून केल्ले फायदे याद दवरात आनी दरेकलो अजूनय म्हजे कडेन आनी म्हज्या पुताक विस्वासू उरतलो.
२७ कित्याक तो म्हजें मन समजून घेतल्यार तुज्या इत्सेक अनुकूलपणान आनी कृपा करून पालव दितलो अशें म्हाका खात्री आसा.
२८ अशे तरेन खून करपी आनी निंदा करपी मनशाक हेर मनशांक विनवणी केल्ल्या प्रमाणें चड त्रास सोंसून दोंगरांतल्या परकी देशांत ताका दुख्खान मरण आयलें.
२९ ताचे वांगडा वाडल्लो फिलीप ताची कूड व्हरून व्हरून गेलो आनी तोय आंतिओकसाच्या पुताक भियेवन इजिप्तांत टॉलेमियस फिलोमेतोरा कडेन गेलो.

अध्याय १०

१ माकाबेस आनी ताच्या पंगडान, सर्वेस्परान तांकां मार्गदर्शन करून देवूळ आनी शार परतून मेळयलें.
२ पूण विधर्मी लोकांनी उक्त्या रस्त्यार बांदिल्लीं वेदी आनी तशेंच कॅपेलां तांणी मोडून उडयलीं.
३ देवूळ निवळ करून तांणी दुसरी वेदी तयार केली आनी फातर मारून तातूंतल्यान उजो काडलो आनी दोन वर्सां उपरांत बळी दिलो आनी धूप, दिवे आनी भाकरी घाली.
४ तें जालें तेन्नां ते सपाट पडले आनी आपूण आनीक अशा संकश्टांत येवंक नाका म्हूण सर्वेस्पराक विनवणी केली; पूण तांणी ताचेर आनीक पातक केलें जाल्यार तो स्वता तांकां दयाळपणान शिस्त दितलो आनी तांकां निंदा करपी आनी बर्बर राश्ट्रांक दिवंक ना.
५ परकी लोकांनी देवूळ अशुध्द केलें त्याच दिसा, त्याच म्हयन्याच्या पांचवीसाव्या दिसा, म्हणल्यार कास्लेय, देवूळ परतून शुध्द जालें.
६ आनी दोंगरांनी आनी गुहेंत जनावरांच्या भशेन भोंवताले तेन्नां ते तंबूची परब मनयल्लीं म्हळ्ळें याद करून ते आठ दीस खोशीन पाळ्ळे.
७ ते खातीर तांणी फांटे, सोबीत फांटे आनी ताडयो उबारून आपली सुवात निवळ करपाक तांकां बरी येस मेळयल्ल्या मनशाक स्तोत्रां गायलीं.
८ दर वर्सा सगळ्या ज्यू राष्ट्राक ते दीस पाळचे अशें तांणी एक नेम आनी फरमान थारायलें.
९ एपिफेनीस नांवाच्या आंतिओकाचो शेवट होच जालो.
१० आतां आमी ह्या वायट मनशाचो पूत आंतिओकस युपोटराचीं कर्तुबां सांगतलीं आनी झुजांतलीं संकश्टां थोड्या वेळान एकठांय करतलीं.
११ तेदनां तो मुकुटा कडेन पावलो तेन्ना ताणें एका लिसियासाक आपल्या राज्याच्या वेव्हाराचेर नेमलो आनी ताका सेलोसिरिया आनी फिनीश हांगा आपलो मुखेल राज्यपाल नेमलो.
१२ कित्याक मॅक्रॉन नांवाचो टोलेमियस, ज्यू लोकांचेर केल्ल्या वायटाक लागून तांकां न्याय करुंक चड पसंत करून, तांचे कडेन शांतताय दवरपाचो यत्न केलो.
१३ ते उपरांत राजाच्या इश्टां कडल्यान युपोटराच्या मुखार आरोप केलो आनी तो सायप्रस सोडून गेलो म्हणून दर एका उतरांनी देशद्रोही आपयलो, की फिलोमेटरान ताका सोंपयतना आंतिओकस एपिफेनीसाक गेलो आनी तो खंयच्याच मानाच्या जाग्यार ना हें पळोवन तो इतलो निराश जालो , ताणें स्वताक विखारी पदार्थ दिवन मरण आयलें अशें.
१४ पूण गोर्गियास शेतांचो राज्यपाल जालो तेन्ना ताणें सैनिकांक भाड्यान घेतले आनी ज्यू लोकां कडेन सतत झुजाक पोसवण दिली.
१५ आनी ते उपरांत इदुमी लोकांनी आपल्या हातांत सगळ्यांत चड वसूल करून ज्यू लोकांक रावपाक दवरले आनी जेरुसलेमांतल्यान धांवडावन घाल्ल्या लोकांक घेवन ते झुजाक पोसपाक लागले.
१६ तेदनां मक्काब्या वांगडा आशिल्ल्या लोकांनी विनवणी केली आनी देवाक आपलो आदार करुंक जाय म्हूण विनवणी केली. आनी अशें ते इदुमी लोकांच्या किल्ल्यांचेर हिंसाचारान धांवले.
१७ तांचेर खर हल्लो करून, तांणी धरणां जिखून वण्टीचेर झुजपी सगळ्यांक पयस दवरले आनी तांच्या हातांत पडपी सगळ्यांक मारले आनी वीस हजारां परस उण्या लोकांक मारले.
१८ आनी णव हजारां परस उणे नाशिल्ले कांय जाण एकठांय पळून गेले आनी तांकां वेढा सांबाळपाक सोयीचीं सगळीं वस्तू आशिल्लीं.
१९ मकाब्यान सायमन आनी जोसेफ, जॅकी आनी ताचे वांगडा आशिल्ले तांकां वेढा घालपाक पुरो आनी ताच्या आदाराची चड गरज आशिल्ल्या सुवातींनी गेलो.
२० सायमनाच्या सांगाता आयिल्ल्या लोकांक लोभान व्हरून, वाड्यांतल्या कांय जाणांक पयशांनी समजून घेतले आनी सत्तर हजार ड्रॅकम घेवन कांय जाणांक सुटले.
२१ पूण मॅकाबियसाक कितें जालें तें सांगतकच ताणें लोकांच्या राज्यपालांक एकठांय आपयलो आनी तांणी आपल्या भावांक पयशांनी विकले आनी दुस्मानाक तांचे आड झुजपाक मुक्त केल्यात असो आरोप केलो.
२२ तेदनां ताणें देशद्रोही मेळिल्ल्यांक मारून उडयले आनी रोखडेंच ते दोन वाडे घेतले.
२३ हातांत घेतिल्ल्या सगळ्या गजालींनी ताणें आपल्या शस्त्रां कडेन बरो यश मेळोवन दोन होल्डांत वीस हजारां परस चड लोकांक मारले.
२४ आशिया खंडांतल्यान थोड्याच न्हय तर परकी सैन्याची व्हडलीशी आनी घोडे एकठांय करून ज्यू लोकांनी ताचे आदीं जैत मेळयल्लो तिमोथियस ज्यू लोकांक शस्त्रांचो बळगें घेवन धरता अशें आयलो.
२५ पूण तो लागीं पावलो तेन्नां मक्काब्या वांगडा आशिल्ले लोक देवाक मागणें करुंक वळले आनी तकलेर मातयेची शिंपडली आनी बोटीच्या कपड्यान आपल्या कमरांक बांदले.

२६ आनी वेदीच्या मुळसांत पडून, कायद्यान सांगिल्ल्या प्रमाणें, तांकां दया करुंक, तांच्या दुस्मानाक दुस्मान जावंक आनी तांच्या विरोधकांक विरोध करुंक विनवणी केली.
२७ मागणें केल्या उपरांत ते आपलीं शस्त्रां घेवन शारा थावन फुडें गेले आनी दुस्माना लागीं पावतकच ते एकटेच रावले.
२८ सुर्यान नवो उदेलो आनी दोगांक जोडले; एक भाग आपल्या सद्गुणा वांगडाच आपल्या येसस्वीपणाची आनी जैताची प्रतिज्ञा करपा खातीर प्रभूकय आलाशिरो घेता: दुसरे वटेन आपलो राग आपल्या झुजाचो फुडारी करता
२९ पूण झूज बळवंत जातकच सर्गा थावन दुस्मानांक भांगराच्या लामांनी घोड्याचेर बसून पांच सोबीत मनीस दिसले आनी तातूंतले दोन जाण ज्यू लोकांक फुडाकार दिलो.
३० आनी मॅकाबेसाक तांच्या मधें धरलो आनी ताका सगळ्या वटांनी शस्त्रां धांपलो आनी ताका सुरक्षीत दवरलो, पूण दुस्माना आड बाण आनी वीज मारले आनी कुड्डेपणांत आनी संकश्टान भरिल्ल्यान तांकां मारले.
३१ पांयतणां वीस हजार पांचशें आनी सशें घोड्यार बसपी लोकांक मारले.
३२ तिमोथियोक तो गावरा नांवाच्या एका खूप खड्ड्यांत पळून गेलो, थंय चेरियास राज्यपाल आशिल्लो.
३३ पूण मक्काब्या वांगडा आशिल्ल्या लोकांनी चार दीस धैरान त्या किल्ल्याक वेढा घालो.
३४ आनी भितरले लोक त्या जाग्याच्या बळग्याचेर विस्वास दवरून, चड निंदा करताले आनी वायट उतरां उलयताले.
३५ तरी पांचव्या दिसा सुरवेच्या काळांत मकाबसाच्या पंगडातल्या वीस तरणाट्यांनी निंदा केल्ल्यान रागान पेटून वण्टीचेर दादलेपणान मारलो आनी खर धैरान मेळिल्ल्या सगळ्यांक मारले.
३६ भितरल्या लोकां कडेन व्यस्त आसतना हेर लोकांनीय तांच्या फाटल्यान चडून गोपुरां जळयलीं आनी उजो लायून निंदा करप्यांक जिवें लासले. आनी हेरांनीं दारां फोडून उडून उरिल्लीं सैन्यांत घेवन शार आपल्या हातांत घेतलें.
३७ एका खड्ड्यांत लिपून आशिल्ल्या तिमोथेयस आनी ताचो भाव केरियास आनी अपोलोफेनीसा वांगडा मारले.
३८ हें जालें तेन्नां तांणी स्तोत्रां आनी उपकार मानून सर्वेस्पराची स्तुती केली, ताणें इस्त्रायला खातीर इतलीं व्हडली कामां केल्लीं आनी तांकां जैत मेळयलें.

अध्याय 11

१ ताचे उपरांत चड काळ नासतना राजाचो राखणदार आनी मामेभयण लिसियास, जोय कामां सांबाळटालो, ताणें केल्ल्या गजालीं खातीर खूब नाराजगी जाली.
२ आनी सगळ्या घोड्यार बसपी लोकां वांगडा सुमार साठ हजार लोक एकठांय करून तो शार विदेशी लोकांचो रावपाचो विचार करून ज्यू लोकां आड आयलो.
३ आनी देवळाचो फायदो, विधर्मी लोकांच्या हेर कॅपेलांचो फायदो मेळोवपाक आनी दर वर्सा मुखेल याजकत्व विकपाक लावंक.
४ देवाच्या बळग्याचो विचार करिनासतां पूण ताच्या धा हजार पांयदळां, ताच्या हजारांनी घोड्यार बसपी आनी ताच्या साठ हत्तीं कडेन उबो रावलो.
५ तेदनां तो जुदेयाक पावलो आनी बेत्सूरा शाराक लागीं पावलो, तें शार जेरुसलेम थावन सुमार पांच फर्लांग पयस आशिल्लें आनी ताका खर वेढा घालो.
६ मकाब्या वांगडा आशिल्ल्या लोकांनी ताणें न्हंयांक वेढा घालता हें आयकून, तांणी आनी सगळ्या लोकांनी विलाप करून आनी दुकां व्हांवून सर्वेस्पराक विनवणी केली की, इस्त्रायलाक सोडवंक एक बरो देवदूत धाडचो.
७ तेदनां मक्काब्यान सगळ्यांत पयलीं शस्त्रां घेतलीं आनी आपल्या भावांक आदार करुंक आपूण आपल्या वांगडा धोक्यांत घालतले अशें दुसऱ्याक सांगलें.
८ जेरुसलेमांत आसतना घोड्याचेर बसून एक धवो कपडो घालून भांगराच्या शस्त्रां हालोवन तांकां दिसलो.
९ मागीर तांणी सगळ्यांनी मेळून दयाळ देवाची स्तुती केली आनी काळजी घेतली की ते फकत मनशां कडेन झुजपाक न्हय, पूण चडशा क्रूर जनावरांक आनी लोखणाच्यो वण्टी भितर सरपाक तयार आशिल्ले.
१० अशे तरेन ते आपल्या शस्त्रां घालून सर्गा थावन एक सहाय्यक घेवन मुखार सरले, कित्याक सर्वेस्पर तांचेर दयाळ जालो
११ शींवां भशेन दुस्मानाचेर वार करून इकरा हजार पांयदळ आनी सोळाशें घोड्यार बसपी लोकांक मारून उडयले आनी हेर सगळ्यांक पळून गेले.
१२ तातूंतले जायते जाण जखमी जावन नग्न पळून गेले; आनी लिसियास लजयेन पळून गेलो आनी अशें सुटलो.
१३ तो समजदार मनीस जावन, आपूण कितलें लुकसाण जालें तें आपल्या वांगडा उडयतालो आनी सर्वशक्तिमान देवान तांकां आदार केल्ल्यान, इब्रानी लोकांक जैत मेळोवंक मेळचें ना अशें समजून, ताणें तांकां धाडलो.
१४ आनी सगळ्यो वाजवी अटी मान्य करुंक तांकां समजायले आनी राजाक समजावन दितलों की तांकां इश्ट जावंक जाय.
१५ तेदनां मक्काब्यान सगळ्यांच्या बऱ्याची जतनाय घेवन लिसियासाची इत्सा केल्ल्या सगळ्या गजालींक मान्यताय दिली; आनी ज्यू लोकां विशीं मॅकाबेसान लिसियासाक जें कितें बरयलें तें राजान तें मान्य केलें.
१६ कित्याक लिसियासा थावन ज्यू लोकांक बरयल्लीं पत्रां: लिसियास ज्यू लोकांक नमस्कार करता.
१७ तुज्या थावन धाडल्ल्या जुांव आनी अबसोलोमान म्हाका मान्य केल्ली याचिका दिली आनी तातूंतल्या आशयाची विनंती केली.
१८ देखून राजाक सांगपाक जाय आशिल्लीं खंयचींय गजाली हांवें सांगल्यांत आनी ताणें जाय तितलेंच दिला.
१९ आनी मागीर तुमी राज्याक निश्ठावान दवरतले जाल्यार, हांव तुमच्या बऱ्याचें साधन जावपाचोय यत्न करतलों.
२० पूण ह्या आनी म्हजे कडल्यान आयिल्ल्या हेरांक हांवें आज्ञा दिल्या की तुमचे कडेन संवाद सादचो.
२१ तुमी बरें जावचें. शंबर अठ्ठाळीस वर्स म्हळ्यार डियोसकोरिन्थियस म्हयन्याचो चार विसावो दीस.
२२ राजाच्या पत्रांत हीं उतरां आशिल्लीं: आंतियोकस राजा आपल्या भाव लिसियासाक नमस्कार करता.
२३ आमचो बापूय देवां कडेन अणकारीत जाल्यान, आमच्या राज्यांत आशिल्ले लोक शांतपणान रावचे, दरेकल्यान आपल्या कामां कडेन लक्ष दिवपाची आमची इत्सा आसा.
२४ ज्यू लोक आमच्या बापायक विदेशी लोकांच्या रिती प्रमाणें हाडपाक संमती दिवंक नाशिल्ले, पूण आपलीं जिवीत पद्दत पाळ्ळीं, ताका लागून आमी तांकां सोडून दिवंक सोदतात हें आमी समजतात स्वताच्या कायद्या प्रमाण जगतात.
२५ देखून आमचें मत आसा की हें राष्ट्र सुशेगाद मेळटलें आनी तांकां तांचें देवूळ परतून बांदपाचें थारायलां, जाका लागून ते आपल्या पूर्वजांच्या रिती प्रमाणें जियेवंक शकतले.
२६ ताका लागून तुमी तांकां धाडून तांकां शांती दिवंक बरें, जेन्ना तांकां आमच्या मनाची खात्री जातली तेन्ना तांकां बरी सांत्वन मेळटली आनी सदांच आपल्या कामांत खोशीन वचूंक मेळटलें.

२७ राजान ज्यू राष्ट्राक बरयल्लें पत्र अशें: आंतिओक राजा मंडळाक आनी उरिल्ल्या ज्यू लोकांक नमस्कार धाडटा.
२८ तुमचें बरें जालें जाल्यार आमची इत्सा आसा; आमचीय भलायकी बरी आसा.
२९ तुमची इत्सा घरा परतून तुज्याच कामाक पाळपाची इत्सा आसा अशें मेनेलासान आमकां कळयलें.
३० देखून जे लोक वचतले तांकां क्सॅन्थिकसाच्या तीसव्या दिसा मेरेन सुरक्षीतपणान वागपाक मेळटलें.
३१ ज्यू लोक आदले भशेन आपले तरेचे जेवण आनी कायदे वापरतले; आनी अज्ञानान केल्ल्या गजालीं खातीर तातूंतल्या खंयच्याच एका मार्गान कसल्याच प्रकारान छळ करचो ना.
३२ तुका सांत्वन मेळोवंक हांव मेनेलासाकय धाडला.
३३ तुमकां बरें जावचें. शंबर अठ्ठाळीसव्या वर्सा आनी क्सॅन्थिकस म्हयन्याच्या पंदराव्या दिसा.
३४ रोमन लोकांनीय तांकां एक पत्र धाडलें, तातूंत हीं उतरां आशिल्लीं: क्विंटस मेम्मीयुस आनी टायटस मॅनलियुस, रोमनांचे राजदूत, ज्यू लोकांक नमस्कार करतात.
३५ राजाच्या मामेभयणीन लिसियान जें कितें दिल्लें तें आमींय खोशी जातात.
३६ पूण ताणें राजाक सांगिल्ल्या गजालीं विशीं तुमी सांगल्या उपरांत, रोखडोच एकल्याक धाडून, तुमकां जाय तशें आमी सांगूंक जाय, कित्याक आमी आतां आंतियोकयाक वचपाचे आसात.
३७ देखून तुजें मन कितें आसा तें आमकां कळचें म्हणून कांय जाणांक वेगान धाड.
३८ निरोप घेवप. ह्या शंबर आठचाळीसव्या वर्सा, क्सॅन्थिकस म्हयन्याच्या पंदराव्या दिसा.

अध्याय 12

१ हे करार जाले उपरांत लिसिया राजा कडेन गेलो आनी ज्यू लोक आपल्या शेतकामाचेर आशिल्ले.
२ पूण जायत्या सुवातींच्या राज्यपालां मदीं तिमोथियस आनी जेनेयसाचो पूत अपोलोनियस, तशेंच हिरोनिमस आनी डेमोफोन आनी तांचे भायर सायप्रसाचो राज्यपाल निकानोर तांकां शांत रावपाक आनी शांतपणान रावपाक दिवंक नाशिल्ले.
३ जोप्पाच्या मनशांनीय अशें अभक्त कर्तुब केलें, तांकां कसलोच त्रास जावंक ना अशें म्हणत, आपल्या बायलांक आनी भुरग्यां सयत तांणी तयार केल्ल्या बोटींनी वचपाक मागणें केलें.
४ तांणी शाराच्या सादारण आदेशा प्रमाणें तें मान्य केलें, आनी तांकां कांयच दुबाव ना, पूण खोलांत वचून तांकां दोनशें परस उण्या प्रमाणांत बुडयले.
५ जुदासान आपल्या देशांतल्या लोकां कडेन केल्ल्या क्रूरपणाची खबर आयकून आपल्या वांगडा आशिल्ल्यांक तांकां तयार करपाची आज्ञा दिली.
६ नितीमान न्यायाधीश देवाक आपोवन, ताणें आपल्या भावांच्या खून करप्यां आड आयलो आनी रातच्या वेळार आलाशिरो जळयलो आनी बोटींक उजो लायलो आनी थंय पळून गेल्ल्या लोकांक ताणें मारले.
७ शार बंद जातकच तो फाटीं सरलो, जोप्पा शारांतल्या सगळ्यांक मुळासकट काडून उडोवपाक परत येतलो.
८ पूण जमनी लोकांनी आपल्या मधें रावपी ज्यू लोकां कडेन तशें करपाची इत्सा आसा हें आयकून.
९ तो रातच्या वेळार जमनी लोकांचेरूय आयलो आनी आलाशिऱ्याक आनी नौदलाक उजो लायलो आनी जेरुसलेम दोनशें चाळीस फर्लांग पयस आशिल्ल्या उज्याचो उजवाड दिसलो.
१० थंयच्यान णव फरलांग पयस वचून तिमोथियसा कडेन वचून पांच हजारां परस उणे मनीस पांयान आनी अरबी लोकांचो पांचशें घोड्याचेर बसलो.
११ तेदनां खूब खर झूज जालें; पूण जुदासाच्या कुशीक देवाच्या आदारान जैत मेळ्ळें; देखून अरबस्तानांतल्या भटक्यांनी जैत मेळोवन जुदासाक गोरवां दिवपाचें आनी हेर तरेन ताका खोशी करपाचें दोनूय उतर दिवन शांततायेची विनंती केली.
१२ तेदनां जुदासान तांकां जायत्या गजालींनी फायदो जातलो अशें समजून तांकां शांती दिली.
१३ तो वण्टींनी कुशीक बांदिल्ल्या आनी विंगड विंगड देशांतले लोक रावतात त्या एका बळग्या शाराक पूल करपाक लागलो; आनी ताचें नांव कॅस्पीस आशिल्लें.
१४ पूण तातूंतल्या लोकांनी वण्टींच्या बळग्याचेर आनी अन्नधान्याचेर इतलो विस्वास दवरलो की ते जुदासा वांगडा आशिल्ल्या लोकां कडेन अशिक्षीत वागले, गाळी घालताले आनी निंदा करताले आनी उलोवंक जायनातल्लीं उतरां उलयताले.
१५ ताका लागून जुदासान आपल्या पंगडा वांगडा संवसाराच्या व्हडल्या प्रभूक उलो मारून, जोशूवाच्या काळार मेढरां वा झुजारी इंजिन नासतना जेरिकोक उडयलो.
१६ आनी देवाच्या इत्से प्रमाणें शार घेतलें आनी उलोवंक जायना अशें कत्तल केलें, ताका लागीं दोन फर्लांग रुंद आशिल्लें तळें भरून गेल्लें तळें रगतान व्हांवताना दिसलें.
१७ तेदनां थंयच्यान सातशें पन्नास फरलांग पयस वचून तुबीनी नांवाच्या ज्यू लोकां कडेन चराकाक पावले.
१८ पूण तिमोथेयाक ताका त्या जाग्यार मेळूंक ना, कित्याक तो कांयच धाडचे आदीं थंयच्यान भायर सरलो.
१९ पूण मॅकाबेयसाच्या सेनापती मदले दोसिथियस आनी सोसिपातेर भायर सरून तिमोथियसान किल्ल्यांत सोडून दिल्ल्या धा हजार मनशां परस चड लोकांक मारले.
२० आनी मकाबेसान आपल्या सैन्याक पंगडांनी वळवळून तांकां पंगडांचेर बसयलो आनी तिमोथेयसाचेर गेलो, ताचे भोंवतणी एक लाख वीस हजार पांयदळ आनी दोन हजार पांचशें घोड्याचे सैनिक आशिल्ले.
२१ तिमोताक जुदासाच्या येवपाची खबर मेळ्ळी म्हणटकच ताणें बायलांक आनी भुरग्यांक आनी हेर सामानांक कार्निओन नांवाच्या किल्ल्यांत धाडले, कारण सगळ्या सुवातींच्या संकश्टाक लागून शाराक वेढा घालप कठीण आनी येवपाक कठीण आशिल्लें .
२२ पूण ताचो पयलो पंगड जुदासाक नदरेक आयलो तेन्नां सगळें पळेवपी मनशाच्या दर्शनाक लागून दुस्मान भियेवन आनी भियेवन पळून गेले, एकलो ह्या वाटेर धांवतालो, दुसरो त्या वाटेर धांवतालो, जाका लागून तांकां जायते फावटीं दुखापत जाली स्वताच्या मनशांचो आनी स्वताच्या तलवारींच्या तोंकांनी जखमी केल्लो.
२३ जुदासान तांचो फाटोफाट वचपाक खूब यत्न केलो आनी त्या वायट दुख्खी लोकांक मारून उडयलो आनी तातूंतल्या सुमार तीस हजार मनशांक मारले.
२४ तिमोथेयस स्वता दोसिथियस आनी सोसिपातेर हांच्या हातांत पडलो आनी ताणें ताका आपल्या जिवा वांगडा सोडपाक खूब युक्तीवाद केलो, कारण ताचे कडेन जायते ज्यू आवय-बापूय आनी कांय जाणांचे भाव आशिल्ले, जे जर तांणी सोडले जाल्यार ताका मरणामेरेन, ताका मानूंक फावना.
२५ तेदनां ताणें कबलाती प्रमाणें, आपूण तांकां दुखापत करिनासतना परतून हाडटलो अशें जायत्या उतरांनी तांकां

आश्वासन दिले उपरांत, तांणी ताका आपल्या भावांक वाचवंक सोडलो.
२६ तेदनां मक्काब्यान कार्निओन आनी अतरगातीच्या देवळांत वचून थंय पांच वीस हजार लोकांक मारले.
२७ पळून वचून तांकां नाश केल्या उपरांत जुदासान सैन्याक एफ्रोना कडेन व्हेलें, जें एक बळिश्ट शार, जंय लिसियास रावतालो आनी विंगड विंगड राश्ट्रांची व्हडली गर्दी आनी बळिश्ट तरणाट्यांनी वण्टींची राखण केली आनी तांची बरी राखण केली तशेंच इंजिन आनी बाण हांचीय व्हड तजवीज आशिल्ली.
२८ पूण जुदास आनी ताच्या पंगडान आपल्या बळग्यान आपल्या दुस्मानांचें बळगें मोडपी सर्वशक्तिमान देवाक आपयले उपरांत तांणी शार जिखून भितरल्या पंचवीस हजार लोकांक मारले.
२९ थंयच्यान ते जेरुसलेमा थावन सशें फर्लांग अंतराचेर आशिल्ल्या सिथोपोलिसाक गेले.
३० पूण थंय रावपी ज्यू लोकांनी गवाय दिली की, स्किथोपोलिटन लोकांनी तांकां मोगान वागले आनी तांचो संकश्टाच्या वेळार तांकां दयाळपणान विनवणी केली.
३१ तांकां उपकार मानून तांकां उपकार मानले आनी सप्तकांचो सण लागीं पावतकच ते जेरुसलेमांत पावले.
३२ पॅन्टेकोस्ट नांवाच्या उत्सवा उपरांत ते इदुमियाचो राज्यपाल गोर्गियास आड गेले.
३३ ते तीन हजार पांयदळ आनी चारशें घोड्यार बसून भायर सरलो.
३४ आनी घडलें की तांच्या एकठांय झुजांत थोडे ज्यू लोकांक मारले.
३५ त्या वेळार घोड्याचेर बसून आशिल्लो आनी एक बळिश्ट मनीस दोसिथियस हो गोर्गियासाचेर आशिल्लो आनी ताचो कोट धरून ताका जबरदस्तीन ओडलो; आनी त्या शापित मनशाक जिवो व्हरपाक सोदतालो तेन्ना ताचेर येवन थ्रेसियाचो एक घोड्यार बसून ताच्या खांदार मारलो आनी गोर्गियास मारिसा कडेन पळून गेलो.
३६ गोर्गियास बरोबर आशिल्ले लोक बरोच तेंप झगडून थकले उपरांत जुदासान प्रभूक आपयलो आनी तो आपलो आदार आनी झुजाचो मुखेली म्हूण दाखोवंक.
३७ आनी तें सांगून ताणें आपल्या भाशेंतल्यान सुरवात केली आनी मोठ्या आवाजान स्तोत्रां गायलीं आनी गोर्गियाच्या मनशांचेर बेजारून धांवून तांकां पळून उडयले.
३८ जुदासान आपलीं सैन्या एकठांय करून ओडोल्लम शारांत आयलो आनी सातव्या दीस येतकच ते रिती प्रमाण शुध्द जाले आनी त्याच जाग्यार सब्बाथ पाळ्ळे.
३९ उपरांतच्या दिसा, कामाक लागले प्रमाण, जुदास आनी ताचो पंगड मारून उडयल्ल्या लोकांचीं मडीं घेवन तांकां तांच्या नात्यांतल्या लोकां वांगडा तांच्या बापायच्या थडग्यांत पुरपाक आयले.
४० आतां ज्यू लोकांक कायद्यान बंदी घाल्लीं जमनी लोकांच्या मूर्तीं खातीर पवित्र केल्लीं वस्तू मेळ्ळीं. मागीर दरेकल्याक दिसलें की तांकां मारून उडोवपाचें कारण हें.
४१ आतां सगळे मनीस लिपून दवरल्लीं वस्तू उगडून दवरल्ल्या नितीमान न्यायाधीशाच्या सर्वेस्पराची स्तुती करतात.
४२ मागणें करुंक लागले आनी ताणें केल्लें पातक पुरायपणान याद जावंक ना म्हण ताका विनवणी केली. ते भायर त्या उदात्त जुदासान लोकांक पातकांतल्यान पयस रावपाक उलो मारलो, कारण तांकां मारून उडयल्ल्या लोकांच्या पात्कां खातीर घडिल्लीं गजाली तांच्या दोळ्यां मुखार दिसलीं.
४३ दोन हजार ड्रॅक रुप्याची एकठांय येवन ताणें ती जेरुसलेमांत पातक बळी अर्पण करुंक धाडली.
४४ कित्याक ताका मरण आयिल्ले लोक जिवंत जावंक शकतले अशी आस्त नासली जाल्यार मेल्ल्या मनशां खातीर मागणें करप फायद्याचें आनी व्यर्थ आसतलें.
४५ आनी देवाक भक्तीमान मेल्ल्या लोकां खातीर व्हडली कृपा दवरल्या हें ताका कळ्ळें आनी तो एक पवित्र आनी बरो विचार आशिल्लो. ते उपरांत ताणें मेल्ल्या मनशां खातीर समेट केलो, तांकां पातकांतल्यान सुटका मेळोवंक.

अध्याय 13

१ शंबर चाळीसव्या वर्सा जुदासाक कळ्ळें की, आंतियोकस युपतोर व्हड बळग्यान जुदेयांत येतलो.
२ ताचे वांगडा ताचो राखणदार आनी ताच्या वेव्हाराचो राज्यकर्तो लिसियास, तातूंतल्या एकल्याक ग्रीक पांयदळांचो एक शंबर धा हजार आनी घोड्यार बसपी पांच हजार तीनशें आनी दोन वीस हत्ती आनी तीनशें रथ आशिल्ले हुक करतात.
३ मेनेलसानय तांचे वांगडा मेळून आंतिओकसाक व्हड फटकोपणान प्रोत्साहन दिलें, देशाची राखण करपा खातीर न्हय, पूण ताका राज्यपाल केला अशें समजून.
४ पूण राजांच्या राजान आंतिओकसाचें मन ह्या वायट दुख्खी मनशाचेर हालयलें आनी लिसियासान राजाक कळयलें की हो मनीस सगळ्या दुश्टांक कारणीभूत आसा, देखून राजान ताका बेरियाक हाडून ताका मारपाची आज्ञा दिली, जशें पद्दत त्या जाग्यार आसा.
५ त्या जाग्यार पन्नास हात उंचायेचो एक गोपुर आशिल्लो, तो भस्म भरून आशिल्लो आनी तातूंत एक वाटकुळें वाद्य आशिल्लें, तें सगळ्या वटांनी भस्मांत सकयल लटकतालें.
६ आनी कोणाक बलिदानाची ख्यास्त मेळ्ळी वा ताणें हेर कसलोय खर गुन्यांव केल्लो, थंय सगळ्यांनी ताका मरणांत घालो.
७ अशें मरण आयलें की वायट मनशाक मरण आयलें, ताका पृथ्वीचेर पुरप इतलेंच नासतना; आनी तें सगळ्यांत न्यायान:
८ उजो आनी भस्म पवित्र आशिल्ल्या वेदी विशीं ताणें जायतीं पातकां केल्ल्यान ताका भस्मांत मरण आयलें.
९ राजा आपल्या बापायच्या काळार केल्ल्या परस चड वायट ज्यू लोकांक करुंक बर्बर आनी अभिमानी मनांनी आयलो.
१० जुदासान हें कळ्ळें तेन्नां ताणें लोकांक रात-दीस प्रभूक उलो मारपाची आज्ञा दिली, की, हेर केन्ना केन्ना जाल्यार, तो आतां तांकां आदार करतलो, तांच्या कायद्यांतल्यान, तांच्या देशांतल्यान पयस उरपाक लागलो. आनी पवित्र देवळांतल्यान:
११ आनी आतां लेगीत थोडें ताजेपण मेळिल्ल्या लोकांक निंदा करपी राश्ट्रांच्या अधीन जावंक दिवंक ना.
१२ तेदनां सगळ्यांनी एकठांय येवन रडून आनी उपास करून आनी तीन दीस जमनीर सपाट पडून दयाळ प्रभूक विनवणी केल्या उपरांत जुदासान तांकां उलो मारून तांकां तयार रावपाची आज्ञा दिली.
१३ राजाच्या सैन्यान जुदेयांत भितर सरून शार मेळोवचे आदीं जुदासान, सर्वेस्पराच्या आदारान झगड्यांत वचून ह्या प्रकरणाची चवकशी करुंक थारायलें.
१४ ताका लागून ताणें सगळें संवसाराच्या रचणाराच्या हातांत दिलें आनी आपल्या सैनिकांक कायद्यां खातीर, देवळा खातीर, शाराक, देशाक आनी राश्ट्रकुलाक लागून मनीसपणान झुजपाक उलो मारलो आनी ताणें मोदीना कडेन शिबिर घालो.

१५ आनी ताच्या भोंवतणीं आशिल्ल्यांक प्रगट उतर दिवन: जैत देवा कडल्यान मेळ्ळां; सगळ्यांत पराक्रमी आनी वेंचून काडिल्ल्या तरणाट्यां वांगडा तो रातच्या वेळार राजाच्या तंबूंत भितर सरलो आनी शिबिरांत सुमार चार हजार मनशांक आनी हत्तीं मदल्या सगळ्यांत मुखेल्याक आनी आपल्या सगळ्यां वांगडा मारले.
१६ आनी निमाणें तांणी शिबिर भियेवन आनी बोवाळांत भरलो आनी बरो येस मेळोवन गेले.
१७ हें दिसा विसव वेळार जालें, कित्याक सर्वेस्पराची राखण ताका आदार करताली.
१८ राजान ज्यू लोकांच्या दादल्यापणाची चव घेतली आनी तो नीती प्रमाणें धरपाक लागलो.
१९ आनी तो ज्यू लोकांचो किल्लो आशिल्लो बेत्सूरा वटेन गेलो, पूण तो पळून गेलो, अपेसांत पडलो आनी ताच्या मनशां मदलो गमावलो.
२० कित्याक जुदासान तातूंतल्या लोकांक गरजेच्यो गजाली सांगल्यो.
२१ पूण ज्यू लोकांच्या सैन्यांत आशिल्ल्या रोडोकसान दुस्मानांक गुपीत उक्तायलें; देखून ताका सोदलो आनी तांणी ताका मेळयले उपरांत ताका बंदखणींत घालो.
२२ राजान दुसरे खेपे बेथसुमांत तांकां वागयलो, हात दिलो, तांचो हात धरलो, गेलो, जुदासा कडेन झगडलो आनी ताचेर जैत मेळयलें;
२३ आंतियोकांतल्या वेव्हारांत उरिल्लो फिलीप निराश जावन वांकलो, घुस्पल्लो, ज्यू लोकांक विनवणी करतालो, आपूण अधीन जालो आनी सगळ्या समान परिस्थितींक सोपूत घेतलो, तांकां मान्य जालो आनी बळी दिलो, देवळाचो मान केलो आनी दयाळपणान वागलो अशें आयकलें जागो, २.
२४ आनी मॅकाबियसाक बरोच मानून ताका टोलेमायसा थावन गेरेनियन लोकांमेरेन मुखेल राज्यपाल केलो.
२५ टोलेमायसाक आयले आनी थंयचे लोक ह्या कराराक लागून दुख्खी जाले; कित्याक ते आपले करार रद्द करुंक सोदताले म्हणून तांणी वादळ घालो.
२६ लिसियास न्यायाच्या आसनाचेर चडलो, कारणाची राखण करुंक जाय तितले सांगून, समजायलो, शांत केलो, तांकां बरोच त्रास दिलो आनी आंतिओकांत परतलो. अशे तरेन तो राजाच्या येवपाक आनी वचपाक स्पर्श करून गेलो.

अध्याय 14

१ तीन वर्सां उपरांत जुदासाक कळ्ळें की सेलुकसाचो पूत देमेत्रियुस व्हड सत्तेन आनी नौदल घेवन त्रिपोलिसच्या आलाशिऱ्यांतल्यान भितर सरलो.
२ देश घेतलो आनी आंतिओकस आनी ताचो राखणदार लिसियास हाका मारलो.
३ एक आल्सीमस, जो मुखेल याजक जावन गेलो आनी विदेशी लोकां कडेन घुस्पल्ल्या वेळार, तो स्वताक वाचवंक शकना आनी पवित्र वेदी कडेन आनीक वचूंक शकना अशें पळून, मुद्दाम स्वताक अशुध्द केल्लो.
४ शंबर एक पन्नासव्या वर्सा ताका भांगराचो मुकूट आनी ताड आनी देवळांत वापरिल्ल्या फांट्यांचोय मुकूट दिवन राजा देमेत्रियुसा कडेन आयलो आनी त्या दिसा तो शांत जालो.
५ पूण आपल्या मूर्खपणाच्या वावराक फुडें व्हरपाची संद मेळ्ळी आनी देमेत्रियसान सल्लो घेवंक आपयलो आनी ज्यू लोक कशे त्रास जाले आनी तांचो कितें हेत आसा अशें विचारलें, ताणें ताका जाप दिली.
६ ताणें असिदियन म्हणिल्लें ज्यू, जांचो सेनापती जुदास मक्काबियस, ते झुजाक पोसवण दितात आनी बंडखोर करतात आनी उरिल्ल्यांक शांती मेळोवंक दिवचे नात.
७ देखून हांव म्हज्या पूर्वजांचो मान वंचित जावन, म्हव्यार मुखेल याजकत्व, आतां हांगा पावलां.
८ पयलें, खरें म्हणल्यार राजाच्या गजालीं विशीं म्हाका कसलीच नकली काळजी आसा; आनी दुसरें, ताचे खातीर लेगीत हांव म्हज्याच देशांतल्या लोकांचें बरें करपाचो हेतू दवरतां: कारण आमचें सगळें राष्ट्र आदीं सांगिल्ल्या तांकां सल्ला दिवंक नाशिल्ल्या वेव्हारा वरवीं ल्हान दुख्खांत ना.
९ देखून, हे राजा, हीं सगळीं गजाली जाणून घेवन, सगळ्या वटांनी दाबून गेल्ल्या देशाची आनी आमच्या राष्ट्राची जतनाय घे.
१० जुदास जियेता तो मेरेन राज्य शांत आसप शक्य ना.
११ ताचे विशीं रोखडेंच उलोवंक लागले, पूण राजाच्या हेर इश्टांनी जुदासा आड दुस्वास करून दमेत्रिकोक चड धूप घालो.
१२ हत्तींचो स्वामी आशिल्ल्या निकानोराक रोखडोच आपयलो आनी ताका जुदेयाचो राज्यपाल केलो.
१३ जुदासाक मारून उडोवपाची आनी ताचे वांगडा आशिल्ल्यांक शिंपडावपाची आनी आल्सीमाक व्हडल्या देवळाचो मुखेल याजक करपाचो आज्ञा दिलो.
१४ तेदनां जुदेया थावन जुदासा थावन पळून गेल्ले विधर्मी लोक कळपांनी निकानोराक आयले, ज्यू लोकांचें वायट आनी संकश्ट तांकां बरें अशें समजून.
१५ ज्यू लोकांनी निकानोराच्या येवपाची खबर आयकून आनी विधर्मी लोक आपल्या आड उबे रावल्यात म्हण आयकून, तांणी आपल्या तकलेर माती उडयली आनी आपल्या लोकांक सदांकाळ स्थापन केल्ल्या आनी आपल्या हाजिरेचें प्रगटीकरण करून आपल्या वांट्याक सदांच आदार दिवपी मनशाक विनवणी केली .
१६ तेदनां सेनापतीच्या आज्ञा प्रमाण ते थंयच्यान रोखडेंच भायर सरले आनी देसाव शारांत तांकां लागीं पावले.
१७ जुदासाचो भाव सायमन निकानोरा वांगडा झुजांत वांटो घेतिल्लो, पूण दुस्मानाच्या अचकीत मौनांतल्यान तो कांय प्रमाणांत अस्वस्थ जालो.
१८ तरी जुदासा वांगडा आशिल्ल्या लोकांचें दादल्यापण आनी तांकां आपल्या देशा खातीर झुजपाक जाय आशिल्लें धैर आयकून निकानोराक तलवारीन ही गजाल पळोवपाची धाडस जाली ना.
१९ ताका लागून ताणें पोसिडोनियस, थियोडोटस आनी मट्टियास हांकां शांतताय करुंक धाडले.
२० तेदनां तांणी बऱ्याच काळाचो सल्लो घेतलो आनी सेनापतीन लोकांक ताची वळख करून दिली आनी ते सगळे एकच विचार आशिल्ले अशें दिसलें, तेन्नां तांणी करारांक मान्यताय दिली.
२१ आनी एक दीस एकठांय बसपाक थारायले आनी दीस येतकच दोगांय मदल्या कोणाकूय खांबो दवरलो.
२२ दुस्मानांनी अचकीत कांय विश्वासघात जावचो न्हय म्हणून लुदासान सशस्त्र मनशांक सोयीस्कर सुवातेर तयार दवरले, देखून तांणी शांततायेन परिशद केली.
२३ निकानोर जेरुसलेमांत रावलो आनी ताणें कसलेंच वायट केलें ना, पूण आपल्या कडेन जमून आयिल्ल्या लोकांक धांवडावन घाले.
२४ जुदासाक ताच्या नदरेंतल्यान भायर काडचो न्हय, कित्याक तो मनशाचो काळजा थावन मोग करता
२५ ताणें ताका बायलेक घेवन भुरगीं जावंक मागणी केली आनी ताका लागून तो लग्न जालो आनी शांत जालो आनी ह्या जिवितांत वांटो घेतलो.
२६ पूण आल्सीमस तां च्या मदलो मोग जाणून आनी केल्ल्या करारांचो विचार करून, देमेत्रियुसा कडेन आयलो आनी ताका

सांगलें की निकानोराक त्या राज्याचेर बरोच परिणाम जावंक ना. ताका लागून ताणें आपल्या राज्याचो देशद्रोही जुदासाक राजाचो उत्तराधिकारी म्हूण नेमिल्लो.
२७ तेदनां राजान रागान भरिल्लो आनी सगळ्यांत वायट मनशाच्या आरोपांनी रागान भरिल्लो आनी ताणें करारांचेर ताका खूब नाराजगी दाखयली आनी ताका बेगोबेग आंतियोकांत बंदखणींत धाडपाची आज्ञा दिली.
२८ हें निकानोराच्या आयकुपाक आयलें तेन्नां तो स्वताक खूब घुस्पलो आनी ताणें कबूल केल्ले कलम रद्द करचे अशें ताणें खरपणान घेतलें, पूण त्या मनशाची कसलीच चूक नाशिल्ली.
२९ पूण राजा आड कसलोच वावर जावंक नाशिल्ल्यान तो धोरणान हें काम साध्य करुंक आपलो वेळ पळेतालो.
३० तरी, जेन्नां मक्काबियसान पळेलें की निकानोर ताचे कडेन चोळपाक लागलो आनी ताणें ताका सदचे परस चड खर विनवणी केली, अशें आंबट वागणूक बऱ्याची न्हय हें जाणून ताणें आपल्या थोड्याच मनशांक एकठांय केलें आनी स्वताक फाटीं सरलें निकानोरा कडल्यान मेळ्ळे.
३१ पूण दुसर् यान जुदासाच्या धोरणाक लागून आपूण उल्लेखनीय आडायला हें जाणून व्हडल्या आनी पवित्र देवळांत भितर सरलो आनी आपले सदचे बळी दिवपी याजकांक त्या मनशाक ताका सोडवपाची आज्ञा केली.
३२ ताणें सोपूत सोदतालो तो मनीस खंय आसा तें सांगूंक जायना म्हळ्ळें सोपूत घेतलें.
३३ ताणें आपलो उजवो हात देवळा कडेन वाडयलो आनी असो सोपूत घेतलो: तुमी म्हाका जुदासाक बंदखणींत सोडयना जाल्यार, हांव देवाचें हें देवूळ जमनी वांगडा दवरतलों आनी वेदी मोडून उडयतलों. आनी बॅक्युसाक उल्लेखनीय देवूळ उबारलें.
३४ ह्या उतरां उपरांत तो गेलो. मागीर याजकांनी आपले हात सर्गा वटेन उबारून आपल्या राष्ट्राचो सदांच राखण करपी मनशाक अशें म्हणलें;
३५ सगळ्या वस्तूंचे स्वामी, तुज्या रावपाचें देवूळ आमचे मदीं आसचें म्हूण तुका खोशी जाली.
३६ देखून आतां, सगळ्या पवित्रतेचो पवित्र स्वामी, हालींच शुध्द जाल्लें हें घर सदांच अशुध्द दवर आनी दर एक अनीती तोंड थांबय.
३७ जेरुसलेमाचो एक म्हालगडो, आपल्या देशांतल्या लोकांचो मोगी आनी बरोच बरो मनीस, ताका आपल्या दयाळपणाक लागून ज्यू लोकांचो बापूय म्हण्टाले, निकानोराचेर आरोप केलो.
३८ कित्याक आदल्या काळार, जेन्नां ते विदेशी लोकां कडेन घुस्पले नात, तेन्ना ताचेर जुदेव धर्माचो आरोप जालो आनी ताणें ज्यू धर्मा खातीर सगळ्या खरपणान आपली कूड आनी जिवाक धैरान धोको निर्माण केलो.
३९ तेदनां निकानोरान ज्यू लोकांचो दुस्वास सांगुंक तयार जावन ताका धरपाक पांचशें परस चड झुजाऱ्यांक धाडले.
४० कित्याक ताणें ताका धरून ज्यू लोकांक खूब त्रास दिवपाक विचार केलो.
४१ लोकांनी गोपुर धरून भायल्या दारांत खरपणान भितर सरून तो लासपाक उजो हाडचो अशें सांगलें तेन्ना तो सगळ्या वटांनी धरपाक तयार जावन आपल्या तलवारीचेर पडलो.
४२ दुश्टांच्या हातांत येवचे परस, ताच्या उदात्त जल्मा परस हेर तरेन दुरुपयोग जावंक पसंत करून, दादल्यापणान मरप पसंत केलें.
४३ पूण बेगोबेग ताचो आघात चुकून, दारांतल्यान भितर सरपी लोकय, तो धाडसीपणान वण्टी कडेन धांवलो आनी दादल्यांच्या दाट लोकां मदीं दादलेपणान सकयल देंवलो.
४४ पूण ते रोखडेंच परतून दिवन आनी एक सुवात तयार जावन तो रिकामे जाग्या मदीं पडलो.
४५ तरी ताच्या भितर उस्वास उरताना, रागान सूज जाल्लो, तो उठलो; आनी ताचें रगत उदकाच्या टोंकां भशेन भायर सरलें आनी ताचे जखम खर आसले तरी तो गर्देंतल्यान धांवतालो; आनी उंच फातराचेर उबो रावून,
४६ आतां ताचें रगत सामकें गेलें म्हणटकच ताणें आपलीं आंतकड्यो काडून दोनूय हातांत घेवन गर्देचेर उडयल्यो आनी जिवीत आनी आत्म्याच्या प्रभूक उलो मारून ताका परतून मेळोवंक सांगलें, अशें तो मेलो.

अध्याय 15

१ पूण जुदास आनी ताचो पंगड सामरियाच्या बळग्या वाठारांनी आसा हें आयकून निकानोरान सब्बाथाच्या दिसा तांचेर घुरी घालपाचो कसलोच धोको नासतना थारायलो.
२ तरी ताचे वांगडा वचपाक बाध्य जाल्ल्या ज्यू लोकांनी म्हणलें: "हे इतले क्रूरपणान आनी बर्बरपणान नाश करुंक नाका, पूण त्या दिसाक मान दिवचो, जो सगळ्या गजालींचो पळेवपी मनशान हेर सगळ्या दिसां परस पवित्रतायेन मान दिला.
३ तेदनां सगळ्यांत अद्दढ दुख्खी मनशान मागलें, सर्गार एक पराक्रमी आसत जाल्यार, ताणें सब्बाथाचो दीस पाळपाची आज्ञा दिल्या.
४ जेन्नां तांणी म्हणलें, "सर्गांत एक जिवो प्रभू आनी पराक्रमी आसा, ताणें सातव्या दिसा पाळपाची आज्ञा दिली.
५ तेदनां दुसर् यान म्हणलें, "हांवूय धर्तरेचेर पराक्रमी आसां आनी शस्त्रां घेवन राजाचो वावर करुंक आज्ञा दितां." तरी ताणें आपली वायट इत्सा करची न्हय अशें मेळयलें.
६ तेदनां निकानोरान व्हड अभिमानान आनी अभिमानान जुदास आनी ताचे वांगडा आशिल्ल्या लोकांचेर आपल्या जैताचें भौशीक स्मारक उबारपाचें थारायलें.
७ पूण सर्वेस्पर ताका आदार करतलो म्हळ्ळें माकाबियसाक सदांच खात्री आशिल्लो.
८ ताका लागून ताणें आपल्या लोकांक उलो मारलो की तांकां विधर्मी लोकां आड येवपाक भियेवंक नाकात, पूण आदल्या काळार तांकां सर्गा थावन मेळिल्ल्या आदाराची याद करुंक आनी आतां तांकां सर्वशक्तिमानाच्या कडल्यान मेळच्या जैताची आनी आदाराची अपेक्षा करुंक.
९ आनी कायद्यांतल्यान आनी संदेष्ट्यां मदल्यान तांकां सांत्वन दिवन आनी तांणी आदीं जिखून घेतिल्ल्या झुजांचो उगडास करून तांकां चड खोशी केलो.
१० आनी तांचो मन घुंवडावन ताणें तांकां तांचो आज्ञा दिलो आनी ताका लागून तांकां विधर्मी लोकांची खोट आनी सोपूत मोडपाची गजाल सांगली.
११ अशें ताणें तांकां दरेकल्याक ढाली आनी भाल्यांची राखण करुंक न्हय, तर सोयीस्कर आनी बऱ्या उतरांनी सशस्त्र केलें आनी ताचे भायर ताणें तांकां एक सपन सांगलें, जें खरेंच अशें जालें तांकां थोडें खोशी करचें न्हय.
१२ आनी ताचें दर्शन अशें आशिल्लें: तो ओनियास, जो मुखेल याजक आशिल्लो, एक सद्गुणी आनी बरो मनीस, संवादांत आदरपूर्ण, सौम्य अवस्थेचो, बरो उलयतालो आनी भुरग्या कडल्यान सगळ्या सद्गुणी गजालींनी हात उबारून व्यायाम करतालो ज्यू लोकांच्या सगळ्या कुडी खातीर मागणें केलें.

१३ हें केलें, तशेंच एक मनीस धवे केंस आशिल्लो आनी चड वैभवशाली मनीस दिसलो, तो अद्‌भुत आनी उत्कृश्ट भव्य आशिल्लो.
१४ तेदनां ओनियासान जाप दिली, “हो भावांचो मोगी, जो लोकां खातीर आनी पवित्र शारा खातीर खूब मागणें करता, म्हणल्यार देवाचो संदेष्टो यिर्मयास.”
१५ तेदनां यिर्मयासान आपलो उजवो हात फुडें करून जुदासाक भांगराची तलवार दिली आनी ती दितना अशें सांगलें.
१६ ही पवित्र तलवार घे, जी देवा कडल्यान मेळिल्ली दान, जाचे वरवीं तूं विरोधकांक जखमी करतलो.
१७ अशें जुदासाच्या उतरांनी बरें सांत्वन मेळयलें आनी तांकां पराक्रम करुंक आनी तरणाट्यांच्या काळजाक उर्बा दिवंक मेळ्ळीं आनी तांणी शिबिर घालचें न्हय, पूण धैरान तांचेर बसचें थारायलें आनी दादलेपणान संघर्श करून प्रकरणाची चवकशी करपाक, कारण शार आनी अभयारण्य आनी देवूळ धोक्यांत आशिल्लें.
१८ कित्याक तांणी आपल्या बायलांक, भुरग्यांक, भावांक आनी लोकांची काळजी घेतिल्ली ती तांकां उण्यांत उणी हिशोब दिताली, पूण सगळ्यांत व्हडली आनी मुखेल भंय पवित्र देवळाक आशिल्ली.
१९ तशेंच शारांतल्या लोकांनी परदेशांतल्या संघर्शाक लागून त्रासांत पडून एकूय काळजी घेतली ना.
२० आनी आतां, जेन्ना सगळ्यांनी पळयलें की परिक्षा कितें जावंक जाय, आनी दुस्मान पयलींच लागीं पावले, आनी सैन्याची वळख करून दिली, आनी जनावरां सोयीस्करपणान दवरले आनी घोड्यार बसपी लोक पांखांनी बसले,
२१ मक्काब्यान लोकांचो येवप आनी विंगड विंगड शस्त्रांचो तयारी आनी जनावरांची खरसाण पळोवन, ताणें आपले हात सर्गा कडेन वाडयले आनी अजाप करपी प्रभूक उलो मारलो, कारण जैत शस्त्रां वरवीं न्हय, पूण तशें येता हें जाणून ताका बरें दिसता, तो पात्रांक दिता.
२२ ताका लागून ताणें आपल्या प्रार्थनेंत अशें म्हळें; हे प्रभू, जुदेयाचो राजा इजेकियासाच्या काळांत तुवें तुजो देवदूत धाडलो आनी सनाहेरीबाच्या सैन्यांत शंबर पंच हजार लोकांक मारले.
२३ देखून आतां, हे सर्गाचो प्रभू, तांकां भंय आनी भंय जावन आमचे मुखार एक बरो देवदूत धाड;
२४ तुज्या भुजाच्या बळग्यान तुज्या पवित्र लोकां आड निंदा करुंक येवपी लोकांक भिरांत जावंक जाय. आनी तो असोच सोंपलो.
२५ तेदनां निकानोर आनी ताचे वांगडा आशिल्ले लोक तुरही आनी गितां घेवन मुखार आयले.
२६ पूण जुदास आनी ताच्या पंगडाक दुस्मानाक आवाहन आनी मागणें करून मेळ्ळे.
२७ ताका लागून हातांनी झगडून आनी काळजान देवा कडेन मागणें करून, तांणी पस्तीस हजारां परस उण्या मनशांक मारले, कित्याक देवाच्या दर्शनाक लागून तांकां खूब उर्बा मेळ्ळी.
२८ झूज सोंपतकच परतून खोशीन परतून येवन तांकां कळ्ळें की निकानोर ताच्या हारशांत मेल्लो पडला.
२९ तेदनां तांणी आपल्या भाशेंतल्यान सर्वशक्तिमानाची स्तुती करून व्हडलो बोवाळ केलो आनी बोवाळ केलो.
३० आनी आयुश्यभर आपल्या देशांतल्या लोकां कडेन आपलो मोग दवरपी जुदासान निकानोराची तकली आनी खांद्यान हात काडून तांकां जेरुसलेमांत हाडपाची आज्ञा दिली .
३१ तेदनां ताणें आपल्या राष्ट्रांतल्या लोकांक आपोवन, याजकांक वेदी मुखार दवरले उपरांत, ताणें गोपुरांतल्या लोकांक आपोवन हाडले.
३२ आनी तांकां नीकानोराची नीच तकली आनी त्या निंदा करप्याचो हात दाखयलो, जो ताणें अभिमानान डींग मारून सर्वशक्तिमानाच्या पवित्र देवळा आड पसरलो.
३३ त्या अभक्त निकानोराची जीब कापून उडयल्या उपरांत ताणें ती कुडके कुडके करून ताच्या पिशेंपणाचे इनाम देवळा मुखार लावपाची आज्ञा केली.
३४ तेदनां दर एका मनशान सर्गा वटेन वैभवशाली प्रभूची स्तुती केली आनी म्हणलें: “आपली सुवात अशुध्द दवरपी ताका धन्य जावं.”
३५ ताणें निकानोराची तकलीय गोपुराचेर लावली, ती प्रभूच्या सगळ्या आदाराची स्पश्ट आनी स्पश्ट चिन्नां.
३६ आनी तांणी सगळ्यांक एकेच फरमानान नेमले की तो दीस कसल्याच प्रकारान गंभीरताये बगर वचूंक दिवचो ना, पूण बाराव्या म्हयन्याचो तेरावो दीस, जाका सिरीयन भाशेंत आदार म्हणटात, तो मार्दोकेयसाच्या दिसाचो एक दीस.
३७ निकानोराक अशें जालें आनी त्या काळा थावन इब्रानी लोकांक हें शार आपल्या हातांत आशिल्लें. आनी हांगासर हांव शेवट करतलों.
३८ आनी हांवें बरें केलां आनी काणये प्रमाणें, तें हांवें इत्सा केल्लें, पूण बारीक आनी वायट आसल्यार तें म्हाका मेळूंक शकतालें.
३९ कित्याक फकत सोरो वा उदक पियेवप वायट जाता; आनी जसो उदकांत भरसल्लो सोरो सुखद आसता आनी रुचीक खोशी करता, तसोच बारीकसाणीन तयार केल्लें उलोवप कथा वाचप्यांच्या कानांक खोशी करता. आनी हांगासर शेवट जातलो.